

รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

นายสันติ มุ่งหมาย

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา

วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

พ.ศ. 2564

ชื่อเรื่อง	รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์)
ชื่อผู้วิจัย	นายสันติ มุ่งหมาย
หน่วยงาน	โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์)
ปีที่วิจัย	พ.ศ. 2562-2564

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 4 ประการ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) 2) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของครูโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์) 3) เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และ 4) เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์) ดำเนินการด้วยกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research & Development: R&D) ผสมผสานการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยเป็นครูผู้สอนโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์) ปีการศึกษา 2562 จำนวน 30 คน ปีการศึกษา 2563 จำนวน 30 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์) ปีการศึกษา 2562 จำนวน 597 คน ปีการศึกษา 2563 จำนวน 624 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แบบบันทึกการศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัย 2) แบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) 3) แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) 4) แบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) 5) แบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) 6) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาผลการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีดังนี้ (1) แบบประเมินภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) (2) แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด (3) แบบประเมินผลงานการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) (4) แบบเขียนสะท้อนผลการเปิดชั้นเรียน (Open Class)

(5) แบบเขียนสะท้อนคิดการประชุมถอดบทเรียน (6) แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า PNI_{modified}

ผลการวิจัย พบว่า

1. ภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) มี 4 องค์ประกอบ ดังนี้ คือ 1) การมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 2) การเป็นครูผู้นำการเปลี่ยนแปลง 3) การพัฒนาตนเองและเพื่อนครู และ 4) การมีความรู้ความเข้าใจในการใช้หลักสูตร องค์ประกอบโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.74 ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มี 4 องค์ประกอบ ดังนี้ คือ 1) การมีวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วมกัน 2) การมีภาวะผู้นำร่วมกัน 3) การทำงานเป็นทีมร่วมมือร่วมพลัง และ 4) การสนับสนุนชุมชน องค์ประกอบโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.79

2. สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครูโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) โดยรวมครูมีภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.44 สภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครูโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.70 ทุกองค์ประกอบมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนา ค่า PNI=0.34-0.40 สภาพปัจจุบันของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของครูโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.50 สภาพที่พึงประสงค์ของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของครูโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.76 ทุกองค์ประกอบมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนา ค่า PNI=0.26-0.42

3. รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ที่พัฒนาขึ้น มี 5 องค์ประกอบ ดังนี้ คือ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) เนื้อหาของรูปแบบ 4) กระบวนการของรูปแบบ 5) การประเมินผลของรูปแบบ โดยรวมมีความถูกต้องเหมาะสมในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.87 มีความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.72 มีความเป็นประโยชน์ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.84

4. คู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ที่จัดทำขึ้น โดยรวมมีความถูกต้องเหมาะสมในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.86 มีความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.81 มีความเป็นประโยชน์ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.87

5. ผลการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ปีการศึกษา 2563 ปรากฏผล ดังนี้

5.1 ครูโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ร้อยละ 93.33 มีภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในระดับดีมาก ครูร้อยละ 6.67 มีภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ในระดับดี ครูทั้ง 30 คน มีผลงานการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) คนละ 2 หน่วยการเรียนรู้ ครูร้อยละ 90.00 มีผลงานการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ในระดับดีมาก ครูร้อยละ 10.00 มีผลงานการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ในระดับดี และครูโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) มีความพึงพอใจต่อการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.81

5.2 นักเรียนระดับประถมศึกษาโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ร้อยละ 88.62 มีสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด ในระดับดี-ดีเยี่ยม

5.3 ข้อค้นพบจากใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) สรุปได้ว่าการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เป็นการพัฒนาครูสู่ผู้เรียนโดยใช้ห้องเรียนจริงเป็นฐานการพัฒนา ครูได้ร่วมกันพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ครูทำงานเป็นทีม ได้พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน มีความขยันเอาใจใส่ ร่วมกันพัฒนาผู้เรียนและพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ ครูมีภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง สามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีสื่อวัสดุ อุปกรณ์เพียงพอ และเอื้อต่อการทำกิจกรรมของผู้เรียน ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านการปฏิบัติจริงร่วมกันเป็นทีม กล้าแสดงความคิดเห็น ยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อน แบ่งงานกันทำด้วยความรับผิดชอบ มีความสุขในการเรียนรู้ ผู้เรียนแต่ละกลุ่มได้สร้างสรรค์สิ่งแปลกใหม่ สามารถนำเสนอผลงานจำแนกข้อมูล จัดหมวดหมู่ เชื่อมโยงความสัมพันธ์ สรุปเป็นองค์ความรู้ได้ ผู้เรียนมีสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด ผู้บริหารโรงเรียนให้การสนับสนุนทั้งในด้านการดูแลระบบการอำนวยความสะดวก และการกำกับติดตามอย่างต่อเนื่อง อันเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) บรรลุผลสำเร็จ สิ่งที่ต้องปรับปรุงแก้ไขคือการแบ่งกลุ่มผู้เรียนแต่ละกลุ่มควรมีสมาชิก จำนวน 3-4 คน จะทำให้ผู้เรียนทุกคนในกลุ่มมีส่วนร่วมรับผิดชอบการทำงานอย่างตั้งใจ ร่วมกันทำงานได้เสร็จทันเวลา ครูผู้จัดการเรียนรู้ควรคอยกระตุ้นให้ผู้เรียนร่วมแสดงความคิดเห็นอย่างหลากหลาย สิ่งสำคัญที่ควรเพิ่มเติมคือการสนับสนุนงบประมาณให้เพียงพอ และสร้างขวัญกำลังใจให้สมาชิกชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ด้วยดี โดยได้รับความเมตตา ความกรุณา ช่วยเหลือ แนะนำและให้คำปรึกษาอย่างดียิ่ง จาก ดร.สายัณห์ ผาน้อย รองศาสตราจารย์ ดร.วัลลภา อารีรัตน์ ดร.สมหวัง บุญสิทธิ์ ดร.วิชัย กันหาชล และนางปิยรัตน์ เรืองวงศ์ ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ ถ่ายทอดความรู้ แนวคิด วิธีการ และตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย ให้คำแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ในการทำวิจัยจนเสร็จสมบูรณ์ด้วยดี ผู้วิจัยขอบพระคุณเป็นอย่างสูงยิ่งไว้ ณ โอกาสนี้

ขอบพระคุณ ดร.สุวิทย์ มูลคำ ดร.ทวีศิลป์ สารแสน รองศาสตราจารย์ สมปัด ตัญจรัยรัตน์ รองศาสตราจารย์ จุมพล ราชวิจิตร ดร.นิคม ชมภูหลง ดร.นัตยา หล้าทูนธีรกุล ดร.อุดม จันทรโสภา นายชิตเมธา ทาสสมบูรณ์ ดร.ยิ่งลักษณ์ งามดี ที่ทุกท่านให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบ การพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ให้ข้อเสนอแนะการปรับปรุงรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ด้วยความเอาใจใส่ ผู้วิจัยขอบพระคุณเป็นอย่างสูงยิ่ง ไว้ ณ โอกาสนี้

ขอบพระคุณผู้บริหาร คณะครูโรงเรียนบ้านแดงน้อย โรงเรียนบ้านคำไฮหัวทุ่งประชาบำรุง สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ที่ให้ความกรุณาในการทดลองใช้ เครื่องมือวิจัย ผู้วิจัยขอบพระคุณเป็นอย่างสูงยิ่ง ไว้ ณ โอกาสนี้

ขอบคุณคณะครูโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์) ทุกท่านที่ร่วมพัฒนาครูสู่การพัฒนา ผู้เรียน ด้วยการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ด้วยความเอาใจใส่ ผู้วิจัยขอบพระคุณเป็นอย่างสูงยิ่ง ไว้ ณ โอกาสนี้

ขอบคุณผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์) ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร สถานศึกษา ที่เข้าร่วมกิจกรรมเปิดชั้นเรียน (Open Class) ให้ความร่วมมือในการร่วมสังเกต และสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยขอบพระคุณเป็นอย่างสูงยิ่ง ไว้ ณ โอกาสนี้

ขอบคุณนักเรียนในโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์) ที่ให้ความร่วมมือ ที่ให้สัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้างในครั้งนี้เป็นอย่างดี ผู้วิจัยขอบพระคุณเป็นอย่างสูงยิ่ง ไว้ ณ โอกาสนี้

ขอบพระคุณเจ้าของหนังสือ วารสาร เอกสาร และงานวิจัยทุกเล่ม ที่ช่วยให้การทำวิจัยครั้งนี้ มีความครบถ้วนสมบูรณ์

สันติ มุ่งหมาย

เนื้อหา	สารบัญ	หน้า
บทคัดย่อ		ก
กิตติกรรมประกาศ		ง
สารบัญ		จ
สารบัญตาราง		ฎ
สารบัญแผนภาพ		ณ
บทที่ 1 บทนำ		1
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา		1
2. คำถามการวิจัย		5
3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย		6
4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ		6
5. ขอบเขตของการวิจัย		6
6. กรอบแนวคิดในการวิจัย		9
7. นิยามศัพท์เฉพาะ		13
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง		20
1. บริบทโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานูเคราะห์)		22
1.1 สภาพทั่วไปของโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานูเคราะห์)		22
1.2 สถานภาพโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานูเคราะห์)		22
1.3 แนวทางการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานูเคราะห์)		24
2. เอกสารที่เกี่ยวกับสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด		25
2.1 ความหมายของสมรรถนะ		25
2.2 องค์ประกอบของสมรรถนะ		25
2.3 ความหมายของสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน		26
2.4 ความสำคัญของสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน		26
2.5 องค์ประกอบของสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน		27
2.6 การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน		28
2.7 การประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน		28
2.8 ความหมายของสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด		29
2.9 ความสำคัญของสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด		30

สารบัญ (ต่อ)

เนื้อหา	หน้า
3. เอกสารที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	31
3.1 บริบทโรงเรียนที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	31
3.2 แนวคิดของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	32
3.3 ความหมายของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	34
3.4 ลักษณะสำคัญของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	35
3.5 รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	37
3.6 กระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	42
3.7 นโยบายที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	49
3.8 ประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	52
3.9 ข้อพึงระวังในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	55
3.10 บทบาทของผู้บริหารในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	56
3.11 บทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	57
4. เอกสารที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	60
4.1 บริบทโรงเรียนที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	60
4.2 แนวคิดของภาวะผู้นำครู (Teacher Leadership)	61
4.3 ความหมายของภาวะผู้นำครู (Teacher Leadership)	63
4.4 ความหมายของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	65
4.5 องค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	67
4.6 นโยบายที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	80
4.7 ประโยชน์ของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	81
4.8 บทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	83
5. เอกสารที่เกี่ยวกับชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	84
5.1 บริบทโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	84
5.2 แนวคิดและหลักการของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	84
5.3 ความหมายของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	86
5.4 องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในบริบทสถานศึกษา	89

สารบัญ (ต่อ)

เนื้อหา	หน้า
5.5 กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในสถานศึกษา	101
5.6 นโยบายที่เกี่ยวกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	108
5.7 ประโยชน์ของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	110
5.8 บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	114
5.9 บทบาทของครูในการใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	117
6. เอกสารที่เกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	118
6.1 ความหมายของรูปแบบ	118
6.2 ประเภทของรูปแบบ	120
6.3 การพัฒนารูปแบบ	122
6.4 องค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	124
6.5 วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำครู (Teacher Leadership)	130
6.6 การขับเคลื่อนชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในสถานศึกษา	135
7. เอกสารที่เกี่ยวกับความพึงพอใจ	144
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	145
8.1 งานวิจัยที่เกี่ยวกับสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด	145
8.2 งานวิจัยที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	146
8.3 งานวิจัยที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	147
8.4 งานวิจัยที่เกี่ยวกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	150
8.5 งานวิจัยที่เกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	154
9. สรุปการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	158
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	161
ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	163

สารบัญ (ต่อ)

เนื้อหา	หน้า
ระยะที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นของ ภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของครูโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)	168
ระยะที่ 3 การพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	172
3.1 สร้างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	173
3.2 จัดทำคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	174
3.3 ประเมินยืนยันรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	174
3.4 ประเมินยืนยันคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครู ด้านการจัดการเรียนรู้ เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	177
3.5 ปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และคู่มือ การใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ตามข้อเสนอแนะ ของผู้ทรงคุณวุฒิ	179
3.6 ทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	179
3.7 ปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) หลังการทดลองใช้ ในปีการศึกษา 2562	189
ระยะที่ 4 การศึกษาผลการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)	189

สารบัญ (ต่อ)

เนื้อหา	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	199
1. ผลการศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	200
2. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของครูโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชาชนุเคราะห์)	207
3. ผลการพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	219
3.1 ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	219
3.2 ผลการสร้างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	220
3.3 ผลการจัดทำคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	223
3.4 ผลการประเมินยืนยันรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	223
3.5 ผลการประเมินยืนยันคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	227
3.6 การปรับปรุงแก้ไขรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ	232
3.7 ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชาชนุเคราะห์)	232
3.8 การปรับปรุงรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) หลังจากการทดลองใช้	241
4. ผลการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ปีการศึกษา 2563	242

สารบัญ (ต่อ)

เนื้อหา	หน้า
4.1 ผลการประเมินภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ปีการศึกษา 2563	242
4.2 ผลงานการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครูโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ปีการศึกษา 2563	244
4.3 ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด	247
4.4 ข้อค้นพบจากการสะท้อนผลการเปิดชั้นเรียน (Open Class) ปีการศึกษา 2563	248
4.5 ข้อค้นพบจากการประชุมถอดบทเรียน ปีการศึกษา 2563	251
4.6 ผลการสอบถามความพึงพอใจต่อการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครูโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ปีการศึกษา 2563	253
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	256
1. วัตถุประสงค์การวิจัย	256
2. วิธีดำเนินการวิจัย	256
3. สรุปผลการวิจัย	260
4. อภิปรายผล	264
5. ข้อเสนอแนะ	274
6. การนำผลการวิจัยไปใช้และขยายผล	275
บรรณานุกรม	280
ภาคผนวก	297
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ และหนังสือราชการที่เกี่ยวข้อง	298
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย	333
ภาคผนวก ค ผลการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ ผลการใช้เครื่องมือ	364
ภาคผนวก ง คู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	388
ภาคผนวก จ ตัวอย่างหลักฐานการดำเนินการวิจัย	500
ภาคผนวก ฉ หลักฐานการเผยแพร่งานวิจัย	549
ประวัติย่อของผู้วิจัย	605

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
ตารางที่ 1 กระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	47
ตารางที่ 2 องค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	74
ตารางที่ 3 องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	99
ตารางที่ 4 กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในสถานศึกษา	106
ตารางที่ 5 องค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	127
ตารางที่ 6 วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำครู (Teacher Leadership)	133
ตารางที่ 7 แนวทางการขับเคลื่อนชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในสถานศึกษา	140
ตารางที่ 8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความเหมาะสมขององค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	201
ตารางที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความเหมาะสมขององค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	204
ตารางที่ 10 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเคราะห์)	208
ตารางที่ 11 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก องค์ประกอบที่ 1 การมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเคราะห์)	209
ตารางที่ 12 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก องค์ประกอบที่ 2 การเป็นครูผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของโรงเรียนบ้านทุ่มฯ	210
ตารางที่ 13 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก องค์ประกอบที่ 3 การพัฒนาตนเองและเพื่อนครู ของโรงเรียนบ้านทุ่มฯ	211
ตารางที่ 14 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก องค์ประกอบที่ 4 การมีความรู้ความสามารถในการใช้หลักสูตร ของโรงเรียนบ้านทุ่มฯ	212

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
ตารางที่ 15 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์)	213
ตารางที่ 16 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) องค์ประกอบที่ 1 การมีวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วมกัน ของโรงเรียนบ้านห่มฯ	214
ตารางที่ 17 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) องค์ประกอบที่ 2 การมีภาวะผู้นำร่วมกัน ของโรงเรียนบ้านห่มฯ	215
ตารางที่ 18 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) องค์ประกอบที่ 3 การทำงานเป็นที่ร่วมมือร่วมพลัง ของโรงเรียนบ้านห่มฯ	217
ตารางที่ 19 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) องค์ประกอบที่ 4 การสนับสนุนชุมชน ของโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์)	218
ตารางที่ 20 รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	221
ตารางที่ 21 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) (N=9)	224
ตารางที่ 22 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ของคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	228
ตารางที่ 23 แสดงร้อยละของครูโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์) ที่มีภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ในปีการศึกษา 2562	233
ตารางที่ 24 แสดงร้อยละของครูผู้สอนที่รับการนิเทศ (Model Teacher) โรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์) ที่มีผลงานการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ในปีการศึกษา 2562	234

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
ตารางที่ 25 แสดงร้อยละของนักเรียนโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุกเคราะห์) ที่มี สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด ในปีการศึกษา 2562	236
ตารางที่ 26 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความพึงพอใจต่อ การพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครู โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุกเคราะห์) ปีการศึกษา 2562	239
ตารางที่ 27 แสดงร้อยละของครูโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุกเคราะห์) ที่มีภาวะผู้นำครู ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ในปีการศึกษา 2563	242
ตารางที่ 28 ผลงานการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครู โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุกเคราะห์) ปีการศึกษา 2563	244
ตารางที่ 29 แสดงร้อยละของครูโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุกเคราะห์) ที่มีผลงาน การพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ในปีการศึกษา 2563	245
ตารางที่ 30 แสดงร้อยละของนักเรียนโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุกเคราะห์) ที่มีผลการประเมิน สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด ปีการศึกษา 2563	247
ตารางที่ 31 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความพึงพอใจต่อการพัฒนา ภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครู โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุกเคราะห์) ปีการศึกษา 2563	253
ตารางที่ 32 แสดงการเผยแพร่รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	276
ตารางที่ 33 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบบันทึกการศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัย	365
ตารางที่ 34 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินความเหมาะสมของ องค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	365
ตารางที่ 35 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินความเหมาะสมของ องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	367
ตารางที่ 36 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินความเหมาะสม ความเป็น ไปได้ ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัด การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	369

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
ตารางที่ 37 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ของคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	371
ตารางที่ 38 แสดงระดับความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) จากการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ	374
ตารางที่ 39 แสดงระดับความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) จากการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ	365
ตารางที่ 40 แสดงระดับความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) จากการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ	377
ตารางที่ 41 แสดงระดับความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) จากการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ	378
ตารางที่ 42 แสดงระดับความเป็นไปได้ของคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) จากการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ	380
ตารางที่ 43 แสดงระดับความเป็นประโยชน์ของคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) จากการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ	382
ตารางที่ 44 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบเขียนสะท้อนผลการเปิดชั้นเรียน (Open Class)	384
ตารางที่ 45 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบเขียนสะท้อนคิดการประชุมถอดบทเรียน	384
ตารางที่ 46 แสดงผลการประเมินภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครูโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ปีการศึกษา 2563 จากการประเมินโดยผู้บริหารสถานศึกษา	385

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
ตารางที่ 47 แสดงผลการประเมินภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครูโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ปีการศึกษา 2563 จากการประเมินโดยศึกษานิเทศก์	386
ตารางที่ 48 แสดงผลการประเมินภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครูโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ปีการศึกษา 2563 จากการประเมินโดยครูที่ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ	387

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพ	หน้า
แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	12
แผนภาพที่ 2 ลำดับแนวคิดในการทำวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	160
แผนภาพที่ 3 ขั้นตอนวิธีการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์)	162
แผนภาพที่ 4 รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	220

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2574 มุ่งจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาคในการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ พัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงาน และการพัฒนาประเทศ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดให้สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนเป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีขีดความสามารถในการแข่งขันในเวทีระดับโลก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2555) ซึ่งการพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิดเป็นหัวใจของการจัดการศึกษา เพราะการคิดช่วยให้คนมีประสิทธิภาพ เป็นจุดเริ่มต้นให้คนเราแสดงออกในสิ่งที่ดีงาม เป็นประโยชน์และสร้างสรรค์ สามารถฝ่าฟันอุปสรรคและปัญหาต่าง ๆ ได้ ดังนั้นจึงจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาประชากรให้เป็นผู้ที่คิดอย่างมีเหตุผลสามารถแก้ปัญหาชีวิตประจำวัน ตลอดจนการแก้ปัญหาของสังคมได้อย่างเหมาะสม (ฉันทนา ภาคบงกช, 2528) และการพัฒนาคนให้มีความสามารถในการคิดเป็นคุณลักษณะหนึ่งที่สำคัญ ที่จะต้องปลูกฝังและพัฒนาให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียนทุกคนเพราะคนที่มีความสามารถในการคิดสูง รู้จักคิด คิดเป็น จะสามารถเผชิญสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เป็นปัญหาได้ สามารถตัดสินใจและเลือกวิธีการแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง (ชาติ แจ่มนุช, 2545)

“ครู” คือบุคลากรซึ่งประกอบวิชาชีพหลักทางด้าน การเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นบุคลากรที่มีบทบาทสำคัญในกระบวนการจัดการศึกษา เพราะเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับผู้เรียนมากที่สุด (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2558) ดังนั้น ครูต้องเป็นผู้เรียนรู้ มีจิตวิญญาณความเป็นครูมีความแม่นยำทางวิชาการ และมีทักษะการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย ตอบสนองผู้เรียนเป็นรายบุคคล เป็นผู้สร้างสรรค์นวัตกรรม และทักษะในการใช้เทคโนโลยี (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562) ซึ่งยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) เป็นแผนแม่บทหลักของการพัฒนาประเทศ ได้กำหนดให้มีการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ที่มุ่งเน้นผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้และมีใจใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา มีการออกแบบระบบการเรียนรู้ใหม่ให้เอื้อต่อการพัฒนาทักษะสำหรับศตวรรษที่ 21 การปรับเปลี่ยนบทบาทครูจาก “ครูสอน” เป็น “โค้ช” หรือ “ผู้อำนวยการการเรียนรู้” (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562)

ภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นสมรรถนะที่สำคัญ และจำเป็นต้องพัฒนาให้เกิดขึ้น ครูที่มีภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) จะสามารถชักจูงเพื่อนครูให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกระบวนการทำงาน มีความรับผิดชอบต่อการตัดสินใจ และทำกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา ก่อให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน โดยมุ่งเน้นที่ความสำเร็จในการเรียนรู้ของผู้เรียน ทำให้การจัดการเรียนรู้บรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียนบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับ Lieberman and Miller (2004) ที่กล่าวว่า ภาวะผู้นำครูทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในโรงเรียน ทั้งในด้านวัฒนธรรมการทำงาน และคุณภาพของผู้เรียน การพัฒนาครูให้เป็นครูผู้นำ และใช้ภาวะผู้นำเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนในโรงเรียน และ วิจารณ์ พานิช (2556) ได้กล่าวว่า ในสภาวะการณ์ที่เป็นยุคความรู้มีมากและสามารถเข้าถึงความรู้ได้ง่าย ในสภาวะการณ์เช่นนี้ ครูจึงมีความสำคัญมากขึ้นในการสร้างการเรียนรู้ วิธีการสร้างความรู้ที่ครูไม่เพียงแต่จะเอาใจใส่ผู้เรียน แต่ต้องมีทักษะในการจุดไฟในใจของผู้เรียนให้รักการเรียนรู้ ให้สนุกกับการเรียนรู้ กระตุ้นให้อยากเรียนรู้ โดยยึดหลักการสอนให้น้อยแต่เรียนให้มาก ครูต้องตั้งคำถามและตอบได้ว่าผู้เรียนได้เรียนรู้อะไร และเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในสิ่งเหล่านั้น ครูจะต้องทำอะไรหรือไม่ทำอะไรบ้าง ดังนั้น ครูจึงเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญที่จะพัฒนาสิ่งต่าง ๆ ให้เกิดผลดีกับผู้เรียน ซึ่งสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2561) ได้เสนอแนวทางการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านคุณภาพการศึกษา ว่า ควรขับเคลื่อนการปฏิรูปการเรียนรู้อย่างจริงจังให้ครูสอนโดยยึดหลักผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยคำนึงความแตกต่างหลากหลายของผู้เรียนแต่ละคน ให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มศักยภาพตามความถนัดและความสนใจ มีความรู้คู่คุณธรรม และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นคนดีมีวินัย มีความซื่อสัตย์สุจริต มีจิตอาสา ช่วยเหลือสังคม ตามพระราชดำริด้านการศึกษาของล้นเกล้าฯ รัชกาลที่ 9 และรัชกาลที่ 10 และควรพัฒนาครูโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เพื่อไม่ให้ครูทิ้งห้องเรียนและเรียนรู้นวัตกรรมการสอนร่วมกันจากสภาพจริง

ผลการจัดการศึกษาของประเทศในทุกระดับยังคงมีปัญหา ทั้งในด้านคุณภาพของคนไทยที่ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาระดับต่าง ๆ ที่ยังมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา คุณลักษณะ และทักษะอยู่ในระดับที่ยังไม่น่าพึงพอใจ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) ระดับความสามารถของนักเรียนไทยเมื่อเทียบกับชาติต่าง ๆ อยู่ในระดับต่ำมาก เมื่อเทียบกับชาติอื่น ๆ พบว่า มีนักเรียนถึงร้อยละ 46.75 ที่มีผลการศึกษาดำ และมีเพียงร้อยละ 0.46 เท่านั้น ที่มีผลการศึกษาในระดับสูง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562) ซึ่งครูเป็นบุคคลที่ใกล้ชิดกับผู้เรียนมากที่สุด การเรียนรู้ทั้งหลายที่เด็กได้รับมาจากครูเป็นส่วนใหญ่ การที่เด็กจะเรียนรู้ได้ดีหรือไม่เพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับความสามารถของครู ทั้งตัวครูและการสอนของครูต่างก็มีอิทธิพลต่อเด็กในทุก ๆ ด้าน ดังนั้น ความดีของคุณภาพของเด็กก็น่าจะมาจากครูและการสอนของครูเป็นสำคัญ ส่งผลให้การศึกษไทยยังคงมีปัญหาในด้านคุณภาพที่ยังไม่สามารถแข่งขันได้ในเวทีระดับนานาชาติ ทั้งปัญหาที่ประจักษ์ชัด

และปัญหาซับซ้อน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562) ปัจจุบันจะพบว่า ครูผู้สอนในระดับพื้นฐานส่วนใหญ่มีการสอนแบบบรรยายหรือบอกความรู้กับผู้เรียนเป็นหลัก ผู้เรียนเองก็ฟังจดจำ และท่องสิ่งที่ครูสอน คุณสมบัติของผู้เรียนจึงมีลักษณะชัดเจน คือ มีความสามารถในการจดจำ และการท่องไปด้วย คุณลักษณะในยุคใหม่จึงไม่เกิดขึ้นอย่างที่เรากำลังต้องการ (ไพฑูริย์ สีนลาร์ตน์, 2558) การปฏิบัติงานของครูมีปัญหาในทางปฏิบัติหลายประการคือ ครูผู้สอนไม่ได้จบการศึกษาในวิชาเอก ครูมีศักยภาพไม่เพียงพอต่อการสอนและไม่ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การพัฒนาอบรมครู ส่วนใหญ่เป็นการอบรมตามที่หน่วยงานต้นสังกัดเป็นผู้กำหนดทั้งเรื่องเนื้อหาหลักสูตร และวิธีการฝึกอบรมไม่สอดคล้องกับความต้องการของครู หลักสูตรในการพัฒนาครูไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงของห้องเรียน การพัฒนาครูมีการใช้นวัตกรรมเดิม ๆ มีระยะเวลาสั้นไม่เหมาะสมกับเนื้อหา ส่วนใหญ่ใช้การบรรยายในการฝึกอบรมขาดการเชื่อมโยงกับกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียน เน้นหลักการ/ทฤษฎีมากกว่าลงมือปฏิบัติ ส่งผลให้ครูไม่สามารถประยุกต์ใช้ความรู้จากการอบรมพัฒนา เป็นการฝึกอบรมระยะสั้น ผลการพัฒนาไม่สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมจัดการเรียนการสอนของครูได้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2558)

จากรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ระดับการศึกษาปฐมวัย และการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์) ปีการศึกษา 2561 บทสรุปของผู้บริหาร พบว่า ครูโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์) ส่วนใหญ่ใช้การสอนแบบบรรยาย เน้นการบอกความรู้กับผู้เรียนเป็นหลัก เน้นให้ผู้เรียนฟัง และจดจำในสิ่งที่ครูสอน ไม่เน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ไม่ได้จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ครูต่างคนก็ต่างทำงาน ครูไม่มีภาวะผู้นำในด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ไม่สามารถชักจูงเพื่อนครูให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกระบวนการทำงานการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้ เนื่องจากว่า การพัฒนาครูของโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์) ในปัจจุบันเน้นการใช้รูปแบบส่งให้ครูไปเข้ารับการอบรมจากหน่วยงานต้นสังกัด และหรือบริษัทเอกชนที่จัดขึ้นตามสถานที่ต่าง ๆ นอกโรงเรียน ส่งผลให้มีนักเรียนระดับประถมศึกษาร้อยละ 66.67 เท่านั้นที่มีผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิดในระดับดี-ดีมาก ไม่บรรลุผลตามเป้าหมายที่โรงเรียนกำหนดไว้ กล่าวคือ นักเรียนร้อยละ 75.00 จะต้องมีการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิดในระดับดี-ดีมาก (โรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์), 2562)

จากปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์) ดังกล่าวมาข้างต้น ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์) ได้ประชุมร่วมกันวิเคราะห์ปัญหา และระดมสมองหาแนวทางแก้ไข สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำครูในด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นสมรรถนะที่สำคัญและจำเป็นต้องพัฒนาให้เกิดขึ้นกับครูในโรงเรียน ซึ่งครูที่มีภาวะผู้นำในด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) จะสามารถชักจูงเพื่อนครูให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

กระบวนการทำงาน มีความรับผิดชอบต่อการตัดสินใจทำกิจกรรมร่วมกัน ก่อให้เกิดการพัฒนาการเรียนการสอน ทำให้การจัดการเรียนรู้บรรลุวัตถุประสงค์ โดยมุ่งเน้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงคุณภาพในระดับปฏิบัติ คือห้องเรียน อันจะส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ตามแนวนโยบายและจุดเน้นการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ.2562 ที่ว่า การจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา ครูและผู้เรียนสร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน และจัดการเรียนรู้แบบองค์รวม จัดแหล่งเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ มีจุดเน้น คือ เรียนรู้ด้วยวิธีการ Active Learning (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561) และนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ.2562 กำหนดแนวทางการพัฒนาครูด้วยการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ส่งเสริมและพัฒนาครูให้ออกแบบการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการวัดประเมินผลที่เน้นทักษะการคิดขั้นสูง (Higher Order Thinking) ผ่านกิจกรรมการปฏิบัติจริง (Active Learning) (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561) และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community) เป็นแนวคิดการพัฒนาบุคลากรอีกลักษณะหนึ่งที่น่าสนใจในการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาบุคลากรให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในวงวิชาชีพเดียวกันที่มีกระบวนการมากกว่าการฝึกอบรม โดยเป็นการรวมตัวกันเป็นกลุ่มเพื่อเรียนรู้ร่วมกันอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เป็นเครื่องมือสำคัญที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง นั่นคือ วิธีทำงานเปลี่ยนไป ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเปลี่ยนไป วัฒนธรรมองค์กรเปลี่ยน (วิจารณ์ พานิช, 2555) ซึ่งหัวใจสำคัญที่สุดของ PLC คือมันเป็นเครื่องมือในการดำรงชีวิตที่ดีของครูในยุคศตวรรษที่ 21 ที่การเรียนรู้ในโรงเรียน และมหาวิทยาลัย ต้องเปลี่ยนไปจากเดิมโดยสิ้นเชิง โดยครูต้องเปลี่ยนบทบาทจาก “ครูสอน” (Teacher) มาเป็น “โค้ช” (Coach) หรือครูผู้อำนวยความสะดวกในการเรียน (Learning Facilitator) ห้องเรียนต้องเปลี่ยนจากห้องสอน (Class Room) มาเป็นห้องทำงาน (Studio) (วิจารณ์ พานิช, 2559) ดังนั้น ชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ หรือ PLC จึงเป็นกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ด้วยการรวมตัว ร่วมใจ ร่วมพลัง ร่วมทำ และร่วมเรียนรู้ ร่วมกัน ระหว่างครู นักเรียน ผู้บริหาร ผู้ปกครอง ชุมชน นักการศึกษา บนพื้นฐานความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตร ครูเป็นผู้นำ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ดูแลผู้สนับสนุน โดยมุ่งเป้าหมายของการใช้ PLC ในการพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562) สอดคล้องกับที่ วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนา (2562) กล่าวว่า การพัฒนาครูที่มีประสิทธิภาพควรมีความยืดหยุ่น ไม่ใช่การใช้วิธีการเดียว (one-size fit-all) แต่ใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นเครื่องมือสำหรับการพัฒนา และ Frost and Durrant (2003) ได้กล่าวว่า ครูทุกคนในสถานศึกษาควรมีภาวะผู้นำ และเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (change agent) ถึงแม้ว่าครูจะมีบทบาทผู้นำอย่างเป็นทางการหรือไม่ก็ตาม และต้องตระหนักถึงความสำคัญและ ความจำเป็นในการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ (Learning community) โดยที่บุคคลในองค์กรทุกคน

สามารถสร้างความรู้ด้วยตนเองจากการเรียนรู้ร่วมกัน และจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2562) ได้ร่วมกับคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ดำเนินการถอดบทเรียนสถานศึกษาที่พัฒนาผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561 โดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ซึ่งผลการวิจัย ได้ข้อค้นพบที่ชัดเจนว่า การที่สถานศึกษาใช้กระบวนการ PLC ในการพัฒนาครูเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนนั้น ครูได้พัฒนาตนเองเรื่องการออกแบบการเรียนรู้เกิดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับนักเรียน เกิดทักษะในการวางแผน ลงมือปฏิบัติ การแก้ไขปัญหา การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เกิดกระบวนการ สะท้อนความคิดกันตลอดเวลา สิ่งเหล่านี้คือฟันเฟืองสำคัญของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ได้ตอบโจทย์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการศึกษาของชาติ

ดังนั้น ข้าพเจ้านายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชานุเคราะห์) เห็นว่าครูคือบุคคลสำคัญ และเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิดให้บรรลุเป้าหมาย จึงได้ดำเนินการพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) อย่างต่อเนื่อง โดยนำเอาแนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ซึ่งเป็นกระบวนการที่ครูรวมตัวกันเป็นกลุ่มเพื่อ แบ่งปันประสบการณ์ ร่วมกันจัดการเรียนรู้ มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) สู่การพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด ด้วยการทำวิจัยเรื่อง “รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชานุเคราะห์)” ขึ้น

2. คำถามการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามการวิจัย ดังนี้

2.1 องค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีอะไรบ้าง

2.2 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของครูโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชานุเคราะห์) เป็นอย่างไร

2.3 รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีองค์ประกอบอะไรบ้าง มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ หรือไม่ อย่างไร

2.4 ผลการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชานุเคราะห์) เป็นอย่างไรบ้าง

3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

3.1 เพื่อศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

3.2 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของครูโรงเรียนบ้านห่ม (หมู่ประชาชนุเคราะห์)

3.3 เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

3.4 เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในโรงเรียนบ้านห่ม (หมู่ประชาชนุเคราะห์)

4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

4.1 ประโยชน์ในเชิงวิชาการ

ผลการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ได้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ที่มีประสิทธิภาพ เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นแบบอย่างที่ดี อีกทั้งนักวิจัยทางการศึกษาและผู้สนใจสามารถนำผลงานวิจัยนี้ไปศึกษาและวิจัยต่อยอดเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

4.2 ประโยชน์ในเชิงประยุกต์ใช้

ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้ปกครองนักเรียน ผู้บริหารการศึกษา ตลอดจนผู้สนใจสามารถนำรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ ไปใช้ในการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในปัจจุบัน ที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนอย่างมีคุณภาพ

5. ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านห่ม (หมู่ประชาชนุเคราะห์) ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ไว้ดังนี้

5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร งานวิจัย ตลอดจนแนวคิดและทฤษฎีของนักวิชาการ นำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ ศึกษา วิจัย สรุป ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

5.1.1 องค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

5.1.2 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นในเรื่องชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของครูโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

5.1.3 องค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

5.1.4 ผลการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ได้แก่ ผลที่เกิดขึ้นกับครู ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

5.2 ขอบเขตด้านระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยและพัฒนา (Research & Development: R&D) ที่ใช้การผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

5.3 ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมายและกลุ่มตัวอย่าง

5.3.1 ระยะที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

5.3.1.1 กลุ่มเป้าหมายที่ให้ข้อมูล เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน

5.3.2 ระยะที่ 2 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของครูโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

5.3.2.1 กลุ่มตัวอย่างในการทดลองใช้เครื่องมือ ได้แก่ 1) ครูโรงเรียนแดงน้อย 17 คน
2) ครูโรงเรียนบ้านคำไฮหัวทุ่งประจักษ์ 13 คน

5.3.2.2 กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย ได้แก่ ครูในโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ปีการศึกษา 2562 จำนวน 30 คน

5.3.3 ระยะที่ 3 พัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

5.3.3.1 กลุ่มเป้าหมายที่ให้ข้อมูล เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน

5.3.2.2 กลุ่มตัวอย่างในการทดลองใช้เครื่องมือ ได้แก่ ครูในโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ปีการศึกษา 2562 จำนวน 10 คน

5.3.2.3 กลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้ร่วมวิจัย ได้แก่ ครูในโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานูเคราะห์) ปีการศึกษา 2562 จำนวน 30 คน

5.3.2.4 กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานูเคราะห์) ปีการศึกษา 2562 จำนวน 597 คน

5.3.4 ระยะที่ 4 ศึกษาผลการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานูเคราะห์)

5.3.4.1 กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย ได้แก่ ครูในโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานูเคราะห์) ปีการศึกษา 2563 จำนวน 30 คน

5.3.4.2 กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานูเคราะห์) ปีการศึกษา 2563 จำนวน 624 คน

5.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ผู้วิจัยได้กำหนดระยะเวลาดำเนินการระหว่างเดือนเมษายน 2562 ถึงเมษายน 2564 เป็น 4 ระยะ ดังนี้

5.4.1 ระยะที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) กำหนดช่วงเวลา ระหว่างเดือนเมษายน 2562 ถึงเดือน พฤษภาคม 2562

5.4.2 ระยะที่ 2 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของครูโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานูเคราะห์) กำหนดช่วงเวลา เดือนมิถุนายน 2562

5.4.3 ระยะที่ 3 พัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) กำหนดช่วงเวลา ระหว่างเดือนมิถุนายน 2562 ถึงเดือน เมษายน 2563

5.4.4 ระยะที่ 4 ศึกษาผลการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานูเคราะห์) กำหนดช่วงเวลา ระหว่างเดือน พฤษภาคม 2563 ถึงเดือน เมษายน 2564

6. กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชาชนุเคราะห์) ผู้วิจัยได้ศึกษาบริบทโรงเรียน แนวนโยบาย แนวคิด ทฤษฎี และผลการวิจัยต่าง ๆ ดังนี้

6.1 นโยบายที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) จากการศึกษาเอกสารของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2559), กระทรวงศึกษาธิการ (2559), สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561), กระทรวงศึกษาธิการ (2561), สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562) พบว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเน้นให้สถานศึกษาพัฒนาผู้เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ให้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมการปฏิบัติจริง (Active Learning) เน้นพัฒนาทักษะกระบวนการคิด เรียนรู้จากปัญหาและการลงมือปฏิบัติจริง ให้สามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา และเรียนรู้อย่างมีความสุข

6.2 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ผลการวิจัยของ ฉันทนา ภาคบงกช (2528), ชชาติ แจ่มนุช (2545), สุพรรณ เอี่ยมวิจารณ์ (2548), สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551), สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553), สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2555), ทิศนา แคมมณี (2560), สริญญา มารศรี (2560), พรพิชิต ทิทา (2561), สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2562), และ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562) สรุปได้ว่า สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนเป็นเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีขีดความสามารถในการแข่งขัน ซึ่งสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิดจะทำให้ผู้เรียนเป็นคนมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงในชีวิตของคนและสังคมเป็นอย่างยิ่ง ผู้วิจัยจึงนำสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด มากำหนดเป็นผลลัพธ์ (Outcomes) คือ ผลที่เกิดกับนักเรียนในการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

6.3 การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ผลการวิจัยของสัญญา ภัทรการ (2552), ไชยยศ เรื่องสุวรรณ (2553), สถาพร พงษ์พิบูล (2555), เชิดศักดิ์ ภัคดีวิโรจน์ (2556), วิชัย เสวกงาม (2557), อนุชา สมานมิตร(2559), พรพีไล เลิศวิชา (2558), ณัฐดี ธาตุดี (2561), พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และเพียว ยินดีสุข (2561), ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีวศึกษาภาคเหนือ (2561), อนุชา สมานมิตร (2562), สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562), Baldwin and Williams (1988), Bonwell and Eison (1991), Moore (1994) McKinney (2008), Inprasitha, M. (2011), Bonwell (2003) สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงผ่านสถานการณ์ปัญหาปลายเปิดที่น่าสนใจ

มีเงื่อนไขนำไปสู่การคิด ที่หลากหลาย ผู้เรียนได้วางแผน แก้ปัญหา อภิปรายสรุป สร้างองค์ความรู้ ด้วยตนเอง และมีการเรียนรู้แบบร่วมแรง ร่วมใจ แก้ปัญหาเป็นทีม โดยมีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก สร้างแรงบันดาลใจ ให้คำปรึกษา ดูแล ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมาย ผู้วิจัยจึงนำมาสังเคราะห์เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็น 6 ขั้นตอน

6.4 ภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ผลการวิจัยของ กษมา วรวรรณ ณ อยุธยา (2550), สิริรานี วสุภัทร (2551), สุรรัตน์ พัฒนเชียร (2552), สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553), อภารัตน์ ราชพัฒน์ (2554), รัชฎาพร พิมพิชัย (2555), นภาพร พันธุ์ชัย (2556), รังสรรค์ สุทาร์มย์ (2556), ฐิติมา ไชยมหา (2556), ศิริพร กุลสานต์ (2557), รัตติยา พร้อมสิน (2559), จิรวดี ทวีโชต (2561), ชลนิดา ทารจิต (2562), สิริกร ไชยราช (2562), Sherrill (1999), Leithwood and Duke (1999), Suranna and Moss (2002), Leithwood (2003), York-Barr and Duke (2004) สรุปได้ว่า ครูคือบุคคลสำคัญที่สุด และภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ก็เป็นสมรรถนะที่สำคัญและจำเป็นต้องพัฒนาให้เกิดขึ้น ซึ่งครูที่มีภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) จะสามารถจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด ให้บรรลุเป้าหมาย สามารถชักจูงเพื่อนครูคนอื่นให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ปรับปรุง และพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ทำให้การจัดการเรียนรู้บรรลุวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยจึงนำเอาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) มากำหนดเป็นส่วนหนึ่งในวัตถุประสงค์ และเป็นผลผลิต (output) คือ ผลที่เกิดกับครู ของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

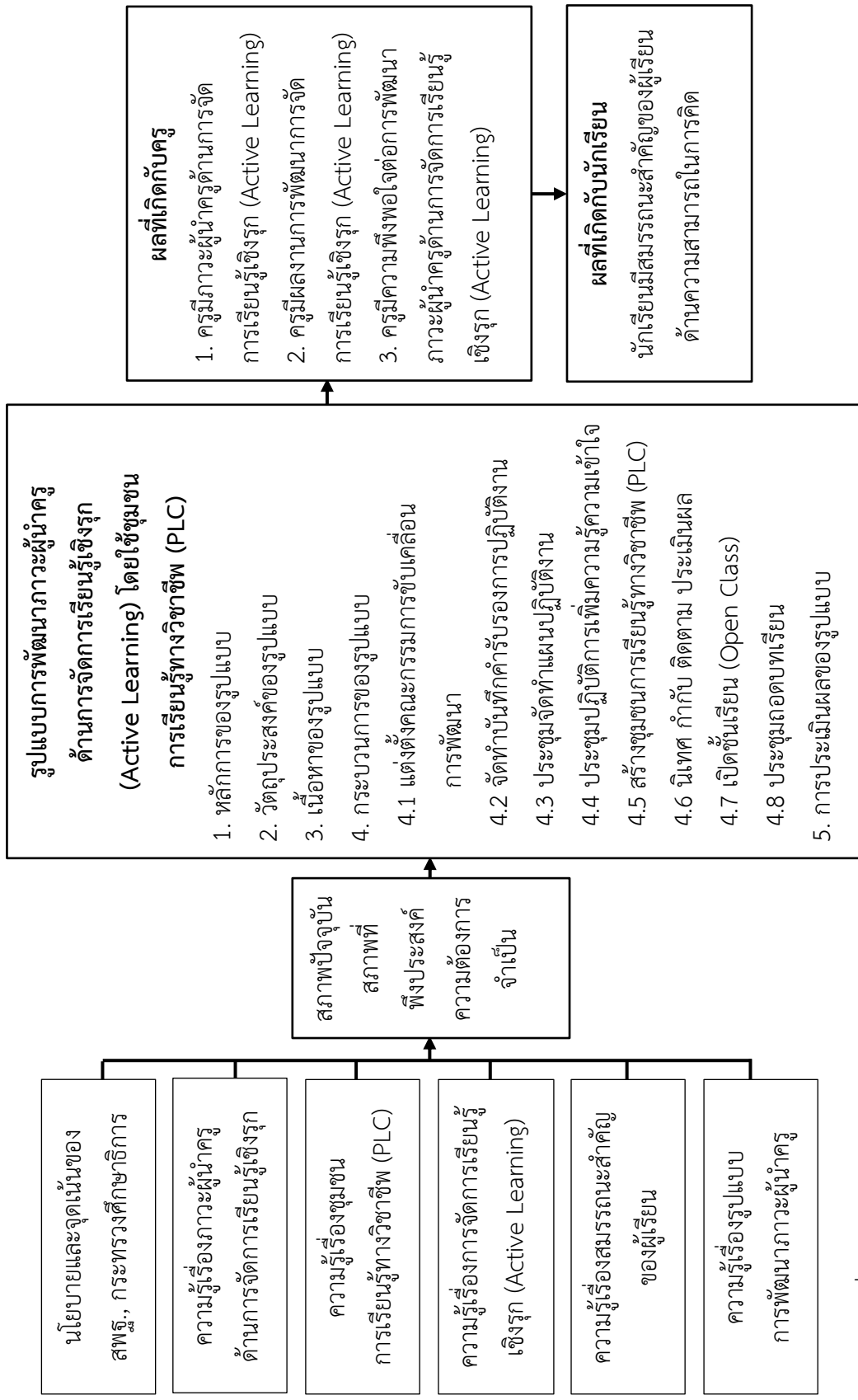
6.5 ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ผลการวิจัยของ ชาริณี ตรีวรัญญ (2550), ณรงค์ฤทธิ์ อินทนาม (2553), วิจารณ์ พานิช (2555), วิจารณ์ พานิช (2556), ศักดิ์ชัย ภูเจริญ (2557), จุลลี ศรีชะโคตร (2557), วรลักษณ์ ชูกำเนิด และเอกรินทร์ สังข์ทอง (2557), เรวณี ชัยเขาวรัตน์ (2558), สุธิภรณ์ ขนอม (2559), เมธาสิทธิ์ ธีรัตน์ศรีสกุล (2560), นริศ ภูอาราม (2560), ชาริณี ตรีวรัญญ (2560), ศยามน อินสะอาด และคณะ (2560), สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560), อำนาจ เหลื่อน้อย (2561), เต็มดวง ทบศรี (2561), สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2561), สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561), วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒผล (2562), สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2562), สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562), กาญจนา วันเสน (2562), ไมตรี อินทร์ประสิทธิ์ (2562), Hord (1997), DuFour และ Eaker (1998), Hord และ Sommers (2008), Hord, Roussin และ Sommers (2010), DuFour and Mattos (2013) สรุปได้ว่า ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาผ่านการพัฒนาครูผู้สอน

นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ซึ่งครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมมือ ช่วยเหลือ สนับสนุน ส่งเสริม ซึ่งกันและกัน เกิดการร่วมมือรวมพลังของทุกฝ่าย บนพื้นฐานความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตร ผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันจากการปฏิบัติจริงในห้องเรียน เกิดสังคมการเรียนรู้นำไปสู่การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน ทำให้เกิดการพัฒนากิจการการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ผู้วิจัยจึงนำมากำหนดเป็นส่วนหนึ่งในหลักการ และกระบวนการของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

6.6 รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครู จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ผลการวิจัยของ ทิศนา แคมณี (2560), ชีระ รุญเจริญ (2550), สมาน อัสวภูมิ (2550), รัชฎาพร พิมพิชัย (2555), วิศิษฐ์ มุ่งนากลาง (2555), อนันตดา ชาวนา (2556), นภาพร พันธุ์ชัย (2556), ขนิษฐา ชัยประโคน (2556), กษมณ มังคละคีรี (2557), ศิริพร กุลสานต์ (2557), รัตติยา พร้อมสัน (2559), ส่องแสง อัยวรรณ (2559), กิ่งแก้ว ภูทองเงิน (2561), ฐปนีย์ นารี (2561), ปิยฉัฐ วงศ์เครือสร (2562), สิริกร ไชยราช (2562), Brown W.B., Moberg D.J (1980), Bush T (1986), Joyce and Weil (1986), Dessler (1991) ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ได้ 5 องค์ประกอบ ดังนี้ คือ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) เนื้อหาของรูปแบบ 4) กระบวนการของรูปแบบ และ 5) การประเมินผลของรูปแบบ

6.7 กระบวนการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) จากการศึกษาแนวคิด ผลการวิจัยของ วิโรจน์ สารรัตน์ (2548), สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา (2551), กัลยรัตน์ เมืองสง (2550), อนันตดา ชาวนา (2556), รัชฎาพร พิมพิชัย (2556), ฐิติมา ไชยมหา (2556), ศิริพร กุลสานต์ (2557), ส่องแสง อัยวรรณ (2559), นันทรัตน์ ฤทธิ์บำรุง (2559), สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560), กรณ์ยพล วิวรรณมงคล (2561), สิริพันธ์ สุวรรณมรรคา (มปป.), สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2561), สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2561), McCauley (1986) และสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2562) ผู้วิจัยได้สังเคราะห์เป็นกระบวนการของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มี 8 ขั้นตอน ดังนี้ คือ 1) แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนา 2) จัดทำบันทึกคำรับรองการปฏิบัติงาน 3) ประชุมจัดทำแผนปฏิบัติงาน 4) ประชุมปฏิบัติการเพิ่มความรู้ความเข้าใจ 5) สร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) 6) นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล 7) เปิดชั้นเรียน (Open Class) และ 8) ประชุมถอดบทเรียน

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลการวิจัยดังกล่าว สรุปเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชานุเคราะห์) ดังแสดงในแผนภาพที่ 1 หน้า 12

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

7. นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นิยามศัพท์เฉพาะไว้ ดังนี้

7.1 ภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) หมายถึง พฤติกรรมของครูที่แสดงออกถึงความเป็นผู้นำในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติจริง ผ่านสถานการณ์ปัญหา ปลายเปิด น่าสนใจ มีเงื่อนไขนำไปสู่การคิดที่หลากหลาย ผู้เรียนได้คิดวางแผน แก้ปัญหา อภิปรายสรุป สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง เป็นที่ยอมรับและเชื่อถือจากเพื่อนครู สามารถชักจูงเพื่อนครูให้เปลี่ยนแปลงกระบวนการพัฒนาการเรียนการสอน ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งตนเอง เพื่อนครู นักเรียน ซึ่งเป็นสมรรถนะที่สำคัญและจำเป็นต้องพัฒนาให้เกิดขึ้นกับครู มีองค์ประกอบสำคัญ ดังนี้

1) การมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) หมายถึง การมีความรู้และทักษะในการจัดการเรียนรู้ของครูที่เน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติจริงผ่านสถานการณ์ปัญหา ปลายเปิด น่าสนใจ มีเงื่อนไขนำไปสู่การคิดที่หลากหลาย ผู้เรียนได้คิดวางแผน แก้ปัญหา อภิปรายสรุป สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง มีตัวบ่งชี้ ดังนี้ (1) การออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) (2) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติจริงผ่านสถานการณ์ปัญหาปลายเปิด (3) การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (4) การให้ผู้เรียนได้แก้ปัญหาแบบมีเงื่อนไขนำไปสู่การคิดที่หลากหลาย (5) การให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แบบร่วมกัน แก้ปัญหาเป็นทีม (6) การให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมายและนำไปใช้ในสถานการณ์อื่น ๆ (7) การเป็นผู้อำนวยความสะดวก ให้คำปรึกษา ดูแลนักเรียน

2) การเป็นครูผู้นำการเปลี่ยนแปลง หมายถึง การแสดงออกของครูผู้ที่มีวิสัยทัศน์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนางาน มีตัวบ่งชี้ ดังนี้คือ (1) การใช้นวัตกรรมในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ (2) การศึกษาเรียนรู้พัฒนาความสามารถอยู่ตลอดเวลา (3) การเป็นผู้ที่ได้รับ การยอมรับ ไว้วางใจ และเชื่อถือจากเพื่อนครู (4) การกระตุ้นผู้อื่นให้ร่วมมือพัฒนาผู้เรียนและวิชาชีพ (5) การปรับเปลี่ยนการปฏิบัติงานให้เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน

3) การพัฒนาตนเองและเพื่อนครู หมายถึง การแสดงออกของครูที่มีความสนใจ มุ่งมั่นพัฒนาตนเอง ทำตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีตัวบ่งชี้ ดังนี้ (1) การมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ (2) การพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (3) การเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพครูอย่างสม่ำเสมอ (4) การเข้าร่วมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง (5) การสนับสนุนและช่วยเหลือเพื่อนครูให้พัฒนาตนเอง

4) การมีความรู้ความสามารถในการใช้หลักสูตร หมายถึง การแสดงออกของครูในการนำหลักสูตรลงสู่การปฏิบัติในชั้นเรียน มีตัวบ่งชี้ ดังนี้ (1) การวิเคราะห์หลักสูตร (2) การจัดทำหน่วยการเรียนรู้ (3) การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) (4) การจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ (5) การวัดผลประเมินผล

สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

7.2 การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติจริงผ่านสถานการณ์ปัญหาปลายเปิด สอดคล้องกับวิถีชีวิตของผู้เรียน มีเงื่อนไขไปสู่การคิดที่หลากหลาย ผู้เรียนได้วางแผน แก้ปัญหา อภิปรายสรุป สร้างองค์ความรู้ ด้วยตนเอง ผู้เรียนได้ใช้ทักษะการพูด ฟัง อ่าน เขียน แสดงความคิดเห็น และมีการเรียนรู้แบบร่วมแรง ร่วมใจ แก้ปัญหาเป็นทีม การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสังเคราะห์กระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็น 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 เตรียมพร้อมเข้าสู่การเรียนรู้ เป็นขั้นตอนสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ กระตุ้นสมอง โดยการใช้การเคลื่อนไหวร่างกาย ร้องเพลง ทำสมาธิ เล่นเกม ทบทวนความรู้เดิม เป็นการสร้างบรรยากาศของการมีส่วนร่วม การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เรียนกับครูผู้จัดการเรียนรู้และเพื่อนในชั้นเรียน รวมถึงการส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ร่วมกันได้อย่างหลากหลาย

ขั้นที่ 2 นำเสนอสถานการณ์ปัญหาปลายเปิด เป็นขั้นตอนที่ครูผู้จัดการเรียนรู้นำเสนอสถานการณ์ปัญหาที่น่าสนใจ ท้าทายความสามารถของผู้เรียน เชื่อมโยงระหว่างเนื้อหาในบทเรียนกับสิ่งที่ผู้เรียนอาจพบเจอในชีวิตประจำวัน สร้างกติกาหรือเงื่อนไขไปสู่การคิดที่หลากหลาย เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้อภิปรายซักถามในสิ่งที่สงสัย

ขั้นที่ 3 ดำเนินการแก้ปัญหา เป็นขั้นตอนที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ระดมสมอง ช่วยกันวิเคราะห์ปัญหาและหาเหตุผลมาอธิบายเกี่ยวกับสถานการณ์ปัญหา ให้ผู้เรียนตั้งคำถามและหาแนวทางไปสู่คำตอบร่วมกัน โดยอาศัยความรู้เดิมของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม ร่วมกันคิดแก้ปัญหา ซึ่งจะมีการสื่อสารและแสดงความคิดเห็นของกลุ่ม ร่วมกันแสวงหาข้อมูล โดยครูผู้จัดการเรียนรู้กระตุ้นให้ผู้เรียนได้แสวงหาข้อมูลความรู้เพื่อแก้โจทย์ปัญหาร่วมกันเป็นกลุ่มหรือด้วยตนเอง ด้วยวิธีการที่หลากหลาย โดยครูผู้จัดการเรียนรู้จะสังเกตและค้นหาแนวคิดของผู้เรียนในระหว่างการแก้ปัญหา

ขั้นที่ 4 อภิปรายสะท้อนความคิด เป็นขั้นตอนการให้ผู้เรียนนำเสนอผลงานที่แสดงถึงกระบวนการเรียนรู้ ตั้งแต่ต้นจนได้คำตอบของปัญหา โดยให้ผู้เรียนออกมานำเสนอแนวคิดของตนเอง หรือแนวคิดของกลุ่ม แล้วร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกลุ่มอื่น ๆ เปรียบเทียบความเหมือนและความต่างของแนวคิดระหว่างกลุ่ม ครูผู้จัดการเรียนรู้พยายามหาเหตุผลของแนวคิดของนักเรียนแต่ละคน

ขั้นที่ 5 สรุป สร้างองค์ความรู้ เป็นขั้นตอนที่ครูผู้จัดการเรียนรู้ถามคำถามให้ผู้เรียนร่วมกัน นำเหตุผลของแนวคิดของนักเรียนแต่ละคน มารวบรวมและหาความเชื่อมโยงสิ่งที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ จัดเรียงจุดเด่นของแนวคิดต่าง ๆ ให้เป็นระบบ สังเคราะห์สรุปองค์ความรู้สิ่งที่ได้เรียนรู้

ขั้นที่ 6 ประเมินผล เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันประเมินผลงานของตัวเอง ทั้งการร่วมกันทำงานแก้ปัญหา การนำเสนอผลงาน และการประเมินชิ้นงาน

7.3 ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) หมายถึง เป็นการรวมกลุ่มของครู ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน และนักการศึกษา เพื่อร่วมกันพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูสู่การพัฒนา

การเรียนรู้ของผู้เรียน บนพื้นฐานความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตร ผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงในห้องเรียน การสะท้อนผล การถอดบทเรียน และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง ด้วยการทำงานเป็นทีมร่วมมือ ร่วมใจ ร่วมพลัง ทำให้สมาชิกในกลุ่มได้สร้างองค์ความรู้ ทักษะ ความสามารถ มีความสุขในการทำงาน ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ ดังนี้

1) การมีวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วมกัน เป็นพื้นฐานสำคัญของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ที่จะต้องสร้างให้เกิดขึ้น ประกอบด้วย ครู ผู้บริหาร และบุคลากรร่วมกันสร้างภาพความสำเร็จ และทิศทางของโรงเรียน มีพันธกิจร่วมกันมุ่งพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ ร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายทางการศึกษาที่สำคัญของโรงเรียน มีความคาดหวังสูงต่อนักเรียน บนพื้นฐานความเชื่อที่ว่านักเรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้

2) การมีภาวะผู้นำร่วมกัน เป็นการเปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงาน ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมในการบริหารและการตัดสินใจในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ สนับสนุนความเป็นผู้นำของครูในการประสานความร่วมมือระหว่างกัน ส่งเสริมให้สมาชิกในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพร่วมศึกษาเรียนรู้เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งตนเองและวิชาชีพ การสนับสนุนการกระจายอำนาจ การสร้างแรงบันดาลใจ ครูได้ร่วมกันวางแผนและออกแบบการจัดการเรียนรู้ โดยมุ่งพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ

3) การทำงานเป็นทีมร่วมมือร่วมพลัง เป็นการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันของครู ผู้บริหาร และบุคลากร ในการดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมกันรับผิดชอบในผลการเรียนรู้ของผู้เรียน แบ่งปันความคิด ความรู้ และประสบการณ์ เติมเต็มซึ่งกันและกัน การเรียนรู้จากการปฏิบัติ การถอดบทเรียน และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง ทำงานเป็นทีม ร่วมแรงร่วมใจอภิปรายนำมาสู่ข้อสรุปถึงการพัฒนาร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ ทุกคนมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของตนบนพื้นที่ที่รู้สึกปลอดภัย

4) การสนับสนุนชุมชน เป็นการบริหารจัดการและการปฏิบัติงานที่เน้นการทำงานแบบมีส่วนร่วม ทำงานร่วมกันด้วยบรรยากาศความเป็นมิตร มีความรู้สึกแบบเกื้อกูลและเอื้ออาทร ทำให้เกิดความรู้สึกไว้วางใจซึ่งกันและกัน กระจายอำนาจ เพิ่มพลังอำนาจซึ่งกันและกัน ทำให้สมาชิกสามารถสร้างความรู้ ทักษะ สร้างความสุขในการทำงาน มีการจัดสรรปัจจัยสนับสนุนให้เอื้อต่อการดำเนินงานของ PLC มีการสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้จากผู้บริหารโรงเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้อง

7.4 การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) หมายถึง กระบวนการในการขับเคลื่อนการรวมกลุ่มของครู ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน และนักการศึกษา เพื่อร่วมกันพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูสู่การพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน บนพื้นฐานความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตร ผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงในห้องเรียน การสะท้อนผล

การถอดบทเรียน และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง ด้วยการทำงานเป็นทีมร่วมมือร่วมใจ ร่วมพลัง ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ 7 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ตั้งกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLCเป็นการกำหนดสมาชิกในกลุ่มของครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถในวิชาชีพ การจัดการเรียนรู้ และการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมาย โดยโรงเรียนจัดทำประกาศตั้งกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เช่น ครูกลุ่มสาระเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน ครูที่สอนในระดับชั้นเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์ปัญหาและเลือกบทเรียนที่ต้องการพัฒนา สมาชิกประชุมร่วมกันเสนอปัญหา พิจารณาสาเหตุของปัญหา จัดกลุ่มปัญหา จัดลำดับความจำเป็นเร่งด่วน เลือกปัญหาที่สำคัญ แล้วร่วมกันกำหนดบทเรียนที่ต้องการพัฒนาเพื่อแก้ปัญหา พร้อมทั้งบันทึกลงในแบบบันทึกกิจกรรม

ขั้นที่ 3 แสวงหาแนวทางแก้ปัญหา/วิธีการพัฒนา สมาชิกประชุมร่วมกันหาแนวทางในการแก้ปัญหา โดยบอกเล่าประสบการณ์ที่แก้ปัญหาได้สำเร็จ ค้นหาตัวอย่างรูปแบบที่ประสบความสำเร็จ สมาชิกร่วมกันตัดสินใจเลือกรูปแบบ วิธีการนวัตกรรมในการแก้ปัญหา พิจารณาคัดเลือกนวัตกรรมที่จะนำมาใช้ในการแก้ปัญหา/วิธีการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับบทเรียนที่เลือกมาพัฒนา

ขั้นที่ 4 ออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ สมาชิกประชุมกลุ่มร่วมกัน ร่วมกันกำหนดเป้าหมาย ออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และเตรียมสื่อการเรียนการสอน โดยเน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 6 ขั้นตอน พร้อมทั้งบันทึกลงในแบบบันทึกกิจกรรม

ขั้นที่ 5 ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ สมาชิกประชุมร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ ในส่วนของขั้นตอนของกิจกรรม รายละเอียดในแต่ละกิจกรรม คำสั่ง คำถามที่ใช้ สื่อการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ หรือปรับปรุงแก้ไขในประเด็นอื่น ๆ

ขั้นที่ 6 จัดการเรียนรู้ตามแผน/สังเกตการจัดการเรียนรู้ ครูหนึ่งคนเป็นผู้ดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนต่อชั้นเรียนของตน สมาชิกคนอื่น ๆ เป็นผู้สังเกต บันทึกและเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมที่แสดงถึงการคิด การสนทนา การเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างใกล้ชิด และการจัดการเรียนรู้ตามแผนที่ได้วางไว้ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น วิดีทัศน์ ภาพถ่าย บันทึกเทปเสียง พร้อมทั้งบันทึกลงในแบบบันทึกกิจกรรม

ขั้นที่ 7 สะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ สมาชิกกลุ่มและผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าประชุมร่วมรับรู้ข้อมูล ในประเด็นเรื่องการจัดการเรียนรู้ของครู กระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน วิธีการคิด และผลการเรียนรู้ของผู้เรียนว่า เป็นไปอย่างไร มีปัญหาใดเกิดขึ้น ซึ่งครูผู้จัดการเรียนรู้เป็นผู้แสดงความเห็นเป็นคนแรก จากนั้นสมาชิกคนอื่น ๆ ร่วมเสนอผลการสังเกตและข้อเสนอแนะ โดยมุ่งเน้นที่บทเรียนมิใช่ที่ตัวครูผู้จัดการเรียนรู้ อภิปรายสะท้อนความคิดว่า ได้เรียนรู้อะไรบ้างจากการดำเนินงานในชั้นเรียน

เพื่อตัดสิ้นใจและนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้ดียิ่งขึ้น พร้อมทั้งบันทึกลงในแบบบันทึกกิจกรรม

7.5 รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) หมายถึง กรอบแนวคิดที่เป็นแบบแผนแสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เป็นแนวทางในการดำเนินงานพัฒนาเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบสำคัญ ดังนี้

1) หลักการของรูปแบบ หมายถึง แนวคิดที่ใช้เป็นหลักในการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ดังนี้ คือ (1) เป็นรูปแบบที่พัฒนาขึ้นโดยยึดแนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) (2) เป็นรูปแบบการพัฒนาครูสู่การพัฒนาผู้เรียนโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานการพัฒนา (3) เป็นรูปแบบการพัฒนาที่ใช้กระบวนการเรียนรู้ร่วมกันผ่านการฝึกปฏิบัติจริง

2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นในการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ดังนี้ คือ (1) เพื่อพัฒนาให้ครูมีภาวะผู้นำในด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) (2) เพื่อให้ครูร่วมกันพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนผ่านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) (3) เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีสมรรถนะสำคัญด้านความสามารถในการคิด

3) เนื้อหาของรูปแบบ หมายถึง สารที่เป็นองค์ความรู้ในเอกสารประกอบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ดังนี้ คือ (1) ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) (2) ความรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) (3) ความรู้เกี่ยวกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) (4) ความรู้เกี่ยวกับสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4) กระบวนการของรูปแบบ หมายถึง ขั้นตอน วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ที่พัฒนาขึ้นภายใต้แนวคิดของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) คือ การมีวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วมกัน การมีภาวะผู้นำร่วมกัน การทำงานเป็นทีมร่วมมือรวมพลัง และการสนับสนุนชุมชน ซึ่งผู้วิจัยได้สังเคราะห์เป็นกระบวนการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มี 8 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนา

ขั้นตอนที่ 2 จัดทำบันทึกคำรับรองการปฏิบัติงาน

ขั้นตอนที่ 3 ประชุมจัดทำแผนปฏิบัติงาน

ขั้นตอนที่ 4 ประชุมปฏิบัติการเพิ่มความรู้ความเข้าใจ

ขั้นตอนที่ 5 สร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

ขั้นตอนที่ 6 นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล

ขั้นตอนที่ 7 เปิดชั้นเรียน (Open Class)

ขั้นตอนที่ 8 ประชุมถอดบทเรียน

5) การประเมินผลของรูปแบบ หมายถึง วิธีการประเมินคุณลักษณะและพฤติกรรมที่แสดงออกถึงภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อตรวจสอบผลการใช้รูปแบบ ดังนี้ (1) การประเมินภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครู (2) การประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด (3) การประเมินงานการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) (4) การสอบถามความพึงพอใจของครูที่มีต่อการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

7.5 คู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) หมายถึง เอกสารที่ให้ความรู้ แนวทาง วิธีการปฏิบัติต่าง ๆ ในการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) สำหรับผู้บริหารสถานศึกษานำไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานของสถานศึกษาในการพัฒนา ภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยมุ่งพัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะ และเจตคติ ให้ครูมีภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เข้าร่วมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) สร้างความตระหนักในบทบาทหน้าที่ และภาระงานด้านการสอนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างแท้จริง ประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ดังนี้ คือ คำชี้แจง ส่วนที่ 1 บทนำ ส่วนที่ 2 การเตรียมการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ส่วนที่ 3 การดำเนินการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ส่วนที่ 4 การติดตามปรับปรุงการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ส่วนที่ 5 เนื้อหาความรู้ ประกอบการประชุมปฏิบัติการ ส่วนที่ 6 แบบบันทึกการปฏิบัติกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ส่วนที่ 7 การตรวจสอบ ประเมินผลการใช้รูปแบบรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (active learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

7.6 ผลการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นกับครูและเกิดขึ้นกับผู้เรียนหลังจากที่ผู้บริหารสถานศึกษานำรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มาใช้ในการพัฒนาครู แล้วตรวจสอบผลที่เกิดขึ้นกับครู ดังนี้คือ 1) ภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 2) ผลงานการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 3) ความพึงพอใจต่อการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัด

การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และตรวจสอบสิ่งที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน คือ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด

7.7 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนที่แสดงออกเป็นพฤติกรรมในลักษณะการคิดพื้นฐาน (การคิดวิเคราะห์) และการคิดขั้นสูง (การคิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ) ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2555) กำหนดรายละเอียดของพฤติกรรมบ่งชี้ ดังนี้

1) ความสามารถในการคิดที่เป็นการคิดพื้นฐาน (การคิดวิเคราะห์) มีพฤติกรรมบ่งชี้ คือ (1) จำแนกข้อมูล จัดหมวดหมู่ จัดลำดับความสำคัญของข้อมูล และเปรียบเทียบข้อมูลในบริบทที่เป็นสิ่งใกล้ตัว (2) เชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูลที่พบเห็นในบริบทที่เป็นสิ่งใกล้ตัว (3) ระบุรายละเอียดคุณลักษณะ และความคิดรวบยอดของข้อมูลต่าง ๆ ที่พบเห็นในบริบทที่เป็นสิ่งใกล้ตัว

2) ความสามารถในการคิดที่เป็นการคิดขั้นสูง (การคิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ) มีพฤติกรรมบ่งชี้ คือ (1) คิดสังเคราะห์ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ หรือสารสนเทศ ประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเอง และสังคมได้อย่างเหมาะสม (2) คิดอย่างสร้างสรรค์ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ใหม่ หรือสารสนเทศประกอบการตัดสินใจ เกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม (3) คิดอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศ ประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

7.8 ผลงานการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) หมายถึง ผลงานการออกแบบ การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 6 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การเตรียมพร้อมเข้าสู่การเรียนรู้ 2) การนำเสนอสถานการณ์ปัญหาปลายเปิด 3) การดำเนินการแก้ปัญหา 4) การอภิปรายสะท้อนความคิด 5) การสรุป สร้างองค์ความรู้ และ 6) การประเมินผล

7.9 ความพึงพอใจต่อการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบต่อการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เกี่ยวกับเรื่องหลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการ และการปฏิบัติกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ซึ่งผู้รับการพัฒนามีความพึงพอใจเมื่อได้รับการพัฒนา และเกิดผลสำเร็จตามความมุ่งหวังหรือเกินความคาดหมายแต่ละระดับ

7.10 ครูผู้สอนที่รับการนิเทศ (Model Teacher) หมายถึง ครูที่อาสาหรือได้รับคัดเลือกจากสมาชิกของกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ให้เป็นผู้จัดการเรียนรู้ในบทเรียนที่ต้องการพัฒนา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์) ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. บริบทโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์)
 - 1.1 สภาพทั่วไปของโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์)
 - 1.2 สถานภาพโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์)
 - 1.3 แนวทางการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์)
2. เอกสารที่เกี่ยวกับสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด
 - 2.1 ความหมายของสมรรถนะ
 - 2.2 องค์ประกอบของสมรรถนะ
 - 2.3 ความหมายของสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
 - 2.4 ความสำคัญของสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
 - 2.5 องค์ประกอบของสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
 - 2.6 การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
 - 2.7 วิธีการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
 - 2.8 ความหมายของสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด
 - 2.9 ความสำคัญของสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด
3. เอกสารที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
 - 3.1 บริบทโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
 - 3.2 แนวคิดของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
 - 3.3 ความหมายของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
 - 3.4 ลักษณะสำคัญของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
 - 3.5 รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
 - 3.6 กระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
 - 3.7 นโยบายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
 - 3.8 ประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
 - 3.9 ข้อพึงระวังในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

- 3.10 บทบาทของผู้บริหารในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
- 3.11 บทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
- 4. เอกสารที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
 - 4.1 บริบทโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
 - 4.2 แนวคิดของภาวะผู้นำครู (Teacher Leadership)
 - 4.3 ความหมายของภาวะผู้นำครู (Teacher Leadership)
 - 4.4 ความหมายของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
 - 4.5 องค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
 - 4.6 นโยบายที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
 - 4.7 ประโยชน์ของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
 - 4.8 บทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
- 5. เอกสารที่เกี่ยวกับชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
 - 5.1 บริบทโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
 - 5.2 แนวคิดของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
 - 5.3 ความหมายของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
 - 5.4 องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในบริบทสถานศึกษา
 - 5.5 กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในสถานศึกษา
 - 5.6 นโยบายที่เกี่ยวข้องกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
 - 5.7 ประโยชน์ของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
 - 5.8 บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
 - 5.9 บทบาทของครูในการใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
- 6. เอกสารที่เกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
 - 6.1 ความหมายของรูปแบบ
 - 6.2 ประเภทของรูปแบบ
 - 6.3 การพัฒนารูปแบบ
 - 6.4 องค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
 - 6.5 วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำครู (Teacher Leadership)
 - 6.6 การขับเคลื่อนชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในสถานศึกษา

7. เอกสารที่เกี่ยวกับความพึงพอใจ

8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

8.1 งานวิจัยที่เกี่ยวกับสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด

8.2 งานวิจัยที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

8.3 งานวิจัยที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

8.4 งานวิจัยที่เกี่ยวกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

8.5 งานวิจัยที่เกี่ยวกับรูปแบบการสร้างเสริมภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

9. สรุปการศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. บริบทโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์)

1.1 สภาพทั่วไปของโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์)

โรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์) ก่อตั้งเมื่อวันที่ 16 เดือน สิงหาคม พ.ศ.2462 เดิมชื่อโรงเรียนประชาบาลตำบลบ้านห่ม วันที่ 4 มกราคม 2497 ได้ย้ายมาที่ตั้งในสถานที่ปัจจุบัน เลขที่ 366 หมู่ที่ 2 ตำบลบ้านห่ม ถนนมะลิวัลย์ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ปีการศึกษา 2562 เปิดสอนระดับชั้นอนุบาล 1 ถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีนักเรียนทั้งหมดจำนวน 663 คน ข้าราชการครู 30 คน มีนักเรียนนอกเขตบริการหลายหมู่บ้าน มาเข้าเรียนในโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์) ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง เกษตรกร ค้าขาย รับราชการ ตามลำดับ มีการจัดกิจกรรม ประชุมพบปะผู้ปกครองนักเรียนก่อนเปิดภาคเรียน ให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการในโรงเรียน มีการสนับสนุนเกี่ยวกับทรัพยากรเพื่อนำมาใช้ในการจัดการศึกษาในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง เป็นโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน ได้รับคัดเลือกเป็นสถานศึกษาต้นแบบรางวัล IQA AWORD ประจำปี 2561 ได้รับคัดเลือกเข้าร่วมโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ได้รับคัดเลือกเป็นโรงเรียนต้นแบบโครงการส่งเสริมการพัฒนาทักษะด้านโค้ดดิ้งผ่านพื้นที่พัฒนานักประดิษฐ์ดิจิทัล

1.2 สถานภาพโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์)

จากรายงานผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รอบที่สาม) พ.ศ. 2554 มีจุดควรพัฒนา คือ ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน ให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนและมีการประเมินผล การเรียนการสอนแล้วนำผลประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียน เต็มตามศักยภาพ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), 2554)

จากรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ระดับการศึกษาปฐมวัย และ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ปีการศึกษา 2561 พบว่า มีนักเรียน เพียงร้อยละ 66.67 เท่านั้นที่มีผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด ในระดับดี-ดีมาก ซึ่งไม่บรรลุผลตามเป้าหมายที่โรงเรียนกำหนดไว้ คือ นักเรียนร้อยละ 75.00 จะต้องมีสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิดในระดับดี-ดีมาก ครูโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ส่วนใหญ่ใช้การสอนแบบบรรยายหรือบอกความรู้กับผู้เรียนเป็นหลัก เน้นให้ ผู้เรียนฟัง จดจำ และท่องจำในสิ่งที่ครูสอน ไม่เน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ไม่จัด กิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ครูต่างคนก็ต่างทำงาน ครูไม่มีภาวะผู้นำด้านการจัด การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ไม่สามารถชักจูงเพื่อนครูให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกระบวนการทำงาน การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเกิดจากการพัฒนาครูของโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ใน ปัจจุบันเน้นการใช้รูปแบบส่งให้ครูไปเข้ารับการอบรมจากหน่วยงานต้นสังกัด และหรือบริษัทเอกชนที่ จัดขึ้นตามสถานที่ต่าง ๆ นอกโรงเรียน (โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์), 2562) รวมทั้ง มีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 เพียงร้อยละ 67.52 ที่มีผลการประเมินนิสัยรักการอ่านอยู่ในระดับ ดี-ดีมาก ซึ่งยังไม่บรรลุผลตามเป้าหมายที่โรงเรียนกำหนด คือ นักเรียนร้อยละ 80.00 จะต้องมีนิสัยรัก การอ่านอยู่ในระดับดี-ดีมาก นอกจากนั้น ก็มีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพียงร้อยละ 68.91 ที่ได้ คะแนนสมรรถนะด้านการอ่านออกเสียงและการอ่านรู้เรื่อง ในระดับดี-ดีมาก จากการประเมิน ความสามารถด้านการอ่าน (Reading Test: RT) และมีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เพียงร้อยละ 51.10 ที่ได้คะแนนสมรรถนะด้านภาษาในระดับดี-ดีมาก จากการประเมินการทดสอบความสามารถ พื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (National Test: NT) ทั้งนี้ สาเหตุสำคัญของปัญหาดังกล่าว เป็น เพราะที่ โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) มีนักเรียนทั้งหมด 634 คน มีข้าราชการครู 30 คน ทรัพยากรสารสนเทศประเภทหนังสือและวารสารมีจำนวนไม่เพียงพอต่อความต้องการ ไม่ทันสมัย เนื้อหาไม่ครอบคลุมกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ ปัญหาพื้นที่ห้องสมุดโรงเรียนคับแคบ ไม่เพียงพอกับ จำนวนนักเรียนที่เข้าใช้บริการ บรรยากาศและการบริการไม่เอื้อต่อการเข้าใช้ ครูส่วนใหญ่ยังไม่ได้ จัดการเรียนรู้โดยใช้ห้องสมุดโรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ (โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์), 2562)

จากการวิเคราะห์สถานภาพโรงเรียนร่วมกันของทุกฝ่าย พบว่า สิ่งที่โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อม ประชานุเคราะห์) ต้องการจะเป็น และสิ่งที่อยากให้เกิดขึ้นสำหรับโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ในอนาคต มีดังนี้ 1) ครูมีภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 2) ครูจัดการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้ห้องสมุดโรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ในการจัดการเรียนรู้ 2) โรงเรียนมี ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) พัฒนาครูสู่ผู้เรียน 3) โรงเรียนเป็นองค์กรวัฒนธรรมคุณภาพ จัดการศึกษาได้ดีมีคุณภาพตามมาตรฐาน 4) ผู้เรียนมีผลลัพธ์การเรียนรู้ มีความรู้ มีนิสัยรักการอ่าน มี คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และมีสมรรถนะสำคัญ บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด

1.3 แนวทางการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) (2562) กำหนดแนวทางการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) เอาไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา 2562 ดังนี้

1.3.1 วิสัยทัศน์ (VISION) “โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) เป็นองค์กรวัฒนธรรม คุณภาพ ผู้เรียนมีคุณภาพ คุณธรรม และทักษะการเรียนรู้ที่สำคัญในศตวรรษที่ 21 บนพื้นฐานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

1.3.2 พันธกิจ (MISSION) ประกอบด้วย 1) ประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการศึกษา 2) จัดกระบวนการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) จัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Active Learning ด้วยวิธีการที่หลากหลาย 4) ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารร่วมกับภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนรู้

1.3.3 กลยุทธ์ (STRATITIC) ประกอบด้วย กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้สมรรถนะสำคัญ นิสัยรักการอ่าน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ กลยุทธ์ที่ 2 ปฏิรูปการจัดการเรียนรู้สู่ผู้เรียน โดยเน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาห้องสมุดโรงเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ กลยุทธ์ที่ 5 พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

จากผลการวิเคราะห์สถานภาพและแนวทางการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) สอดคล้องกับ สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน (2557) ที่ได้เสนอวิธีการพัฒนาครูให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ตามแนวทาง ดังนี้ 1) ลด/ยกเลิกวิธีการพัฒนาที่เน้นการอบรม เป็นการพัฒนาครูโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ให้เกิดการพัฒนาการเรียนรู้ของครูที่โรงเรียน เช่น จัดระบบการจัดการความรู้ภายในสถานศึกษา จัดตั้งชุมชนแห่งการเรียนรู้ จัดตั้งคลินิกครูเพื่อการเรียนรู้ จัดระบบครูพี่เลี้ยง เพื่อนช่วยเพื่อน การนิเทศภายใน เป็นต้น 2) พัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบและวิธีการต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับสถานการณ์และผู้เรียน เช่น การทำห้องเรียนให้เป็นห้องทำงาน ทักษะปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับศิษย์ ทักษะการตั้งคำถาม ทักษะการออกแบบการเรียนรู้แบบ Active Learning ทักษะการจัดกิจกรรม ทักษะการให้ข้อมูล ย้อนกลับแก่นักเรียนและเพื่อนครู ผู้วิจัยจึงศึกษาเอกสารและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ดังนี้

2. เอกสารที่เกี่ยวกับสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด

2.1 ความหมายของสมรรถนะ

นักการศึกษาได้กล่าวถึงความหมายของสมรรถนะ ดังนี้

สุบรรณ เอี่ยมวิจารณ์ (2548) กล่าวถึงสมรรถนะว่า สมรรถนะ หมายถึง ความสามารถ ทักษะความชำนาญในด้านต่าง ๆ ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้บุคลากรสามารถกระทำการหรือ งดเว้นการกระทำการในกิจการใด ๆ ให้ประสบความสำเร็จ หรือล้มเหลวซึ่งความสามารถเหล่านี้ได้มา จากการเรียนรู้ ประสบการณ์ การฝึกฝนและการปฏิบัติเป็นนิสัย

พรพิชิต ทิทา (2561) ได้สรุปความหมายของสมรรถนะว่า หมายถึง ระดับของความสามารถ ของพฤติกรรมแต่ละบุคคลที่แสดงออกถึงความรู้ ทักษะ และเจตคติ เพื่อปฏิบัติงานหรือกิจกรรม ต่าง ๆ ให้เกิดคุณภาพ ประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2562) กล่าวเอาไว้ว่า สมรรถนะเป็นความสามารถของ บุคคลในการใช้ความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะต่าง ๆ ที่ตนมีในการทำงานหรือการแก้ปัญหา ต่าง ๆ จนประสบความสำเร็จในระดับใดระดับหนึ่ง สมรรถนะแสดงออกทางพฤติกรรมการปฏิบัติที่ สามารถวัดและประเมินผลได้ สมรรถนะจึงเป็นผลรวมของความรู้ ทักษะเจตคติ คุณลักษณะ และ ความสามารถอื่น ๆ ที่ช่วยให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลประสบความสำเร็จในการทำงาน

จากความหมายของสมรรถนะดังกล่าว สรุปได้ว่า สมรรถนะ หมายถึง ความสามารถของ บุคคลในการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะต่าง ๆ เจตคติ และคุณลักษณะเฉพาะของตน ในการทำงาน และการแก้ปัญหา เพื่อปฏิบัติงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ได้สำเร็จให้เกิดคุณภาพ ประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพสูงสุด

2.2 องค์ประกอบของสมรรถนะ

นักการศึกษาได้กล่าวถึงองค์ประกอบของสมรรถนะ ดังนี้

McClelland (1973 อ้างถึงในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2555) ได้กล่าว เอาไว้ว่า สมรรถนะประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 ส่วน สรุปได้ดังนี้

1) ทักษะ (Skills) หมายถึง สิ่งที่บุคคลกระทำได้ดี และฝึกปฏิบัติเป็นประจำจนเกิด ความชำนาญ เช่น ทักษะของหมอฟันในการอุดฟัน โดยไม่ทำให้คนไข้รู้สึกเสียวเส้นประสาท

2) ความรู้ (Knowledge) หมายถึง ความรู้เฉพาะด้านของบุคคล เช่น ความรู้ภาษาอังกฤษ ความรู้ด้านการบริหารต้นทุน เป็นต้น

3) ภาพลักษณ์ภายในบุคคล (Self-Image / Self-concept) หมายถึง ทศนคติ ค่านิยม และ ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของตนเอง หรือสิ่งที่บุคคลเชื่อว่าตนเองเป็น เช่น Self-confidence คนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง จะเชื่อว่าตนเองสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้

4) คุณลักษณะภายในหรืออุปนิสัย (Traits) หมายถึง บุคลิกลักษณะประจำตัวของบุคคล เป็นสิ่งที่อธิบายถึงบุคคลนั้น เช่น เป็นคนที่น่าเชื่อถือ และไว้วางใจ หรือมีลักษณะเป็นผู้นำ เป็นต้น

5) แรงจูงใจ (Motive) หมายถึง แรงขับภายใน ซึ่งทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมที่มุ่งสู่สิ่งที่เป็นเป้าหมาย เช่น บุคคลที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ (Achievement Orientation) มักชอบตั้งเป้าหมายที่ท้าทาย และพยายามทำงานสำเร็จตามเป้าที่ตั้งไว้ ตลอดจนพยายามปรับปรุงการทำงานของตนเองตลอดเวลา

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2562) สรุปองค์ประกอบสำคัญของสมรรถนะ ว่า องค์ประกอบสำคัญของสมรรถนะมี 7 ประการ คือ 1) ความรู้ (Knowledge) 2) ทักษะ (Skill) 3) คุณลักษณะ / เจตคติ (Attribute / Attitude) 4) การประยุกต์ใช้ (Application) 5) การกระทำ/ การปฏิบัติ (Performance) 6) งานและสถานการณ์ต่าง ๆ (Tasks / Jobs / Situations) 7) ผลสำเร็จ (Success) ตามเกณฑ์ที่กำหนด (Performance Criteria)

จากองค์ประกอบของสมรรถนะ ดังกล่าว สรุปได้ว่า สมรรถนะมีองค์ประกอบสำคัญ ดังนี้ 1) ความรู้ 2) ทักษะ 3) คุณลักษณะ/เจตคติ 4) ความสามารถในการปฏิบัติงาน และ 5) ผลสำเร็จของงานตามเกณฑ์ที่กำหนด

2.3 ความหมายของสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

นักการศึกษาได้กล่าวถึงความหมายของสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2555) กล่าวถึง สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ว่า หมายถึง คุณลักษณะของผู้เรียนที่ประกอบไปด้วยความรู้ ทักษะกระบวนการ บุคลิกภาพส่วนตัว และแรงจูงใจที่มาประยุกต์ใช้ร่วมกันในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย จนผลักดันให้ผลการปฏิบัติงานสำเร็จบรรลุตามเป้าหมาย หรือเกินกว่าเป้าหมายที่กำหนด

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562) ได้กล่าวถึง สมรรถนะผู้เรียน (Competency) ว่า เป็นความสามารถของผู้เรียนที่ประกอบด้วย ความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ นำมาผสมผสานร่วมกัน เพื่อให้สามารถปฏิบัติได้ตามเป้าหมายที่กำหนด หรือสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

สรุปได้ว่า สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนที่ประกอบด้วย ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่นำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานให้แล้วเสร็จตามกำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ

2.4 ความสำคัญของสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

นักการศึกษาได้กล่าวถึงความสำคัญของสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) กล่าวถึง สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ว่า เป็นสมรรถนะจำเป็นพื้นฐาน 5 ประการที่ผู้เรียนพึงมี ซึ่งกำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลาง

การศึกษาขั้นพื้นฐาน สมรรถนะเหล่านี้ได้หลอมรวมอยู่ในมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2555) ได้กล่าวถึงหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ว่า ได้กำหนดให้สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนเป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีขีดความสามารถในการแข่งขันในเวทีระดับโลก นอกเหนือจากคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานและตัวชี้วัด และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดังนั้นการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนจึงเป็นกลไกสำคัญอันหนึ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงความสำเร็จในการจัดการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

สรุปได้ว่า สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนเป็นเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีขีดความสามารถในการแข่งขัน ภายหลังจากการจัดการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ ที่สะท้อนให้เห็นถึงความสำเร็จในการจัดการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2.5 องค์ประกอบของสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดนั้น จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551)

1) ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

2) ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศ เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

3) ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสม บนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรม และข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

4) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

5) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือกและใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้องเหมาะสมและมีคุณธรรม

สรุปได้ว่า สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ประกอบด้วยสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ได้แก่ สมรรถนะที่ 1 ความสามารถในการสื่อสาร สมรรถนะที่ 2 ความสามารถในการคิด สมรรถนะที่ 3 ความสามารถในการแก้ปัญหา สมรรถนะที่ 4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และ สมรรถนะที่ 5 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

2.6 การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนนั้น ครูผู้สอนต้องกำหนดภารกิจหรือชิ้นงาน (Task) ที่หลากหลายให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ โดยให้นักเรียนใช้ทั้งความรู้ ความสามารถ ทักษะ กระบวนการ และคุณลักษณะในการปฏิบัติงานจนสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด หรือ สูงเกินกว่าเป้าหมายที่กำหนดอย่างต่อเนื่อง จะทำให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานได้อย่างคล่องแคล่ว และมีประสิทธิภาพ จนเกิดเป็น“สมรรถนะ” ในที่สุด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562)

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนนั้น ครูต้องกำหนดภาระงานให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ ให้ผู้เรียนได้ประยุกต์ใช้ทั้งความรู้ ความสามารถ ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะมาปฏิบัติงานให้แล้วเสร็จตามกำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ

2.7 การประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

สมรรถนะผู้เรียนเป็นคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้เรียนที่ประกอบด้วยพฤติกรรมด้านความรู้ (Knowledge) พฤติกรรมด้านทักษะกระบวนการ (Process skill) และพฤติกรรมด้านคุณลักษณะ (Attribute) มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน จนสำเร็จตามเป้าหมายหรือสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ดังนั้นวิธีการประเมินสมรรถนะผู้เรียน ครูผู้สอนจะต้องกำหนดให้สอดคล้องกับพฤติกรรมที่ต้องการวัด ไม่ว่าจะเป็นพฤติกรรมด้านความรู้ (Knowledge) พฤติกรรมด้านทักษะกระบวนการ (Process skill) และพฤติกรรมด้านคุณลักษณะ (Attribute) ซึ่งการประเมินสมรรถนะผู้เรียนนั้นมีหลากหลายวิธีดังต่อไปนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562)

1) การทดสอบ เป็นการใช้แบบทดสอบเครื่องมือวัดความรู้หรือทักษะตามสมรรถนะของผู้เรียน แบบทดสอบที่ดีจะช่วยให้ครูทราบถึงสถานภาพของนักเรียนว่าเป็นเช่นไร มีด้านใดดีหรือควรปรับปรุงอย่างไร ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วยแบบสอบเขียนตอบ แบบสอบเลือกตอบ การสอบภาคปฏิบัติและแบบวัดต่าง ๆ เป็นต้น

2) การสังเกต เป็นการวัดและประเมินที่มีรายการพฤติกรรมเป้าหมายที่ต้องการเก็บข้อมูล ด้วยประสาทสัมผัสโดยเฉพาะอย่างยิ่งทางหูและตา เพื่อศึกษาพฤติกรรมที่มีความละเอียดชัดเจนของผู้เรียนในสภาพการณ์ต่าง ๆ ที่กำหนด เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย แบบตรวจสอบรายการ แบบมาตรวัดประเมินค่า และแบบบันทึก เป็นต้น

3) การสัมภาษณ์เป็นวิธีการวัดผลด้วยการซักถาม สนทนา โต้ตอบ เพื่อประเมินความคิดทัศนคติต่าง ๆ เครื่องมือที่ใช้ได้แก่แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (เตรียมคำถามไว้ล่วงหน้า) และคำถามแบบไม่มีโครงสร้าง (กำหนดเฉพาะแนวทาง หรือประเด็นแต่ไม่มีคำถามที่ชัดเจน)

4) การประเมินผลงาน เป็นการวัดและประเมินด้วยการกำหนดงาน กิจกรรม หรือแบบฝึกให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติ ฝึกฝน โดยผู้สอน จะเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องด้วยตนเอง หรือเพื่อนผู้เรียนที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้ได้ข้อมูลจริงสำหรับสะท้อนผลการปรับปรุงแก้ไข พฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบต่อไป เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบประเมินผลงาน เป็นต้น

สรุปได้ว่า วิธีการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนนั้น ครูผู้สอนจะต้องเลือกให้สอดคล้องกับพฤติกรรมที่ต้องการวัด ทั้งด้านความรู้ (Knowledge) ด้านทักษะกระบวนการ (Process skill) และด้านคุณลักษณะ (Attribute) ไม่ว่าจะเป็นการประเมินด้วยการทดสอบ การสังเกต การสัมภาษณ์ และหรือการประเมินผลงาน

2.8 ความหมายของสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด

หน่วยงานทางการศึกษาได้กล่าวถึง ความหมายของสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551) ได้ให้ความหมายของความสามารถในการคิด ว่า เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศ เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2555) กล่าวถึง สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด ว่า มีพฤติกรรมบ่งชี้ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1) ความสามารถในการคิด ที่เป็นการคิดพื้นฐาน (การคิดวิเคราะห์) พฤติกรรมบ่งชี้ คือ (1) จำแนกข้อมูล จัดหมวดหมู่ จัดลำดับความสำคัญของข้อมูล และเปรียบเทียบข้อมูลในบริบทที่เป็นสิ่งใกล้ตัว (2) เชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูลที่พบเห็นในบริบทที่เป็นสิ่งใกล้ตัว (3) ระบุรายละเอียด

คุณลักษณะ และความคิดรวบยอดของข้อมูลต่าง ๆ ที่พบเห็นในบริบทที่เป็นสิ่งใกล้ตัว

2) ความสามารถในการคิด ที่เป็นการคิดขั้นสูง (การคิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ) พฤติกรรมบ่งชี้ คือ (1) คิดสังเคราะห์ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ หรือสารสนเทศ ประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับ ตนเอง และสังคมได้ อย่างเหมาะสม (2) คิดอย่างสร้างสรรค์ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ใหม่ หรือสารสนเทศประกอบการตัดสินใจ เกี่ยวกับตนเองและสังคม ได้อย่างเหมาะสม (3) คิดอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศ ประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

สรุปได้ว่า สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนที่แสดงออกเป็นพฤติกรรมในลักษณะการคิดพื้นฐาน (การคิดวิเคราะห์) และการคิดขั้นสูง (การคิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ)

2.9 ความสำคัญของสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด

นักการศึกษาได้กล่าวถึง ความสำคัญของสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด ดังนี้

ฉันทนา ภาคบังกช (2528) กล่าวว่า การพัฒนาความสามารถในการคิดเป็นหัวใจของการจัดการศึกษา เพราะการคิดช่วยให้คนมีประสิทธิภาพ เป็นจุดเริ่มต้นให้คนเราแสดงออกในสิ่งที่ตั้งเป้าหมายเป็นประโยชน์และสร้างสรรค์ สามารถฝ่าฟันอุปสรรคและปัญหาต่าง ๆ ได้ ดังนั้นจึงจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาประชากรให้เป็นผู้ที่คิดอย่างมีเหตุผลสามารถแก้ปัญหาชีวิตประจำวัน ตลอดจนการแก้ปัญหาของสังคมได้อย่างเหมาะสม

ชาติ แจ่มนุช (2545) กล่าวว่า การพัฒนาคนให้มีความสามารถในการคิดเป็นคุณลักษณะหนึ่งที่สำคัญ ที่จะต้องปลูกฝังและพัฒนาให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียนทุกคนเพราะคนที่มีความสามารถในการคิดสูง รู้จักคิด คิดเป็น จะสามารถเผชิญสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เป็นปัญหาได้สามารถตัดสินใจและเลือกวิธีการแก้ปัญหาเหล่านั้น ๆ ได้อย่างถูกต้อง

ทิตนา แคมมณี (2560) กล่าวถึงความสำคัญของการคิดไว้ว่า การคิดเป็นธรรมชาติของมนุษย์ที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงในชีวิตของคนและสังคม ถ้าคนคิดดี คิดถูกต้องเหมาะสม ก็จะทำให้สังคมดำเนินไปอย่างมีคุณค่าสูง

สรัญญา มารศรี (2560) ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เป็นทักษะที่จำเป็นอย่างมากต่อการดำรงชีพอยู่ในสังคมของคนในยุคศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นสังคมแห่งการเร่งรีบ สังคมแห่งการแข่งขันทางเทคโนโลยี ใครมีทักษะในการดำรงชีพที่ดีกว่าย่อมมีความได้เปรียบในทุก ๆ ด้านส่วนคนที่ขาดทักษะในการดำรงชีพ ก็จะกลายเป็นบุคคลที่ล้าหลัง ถูกเอาเปรียบหรืออยู่ในสังคมได้อย่างลำบาก

จากความสำคัญดังกล่าว สรุปได้ว่า สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด มีความสำคัญ เนื่องจากมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงในชีวิตของคนและสังคมเป็นอย่างยิ่ง การคิดเป็นหัวใจ

ของการจัดการศึกษา เพราะการคิดช่วยให้คนมีประสิทธิภาพ จึงควรส่งเสริมและฝึกฝน ให้นักเรียนทุกคนได้พัฒนาความสามารถในการคิดอย่างเต็มศักยภาพ

จากแนวคิดและความสำคัญของสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด ที่จะทำให้ผู้เรียนเป็นคนมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงในชีวิตของคนและสังคมเป็นอย่างดี

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้นำสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด มากำหนดเป็นผลลัพธ์ (Outcomes) ในการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในครั้งนี้ โดยนำความรู้เรื่องสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ทั้งความหมาย องค์ประกอบของสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน วิธีการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน เป็นเนื้อหาในการประชุมปฏิบัติการเพิ่มความรู้อรรถนะสำคัญให้กับครูเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

3.1 บริบทโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

จากการประเมินตนเองประจำปีการศึกษา 2561 ของโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชานุเคราะห์) พบว่า ผลการประเมินมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในประเด็นการจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริงและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง การบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก การตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบและนำผลมาพัฒนาผู้เรียน และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ มีผลการประเมินอยู่ในระดับดี ยังไม่ได้ระดับดีเลิศ (โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชานุเคราะห์), 2562)

โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชานุเคราะห์) (2562) กำหนดพันธกิจ (MISSION) ดังนี้
 1) ประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการศึกษา 2) จัดกระบวนการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) จัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Active Learning ด้วยวิธีการที่หลากหลาย 4) ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารร่วมกับภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนรู้

โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชานุเคราะห์) ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชานุเคราะห์) ปีการศึกษา 2562 เพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ดังนี้ ครูจัดการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำไปจัดกิจกรรมได้จริง โดยเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง ผู้เรียนได้รับการฝึกทักษะ แสดงความคิดเห็น สรุปองค์ความรู้ นำเสนอผลงานและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้ โดยให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วม (โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชานุเคราะห์), 2562) ซึ่ง โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชานุเคราะห์)

เข้าร่วมโครงการพัฒนาครูและโรงเรียนเพื่อยกระดับคุณภาพทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ภายใต้ความร่วมมือจากสถาบันวิจัยและพัฒนาวิชาชีพครูสำหรับอาเซียน มหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยการสนับสนุนของกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.)

เพื่อให้การดำเนินการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยจึงศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ดังนี้

3.2 แนวคิดของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ Active Learning เป็นการจัดการเรียนรู้บนพื้นฐานทฤษฎีการเรียนรู้ Constructivism เป็นรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุกเน้นกิจกรรมการพัฒนาทักษะและแนวคิดของผู้เรียนมากกว่าการที่ครูเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ การจัดกิจกรรมต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาด้วยตนเองเพื่อให้เกิดประสบการณ์ตรงกับการแก้ปัญหาในสถานการณ์จริง (Authentic situation) มีบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการทำงานร่วมกัน (Collaboration) ด้วยกระบวนการกลุ่ม (Group processing) เช่น การอ่าน อภิปราย วิเคราะห์ วิจัย หรือการตัดสินใจเรื่องราวต่าง ๆ เพื่อแทนที่การเรียนการสอนที่ครูบอกเล่าให้ผู้เรียนได้ฟังเพียงด้านเดียว (อนุชา สมานมิตร, 2562) เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสร้างสรรคทางปัญญา (Constructivism) ที่เน้นกระบวนการเรียนรู้มากกว่าเนื้อหาวิชา เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ หรือสร้างความรู้ให้เกิดขึ้นในตนเอง ด้วยการลงมือปฏิบัติจริงผ่านสื่อหรือกิจกรรมการเรียนรู้ ที่มีครูผู้สอนเป็นผู้แนะนำ กระตุ้น หรืออำนวยความสะดวก ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ขึ้นโดยกระบวนการคิดขั้นสูง กล่าวคือ ผู้เรียนมีการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่าจากสิ่งที่ได้รับจากกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีความหมาย และนำไปใช้ในสถานการณ์อื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สถาพร พฤษภูมิ, 2555) เป็นกระบวนการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน สร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับผู้เรียน มุ่งให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ โดยมีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) สร้างแรงบันดาลใจ ให้คำปรึกษา ดูแล แนะนำ ทำหน้าที่เป็นโค้ช และพี่เลี้ยง (Coach & Mentor) แสวงหาเทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้ และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมาย (Meaningful learning) ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ได้ มีความเข้าใจในตนเอง ใช้สติปัญญา คิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ผลงานนวัตกรรมที่บ่งบอกถึงการมีสมรรถนะสำคัญในศตวรรษที่ 21 มีทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะวิชาชีพ บรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ตามระดับช่วงวัย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562)

สอดคล้องกับ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2563) นำเสนอว่า แนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เป็นแนวคิดหรือมโนทัศน์สำคัญเกี่ยวกับลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียน ที่ผู้เรียนมิได้เป็นผู้รับความรู้หรือข้อมูลที่ผู้อื่นถ่ายทอดมาให้เท่านั้น ผู้เรียนจะต้องเป็นฝ่ายรุก คือ มีความตื่นตัว

ที่จะต้องศึกษาจัดกระทำข้อมูล และสร้างความเข้าใจในข้อมูลหรือความรู้นั้น ๆ ให้แก่ตนเองเพื่อทำให้สิ่งที่เรารู้มีความหมายต่อตนเอง อันจะส่งผลให้สามารถนำความรู้นั้นไปใช้ประโยชน์ได้ ซึ่งในกระบวนการสร้างความเข้าใจให้แก่ตนเองจะต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่ตื่นตัว (active learning) ทั้งทางกาย (physically active) สติปัญญา (intellectually active) สังคม (socially active) และอารมณ์ (emotionally active) มีรายละเอียดดังนี้

1) การตื่นตัวทางกาย (Physically Active) คือ การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมเคลื่อนไหวร่างกายในรูปแบบที่หลากหลาย เหมาะสมกับวัย และวุฒิภาวะของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้เปลี่ยนอิริยาบถ ช่วยให้ร่างกายและประสาทรับรู้ ตื่นตัว พร้อมทั้งจะรับรู้ เรียนรู้ และคงความสนใจในการเรียนรู้ ซึ่งมีความสำคัญเป็นพิเศษสำหรับผู้เรียนในระดับปฐมวัย และประถมศึกษาตอนต้น

2) การตื่นตัวทางสติปัญญา (Intellectually Active) คือ การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมเคลื่อนไหวทางสติปัญญาหรือสมอง ฝึกการใช้ความคิด เป็นการใช้สติปัญญาของตนสร้างความหมาย ความเข้าใจในสิ่งที่เรารู้ การให้คิดในเรื่องที่ผู้เรียนสนใจ มีความท้าทาย และมีความหมายต่อตนเอง จะทำให้ผู้เรียนเกิดความผูกพันในการคิด และการกระทำ (engagement) ในเรื่องที่เรียน ส่งผลให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

3) การตื่นตัวทางอารมณ์ (Emotionally Active) คือ การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเคลื่อนไหวทางอารมณ์ หรือความรู้สึกการเกิดความรู้สึกของผู้เรียน จะช่วยให้การเรียนรู้มีความหมายต่อตนเอง กิจกรรมและประสบการณ์ที่จัดควรกระทบต่ออารมณ์ความรู้สึกของผู้เรียนในทางที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในเรื่องที่เรียน เพราะความรู้สึกของผู้เรียน จะส่งผลต่อพฤติกรรมของผู้เรียนด้วย

4) การตื่นตัวทางสังคม (Socially Active) คือ การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนมีการเคลื่อนไหวทางสังคม หรือมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับผู้อื่นและสิ่งแวดล้อมรอบตัว เป็นการขยายขอบเขตการเรียนรู้ของผู้เรียนให้กว้างขึ้น เรียนรู้อย่างสนุกสนาน มีชีวิตชีวา ถ้าผู้เรียนได้มีโอกาสนำเสนอความคิดเห็น ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่น ได้รับข้อมูลย้อนกลับ ได้ตรวจสอบความคิดของตนเอง ขยายความคิด และเรียนรู้จากผู้อื่น จะช่วยให้ผู้เรียนมีความตื่นตัว รับรู้ และเกิดการเรียนรู้ได้ดีมากขึ้น

จากแนวคิดดังกล่าว สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้บนพื้นฐานแนวคิดทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) ที่เชื่อว่าผู้เรียนสามารถเรียนรู้และสร้างความรู้ความเข้าใจจากการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง โดยการลงมือปฏิบัติจริงผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย นำประสบการณ์ใหม่ที่ได้รับมาเชื่อมโยงกับความรู้ความเข้าใจที่มีอยู่เดิม มาสร้างเป็นความเข้าใจของตนเอง ซึ่งกระบวนการสร้างความเข้าใจให้แก่ตนเองจะต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่ตื่นตัว (Active Learning) ทั้งทางกาย สติปัญญา สังคม และอารมณ์ จะช่วยให้

ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายต่อตนเอง ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำเอาแนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) มากำหนดเป็นส่วนหนึ่งของวัตถุประสงค์ของรูปแบบ คือ เพื่อพัฒนาให้ครูมีภาวะผู้นำในด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

3.3 ความหมายของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

มีนักการศึกษาได้ให้คำนิยามของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เอาไว้ ดังนี้ ณัฐวดี ธาตุดี (2561) ให้คำนิยามของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ว่า หมายถึง การเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนทำกิจกรรม ซึ่งเป็นการคิดขั้นสูง คือการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่า สะท้อนความคิดกลับ โดยผู้เรียนมีอิสระ ได้ฝึกกิจกรรมที่หลากหลาย มีการเรียนรู้แบบร่วมแรง ร่วมใจ แก้ปัญหาเป็นทีม ฝึกทักษะการอ่าน พูด เขียน สรุปและแสดงความคิดเห็น นำมาถ่ายทอดและเชื่อมโยงเนื้อหากับประสบการณ์

พิมพันธ์ เตชะคุปต์ และเพียว ยินดีสุข (2561) ให้ความหมายของการเรียนรู้เชิงรุกว่าเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฟัง พูด อ่าน เขียน และแสดงความคิดเห็นขณะลงมือทำกิจกรรม และในขณะเดียวกันผู้เรียนต้องใช้กระบวนการคิด โดยเฉพาะกระบวนการคิดขั้นสูงคือการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และประเมินค่า ในสิ่งที่กำลังทำอยู่ด้วย

ศุภย์สงเสริมและพัฒนาอาชีพศึกษาภาคเหนือ (2561) ได้สรุปความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ว่าหมายถึง กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยครูผู้สอนเป็นผู้แนะนำ กระตุ้น และอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ใช้กระบวนการคิดและลงมือกระทำหรือปฏิบัติจริงด้วยตนเองตามสถานการณ์นั้น เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภายใต้สมมติฐานพื้นฐานการเรียนรู้ ที่เป็นความพยายามโดยธรรมชาติของมนุษย์ และแนวทางในการเรียนรู้ที่แตกต่างกันของแต่ละบุคคล

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562) ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ว่า คือ การเรียนที่เน้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับการเรียนการสอน กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดขั้นสูง (Higher-Order Thinking) ด้วยการวิเคราะห์ สังเคราะห์และประเมินค่า ไม่เพียงแต่เป็นผู้ฟัง ผู้เรียนต้องอ่าน เขียน ตั้งคำถาม และถาม อภิปราย ร่วมกันผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง โดยต้องคำนึงถึงความรู้เดิมและความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้ผู้เรียนจะถูกเปลี่ยนบทบาทจากผู้รับความรู้ไปสู่การมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้

Meyers and Jones (1993 อ้างถึงใน อนุชา สมานมิตร, 2559) กล่าวว่า การเรียนเชิงรุก หมายถึง การเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างโอกาสในการพูด ฟัง เขียน อ่าน และไตร่ตรองอย่างมีความหมายเกี่ยวกับเนื้อหา แนวคิด ประเด็นและการนำเนื้อหาที่ได้เรียนรู้ไปใช้ให้กับผู้เรียน

Bonwell (2003) กล่าวว่า การเรียนเชิงรุก (Active Learning) หมายถึง การเรียนที่เน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติ และสร้างความรู้จากสิ่งที่ปฏิบัติในระหว่างการเรียนการสอน ส่งผลให้ผู้เรียนเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม

จากความหมายดังกล่าวมา สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริงด้วยตัวเองผ่านสถานการณ์ปัญหาปลายเปิด ภายใต้เงื่อนไขไปสู่การคิดอย่างหลากหลาย ได้วางแผน แก้ปัญหา อภิปรายสรุป สร้างองค์ความรู้ ผู้เรียนได้ใช้ทักษะการพูด ฟัง อ่าน เขียน และร่วมแสดงความคิดเห็น เรียนรู้ ร่วมกันแก้ปัญหาเป็นทีม โดยครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก สร้างแรงบันดาลใจ ให้คำปรึกษา ดูแล แนะนำ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ อย่างมีความหมาย

3.4 ลักษณะสำคัญของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

นักการศึกษากล่าวถึงลักษณะสำคัญของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ดังนี้ ไชยศ เรืองสุวรรณ (2553) ได้อธิบายถึงลักษณะสำคัญของการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning ดังนี้

- 1) เป็นการเรียนการสอนที่พัฒนาศักยภาพทางสมอง ได้แก่ การคิด การแก้ปัญหา และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้
- 2) เป็นการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้สูงสุด
- 3) ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้และจัดระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง
- 4) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนทั้งในด้านการสร้างองค์ความรู้ การสร้างปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน และร่วมมือกันมากกว่าการแข่งขัน
- 5) ผู้เรียนได้เรียนรู้ความรับผิดชอบร่วมกัน การมีวินัยในการทำงาน และการแบ่งหน้าที่ที่ความรับผิดชอบ
- 6) เป็นกระบวนการสร้างสถานการณ์ให้ผู้เรียนอ่าน พูด ฟัง คิดอย่างลุ่มลึก ผู้เรียนจะเป็นผู้จัดระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง
- 7) เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนเน้นทักษะการคิดขั้นสูง
- 8) เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนบูรณาการข้อมูล, ข่าวสาร, สารสนเทศ, และหลักการสู่การสร้างความคิดรวบยอด
- 9) ผู้สอนจะเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเอง
- 10) ความรู้เกิดจากประสบการณ์การสร้างองค์ความรู้และการสรุปทบทวนของผู้เรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562) กล่าวถึงลักษณะสำคัญของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ดังนี้

- 1) เป็นการพัฒนาศักยภาพการคิด การแก้ปัญหา และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้
- 2) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดระบบการเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้โดยมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันในรูปแบบของความร่วมมือมากกว่าการแข่งขัน
- 3) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้สูงสุด
- 4) เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนบูรณาการข้อมูล ข่าวสาร สารสนเทศ สู่ทักษะการคิดวิเคราะห์ และประเมินค่า
- 5) ผู้เรียนได้เรียนรู้ความมีวินัยในการทำงานร่วมกับผู้อื่น
- 6) ความรู้เกิดจากประสบการณ์และการสรุปของผู้เรียน
- 7) ผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเอง

Bonwell and Eison (1991) กล่าวถึงลักษณะสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ไว้ว่ามีลักษณะสำคัญดังนี้

- 1) ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ นอกเหนือจากการฟังเพียงอย่างเดียว
 - 2) เน้นกิจกรรมการพัฒนาทักษะและแนวคิดของผู้เรียนมากกว่าการที่ครูเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้
 - 3) ผู้เรียนได้ฝึกการคิดขั้นสูง ได้แก่ การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า
 - 4) ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การอ่าน อภิปราย และเขียน
 - 5) เน้นให้ผู้เรียนค้นหาความรู้ เจตคติ คุณค่า และประสบการณ์ด้วยตนเอง
- สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) มีลักษณะสำคัญ ดังนี้

- 1) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาศักยภาพการคิด การแก้ปัญหา และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้
- 2) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้สูงสุด ให้ผู้เรียนบูรณาการข้อมูล, ข่าวสาร, สารสนเทศ, และหลักการ สู่การสร้างความคิดรวบยอด
- 3) การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการสร้างสถานการณ์ให้ผู้เรียนอ่าน เขียน พูด ฟัง คิด จัดระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง
- 4) ผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติด้วยตนเอง

3.5 รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562) ได้เสนอรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน ดังนี้

1) รูปแบบการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน (Activity-Based Learning) เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนามาจากแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนที่เผยแพร่ในปลายศตวรรษที่ 20 ที่เรียกว่าการเรียนรู้ที่เน้นบทบาท และการมีส่วนร่วมของผู้เรียน หรือ “การเรียนรู้เชิงรุก” (Active Learning) ซึ่งหมายถึง รูปแบบการเรียนการสอน ที่มุ่งเน้นส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และบทบาทในการเรียนรู้ของผู้เรียน “ใช้กิจกรรมเป็นฐาน” หมายถึง นำกิจกรรมเป็นที่ตั้ง เพื่อที่จะฝึกหรือพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายที่กำหนด กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน มีหลากหลายกิจกรรม การเลือกใช้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสม สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมนั้น ๆ ว่ามุ่งให้ผู้เรียนได้เรียนรู้หรือพัฒนาในเรื่องใดสามารถจำแนกออกเป็น 3 ประเภทหลัก คือ

(1) กิจกรรมเชิงสำรวจ เสาะหา ค้นคว้า (Exploratory) ซึ่งเกี่ยวข้องกับการรวบรวม สัมผัสความรู้ ความคิดรวบยอด และทักษะ

(2) กิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ (Constructive) ซึ่งเกี่ยวข้องกับการรวบรวม สัมผัส ประสบการณ์ผ่านการปฏิบัติ หรือการทำงานที่ริเริ่มสร้างสรรค์

(3) กิจกรรมเชิงการแสดงออก (Expressional) ได้แก่กิจกรรมที่เกี่ยวกับการนำเสนอ การเสนอผลงาน

2) รูปแบบการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ (Experiential Learning) เป็นการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากกิจกรรมหรือการปฏิบัติซึ่งเป็นประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรม เพื่อนำไปสู่ ความรู้ความเข้าใจเชิงนามธรรมผ่านการสะท้อนประสบการณ์ การคิดวิเคราะห์การสรุปเป็นหลักการ ความคิดรวบยอด และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริง การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ ประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 4 องค์ประกอบ คือ

(1) ประสบการณ์รูปธรรม (Concrete Experience) เป็นขั้นตอนแรกของการเรียนรู้ ที่ผู้เรียนจะได้รับประสบการณ์จากการลงมือปฏิบัติกิจกรรมที่ผู้สอนกำหนดไว้ การเรียนรู้ที่แท้จริง จะเริ่มขึ้น เมื่อได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมอาจเป็นการทดลอง การอ่าน การดูวีดิทัศน์ การฟังเรื่องราว การพูดคุยสนทนา การทำงานกลุ่ม เกม บทบาทสมมุติ สถานการณ์จำลอง และการนำเสนอผลการปฏิบัติ เจาะใจสำคัญ คือ ผู้เรียนมีบทบาทหลักในการทำกิจกรรม (Do, Act)

(2) การสะท้อนประสบการณ์จากกิจกรรม และอภิปราย (Reflective Observation and Discussion) หรือ Reflect เป็นขั้นที่ผู้เรียนจะมีการสะท้อนคิด แสดงความคิดเห็นและความรู้สึก ของตนเองจากประสบการณ์ในการปฏิบัติกิจกรรม และแลกเปลี่ยนกับสมาชิกในกลุ่ม (Discussion)

ผู้เรียนจะได้เรียนรู้ถึงความคิด ความรู้สึกของคนอื่นที่แตกต่างหลากหลาย ซึ่งจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่กว้างขวางขึ้น และผลของการสะท้อนความคิดเห็น หรือการอภิปรายแลกเปลี่ยน หรือการย้อนกลับ จะทำให้ได้แนวคิดหรือข้อสรุป ที่มีน้ำหนักมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ผู้เรียนจะรู้สึกว่าตัวเองได้มีส่วนร่วม ในฐานะสมาชิกคนหนึ่ง มีคนฟังเรื่องราวของตนเอง และได้มีโอกาสรับรู้เรื่องของคนอื่น ทำให้สัมพันธภาพในกลุ่มผู้เรียนเป็นไปด้วยดี

(3) การสรุปความคิดรวบยอด หลักการ องค์ความรู้ (Abstract Conceptualization) เป็นขั้นที่ผู้เรียนร่วมกันสรุปข้อมูล ความคิดเห็น จับหลักขององค์ความรู้ที่ได้จากการสะท้อนความคิดเห็น และอภิปรายในขั้นที่ 2 ในขั้นนี้ครูอาจใช้คำถามกระตุ้นผู้เรียนให้ช่วยกันสรุปข้อคิดเห็น กรณีที่กิจกรรมนั้นเป็นเรื่องของข้อมูลความรู้ใหม่ ครูอาจเสริมข้อมูล ข้อเท็จจริงในประเด็นนั้น ๆ เพิ่มเติม (Adding) โดยการอธิบายบอกกล่าว การให้อ่านเอกสาร การดูวีดิทัศน์ ฯลฯ เพื่อเติมเต็มประสบการณ์ใหม่ ให้ผู้เรียนสามารถสรุปเป็นหลักการ ความคิดรวบยอด หรือองค์ความรู้ใหม่ได้ อาจให้ผู้เรียนสรุปโดยการเขียนบันทึกสรุปผลการเรียนรู้การเขียนแผนภาพมโนทัศน์ (Mind Mapping) การเสนอแผนภาพ แผนภูมิโดยใช้ Graphic Organizers การสรุปเป็นกรอบงาน (Framework) ตัวแบบหรือแบบจำลองความคิด (Model)

(4) การทดลอง/ประยุกต์ใช้ความรู้ (Active Experimentation/Application) ในขั้นนี้ ผู้เรียนจะต้องนำความคิดรวบยอด องค์ความรู้ หรือข้อสรุปที่ได้จากขั้นตอนที่ 3 ไปทดลอง ประยุกต์ใช้กิจกรรมการเรียนการสอนส่วนมากมักจะขาดองค์ประกอบการทดลอง/ประยุกต์ใช้แนวคิด ซึ่งถือว่าเป็นขั้นตอนสำคัญ ที่ผู้สอนจะได้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รู้จักการประยุกต์ใช้ความรู้ และนำไปใช้ได้จริง กิจกรรมที่เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ความรู้ เช่น การทำโครงการ การจัดกิจกรรมเผยแพร่ ข้อมูลความรู้ การจัดกิจกรรมรณรงค์ (Campaign) ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ จำเป็นต้องจัดกิจกรรมให้ครบวงจรทั้ง 4 องค์ประกอบ เพราะองค์ประกอบทั้ง 4 มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้อง อย่างสิ้นไหล ต่อเนื่อง ส่งผลถึงกัน

3) รูปแบบการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning)

การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning) เป็นกระบวนการเรียนรู้ โดยใช้ปัญหาเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนตั้งสมมติฐาน สาเหตุและกลไกของการเกิดปัญหานั้น รวมถึงการค้นคว้าความรู้พื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับปัญหาเพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาต่อไป โดยผู้เรียนอาจไม่มีความรู้ในเรื่องนั้น ๆ มาก่อน แต่อาจใช้ความรู้ที่ผู้เรียนมีอยู่เดิมหรือเคยเรียนมา นอกจากนี้ ยังมุ่งให้ผู้เรียนเฝ้าหาความรู้เพื่อแก้ไขปัญหา ได้คิดเป็น ทำเป็น มีการตัดสินใจที่ดี และสามารถเรียนรู้การทำงานเป็นทีม โดยเน้นให้ผู้เรียนได้เกิด การเรียนรู้ด้วยตนเอง และสามารถนำทักษะจากการเรียนมาช่วยแก้ปัญหาในชีวิต

McKinney (2008) ได้เสนอรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้แบบ Active learning ได้ดี ดังนี้

1) การเรียนรู้แบบแลกเปลี่ยนความคิด (Think-Pair-Share) คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนคิดเกี่ยวกับประเด็นที่กำหนดแต่ละคนประมาณ 2-3 นาที (Think) จากนั้นแลกเปลี่ยนความคิดกับเพื่อนอีกคน 3-5 นาที (Pair) และนำเสนอความคิดเห็นต่อผู้เรียนทั้งหมด (Share)

2) การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Collaborative Learning Group) คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยจัดเป็นกลุ่ม ๆ ละ 3-6 คน

3) การเรียนรู้แบบทบทวนโดยผู้เรียน (Student-led Review Sessions) คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทบทวนความรู้และพิจารณาข้อสงสัยต่าง ๆ ในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ โดยครูจะช่วยเหลือกรณีที่มีปัญหา

4) การเรียนรู้แบบใช้เกม (Games) คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้สอนนำเกมเข้าบูรณาการในการเรียนการสอน ซึ่งใช้ได้ทั้งในขั้นการนำเข้าสู่บทเรียน การสอน การมอบงาน และหรือขั้นการประเมินผล

5) การเรียนรู้แบบวิเคราะห์วิดีโอ (Analysis or Reaction to Videos) คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ดูวิดีโอ 5-20 นาที แล้วให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นหรือสะท้อนความคิดเกี่ยวกับสิ่งที่ได้ดู

6) การเรียนรู้แบบโต้เถียง (Student Debates) คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนได้นำเสนอข้อมูลที่ได้จากประสบการณ์และการเรียนรู้เพื่อยืนยันแนวคิดของตนเองหรือกลุ่ม

7) การเรียนรู้แบบผู้เรียนสร้างแบบทดสอบ (Student Generated Exam Questions) คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนสร้างแบบทดสอบจากสิ่งที่ได้เรียนรู้มาแล้ว

8) การเรียนรู้แบบกระบวนการวิจัย (Mini-research Proposals or Project) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่อิงกระบวนการวิจัย โดยให้ผู้เรียนกำหนดหัวข้อที่ต้องการเรียนรู้ วางแผนการเรียน เรียนรู้ตามแผน สรุปความรู้หรือสร้างผลงาน และสะท้อนความคิดในสิ่งที่ได้เรียนรู้หรืออาจเรียกว่าการสอนแบบโครงงาน (Project-based Learning) หรือการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning)

9) การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา (Analyze Case Studies) คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้อ่านกรณีตัวอย่างที่ต้องการศึกษา จากนั้นให้ผู้เรียนวิเคราะห์และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือหาแนวทางแก้ปัญหาภายในกลุ่ม แล้วนำเสนอความคิดเห็นต่อผู้เรียนทั้งหมด

10) การเรียนรู้แบบการเขียนบันทึก (Keeping Journals or Logs) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ผู้เรียนจดบันทึกเรื่องราวต่าง ๆ ที่ได้พบเห็น หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละวันรวมทั้งเสนอความคิดเห็นเพิ่มเติม

11) การเรียนรู้แบบการเขียนจดหมายข่าว (Write and Produce a Newsletter) คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนร่วมกันผลิตจดหมายข่าว อันประกอบด้วย บทความ ข้อมูล สารสนเทศข่าวสารและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น แล้วแจกจ่ายไปยังบุคคลอื่น ๆ

12) การเรียนรู้แบบแผนผังความคิด (Concept Mapping) คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนออกแบบแผนผังความคิด เพื่อนำเสนอความคิดรวบยอด และความเชื่อมโยงกันของกรอบความคิดโดยการใช้เส้นเป็นตัวเชื่อมโยง

วิชัย เสวกงาม (2557) นำเสนอตัวอย่างวิธีการสอนและเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ดังนี้

1) Active reading เป็นวิธีที่ให้แต่ละคนอ่านบทความแล้วแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่ได้อ่านกับเพื่อน แล้วนำมาเขียนเป็นแผนผังมโนทัศน์ (Concept map) ลงในกระดาษโปสเตอร์ เพื่อทำกิจกรรม Gallery Walk ต่อไป หรือการอ่านแล้วจับใจความเพื่อตั้งชื่อเรื่อง

2) Brainstorming กำหนดหัวข้อและเวลา จากนั้นแบ่งกลุ่มให้ผู้เรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อหาข้อสรุป แล้วทุกคนนำเสนอแนวคิดของตน และบันทึกทุกแนวคิดที่มีผู้นำเสนอ

3) Agree & Disagree Statement ผู้สอนตั้งคำถาม โดยมีตัวเลือกให้ผู้เรียนว่าเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร เช่น อาจใช้ไม้ปิงปองที่มีสี 2 ด้านต่างกันเป็นอุปกรณ์ช่วยตอบ แล้วเลือกผู้ตอบ ในแต่ละกลุ่มให้อธิบาย หลังจากนั้นจึงอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันทั้งชั้นเรียน

4) Carousel กำหนดหัวข้อเรื่อง แล้วแบ่งเป็นหัวข้อย่อยที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน แบ่งกลุ่มผู้เรียนให้ได้จำนวนกลุ่มเท่ากับจำนวนหัวข้อย่อย จากนั้นเขียนหัวข้อย่อยลงบนกระดาษโปสเตอร์ แล้วติดไว้รอบห้อง แต่ละกลุ่มระดมความคิดและเขียนลงในกระดาษโปสเตอร์ เมื่อครบ 2-3 นาที เปลี่ยนไประดมความคิดหน้าโปสเตอร์ถัดไป โดยอ่านแนวคิดของกลุ่มก่อนหน้า ถ้าเห็นด้วยให้ใส่เครื่องหมายถูกและเพิ่มสิ่งที่คิดเห็นแตกต่าง จากนั้นสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ร่วมกัน

5) Concept Map ลักษณะคล้ายการเขียน Mind Map แต่การเขียนแผนผังมโนทัศน์ จะแสดงแนวคิดและใช้คำเชื่อมโยงระหว่างแนวคิด

6) Gallery Walk กำหนดหัวข้อเรื่อง เขียนแนวคิด วิธีการ ลงบนกระดาษโปสเตอร์แล้วติดไว้รอบ ๆ ห้อง เพื่อให้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างการเดินชมผลงาน

7) Role Playing การแสดงบทบาทสมมติ เป็นวิธีการสอนที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกการแสดงออกตามสถานการณ์ที่กำหนดให้ เพื่อเป็นประสบการณ์ที่จะนำไปแก้ไขปัญหาและสถานการณ์จริงในชีวิต ผู้เรียนได้เรียนรู้การแสดงออก ฝึกวางแผนการทำงานร่วมกัน เข้าใจ ความรู้สึกและพฤติกรรม ทั้งของตนเองและผู้อื่น เช่น การทำกิจกรรม “กำเนิดของยูคาริโอต” ผู้สอนจะกำหนดบทบาทแล้วเขียนไว้ในกระดาษ ให้ผู้เรียน 6 คน จับฉลากเลือกว่าจะแสดงบทบาทโดยไม่ให้ปรึกษากัน หรือผู้เรียนวางแผนและกำหนดบทบาทด้วยตนเอง แล้วให้แสดงบทบาทสมมติตามบทบาทที่ตนเองได้รับ

หลังจากนั้นจะตั้งคำถามและให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นว่า ผู้แสดงแต่ละคนทำหน้าที่อะไร และทำหน้าที่นั้นได้ดีหรือไม่มีจุดใดต้องแก้ไขหรือปรับปรุง

8) Think-Pair-Share ผู้สอนเป็นผู้ตั้งคำถามให้ผู้เรียนคิดหาคำตอบด้วยตนเองจากนั้นจึงอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันกับเพื่อนในชั้นเรียน เริ่มจากกลุ่มเล็กๆ แล้วจึงนำเสนอต่อกลุ่มใหญ่

9) Predict-Observe-Explain จำลองสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะเรียนรู้ โดยให้ผู้เรียนเขียนทำนายสิ่งที่จะเกิดขึ้น สังเกตและบันทึกผล อธิบายสิ่งที่สังเกตได้ อาจทำการทดลองสำรวจหรือค้นคว้าเพิ่มเติมได้

10) Clarification Pause เมื่ออธิบายถึงประเด็นที่สำคัญ ผู้สอนควรให้เวลาผู้เรียนตกผลึกความคิด และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามหากต้องการคำอธิบายเพิ่มเติม

11) Card Sorts ผู้สอนจัดเตรียมบัตรคำ/ บัตรภาพไว้ให้ผู้เรียนจัดกลุ่มบัตรภาพนั้น ๆ และต้องอธิบายเกณฑ์ที่ใช้จัดกลุ่มให้เพื่อนและผู้สอนฟัง และอภิปรายร่วมกันในชั้นเรียน

12) Chain Note ผู้สอนเตรียมคำถาม/ ข้อความที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่ต้องการไว้ โดยอาจพิมพ์ลงบนกระดาษ แล้วให้ผู้เรียนแต่ละคนตอบคำถามหรือข้อความนั้น ๆ เพียง 1-2 ประโยค จากนั้นส่งต่อกระดาษแผ่นนั้นให้เพื่อนที่นั่งถัดไปเพื่อช่วยกันตอบคำถามนั้นให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นสามารถใช้ก่อนเรียนหรือหลังเรียนได้ และควรส่งกระดาษแผ่นนั้นกลับในทิศทางเดิม เพื่อให้ผู้ที่เขียนก่อนได้อ่านความเห็นทั้งหมดด้วย

13) Students' Reflection เป็นการให้ผู้เรียนได้สะท้อนความคิด อาจจะให้ผู้เรียนสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ในคาบเรียน เสนอแนะเกี่ยวกับการเรียน ถามคำถามที่ยังสงสัย หรือให้ผู้เรียนค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับสิ่งที่เรียน

14) Guided Lecture ผู้สอนนำเสนอข้อมูลโดยการบรรยายและผู้เรียนจดบันทึก จากนั้นผู้เรียนจะได้รับเวลาสั้น ๆ ในการตรวจบันทึกของพวกเขา หลังจากตรวจสอบบันทึกของตนเอง ผู้เรียนจะร่วมกันหารือเกี่ยวกับการบันทึกของพวกเขาในกลุ่มเล็ก ๆ เพื่อให้แน่ใจว่าพวกเขาจดบันทึกข้อมูลที่ถูกต้อง

15) Responsive Lecture ผู้เรียนสร้างรายการของคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับเนื้อหาในรายวิชา แล้วจัดอันดับความสำคัญของคำถาม ผู้สอนจะใช้การจัดอันดับของคำถามนี้เป็นโครงสร้างสำหรับการบรรยายและการอภิปราย

จากรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ที่กล่าวมา สรุปได้ ดังนี้

1) การจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน (Activity-Based Learning) เช่น การเรียนรู้แบบโต้เถียง (Student Debates), การเรียนรู้แบบใช้เกม (Games)

2) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นประสบการณ์ (Experiential Learning) เช่น การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Collaborative Learning Group), การแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing), การเรียนรู้

แบบกรณีศึกษา (Analyze Case Studies), การเรียนรู้แบบการเขียนบันทึก (Keeping Journals or Logs), แผนผังความคิด (Concept map), ระดมสมอง (Brainstorming), กิจกรรมเชิงสำรวจ เสาะหา ค้นคว้า (Exploratory)

3) การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning) เช่น การเรียนรู้แบบแลกเปลี่ยนความคิด (Think-Pair-Share), การสอนแบบโครงการ (Project-based Learning) การสอนด้วยวิธีการเปิด (Open Approach)

3.6 กระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

นักการศึกษาได้นำเสนอขั้นตอนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เอาไว้ ดังนี้
สัญญา ภัทรกร (2552) สรุปขั้นตอนการจัดการเรียนรู้อย่างมีชีวิตชีวาได้ 5 ขั้นตอน

1) ขั้นเตรียมพร้อมเข้าสู่บทเรียน เป็นขั้นสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ ทบทวนความรู้เดิม แนะนำหัวข้อที่จะเรียน แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนทราบ นำเสนอสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ต้องใช้อย่างสถานการณ์ให้ผู้เรียนเห็นตัวอย่าง และตั้งกติการ่วมกัน เพื่อให้ผู้เรียนมีความพร้อมและเกิดความสนใจ

2) ขั้นนำเสนอสถานการณ์ เป็นขั้นที่ผู้สอนนำเสนอสถานการณ์ปัญหาที่สร้างความสนใจ เพื่อให้ผู้เรียนได้ร่วมกันวางแผนได้ร่วมกันแก้ปัญหา และร่วมมือกันคิดวิเคราะห์ปัญหา และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามในสิ่งที่สงสัย

3) ขั้นลงมือปฏิบัติ เป็นขั้นที่ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ แก้ปัญหาตามที่ได้วางแผนไว้ มีการแลกเปลี่ยนความคิดภายในกลุ่มและทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา โดยผู้สอนเป็นผู้คอยแนะนำ

4) ขั้นอภิปราย เป็นขั้นที่ผู้เรียนออกมาแนะนำแนวคิดหน้าชั้นเรียน โดยทุกกลุ่มมีหน้าที่ตรวจสอบและมีสิทธิ์ที่จะสอบถามเพื่อนผู้เรียนที่ออกไปนำเสนอแนวคิด

5) ขั้นสรุป เป็นขั้นที่ผู้เรียนร่วมกันสรุปความรู้ หรือแนวคิดที่ได้ เพื่อสะท้อนความคิดที่ได้จากการลงมือปฏิบัติ และเพื่อให้มั่นใจว่าผู้เรียนมีการเรียนรู้จริง

เชิดศักดิ์ ภัคศิริโรจน์ (2556) ได้สรุปขั้นตอนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มี 5 ขั้นตอน ดังนี้

1) ขั้นนำสู่เข้าสู่บทเรียน เป็นขั้นที่ผู้สอนกระตุ้นผู้เรียนให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้ โดย ใช้การสนทนา ตั้งคำถามหรือนำเสนอสื่ออย่างใดอย่างหนึ่ง และทบทวนความรู้เดิมที่จำเป็นสำหรับความรู้ใหม่ แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนทราบ

2) ขั้นนำเสนอสถานการณ์ เป็นขั้นที่ผู้สอนนำเสนอสถานการณ์ปัญหาที่ท้าทาย และมีความสัมพันธ์กับประสบการณ์เดิมของผู้เรียน ตั้งกติการ่วมกัน และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามข้อสงสัย

3) ขั้นตอนกิจกรรม เป็นขั้นที่ผู้เรียนวิเคราะห์ปัญหาและร่วมกันวางยุทธวิธีแก้ปัญหา จากนั้นดำเนินการตามยุทธวิธีที่วางไว้ และมีการอภิปรายสะท้อนความคิด โดยทุกคนในกลุ่มต้องมีส่วนร่วม ซึ่งผู้สอนเป็นเพียงผู้ให้คำแนะนำและกระตุ้นคิด

4) ขั้นสร้างองค์ความรู้ เป็นขั้นที่ผู้เรียนออกมานำเสนอแนวคิดของตนเอง หรือของกลุ่มให้ผู้เรียนคนอื่น ๆ ได้รับความรู้ และอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดระหว่างกันจนเกิดความเข้าใจที่ชัดเจน

5) ขั้นสรุป เป็นขั้นที่ผู้เรียนร่วมกันสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการเรียน เพื่อสะท้อนความคิดหรือความรู้ที่ได้ และตรวจสอบความคลาดเคลื่อนที่อาจเกิดขึ้นระหว่างการเรียนด้วย

พรพิไล เลิศวิชา (2558) ได้นำเสนอกระบวนการเรียนรู้แบบ BBL เอาไว้ดังนี้

1) ขั้นอุ่นเครื่อง (Warm-Up) เป็นกิจกรรมที่ทำให้สมองตื่นตัว เตรียมพร้อมที่จะเรียนรู้ มี 3 วิธี คือ (1) Brain Exercise การเคลื่อนไหวร่างกายข้ามแกนกลางของลำตัว เพื่อพัฒนาสมองทั้งสองซีก (2) Rhythm การเคลื่อนไหวร่างกายหรืออุปกรณ์ประกอบเสียงเพลง (3) Stretching การยืดเส้นยืดสาย

2) ขั้นนำเสนอความรู้ (Present) นำเสนอความรู้ใหม่ผ่านสื่อการเรียนรู้ที่น่าสนใจ เริ่มสอนจากของจริงใกล้ตัวเด็ก การใช้ของจริงช่วยให้สมองเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนรู้เข้ากับชีวิตจริง ใช้สื่อที่แปลกใหม่ที่น่าสนใจ เช่น บัตรภาพ บัตรคำ แถบประโยค สื่อสามมิติ หรือการนำเสนอข้อมูลด้วยวิธีที่แปลกใหม่

3) ขั้นลงมือเรียนรู้ (Learn-Practice) ให้นักเรียนได้ลงมือทดลองใช้ความรู้ด้วยกิจกรรมต่าง ๆ นักเรียนได้เคลื่อนไหวในกิจกรรมการเรียนรู้ อย่าย่ำอยู่กับที่ให้นักเรียนนั่งอยู่ที่โต๊ะเฉย ๆ และเป็นฝ่ายฟังครูฝ่ายเดียว

4) ขั้นสรุปความรู้ (Summary) การนำเสนอประสบการณ์ทั้งหมดมาสรุปยอด มีความจำเป็นอย่างยิ่ง ควรใช้กระดานเคลื่อนที่ การติดชาร์ตหรือข้อมูลบนกระดานเคลื่อนที่ให้มองเห็นรูปแบบของความรู้แต่ละชุดที่สอนเพื่อให้เข้าใจง่าย แสดงหัวข้อหรือประเด็นให้ชัดเจน จะช่วยให้สมองสามารถรวบรวมข้อมูลเกิดเป็นความคิดรวบยอดได้ดีกว่าข้อมูลที่กระจัดกระจายอยู่บนกระดาน

5) ขั้นประยุกต์ใช้ความรู้ (Apply) นักเรียนนำความรู้ที่มีอยู่ไปประยุกต์ใช้สร้างสรรค์ชิ้นงานใหม่ ๆ และแก้ปัญหาต่าง ๆ

ณัฐวดี ธาตุดี (2561) สรุปขั้นตอนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเปิดประสบการณ์ เป็นขั้นที่ผู้สอนกระตุ้นผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ ให้เกิดแรงจูงใจในการเรียน โดยใช้การสนทนา การตั้งคำถามหรือนำเสนอสื่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และทบทวนความรู้เดิมที่จำเป็นสำหรับความรู้ใหม่ แจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนทราบ

ขั้นที่ 2 ขั้นนำเสนอสถานการณ์ เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนนำเสนอสถานการณ์ที่ท้าทายความสามารถของผู้เรียน และสถานการณ์นั้นสามารถเปิดประสบการณ์ความรู้เชื่อมโยงประสบการณ์เดิม

เป็นขั้นการสร้างกติกาหรือเงื่อนไขการนำไปสู่การคิดต่อไป โดยขั้นนี้จะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามข้อสงสัย

ขั้นที่ 3 ขั้นระดมความคิดดำเนินกิจกรรม เป็นขั้นที่ผู้เรียนอ่าน หรือรับสถานการณ์ข้อมูลมาแล้ว ร่วมกันลงมือคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่าสิ่งที่กำลังศึกษาหรือร่วมกันแก้ไขปัญหาอภิปรายภายในกลุ่ม โดยผู้เรียนสามารถอภิปรายสะท้อนผลความคิดของตนเองได้อย่างเต็มที่

ขั้นที่ 4 ขั้นสร้างองค์ความรู้ เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนออกมานำเสนอแนวคิดของตนเอง หรือแนวคิดของกลุ่ม จากนั้นผู้เรียนจะได้รับแนวคิดที่แต่ละกลุ่มร่วมกันนำเสนอ รวมทั้งได้แลกเปลี่ยนข้อแตกต่าง เปรียบเทียบความเหมือนและต่างระหว่างกลุ่ม ทุกคนต้องมีส่วนร่วมภายในกลุ่ม โดยผู้สอนจะคอยสังเกตแนวคิดของนักเรียน

ขั้นที่ 5 ขั้นสะท้อนความคิด เป็นขั้นที่ผู้เรียนร่วมกันสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการเรียน เพื่อสะท้อนความคิดหรือความรู้ที่ได้รับ และตรวจสอบคลาดเคลื่อนของข้อมูลในระหว่างการสรุป ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนพูดหรือเขียนสรุปความรู้ และช่วยอำนวยความสะดวกในการเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562) ได้นำเสนอกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ซึ่งเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Active Learning มีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดปัญหา จัดสถานการณ์ต่าง ๆ กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ และมองเห็นปัญหา สามารถกำหนดสิ่งที่เป็นปัญหาที่ผู้เรียนอยากรู้ อยากรู้เกิดความสนใจที่จะค้นหาคำตอบ

- 1) จัดกลุ่มผู้เรียนให้มีขนาดเล็ก (ประมาณ 3-5 / 8-10 คน)
- 2) ใช้ปัญหาเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ โดยลักษณะของปัญหาที่นำมาใช้ ควรมีลักษณะคลุมเครือไม่ชัดเจน มีวิธีแก้ไขปัญหาได้อย่างหลากหลาย อาจมีคำตอบได้หลายคำตอบ โดยคำนึงถึงการเชื่อมโยงความรู้ใหม่เข้ากับความรู้เดิม ความซับซ้อนของปัญหาจากง่ายไปสู่ยาก ระดับและประสบการณ์ผู้เรียน เวลาที่กำหนดให้ผู้เรียนใช้ดำเนินการ และแหล่งค้นคว้าข้อมูล

ขั้นที่ 2 ทำความเข้าใจกับปัญหา ปัญหาที่ต้องการเรียนรู้ ต้องสามารถอธิบายสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับปัญหาได้

- 3) ผู้เรียนทำความเข้าใจหรือทำความเข้าใจความกระจ่างในคำศัพท์ที่อยู่ในโจทย์ปัญหานั้น เพื่อให้เข้าใจตรงกัน

- 4) ผู้เรียนจับประเด็นข้อมูลที่สำคัญหรือระบุปัญหาในโจทย์วิเคราะห์ หาข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง ความจริงที่ปรากฏในโจทย์ แยกแยะข้อมูลระหว่างข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็น จับประเด็นปัญหาออกเป็นประเด็นย่อย

- 5) ผู้เรียนระดมสมองเพื่อวิเคราะห์ปัญหา อภิปราย แต่ละประเด็นปัญหาว่า เป็นอย่างไร เกิดขึ้นได้อย่างไร ความเป็นมาอย่างไร โดยอาศัยพื้นฐานความรู้เดิมเท่าที่ผู้เรียนมีอยู่

6) ผู้เรียนร่วมกันตั้งสมมติฐานเพื่อหาคำตอบปัญหาประเด็นต่างๆ พร้อมจัดลำดับความสำคัญของสมมติฐานที่เป็นไปได้อย่างมีเหตุผล

7) จากสมมติฐานที่ตั้งขึ้น ผู้เรียนจะประเมินว่ามีความรู้เรื่องอะไรบ้าง มีเรื่องอะไรที่ยังไม่รู้หรือขาดความรู้ และความรู้จะอะไรจำเป็นที่จะต้องใช้เพื่อพิสูจน์สมมติฐาน ซึ่งเชื่อมโยงกับโจทย์ปัญหาที่ได้

ขั้นที่ 3 ดำเนินการศึกษาค้นคว้า ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองด้วยวิธีการหลากหลาย

8) ผู้เรียนค้นคว้าหาข้อมูลและศึกษาเพิ่มเติมจากทรัพยากรการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น หนังสือตำรา วารสาร สื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ การศึกษาในห้องปฏิบัติการ คอมพิวเตอร์ช่วยสอน อินเทอร์เน็ต หรือปรึกษาผู้รู้ในเนื้อหาเฉพาะ เป็นต้น พร้อมทั้งประเมินความถูกต้อง

ขั้นที่ 4 สังเคราะห์ความรู้ ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้ค้นคว้ามาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

9) ผู้เรียนนำข้อมูลหรือความรู้ที่ได้มาสังเคราะห์ อธิบาย พิสูจน์สมมติฐานและประยุกต์ให้เหมาะสมกับโจทย์ปัญหา พร้อมสรุปเป็นแนวคิดหรือหลักการทั่วไปโดยแนวทางการนิเทศเพื่อพัฒนาและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้

- นำเสนอผลงานกลุ่มด้วยสื่อหลากหลาย

- สะท้อนความคิด ให้ข้อมูลย้อนกลับ อภิปราย ทำความเข้าใจ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกลุ่ม ถึงกระบวนการเรียนรู้ การแก้ปัญหา การเชื่อมโยง การสร้างองค์ความรู้ใหม่

- สรุปภาพรวมเป็นความรู้ทั่วไป

ขั้นที่ 5 สรุปและประเมินค่าหาคำตอบ

10) ผู้เรียนแต่ละกลุ่ม สรุปผลงานของกลุ่มตนเอง และประเมินผลงานว่าข้อมูลที่ศึกษาค้นคว้ามีความเหมาะสมหรือไม่เพียงใด โดยพยายามตรวจสอบแนวคิดภายในกลุ่มของตนเองอย่างอิสระ ทุกกลุ่มช่วยกันสรุปองค์ความรู้ ในภาพรวมของปัญหาอีกครั้ง

11) ประเมินผลจากสภาพจริง โดยดูจากความสามารถในการปฏิบัติ

Baldwin and Williams (1988) ได้นำเสนอขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ตามแบบ Active Learning ประกอบด้วย 4 ขั้นดังนี้

1) ขั้นเตรียมพร้อม เป็นขั้นที่ผู้สอนนำผู้เรียนเข้าสู่เนื้อหา โดยการสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการอยากที่จะเรียนรู้ต่อไป

2) ขั้นปฏิบัติงานกลุ่ม เป็นขั้นที่ผู้สอนให้ผู้เรียนเข้ากลุ่มย่อยเพื่อทำงานร่วมกัน และสรุปความคิดเห็นของกลุ่ม อีกทั้งต้องแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันระหว่างกลุ่มอื่น ๆ โดยที่ผู้สอนต้องเสริมข้อมูลให้สมบูรณ์

3) ขั้นประยุกต์ใช้ เป็นขั้นที่ผู้เรียนทำแบบฝึกหัด หรือทำแบบทดสอบหลังเรียน

4) ขั้นติดตามผล เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าอิสระเพิ่มเติมโดยจัดทำเป็นรายงาน หรือ

ให้นักเรียนเขียนบันทึกประจำวัน รวมถึงให้ผู้เรียนเขียนสรุปความรู้ที่ได้รับในคาบเรียนนั้น ๆ

Moore (1994) ได้เสนอขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ดังนี้

- 1) ขั้นนำ เป็นขั้นที่นำผู้เรียนเข้าสู่บทเรียนด้วยสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน เพื่อสร้างแรงจูงใจให้กับผู้เรียน
- 2) ขั้นปฏิบัติ เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนค้นหาคำตอบของเนื้อหาในแต่ละหน่วยโดยใช้กระบวนการกลุ่ม และให้นักเรียนนำเสนอความคิดเห็นที่ค้นพบ
- 3) ขั้นสรุป ขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้สอนและผู้เรียนช่วยกันสรุปบทเรียนในแต่ละเนื้อหา
- 4) ขั้นประเมินผล เป็นขั้นที่ผู้สอนให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด และประเมินผลจากแบบสังเกตพฤติกรรม ใบกิจกรรม และบันทึกการเรียนรู้

Inprasitha, M. (2011) กล่าวถึง การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการแบบเปิด (Open Approach) ซึ่งสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Active Learning ประกอบด้วยขั้นตอน 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 นำเสนอปัญหาปลายเปิด (Posing open-ended problem) เมื่อครูเสนอปัญหาปลายเปิดในชั้นเรียน นักเรียนจะถูกตั้งคำถามว่า “นักเรียนค้นพบคุณสมบัติ (ความสัมพันธ์ กฎ วิธีการ ฯลฯ) อะไรบ้าง” ในระยะแรกนักเรียนบางคนอาจเกิดความสับสนเพราะไม่คุ้นเคยกับการใช้คำว่า ความสัมพันธ์ กฎ วิธีการ ฯลฯ ในการตอบปัญหา เพื่อช่วยให้นักเรียนเข้าใจปัญหา ครูอาจจะช่วยเหลือโดยกระตุ้นให้นักเรียนเห็นความสำคัญของปัญหา อาจใช้สื่อการสอนเพื่อให้นักเรียนเข้าใจยิ่งขึ้น

ขั้นที่ 2 เรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียน (Students' Self Learning) ในวิธีการแบบเปิด จะต้องให้ความสำคัญกับแนวคิดทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนแต่ละบุคคล ครูจะต้องระมัดระวังเป็นอย่างยิ่งที่จะไม่ชี้แนะ ความคิดของนักเรียนทุกคน แต่ต้องปรับข้อเสนอแนะให้เข้ากับความคิดของนักเรียนอย่างเฉพาะเจาะจง รูปแบบการสอนนี้ปกติแล้วเกิดจากองค์ประกอบ 2 องค์ประกอบ คือ

- 1) การทำงานของแต่ละคน
- 2) การอภิปรายร่วมกันในชั้นเรียน

ขั้นที่ 3 อภิปรายและเปรียบเทียบร่วมกันทั้งชั้นเรียน (Whole Class Discussion and Comparison) การเขียนแสดงแนวทางการแก้ปัญหาของแต่ละบุคคลและกลุ่ม โดยการใช้สมุดบันทึกหรือใบงาน ซึ่งจะสามารถนำมาประเมินได้ในภายหลัง

ขั้นที่ 4 สรุปเชื่อมโยงแนวคิดทางคณิตศาสตร์ของนักเรียน (Summing-up by Connecting Students' Emergent Mathematical Ideas) นักเรียนหรือครูเขียนแสดงการทำงานของแต่ละบุคคลหรือกลุ่ม รวมถึงข้อเสนอทั้งหมดของนักเรียนบนกระดาน แม้ว่าแนวความคิดของบางคนอาจจะซ้ำหรือคล้ายกับคนอื่น นักเรียนควรได้รับการสนับสนุนเพื่อยืนยันว่า แนวคิดของพวกเขามีความสอดคล้องหรือสามารถรวมเข้าเป็นแนวคิดเดียวกัน บางครั้งเมื่อนักเรียนเสนอบางอย่างที่ผิดพลาดหรือไม่สมบูรณ์ ครูควรแสดงออกในเชิงบวกและปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับแนวคิดอื่น ๆ

จากแนวคิดของนักวิชาการที่เกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้สังเคราะห์และจัดหมวดหมู่ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ดังแสดงในตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 กระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

นักวิชาการ	ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)						
สัญญาภักทรากร (2552)	1. เตรียมพร้อมเข้าสู่บทเรียน	2. นำเสนอสถานการณ์		3. ลงมือปฏิบัติ	4) อภิปราย	5. สรุป	
เชิดศักดิ์ภักดีวิโรจน์ (2556)	1. นำเข้าสู่บทเรียน	2. นำเสนอสถานการณ์		3. ดำเนินกิจกรรม	4. สร้างองค์ความรู้	5. สรุป	
พรพีไลเลิศวิชา (2558)	1. ขั้นอุ่นเครื่อง	2. ขั้นนำเสนอความรู้	3. ขั้นลงมือเรียนรู้			4. ขั้นสรุปความรู้	5. ขั้นประยุกต์ใช้ความรู้
ณัฐวดีธาดุดี (2561)	1. เปิดประสบการณ์	2. นำเสนอสถานการณ์	3. ระดมความคิดดำเนินกิจกรรม		4. สร้างองค์ความรู้	5. สะท้อนความคิด	
สพฐ. (2562)		ขั้นที่ 1 กำหนดปัญหา	ขั้นที่ 2 ทำความเข้าใจกับปัญหา	ขั้นที่ 3 ดำเนินการศึกษาค้นคว้า	ขั้นที่ 4 สังเคราะห์ความรู้	ขั้นที่ 5 สรุปและประเมินค่าหาคำตอบ	
Baldwin and Williams (1988)	1) ขั้นเตรียมพร้อม	2) ขั้นปฏิบัติงานกลุ่ม			3) ขั้นประยุกต์ใช้		4) ขั้นติดตามผล
Moore (1994)	1) ขั้นนำ			2.ขั้นปฏิบัติ		3) ขั้นสรุป	4) ขั้นประเมินผล

ตารางที่ 1 กระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) (ต่อ)

นักวิชาการ	ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)							
Inprasitha, M. (2011)		1. นำเสนอ ปัญหา ปลายเปิด			2. เรียนรู้ ด้วยตนเอง ของ นักเรียน	3. อภิปราย และ เปรียบเทียบ ร่วมกันทั้งชั้น	4. สรุป เชื่อมโยง แนวคิด	
ผู้วิจัย สังเคราะห์	1. เตรียม พร้อมเข้าสู่ การเรียนรู้	2. นำเสนอ สถานการณ์ ปัญหา ปลายเปิด	3. ดำเนิน การแก้ ปัญหา	4. อภิปราย สะท้อน ความคิด	5. สรุป สร้าง องค์ความรู้	6. ประเมินผล		

จากตารางที่ 1 กระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ผู้วิจัยได้สังเคราะห์จัดหมวดหมู่ข้อมูลสรุปเป็นขั้นตอนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงผ่านสถานการณ์ปัญหาปลายเปิดด้วยตนเอง และมีการเรียนรู้แบบบูรณาการ ร่วมใจ แก้ปัญหาเป็นทีม โดยมีครูเป็นผู้อำนวยการเรียนรู้ สร้างแรงบันดาลใจ ให้คำปรึกษา ดูแล แนะนำ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมาย และนำไปใช้ในสถานการณ์อื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ 6 ขั้นตอน ดังนี้

1) ขั้นเตรียมพร้อมเข้าสู่การเรียนรู้ เป็นขั้นตอนการสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ กระตุ้นสมอง โดยใช้การเคลื่อนไหวร่างกาย ร้องเพลง ทำสมาธิ เล่นเกม ทบทวนความรู้เดิม เป็นการสร้างบรรยากาศของการมีส่วนร่วม การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เรียนกับผู้จัดการเรียนรู้และเพื่อนในชั้นเรียน รวมถึงส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ร่วมกันได้อย่างหลากหลาย

2) ขั้นนำเสนอสถานการณ์ปัญหาปลายเปิด เป็นขั้นตอนที่ผู้จัดการเรียนรู้นำเสนอสถานการณ์ปัญหาที่ท้าทายความสามารถของผู้เรียน เชื่อมโยงระหว่างเนื้อหาในบทเรียนกับสิ่งที่ผู้เรียนอาจพบเจอในชีวิตประจำวัน กระตุ้นให้นักเรียนเห็นความสำคัญของปัญหา สร้างกติกาหรือเงื่อนไขการนำไปสู่การคิดที่หลากหลาย เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้อภิปรายซักถามในสิ่งที่สงสัย

3) ขั้นดำเนินการแก้ปัญหา เป็นขั้นตอนที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ระดมสมองช่วยกันวิเคราะห์ปัญหาและหาเหตุผลมาอธิบายเกี่ยวกับสถานการณ์ปัญหา ให้ผู้เรียนตั้งคำถามและหาแนวทางไปสู่คำตอบร่วมกัน โดยอาศัยความรู้เดิมของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม ร่วมกันคิดแก้ปัญหา ซึ่งจะมีการสื่อสารและแสดงความคิดเห็นของกลุ่ม ร่วมกันแสวงหาข้อมูล โดยครูผู้จัดการเรียนรู้กระตุ้นให้ผู้เรียนได้แสวงหาข้อมูลความรู้เพื่อแก้โจทย์ปัญหาร่วมกันเป็นกลุ่มหรือด้วยตนเอง ด้วยวิธีการที่หลากหลาย โดยครูผู้จัดการเรียนรู้จะสังเกตและค้นหาแนวคิดของผู้เรียนในระหว่างการแก้ปัญหา

4) ขั้นอภิปรายสะท้อนความคิด เป็นขั้นตอนการให้ผู้เรียนนำเสนอผลงานที่แสดงถึงกระบวนการเรียนรู้ ตั้งแต่ต้นจนได้คำตอบของปัญหา โดยให้ผู้เรียนออกมานำเสนอแนวคิดของตนเองหรือแนวคิดของกลุ่ม แล้วร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกลุ่มอื่น ๆ อภิปราย เปรียบเทียบความเหมือนและต่างของแนวคิด ครูผู้จัดการเรียนรู้พยายามหาเหตุผลของแนวคิดของนักเรียนแต่ละกลุ่ม

5) ขั้นสรุป สร้างองค์ความรู้ เป็นขั้นตอนที่ครูถามคำถามให้ผู้เรียนร่วมกันนำเหตุผลของแนวคิดของนักเรียนแต่ละกลุ่ม มารวบรวมและหาความเชื่อมโยงสิ่งที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ จัดเรียงจุดเด่นของแนวคิดต่าง ๆ ให้เป็นระบบ สังเคราะห์สรุปองค์ความรู้สิ่งที่ได้เรียนรู้

6) ขั้นประเมินผล เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันประเมินผลงานของตัวเอง ทั้งการร่วมกันทำงานแก้ปัญหา การนำเสนอผลงาน และการประเมินชิ้นงาน

จากลักษณะสำคัญ รูปแบบ และกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ที่เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงผ่านสถานการณ์ปัญหาปลายเปิด ด้วยตนเอง และมีการเรียนรู้แบบร่วมแรง ร่วมใจ แก้ปัญหาเป็นทีม โดยมีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก สร้างแรงบันดาลใจ ให้คำปรึกษาดูแล แนะนำ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมาย และนำไปใช้ในสถานการณ์อื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำมาสังเคราะห์เป็นขั้นตอนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก 6 ขั้นตอน นำไปใช้ในการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยกำหนดเป็นส่วนหนึ่งของเนื้อหาของรูปแบบ และกระบวนการของรูปแบบ สำหรับให้ครูนำไปใช้ในการแก้ปัญหา/พัฒนาการจัดการเรียนรู้ ในการปฏิบัติกิจกรรมของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อส่งเสริมสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด

3.7 นโยบายที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2559) ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาศักยภาพคนให้มีทักษะความรู้และความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่าที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560–2564) ดังนี้

1) ส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีการพัฒนาทักษะทางสมองและทักษะทางสังคมที่เหมาะสม ด้วยการพัฒนาหลักสูตรการสอนที่อิงผลงานวิจัยทางวิชาการ และปรับปรุงสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่เน้นการพัฒนาทักษะสำคัญด้านต่าง ๆ อาทิ ทักษะทางสมอง ทักษะด้านความคิดความจำ ทักษะการควบคุมอารมณ์ ทักษะการวางแผนและการจัดระบบ ทักษะการรู้จักประเมินตนเอง

2) พัฒนาเด็กวัยเรียนและวัยรุ่นให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะการทำงานและการใช้ชีวิตที่พร้อมเข้าสู่ตลาดงาน ดังนี้ (1) ปรับ

กระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้เด็กมีการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงสอดคล้องกับพัฒนาการของสมอง แต่ละช่วงวัย และเน้นพัฒนาทักษะพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีด้านวิศวกรรมศาสตร์ ด้านคณิตศาสตร์ ด้านศิลปะ และด้านภาษาต่างประเทศ (2) สนับสนุนให้เด็กเข้าร่วมกิจกรรมทั้งใน และนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะชีวิตและทักษะการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง อาทิ การอ่าน การบำเพ็ญประโยชน์ทางสังคม การดูแลสุขภาพการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม การวางแผนชีวิต (3) สร้างแรงจูงใจให้เด็กเข้าสู่การศึกษาในระบบทวิภาคีและสหกิจศึกษาที่ มุ่งการฝึกทักษะอาชีพ ให้พร้อมเข้าสู่ตลาดงาน

กระทรวงศึกษาธิการ (2559) กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาลักษณะกระบวนการเรียน การสอน การวัดและประเมินผล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ เชิงรุก (Active Learning) ด้วยกลยุทธ์การพัฒนาระบบการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ และจัด กิจกรรมเสริมทักษะพัฒนาผู้เรียนในรูปแบบที่หลากหลายสอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นในศตวรรษ ที่ 21 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561) กำหนดนโยบายการพัฒนา คุณภาพผู้เรียนและส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน ด้วยการพัฒนา คุณภาพกระบวนการเรียนรู้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ดังนี้

- 1) พัฒนาผู้เรียนระดับก่อนประถมศึกษา ให้มีพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ให้มีความพร้อมเข้าสู่การเรียนในระดับที่สูงขึ้น
- 2) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถอ่านออกเขียนได้ตามช่วงวัย
- 3) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน
- 4) ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมการปฏิบัติจริง (Active Learning) เน้นทักษะกระบวนการ ให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดแก้ปัญหา และคิดสร้างสรรค์ ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน
- 5) ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
- 6) ปลุกฝังทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์ และจิตวิทยาศาสตร์

กระทรวงศึกษาธิการ (2561) กำหนดนโยบายและจุดเน้นการจัดการศึกษาของ กระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ.2562 มีจุดเน้นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ดังนี้

- 1) การจัดการศึกษาระดับอนุบาล มีจุดเน้น คือ (1) พัฒนาผู้เรียนให้มีความพร้อม ทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม (2) จัดประสบการณ์การเรียนรู้ เน้นการเรียนปนเล่น เรียนรู้อย่างมีความสุข และสร้างกิจกรรมเสริม

2) การจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา ครูและผู้เรียนสร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน และจัดการเรียนรู้แบบองค์รวม จัดแหล่งเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ มีจุดเน้น คือ เรียนรู้ด้วยวิธีการ Active Learning เน้นพัฒนาทักษะกระบวนการคิด การเรียนรู้จากสถานการณ์จริง สถานการณ์จำลอง กิจกรรมการเรียนรู้จากปัญหาและการลงมือปฏิบัติ สามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา และเรียนรู้อย่างมีความสุข

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561) กำหนดนโยบายการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ให้มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีความเป็นเลิศด้านวิชาการ นำไปสู่การสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน ปีงบประมาณ พ.ศ.2562 มีแนวทางการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ดังนี้

1) พัฒนาผู้เรียนระดับปฐมวัยมีความพร้อมด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา เพื่อที่จะเข้ารับการพัฒนาการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้น

2) ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการเรียนรู้ระดับปฐมวัยในรูปแบบที่หลากหลาย

3) ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมการปฏิบัติจริง (Active Learning)

4) ส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนในลักษณะของ STEM ศึกษา

5) ส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบมุ่งเน้นการใช้ฐานความรู้ และระบบความคิดในลักษณะสหวิทยาการ เช่น (1) ความรู้ทางวิทยาศาสตร์และการตั้งคำถาม (2) ความเข้าใจ และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี (3) ความรู้ทางวิศวกรรม และการคิด เพื่อหาทางแก้ปัญหา (4) ความรู้และทักษะในด้านศิลปะ (5) ความรู้ด้านคณิตศาสตร์ และระบบคิดของเหตุผลและการหาความสัมพันธ์

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562) กำหนดนโยบายด้านการพัฒนาและสร้างเสริมศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ ปีงบประมาณ พ.ศ.2563 มีแนวทางการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ดังนี้

1) การพัฒนาศักยภาพ และคุณภาพของผู้เรียนระดับปฐมวัย สถานศึกษาดำเนินการ ดังนี้ (1) จัดกิจกรรมพัฒนาเด็กปฐมวัยในรูปแบบที่หลากหลาย จัดสภาพแวดล้อมทั้งในและนอกห้องเรียนให้เอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้ (2) จัดการเรียนรู้ สร้างประสบการณ์ เน้นการเรียนรู้เป็นเล่น เรียนรู้อย่างมีความสุข

2) การพัฒนาศักยภาพ และคุณภาพผู้เรียนระดับประถมศึกษา สถานศึกษาดำเนินการ

ดังนี้ (1) จัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมการปฏิบัติจริง (Active Learning) (2) จัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบมุ่งเน้นการใช้ฐานความรู้ และระบบความคิดในลักษณะสหวิทยาการ (STEAM Education) (3) จัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนมีทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต มีสุขภาวะที่ดี สามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุข (4) จัดการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มทักษะการคิดแบบมีเหตุผลและเป็นขั้นตอน (Coding)

จากแนวนโยบายและจุดเน้นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ทั้งสำนักนายกรัฐมนตรีโดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ต่างก็ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยเน้นให้สถานศึกษาพัฒนาผู้เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ให้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมการปฏิบัติจริง (Active Learning) เน้นพัฒนาทักษะกระบวนการคิด เรียนรู้จากปัญหาและการลงมือปฏิบัติจริง ให้สามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา และเรียนรู้อย่างมีความสุข

ดังนั้น โรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์) จึงได้นำเอาแนวคิด หลักการ แนวนโยบายที่เกี่ยวข้อง และสิ่งที่ต้องการจะเป็นที่อยากเห็นในอนาคตสำหรับโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์) มากำหนดพันธกิจ (Mission) ดังนี้ 1) ประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการศึกษา 2) จัดกระบวนการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และ 3) จัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Active Learning ด้วยวิธีการที่หลากหลาย (โรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์), 2562)

3.8 ประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

มีนักการศึกษาได้กล่าวถึงประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ดังนี้ สุพรรณิ ชาญประเสริฐ (2557) กล่าวถึง ความสำคัญของ Active Learning ดังนี้

1) ส่งเสริมให้เกิดกระบวนการคิดที่เป็นอิสระ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหาและคิดสร้างสรรค์เนื่องจากผู้เรียนมีโอกาสในการฝึกปฏิบัติและพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงมากขึ้น ผู้สอนจะเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้เกิดทักษะเหล่านี้ผ่านการกระตุ้นด้วยการใช้คำถาม เพื่อให้ผู้เรียนเกิด การคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ หรือการประยุกต์ความรู้ไปใช้แก้ปัญหาในโลกความเป็นจริง ค้นหะหว่างการบรรยาย หรือการมอบหมายงานเป็นรายบุคคล งานกลุ่มย่อย หรืองานที่มอบหมายให้ทำร่วมกันทั้งชั้นเรียน เช่น การมอบหมายให้แก้ปัญหาจากสถานการณ์หรือกรณีศึกษา นอกจากนี้การฝึกให้ผู้เรียนได้อภิปรายโต้แย้งก็เป็นอีกเทคนิคหนึ่งที่ช่วยพัฒนาการคิดขั้นสูงและทักษะการให้เหตุผลอย่างมีตรรกะ ซึ่งครูทำได้โดยการมอบหมายให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นหรือทัศนคติได้หลายรูปแบบอาจจะเป็นการเขียนโดยใช้เวลาสั้น ๆ 5 -10 นาที หรือเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น ด้วยการจัดโต๊ะที่ระหว่งกลุ่มย่อย หรือแสดงทัศนคติร่วมกันทั้งชั้นเรียน ซึ่งครูสามารถเลือกใช้ได้มากกว่า 1 เทคนิค

2) ส่งเสริมให้เกิดการทำงานแบบร่วมมืออย่างมีประสิทธิภาพ การจัดการเรียนรู้ที่ฝึกให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าผู้เรียนผ่านการฝึกปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ และด้วยวิธีการที่ถูกต้อง จะช่วยให้เกิดทักษะการทำงานแบบร่วมมืออย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้เวลาช่วงสั้น ๆ ในการพูดคุย คิด และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกิจกรรมที่ทำให้เกิดการทำงานแบบร่วมมือ เช่น กิจกรรมที่มีการอภิปรายหรือลงมือปฏิบัติแบบกลุ่มย่อยหรือกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนจับคู่ร่วมกันคิดคำตอบหรือแก้ปัญหาในเวลาสั้น ๆ 1-5 นาที ถ้าการบรรยายได้ใช้เทคนิคนี้ร่วมด้วย จะช่วยเพิ่มความจำความเข้าใจ เพิ่มทักษะการสื่อสาร การสร้างความตระหนักและเห็นคุณค่าของเพื่อนร่วมงาน แต่เทคนิคนี้จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้มากขึ้นก็ต่อเมื่อมีการเฉลยคำตอบ ร่วมการวิเคราะห์ แสดงเหตุผลสนับสนุนคำตอบที่ถูกต้องและให้เหตุผลด้วยว่าเพราะเหตุใดคำตอบหรือการแก้ปัญหาอื่นจึงไม่ถูกต้อง

3) เพิ่มแรงจูงใจและความสำเร็จในการเรียนรู้ของผู้เรียน การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ร่วมแสดงความคิดเห็นต่อเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์การเรียนรู้และการร่วมพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ เช่น การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกหัวเรื่องในการอภิปรายหรือการประยุกต์ความรู้สู่การแก้ปัญหาในเรื่องที่พวกเขาสนใจ การมีส่วนร่วมในลักษณะนี้จะช่วยเพิ่มระดับความสนใจ ความกระตือรือร้นของผู้เรียน ซึ่งการที่กระตุ้นให้นักเรียนสนใจ กระตือรือร้น และร่วมสร้างบรรยากาศของการเรียนรู้นั้นเท่ากับเป็นการเพิ่มขีดความสามารถด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมทั้งผู้เรียนจะมีทางเลือกมากขึ้นในการบรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ของพวกเขา

สิริพร ปาณาวงษ์ (2557) กล่าวถึงข้อดีของรูปแบบการเรียนการสอนแบบ Active Learning ว่าเป็นแนวคิดกว้าง ๆ ที่เน้นการมีส่วนร่วมและบทบาทในการเรียนรู้ของผู้เรียนครอบคลุมวิธีการเรียนการสอนหลากหลายวิธี เช่น การเรียนรู้ด้วยการค้นพบ (Discovery Learning) การเรียนรู้จากกรณีปัญหา (Problem-Based Learning) การเรียนรู้จากการสืบค้น (Inquiry-Based Learning) และการเรียนรู้จากการทำกิจกรรม (Activity-Based Learning) เป็นต้น ซึ่งวิธีการเหล่านี้มีพื้นฐานมาจากแนวคิดเดียวกัน คือให้ผู้เรียนเป็นผู้มีบทบาทหลักในการเรียนรู้ของตนเอง ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความตื่นตัวและกระตือรือร้นด้านความรู้คิด (Cognitively Active) มากกว่าการฟังผู้สอนในห้องเรียน และการท่องจำ ทำให้ได้การเรียนรู้ที่มีประสิทธิผลสูง โดยรูปแบบการเรียนรู้แบบ AL นอกจากจะกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้จากตัวผู้เรียนเองแล้ว ยังเป็นการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน ให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตัวเอง ทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องนอกห้องเรียน (Life-Long Learning) ได้อีกด้วย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562) ได้กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) ว่า มีความสำคัญ 4 ประการ ดังนี้

1) Active Learning ส่งเสริมการมีอิสระทางด้านความคิดและการกระทำของผู้เรียน

การมีวิจาร์ณญาณ และการคิดสร้างสรรค์ ผู้เรียนจะมีโอกาส มีส่วนร่วมในการปฏิบัติจริงและมีการใช้วิจาร์ณญาณในการคิดและตัดสินใจในการปฏิบัติกิจกรรมนั้น มุ่งสร้างให้ผู้เรียนเป็นผู้กำกับทิศทางการเรียนรู้ ค้นหาสไตล์การเรียนรู้ของตนเอง สู่การเป็นผู้รู้คิด รู้ตัดสินใจด้วยตนเอง (Metacognition) เพราะฉะนั้น Active Learning จึงเป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความคิดขั้นสูง (Higher order thinking) ในการมีวิจาร์ณญาณ การวิเคราะห์ การคิดแก้ปัญหา การประเมิน ตัดสินใจ และการสร้างสรรค์

2) Active Learning สนับสนุนส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือกันอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งความร่วมมือในการปฏิบัติงานกลุ่มจะนำไปสู่ความสำเร็จในภาพรวม

3) Active Learning ทำให้ผู้เรียนทุ่มเทในการเรียน จูงใจในการเรียน และทำให้ผู้เรียนแสดงออกถึงความรู้ความสามารถ เมื่อผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมอย่างกระตือรือร้นในสภาพแวดล้อม ที่เอื้ออำนวย ผ่านการใช้กิจกรรมที่ครูจัดเตรียมไว้ให้อย่างหลากหลาย ผู้เรียนเลือกเรียนรู้กิจกรรมต่าง ๆ ตามความสนใจและความถนัดของตนเอง เกิดความรับผิดชอบและทุ่มเทเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

4) Active Learning ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดการพัฒนาเชิงบวกทั้งตัวผู้เรียนและตัวครู เป็นการปรับการเรียนเปลี่ยนการสอน ผู้เรียนจะมีโอกาสได้เลือกใช้ความถนัด ความสนใจ ความสามารถที่เป็นความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Different) สอดรับกับแนวคิดพหุปัญญา (Multiple Intelligence) เพื่อแสดงออกถึงตัวตนและศักยภาพของตัวเอง ส่วนครูผู้สอนต้องมีความตระหนัก ที่จะปรับเปลี่ยนบทบาท แสวงหาวิธีการ กิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อช่วยเสริมสร้างศักยภาพของผู้เรียน แต่ละคน สิ่งเหล่านี้จะทำให้ครูเกิดทักษะในการสอน และมีความเชี่ยวชาญในบทบาทหน้าที่ที่รับผิดชอบ เป็นการพัฒนาตน พัฒนางาน และพัฒนาผู้เรียนไปพร้อมกัน

Bonwell; & Eison (1991 อ้างถึงใน สิริพร ปาณวงษ์, 2557) กล่าวว่า กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกช่วยพัฒนาทักษะความคิดระดับสูงอย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยให้ผู้เรียนวิเคราะห์ สังเคราะห์และประเมินข้อมูลในสถานการณ์ใหม่ได้ดี รวมถึงช่วยให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจจนสามารถชี้นำตนเองตลอดชีวิต

Standford Teaching Commons (2015) กล่าวถึง Active Learning ว่า สามารถทำให้บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากเหตุผลหลายประการ ดังนี้

1) Active Learning ส่งเสริมการมีอิสระทางด้านความคิดและการกระทำของผู้เรียน การมีวิจาร์ณญาณและการคิดสร้างสรรค์ ผู้เรียนจะมีโอกาสในการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติจริงและมีการใช้วิจาร์ณญาณในการคิดและตัดสินใจในการปฏิบัตินั้น โดยครูเป็นผู้ดูแลให้คำปรึกษาและกระตุ้นซึ่งอาจใช้ การถามหรือเทคนิคการสอนต่าง ๆ ที่หลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการวิเคราะห์สังเคราะห์

และประยุกต์ใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานหรือในการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์

2) Active Learning สนับสนุนส่งเสริมให้เกิดความร่วมมืออย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งความร่วมมือในการปฏิบัติงานกลุ่มจะนำไปสู่ความสำเร็จในภาพรวม

3) Active Learning ทำให้ผู้เรียนทุ่มเทในการเรียน จูงใจในการเรียนและทำให้ผู้เรียนแสดงออกถึงความรู้ความสามารถ เมื่อผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติอย่างกระตือรือร้นในสภาพแวดล้อม ที่เอื้ออำนวย ผู้เรียนจะมีความทุ่มเทเพื่อบ่มงู่ความสำเร็จของงาน และมีความรับผิดชอบ เช่นเดียวกันถ้าผู้เรียนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเขาก็จะทุ่มเทมุ่งเรียนรู้และใช้ความรู้อย่างเต็มความสามารถ

จากประโยชน์ดังกล่าวมา สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) มีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังนี้

1) เป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งให้พัฒนาทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนผ่านการฝึกปฏิบัติจริง ให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตัวเอง ให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความคิดขั้นสูงอย่างมีประสิทธิภาพ

2) เป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดทักษะการทำงานแบบร่วมมือ การเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ และเห็นคุณค่าของเพื่อนร่วมงาน

3) เป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจ กระตือรือร้น มีความรับผิดชอบ ทำให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียน

4) เป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีอิสระทางด้านความคิด มีความตื่นตัว และกระตือรือร้นด้านการรู้จัก ช่วยให้ผู้เรียนเพิ่มความจำ ความเข้าใจ เพิ่มทักษะการสื่อสาร

3.9 ข้อพึงระวังในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

มีนักการศึกษาได้กล่าวถึงข้อพึงระวังในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ดังนี้

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ (2558) ได้กล่าวถึงข้อจำกัดของกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก ดังนี้

1) การใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบ Active Learning กับผู้เรียนระดับเริ่มต้นเพื่อให้ค้นพบความรู้ใหม่ด้วยตนเองในการเรียนที่มีระยะเวลาจำกัด จะทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ของการศึกษาในระดับพื้นฐานเท่าที่ควร ซึ่งจะเป็นอุปสรรคต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น

2) การนำการเรียนรู้แบบ Active Learning มาใช้เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง อาจนำไปสู่การเน้นให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติในขั้นตอนจริงมากเกินไป จนอาจทำให้ละเลยพื้นฐานการเรียนรู้ด้านข้อเท็จจริง หลักการ และทฤษฎีในสาขาวิชา อาจจะทำให้ผู้เรียนสังเคราะห์องค์ความรู้จากข้อมูลที่ไม่ครบถ้วน ส่งผลให้ประสิทธิภาพการเรียนรู้ลดลง

3) เมื่อผู้เรียนเรียนรู้ในเนื้อหาที่เริ่มยากและซับซ้อน การเปลี่ยนแปลงเนื้อหาให้เป็นกิจกรรมจะยากขึ้นตามไปด้วย

นนทลี พรธาดาวิทย์ (2559) ได้กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ว่า มีข้อจำกัดหลายประการที่ควรพึงระวัง ดังนี้

1) การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ต้องใช้เวลาจึงอาจทำให้ผู้สอนไม่สามารถจัดการเวลาที่มีอยู่กับจำนวนเนื้อหาหลักสูตรที่มากได้

2) การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ต้องใช้เวลาในการเตรียมการ ดังนั้น หากผู้สอนที่มีภาระงานสอนมากจะไม่สามารถใช้การเรียนรู้แบบ Active Learning ได้

3) การใช้การเรียนรู้แบบ Active Learning ในห้องเรียนที่มีขนาดใหญ่ จำนวนผู้เรียนมากอาจมีข้อจำกัดในการดูแล ควบคุมให้ผู้เรียนดำเนินกิจกรรมไปในทิศทางที่ผู้สอนวางแผนได้ยาก

4) ผู้สอนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงคิดว่าตนเองเป็นผู้บรรยายที่ดีจะไม่ยอมรับวิธีการเรียนรู้แบบ Active Learning ที่ให้ความสำคัญกับกระบวนการมากกว่าผู้สอน

5) ความต้องการวัสดุอุปกรณ์จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการสอนแบบ Active Learning ในห้องเรียนต้องมีความพร้อมในการเรื่องวัสดุอุปกรณ์

6) ผู้เรียนต่อต้านวิธีการสอนที่ไม่ใช่การบรรยาย เนื่องจากผู้เรียนจะคุ้นชินกับการเรียนโดยวิธีการรับความรู้จากผู้สอน มากกว่าการเรียนโดยการลงมือปฏิบัติด้วยตนเองตามคำแนะนำของผู้สอนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้

R.E.Mayer (2004 อ้างถึงใน สิริพร ปาณาวงษ์, 2557) กล่าวว่า ความตื่นตัวในกิจกรรมด้านพฤติกรรมไม่จำเป็นต้องก่อให้เกิดความตื่นตัวในกิจกรรมด้านการรู้คิดเสมอไป ซึ่งการที่ผู้สอนให้ความสำคัญกับกิจกรรมด้านพฤติกรรมเพียงอย่างเดียว เช่น การทดลองปฏิบัติและการอภิปรายในกลุ่มของผู้เรียนเอง โดยไม่ให้ความสำคัญกับกิจกรรมด้านการรู้คิด เช่น การลำดับความคิดและการจัดองค์ความรู้ จะทำให้ประสิทธิภาพของการเรียนรู้ลดลง

จากข้อจำกัดดังกล่าว สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) มีข้อจำกัดในเรื่องเวลาในการจัดกิจกรรม จำนวนผู้เรียนที่ร่วมกิจกรรม การเตรียมสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ดังนั้น ครูผู้สอนต้องเตรียมความพร้อมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แต่ละครั้งให้เหมาะสม

3.10 บทบาทของผู้บริหารในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2563) กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ดังนี้

1) จัดให้มีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ ในการติดตาม ดูแลและช่วยเหลือผู้เรียนในการแก้ปัญหาเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความอบอุ่นใจ ได้รับคำปรึกษา ชี้แนะ และให้ความช่วยเหลืออย่างทันการณ์

2) จัดแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพให้ผู้เรียนมีโอกาสดำเนินการเรียนรู้อย่างทั่วถึง เท่าเทียมกัน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน

3) พัฒนาทรัพยากรการเรียนรู้ด้วยแพลตฟอร์มการเรียนรู้เพื่อใช้เป็นแหล่งรวบรวม พัฒนา ชุดการเรียนการสอน สื่อการเรียนรู้ สื่อการสอน ตัวอย่างรายวิชาเพิ่มเติม และกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียนที่ได้รับการคัดกรองจากผู้เชี่ยวชาญแล้วสำหรับให้บริการแก่ครูอาจารย์

4) กำหนดให้สถานศึกษามีหน้าที่ในการให้ความรู้ความเข้าใจแก่พ่อแม่ และผู้ปกครอง เกี่ยวกับการพัฒนาเด็ก และร่วมมือกันดูแลช่วยเหลือ และพัฒนาเด็กอย่างสอดคล้องกัน

3.11 บทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูในการจัด กิจกรรมการเรียนรู้แนวทาง Active Learning ว่า ครูผู้สอนต้องออกแบบกิจกรรมที่สะท้อนการพัฒนา ผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ และเน้นการนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริง โดยดำเนินการดังนี้

1) สร้างบรรยากาศการมีส่วนร่วม และการเจรจาโต้ตอบ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ ที่ดีกับผู้สอนและเพื่อนในชั้นเรียน

2) ลดบทบาทการสอน และการให้ความรู้โดยตรง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัด ระบบการเรียนรู้ แสวงหาความรู้ และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

3) ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้เป็นพลวัต (มีการเคลื่อนไหว/การขับเคลื่อน) ส่งเสริม ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรม กระตุ้นให้ผู้เรียนค้นพบความสำเร็จในการเรียนรู้ สามารถนำความรู้ ความเข้าใจไปประยุกต์ใช้ สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่า และคิดสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ โดย เชื่อมโยงกับสภาพแวดล้อมใกล้ตัว ปัญหาของชุมชน สังคม หรือประเทศชาติ

4) จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือในกลุ่มผู้เรียน วางแผนเกี่ยวกับ เวลาในการจัดการเรียนรู้อย่างชัดเจน รวมถึงเนื้อหาและกิจกรรม

5) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากวิธีการสอนที่ หลากหลาย

6) เปิดใจกว้างยอมรับในความสามารถ การแสดงออกและการแสดงความคิดเห็นของผู้เรียน

7) ผู้สอนควรทราบว่าผู้เรียนมีความถนัดที่แตกต่างกัน และทราบความรู้พื้นฐานของผู้เรียน

8) ผู้สอนควรสร้างบรรยากาศในการเรียน ให้ผู้เรียนกล้าพูด กล้าตอบ และมีความสุข ในการเรียนรู้

ดุซนารี โยเหลา และคณะ (2557) ได้กล่าวถึง บทบาทสำคัญของครูในขณะจัดกิจกรรม การเรียนรู้ ว่า ครูจะต้องแสดงบทบาทต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้เกิดกระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning ขึ้น โดยครูจะต้องเป็นผู้สังเกตการทำงานของนักเรียน ครูต้องสร้างแรงบันดาลใจ ในการเรียนรู้ โดยใช้คำถามปลายเปิดกระตุ้นการเรียนรู้แทนการบอกกล่าว ครูต้องศึกษาและรู้จัก

ข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลเพื่อแสดงบทบาทให้เหมาะสมในการทำให้เกิด Active Learning กับนักเรียนเป็นรายคน ดังนี้

1) ใช้คำถามกระตุ้นการเรียนรู้ คำถามที่ใช้ในการกระตุ้นการเรียนรู้นั้น ต้องเป็นคำถามที่มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้เรียนได้อธิบาย โดยขึ้นต้นว่า “ทำไม” หรือ ลงท้ายว่า “อย่างไรบ้าง” “อะไรบ้าง” “เพราะอะไร”

2) ทำหน้าที่เป็นผู้สังเกต ครูจะต้องคอยสังเกตว่า ผู้เรียนแต่ละคนมีพฤติกรรมอย่างไร ขณะปฏิบัติกิจกรรมเพื่อนำทางชี้แนะกระตุ้น หรือยับยั้งพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

3) สอนให้ผู้เรียนเรียนรู้การตั้งคำถาม เมื่อผู้เรียนสามารถตั้งคำถามได้ จะทำให้ผู้เรียนรู้จักถามเพื่อค้นคว้าข้อมูล รู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และร่วมแสดงความคิดเห็นของตนเองในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้

4) ให้คำแนะนำเมื่อผู้เรียนเกิดข้อสงสัยครูจะต้องเป็นผู้คอยแนะนำ ชี้แจง ให้ข้อมูลต่าง ๆ หรือยกตัวอย่างเหตุการณ์ใกล้ตัวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันของผู้เรียนเชื่อมโยงไปสู่ความรู้ด้านอื่น ๆ ในขณะทำกิจกรรมเมื่อผู้เรียนเกิดข้อสงสัย หรือคำถาม โดยไม่บอกคำตอบ

5) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนคิดหาคำตอบด้วยตนเอง สังเกตและคอยกระตุ้นด้วยคำถามให้ผู้เรียนได้คิดกิจกรรมที่อยากเรียนรู้และหาคำตอบในสิ่งที่สงสัยด้วยตนเอง

6) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสร้างสรรค์ผลงานอย่างอิสระตามความคิดและความสามารถของตนเอง เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้จินตนาการและความสามารถของตนเองในการคิดสร้างสรรค์อย่างเต็มที่

วัชร เกษพิชัยณรงค์ (2557) ได้กล่าวไว้ว่า บทบาทของครูผู้สอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทางของกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก มีดังนี้

1) จัดให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน กิจกรรมต้องสะท้อนความต้องการในการพัฒนาผู้เรียนและเน้นการนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงของผู้เรียน

2) สร้างบรรยากาศของการมีส่วนร่วม และการเจรจาโต้ตอบที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี กับผู้สอนและเพื่อนในชั้นเรียน

3) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นพลวัต ส่งเสริมให้ผู้เรียน มีส่วนร่วมในทุกกิจกรรมรวมทั้งกระตุ้นให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้

4) จัดสภาพการเรียนรู้แบบร่วมมือ ส่งเสริมให้เกิดการร่วมมือในกลุ่มผู้เรียน

5) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ท้าทายและให้โอกาสผู้เรียนได้รับวิธีการสอนที่หลากหลาย

6) วางแผนเกี่ยวกับเวลาในการจัดการเรียนการสอนอย่างชัดเจน

7) ครูผู้สอนต้องใจกว้าง ยอมรับความสามารถในการแสดงออก และความคิดของผู้เรียน

นนทลี พรธาดาวิทย์ (2559) กล่าวถึง การจัดการเรียนรู้ Active Learning ว่า ผู้สอนเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่จะต้องเปลี่ยนบทบาทจากการทำหน้าที่สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวก แนะนำช่วยเหลือ ดูแล และกระตุ้นผู้เรียนในการเรียนรู้ ดังนี้

1) ผู้สอนเป็นผู้วางแผนกิจกรรม หรือเป้าหมายที่ต้องการพัฒนาผู้เรียน เน้นผลที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริง โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดวิธีการเรียนรู้ของตนเอง

2) เป็นคนสร้างบรรยากาศการมีส่วนร่วม และการเจรจาโต้ตอบในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่แตกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ระหว่างผู้สอนและเพื่อน ๆ ในชั้นเรียน

3) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรมที่สนใจรวมทั้งกระตุ้นให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียน

4) จัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Collaboratory Learning) ส่งเสริมให้เกิดการร่วมมือในกลุ่มผู้เรียน

5) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการทั้งเนื้อหาสาระ วิธีการ และฝึกให้ผู้เรียนได้มีการบูรณาการเนื้อหาสู่การประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริง

6) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ท้าทาย และหลากหลาย แม้รายวิชาที่เน้นทางด้าน การบรรยาย หลักการ และทฤษฎีก็สามารถจัดกิจกรรมเสริม อาทิ การอภิปราย การแก้ไขสถานการณ์ที่กำหนด เสริมเข้ากับกิจกรรมการบรรยาย

7) วางแผนในเรื่องของเวลาการสอนอย่างชัดเจน ทั้งในประเด็นเนื้อหา และกิจกรรมในการเรียน ทั้งนี้เนื่องจากการเรียนรู้แบบ Active Learning ใช้เวลาการจัดกิจกรรม

8) ใจกว้าง ยอมรับในความสามารถในการแสดงออก และความคิดเห็นที่ผู้เรียนนำเสนอ สรุบบทบาทสำคัญของครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มีดังนี้

1) วางแผนการสอนอย่างชัดเจน ทั้งในเรื่องของเวลา เนื้อหา และกิจกรรมในการเรียนรู้ เน้นการนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงของผู้เรียน

2) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ท้าทาย ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะการพูด ฟัง อ่าน คิด และเขียน

3) สร้างบรรยากาศการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ใช้คำถามปลายเปิดกระตุ้นการเรียนรู้ของนักเรียน ให้ผู้เรียนคิดหาคำตอบด้วยตนเอง

4) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแสวงหาความรู้ และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

5) มีน้ำใจต่อผู้เรียน ใจกว้าง ยอมรับความสามารถในการแสดงออกและความคิดเห็นของผู้เรียน

จากแนวนโยบาย และประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ที่มุ่งพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ผู้เรียนมีอิสระทางด้านความคิด มีความตื่นตัว และกระตือรือร้น ด้านการรู้จักคิด ให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความคิดขั้นสูงอย่างมีประสิทธิภาพ ให้ผู้เรียนเกิดทักษะการทำงานแบบร่วมมือ กระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจ กระตือรือร้น มีความรับผิดชอบ ทำให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียน สามารถเพิ่มความจำ ความเข้าใจ เพิ่มทักษะการสื่อสาร การเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ และเห็นคุณค่าของเพื่อนร่วมงาน สามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตัวเอง

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำเอาแนวนโยบาย ความสำคัญ และบทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) กำหนดเป็นเนื้อหาในการประชุมปฏิบัติการเพิ่มความรู้ความเข้าใจของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อสร้างเสริมสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด

4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

4.1 บริบทโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

สิ่งที่โรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์) ต้องการจะเป็น และสิ่งที่อยากเห็นในอนาคตสำหรับโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์) มีดังนี้ 1) ครูมีภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 2) ครูดำเนินการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้ห้องสมุดโรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ในการจัดการเรียนรู้ 2) โรงเรียนมีชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) พัฒนาครูสู่ผู้เรียน 3) โรงเรียนเป็นองค์กรวัฒนธรรมคุณภาพ จัดการศึกษาได้ดีมีคุณภาพตามมาตรฐาน 4) ผู้เรียนมีผลลัพธ์การเรียนรู้ มีสมรรถนะสำคัญ มีนิสัยรักการอ่าน และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด ซึ่งได้กำหนดพันธกิจ (MISSION) ดังนี้ 1) ประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการศึกษา 2) จัดกระบวนการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) จัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Active Learning ด้วยวิธีการที่หลากหลาย 4) ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารร่วมกับภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนรู้ และกำหนดกลยุทธ์ (STRATITIC) ดังนี้ กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญ นิสัยรักการอ่าน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ กลยุทธ์ที่ 2 ปฏิรูปการจัดการเรียนรู้สู่ผู้เรียน เน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาห้องสมุดโรงเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ กลยุทธ์ที่ 5 พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) (โรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์), 2562)

จากการประเมินตนเองประจำปีการศึกษา 2561 ของโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์) พบว่า ผลการประเมินมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหาร

และการจัดการ ในประเด็นการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ มีผลการประเมินในระดับดีเลิศ ยังไม่ได้ระดับยอดเยี่ยม (โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์), 2562)

เพื่อให้การดำเนินการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยจึงศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำครู

4.2 แนวคิดของภาวะผู้นำครู (Teacher Leadership)

แนวคิดของภาวะผู้นำครูเป็นแนวคิดที่ใช้ทฤษฎีภาวะผู้นำเชิงปฏิรูป หรือทฤษฎีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformational Leadership Theories) เป็นพื้นฐานในการคิด เน้นการพัฒนาเพื่อนครู มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กระตุ้นและยกย่องซึ่งกันและกันจนเปลี่ยนผู้ตามเป็นผู้นำ ให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกัน วิโรจน์ สารรัตน์ (2557) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงว่า เป็นทฤษฎีที่อธิบายถึงสิ่งที่ผู้นำทำแล้วประสบความสำเร็จ หรือทำแล้วก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสิ่งใหม่ ๆ มากกว่าที่จะมุ่งอธิบายถึงการใช้คุณลักษณะของผู้นำเพื่อให้เกิดความศรัทธา และมีปฏิริยาจากผู้ตามเพราะลักษณะสำคัญของภาวะผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลงคือ การมุ่งให้มีการเปลี่ยนแปลงจากสภาพเดิมที่เป็นอยู่ (Change Oriented) โดยกระตุ้นให้ผู้ตามได้ตระหนักถึงโอกาส หรือปัญหาและการร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ให้เกิดสิ่งใหม่ ๆ ในองค์กร ซึ่ง Burns (1978 อ้างถึงใน สิทธิพร สมบูรณ์ทรัพย์, 2560) กล่าวถึงภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformational Leadership) ว่า ผู้นำจะตระหนักถึงความต้องการและแรงจูงใจของผู้ตาม ผู้นำและผู้ตามมีปฏิสัมพันธ์กันในลักษณะยกระดับความต้องการซึ่งกันและกัน ก่อให้เกิดการเปลี่ยนสภาพทั้งสองฝ่าย คือเปลี่ยนผู้ตามไปเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง และเปลี่ยนผู้นำการเปลี่ยนแปลงไปเป็นผู้นำแบบจริยธรรม กล่าวคือ ผู้นำการเปลี่ยนแปลงจะตระหนักถึงความต้องการของผู้ตาม และจะกระตุ้นผู้ตามให้เกิดความสำนึก (Conscious) และยกระดับความต้องการของผู้ตามให้สูงขึ้นตามลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ (Maslow) และทำให้ผู้ตามเกิดจิตสำนึกของอุดมการณ์อันสูงส่ง และยึดถือค่านิยมเชิงจริยธรรมเป็นค่านิยมจุดหมาย และ Bass & Avolio (1991 อ้างถึงใน สิทธิพร สมบูรณ์ทรัพย์, 2560) กล่าวถึง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformational Leadership) ว่า เป็นกระบวนการที่ผู้นำมีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงานและผู้ตาม โดยเปลี่ยนแปลงความพยายามของผู้ร่วมงานและผู้ตามให้สูงขึ้นกว่าความพยายามที่คาดหวัง พัฒนาศามารถของผู้ร่วมงานและผู้ตามไปสู่ระดับที่สูงขึ้นและศักยภาพมากขึ้น ทำให้เกิดการตระหนักรู้ในภารกิจและวิสัยทัศน์ของทีมและขององค์การ จูงใจให้ผู้ร่วมงานและผู้ตามมองให้ไกลเกินกว่าความสนใจของพวกเขาไปสู่ประโยชน์ของกลุ่มองค์กรหรือสังคม

การเรียนรู้ร่วมกัน (Collaboration Learning) เป็นหัวใจสำคัญของภาวะผู้นำครู เนื่องจากการเรียนรู้ร่วมกันเป็นวิธีการที่บุคลากรในสถานศึกษาให้ความร่วมมือร่วมพลังในการทำงานเป็นทีม เพื่อร่วมกันปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายร่วม โดยมีการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศ

ที่ได้จากการสืบค้นร่วมกัน ได้ศึกษาวิเคราะห์สังเคราะห์แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และสร้างความรู้ร่วมกัน นอกจากนี้การเรียนรู้ร่วมกันสามารถสร้างความสัมพันธ์ภายในกลุ่ม (Internal Relationship) ได้เป็นอย่างดี เนื่องจากครูจะต้องมีปฏิสัมพันธ์กันเองภายในกลุ่ม รวมไปถึงการสร้างความสัมพันธ์ภายนอกกลุ่ม (External Relationship) ซึ่งเกิดจากการสร้างความรู้หรือสร้างงานที่จำเป็น ต้องอาศัย การช่วยเหลือสนับสนุนจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง (สุรรัตน์ พัฒนเชียร, 2552) การพัฒนาครูให้มีภาวะผู้นำ จึงจำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากครูคือกุญแจสำคัญที่จะส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน นอกจากนี้ภาวะผู้นำของครูจะสามารถเพิ่มขีดความสามารถในการสอนและการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อพัฒนาผู้เรียนได้ดียิ่งขึ้น (Azkiya W., 2011 อ้างถึงใน โสภิตา มั่งอะนะ, 2559) ซึ่งครูในสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จ จะใช้เวลา 1- 4 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ในการจัดทำแผนการสอนร่วมกัน ซึ่งจะทำอย่างไม่เป็นทางการ โดยใช้เวลาระหว่างพักกลางวัน หรือหลังสถานศึกษาเลิก รวมไปถึงการประชุมแผนงานอย่างไม่เป็นทางการทุกสัปดาห์ การพูดคุยอย่างไม่เป็นทางการเน้นในเรื่องบทเรียนที่นำไปใช้แล้วประสบความสำเร็จ หรือปัญหาจากการสอน แนวคิดของการประชุมแผนงานอย่างไม่เป็นทางการทุกสัปดาห์ คือ ครูจะแลกเปลี่ยนข้อมูลการประเมินนักเรียน ผลวิเคราะห์งานของนักเรียน และตรวจสอบความคืบหน้าของการสอนในชั้นเรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ (สุรรัตน์ พัฒนเชียร, 2552)

Lambert (2003 อ้างถึงใน สุรรัตน์ พัฒนเชียร, 2552) กล่าวว่า การพัฒนาความสามารถทางภาวะผู้นำของสถานศึกษา และของหน่วยงานต้นสังกัดจะช่วยให้การรักษาไว้ซึ่งสภาพของการพัฒนาเหล่านั้นยังคงอยู่ ทำให้บุคลากรยังมีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และสมรรถภาพของนักเรียนยังเพิ่มขึ้นอยู่เสมอ นั่นเป็นไปได้ ทั้งนี้ความสามารถทางภาวะผู้นำจะแสดงถึงการรับประกันต่อการพัฒนาสถานศึกษาอย่างยั่งยืนได้ ดังนี้

- 1) การพัฒนาผู้นำที่มีตำแหน่งอย่างเป็นทางการ ด้านความคิด จุดเน้น และความร่วมมือของบรรดาผู้นำทางวิชาการ
- 2) การเปลี่ยนแปลงให้บุคลากรทุกคนภายในชุมชนสถานศึกษา ได้แก่ ครูบุคลากรอื่น ๆ ผู้ปกครองและสมาชิกชุมชนเข้ามาสู่การไตร่ตรอง และเหล่าผู้นำร่วม (Co-Leaders) อย่างมีทักษะ
- 3) ความสามารถและพัฒนาการของนักเรียนบรรลุผลสัมฤทธิ์อยู่เสมอ และคงทนถาวร
- 4) การเสริมสร้างสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัดให้เป็นองค์กรการเรียนรู้ที่ยั่งยืน

Harris and Lambert (2003 อ้างถึงใน สุรรัตน์ พัฒนเชียร, 2552) กล่าวว่า ในทางตรงข้ามกับความคิด ดั้งเดิมของภาวะผู้นำนั้น ภาวะผู้นำครูคือ ลักษณะในรูปแบบของภาวะผู้นำแบบร่วมมือ ซึ่งครูพัฒนาทักษะเชี่ยวชาญจากการปฏิบัติงานต่าง ๆ ร่วมกัน เช่น ครูอาจทำงานด้วยกันในการจัดกิจกรรมที่เน้นยุทธศาสตร์การอ่านออกเขียนได้หรือคณะครูที่ร่วมกันเตรียมวัสดุอุปกรณ์หรือจัดเตรียมแหล่งความรู้ใหม่สำหรับประเด็นความรู้ใหม่ ๆ ดังนั้น ภาวะผู้นำครูจึงเป็นการรวมขอบข่ายหลัก ๆ ของบทบาทภาวะผู้นำไว้ 3 ด้าน ได้แก่

1) ภาวะผู้นำต่อครูคนอื่น ๆ โดยการฝึก (Coaching) การแนะนำ (Mentoring) การนำในการทำงานกลุ่ม เป็นพี่เลี้ยงของครูใหม่หรือครูที่มีประสบการณ์น้อย

2) ภาวะผู้นำด้านการปฏิบัติการ ในภาระหน้าที่ที่เป็นศูนย์กลางสู่การปรับปรุงการเรียนรู้และการสอนให้ดีขึ้น เป็นผู้นำของทีมพัฒนาสถานศึกษา

3) ภาวะผู้นำด้านวิธีการสอน โดยการพัฒนาและการออกแบบรูปแบบการสอนที่มีประสิทธิภาพ สามารถเป็นนักพัฒนาหลักสูตร นักเขียนที่อดทน และนักวิจัยเชิงปฏิบัติการที่เชื่อมโยงไปสู่ห้องเรียน

ผู้นำที่จะยกระดับการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ไม่ได้เป็นของผู้บริหารหรือคนใดคนหนึ่งตามสายบังคับบัญชา แต่เกิดจากการทำงานร่วมกันของครู การกระจายความเป็นผู้นำที่เกี่ยวข้อง กับบุคคลในหลายบทบาท เช่น ผู้บริหารโรงเรียน ผู้นำครู และครูในชั้นเรียน มีความจำเป็นในการปลูกฝังความเป็นผู้นำของครูและการปฏิรูปโรงเรียน (Gronn, 2003 อ้างถึงใน สุธิภรณ์ ขนอม, 2559)

จากแนวคิดของภาวะผู้นำครูที่กล่าวมา สรุปได้ว่า ครูทุกคนควรมีภาวะผู้นำ เนื่องจากครูคือ กุญแจสำคัญที่จะส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เกิดผลสำเร็จ ซึ่งการเรียนรู้ร่วมกันจะสร้างความสัมพันธ์ภายในกลุ่ม ได้เป็นอย่างดี การทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโดยใช้ความร่วมมือด้วยการปฏิบัติจริงในห้องเรียน จะสามารถเพิ่มขีดความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อพัฒนาผู้เรียนได้ดียิ่งขึ้น

4.3 ความหมายของภาวะผู้นำครู (Teacher Leadership)

จากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้มีนักวิชาการได้ให้คำนิยามของภาวะผู้นำครู อย่างหลากหลาย ดังนี้

สุริรัตน์ พัฒนเชียร (2552) ให้ความหมายภาวะผู้นำครู หมายถึง การแสดงออกของครูในการร่วมกันทำงานอย่างร่วมมือรวมพลังนำไปสู่การเรียนรู้ร่วมกัน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ตลอดจนการมีความสัมพันธ์ และความเกี่ยวข้องต่าง ๆ ระหว่างครูแต่ละบุคคลภายในสถานศึกษารวมไปถึงความสามารถของครูในการนำทั้งการนำในห้องเรียน การนำนอกห้องเรียน และการนำครูคนอื่น ๆ โดยปราศจากการใช้อิทธิพลในการกระตุ้น ชักจูงเพื่อนครูให้เกิดการเปลี่ยนแปลง มีความรับผิดชอบต่อการตัดสินใจและทำกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา เข้าร่วมในการเรียนรู้ร่วมกันและให้ความร่วมมือรวมพลังในการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายร่วมภาวะผู้นำครูที่มีประสิทธิภาพสูงสุด จะต้องให้ความสำคัญกับความเชื่อใจการสนับสนุนและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เป็นอันดับแรก

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ให้คำนิยามไว้ว่า ภาวะผู้นำครู (Teacher Leadership) หมายถึง คุณลักษณะและพฤติกรรมของครูที่แสดงถึงความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ส่วนบุคคล และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนโดยปราศจาก

การใช้อิทธิพลของผู้บริหารสถานศึกษา ก่อให้เกิดพลังแห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ

อนัตตา ขาวนา (2556) ให้ความหมายของภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า คือ พฤติกรรมหรือคุณลักษณะที่ครูผู้สอนแสดงความสามารถในการกำหนดเป้าหมายของการจัดการเรียนรู้ ตามแนวการจัดการเรียนรู้ของหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สามารถชักนำผู้อื่นด้วยการใช้ภาวะผู้นำ และทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิผล

วิโรจน์ สารรัตน์ (2557) กล่าวว่า ภาวะผู้นำครูจะต้องเป็นผู้เรียนรู้ กล้าคิดกล้าทำ สร้างนวัตกรรม ทำงานเพื่อความเจริญเติบโตและพัฒนาอย่างสม่ำเสมอ สนับสนุนเพื่อนครูให้ได้พัฒนาความเป็นผู้นำและพัฒนาความสามารถด้วย

รินนา ราชาจารี (2559) ได้สรุปเอาไว้ว่า ภาวะผู้นำครูหมายถึง คุณลักษณะ พฤติกรรม การแสดงออกของครูในการร่วมกันทำงานทั้งในและนอกห้องเรียน มีความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน มีการเปลี่ยนแปลงการทำงานโดยปราศจากการขึ้นใจจากผู้นำ มีความรับผิดชอบต่อความตัดสินใจ และกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา มีพลังแห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ สร้างเครือข่ายนำไปสู่ เป้าหมาย อันเดียวกันอย่างมีคุณภาพ

ปราโมทย์ พลราช (2559) ได้สรุปเอาไว้ว่า ภาวะผู้นำครูหมายถึง การแสดงออกของครูในการร่วมกันทำงาน การร่วมมือกันนำไปสู่การเรียนรู้ร่วมกันทั้งภายในห้องเรียนและภายนอกห้องเรียน เชื่อมโยงกับชุมชนและช่วยเหลือกลุ่มของครู ผู้เรียน ซึ่งครูจะมีความเป็นอิสระและการขึ้นใจตนเองมากขึ้น

รัตติยา พร้อมสิน (2559) ได้สรุปเอาไว้ว่า ภาวะผู้นำครู (Teacher Leadership) หมายถึง พฤติกรรมหรือคุณลักษณะของครูที่มีอิทธิพลระหว่างผู้นำ (Leaders) และผู้ตาม (Followers) ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายร่วมกัน (Shared Purposes) หรือสามารถสร้างความเชื่อมั่น และให้การสนับสนุนบุคคล เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร

ชนิษฐา สุขทิพย์ (2559) ได้สรุปเอาไว้ว่า ภาวะผู้นำครู หมายถึง ความสามารถในการใช้ บทบาทของครูผู้นำเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ มุ่งมั่นพัฒนาทางวิชาชีพโดยอาศัยการทำงาน ร่วมกัน แบ่งปันประสบการณ์ครูที่มีความเชี่ยวชาญด้านการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนในชั้นเรียนโดยมุ่งเน้นที่ความสำเร็จในการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ

ปรเมศวร์ วรรณทอง (2561) ได้สรุปเอาไว้ว่า ภาวะผู้นำครู หมายถึง ลักษณะพฤติกรรม ที่ครูได้แสดงออกตามบทบาทในการปฏิบัติงานอย่างเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ มีอิทธิพล เป็นที่ยอมรับของครูคนอื่น มีส่วนร่วมและส่งเสริมเพื่อนร่วมงานให้มีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลง และ มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียน และร่วมกันดำเนินงานให้สถานศึกษามีคุณภาพ มีประสิทธิภาพ และมี มาตรฐานตามเป้าหมาย

สิริกร ไชยราช (2562) ได้สรุปภาวะผู้นำครู หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของความเป็นผู้นำของครูในกระบวนการทำงานร่วมกันที่แสดงถึงความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน ซึ่งมีบทบาทในการพัฒนาปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันทั้งในห้องเรียน และนอกห้องเรียนและครูผู้เป็นผู้นำเป็นผู้ที่มีความสามารถในการจูงใจ โน้มน้าวใจเพื่อนครู ด้วยกระบวนการสื่อสารทางความคิดให้เกิดการเห็นคล้อยตามด้วยความเต็มใจ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ซึ่งเป็นผลทำให้เกิดพลังแห่งการเรียนรู้ไปสู่การพัฒนาการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ สร้างเครือข่ายแห่งการเรียนรู้ นำไปสู่เป้าหมายของการบรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน

Lieberman and Miller (2004) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำครูหมายถึงครูที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง เนื่องจากเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนการสอนทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนหลายบทบาท

York-Barr and Duke (2004) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำครูว่า หมายถึง กระบวนการที่ครูรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มเพื่อนร่วมงานมีอิทธิพลต่อหัวหน้างานหรือสมาชิกคนอื่น ๆ ของโรงเรียน และชุมชน เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน วิธีปฏิบัติงานที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

Danielson (2010) กล่าวว่า ภาวะผู้นำครู คือ ความชำนาญของครูที่แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการสอนนักเรียน และยังมีอิทธิพลที่ขยายออกไปภายนอกห้องเรียนของตนเอง เพื่อคนอื่น ๆ ที่อยู่ในโรงเรียนและสถานที่อื่นๆ จนเกิดการระดมพลังกับเพื่อนครู โดยมีเป้าหมายในการปรับปรุงประสิทธิภาพของโรงเรียน ตลอดจนสร้างความรับผิดชอบที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนและการเรียนรู้ของผู้เรียน

กล่าวโดยสรุป จากทัศนะความหมายทั้งหมดที่กล่าวมา ภาวะผู้นำครู หมายถึง คุณลักษณะและพฤติกรรมของครูที่แสดงออกถึงความเป็นผู้นำในการทำงานทั้งในและนอกห้องเรียน ชักนำเพื่อนครูให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกระบวนการทำงาน มีความรับผิดชอบต่อการตัดสินใจทำกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดการพัฒนาการเรียนการสอน โดยมุ่งเน้นที่ความสำเร็จในการเรียนรู้ของผู้เรียน

4.4 ความหมายของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

สิริรानी วสุภัทร (2551) ได้นิยามความหมายของ ภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การแสดงบทบาทหน้าที่อย่างสร้างสรรค์ของครูผู้สอนที่สามารถโน้มน้าว จูงใจ หรือชี้แนะให้บุคลากรในสถานศึกษา และผู้เกี่ยวข้องเข้าใจและตระหนักในจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา รวมถึงและประสานสัมพันธ์กันเพื่อให้งานวิชาการซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนและคุณภาพของผู้เรียน อันเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

จิรวดี ทวีโชติ (2561) ให้ความหมายของภาวะผู้นำการจัดการเรียนรู้ของครูว่า หมายถึง การที่ครูแสดงพฤติกรรมเด่นชัดเป็นผู้นำเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ ทำให้การจัดการเรียนรู้บรรลุเป้าหมายและเป็นแบบอย่างให้บุคคลที่เกี่ยวข้องทั้งเพื่อนครูและคนในชุมชนยอมรับและยกย่อง

ชลนิดา ทหารจิต (2562) สรุปว่า ภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ครูที่มีความสามารถในการใช้กลยุทธ์ ทั้งการเป็นผู้นำและการบริหาร สามารถนำกลุ่มให้กระทำกิจกรรมด้านการจัดการเรียนรู้ ให้บรรลุเป้าหมายและ ประสานงานที่เกี่ยวข้องด้านการจัดการเรียนการสอน ตลอดทั้งการสร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุตามจุดหมายของหลักสูตร

สิริกร ไชยราช (2562) สรุปแนวคิดและความหมายของภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ หมายถึง แนวคิดในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับการกระจายอำนาจทางการศึกษา และแนวทางการจัดการเรียนรู้ของครูซึ่งครูผู้สอนจึงต้องมีการเปลี่ยนแปลงบทบาทจากการเป็นผู้ชี้แนะผู้ถ่ายทอด ความรู้ไปเป็นผู้ช่วยส่งเสริมและสนับสนุนผู้เรียนในการแสวงหาความรู้จากสื่อและแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ พร้อมทั้งเป็นผู้ให้ข้อมูลที่ถูกต้องแก่ผู้เรียน เพื่อนำข้อมูลเหล่านั้นไปใช้สร้างสรรค์ความรู้ของตน

Leithwood (2003) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำในการจัดการเรียนรู้ว่า หมายถึง พฤติกรรมของผู้นำที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีผลต่อความก้าวหน้าของผู้เรียนหรือ การมุ่งเน้นที่พฤติกรรมของครูซึ่งจะช่วยเพิ่มพูนการเรียนรู้ของผู้เรียน

จากความหมายของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกดังกล่าว สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) หมายถึง คุณลักษณะและพฤติกรรมของครูที่แสดงออกถึงความเป็นผู้นำในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติจริงผ่านสถานการณ์ปัญหา ปลายเปิด น่าสนใจ มีเงื่อนไขนำไปสู่การคิดที่หลากหลาย ผู้เรียนได้คิดวางแผน แก้ปัญหา อภิปราย สรุป สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง เป็นที่ยอมรับและเชื่อถือจากเพื่อนครู สามารถชักจูงเพื่อนครูให้เปลี่ยนแปลงกระบวนการพัฒนาการเรียนการสอน ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งตนเอง เพื่อนครู และนักเรียน

จากแนวคิด ความหมายของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกดังกล่าวมา ครูคือ บุคคลสำคัญที่สุด และเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ด้านความสามารถในการคิดให้บรรลุเป้าหมาย

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงดำเนินการพัฒนาครูให้มีภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) อย่างต่อเนื่องเป็นระบบ

4.5 องค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

จากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้มีนักวิชาการได้กล่าวถึงองค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ดังนี้

กษมา วรวรรณ ณ อยุธยา (2550) กล่าวถึงครูผู้นำการเปลี่ยนแปลงมาสู่ระบบการศึกษาสรุปได้ ดังนี้

1) ด้านการพัฒนาบทบาทในการจัดการเรียนรู้ของครู

(1) ปรับบทบาทการจัดการเรียนการสอน จากการถ่ายทอดความรู้ (Teaching) เป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) คือเป็นผู้ชี้แนะ (Adviser) ผู้กระตุ้น จัดสิ่งเร้า ให้คำปรึกษา เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดกิจกรรมที่หลากหลายให้ผู้เรียนเลือกตามความถนัดและความสนใจ

(2) ครูและผู้เรียนมีบทบาทร่วมกัน (Co-Ordinator) ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ กระตุ้นให้ผู้เรียนอยากค้นหาความรู้ด้วยตนเอง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนรู้จักตนเองว่าต้องการอะไร และรู้จักคิดว่าจะทำอย่างไรจึงจะ ได้เรียนรู้

2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

(1) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ มีความสมดุล ความพอดี ระหว่างการเป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข

(2) ใช้วิธีการสอนที่เน้นกระบวนการมากกว่าเนื้อหา ให้ผู้เรียนมีอิสระในการแสวงหาความรู้ ความคิด ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง ให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถทางปัญญา ทำความเข้าใจกับเรื่องต่าง ๆ ทำทนายให้ผู้เรียนเกิดความคิดใหม่ที่ต่างไปจากเดิม และสามารถหาเหตุผลอธิบายความคิดของตนเองได้

(3) ใช้วิธีการสอนที่เน้นการคิด เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสืบค้นข้อมูล และใช้ความคิดเพื่อสรุปความรู้ต่าง ๆ นั่นคือ ครูจะต้องกระตุ้นผู้เรียนให้คิดตั้งคำถาม หรือการอภิปรายเพื่อนำไปสู่การกระตุ้นให้สนใจ ใฝ่รู้ รวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริง ตรวจสอบ ข้อมูล วิเคราะห์ ตีความ และหาข้อสรุป

(4) ใช้วิธีการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนใช้กระบวนการคิด วิเคราะห์ และการสรุปองค์ความรู้แบบองค์รวม (Holistic Thinking) ไม่แยกส่วน ด้วยการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการ เชื่อมโยงเรื่องราว และแนวความคิดของสิ่งที่เรียนรู้ในห้องเรียนกับวิถีชีวิต

(5) ใช้การออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการเนื้อหาสาระ กระบวนการเรียนรู้ และคุณธรรม โดยยึดธรรมชาติของผู้เรียน เพื่อสนองวิธีการเรียนรู้ ที่แตกต่างกันของผู้เรียนและธรรมชาติของวิชา ด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย ใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย เชื่อมโยงธรรมชาติ แหล่งเรียนรู้ สถานการณ์จริง ระบบสารสนเทศให้ผู้เรียน ได้ศึกษา ค้นคว้า ทดลอง สัมผัส

3) การวัดผลประเมินผล

(1) เน้นการประเมินผลที่เอื้อให้เกิดการเรียนรู้ เป็นการทดสอบเพื่อดูพัฒนาการของผู้เรียน ว่าอยู่ในระดับใด มีความสามารถหรือมีจุดเด่นที่ควรได้รับ การส่งเสริมในด้านใด จุดอ่อนที่ควรแก้ไขอยู่ตรงไหน

(2) สามารถออกแบบการวัดและประเมินผลผู้เรียนได้ครอบคลุม ทุกด้าน

(3) เน้นการใช้ข้อสอบแบบอัตนัยเชิงวิเคราะห์ ซึ่งจะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเข้าใจในเนื้อหา วิชาที่เรียน และมีการถ่ายทอดความคิดอย่างเป็นระบบและประยุกต์ อย่างสร้างสรรค์

4) ด้านการจัดบรรยากาศ หรือสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้

(1) สร้างบรรยากาศหรือสภาพแวดล้อมทั้งในและนอกห้องเรียน ที่จูงใจและเสริมแรงให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

(2) สร้างทางเลือกการเรียนรู้ที่หลากหลายให้ผู้เรียนได้มีโอกาสได้เลือกทำกิจกรรมหรือเรียนรู้ตามความสนใจ

(3) สร้างบรรยากาศในขณะที่เรียนให้สนุก มีความสุข ให้ผู้เรียนรู้สึกว่าการเรียนเป็นเรื่องง่าย ให้ผู้เรียนเป็นตัวเอกในการเรียน มีครูเป็นผู้ช่วย

(4) จัดชั้นเรียนให้ผู้เรียนมีโอกาสทำกิจกรรมร่วมกัน ได้ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และความคิดเห็นระหว่างกัน

5) ด้านบุคลิกภาพ ครูผู้ดำเนินการเปลี่ยนแปลงในการปฏิรูปการเรียนรู้ควรเป็นบุคคลที่มีบุคลิกภาพดี และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ใช้คำพูดและการแสดงออกที่เป็นกัลยาณมิตร พร้อมทั้งจะขยายเครือข่ายการจัดการเรียนรู้สู่เพื่อนครูด้วยกันและระบบ ทีมงาน ในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ได้กล่าวถึงภาวะผู้นำครูในคู่มือการประเมินสมรรถนะครูในการปฏิบัติงานของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินสมรรถนะในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนและใช้เป็นฐานข้อมูลในการกำหนดกรอบการพัฒนาสมรรถนะครูตามนโยบายพัฒนาครูทั้งระบบ ประกอบด้วย 5 ตัวชี้วัด ดังนี้

1) วุฒิภาวะความเป็นผู้ใหญ่ที่เหมาะสมกับความเป็นครู (Adult Development) มีรายการพฤติกรรม ดังนี้ (1) พิจารณาทบทวน ประเมินตนเองเกี่ยวกับพฤติกรรมที่แสดงออกต่อผู้เรียนและผู้อื่น และมีความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม (2) เห็นคุณค่า ให้ความสำคัญในการคิดเห็นหรือผลงาน และให้เกียรติแก่ผู้อื่น (3) กระตุนใจ ปรับเปลี่ยนความคิดและการกระทำของผู้อื่นให้มีความผูกพันและมุ่งมั่นต่อเป้าหมายในการทำงานร่วมกัน

2) การสนทนาอย่างสร้างสรรค์ (Dialogue) มีรายการพฤติกรรม ดังนี้ (1) มีปฏิสัมพันธ์ในการสนทนา มีบทบาท และมีส่วนร่วมในการสนทนาอย่างสร้างสรรค์กับผู้อื่นโดยมุ่งเน้นไปที่การเรียนรู้ของผู้เรียนและการพัฒนาวิชาชีพ (2) มีทักษะการฟัง การพูด และการตั้งคำถาม เปิดใจกว้าง

ยึดหยุ่น ยอมรับทัศนคติที่หลากหลายของผู้อื่น เพื่อเป็นแนวทางใหม่ ๆ ที่สร้างความท้าทายในการสนทนาอย่างสร้างสรรค์กับผู้อื่น

3) การเป็นบุคคลแห่งการเปลี่ยนแปลง (Change Agency) มีรายการพฤติกรรม ดังนี้ (1) ให้ความสนใจต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เป็นปัจจุบัน โดยมีการวางแผนอย่างมีวิสัยทัศน์ ซึ่งเชื่อมโยงกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และพันธกิจของโรงเรียนร่วมกับผู้อื่น (2) ริเริ่มการปฏิบัติที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงและการพัฒนานวัตกรรม (3) กระตุ้นผู้อื่นให้มีการเรียนรู้และความร่วมมือในวงกว้างเพื่อพัฒนาผู้เรียนสถานศึกษาและวิชาชีพ (4) ปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นภายใต้ระบบ ขั้นตอนที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมได้

4) การปฏิบัติอย่างไตร่ตรอง (Reflective Practice) มีรายการพฤติกรรม ดังนี้ (1) พิจารณาไตร่ตรองความสอดคล้องระหว่างการเรียนรู้ของผู้เรียนและการจัดการเรียนรู้ (2) สนับสนุนความคิดริเริ่ม ซึ่งเกิดจากการพิจารณาไตร่ตรองของเพื่อนร่วมงานและมีส่วนร่วมในการพัฒนานวัตกรรมต่าง ๆ (3) ใช้เทคนิควิธีการหลากหลายในการตรวจสอบ ประเมินการปฏิบัติงานของตนเอง และผลการดำเนินงานของสถานศึกษา

5) การมุ่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน (Concern for improving pupil achievement) มีรายการพฤติกรรม ดังนี้ (1) กำหนดเป้าหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ที่ท้าทายความสามารถของตนเองตามสภาพจริง และปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จได้ (2) ให้ข้อมูลและข้อคิดเห็นรอบด้านของผู้เรียนต่อผู้ปกครองและผู้เรียนอย่างเป็นระบบ (3) ยอมรับข้อมูลป้อนกลับเกี่ยวกับความคาดหวังด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนจากผู้ปกครอง (4) ปรับเปลี่ยนบทบาทและการปฏิบัติงานของตนเองให้เอื้อต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน (5) ตรวจสอบ ข้อมูลการประเมินผู้เรียนรอบด้าน รวมไปถึงผลการวิจัยหรือองค์ความรู้ต่าง ๆ และนำไปใช้ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ

อภาร์ตน์ ราชพัฒน์ (2554) พัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้องค์ประกอบภาวะผู้นำของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 4 องค์ประกอบหลัก ดังนี้

1) มีการพัฒนาตนเองและเพื่อนครู หมายถึง พฤติกรรมของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่แสดงออกถึงความสนใจและความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองเพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และมีการสนับสนุนและช่วยเหลือเพื่อนครูคนอื่นให้มีการพัฒนาตนเองด้วย โดยวัดได้จากองค์ประกอบ (1) มีวิสัยทัศน์พัฒนาตนเอง (2) เชื่อมั่นในตนเองว่าพัฒนาได้ และ (3) เป็นครูผู้นำพัฒนาเพื่อนครู

2) เป็นแบบอย่างทางการสอน หมายถึง พฤติกรรมของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่แสดงออกถึงความเป็นผู้เชี่ยวชาญหรือมีความเป็นเลิศทางการสอนเป็นที่ยอมรับและเชื่อถือจากเพื่อนครู ที่วัดได้จากองค์ประกอบ (1) ใช้วิธีสอนที่หลากหลาย (2) ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง และ (3) ส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้

3) มีส่วนร่วมในการพัฒนา หมายถึง พฤติกรรมของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่แสดงออกถึงการให้ความร่วมมือกับครูในโรงเรียนและหน่วยงานหรือบุคคลนอกโรงเรียนเพื่อพัฒนา

หรือเพิ่มประสิทธิภาพของโรงเรียน วัดได้จากองค์ประกอบ (1) มีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาร่วมกัน (2) มีการทำงานเป็นทีม และ (3) มีเครือข่ายการปฏิบัติงานร่วมกัน

4) เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง หมายถึง พฤติกรรมของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่แสดงออกถึงความมุ่งมั่นในการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลง การนำวิสัยทัศน์สู่การปฏิบัติ ความสามารถในการเผชิญหน้ากับปัญหา วัดได้จากองค์ประกอบ (1) เป็นผู้นำ (2) เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ (3) เป็นผู้ได้รับการยอมรับ

รศ.ภาพร พิมพิชัย (2555) ได้สังเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำครู เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก 5 องค์ประกอบ คือ 1) การสร้างและพัฒนาหลักสูตร 2) การกำหนดเป้าหมายในการจัดการเรียนการสอน 3) การใช้กลยุทธ์ในการจัดการเรียนการสอน 4) การมีทักษะในการจัดการเรียนการสอน และ 5) การวัดและประเมินผล

นภาพร พันธุ์ชัย (2556) ได้สรุปองค์ประกอบภาวะผู้นำครู ดังนี้

1) ความรู้ความเข้าใจหลักสูตร ซึ่งวัดได้จากตัวบ่งชี้ คือ (1) พัฒนาหลักสูตรแกนกลาง (2) มีความรู้ความเข้าใจหลักสูตรแกนกลาง (3) มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาเป็นอย่างดี (4) มีความสามารถในการวัดผลประเมินผลหลักสูตรแกนกลาง

2) ภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ วัดได้จากตัวบ่งชี้ คือ (1) เป็นผู้นำทางการเรียนการสอน (2) มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (3) เป็นแบบอย่างที่ดีของการสอนและการเรียนรู้ (4) จัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนด้วยความสนใจและสนุกสนาน (5) ส่งเสริมให้ผู้เรียนนำความรู้และทักษะที่ได้ไปใช้เป็นเครื่องมือพื้นฐานในการเรียนวิชาอื่น ๆ

3) การพัฒนาตนเองไปสู่ครูมืออาชีพ วัดได้จากตัวบ่งชี้ คือ (1) มีความมุ่งมั่นและพัฒนาตนเองไปสู่ครูมืออาชีพอย่างต่อเนื่อง (2) สร้างแนวคิด วิธีการใหม่ในการพัฒนาตนเอง (3) มีความสนใจเกี่ยวกับการพัฒนาตนเองให้เกิดการเรียนรู้ (4) เป็นผู้ที่หมั่นฝึกตนเองอยู่เสมอและเป็นพี่เลี้ยงคอยให้คำปรึกษากับเพื่อนครู (5) เป็นผู้ใฝ่รู้ใฝ่เรียน ศึกษาหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองให้ทันสมัย ทันเหตุการณ์อยู่เสมอ

4) การสร้างความสัมพันธ์และให้ความร่วมมือกับชุมชน วัดได้จากตัวบ่งชี้ คือ (1) ส่งเสริมและสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ (2) เป็นตัวแทนขององค์กรทั้งในโรงเรียนหรือของสมาคมท้องถิ่น (3) ทำงานร่วมกับครูคนอื่น ๆ และผู้บริหาร (4) มีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของโรงเรียนหรือการมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน (5) แลกเปลี่ยนความรู้ที่เกิดขึ้นในห้องเรียน และแลกเปลี่ยนทักษะความรู้ของผู้อื่น (6) เป็นแบบอย่างในการผสมผสานความร่วมมือ

5) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน วัดได้จากตัวบ่งชี้ คือ (1) ส่งเสริมประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาของสถานศึกษา (2) มีความรับผิดชอบงานในหน้าที่ (3) ปฏิบัติงานจนเห็นผล

เชิงประจักษ์ (4) มุ่งมั่น อย่างจริงจังในการจัดการเรียนรู้ (5) ดูแลเอาใจใส่นักเรียนของตน (6) มุ่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน (7) ศึกษา ติดตาม และแก้ไขข้อบกพร่องทางภาษาของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ

รังสรรค์ สุทาร์มย์ (2556) ได้สังเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำครูเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการบริหารจัดการการเรียนรู้ให้กับครูระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่

1) การบริหารจัดการเรียนรู้ มีตัวบ่งชี้ ดังนี้ (1) มีพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (2) มุ่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน (3) มีส่วนร่วมการบริหารจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน

2) การเป็นบุคคลแห่งการเปลี่ยนแปลง มีตัวบ่งชี้ ดังนี้ (1) มีความเป็นผู้นำ (2) เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ (3) เป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับ (4) มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในโรงเรียน (5) เป็นผู้ประสานงานและการจัดการ

3) การเป็นแบบอย่างในการจัดการเรียนรู้ มีตัวบ่งชี้ ดังนี้ (1) ใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย (2) ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียน (3) ส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้

4) การพัฒนาตนเองและเพื่อนครู มีตัวบ่งชี้ ดังนี้ (1) มีการวิเคราะห์ตัวเอง (2) มีความเชื่อมั่นในการพัฒนาตนเอง (3) เป็นผู้นำในการพัฒนาวิชาชีพครู (4) ให้การฝึกสอนงานแก่เพื่อนครู

จิตติมา ไชยมหา (2556) พัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้องค์ประกอบภาวะผู้นำครู ดังนี้

1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ได้แก่ พฤติกรรมของครูที่มีต่อการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีการวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียนและชุมชน มีการจัดอบรมครูเพื่อให้เข้าใจขั้นตอนที่ชัดเจน การจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน มีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองและท้องถิ่นให้ทราบถึงการใช้หลักสูตร และการประเมินผลการใช้หลักสูตร

2) ความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ พฤติกรรมของครูมีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีความรู้ในวิชาเฉพาะกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้ดี ถ่ายทอดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้เข้าใจอย่างแจ่มแจ้ง โดยมีเทคนิคการสอนและจิตวิทยาที่เหมาะสมกับรายวิชาที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับเพื่อนร่วมงาน พัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ อย่างสม่ำเสมอ แสวงหาความรู้เพิ่มเติมในรายวิชาที่สอน มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ เป็นอย่างดี และมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้อย่างเชี่ยวชาญอย่างต่อเนื่อง

3) ความรู้ความสามารถในการวัดและการประเมินผล ได้แก่ พฤติกรรมของครูที่ดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงของผู้เรียน มีวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ จนสามารถนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้และหลักสูตร

4) การพัฒนาตนเองสู่ครูมืออาชีพ ได้แก่ พฤติกรรมของครูที่สังเกตได้จากการตระหนักและเข้าใจบทบาทหน้าที่ตนเอง เห็นคุณค่าของผู้อื่น ทำตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีวิสัยทัศน์ร่วมกันในการทำงาน พัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และพัฒนาตนเองในวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอ

5) คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ ได้แก่ พฤติกรรมของครูที่สังเกตได้ว่ามีความรักความศรัทธาในวิชาชีพ มีความรัก เมตตา และปรารถนาดี

ศิริพร กุลสานต์ (2557) ได้สรุปองค์ประกอบหลักของภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1) การพัฒนาหลักสูตรและการใช้หลักสูตร ประกอบด้วย การวิเคราะห์หลักสูตร การจัดทำหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ และการประเมินผลการนำหลักสูตรไปใช้ 2) กระบวนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิด การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล 3) การเป็นครูผู้นำการเปลี่ยนแปลง ประกอบด้วย การเป็นผู้ได้รับการยอมรับนับถือ การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ และการพัฒนาตนเองและเพื่อนครู และ 4) การมีบุคลิกลักษณะเหมาะสมกับความเป็นครู ประกอบด้วย การประพฤติปฏิบัติตน

จิรวดี ทวีโชติ (2561) ได้สรุปองค์ประกอบภาวะผู้นำการจัดการเรียนรู้ของครู เอาไว้ 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1) ด้านความรู้ความสามารถในการสอน หมายถึง การที่ครูแสดงพฤติกรรมด้านการมีความรู้ความสามารถในการใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้อย่าง หลากหลายรวมทั้งการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมในรายวิชาการที่สอนอยู่เสมอ ส่งเสริมการเรียนรู้ ด้วยตนเอง ของนักเรียนและจัดบรรยากาศที่เหมาะสมกับการเรียนรู้

2) ด้านความเข้าใจและความสามารถในการพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การที่ครูแสดงพฤติกรรมการมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร สามารถวิเคราะห์ หลักสูตรและประเมินผลหลักสูตร รวมทั้งการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายของหลักสูตร

3) ด้านการวัดและประเมินผล หมายถึง การที่ครูแสดงพฤติกรรม การมีความรู้ความสามารถในการวัดและประเมินผล สามารถออกแบบการวัดและประเมินผลครอบคลุมผลการเรียนรู้ทุกด้าน สร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้วัดผล ด้วยวิธีการที่ถูกต้อง จัดการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง มีรูปแบบวิธีการที่ชัดเจน และนำผลการวัดและประเมินผลมาใช้เพื่อหาแนวทางปรับปรุง แก้ไขและพัฒนาต่อไป

4) ด้านการพัฒนาตนเองและเพื่อนครู หมายถึง การที่ครูแสดงพฤติกรรมเพื่อการพัฒนาตนเองและเพื่อนครู ตระหนักและเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเอง ทำตนเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นผู้นำในการพัฒนาวิชาชีพครู และเพื่อนร่วมอาชีพ

5) ด้านการเป็นบุคคลแห่งการเปลี่ยนแปลง หมายถึง การที่ครูแสดง พฤติกรรมการมีความสนใจในสถานการณ์ต่าง ๆ รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงขององค์ความรู้ต่าง ๆ สามารถปรับตัวหรือเปลี่ยนแปลงตนเอง เพื่อให้ทันกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

สิริกร ไชยราช (2562) ได้สังเคราะห์องค์ประกอบหลักของภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ 5 องค์ประกอบ ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 กระบวนการจัดการเรียนรู้ องค์ประกอบที่ 2 การพัฒนาตนเองและการพัฒนาวิชาชีพ และการพัฒนาตนเองและบุคคลอื่น องค์ประกอบที่ 3 การเป็นครูผู้นำแบบอย่างการจัดการเรียนรู้ และการประพฤติตนเป็นแบบอย่าง องค์ประกอบที่ 4 การบริหารจัดการชั้นเรียนและการพัฒนาผู้เรียน และองค์ประกอบที่ 5 การเป็นครูผู้นำการเปลี่ยนแปลง

Sherrill (1999) ได้เสนอองค์ประกอบที่เป็นหลักสำคัญของการมีภาวะผู้นำของครู ดังนี้ 1) การเป็นแบบอย่างที่ดีของการสอนและการเรียนรู้ 2) การเข้าใจอย่างถ่องแท้ด้านทฤษฎีและการวิจัยเกี่ยวกับการสอนและการเรียนรู้ 3) การเข้าใจทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาการ 4) การบ่มเพาะจิตวิญญาณการเป็นครู 5) การแสดงความสามารถในการแนะแนวแบบคลินิก และ 6) การสามารถชี้แนะผู้ร่วมงานและเพื่อนครูโดยวิธีคิดแบบไตร่ตรองและค้นหาด้วยตนเอง

Leithwood and Duke (1999) ได้กล่าวถึงภาวะผู้นำของครูในแง่คุณลักษณะ 6 ด้าน คือ 1) เป็นผู้นำการเรียนการสอน 2) เป็นผู้นำการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลง 3) เป็นผู้นำการเป็นตัวแบบด้านคุณธรรม 4) เป็นผู้นำการมีส่วนร่วม 5) เป็นผู้นำการบริหารจัดการ และ 6) เป็นผู้นำการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า

Suranna and Moss (2002) ได้สรุปคุณลักษณะที่สำคัญของภาวะผู้นำครูในการเรียนการสอน ดังนี้ 1) เป็นผู้สอนที่ดีในห้องเรียน 2) เป็นผู้นำทางชีวิตให้กับเพื่อนครู 3) เป็นผู้พัฒนาหลักสูตร 4) รับผิดชอบต่อเป็นตัวแทนขององค์กรทั้งในโรงเรียนหรือของสมาคมท้องถิ่น และ 5) ทำงานร่วมกับครูคนอื่น ๆ และผู้บริหาร

York-Barr and Duke (2004) สังเคราะห์งานวิจัยของภาวะผู้นำของครู ได้ลักษณะภาวะผู้นำของครูเป็น 6 ด้าน คือ 1) การประสานงานและการจัดการงานเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา และหลักสูตรท้องถิ่นที่ใช้ร่วมกันในเขตพื้นที่การศึกษา 2) การพัฒนาวิชาชีพครูให้กับเพื่อนร่วมงาน 3) การมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของโรงเรียนหรือการมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน 4) การมีส่วนร่วมกับผู้ปกครองและชุมชน 5) การส่งเสริมวิชาชีพครู และ 6) การสร้างพันธกิจร่วมกับสถาบันผลิตครู

จากแนวคิดของนักวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวกับองค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้สังเคราะห์และจัดหมวดหมู่องค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ซึ่งเป็นคุณลักษณะพฤติกรรมของครูที่แสดงออกในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ก่อให้เกิด

การเปลี่ยนแปลงทั้งตนเอง เพื่อนครู และสถานศึกษา ดังแสดงในตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 องค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

องค์ประกอบภาวะผู้นำครู ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	กษมา วรวรรณ ณ อยุธยา (2530)	สพฐ. (2553)	รัฐภาพร พิมพิชัย	นภาพร พันธุ์ชัย	อภากรัตน์ ราชพัฒนา (2554)	รังสรรค์ สุทาร์มย์ (2556)	ลิตติมา ไชยมณฑา (2556)	ศิริพร กุศลสานต์ (2567)	จิรวดี ทวีโชติ (2561)	สิริกร ไชยราช (2562)	Sherrill (1999)	Leithwood and Duke (1999)	Suranna and Moss (2002)	York-Barr and Duke (2004)	ความถี่	ร้อยละ
1. การพัฒนาบทบาทในการจัดการเรียนรู้ของครู	/										/				2	14.29
2. ความรู้ความเข้าใจหลักสูตร			/	/		/	/	/					/	/	7	50.00
3. ความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	/		/		/	/	/	/	/	/	/	/	/		10	71.43
4. การวัดผลประเมินผล	/		/			/		/							4	28.57
5. การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้	/														1	7.14
6. การมีบุคลิกลักษณะเหมาะสมกับความเป็นครู	/							/			/				3	21.43
7. วุฒิภาวะเหมาะสมกับความเป็นครู	/										/	/			3	21.43
8. การสนทนาอย่างสร้างสรรค์		/													1	7.14
9. การเป็นครูผู้นำการเปลี่ยนแปลง		/		/	/	/		/	/	/		/	/		9	64.29
10. การปฏิบัติอย่างไตร่ตรอง		/									/				2	14.29
11. การมุ่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน		/	/	/											3	21.43
12. การพัฒนาตนเองและเพื่อน				/	/	/	/	/	/	/		/	/		9	64.29
13. การบริหารจัดการชั้นเรียน										/		/			2	14.29
14. การมีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียน				/	/							/	/	/	5	35.71
15. คุณธรรมและจริยธรรม						/						/			2	14.29

จากตารางที่ 2 องค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) พบว่า มี องค์ประกอบเชิงทฤษฎี (Theoretical Framework) จำนวน 15 องค์ประกอบ การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้หลักเกณฑ์ในการพิจารณาจากความถี่ขององค์ประกอบที่นักวิจัยส่วนใหญ่เลือกเป็น องค์ประกอบหลักของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ในระดับสูง คือ มากกว่าร้อยละ 50 (ความถี่ ตั้งแต่ 7 ขึ้นไป) พบว่า องค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) มีองค์ประกอบสำคัญในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 4 องค์ประกอบ ดังนี้ คือ 1) การมีความสามารถ

ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 2) การเป็นครูผู้นำการเปลี่ยนแปลง 3) การพัฒนาตนเองและเพื่อนวิชาชีพ และ 4) การมีความรู้ความเข้าใจหลักสูตร

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้สังเคราะห์ตัวบ่งชี้ที่แสดงออกถึงการมีภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ในแต่ละองค์ประกอบจากเอกสาร งานวิจัยของนักวิชาการที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 การมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

กษมา วรวรรณ ณ อยุธยา (2550) กล่าวถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้ 1) จัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ มีความสมดุล ความพอดี ระหว่างการเป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข 2) ใช้วิธีการสอนที่เน้นกระบวนการมากกว่าเนื้อหา ให้ผู้เรียนมีอิสระในการแสวงหา ความรู้ ความคิด ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง ให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถทางปัญญา ทำความเข้าใจกับเรื่องต่าง ๆ ทำทนายให้ผู้เรียนเกิดความคิดใหม่ที่ต่างไปจากเดิม และสามารถเหตุผลอธิบายความคิดของตนเองได้ 3) ใช้วิธีการสอนที่เน้นการคิด เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสืบค้นข้อมูล และใช้ความคิดเพื่อสรุปความรู้ต่าง ๆ นั่นคือ ครูจะต้องกระตุ้นผู้เรียนให้คิดตั้งคำถาม หรือการอภิปรายเพื่อนำไปสู่การกระตุ้นให้สนใจ ใฝ่รู้ รวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริง ตรวจสอบ ข้อมูล วิเคราะห์ ตีความ และหาข้อสรุป 4) ใช้วิธีการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนใช้กระบวนการคิด วิเคราะห์ และการสรุปองค์ความรู้แบบองค์รวม (Holistic Thinking) ไม่แยกส่วนด้วยการจัดการเรียนรู้ ที่บูรณาการ เชื่อมโยงเรื่องราวและแนวความคิดของสิ่งที่เรียนรู้ในห้องเรียนกับวิถีชีวิต 5) ใช้การออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการเนื้อหาสาระ กระบวนการเรียนรู้และคุณธรรม

อาภารัตน์ ราชพัฒน์ (2554) กล่าวถึงการเป็นแบบอย่างทางการสอนว่า หมายถึง พฤติกรรมของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่แสดงออกถึงความเป็นผู้เชี่ยวชาญหรือมีความเป็นเลิศทางการสอน เป็นที่ยอมรับและเชื่อถือจากเพื่อนครู ที่วัดได้จากองค์ประกอบ 1) ใช้วิธีสอนที่หลากหลาย 2) ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง และ 3) ส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้

รังสรรค์ สุทาร์มย์ (2556) กล่าวถึง การเป็นแบบอย่างในการจัดการเรียนรู้ว่า มีตัวบ่งชี้ ดังนี้ 1) ใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย 2) ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียน 3) ส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้

ฐิติมา ไชยมหา (2556) กล่าวถึง ความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ พฤติกรรมของครูมีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีความรู้ในวิชาเฉพาะกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้อย่างดี ถ่ายทอดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้เข้าใจอย่างแจ่มแจ้ง โดยมีเทคนิคการสอนและจิตวิทยาที่เหมาะสมกับรายวิชาที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับเพื่อนร่วมงาน พัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ แสวงหาความรู้เพิ่มเติมในรายวิชาที่สอน มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี และมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้อย่างเชี่ยวชาญ

ศิริพร กุลสานต์ (2557) กล่าวถึง กระบวนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิด การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล

จิรวดี ทวีโชติ (2561) ได้สรุปความรู้ความสามารถในการสอน ว่า การที่ครูแสดงพฤติกรรมด้านการมีความรู้ความสามารถในการใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้อย่างหลากหลาย รวมทั้งการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมในรายวิชาการที่สอนอยู่เสมอ ส่งเสริมการเรียนรู้ ด้วยตนเอง ของนักเรียนและจัดบรรยากาศที่เหมาะสมกับการเรียนรู้

สิริกร ไชยราช (2562) กล่าวถึงกระบวนการจัดการเรียนรู้ว่า หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของครูที่มีความสามารถ 1) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิด 3) การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ และ 4) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) สรุปได้ว่าการมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) หมายถึง การมีความรู้และทักษะในการจัดการเรียนรู้ของครูที่เน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติจริงผ่านสถานการณ์ปัญหาปลายเปิด น่าสนใจ มีเงื่อนไขไปสู่การคิดที่หลากหลาย ผู้เรียนได้คิดวางแผน แก้ปัญหา อภิปรายสรุป สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง มีตัวบ่งชี้ ดังนี้ 1) การออกแบบและเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 2) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติจริงผ่านสถานการณ์ปัญหาปลายเปิด 3) การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง 4) การให้ผู้เรียนได้แก้ปัญหาแบบมีเงื่อนไขไปสู่การคิดที่หลากหลาย 5) การให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แบบร่วมกันแก้ปัญหาเป็นทีม 6) การให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมายและนำไปใช้ในสถานการณ์อื่น ๆ ได้ 7) การสร้างแรงบันดาลใจในการเรียน 8) การเป็นผู้อำนวยความสะดวก ให้คำปรึกษา ดูแลนักเรียน

องค์ประกอบที่ 2 การเป็นครูผู้นำการเปลี่ยนแปลง

กษมา วรวรรณ ณ อยุธยา (2550) กล่าวถึงครูผู้นำการเปลี่ยนแปลง สรุปได้ ดังนี้ 1) การพัฒนาบทบาทในการจัดการเรียนรู้ของครู 2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3) การวัดผลประเมินผล 4) การจัดบรรยากาศหรือสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 5) การมีบุคลิกภาพดี และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ได้กล่าวถึง การเป็นบุคคลแห่งการเปลี่ยนแปลง (Change Agency) ว่า มีพฤติกรรม ดังนี้ 1) ให้ความสนใจต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เป็นปัจจุบัน โดยมีการวางแผนอย่างมีวิสัยทัศน์ ซึ่งเชื่อมโยงกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และพันธกิจของโรงเรียนร่วมกับผู้อื่น 2) ริเริ่มการปฏิบัติที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลง และการพัฒนานวัตกรรม 3) กระตุ้นผู้อื่นให้มีการเรียนรู้และความร่วมมือในวงกว้างเพื่อพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาและวิชาชีพ 4) ปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นภายใต้ระบบ ขั้นตอนที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมได้

อาภารัตน์ ราชพัฒน์ (2554) ได้อธิบายว่า องค์ประกอบด้านเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ประกอบด้วย 1) เป็นผู้นำ ซึ่งสังเกตได้จากมีความรู้ในวิชาชีพและเหตุการณ์ปัจจุบัน มีความคิดริเริ่ม แก้ไขสิ่งต่าง ๆ ให้ดีขึ้น อดทนต่อสถานการณ์ที่ยากลำบากเพื่อให้งานสำเร็จ กล้าตัดสินใจเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม ปฏิบัติงาน โดยอาศัยเหตุผลและปราศจากอคติ ศรัทธาเพื่อนร่วมงาน 2) เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ โดยเรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับเพื่อนร่วมงาน สร้างสรรค์นวัตกรรมและบรรลุเป้าหมายของงานอย่างต่อเนื่อง พัฒนาความรู้อยู่เสมอ แสวงหาโอกาสทำงานใหม่ ๆ มีความสามารถ แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ดี และมีทักษะในการจัดการและใช้ความรู้เพื่อดำเนินชีวิต 3) เป็นผู้ได้รับการยอมรับ สังเกตจากการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีมนุษยสัมพันธ์ มีการพัฒนาศักยภาพตนเองอยู่เสมอ รักษาคุณภาพงานและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคน ได้รับความไว้วางใจจากหมู่คณะ

รังสรรค์ สุทาร์มย์ (2556) ได้ให้ความหมายของ การเป็นบุคคลแห่งการเปลี่ยนแปลงว่า หมายถึง การแสดงออกของครูในการมีภาวะผู้นำ การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ การเป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในโรงเรียน และการเป็นผู้ประสานงานและการจัดการ

ศิริพร กุลสานต์ (2557) ได้กล่าวถึง การเป็นครูผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีตัวบ่งชี้ ดังนี้ 1) มีความเชื่อมั่นและเจตคติทางบวก 2) มีมนุษยสัมพันธ์ดีและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น 3) ได้รับความไว้วางใจและความศรัทธาจากเพื่อนร่วมงาน 4) มีทักษะการสื่อสารที่ดี 5) มีมนุษยสัมพันธ์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ 6) ริเริ่มสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ เสมอ 7) พัฒนาความรู้ความสามารถอยู่ตลอดเวลา 8) มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ดี 9) เป็นครูผู้นำพัฒนาเพื่อนครู 10) มีเครือข่ายในการจัดการเรียนรู้ร่วมกัน 11) มีทักษะการใช้เทคโนโลยี

รัตติยา พร้อมสั้น (2559) กล่าวไว้ว่า การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง หมายถึง การเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ก้าวไกล มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่สามารถปฏิบัติได้จริง เป็นผู้นำองค์กร คำนึงถึงความเป็นไปได้ของทิศทางใหม่ โดยการสร้างแรงบันดาลใจเพื่อการเปลี่ยนแปลงภารกิจ การสร้างวัฒนธรรมการทำงานแบบมีส่วนร่วม

สิริกร ไชยราช (2562) ได้กำหนดตัวบ่งชี้ของการเป็นครูผู้นำการเปลี่ยนแปลง ดังนี้ 1) ครูให้ความสนใจต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เป็นปัจจุบัน และวางแผนอย่างมีวิสัยทัศน์เพื่อเชื่อมโยงกับวิสัยทัศน์เป้าหมาย และพันธกิจของโรงเรียน 2) ครูมีการริเริ่มการปฏิบัติที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงและการพัฒนานวัตกรรม 3) ครูมีการกระตุ้นผู้อื่นให้เรียนรู้และให้ความร่วมมือในวงกว้างเพื่อพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษา และวิชาชีพ 4) ครูสามารถปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นภายใต้ระบบและขั้นตอนที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมได้ และ 5) ครูเป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับ ไว้วางใจและศรัทธาจากเพื่อนร่วมงาน

จากเอกสารงานวิจัยดังกล่าว สรุปได้ว่า การเป็นครูผู้นำการเปลี่ยนแปลง หมายถึงการแสดงออกของครูผู้ที่มีวิสัยทัศน์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนางาน มีตัวบ่งชี้ ดังนี้คือ 1) การเปลี่ยนแปลง

การปฏิบัติเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ 2) การศึกษาเรียนรู้พัฒนาความสามารถอยู่ตลอดเวลา 3) การเป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับนับถือจากเพื่อนร่วมงาน 4) การกระตุ้นผู้อื่นให้ร่วมมือพัฒนาผู้เรียนและวิชาชีพ 5) การปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นภายใต้ระบบที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมได้

องค์ประกอบที่ 3 การพัฒนาตนเองและเพื่อนวิชาชีพ

อาภรณ์ ราชพัฒน์ (2554) ได้กล่าวถึง การพัฒนาตนเองและเพื่อนครู ว่า หมายถึง พฤติกรรมของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่แสดงออกถึงความสนใจและความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองเพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และมีการสนับสนุนและช่วยเหลือเพื่อนครูคนอื่นให้มีการพัฒนาตนเองด้วย

นภาพร พันธุ์ชัย (2556) ได้กล่าวถึง การพัฒนาตนเองไปสู่ครูมืออาชีพ ว่า สามารถวัดได้จากตัวบ่งชี้ คือ 1) มีความมุ่งมั่นและพัฒนาตนเองไปสู่ครูมืออาชีพอย่างต่อเนื่อง 2) สร้างแนวคิด วิธีการใหม่ในการพัฒนาตนเอง 3) มีความสนใจเกี่ยวกับการพัฒนาตนเองให้เกิดการเรียนรู้ 4) เป็นผู้ที่มีหน้าที่ตนเองอยู่เสมอและเป็นพี่เลี้ยงคอยให้คำปรึกษากับเพื่อนครู 5) เป็นผู้ใฝ่รู้ใฝ่เรียน ศึกษาหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองให้ทันสมัย ทันเหตุการณ์อยู่เสมอ

รังสรรค์ สุทาร์มย์ (2556) ได้กล่าวถึงการพัฒนาตนเองและเพื่อนครู ว่า มีตัวบ่งชี้ ดังนี้ 1) มีการวิเคราะห์ตัวเอง 2) มีความเชื่อมั่นในการพัฒนาตนเอง 3) เป็นผู้ผู้นำในการพัฒนาวิชาชีพครู 4) ให้การฝึกสอนงานแก่เพื่อนครู

ฐิติมา ไชยมหา (2556) ได้สรุปถึง การพัฒนาตนเองสู่ครูมืออาชีพว่า ได้แก่ พฤติกรรมของครูที่สังเกตได้จากการตระหนักและเข้าใจบทบาทหน้าที่ตนเอง เห็นคุณค่าของผู้อื่น ทำตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีวิสัยทัศน์ร่วมกันในการทำงาน พัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และพัฒนาตนเองในวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอ

จิรวดี ทวีโชติ (2561) ได้สรุปถึง การพัฒนาตนเองและเพื่อนครูว่า หมายถึง การที่ครูแสดงพฤติกรรมเพื่อการพัฒนาตนเองและเพื่อนครู ตระหนักและเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเอง ทำตนเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นผู้ผู้นำในการพัฒนาวิชาชีพครู และเพื่อนร่วมอาชีพ

สิริกร ไชยราช (2562) ได้สรุปการพัฒนาตนเองและการพัฒนาวิชาชีพ ว่า มีตัวบ่งชี้ ดังนี้คือ 1) มีวิสัยทัศน์พัฒนาตนเอง 2) การพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ผู้นำ 3) สร้างแรงบันดาลใจกับตนเอง มีความสนใจแสวงหาความรู้ เต็มไปด้วยพลัง และมีความรู้ลึกทางบวก 4) มีความท้าทายด้วยการแสวงหานวัตกรรมและกล้าที่จะคิดนอกกรอบ 5) การซ่อมเสริมและพัฒนาผู้เรียน

จากเอกสาร และงานวิจัย ดังกล่าว สรุปได้ว่า การพัฒนาตนเองและเพื่อนวิชาชีพ หมายถึง การแสดงออกของครูที่มีความสนใจ มุ่งมั่นพัฒนาตนเอง ทำตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีตัวบ่งชี้ ดังนี้ 1) การมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเอง 2) การพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง 3) การเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพครูอย่างสม่ำเสมอ 4) การเข้าร่วมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

5) การสนับสนุนและช่วยเหลือเพื่อนครูคนอื่นให้มีการพัฒนาตนเอง

องค์ประกอบที่ 4 การมีความรู้ความเข้าใจหลักสูตร

นภาพร พันธุ์ชัย (2556) ได้สรุปถึง ความรู้ความเข้าใจหลักสูตร ซึ่งวัดได้จากตัวบ่งชี้ คือ

1) พัฒนาหลักสูตรแกนกลาง 2) มีความรู้ความเข้าใจหลักสูตรแกนกลาง 3) มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาเป็นอย่างดี 4) มีความสามารถในการวัดผลประเมินผลหลักสูตรแกนกลาง

ศิริพร กุลสานต์ (2557) ได้สรุปการพัฒนาหลักสูตรและการใช้หลักสูตร ประกอบด้วย การวิเคราะห์หลักสูตร การจัดทำหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ และการประเมินผลการนำหลักสูตรไปใช้

จิรวดี ทวีโชติ (2561) ด้านความเข้าใจและความสามารถในการพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การที่ครูแสดงพฤติกรรมการมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร สามารถวิเคราะห์ หลักสูตรและประเมินผลหลักสูตร รวมทั้งการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายของหลักสูตร

จากเอกสารและงานวิจัย ดังกล่าว สรุปได้ว่าการมีความรู้ความเข้าใจหลักสูตร หมายถึง การแสดงออกของครูในการนำหลักสูตรลงสู่การปฏิบัติในชั้นเรียน มีตัวบ่งชี้ ดังนี้ 1) การวิเคราะห์หลักสูตร 2) การจัดทำหน่วยการเรียนรู้ 3) การออกแบบการจัดการเรียนรู้ 4) การจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหาสาระ 5) การวัดผลประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

จากบริบทโรงเรียน แนวคิด และองค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ที่มุ่งเน้นให้ครูทุกคนมีภาวะผู้นำ เนื่องจากครูคือกุญแจสำคัญที่จะส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เกิดผลสำเร็จ ซึ่งคุณลักษณะและพฤติกรรมของครูที่แสดงออกถึงความเป็นผู้นำในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติจริงผ่านสถานการณ์ปัญหาปลายเปิด น่าสนใจ มีเงื่อนไขไปสู่การคิดที่หลากหลาย ผู้เรียนได้คิดวางแผน แก้ปัญหา อภิปรายสรุป สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง เป็นที่ยอมรับและเชื่อถือจากเพื่อนครู สามารถชักจูงเพื่อนครูให้เปลี่ยนแปลงกระบวนการพัฒนาการเรียนการสอน ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งตนเอง เพื่อนครู และนักเรียน

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้นำเอาองค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และตัวบ่งชี้ดังกล่าว ไปใช้เป็นข้อมูลสำคัญในการพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โดยนำองค์ประกอบและตัวบ่งชี้นี้ดังกล่าว ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสม แล้วนำมาเป็นข้อคำถามในการสร้างแบบสอบถามศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครูโรงเรียนบ้านทุ่ง (ชุมชนนครินทร์)

4.6 นโยบายที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2559) ได้กำหนดแนวทางการยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต ที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560–2564) ดังนี้ คือ ปรับหลักสูตรการผลิตครูที่เน้นสมรรถนะ มีจิตวิญญาณความเป็นครู เป็นผู้แนะนำ และสามารถกระตุ้นการเรียนรู้ของผู้เรียน สร้างมาตรการจูงใจให้ผู้มีศักยภาพสูงเข้ามาเป็นครูปรับระบบประเมินวิทยฐานะทางวิชาชีพให้เชื่อมโยงกับพัฒนาการและผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน และสร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอนที่เป็นการพัฒนาสมรรถนะของครูอย่างต่อเนื่อง

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560) ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาคุณภาพครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา เอาไว้ในแผนการศึกษาแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ดังนี้ คือ เร่งรัดพัฒนาครูอาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งครูฝึก ในสถานประกอบการ โดยเริ่มต้นจากครูประจำการที่สอนไม่ตรงวุฒิครูที่สอนคละชั้น และครูในสาขาวิชาที่ขาดแคลน พัฒนาครูสู่การเป็นครูแกนนำ (Master Teacher) และครูมืออาชีพ (Professional Teacher) ที่สะท้อนทักษะ ความรู้ความสามารถ และสมรรถนะของวิชาชีพครู

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561) กำหนดเป้าหมายในนโยบาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำครู ว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษามีสมรรถนะตรงตามสายงาน และมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ โดยกำหนดแนวทาง การพัฒนา คือ พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้สามารถจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ ในรูปแบบที่หลากหลาย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561) กำหนดเป้าหมายในนโยบาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำครู ว่า ครูเป็นผู้เรียนรู้ มีจิตวิญญาณความเป็นครูมีความแม่นยำทางวิชาการ และมีทักษะการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายตอบสนองผู้เรียนเป็นรายบุคคล เป็นผู้สร้างสรรค์นวัตกรรม และทักษะในการใช้เทคโนโลยี โดยกำหนดแนวทางการพัฒนา คือ ส่งเสริมและพัฒนาครูให้ออกแบบการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการวัดประเมินผลที่เน้นทักษะการคิดขั้นสูง (Higher Order Thinking) ผ่านกิจกรรมการปฏิบัติจริง (Active Learning)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562) กำหนดเป้าหมายในนโยบาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำครู ว่า ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีความรู้และจรรยาบรรณ ตามมาตรฐานวิชาชีพ โดยกำหนดแนวทางการพัฒนา คือ ส่งเสริม สนับสนุน ให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา

ได้รับการพัฒนาเพื่อปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน โดยเน้นการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามความต้องการ และความถนัดของผู้เรียน

จากแนวนโยบายเกี่ยวกับภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ที่กล่าวมา สรุปได้ว่า ทั้งสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ต่างก็ให้ความสำคัญเกี่ยวกับภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยเน้นให้สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุน ให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาเพื่อปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ส่งเสริมและพัฒนาครูให้ออกแบบการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการปฏิบัติจริง (Active Learning) ดังนั้น โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ได้นำเอาแนวคิด หลักการแนวนโยบายที่เกี่ยวข้อง และสิ่งที่ต้องการจะเป็นที่อยากเห็นในอนาคตสำหรับโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) กำหนดพันธกิจ (MISSION) ดังนี้ 1) ประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการศึกษา 2) จัดกระบวนการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และ 3) จัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Active Learning ด้วยวิธีการที่หลากหลาย (โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์), 2562)

4.7 ประโยชน์ของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

ภาวะผู้นำครูหรือความเป็นผู้นำของครูที่มีประสิทธิภาพมีความสำคัญต่อความสำเร็จของโรงเรียนในการดำเนินงานการจัดการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญเกี่ยวกับภาวะผู้นำครูไว้ ดังต่อไปนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ได้กำหนดภาวะผู้นำครู เป็นหนึ่งในสมรรถนะประจำสายงาน (Functional Competency) ในคู่มือการประเมินสมรรถนะครูในการปฏิบัติงานของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินสมรรถนะในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนและใช้เป็นฐานข้อมูลในการกำหนดกรอบการพัฒนาสมรรถนะครูตามนโยบายพัฒนาครูทั้งระบบ

วิจารณ์ พานิช (2556) ได้กล่าวถึงความสำคัญของครู ว่า ในสภาวะการณ์ที่เป็นยุคความรู้มีมากและสามารถเข้าถึงความรู้ได้ง่าย ในสภาวะการณ์เช่นนี้ ครูจึงมีความสำคัญมากขึ้นในการสร้างการเรียนรู้ วิธีการสร้างความรู้ที่ครูไม่เพียงแต่จะเอาใจใส่ผู้เรียน แต่ต้องมีทักษะในการจุดไฟในใจของผู้เรียนให้รักการเรียนรู้ ให้สนุกกับการเรียนรู้ กระตุ้นให้อยากเรียนรู้ โดยยึดหลักการสอนให้น้อยแต่เรียนให้มาก ครูต้องตั้งคำถามและตอบได้ว่าผู้เรียนได้เรียนรู้อะไร และเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในสิ่งเหล่านั้นครูจะต้องทำอะไรหรือไม่ทำอะไรบ้าง

รังสรรค์ สุหารมย์ (2556) กล่าวถึง ประโยชน์ที่สำคัญของการพัฒนาครูให้เป็นครูผู้นำ และใช้ภาวะผู้นำเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียน มี 4 ประการ ดังนี้

1) การเปิดโอกาสให้ครูผู้นำได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา ฝ่ายบริหารไม่สามารถบริหารและจัดการการศึกษาโดยลำพัง ต้องได้รับความร่วมมือและร่วมรับผิดชอบในภารกิจต่าง ๆ จากทุกฝ่าย โดยครูผู้นำเป็นปัจจัยเกื้อหนุนให้เกิดทีมผู้สอนที่มีความผูกพัน และเต็มใจในการปฏิบัติ การสอนแบบมืออาชีพ และเป็น เครือข่ายในการช่วยเหลือและส่งเสริมครูคนอื่น ครูผู้นำเป็นปัจจัยสำคัญต่อการนำวิสัยทัศน์และนโยบายของโรงเรียนไปสู่การปฏิบัติ

2) การเพิ่มศักยภาพเกี่ยวกับการสอนและการเรียนรู้ รูปแบบการพัฒนาครูที่เน้นให้ครูผู้นำ ซึ่ง เชี่ยวชาญด้านการสอนให้คำชี้แนะและให้คำปรึกษาครูคนอื่น ตลอดจนร่วมคิดร่วมปฏิบัติการกิจแบบกัลยาณมิตร ระหว่างครูผู้นำและครู ช่วยคลายบรรยากาศและวิธีการทำงาน แบบต่างคนต่างอยู่ของครูและช่วยเสริมสร้าง บรรยากาศการทำงานร่วมกัน เพื่อไปสู่ความเชี่ยวชาญและความเป็นเลิศด้านการสอน

3) การประกาศเกียรติคุณ การสร้างโอกาสของความก้าวหน้าในวิชาชีพและรางวัลสำหรับครูที่มีภาวะผู้นำ ครูผู้นำเป็นศูนย์กลางในการสร้างเครือข่าย เพื่อพัฒนาความเชี่ยวชาญทางการสอนให้ครูคนอื่น จึงทำให้ความรู้อะไรและประสบการณ์ของครูผู้นำลึกลง และนำไปปฏิบัติได้จริงจนเป็นที่ประจักษ์ จึงเป็นไปได้ที่ครูผู้นำจะมีโอกาสได้รับการยกย่องและเชิดชูเกียรติ และเป็นสิ่งกระตุ้นให้ครูคนอื่นเกิดแรงจูงใจในการพัฒนาภาวะผู้นำของตน ทำให้วงการวิชาชีพครูมีครูที่มีความสามารถ มีความเชี่ยวชาญด้านการสอนเพิ่มขึ้น ครูเหล่านี้ จะเป็นกำลังสำคัญสำหรับการพัฒนาวิชาชีพครูต่อไป

4) การเป็นต้นแบบสำหรับครูผู้นำแบบประชาธิปไตย ให้กับผู้เรียน ถ้าโรงเรียนใช้ภาวะผู้นำของครูเป็นศูนย์กลางการบริหารจัดการการศึกษา ย่อมทำให้ผู้เรียนได้เห็นเป็นต้นแบบของสังคมประชาธิปไตยในโรงเรียนที่เน้นการมีส่วนร่วมและการสื่อสารแบบเปิด เพื่อการปฏิบัติการกิจไปสู่เป้าหมายเดียวกัน

Lieberman and Miller (2004) กล่าวว่า ภาวะผู้นำครูทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในโรงเรียน ทั้งในด้านวัฒนธรรมการทำงานและคุณภาพของผู้เรียน การพัฒนาครูให้เป็นครูผู้นำและใช้ภาวะผู้นำเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนในโรงเรียน

Harrison and Killion (2007) กล่าวถึงภาวะผู้นำของครูในสหรัฐอเมริกาว่า มีบทบาทหลายประการในการปรับปรุงวัฒนธรรมของโรงเรียน ช่วยเหลือเพื่อนครู ช่วยเหลือโรงเรียน สนับสนุนเพื่อนครูและนักเรียนให้ก้าวไปสู่ความสำเร็จ

จากความสำคัญดังกล่าว สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นสมรรถนะที่สำคัญและจำเป็นต้องพัฒนาให้เกิดขึ้น ครูที่มีภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) จะสามารถชักจูงเพื่อนครูคนอื่น ๆ ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกระบวนการทำงาน มีความรับผิดชอบต่อการตัดสินใจและทำกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา ก่อให้เกิดการปรับปรุง และพัฒนาการเรียนการสอน โดยมุ่งเน้นที่ความสำเร็จในการเรียนรู้ของผู้เรียน ทำให้การจัดการเรียนรู้

บรรลุมิตรภาพประสงค์ ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินงานการจัดการศึกษาของโรงเรียนบรรลุเป้าหมาย

4.8 บทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

(Active Learning)

ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาภาวะผู้นำครู ซึ่งจำเป็นต้องกระตุ้นให้ครูเป็นผู้นำ ช่วยให้ครูได้พัฒนาทักษะภาวะผู้นำ มองโลกในแง่ดีมีทักษะในการวิจารณ์และการให้ข้อมูลย้อนกลับ ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องสร้างโอกาสให้ครูได้นำ ได้สร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ยกย่องนวัตกรรม และความเป็นครูเชี่ยวชาญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นครูของครู (Teachers of Teachers) ในขณะที่กำลังสร้างความสามารถทางด้านภาวะผู้นำให้แก่ครู (สุรรัตน์ พัฒนเชียร, 2552)

Blase and Blase (1997 อ้างถึงใน สุรรัตน์ พัฒนเชียร, 2552) ได้กล่าวถึง การพัฒนาครู เพื่อให้มีความเชี่ยวชาญด้านภาวะผู้นำในการอำนวยความสะดวกสอนมากขึ้นและเกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างจริงจังนั้น ผู้บริหารต้องมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาครูโดยให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนา ดังนี้

- 1) ผู้บริหาร คือ ผู้นำทางและอำนวยความสะดวกเพื่อพัฒนาภาวะผู้นำครูเชื่อว่าครูสามารถร่วมกันคิดและกำหนดเป้าหมายโรงเรียนได้
- 2) ต้องเชื่อว่าทุกคนสามารถปรับปรุงตนเองได้
- 3) การเปลี่ยนแปลงต้องมาจากความคิดที่ว่าไม่มีบางสิ่งต้องแก้ไขเพื่อให้นักเรียนมีความรู้ เจตคติทักษะที่ดีขึ้น โดยผู้บริหารต้องยึดมั่นในการสนับสนุนครูเพื่อพัฒนาครู
- 4) ควรคิดว่าการเปลี่ยนแปลงเป็นสิ่งที่ท้าทาย
- 5) ควรคิดว่าครูสามารถสอนซึ่งกันและกันเองได้
- 6) ควรคิดว่าการพัฒนาที่ทีมงานสามารถทำได้หลายวิธี
- 7) นักการศึกษาควรเป็นนักวิจัยปฏิบัติการ

จากการศึกษาเรื่ององค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) แนวนโยบาย ความสำคัญของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ที่เป็นสมรรถนะที่สำคัญและจำเป็นต้องพัฒนาให้เกิดขึ้น ซึ่งครูที่มีภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) จะสามารถชักจูงเพื่อนครูคนอื่น ๆ ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกระบวนการทำงาน มีความรับผิดชอบต่อการตัดสินใจและทำกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา ก่อให้เกิดการปรับปรุง และพัฒนาการเรียนการสอน โดยมุ่งเน้นที่ความสำเร็จในการเรียนรู้ของผู้เรียน ทำให้การจัดการเรียนรู้บรรลุวัตถุประสงค์

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำองค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) มากำหนดเป็นวัตถุประสงค์ของรูปแบบ เนื้อหาของรูปแบบ และเป็นผลผลิต (Output) ของรูปแบบ

การพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

5. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

5.1 บริบทของโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุกเคราะห์) ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุกเคราะห์) ปีการศึกษา 2562 เพื่อ พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ ให้สอดคล้องกับนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ที่เกี่ยวข้องกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ดังนี้ 1) โรงเรียนส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาครู บุคลากร ให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ ตรงตามความต้องการของครู และโรงเรียน 2) โรงเรียนจัดให้มีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนางานและการเรียนรู้ของผู้เรียน (โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุกเคราะห์), 2562) และโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุกเคราะห์) เข้าร่วม โครงการพัฒนาครูและโรงเรียนเพื่อยกระดับคุณภาพทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ภายใต้ความร่วมมือ จากสถาบันวิจัยและพัฒนาวิชาชีพครูสำหรับอาเซียน มหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยการสนับสนุนของ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.)

เพื่อให้การดำเนินการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยจึงศึกษาเอกสารและ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ดังนี้

5.2 แนวคิดและหลักการของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) เป็นแนวคิด การพัฒนาบุคลากรอีกลักษณะหนึ่งที่น่าสนใจในการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาบุคลากรให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ในวงวิชาชีพเดียวกันที่มีกระบวนการมากกว่าการฝึกอบรม โดยเป็นการรวมตัวกันเป็นกลุ่มเพื่อเรียนรู้ ร่วมกันอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เป็นเครื่องมือสำคัญที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง นั่นคือ วิธีการงาน เปลี่ยนไป ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเปลี่ยนไป วัฒนธรรมองค์กรเปลี่ยน (วิจารณ์ พานิช, 2555) ซึ่ง “อุดมการณ์แห่งวิชาชีพ” ช่วยให้เกิดหลักเกณฑ์พื้นฐานของการสร้างชุมชนแห่งวิชาชีพขึ้นในโรงเรียน กล่าวคือ ถ้าทั้งคณะครูผู้สอนและผู้บริหารต่างร่วมกันยึดมั่นต่อพันธะผูกพันที่ต้องแสดงพฤติกรรม แบบอย่างที่ดีแล้ว คนเหล่านี้จะต้องสนใจและกระตือรือร้นต่องานวิจัย ตลอดจนทฤษฎีใหม่ ๆ ที่ เกี่ยวกับการพัฒนาวิธีสอน ทั้งนี้มิใช่เพียงแค่ผูกพันต่อการพัฒนาเทคนิควิธีสอนใหม่เฉพาะงาน ส่วนตน แต่ต้องช่วยทำให้ทุกคนในโรงเรียนที่ชุมชนโดยรวมร่วมกันพัฒนาปรับปรุงวิธีสอนและ การปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้นไปด้วยความหวังใจต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้โดยรวม หมายความว่า ครูผู้สอน

จะแบ่งปันและแลกเปลี่ยนด้านเทคนิควิธีการสอนระหว่างกันอย่างเปิดเผย จะเห็นภาพที่มีครูแวะเวียนไปเยี่ยมเยียนเพื่อสังเกตการณ์การสอนของครูในอีกชั้นเรียนหนึ่งได้อย่างสะดวกใจ ตลอดจนมีการเชิญครูคนอื่นที่เชี่ยวชาญด้านเทคนิควิธีสอนแบบใหม่มาสาธิตการสอนให้ครูอื่น ๆ ได้ชม ซึ่งเป็นวิธีการที่ช่วยลดความรู้สึกโดดเดี่ยวในการสอนของครูให้น้อยลง และเกิดมีความรู้สึกร่วมรับผิดชอบของกลุ่มที่มีต่อการเรียนรู้ของนักเรียนทั้งโรงเรียน (Sergiovanni, 1994 อ้างถึงใน กาญจนา วันแสน, 2562)

สอดคล้องกับ ศยามน อินสะอาด และคณะ (2560) ที่กล่าวว่า “ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ” เป็นแนวคิดเพื่อการปฏิรูปการศึกษาควบคู่กับการปฏิรูปกระบวนการใหม่ซึ่งให้ความสำคัญกับ “กระบวนการเรียนรู้สำคัญกว่าความรู้” และ “ครูมิใช่ผู้มอบความรู้” แต่เป็นผู้ออกแบบการเรียนรู้โดยเรียนรู้ไปพร้อมกับเด็กและเยาวชน ดังนั้นครูจึงต้องปรับเปลี่ยนโรงเรียนและเขตการศึกษาของตนให้เป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) เพื่อสร้างโอกาสที่จะประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ให้แก่ นักเรียน โดยแนวคิดหลักสำคัญของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพประกอบด้วย 1) พันธกิจต่อการเรียนรู้ขั้นสูง สำหรับนักเรียนทุกคน 2) ความสำคัญอย่างยิ่งยวดในการร่วมมือและร่วมแรงเพื่อบรรลุพันธกิจ 3) มุ่งมั่นต่อผลลัพธ์ที่จะทำให้โรงเรียนสามารถตอบสนองความต้องการของนักเรียนแต่ละคน ให้แนวปฏิบัติแก่ครู และผลักดันให้เกิดการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง และ ศักดิ์ชัย ภูเจริญ (2557) ที่กล่าวว่า ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เป็นเครื่องมือสำหรับให้ครูรวมตัวกันเป็นชุมชน ทำหน้าที่เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Change agent) ขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงในระดับ “ปฏิรูป” การเรียนรู้ซึ่งเกิดจากภายนอกไปสู่การปฏิรูปที่ “เกิดจากภายใน” คือครูร่วมกันดำเนินการ เพื่อให้การปฏิรูปการเรียนรู้ ดำเนินคู่ขนานและเสริมแรงกัน ทั้งจากภายในและจากภายนอก รวมทั้งสร้างการรวมตัวกันของครูเพื่อทำงานสร้างสรรค์ เช่น การเอาประสบการณ์การจัดการเรียนรู้แบบ PBL และนวัตกรรมอื่นๆ ที่ตนเองทดลอง เอามาแลกเปลี่ยนแบ่งปันกัน เกิดการสร้างความรู้หรือยกระดับความรู้ในการทำหน้าที่ครู อีกทั้ง สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2562) ก็ได้กล่าวถึงลักษณะของชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ หรือ PLC ว่า เป็นกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างต่อเนื่องด้วยการรวมตัว ร่วมใจ ร่วมพลัง ร่วมทำและร่วมเรียนรู้ร่วมกัน ระหว่างครู นักเรียน ผู้บริหาร ผู้ปกครอง ชุมชน นักการศึกษา บนพื้นฐานความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตร ครูเป็นผู้นำ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ดูแลผู้สนับสนุน โดยมุ่งเป้าหมายของการใช้ PLC ในการพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) กล่าวว่า การเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) นั้น มีหัวใจสำคัญคือการเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุขของทีมงานเรียนรู้ เป็นบรรยากาศที่เปิดพื้นที่การเรียนรู้แบบนำตนเองของครูเพื่อการเปลี่ยนแปลง พัฒนาตนเองและวิชาชีพอย่างต่อเนื่องเป็นสำคัญ สอดคล้องกับ นริศ ภูอาราม (2560) ได้ให้แนวคิดที่ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพมุ่งเน้นไปที่การเรียนรู้ของนักเรียนมากกว่าการสอนของครู มีหลักการพื้นฐาน

ที่สำคัญ 3 ประการ คือ 1) การสร้างความมั่นใจในการเรียนรู้ของนักเรียน ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เกิดจากสมมติฐานที่ว่า ภารกิจหลักของการศึกษาในโรงเรียนไม่ใช่เพียงนักเรียนได้รับการสอน แต่เป็นการทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ 2) วัฒนธรรมของการทำงานร่วมกัน การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพนั้น ต้องมีโครงสร้างที่ส่งเสริมการสร้างวัฒนธรรมการทำงานร่วมกัน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้สำหรับทุกคน 3) มุ่งเน้นไปที่ผลลัพธ์ ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ประเมินประสิทธิภาพได้จากผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย การปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ

จากแนวคิดและหลักการดังกล่าว สรุปได้ว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) พัฒนาจากแนวคิดองค์กรแห่งการเรียนรู้ และประยุกต์ให้มีความสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน เป็นการรวมตัวร่วมใจ ร่วมพลัง ร่วมทำ และเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องบนพื้นฐานความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตร โดยให้ความสำคัญกับ “กระบวนการเรียนรู้สำคัญกว่าความรู้” เป็นเครื่องมือสำคัญที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกระบวนการพัฒนาความรู้ ความสามารถในการพัฒนาครูสู่การพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำไปกำหนดเป็นหลักการของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ดังนี้ คือ 1) เป็นรูปแบบที่พัฒนาขึ้นโดยยึดแนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) 2) เป็นรูปแบบการพัฒนาครูสู่การพัฒนาผู้เรียน โดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานการพัฒนา 3) เป็นรูปแบบที่ใช้กระบวนการเรียนรู้ร่วมกันผ่านการฝึกปฏิบัติจริง

5.3 ความหมายของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

จากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีผู้ให้คำนิยามชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ดังนี้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2553) ได้ให้ความหมายของสังคมแห่งการเรียนรู้ ว่าเป็นสังคมแห่ง การเรียนรู้ หมายถึงลักษณะของหน่วยงานหรือชุมชนที่ดำเนินการเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือหลายเรื่องพร้อม ๆ กัน เกี่ยวกับการอนุรักษ์ บำรุง รักษา ฟื้นฟู ปกป้อง คุ้มครองพิทักษ์ ส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือ สืบสาน พัฒนาเผยแพร่ และปลูกจิตสำนึกให้แก่สมาชิกได้เรียนรู้ด้วยวิธีการผ่าน ผู้รู้ สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและจากองค์ความรู้ต่าง ๆ ซึ่งทำให้สมาชิกสามารถสร้างความรู้ สร้างทักษะและมีระบบการจัดการความรู้ที่ติดต่อดจนใช้ความรู้ เป็นเครื่องมือในการเลือกและตัดสินใจในการแก้ปัญหา เพื่อพัฒนาการดำเนินชีวิตให้มีความเหมาะสมกับสภาพของหน่วยงานหรือชุมชนนั้น ๆ

ราชบัณฑิตยสถาน (2558) ให้คำจำกัดความคำว่า Professional Learning Community หรือ PLC ว่าเป็น “ชุมชนการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ” หมายถึงการรวมกลุ่มกันของผู้สอนและบุคลากร

ทางการศึกษาในลักษณะของชุมชนเชิงวิชาการที่มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากการปฏิบัติการถอดบทเรียน และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง มีลักษณะเฉพาะ ดังนี้ 1) การแลกเปลี่ยนวิสัยทัศน์ (Share Vision) เป็นการแลกเปลี่ยนความคิดและประสบการณ์ของผู้ร่วมวิชาชีพและผู้เกี่ยวข้อง ไปสู่การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ โครงการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและการจัดการศึกษาผ่านการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 2) การมีวัฒนธรรมรวมพลัง (Collaborative Culture) เป็นการร่วมมือของผู้บริหาร ผู้สอน ชุมชน ในการดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความรู้ความสามารถในวิชาชีพ การจัดการเรียนรู้ และการพัฒนาผู้เรียน ให้บรรลุเป้าหมาย 3) การปรับปรุงและพัฒนาผลการเรียนรู้ของผู้เรียน (Focus on Outcome) เป็นการให้ความสำคัญแก่ผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ของผู้เรียน และดำเนินการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง โดยใช้การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การชี้แนะ และพี่เลี้ยง 4) การสนับสนุนและการแบ่งปันภาวะผู้นำ (Supportive and Share Leadership) เป็นการสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ โดยผู้บริหาร เพื่อให้การดำเนินงานของชุมชนเป็นไป ได้ด้วยดี รวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้สอนเป็นผู้นำ และตัดสินใจทางวิชาการ 5) การแลกเปลี่ยนประสบการณ์การปฏิบัติส่วนบุคคล (Shared Personal Practice) เป็นการที่ผู้สอนแต่ละคนนำความรู้และประสบการณ์จากการจัดการเรียนรู้ของตนมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อน เพื่อสร้างความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาความรู้ความสามารถในวิชาชีพและคุณภาพผู้เรียน

เรวณี ชัยเชาวรัตน์ (2558) ได้สรุปความหมายของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ว่า ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เป็นกระบวนการสร้างการเปลี่ยนแปลงโดยเรียนรู้จากการทำงานของกลุ่มบุคคลที่มาร่วมกันเพื่อทำงานร่วมกันและสนับสนุนซึ่งกันและกัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนร่วมกันวางเป้าหมายการเรียนรู้ของผู้เรียน และตรวจสอบ สะท้อนผลการปฏิบัติทั้งในส่วนบุคคลและผลที่เกิดขึ้นโดยรวมผ่านกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การวิพากษ์วิจารณ์ การทำงานร่วมกัน การร่วมมือรวมพลัง โดยมุ่งเน้นและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นองค์รวม โดยมีการดำเนินการอย่างน้อย 5 ประการ ดังนี้ 1) มีเป้าหมายร่วมกันในการจัดการเรียนรู้/การพัฒนาผู้เรียนให้พัฒนาเต็มศักยภาพ 2) มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากหน้างาน/สถานการณ์จริงของชั้นเรียน 3) ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องร่วมเรียนรู้ และรวมพลัง/หนุนเสริมให้เกิดการสร้างการเปลี่ยนแปลงตามเป้าหมาย 4) มีการวิพากษ์ สะท้อนผลการพัฒนาผู้เรียน และ 5) มีการสร้าง HOPE ให้ทีมงาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) ได้ให้ความหมายของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ว่า PLC หมายถึง การรวมตัว ร่วมใจ ร่วมพลัง ร่วมทำ และร่วมเรียนรู้ร่วมกันของครู ผู้บริหาร และนักการศึกษา บนพื้นฐานวัฒนธรรมความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตร สู่คุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่เน้นความสำเร็จหรือประสิทธิผลของผู้เรียนเป็นสำคัญ และความสุขของการทำงานร่วมกันของสมาชิกในชุมชน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2561) ได้สรุปถึง PLC หรือชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ว่า คือวิธีการในการพัฒนาครู โดยจัดบรรยากาศให้ครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ส่งผลให้ครูไม่โดดเดี่ยวและมีเครือข่ายการทำงาน ทั้งนี้ โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นหลัก PLC อาจจัดว่าเป็นการพัฒนาในรูปแบบ On-the-Job Training เมื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกิดขึ้นในระหว่างปฏิบัติงาน หรือเป็นรูปแบบ Off-the-Job Training ก็ได้ หากมองว่าครูและผู้บริหาร ปลีกตัวเองออกมาจากงานประจำที่ทำอยู่ มาอยู่ในห้องหรือบริเวณเดียวกันเพื่อมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ไม่ว่าจะเป็นความรู้ ข้อมูล หรือปัญหาที่เกิดขึ้น และนำข้อเสนอแนะต่าง ๆ ไปประยุกต์ใช้ในงานของตน

พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และเพียว ยินดีสุข (2561) กล่าวถึงชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) มีความหมายโดยสรุปคือ การรวมกลุ่มของบุคลากร การศึกษา คือ ผู้บริหาร คณะผู้บริหาร ชุมชน ร่วมกับครูผู้สอน เป็นการชุมนุมเชิงวิชาการ หรือ ประสบการณ์เรียนรู้จากการปฏิบัติ มีการถอดบทเรียนและแลกเปลี่ยน เรียนรู้ สะท้อนคิดอย่างเป็น ระยะเวลา และทำอย่างต่อเนื่อง (Continuous Professional Development)

วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนาผล (2562) กล่าวถึง ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ว่า หมายถึง การรวมกลุ่มกันทางวิชาการของบุคคลผู้ประกอบวิชาชีพเดียวกัน เพื่อพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพ และคุณภาพของผู้เรียนร่วมกัน ผ่านกระบวนการเรียนรู้ร่วมมือร่วมใจ (Collaborative Learning) การเรียนรู้ประสบการณ์การปฏิบัติงานในพื้นที่ (Lesson Learned) และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Sharing Learning) อย่างต่อเนื่อง

Hord (1997) ได้กล่าวว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หมายถึง ชุมชนของครูที่มุ่งมั่น แสวงหาองค์ความรู้ร่วมกันเรียนรู้ร่วมกันและนำความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้นั้นไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการศึกษาของผู้เรียนตลอดจนการพัฒนาโรงเรียน

Toole และ Louis (2002) ให้ความหมายว่า ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นลักษณะของกลุ่มคนที่มีการแลกเปลี่ยนและพูดคุยในเชิงวิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในชีวิตประจำวัน รวมทั้งการสะท้อนผลการปฏิบัติงาน และร่วมมือกันปฏิบัติงานโดยมุ่งเน้นการเรียนรู้และส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาชีพ

DuFour and Mattos (2013) ให้ความหมายว่า ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นการรวมกลุ่มของบุคคลที่มีเป้าหมายเดียวกันและมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในประเด็นที่แต่ละคนให้ความสนใจเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษา เพื่อให้เกิดการสืบเสาะแสวงหาความรู้ และพัฒนาการทำงานอย่างต่อเนื่อง

จากคำนิยามของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่กล่าวมา สรุปความได้ว่า ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เป็นการรวมกลุ่มของครู ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน และนักการศึกษา เพื่อร่วมกันพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูสู่การพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน บนพื้นฐานความสัมพันธ์

แบบกัลยาณมิตร ผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงในห้องเรียน สะท้อนผล ถอดบทเรียน และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง ด้วยการร่วมมือร่วมใจ ร่วมพลัง ทำให้ สมาชิกในกลุ่มได้สร้างองค์ความรู้ ทักษะ และความสามารถ มีความสุขในการทำงาน

5.4 องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในบริบทสถานศึกษา

จากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีนักวิชาการกล่าวถึง องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ดังนี้

ณรงค์ฤทธิ์ อินทนาม (2553) ได้สรุปองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ดังนี้

1) การมีบรรทัดฐานและค่านิยมร่วมกัน (Shared Norm & Values) การมีบรรทัดฐานและค่านิยมร่วมกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับเรื่องการเรียนรู้ทางเทคนิคร่วมกัน เป็นหลักพื้นฐานสำคัญของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพต่าง ๆ ที่จะต้องสร้างให้เกิดขึ้นในชุมชน รวมทั้งการมีพันธกิจ (Mission) ร่วมกันและชัดเจนเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับ การพัฒนาความเป็นชุมชนการเรียนรู้ (Learning Communities) ในโรงเรียน ทั้งนี้การมีพันธกิจร่วมกัน และการมีบรรทัดฐานและค่านิยมร่วมกัน เป็นการมุ่งเน้นไปที่ความต้องการจำเป็นสำหรับชุมชนในโรงเรียนเพื่อพัฒนาความรู้สึกร่วมกัน การเป็นส่วนหนึ่งและมีร่วมกันในวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ทางการศึกษาที่สำคัญของโรงเรียน

2) การวางเป้าหมายร่วมกันสู่การเรียนรู้ของนักเรียน (Collective Focus on Student Learning) โรงเรียนต้องการให้ครูผู้สอนมีเทคนิคการสอนและกลยุทธ์ที่หลากหลายที่สามารถเชื่อมโยงสู่กระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนได้ ทั้งนี้สิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้น่าจะมาจาก ความคาดหวังระดับสูงของครูต่อนักเรียนบนพื้นฐานความเชื่อที่ว่านักเรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ และข้อผูกพันของครูผู้สอนต่อการเรียนรู้ของนักเรียน

3) การร่วมมือร่วมพลัง (Collaboration) การร่วมมือร่วมพลัง เป็นคุณลักษณะที่ถูกสร้างขึ้น โดยการอภิปรายแล้วนำมาสู่ข้อสรุปของครูถึงการพัฒนาร่วมกันเกี่ยวกับทักษะที่สัมพันธ์กับความสำเร็จหรือความเชี่ยวชาญใหม่ ๆ ในการปฏิบัติงานการสอน หรือโดยการสร้างองค์ความรู้ แนวความคิด หรือโครงการที่จะสามารถ ช่วยให้ครูมีความเชี่ยวชาญ หรือชำนาญการมากขึ้น รวมทั้งเสริมสร้างสมรรถนะของโรงเรียน ทั้งนี้ การร่วมมือร่วมพลังดังกล่าวได้นำไปสู่การสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างครู ซึ่งมักจะเชื่อมโยงไปสู่การมีบรรทัดฐานและค่านิยมร่วมกันของโรงเรียน นอกจากนี้ยังส่งเสริมการทำงานร่วมกันของครูในโรงเรียนมีความเกี่ยวข้องกับงานที่สัมพันธ์กับการสอน ได้แก่ การแลกเปลี่ยนเทคนิคการสอน สื่อการสอน และกลยุทธ์ต่าง ๆ เช่น การประเมินโปรแกรมที่สอน ทั้งนี้การร่วมมือร่วมพลังไม่ใช่ลักษณะการร่วมมือร่วมพลังของครูเพียงไม่กี่คนแต่เป็นการร่วมมือร่วมพลังของครูในภาพรวมทั้งหมดของโรงเรียน

4) การชี้แนะการปฏิบัติงาน (Deprivatized Practice) ภายใต้อุณหภูมิชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ครูสามารถปฏิบัติงานการสอนให้เป็นสาธารณะ และได้รับข้อมูลป้อนกลับที่สร้างสรรค์จาก

เพื่อนร่วมงานได้ ในลักษณะเช่นนี้จะมีการพูดคุย สนทนากันมากขึ้นระหว่างครูด้วยกันโดยจะช่วยให้มีการพิจารณาว่า ยังมีสิ่งใดที่ยังไม่สามารถทำได้ ในระหว่างการสอน รวมทั้งยังช่วยให้ครูได้เรียนรู้จากครูคนอื่น ๆ ที่ประสบความสำเร็จและสภาพแวดล้อม ที่เสี่ยงต่อความไม่ประสบผลสำเร็จ อันจะทำให้เกิดผลทางบวกต่อการเรียนการสอนในภาพรวม ของโรงเรียน

5) การสะท้อนผลการปฏิบัติ การพูดคุยสนทนากันระหว่างครูควรเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานการสอน นอกจากนี้การพูดคุยสนทนากันดังกล่าวควรขยายไปสู่ประเด็นความเป็นองค์ความรู้ ความเสมอภาค และความเป็นธรรมของโรงเรียนอีกด้วย เพราะประเด็นเหล่านี้อาจจะกลายเป็นเครื่องมือหรือกลไกในการทบทวน ประเด็นพื้นฐานสำคัญของการสอนซึ่งมีความเกี่ยวข้อง กับความเป็นชุมชนในภาพรวมทั้งหมดของครู ซึ่งจะมีส่วนเสริมสร้างหลักความเชื่อ บรรทัดฐาน และค่านิยมของชุมชนได้

วิจารณ์ พานิช (2556) ให้ความเห็นว่า ชุมชนเรียนรู้ครูเพื่อศิษย์ (Professional Learning Community) ประกอบด้วย 1) ผู้นำมีวิสัยทัศน์ 2) การกำหนดเป้าหมาย 3) ความเชื่อและค่านิยม 4) แนวปฏิบัติ 5) การสนับสนุน เช่นการสร้างบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ การละลายพฤติกรรม การส่งเสริมความสุภาพ การฉลองความสำเร็จ 6) เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อทำให้ความเป็นชุมชนแน่นแฟ้นขึ้น เช่น Facebook 7) การสร้างทีม โดยทำให้ทุกคนเข้าร่วมเป็นสมาชิก และมีความเข้มแข็ง 8) การมีส่วนร่วมและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ให้ทุกคนมีความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน

ศักดิ์ชัย ภูเจริญ (2557) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เอาไว้ 4 ประการ ดังนี้

1) วิสัยทัศน์ ความเชื่อ และค่านิยม (Vision, Beliefs & Values) การมีวิสัยทัศน์ ความเชื่อ และค่านิยมร่วมกัน นับว่าเป็นหลักพื้นฐานสำคัญของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพต่างๆ ที่จะต้องสร้างให้เกิดขึ้นในชุมชน โดยมุ่งเน้นไปที่ความต้องการจำเป็นสำหรับชุมชนในโรงเรียนเพื่อพัฒนาความรู้สึกลงในการเป็นส่วนหนึ่งและมีร่วมกันในวัตถุประสงค์และเป้าหมายทางการศึกษาที่สำคัญของโรงเรียน

2) ความเป็นผู้นำ (Leadership) และการชี้แนะ (Leading) การสร้างภาวะผู้นำในชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพนั้น ควรมุ่งเน้นให้ครูและผู้บริหารโรงเรียนมีภาวะผู้นำร่วมกัน เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วม และสนับสนุนทั้งความคิดและการดำเนินงาน มีการพูดคุยระหว่างกันถึงเป้าหมาย และวิสัยทัศน์ที่มีร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ ส่งเสริมให้การพัฒนาวิชาชีพครูเป็นวัฒนธรรมของโรงเรียน มีการบริหารความขัดแย้งภายในโรงเรียน และมีการเรียนรู้เป็นกลุ่มทั้งโรงเรียน

3) สิ่งแวดล้อมเชิงบวก (Positive Environment) ในการดำเนินงานของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพให้ประสบความสำเร็จนั้นจะมีปัจจัยสนับสนุนหลายประการ เช่น เวลาที่จะพบและหารือเกี่ยวกับการเรียนรู้ของนักเรียน วิธีการที่ครูผู้สอนปฏิบัติ และการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ

ความสัมพันธ์ระหว่างครูในโรงเรียน และโครงสร้างของโรงเรียน เป็นต้น ซึ่งปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ต้องจัดให้อี้อู่ต่อการทำงานร่วมกันในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

4) การปฏิบัติส่วนบุคคล (Personal Practice) ในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพจะมีความรู้ความสามารถของบุคคลที่หลากหลายและแตกต่างกัน ในการรวมกลุ่มกันเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และแสวงหาแนวทางในการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้จึงต้องอาศัยศักยภาพที่แตกต่างกันของแต่ละคนเพื่อร่วมกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น

จูลี ศรีชะโคตร (2557) ให้ความเห็นว่า ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่

1) วิสัยทัศน์ร่วม (Share Vision) เป็นการมองภาพทิศทางสิ่งที่จะเกิดขึ้นจริงในอนาคตร่วมกัน โดยอาศัยความเข้าใจอย่างถ่องแท้ถึงความสัมพันธ์ของเหตุปัจจัยต่าง ๆ โดยเริ่มจากผู้นำหรือกลุ่มผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ ทำหน้าที่เหนี่ยวนำให้ผู้ร่วมงานเห็นวิสัยทัศน์นั้นร่วมกัน นำมาสู่ความชัดเจนในการตั้งเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ร่วม (Shared Purpose) จนเกิดเป็นพลังของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

2) ทีม เป็นการร่วมแรงร่วมใจของทุกคนในชุมชน โดยพัฒนามาจากกลุ่มที่ทำงานร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ด้วยความสมัครใจ เพื่อให้บรรลุผล บนพื้นฐานการคิดและการรับผิดชอบร่วมกัน

3) ภาวะผู้นำร่วม มี 2 ลักษณะสำคัญ คือ ภาวะผู้นำในฐานะผู้สร้างให้เกิดการนำร่วม และภาวะผู้นำร่วมกัน หรือการเป็นผู้นำร่วมกันของสมาชิกในชุมชน

4) การเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ (Learning And Professional Development) มีจุดเน้น สำคัญ 2 ด้าน คือ การเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ และการเรียนรู้เพื่อจิตวิญญาณความเป็นครู

5) ชุมชนกัลยาณมิตร คือ คอยช่วยเหลือซึ่งกันและกันอย่างจริงจังโดยไม่หวังสิ่งใดตอบแทน

6) โครงสร้าง คือ มีโครงสร้างที่สนับสนุน มีการบริหารจัดการที่เอื้อต่อชุมชนให้สามารถดำเนินการได้อย่างสะดวก บรรลุตามวัตถุประสงค์

วรลักษณ์ ชูกำเนิด และคณะ (2557) ได้นำเสนอองค์ประกอบของ PLC ในบริบทสถานศึกษาเอาไว้ 6 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 วิสัยทัศน์ร่วม (Shared Vision) วิสัยทัศน์ร่วมเป็นการมองเห็นภาพเป้าหมาย ทิศทางเส้นทาง และสิ่งที่จะเกิดขึ้นจริง เป็นเสมือนเข็มทิศในการขับเคลื่อน PLC ที่มีทิศทางร่วมกัน

องค์ประกอบที่ 2 ทีมร่วมแรงร่วมใจ (Collaborative Teamwork) ทีมร่วมแรงร่วมใจเป็นการพัฒนามาจากกลุ่มที่ทำงานร่วมกันอย่างสร้างสรรค์

องค์ประกอบที่ 3 ภาวะผู้นำร่วม (Shared Leadership) ภาวะผู้นำร่วมใน PLC มีนัยสำคัญของการเป็นผู้นำร่วม 2 ลักษณะสำคัญ คือ ภาวะผู้นำผู้สร้างให้เกิดการนำร่วม และภาวะผู้นำร่วมกันให้เป็น PLC ที่ขับเคลื่อนด้วยการนำร่วมกัน

องค์ประกอบที่ 4 การเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ (Learning and Professional Development) การเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพใน PLC มีจุดเน้นสำคัญ 2 ด้าน คือ การเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ และการเรียนรู้เพื่อจิตวิญญาณความเป็นครู

องค์ประกอบที่ 5 ชุมชนกัลยาณมิตร (Caring Community) กลุ่มคนที่อยู่ร่วมโดยมีวิถีและวัฒนธรรมการอยู่ร่วมกันในชุมชน มีคุณลักษณะคือ มุ่งเน้นความเป็นชุมชนแห่งความสุขทั้งการทำงานและการอยู่ร่วมกันที่มีลักษณะวัฒนธรรมแบบ “วัฒนธรรมแบบเปิดเผย” ที่ทุกคนมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของตนเป็นวิถีแห่งอิสรภาพ และเป็นพื้นที่ให้ความรู้สึกปลอดภัยหรือปลอดภัยใช้อำนาจกดดัน บนพื้นฐานความไว้วางใจเคารพซึ่งกันและกัน มีจริยธรรมแห่งความเอื้ออาทรเป็นพลังเชิงคุณธรรม คุณงามความดีที่สมาชิกร่วมกันทำงานแบบอุทิศตนเพื่อวิชาชีพ โดยมีเจตคติเชิงบวกต่อการศึกษาศึกษาและผู้เรียน

องค์ประกอบที่ 6 โครงสร้างสนับสนุนชุมชน (Supportive Structure) โครงสร้างที่สนับสนุนการก่อเกิดและคงอยู่ของ PLC มีลักษณะ ดังนี้ ลดความเป็นองค์การที่ยึดวัฒนธรรมแบบราชการหันมาใช้วัฒนธรรมแบบกัลยาณมิตรทางวิชาการแทน

เรวณี ชัยเชาวรัตน์ (2558) สรุปองค์ประกอบหลักที่สำคัญของ PLC ได้ 5 ประการ คือ

1) การมีบรรทัดฐานและค่านิยมร่วมกัน (Shared Values and Vision) สมาชิกในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพต้องมีบรรทัดฐานและค่านิยมร่วมกัน ซึ่งเป็นหลักการพื้นฐานสำคัญ เนื่องจากการมีพันธกิจที่ชัดเจนร่วมกันจะเป็นพื้นฐานที่สำคัญสำหรับการพัฒนาเป็นชุมชนการเรียนรู้หรือ Learning Community ในโรงเรียน ดังนั้นครูผู้สอนที่เป็นสมาชิกใน PLC จึงต้องมีบรรทัดฐาน ค่านิยม และความเชื่อเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ร่วมกัน

2) การร่วมกันรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของนักเรียน (Collective Responsibility for Students Learning) ผลการเรียนรู้ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียนนั้นย่อมต้องอาศัยแนวทางและกลยุทธ์ที่หลากหลาย โดยสิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้จากความคาดหวังที่ครูผู้สอนมีต่อนักเรียนในระดับสูง และอยู่บนฐานความเชื่อที่ว่านักเรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ ซึ่งเป็นการวางเป้าหมายเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน โดยเป็นการวางเป้าหมายร่วมกันของครูที่เป็นสมาชิกในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

3) การสืบสอบเพื่อสะท้อนผลเชิงวิชาชีพ (Reflective Professional Inquiry) การพูดคุยสนทนากันระหว่างสมาชิกในชุมชนการเรียนรู้โดยเฉพาะอย่างยิ่งระหว่างครูผู้สอน ผู้เชี่ยวชาญ นักการศึกษาและผู้บริหารเกี่ยวกับการปฏิบัติงานสอนและการจัดการเรียนรู้เพื่อสะท้อน ผลการปฏิบัติรวมทั้งร่วมกันเสนอแนะแนวทางการปฏิบัติที่ช่วยให้การเรียนรู้ของนักเรียนเกิดได้ดีขึ้น ซึ่งการสะท้อนผลและการชี้แนะการปฏิบัติจะเป็นเครื่องมือหรือกลไกในการทบทวนประเด็นพื้นฐานสำคัญที่จะก่อให้เกิดผลทางบวกต่อการเรียนการสอนและคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียน และส่งผลให้

นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

4) การร่วมมือรวมพลัง (Collaboration) ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพให้ความสำคัญกับการร่วมมือรวมพลัง โดยการร่วมมือรวมพลังนี้จะต้องเป็นการร่วมมือรวมพลังของครูในภาพรวมทั้งหมดของโรงเรียน และสิ่งสำคัญของการร่วมมือรวมพลังในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ คือ การดำเนินกิจกรรมเพื่อมุ่งไปสู่ความสำเร็จภายใต้เป้าหมายเดียวกัน ทั้งนี้การร่วมมือรวมพลังจะให้ความสำคัญกับความรู้สึกร่วมกันและกันของสมาชิกในชุมชนระหว่างดำเนินกิจกรรม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้

5) การสนับสนุนการจัดลำดับโครงสร้างและความสัมพันธ์ของบุคลากร (Supportive Conditions Structural Arrangements and Collegial Relationships) การเตรียมพร้อมในด้านการสนับสนุนให้บุคลากรหรือสมาชิกในชุมชนได้มีโอกาสสังเกตการสอน วิพากษ์วิจารณ์และสะท้อนการปฏิบัติงาน รวมทั้งการสอนของเพื่อนร่วมงานและของชุมชนการเรียนรู้ เพื่อมุ่งเน้นกระบวนการเรียนรู้ที่จะเกิดขึ้นในชุมชนและส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ที่จะเกิดขึ้นในตัวผู้เรียนจะช่วยสนับสนุนให้เกิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพได้อย่างสมบูรณ์

สุธิภรณ์ ขนอม (2559) ได้สรุปองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู เพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย ไว้ 6 ประการ ดังนี้

1) ค่านิยมและวิสัยทัศน์ร่วม เป็นองค์ประกอบพื้นฐานของการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ คือ การสร้างค่านิยม วิสัยทัศน์ร่วมกัน การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมเป็นการมองเห็นภาพเป้าหมาย ทิศทางเส้นทาง และสิ่งที่จะเกิดขึ้นจริง เป็นเสมือนเข็มทิศในการขับเคลื่อนชุมชนการเรียนรู้ที่มีทิศทางร่วมกัน

2) ความร่วมมือของทีมที่มุ่งเน้นการเรียนรู้ เป็นการพัฒนามาจากกลุ่มที่ทำงานร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ลักษณะการทำงานร่วมกันแบบมีวิสัยทัศน์คุณค่า เป้าหมาย และพันธกิจร่วมกัน จนเกิดเจตจำนงในการทำงานร่วมกันอย่างสร้างสรรค์เพื่อให้บรรลุผลที่ การเรียนรู้ของผู้เรียน การเรียนรู้ของทีม และการเรียนรู้ของครู บนพื้นฐานงานที่มีลักษณะต้องมีการคิดร่วมกันวางแผนร่วมกัน ความเข้าใจร่วมกัน ข้อตกลงร่วมกัน การตัดสินใจร่วมกันแนวปฏิบัติร่วมกัน การประเมินผลร่วมกัน และการรับผิดชอบร่วมกัน

3) การเรียนรู้ร่วมกันและการประยุกต์ใช้ ความเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพจะเกิดขึ้นจากการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม ร่วมกันศึกษาปัญหาและค้นคว้าหาคำตอบแบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method) ซึ่งจะต้องมีการสะท้อนกลับและการอภิปรายที่ มุ่งเน้นไปที่การเรียน การสอนและการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งสมาชิกในทีมจะต้องมีการเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาวิชาชีพในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

4) การแบ่งปันวิธีปฏิบัติ เป็นการนำเสนอวิธีการจัดการเรียนรู้ หรือการแก้ปัญหา ในชั้นเรียนที่ประสบความสำเร็จ เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปประยุกต์ใช้ของเพื่อนครูที่ประสบปัญหา

ในลักษณะเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน และช่วยเติมเต็มประสบการณ์ให้แก่กัน

5) ความมุ่งมั่นในการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ทั้งครูและผู้บริหารจะร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ทั้งการเรียนรู้วิธีการปฏิบัติของครูคนอื่นที่ประสบความสำเร็จ แล้วนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้หรือแก้ปัญหา ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนของตนเอง ด้วยความมุ่งมั่นในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

6) เจือปนของการสนับสนุนและการสร้างความสัมพันธ์

เมธาสิทธิ์ ธีรรัตน์ศรีสกุล (2560) ได้สังเคราะห์องค์ประกอบสำคัญของการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพจากบทความวิชาการและงานวิจัยในบริบทการศึกษาไทย ได้ 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1) ชุมชนกัลยาณมิตร (Caring Community) หมายถึง การเอาใจใส่และรับฟังความคิดเห็น ทำงานร่วมกันด้วยบรรยากาศความเป็นมิตร มีความรู้สึกแบบเกื้อกูลและเอื้ออาทร เป็นความสัมพันธ์กันแบบคนในครอบครัวมากกว่าแบบสายงาน ทำให้เกิดความรู้สึกไว้วางใจซึ่งกันและกัน เปิดใจเข้าหากัน

2) การมีวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วมกัน (Sharing Vision and Values) หมายถึง ความรู้สึกร่วมเป็นเจ้าของงานที่ต้องรับผิดชอบอย่างตระหนักถึงคุณค่าของงานนั้น

3) การมีภาวะผู้นำ (Leadership) หมายถึง การเป็นผู้นำที่สามารถทำให้สมาชิกในชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเกิดการเรียนรู้ เพื่อการเปลี่ยนแปลงทั้งในตนเองและวิชาชีพ จนสมาชิกเกิดภาวะผู้นำในตนเองและเปลี่ยนบทบาทมาเป็นผู้นำร่วมขับเคลื่อน

4) การเรียนรู้แบบร่วมแรงร่วมใจ (Collaborative Learning) หมายถึง การมีปฏิสัมพันธ์และการปฏิบัติงานร่วมกันของครู โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความช่วยเหลือสนับสนุน และพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน

5) การมีพื้นที่ปฏิบัติงานร่วมกัน (Sharing Field) หมายถึง การมีพื้นที่ใน 2 มิติ คือ (1) มิติของสถานที่ที่ใช้ดำเนินการ และ (2) มิติของเวลาร่วมกันที่ให้ครูได้ร่วมกันสะท้อนผลการปฏิบัติงานทางวิชาชีพและให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน

นริศ ภูอาราม (2560) ได้สังเคราะห์องค์ประกอบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่สอดคล้องกัน ดังนี้

1) วิสัยทัศน์และค่านิยมร่วม (การมีบรรทัดฐาน วิสัยทัศน์และค่านิยมร่วมกัน การมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน การมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของนักเรียน)

2) ภาวะผู้นำร่วม (การทำงานร่วมกัน เครือข่ายและความร่วมมือที่เปิดใจกว้าง ความไว้วางใจและความเคารพซึ่งกันและกัน ภาวะผู้นำที่มีร่วมกัน โครงสร้างสนับสนุนชุมชน)

3) การสร้างสรรค์การเรียนรู้ (การสืบค้นร่วมกัน การปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

การเรียนรู้ของครู การสร้างสรรค์ร่วมกัน ความสามารถในการทำงานของครู การพัฒนาวิชาชีพ)

4) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (การสะท้อนผลการปฏิบัติงาน ครอบคลุมสมาชิกทุกคน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคคล)

ชาริณี ตริวรัญญู (2560) ได้สรุปลักษณะสำคัญของชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพที่เชื่อมโยงสัมพันธ์สู่การพัฒนาคุณภาพทั้งผู้สอน ผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ดังนี้

1) การแลกเปลี่ยนค่านิยมและวิสัยทัศน์ (Shared Values and Vision) สมาชิกในชุมชนต้องมีการแลกเปลี่ยนมุมมอง วิสัยทัศน์ ความคิด และประสบการณ์ของผู้ร่วมวิชาชีพและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสู่การมีค่านิยมและวิสัยทัศน์ร่วมกัน การกำหนดพันธกิจ การดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและการจัดการศึกษา ผ่านการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

2) การมีวัฒนธรรมรวมพลัง (Collaborative Culture) เป็นการร่วมมือรวมพลังพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันของครู ผู้บริหาร และชุมชน ในการดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความรู้ความสามารถในวิชาชีพ การจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายภายใต้เป้าหมายเดียวกัน

3) การร่วมกันรับผิดชอบต่อการพัฒนาผลการเรียนรู้ของผู้เรียน (Collective Responsibility for Students Learning/Focus on Students Outcome) เป็นการให้ความสำคัญแก่ผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ของผู้เรียน มีเป้าหมายหลักซึ่งเป็นเป้าหมายร่วมกันของสมาชิกทุกคน คือ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน และพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง โดยอยู่บนพื้นฐานความเชื่อที่ว่าผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้

4) การจัดปัจจัยเงื่อนไขสนับสนุนโครงสร้างการดำเนินงาน และความสัมพันธ์ของบุคลากร (Supportive Conditions Structural Arrangements and Collegial Relationships) การสนับสนุนและแลกเปลี่ยนภาวะผู้นำ (Supportive and Share Leadership) เป็นการเตรียมความพร้อมสนับสนุนทรัพยากรโดยผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานของชุมชนทั้งการจัดกลุ่ม การสังเกตชั้นเรียน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้หรือกิจกรรมอื่น ๆ เป็นไปด้วยดี รวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้สอนเป็นผู้นำและตัดสินใจเชิงวิชาการ

5) การสืบสอบเพื่อสะท้อนผลเชิงวิชาชีพและการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การปฏิบัติส่วนบุคคล (Reflective Professional Inquiry and Shared Personal Practice) เป็นการสนทนาแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์กันระหว่างสมาชิกในชุมชนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งระหว่างครูผู้สอนแต่ละคน ผู้เชี่ยวชาญ นักการศึกษา และผู้บริหาร เกี่ยวกับการปฏิบัติการสอนและการจัดการเรียนรู้ เพื่อสะท้อนผลการปฏิบัติงาน ร่วมกันเสนอแนะแนวทางการปฏิบัติ ที่ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดีขึ้น

อำนาจ เหลือน้อย (2561) สรุปลองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมาตรฐานสากล เอาไว้ 6 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ภาวะผู้นำ หมายถึง ความรู้ ความสามารถ และทักษะความเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโดยยึดหลักแนวทางชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

องค์ประกอบที่ 2 เรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพ หมายถึง การเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพด้วยบริบทชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่มีการทำงานร่วมกัน

องค์ประกอบที่ 3 ชุมชนกัลยาณมิตร หมายถึง การยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหาร มีความศรัทธาร่วม มีอัตลักษณ์ ด้านคุณธรรม จริยธรรมในการนำไปใช้ในการดำเนินงาน และปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหาร ครู และบุคลากร

องค์ประกอบที่ 4 การทำงานเป็นทีม หมายถึง การทำงานร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ สร้างพลังในการเรียนรู้ร่วมกันมีการเรียนรู้การทำงานเป็นทีมงาน มีการปฏิรูปการเรียนรู้ที่มุ่งการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นหัวใจสำคัญ

องค์ประกอบที่ 5 การมีวิสัยทัศน์ร่วม หมายถึง ผู้บริหาร ครู และบุคลากรร่วมกันสร้างภาพความเชื่อมโยงและทิศทางร่วมไปสู่โรงเรียนชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพตระหนักถึงคุณค่าของตนเองและของงานบริหารจัดการ มีวิสัยทัศน์เชิงอุดมการณ์ของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

องค์ประกอบที่ 6 โครงสร้างการพัฒนาชุมชน หมายถึง โครงสร้างองค์การชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพแบบมีส่วนร่วมเน้น รูปแบบทีมงานเป็นหลักเน้นความคล่องตัวในการดำเนินการใช้รูปแบบการสื่อสารด้วยใจ และมุ่งความยั่งยืนแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

เต็มดวง ทบศรี (2561) ได้สรุปลองค์ประกอบสำคัญของการเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1) การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน หมายถึงการมีฐานความรู้ในการพัฒนาผู้เรียนร่วมกัน มีพันธกิจ (Mission) ร่วมกันและชัดเจน พัฒนาวิสัยทัศน์และวางเป้าหมายร่วมกัน ในการที่จะให้ครูมีเทคนิคการสอนและกลยุทธ์ที่หลากหลายเชื่อมโยงไปสู่กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน ที่สามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นสำคัญ เป็นภาพความสำเร็จที่มุ่งหวังในการทำงานร่วมกัน

2) โครงสร้างสนับสนุนชุมชน หมายถึง การจัดเตรียมสภาพทางกายภาพและศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ ในการที่จะปฏิบัติให้เกิดลักษณะของการดำเนินงาน ใช้วัฒนธรรมแบบกัลยาณมิตรทางวิชาการแทน มีการบริหารจัดการและการปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่เน้นรูปแบบทีมงานเป็นหลักการ จัดสรรปัจจัยสนับสนุนให้เอื้อต่อการดำเนินการของ PLC เช่น เวลา วาระ สถานที่ ขนาดชั้นเรียน ขวัญ กำลังใจ ข้อมูลสารสนเทศ และอื่น ๆ ที่ตามความจำเป็นและบริบทของแต่ละชุมชน โดยเฉพาะการเอาใจใส่สิ่งแวดล้อม ให้เกิดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และอยู่ร่วมกัน

อย่างมีความสุข มีรูปแบบการสื่อสารด้วยใจเป็นชุมชนกัลยาณมิตรที่เอื้อต่อการเรียนรู้

3) การเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพพร้อมกัน หมายถึง การเรียนรู้บนพื้นฐานประสบการณ์ตรง ในงานที่ลงมือปฏิบัติจริงร่วมกันของสมาชิก มีการเรียนรู้ร่วมกันอาจมีวิธีการที่หลากหลาย เช่น สะท้อนการเรียนรู้ สุนทรียะสนทนา การเรียนรู้สืบเสาะแสวงหา การสร้างโมเดลทัศน์ริเริ่มสร้างสรรค์ สิ่งใหม่ ๆ การคิดเชิงระบบ การสร้างองค์ความรู้ ลักษณะการทำงานที่เกิดการเรียนรู้มีการคิด การวางแผน มีความเข้าใจ มีข้อตกลง มีการตัดสินใจ มีแนวปฏิบัติ และมีการประเมินผลร่วมกัน ด้วยการทำงานแบบที่มาร่วมแรงร่วมใจเป็นชุมชนกัลยาณมิตร

4) ภาวะผู้นำร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการบริหารและการตัดสินใจ เป็นผู้นำที่สามารถทำให้สมาชิกใน PLC เกิดการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงทั้งตนเองและวิชาชีพ จนสมาชิกเกิดภาวะผู้นำในตนเองและเป็นผู้ร่วมขับเคลื่อน PLC ได้ โดยมีผลมาจากการเสริมพลังอำนาจจากผู้นำและเป็นผู้ร่วมกันของสมาชิก PLC ด้วยการกระจายอำนาจ เพิ่มพลังอำนาจซึ่งกันและกัน ให้สมาชิกมีภาวะผู้นำเพิ่มขึ้น จนเกิดเป็น“ผู้นำร่วมของครู” ในการขับเคลื่อน PLC มุ่งการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยยึดหลักแนวทางบริหารจัดการร่วม การสนับสนุน การกระจายอำนาจ การสร้างแรงบันดาลใจของครู

5) การนิเทศงานและการสะท้อนข้อมูลย้อนกลับ หมายถึง การใช้เครื่องมือ หรือ กระบวนการในการทบทวนประเด็นพื้นฐานสำคัญของการดำเนินงาน โดยติดตามการทำงานและพฤติกรรมภายในห้องเรียนของครูผู้สอน มีทีมทำงานร่วมกันและสรุปผล มุ่งมั่นที่จะปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเกี่ยวข้องกับความเป็นชุมชนในภาพรวมทั้งหมดของครู ซึ่งจะมีส่วนเสริมสร้างหลักความเชื่อ บรรทัดฐาน และค่านิยมของชุมชนในโรงเรียน

วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนาผล (2562) ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เมืองค้ประกอบ สำคัญ 3 ประการ ที่ทำให้การดำเนินกิจกรรม PLC ประสบความสำเร็จ ดังนี้

1) การเรียนรู้ร่วมกัน (Learning Together) ระหว่างสมาชิกในชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพแบ่งปันความคิด ความรู้ และประสบการณ์เติมเต็มซึ่งกันและกันเพื่อนำไปสู่การต่อยอดและการแก้ปัญหาในการจัดการเรียนรู้

2) การทำงานแบบร่วมมือร่วมใจ (Work Collaborative) บนพื้นฐานความคิดว่า สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมรับผิดชอบในผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ไม่แยกส่วนความรับผิดชอบจนไม่สามารถบูรณาการการทำงานเข้าด้วยกัน

3) สำนึกความรับผิดชอบ (Accountable) คือความรับผิดชอบ ต่อการเรียนรู้ในฐานะที่เป็นสมาชิกคนหนึ่งของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่จะต้องพัฒนาตนเองตามแผนการดำเนินการของ PLC ที่ได้ตกลงร่วมกันความรับผิดชอบต่อภารกิจที่มอบหมายและนำบทเรียนมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้

DuFour และ Eaker (1998) ได้สรุปองค์ประกอบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูของโรงเรียนมี 5 ประการ คือ 1) มีค่านิยมร่วมกัน 2) มีเป้าหมายสู่การเรียนรู้ของนักเรียน 3) มีการร่วมมือร่วมพลัง 4) มีการชี้แนะการปฏิบัติ 5) มีการสะท้อนผลการปฏิบัติ โดยองค์ประกอบเหล่านี้ไม่มีลักษณะที่เป็นลำดับชั้น (Hierarchy) แต่เป็นลักษณะที่แบ่งแยกให้เห็นความแตกต่างของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูออกจากลักษณะทางวัฒนธรรมของโรงเรียนแบบอื่น ๆ

Hord และ Sommers (2008) ได้สังเคราะห์องค์ประกอบสำคัญของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มี 5 ประการ ดังนี้ 1) ความเชื่อ ค่านิยมและวิสัยทัศน์ร่วม (Shared Beliefs, Values and Vision) ค่านิยมและความเชื่อเป็นตัวชี้้นำหรือกำหนดพฤติกรรมของสมาชิกในองค์กร ไม่ว่าจะเป็นการทำงานและสิ่งที่มีงมงัยพยายาม 2) ภาวะผู้นำร่วมกัน (Supportive and Shared Leadership) การสนับสนุนการสร้างภาวะผู้นำในบริบทของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ จะนำทั้งครูและผู้บริหารไปสู่การเรียนรู้ร่วมกัน 3) การเรียนรู้ร่วมกัน (Learning Together) สมาชิกในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มุ่งเน้นการเรียนรู้และการทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่อง เรียนรู้ร่วมกันในประเด็นปัญหาที่สำคัญ และนำองค์ความรู้ที่ไปประยุกต์ใช้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตนต่อไป 4) การแบ่งปันแนวปฏิบัติ (Shared Personal Practice) กระบวนการที่เพื่อนครูได้ร่วมกันเยี่ยมห้องเรียน เพื่อสังเกตการสอน จัดบันทึก และร่วมกันอภิปราย ให้ข้อเสนอแนะ เพื่อการปรับปรุงการสอน ไม่ใช่เป็นกระบวนการเพื่อประเมินผลการสอน แต่มุ่งเน้นการช่วยเหลือ ให้คำแนะนำซึ่งกันและกัน 5) การสนับสนุนปัจจัย (Supportive Conditions) ปัจจัยแวดล้อมที่สนับสนุนให้เกิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ประกอบด้วยสองส่วน คือ (1) ปัจจัยแวดล้อมทางโครงสร้างหรือทางกายภาพ (2) ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและศักยภาพของบุคคล

จากแนวคิดของนักวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้สังเคราะห์และจัดหมวดหมู่ข้อมูลองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เป็นกระบวนการพัฒนาครูเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนร่วมกัน ระหว่างครู ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน นักการศึกษา บนพื้นฐานความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตร ผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน การเรียนรู้จากการปฏิบัติ การสะท้อนผล การถอดบทเรียน และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง ด้วยการทำงานเป็นทีมร่วมมือร่วมใจ ร่วมพลัง ทำให้ครูสามารถสร้างความรู้สร้างทักษะ สร้างความสุขในการทำงาน ดังแสดงในตารางที่ 3 หน้า 99

ตารางที่ 3 องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

องค์ประกอบ ของชุมชนการเรียนรู้ ทางวิชาชีพ	ณรงค์ฤทธิ์ อินทนาม (2553)	วิจารณ์ พานิช (2556)	ศักดิ์ชัย ภูเจริญ (2557)	จุลลิต ศรีชะโคตร (2557)	วารลักษ์ณ์ ชูกำเนิดา (2557)	เรวณี ชัยเขาวรัตน์(2558)	สุธิภรณ์ ขนอม (2559)	เมธาสิทธิ์ ชัยรัตน์ศรีสกุล (2560)	นริศ ภูอาราม (2560)	ชาริณี ตรีวิญญู (2560)	เต็มดวง ทบศรี (2561)	อำนาจ เหลื่อน้อย (2561)	วิชัย วงษ์ใหญ่ ฯ (2562)	DuFour และ Eaker (1998)	Hord และ Sommers (2008)	ความถี่	ร้อยละ
1. วิสัยทัศน์ ความเชื่อ และค่านิยม	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	14	93.33
2. การวางเป้าหมายร่วมกัน สู่การเรียนรู้ของนักเรียน	/	/												/		3	20
3. การทำงานเป็นทีมรวมพลัง	/	/		/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	11	73.33
4. การชี้แนะการปฏิบัติงาน	/	/												/		3	20
5. การสะท้อนผลการปฏิบัติ	/					/								/		3	20
6. ภาวะผู้นำร่วม			/	/	/		/	/	/	/	/	/			/	8	53.33
7. การมีส่วนร่วมและ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้		/	/					/	/				/			4	26.67
8. สิ่งแวดล้อมเชิงบวก			/													1	6.67
9. การเรียนรู้และการพัฒนา วิชาชีพ				/	/					/	/			/		4	26.67
10. ชุมชนกัลยาณมิตร				/	/		/					/				4	26.67
11. ร่วมกันรับผิดชอบต่อ การเรียนรู้ของนักเรียน						/				/			/			3	20
12. การเรียนรู้ร่วมกัน และการประยุกต์ใช้							/							/		2	13.33
13. ความมุ่งมั่นในการ ปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง							/									1	6.67
14. การสร้างสรรค์การเรียนรู้								/								1	6.67
15. การสนับสนุนปัจจัย				/	/	/	/		/	/	/			/		8	53.33
16. การใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ							/		/	/						3	20

จากตารางที่ 3 องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) พบว่า ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีองค์ประกอบเชิงทฤษฎี (Theoretical Framework) จำนวน 16 องค์ประกอบ แต่การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้หลักเกณฑ์ในการพิจารณาจากความถี่ขององค์ประกอบที่นักวิจัยส่วนใหญ่เลือกเป็นองค์ประกอบหลักของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ในระดับสูง มากกว่าร้อยละ 50 ในที่นี้คือ ความถี่ตั้งแต่ 8 ขึ้นไป พบว่า สามารถสรุปเป็นองค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ได้องค์ประกอบในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1) การมีวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วมกัน เป็นพื้นฐานสำคัญของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่จะต้องสร้างให้เกิดขึ้น ประกอบด้วย ผู้บริหารและครูร่วมกันสร้างภาพความต้องการและทิศทางของโรงเรียน เข้าใจถึงภาระหน้าที่และแนวทางการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายที่สำคัญของโรงเรียน โดยมุ่งพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูมีความคาดหวังต่อนักเรียน บนพื้นฐานความเชื่อที่ว่านักเรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้

2) การมีภาวะผู้นำร่วม เป็นการเปิดโอกาสให้สมาชิกในกลุ่มทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงาน ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมในการบริหารและการตัดสินใจในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ สนับสนุนความเป็นผู้นำของครูในการประสานความร่วมมือระหว่างกัน ส่งเสริมให้สมาชิกในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเกิดการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงทั้งตนเองและวิชาชีพ สนับสนุนการกระจายอำนาจ การสร้างแรงบันดาลใจ ให้ครูเข้าร่วมการวางแผนออกแบบการจัดการเรียนรู้ร่วมกัน มุ่งพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นหัวใจสำคัญ

3) การทำงานเป็นทีมรวมพลัง เป็นการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันของครู ผู้บริหาร และบุคลากร ในการดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมกันรับผิดชอบในผลการเรียนรู้ของผู้เรียน แบ่งปันความคิด ความรู้ และประสบการณ์ เติมเต็มซึ่งกันและกัน การเรียนรู้จากการปฏิบัติ การถอดบทเรียน และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง ทำงานเป็นทีม ร่วมแรงร่วมใจอภิปรายนำมาสู่ข้อสรุปถึงการพัฒนาร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ ทุกคนมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของตนบนพื้นที่ที่ให้ความรู้สึกปลอดภัย

4) การสนับสนุนปัจจัย เป็นการบริหารจัดการและการปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่เน้นรูปแบบการทำงานแบบมีส่วนร่วม ทำงานร่วมกันด้วยบรรยากาศความเป็นมิตร มีความรู้สึกแบบเกื้อกูลและเอื้ออาทร ทำให้เกิดความรู้สึกไว้วางใจซึ่งกันและกัน กระจายอำนาจ เพิ่มพลังอำนาจซึ่งกันและกัน ทำให้สมาชิกสามารถสร้างความรู้ สร้างทักษะ สร้างความสุขในการทำงาน มีการจัดสรรปัจจัย สนับสนุนให้เอื้อต่อการดำเนินงานของ PLC ผู้บริหารโรงเรียนสามารถทำหน้าที่เป็นผู้นำในการสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ของครู

5.5 กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในสถานศึกษา

จากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีนักวิชาการกล่าวถึงขั้นตอนของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ดังนี้

ชาริณี ตริวีรัญญู (2550) ได้สรุปขั้นตอนสำคัญของกระบวนการศึกษาผ่านบทเรียน ดังนี้

1) ขั้นกำหนดเป้าหมายและวางแผนบทเรียน (Focusing and Planning the Lesson) เป็นขั้นตอนที่กลุ่มครูวิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการของนักเรียน พิจารณานโยบายของโรงเรียน หรือเป้าหมายของหลักสูตร แล้วกำหนดเป้าหมายของการศึกษาผ่านบทเรียน ทั้งเป้าหมายในระยะยาว และเป้าหมายของของบทเรียนนั้น ๆ กำหนดประเด็นวิจัย เลือกบทเรียน ซึ่งส่วนใหญ่ครูมักเลือกบทเรียนที่มีความท้าทายหรือสอนยาก แล้ววางแผนงานร่วมกัน ทั้งในส่วนของ การวางแผน การดำเนินงาน การศึกษาบทเรียน และวางแผนการจัดการเรียนการสอน การเขียนแผนการจัดการเรียนการสอน และเตรียมสื่อการเรียนการสอน

2) ขั้นดำเนินการตามแผน (Conducting the Lesson) เป็นขั้นตอนดำเนินการนำแผนการจัดการเรียนการสอนที่สร้างขึ้นไปสอน (Teaching) ในชั้นเรียนจริงโดยครู 1 คน ซึ่งเป็นสมาชิกในกลุ่ม ส่วนสมาชิก คนอื่น ๆ เป็นผู้สังเกต (Observing) โดยเน้นการสังเกตพฤติกรรมที่แสดงถึงแนวคิดและการเรียนรู้ของนักเรียน และเก็บรวบรวมข้อมูล (Collecting) ตามแผนที่วางไว้ เช่น การถ่ายวิดีโอทัศน์ บันทึกเทปเสียง และเก็บรวบรวมผลงานนักเรียน เพื่อทำความเข้าใจกระบวนการคิด และกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน และเพื่อให้ได้ข้อมูลหลักฐานหรือประเด็นในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนต่อไป

3) ขั้นสืบสอบผลการปฏิบัติงาน (debriefing the lesson) เป็นขั้นตอนที่กลุ่มครูให้ผลสะท้อน (Reflecting) และอภิปราย (Evaluating) ร่วมกัน จากข้อมูลที่ได้จากการสังเกตหรือจากหลักฐานที่เก็บรวบรวมไว้ได้จากการดำเนินงานในขั้นที่ 2) เพื่อนำข้อความรู้และข้อคิดเห็นที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขบทเรียน โดยครูที่สอนมักเป็นผู้เริ่มต้นการอภิปรายก่อน การอภิปรายมุ่งประเด็นที่ตัวบทเรียนว่าสิ่งใดคือปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการเรียนการสอน และอภิปรายถึงแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าว เพื่อนำไปสู่การจัดการเรียนรู้ที่ดีกว่า

4) ขั้นปรับปรุงแก้ไขบทเรียน (Revising the Lesson) เป็นขั้นตอนที่กลุ่มครูปรับปรุงแก้ไขบทเรียนให้สมบูรณ์เหมาะสมยิ่งขึ้นตามข้อเสนอแนะที่ได้จากขั้นที่ 3) โดยอาจเป็นการปรับปรุงแก้ไขบทเรียนในส่วนของขั้นตอนของกิจกรรมการเรียนการสอน รายละเอียดในแต่ละกิจกรรม คำถามที่ใช้สื่อการเรียนการสอน หรือปรับปรุงแก้ไขในประเด็นอื่น ๆ

5) ขั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Sharing Results) เป็นขั้นตอนที่กลุ่มครูรวบรวมข้อมูลทำความเข้าใจ และสรุปข้อค้นพบหรือสิ่งที่ได้เรียนรู้ทั้งหมดจากการดำเนินการตามขั้นตอนของกระบวนการศึกษาผ่านบทเรียน แล้วขยายผลการเรียนรู้ที่ได้โดยการนำเสนอสู่บุคคลอื่น ๆ อาจโดยจัดทำ

เป็นรายงานการศึกษาผ่านบทเรียน การนำเสนอผลการดำเนินงานต่อบุคคลในโรงเรียน หรือแสดง การจัดการเรียนการสอนแก่ผู้สนใจ

เรวณี ชัยเชาวรัตน์ (2558) ได้นำเสนอกระบวนการเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบ การเรียนการสอนของนักศึกษาปฏิบัติการวิชาชีพครูตามแนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่ได้จาก การดำเนินการวิจัยระยะที่ 1 ก่อนการศึกษาภาคสนาม 5 ขั้นตอน ดังนี้

1) **ขั้นสร้างกลุ่มชุมชน (Community Building)** การดำเนินงานในขั้นตอนนี้ มีจุดมุ่งหมาย เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบการเรียน การสอนตามแนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับนักศึกษาปฏิบัติการวิชาชีพครูให้นักศึกษา ครูพี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศรวมทั้งผู้บริหารสถานศึกษาฝึกปฏิบัติการวิชาชีพครู เพื่อให้นักศึกษา ครูพี่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศ ได้เกิดการรวมตัวกันเป็นสมาชิกชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และร่วมกันกำหนด เป้าหมายการเรียนรู้รวมทั้งวางแผนการดำเนินงานในฐานะสมาชิกในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

2) **ขั้นค้นพบปัญหา (Identify Problems)** เป็นขั้นตอนที่ครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศ ชี้ให้นักศึกษาเห็นสภาพปัญหาเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียน อันเนื่องมาจากปัญหา รวมทั้ง จุดบกพร่องหรือจุดที่ควรได้รับการพัฒนาเกี่ยวกับการออกแบบการเรียนการสอนของนักศึกษา และ ให้นักศึกษาที่เป็นกรณีศึกษา รวมทั้งครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศ ซึ่งเป็นสมาชิก PLC ร่วมกันตัดสินใจ ระบุประเด็นปัญหาในการออกแบบการเรียนการสอนของนักศึกษาที่ต้องการแก้ไขหรือพัฒนา ในระหว่างเข้าร่วมกระบวนการ โดยเรียงลำดับความสำคัญจากปัญหาที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน มากที่สุด

3) **ขั้นริเริ่มพัฒนาตน (Planning for Self-Improving in Designing)** เป็นขั้นตอนที่ ครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศจัดเตรียมแหล่งข้อมูลสำคัญที่เป็นประโยชน์ต่อการแก้ปัญหาในการออกแบบ การเรียนการสอนของนักศึกษาที่อาจส่งผลให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังที่ระบุไว้ ในขั้นที่ 2 เพื่อให้นักศึกษาสามารถวางแผนศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการแก้ไขปัญหา หรือพัฒนาการออกแบบการเรียนการสอน โดยอาศัยแหล่งข้อมูลที่ครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศได้เตรียมให้ รวมทั้งการศึกษาข้อมูลจากผู้รู้หรือเพื่อนนักศึกษาที่เป็นสมาชิกในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

4) **ขั้นฝึกฝนออกแบบการเรียนการสอน (Practicing in Designing Instruction)** เป็น ขั้นตอนที่นักศึกษาดำเนินการออกแบบการเรียนการสอนโดยใช้ข้อมูล ความรู้ที่ตนเองมีและได้จาก การศึกษาในขั้นที่ 3 ร่วมกับการได้รับการชี้แนะจากครูพี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศ รวมทั้งนักศึกษา คนอื่น ๆ เพื่อออกแบบการเรียนการสอนตามที่ได้รับมอบหมาย รวมทั้งปรับปรุงและพัฒนาแนวทาง ที่ได้จากการออกแบบการเรียนการสอนที่ผ่านมา จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสะท้อนคิดจนได้ แผนการจัดการเรียนรู้ที่สมบูรณ์ขึ้น

5) **ขั้นดำเนินการจัดการเรียนการสอน (Applying Instruction)** เป็นขั้นตอนที่นักศึกษา

นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขหรือพัฒนาจากขั้นที่ 4 ไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนจริง และบันทึกหลังการสอน รวมทั้งทบทวนการออกแบบการเรียนการสอนของตนเองว่า สามารถแก้ไขปัญหาการเรียนรู้อของผู้เรียนได้หรือไม่ มากน้อยเพียงใด โดยในระหว่างที่นักศึกษาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สมาชิก PLC เข้าสังเกตการสอน และจดบันทึกการสอน เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำคัญ ประกอบการประชุม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ที่นักศึกษาสามารถนำไปใช้แก้ไขปัญหาการออกแบบการเรียนการสอน และปรับปรุงพัฒนาแนวทางที่ได้จากการออกแบบการเรียนการสอนเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดีที่สุด และหลังจากการดำเนินการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งทบทวนการออกแบบการเรียนการสอนของตนเองในขั้นนี้แล้ว นักศึกษาสามารถเริ่มพัฒนาตนเองตามขั้นที่ 3 เพื่อแก้ไขปัญหาในการออกแบบการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ อื่น ๆ ของผู้เรียนต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) ได้กำหนดขั้นตอนการนำรูปแบบ PLC ไปใช้ในสถานศึกษามีรายละเอียด ดังนี้

1) การรวมกลุ่ม PLC รวมกลุ่มครูที่มีปัญหา/ความต้องการเดียวกัน เช่น ครูกลุ่มสาระเดียวกัน ครูที่สอนในระดับชั้นเดียวกัน เป็นต้น

2) ค้นหาปัญหา ความต้องการ

(1) ร่วมกันเสนอปัญหา/ความต้องการ

(2) จัดกลุ่มปัญหา

(3) จัดลำดับความจำเป็นเร่งด่วน

(4) เลือกปัญหาเพียง 1 ปัญหา โดยการพิจารณาร่วมกัน

3) ร่วมกันหาแนวทางในการแก้ปัญหา

(1) เรื่องเล่าเร้าพลัง/บอกเล่าประสบการณ์ที่แก้ปัญหาได้สำเร็จ

(2) ค้นหาตัวอย่าง/รูปแบบที่ประสบความสำเร็จ

(3) ร่วมกันตัดสินใจเลือกรูปแบบ/วิธีการ/นวัตกรรมในการแก้ปัญหา

4) ออกแบบกิจกรรมการแก้ปัญหา ออกแบบกิจกรรมตามวิธีการ/นวัตกรรมที่กลุ่มเลือก

5) แลกเปลี่ยนเสนอแนะ นำเสนอกิจกรรมการแก้ปัญหา ให้ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ที่มีประสบการณ์ให้ข้อเสนอแนะ

6) นำสู่การปฏิบัติ / สังเกตการสอน

(1) นำกิจกรรมไปใช้ในการแก้ปัญหา

(2) ผู้สังเกตการณ์เข้าร่วมสังเกตในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น การเยี่ยมชั้นเรียน สังเกตการสอน เป็นต้น

7) สะท้อนผล

- (1) สรุปผลการนำรูปแบบ/วิธีการ ในการนำไปแก้ปัญหา
- (2) อภิปรายผลการแก้ปัญหา เสนอแนะแนวทางในการพัฒนา

Hord, Roussin และ Sommers (2010) สรุปแนวทางที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ภายในชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพหรือ PLC ดังนี้ 1) สมาชิกในกลุ่มร่วมกันระบุเป้าหมายการเรียนรู้ของผู้เรียน และที่จำเป็นต้องให้ความสำคัญเป็นพิเศษ 2) สมาชิกร่วมกันพิจารณาและตัดสินใจเลือกแนวทาง ที่ควรจัดให้กับผู้เรียน ร่วมกันวางแผนการเรียนรู้และทดลองใช้ 3) ตรวจสอบแผน และกระบวนการ นำไปใช้ 4) ปรับปรุงแก้ไขการจัดการเรียนรู้ และสิ่งที่มีผลกระทบต่อผลการเรียนรู้ของผู้เรียน 5) ศึกษาแนวทางวิธีการสอน และทดลองใช้วิธีใหม่ 6) สะท้อนผลการทำงาน และพิจารณาแนวทางที่ เหมาะสมกับผู้เรียน

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2561) กำหนดขั้นตอนการดำเนินการชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในสถานศึกษา ดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 การรวมกลุ่มชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
- ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์และระบุปัญหา/สิ่งที่ต้องการพัฒนา
- ขั้นตอนที่ 3 ออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้/กิจกรรม/นวัตกรรม
- ขั้นตอนที่ 4 วิชาฯ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และปรับปรุงแก้ไข
- ขั้นตอนที่ 5 จัดการเรียนรู้ /กิจกรรม /นวัตกรรม
- ขั้นตอนที่ 6 ประเมินผล/ สะท้อนการจัดการเรียนรู้/กิจกรรม/นวัตกรรม
- ขั้นตอนที่ 7 สรุปผลและเผยแพร่แผนการจัดการเรียนรู้/กิจกรรม/นวัตกรรม

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2562) ได้สรุปถึงรูปแบบการนำ PLC มาใช้ในสถานศึกษา สามารถดำเนินการได้ตามกระบวนการที่คล้ายกัน 4 ขั้นตอน คือ

- 1) ขั้นการวางแผน ซึ่งมีขั้นตอนย่อย 2 ขั้นตอน คือ ขั้นการสร้างวิสัยทัศน์ พันธกิจ และ เป้าหมายร่วมกัน และขั้นกำหนดกิจกรรมการพัฒนา
 - 2) ขั้นลงมือปฏิบัติ
 - 3) ขั้นสังเกตผลการปฏิบัติงาน เป็นขั้นที่สมาชิกนำเสนอผลการปฏิบัติในวงสนทนา โดย เปรียบเทียบกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ปกติเป็นการทบทวนระหว่างการปฏิบัติ
 - 4) ขั้นสะท้อนผล เป็นขั้นการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการพัฒนาความสามารถใน การจัดการเรียนการสอนของครูผ่านผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้เชี่ยวชาญ ฯลฯ
- ไมตรี อินทร์ประสิทธิ์ (2562) ได้กล่าวถึงการพัฒนาวิชาชีพครูในประเทศญี่ปุ่นว่า มีจุดเน้น ดังนี้ 1) เป้าหมายหลักของการพัฒนาอยู่ที่พัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนในชั้นเรียน 2) พื้นที่ในการพัฒนา ใช้ห้องเรียนจริง 3) เป้าหมายรองของการพัฒนาอยู่ที่การเรียนรู้ร่วมกันของครู (Teacher Learning)

เพื่อจะเข้าใจนักเรียน 4) เน้นการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของการพัฒนา... การนำมาปรับใช้ให้เข้ากับประเทศไทย คือ การเน้นให้ครูร่วมกันทำงานเพื่อ “เปลี่ยนแปลงและปรับปรุงแนวทางการสอนในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ” โดยหัวใจอยู่ที่การศึกษาและวิจัย “ชั้นเรียน” จึงเรียกริธีการพัฒนาวิชาชีพครูแบบนี้ว่า “การศึกษาชั้นเรียน” (Classroom Study) โดยเน้นการศึกษาวิจัยในชั้นเรียนเพื่อเปลี่ยนแปลงแนวทางการสอนและวิธีการปรับปรุงให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

ขั้นที่ 1 การร่วมมือกันวางแผนการสอนรายสัปดาห์

ในขั้นตอนนี้ครูผู้สอน ครูผู้สังเกต ผู้อำนวยการโรงเรียน ศึกษานิเทศก์ นักวิจัย และผู้เชี่ยวชาญ ที่เข้าร่วมศึกษาชั้นเรียน ร่วมกันสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 2 การร่วมมือกันสังเกตการสอนรายสัปดาห์

ในขั้นตอนนี้ครูผู้สอนคนหนึ่งจากทีมที่ร่วมกันสร้างแผน จะเป็นคนนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้จริงในชั้นเรียน ส่วนครูคนอื่นและผู้ช่วยนักวิจัยทำหน้าที่สังเกตการสอนในชั้นเรียน โดยเป้าหมายของการสังเกต คือ การสังเกตกระบวนการคิดของนักเรียน

ขั้นที่ 3 การร่วมมือกันสะท้อนผลการสอนรายสัปดาห์

ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนสำคัญมากต่อการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างคนที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นเป็นครูผู้สอน ครูผู้สังเกต ผู้อำนวยการโรงเรียน ศึกษานิเทศก์ นักวิจัย และผู้เชี่ยวชาญ การร่วมกันสะท้อนผล เพื่อปรับปรุงบทเรียนที่ถูกนำเสนอผ่านแผนการจัดการเรียนรู้ ทำให้ทุกฝ่ายได้มีโอกาสทำความเข้าใจกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน

จากแนวคิดของนักการศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษาดังกล่าว ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ข้อมูลและจัดหมวดหมู่เป็นขั้นตอนของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในสถานศึกษา นำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ดังแสดงในตารางที่ 4 หน้า 106

ตารางที่ 4 กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในสถานศึกษา

ขั้นตอน	ซาริณี ตรีวิญญู (2550)	เรวณี ชัยเขวรัตน์ (2558)	สำนักงาน คณะกรรมการ การศึกษาขั้น พื้นฐาน (2560)	สำนักงาน คณะกรรมการ การ อาชีวศึกษา (2561)	สำนักงาน เลขาธิการ สภา การศึกษา (2562)	ไมตรี อินทร์ ประสิทธิ์ (2562)	Hord, Roussin และ Sommers (2010)	ผู้วิจัย สังเคราะห์
1		1.สร้างกลุ่ม ชุมชน	1.การ รวมกลุ่ม PLC	1.การรวม กลุ่มชุมชน แห่งการ เรียนรู้ทาง วิชาชีพ (PLC)			1.ร่วมกัน ระบุ เป้าหมาย ความ จำเป็น	1.ตั้งกลุ่ม ชุมชนการ เรียนรู้ ทางวิชาชีพ (PLC)
2		2.ค้นพบ ปัญหา	2.ค้นหา ปัญหา ความต้องการ 3.ร่วมกันหา แนวทาง ในการ แก้ปัญหา	2.วิเคราะห์ และระบุ ปัญหา/ สิ่งที่ต้องการ พัฒนา			2.ร่วมกัน วาง แผนการ สอน และ ทดลองใช้	2.วิเคราะห์ ปัญหา และเลือก บทเรียนที่ ต้องการ พัฒนา 3. แสวงหา แนวทาง แก้ปัญหา/ วิธีการ พัฒนา
3	1.กำหนด เป้าหมาย และ วางแผน บทเรียน	3.ริเริ่ม พัฒนาตน	4.ออกแบบ กิจกรรม การแก้ปัญหา	3.ออกแบบ และจัดทำ แผน การจัด การเรียนรู้	1. การ วางแผน	1. การ ร่วมมือกัน วางแผน การสอน ราย สัปดาห์	3. ตรวจสอบ แผน และ กระบวนการ การ นำไปใช้	4.ออกแบบ และจัดทำ แผน การจัด การเรียนรู้
4		4.ฝึกฝน ออกแบบการ เรียนการ สอน	5.แลกเปลี่ยน เสนอแนะ	4.วิพากษ์ แลกเปลี่ยน เรียนรู้ และปรับปรุง แก้ไข	2. ลงมือ ปฏิบัติ		4.ปรับปรุง แก้ไข การจัด การเรียนรู้	5.ปรับปรุง แก้ไข แผนการจัด การเรียนรู้

ตารางที่ 4 กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในสถานศึกษา (ต่อ)

ขั้นตอน	ชาริณี ตรีวรัญญ (2550)	เรวณี ชัย เขวรัตน์ (2558)	สำนักงาน คณะกรรมการ การศึกษา ขั้นพื้นฐาน (2560)	สำนักงาน คณะกรรมการ อาชีวศึกษา (2561)	สำนักงาน เลขาธิการ สภา การศึกษา (2562)	ไมตรี อินทร์ ประสิทธิ์ (2562)	Hord, Roussin และ Sommers (2010)	ผู้วิจัย สังเคราะห์
5	2.ดำเนินการ ตามแผน 3.สืบสอบ ผลการ ปฏิบัติงาน	5. ดำเนินการ จัดการเรียน การสอน	6. นำสู่ การปฏิบัติ / สังเกตการ สอน	5. จัด การเรียนรู้ / กิจกรรม / นวัตกรรม	3. สังเกตผล การ ปฏิบัติงาน	2. การ ร่วมมือกัน สังเกต การสอน รายสัปดาห์		6. จัด การเรียนรู้ ตามแผน/ สังเกต การสอน
6	4.ปรับปรุง แก้ไข บทเรียน 5. แลกเปลี่ยน เรียนรู้		7. สะท้อนผล	6. ประเมินผล/ สะท้อนการ จัดการเรียนรู้/ กิจกรรม/ นวัตกรรม	4. สะท้อน ผล การทำงาน	3. การ ร่วมมือกัน สะท้อน ผลการสอน รายสัปดาห์	5. ศึกษา แนวทาง วิธีการ สอน และ ทดลองใช้ วิธีใหม่ 6. สะท้อน ผล การทำงาน	7 สะท้อน ผล การจัด การเรียนรู้
7				7. สรุปผล และเผยแพร่ แผนการ จัดการเรียนรู้/ นวัตกรรม				

จากตารางที่ 4 กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในสถานศึกษา ผู้วิจัยสังเคราะห์ข้อมูลจัดหมวดหมู่สรุปเป็นขั้นตอนของกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์) โดยยึดกระบวนการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหลัก ผสมผสานกับกระบวนการอื่น ๆ สรุปเป็น 7 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ตั้งกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เป็นการกำหนดสมาชิกในกลุ่มของครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถในวิชาชีพ การจัดการเรียนรู้ และการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมาย โดยโรงเรียนจัดทำประกาศตั้งกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เช่น ครูกลุ่มสาระเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน ครูที่สอนในระดับชั้นเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์ปัญหาและเลือกบทเรียนที่ต้องการพัฒนา สมาชิกประชุมร่วมกันเสนอปัญหา พิจารณาสาเหตุของปัญหา จัดกลุ่มปัญหา จัดลำดับความจำเป็นเร่งด่วน เลือกปัญหาที่สำคัญ แล้วร่วมกันกำหนดบทเรียนที่ต้องการพัฒนาเพื่อแก้ปัญหา

ขั้นที่ 3 แสวงหาแนวทางแก้ปัญหา/วิธีการพัฒนา สมาชิกประชุมร่วมกันหาแนวทางในการแก้ปัญหา โดยบอกเล่าประสบการณ์ที่แก้ปัญหาได้สำเร็จ ค้นหาตัวอย่างรูปแบบที่ประสบความสำเร็จ สมาชิกร่วมกันพิจารณาตัดสินใจเลือกรูปแบบ วิธีการ นวัตกรรมในการแก้ปัญหา พัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับบทเรียนที่เลือกพัฒนา

ขั้นที่ 4 ออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ สมาชิกประชุมกลุ่มร่วมกันกำหนดเป้าหมาย ออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และเตรียมสื่อการเรียนการสอน โดยเน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

ขั้นที่ 5 ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ สมาชิกประชุมร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ในส่วนของขั้นตอนของกิจกรรม รายละเอียดในแต่ละกิจกรรม คำสั่ง คำถามที่ใช้ สื่อการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ หรือปรับปรุงแก้ไขในประเด็นอื่น ๆ

ขั้นที่ 6 จัดการเรียนรู้ตามแผน/สังเกตการจัดการเรียนรู้ ครูหนึ่งคนเป็นผู้ดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนต่อชั้นเรียนของตน สมาชิกคนอื่น ๆ เป็นผู้สังเกต บันทึกและเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมที่แสดงถึงการคิด การสนทนา การเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างใกล้ชิด และการจัดการเรียนรู้ตามแผนที่ได้วางไว้ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น วิดีทัศน์ ภาพถ่าย บันทึกเทปเสียง

ขั้นที่ 7 สะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ สมาชิกกลุ่มและผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าประชุมร่วมรับรู้ข้อมูล ในประเด็นเรื่องการจัดการเรียนรู้ของครู กระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน วิธีการคิด และผลการเรียนรู้ของผู้เรียนว่า เป็นไปอย่างไรบ้าง และมีปัญหาใดเกิดขึ้น ซึ่งครูที่สอนเป็นผู้แสดงความเห็นเป็นคนแรก จากนั้นสมาชิกคนอื่น ๆ ร่วมเสนอผลการสังเกตและข้อเสนอแนะ โดยมุ่งเน้นที่ตัวบทเรียนมิใช่ที่ตัวครูผู้สอน อภิปรายสะท้อนความคิดว่ากลุ่มได้เรียนรู้อะไรจากการดำเนินงานในชั้นเรียนบ้าง เพื่อตัดสินใจและนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น

5.6 นโยบายที่เกี่ยวกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

แผนการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2560-2579 ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาคุณภาพครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ในยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและการสร้าง

สังคมแห่งการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เอาไว้ (สำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษา, 2560) ดังนี้

1) เร่งรัดพัฒนาครูอาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งครูฝึกในสถานประกอบการโดยเริ่มต้นจากครูประจำการที่สอนไม่ตรงวุฒิครูที่สอนคณะชั้น และครูในสาขาวิชาที่ขาดแคลน

2) พัฒนาระบบการพัฒนาวิชาชีพของครูในสถานศึกษาด้วยการส่งเสริมให้มีชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพหรือ Professional Learning Community (PLC) เพื่อให้ครูเกิดสังคมการเรียนรู้ในการพัฒนาและช่วยเหลือผู้เรียนในสถานศึกษาและระหว่างสถานศึกษา รวมทั้งแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสร้างสังคมครูที่เข้มแข็งในการพัฒนาตนเองและนักเรียนให้เต็มศักยภาพ

3) พัฒนาครูสู่การเป็นครูแกนนำ (Master Teacher) และครูมืออาชีพ (Professional Teacher) ที่สะท้อนทักษะ ความรู้ความสามารถ และสมรรถนะของวิชาชีพครู

โดยกำหนดบทบาทของสถานศึกษาในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ที่ 3 สู่การปฏิบัติ ดังนี้

1) ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูอาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาตามมาตรฐานวิชาชีพ และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) ส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครูในสถานศึกษาด้วยการส่งเสริมให้มีชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพหรือ Professional Learning Community (PLC)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561) กำหนดนโยบายด้านการส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ด้วยการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้สามารถจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพในรูปแบบที่หลากหลาย เช่น ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561) กำหนดนโยบายด้านการพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ด้วยการพัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกประเภทให้มีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ มีศักยภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม โดยเน้นการปรับเปลี่ยนบทบาทครูให้เป็นครูยุคใหม่ที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพตรงตามความต้องการ เป็นมืออาชีพ มีทักษะวิชาชีพขั้นสูง โดยปรับบทบาทจาก “ครูสอน” เป็น “โค้ช” หรือ “ผู้อำนวยการการเรียนรู้” สร้างเครือข่ายพัฒนาครูให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน รวมถึงการพัฒนาครูที่มีความเชี่ยวชาญด้านการสอนมาเป็นผู้สร้างครุรุ่นใหม่อย่างเป็นระบบ และวัดผลงานจากการพัฒนาผู้เรียนโดยตรง มีแนวทางดำเนินการ ดังนี้

1) ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC)

2) ส่งเสริมและพัฒนาครูให้ออกแบบการจัดการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับ

การวัดประเมินผลที่เน้นทักษะการคิดขั้นสูง (Higher Order Thinking) ผ่านกิจกรรมการปฏิบัติจริง (Active Learning)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562) กำหนดนโยบายด้านการพัฒนาและสร้างเสริมศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ด้วยการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยเน้นให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาตระหนักถึงความสำคัญในอาชีพและหน้าที่ของตน โดยพัฒนาให้เป็นครูเป็นครูยุคใหม่ ปรับบทบาทจาก “ครูผู้สอน” เป็น “Coach” หรือ “ผู้อำนวยความสะดวกการเรียนรู้” ปรับวิธีสอน ให้เด็กสามารถแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และทำกิจกรรมในชั้นเรียน ทำหน้าที่กระตุ้นสร้างแรงบันดาลใจ แนะนำวิธีเรียนรู้และวิธีจัดระเบียบการสร้างความรู้ ออกแบบกิจกรรม และสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียน มีบทบาทเป็นนักวิจัยพัฒนากระบวนการเรียนรู้เพื่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน มีแนวทางดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ดังนี้

1) ส่งเสริม สนับสนุนให้ครู ศึกษาวิเคราะห์ ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเอง (Need Assessment) เพื่อวางแผนการพัฒนาอย่างเป็นระบบและครบวงจร

2) ส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC)

3) ส่งเสริมและพัฒนาครูให้สามารถออกแบบการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการวัดประเมินผลที่เน้นทักษะการคิดขั้นสูง (Higher Order Thinking) ผ่านกิจกรรมการปฏิบัติจริง (Active Learning)

จากแนวนโยบายและจุดเน้นเกี่ยวกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ที่กล่าวมา สรุปได้ว่า สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาครูในรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อให้ครูเกิดสังคมนการเรียนรู้ไปสู่การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยกำหนดเป็นแนวทางดำเนินการทุกปี ตั้งแต่ปี 2560-2563 เน้นให้พัฒนาครูเป็นครูยุคใหม่ ปรับบทบาทจาก “ครูผู้สอน” เป็น “Coach” หรือ “ผู้อำนวยความสะดวกการเรียนรู้”

5.7 ประโยชน์ของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

จากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีนักวิชาการกล่าวถึงประโยชน์ของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ดังนี้

วิจารณ์ พานิช (2555) ได้ให้ความเห็นว่า ชุมชนเรียนรู้ครูเพื่อศิษย์ มีความจำเป็นอย่างมากต่อการพัฒนาศิษย์ การเปลี่ยนแปลงคุณภาพการจัดการเรียนรู้โดยเริ่มจาก “การเรียนรู้ของครู” เป็นตัวตั้ง ครูควรเรียนรู้ ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง พัฒนาการจัดการเรียนรู้ของตนเอง เพื่อผู้เรียนเป็นสำคัญ และครูควรมอง “ศิษย์ของเรา” มากกว่า “ศิษย์ของฉัน” ซึ่งการรวมตัวเพื่อการเรียนรู้และ

การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ อาจเป็นเรื่องยากที่จะทำเพียงลำพังแล้วหวังผลให้เกิดการขับเคลื่อนทั้งระบบโรงเรียน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องสร้างความเป็นชุมชน เพื่อการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ซึ่งความเป็นโรงเรียนย่อมมีความเป็นชุมชนอยู่แล้วโดยพื้นฐาน

DuFour and Mattos (2013) ได้ให้ความเห็นว่า ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เป็นกุญแจสำคัญในการปรับปรุงการเรียนรู้ของนักเรียน การสร้างวัฒนธรรมการทำงานร่วมกันและความรับผิดชอบร่วมกันเป็นกลยุทธ์ที่ทรงพลังที่สุดในการปรับปรุงทั้งการเรียนการสอน

Hord (1997) ได้กล่าวยืนยันว่าการดำเนินการในรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงคุณภาพทั้งด้านวิชาชีพและผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน จากการสังเคราะห์รายงานการวิจัยเกี่ยวกับโรงเรียนที่มีการจัดตั้งชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ซึ่งมีผลสรุป 2 ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ 1 ผลดีต่อครูผู้สอน พบว่า ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ลดความรู้สึกโดดเดี่ยวงานสอนของครู เพิ่มความกระตือรือร้นที่จะปฏิบัติให้บรรลุพันธกิจและเป้าหมายของโรงเรียนมากขึ้น และเพิ่มความเข้มแข็งในการทำงานให้เสริมสร้างภารกิจจนเกิดความรู้สึกว่าต้องเรียนรู้และรับผิดชอบร่วมกันต่อความสำเร็จของนักเรียน มีการค้นพบความรู้และความเชื่อที่เกี่ยวกับวิธีการสอนและตัวผู้เรียน ถือว่าเป็นการเรียนรู้ที่ทรงพลัง ส่งผลดีต่อการปรับปรุงพัฒนางานวิชาชีพของตนได้ตลอดเวลา ครูเกิดแรงบันดาลใจที่จะสร้างแรงบันดาลใจต่อการเรียนรู้ให้แก่นักเรียนต่อไป ซึ่งส่งผลให้การปฏิบัติการสอนในชั้นเรียนให้มีผลดียิ่งขึ้น

ประเด็นที่ 2 ผลดีต่อผู้เรียน พบว่า ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) สามารถลดอัตราการตกซ้ำชั้น และจำนวนชั้นเรียนที่ต้องเลื่อนหรือชะลอการจัดการเรียนรู้ให้น้อยลง อัตราการขาดเรียนลดลง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาวิทยาศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และวิชาการอ่านที่สูงขึ้นอย่างเด่นชัด เมื่อเทียบกับโรงเรียนแบบเก่า สุดท้าย คือ มีความแตกต่างด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีภูมิหลังไม่เหมือนกันและลดลงชัดเจน

วรลักษณ์ ชูกำเนิด และคณะ (2557) ได้ให้ความเห็นว่า ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพถือเป็นกลยุทธ์ในการปฏิรูปการจัดการเรียนรู้ที่สำคัญ มีหลายพื้นที่ได้นำแนวทางของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูไปพัฒนาการจัดการเรียนรู้และโรงเรียน โดยเฉพาะช่วงแห่งการปฏิรูปการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ซึ่งส่งผลให้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เป็นเครื่องมือสำคัญในการปฏิรูปการจัดการเรียนรู้ของกลุ่มครูและนักการศึกษา ยกตัวอย่างการปฏิรูปการศึกษาสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของประเทศอเมริกาและประเทศสิงคโปร์ ที่ได้นำกลยุทธ์ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เป็นเครื่องมือขับเคลื่อนดำเนินการจนเกิดผลที่น่าพอใจ รวมถึงประเทศไทยที่มีการพัฒนาวิชาชีพครูในสถานศึกษาในลักษณะที่คล้ายกันกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการดำเนินงานชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของครู ไว้ดังนี้

1) การลดความโดดเดี่ยวระหว่างปฏิบัติงานสอนของครู กิจกรรมที่ช่วยเสริมสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างครู กล่าวคือ ครูมีโอกาสแสดงบทบาททั้งเป็นผู้ให้ข้อมูลและได้แสดงบทบาทการเป็นที่ปรึกษา (Advisor) การเป็นที่เลี้ยง (Mentor) หรืออาจเป็นผู้เชี่ยวชาญ (Specialist) ก็ได้ ในระหว่างที่ให้ความช่วยเหลือเพื่อนด้วยกัน ทั้งนี้เป็นที่ทราบกันอยู่แล้วว่าวิชาชีพครูแตกต่างกับวิชาชีพอื่นตรงที่ ผู้ปฏิบัติมักทำงานในลักษณะโดดเดี่ยวตามลำพัง ซึ่งเป็นผลให้ครูไม่สามารถที่จะเรียนรู้จากผู้อื่นได้ และขาดประโยชน์ที่จะได้รับผลการวิเคราะห์และการให้ข้อมูลป้อนกลับด้าน การสอนจากผู้อื่นที่มีต่องานสอนของตน

2) มีจุดเริ่มแห่งความร่วมมือ ร่วมใจ เมื่อครูหลุดพ้นจากสภาพการต้องทำงานแบบโดดเดี่ยว และสามารถแสวงหาความเชี่ยวชาญ จากเพื่อนคนอื่นที่อยู่ในชุมชนวิชาชีพของตนได้แล้วก็ตามแต่ความเป็นมืออาชีพของครูก็อาจไม่สามารถบรรลุได้ถ้าครูยังขาดการปรับปรุง และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา

3) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านค่านิยม และปทัสถานร่วม เมื่อบุคคลต่าง ๆ ในวิชาชีพทั้งครูผู้สอน ครูแนะแนว ครูนิเทศ และผู้บริหารมาร่วมกันในกลุ่ม ชุมชน แห่งวิชาชีพแล้ว เห็นว่าการสร้างค่านิยมและปทัสถานร่วมกันของคนใน วิชาชีพที่อยู่ในโรงเรียนแห่งการเรียนรู้

4) การมีโอกาสเสวนาใคร่ครวญกันซึ่งเป็นการนำเอาประเด็น ปัญหาที่พบเห็นจากการปฏิบัติงาน ด้านการเรียนการสอนของครูขึ้นมาพูดคุยแลกเปลี่ยนระหว่างกันช่วยให้ แต่ละคนได้วิเคราะห์และสะท้อนมุมมองของตนในประเด็นนั้นต่อกลุ่มเพื่อนร่วมงาน ทำให้ทุกคนได้มีโอกาสเกิดการเรียนรู้และได้ข้อสรุปต่อปัญหาจากหลากหลายมุมมองยิ่งขึ้น

พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และเพียว ยินดีสุข (2561) ได้เสนอคุณค่าของการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในการสอนงานแบบพี่เลี้ยงด้วยการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน ดังนี้

1) ผลต่อผู้เรียน เป็นการเสริมสร้างยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ให้สูงขึ้น โดยมีความรู้เข้าใจ มีทักษะตามสมรรถนะ ตามหลักสูตร ตลอดจนมีทักษะศตวรรษที่ 21 กอปรด้วยคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สร้างความเป็นผู้นำ (Leadership) ด้วยการทำงานกลุ่มแก้ปัญหา สร้างการเป็นผู้เรียนรู้ (Learner) สร้างความเป็นนักนวัตกรรม (Innovator) เป็นการยกระดับคุณภาพผู้เรียน อีกทั้งการให้กลุ่มทำงานแบบรวมพลัง โดยคนเก่งช่วยเหลือคนเรียนช้ากว่า เป็นการช่วยให้เด็กทุกคนในห้องเรียนได้เรียนรู้ผ่านอย่างน้อยคือ ขั้นต่ำของมาตรฐานการเรียนรู้ โดยไม่ทิ้งเด็กเหลือไว้สักคนเดียว (No Child Ignored) เป็นการลดความเหลื่อมล้ำทางการเรียนรู้ของผู้เรียนอีกด้วย

2) ผลต่อครู (1) เสริมสร้างครูเป็นครูมืออาชีพ มีทักษะ 7C ของครู 4.0 แม้ต้องใช้เวลา แต่ก็ดีกว่าไม่ได้รับการพัฒนาช่วยเหลือกันแบบรวมพลัง (2) พัฒนาครูให้เป็นครู Teacher

Professional Content Knowledge (TPCK) คือ ภูมิปัญญาในเนื้อหา เพราะครูต้องมีการพิจารณาเนื้อหาที่เป็นแก่น หรือองค์ความรู้ที่จะถ่ายทอดเด็กก่อนออกแบบการเรียนการสอน โดยเฉพาะศาสตร์ของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลังที่จะพัฒนาเด็กไทยเป็นเด็ก 4.0 ตั้งแต่วินิจฉัยตามนโยบายมุ่งสู่ประเทศไทย 4.0 (3) พัฒนาครูให้ประเมินตนเองโดยการจัดทำพอร์ตโฟลิโอจากการได้รับการสอนงานแบบที่เลี้ยงด้วยระบบ CM-LS-PLC Process

3) ผลต่อคณะผู้บริหาร ผู้อำนวยการ ครูใหญ่ (1) พัฒนาความสามารถในการนิเทศภายใน ทำให้เกิดการดำเนินงานแบบรวมพลัง เพื่อพัฒนาการนำหลักสูตรไปใช้ (2) พัฒนาความสามารถในการทวิจ้ยเกี่ยวกับบริหารจัดการด้วยวิชาการ การบริหารงานนิเทศควบคู่ไปกับการทำงานวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูที่เกิดจากกระบวนการ CM-LS-PLC Process ก่อให้เกิดงานนวัตกรรม การเรียนรู้ในระดับผู้บริหาร

4) ผลต่อโรงเรียน พัฒนาให้ทั้งโรงเรียนเป็นโรงเรียนแห่งวิชาชีพโดยสุสุสภาวะ เป็นโรงเรียนที่มีความยั่งยืน

5) ผลต่อโรงเรียนเครือข่าย (1) เป็นการพัฒนาครูในระดับเครือข่าย (Network Professional Learning Community : NPLC) เป็นสังกัดเดียวกันในระดับการศึกษาและประเภทการศึกษาต่างๆ (2) เป็นการพัฒนาครูในระดับข้ามเครือข่าย (Across Network Professional Learning Community: ANPLC) เป็นการทำงานรวมพลังข้ามสังกัดในระดับการศึกษาและประเภทการศึกษาต่างๆ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2562) ได้สรุปถึงความสำคัญของการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ว่า กระบวนการพัฒนาครูที่มีลักษณะของการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ของครูหรือเครือข่ายครูเป็นแนวทางหนึ่ง ที่ส่งเสริม ให้ครู ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาสามารถพัฒนาและเปลี่ยนแปลงตนเองให้สามารถจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ ตอบสนองต่อบริบทการศึกษาที่แตกต่างกันได้

วิจัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒผล (2562) ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เป็นนวัตกรรม การพัฒนาคุณภาพการศึกษาผ่านการพัฒนาศักยภาพผู้สอนและนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียน เป็นความร่วมมือร่วมใจกันทางวิชาการของผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาที่มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ร่วมมือกันช่วยเหลือ สนับสนุน และส่งเสริมซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ไมตรี อินทร์ประสิทธิ์ (2562) ได้กล่าวถึงการเรียนรู้ของครู (Teacher Learning) ในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของชุมชนการเรียนรู้เชิงวิชาชีพนั้นจะแตกต่างจากการเรียนรู้ที่ได้จากการฝึกอบรม เพราะการเรียนรู้แบบใหม่นี้เป็นความตระหนักถึงการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติการสอนในชั้นเรียนของตนให้ดีขึ้น โดยมีหลักฐานเชิงประจักษ์ที่ชัดเจน เป็นการเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ของผู้เรียนในชั้นเรียนของตนเอง การเรียนรู้ของครูในลักษณะนี้จึงถือเป็นการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างแท้จริง

จากความสำคัญของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ดังกล่าว สรุปได้ว่า ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาผ่านการพัฒนาครูผู้สอน นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ซึ่งครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมมือ ช่วยเหลือ สนับสนุน และส่งเสริมซึ่งกันและกัน เกิดการร่วมมือรวมพลังของทุกฝ่าย ทำให้เกิดการพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง นับว่าเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้การแลกเปลี่ยนเรียนรู้มีประสิทธิภาพและเกิดการพัฒนาวิชาชีพครูด้วยการพัฒนาผู้เรียน

5.8 บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

จากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีนักวิชาการกล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนซึ่งเป็นปัจจัยความสำเร็จในการใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ดังนี้

วิจารณ์ พานิช (2555) กล่าวว่า การดำเนินการเพื่อจัดการเปลี่ยนแปลงโรงเรียนสู่ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ผู้บริหารโรงเรียนหรือครูใหญ่และครูแกนนำจะต้องดำเนินการตามบัญญัติ 7 ประการ ดังนี้

1) การจัดโครงสร้างและระบบเพื่อสนับสนุนชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หมายถึง การปฏิบัติโครงสร้างระบบการทำงานและวัฒนธรรมการทำงานในโรงเรียนจากระบบการทำงานแบบแยกกันทำมาเป็นระบบทีมหรือวัฒนธรรมรวมหมู่ (Collective Culture) โครงสร้างของระบบงานระบบการจัดการเรียนการสอนจะต้องปรับเปลี่ยนให้เอื้อต่อการช่วยกันดำเนินการช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนล่าช้าให้เรียนตามทันเพื่อนร่วมชั้น โดยที่การช่วยเหลือนั้นดำเนินงานในลักษณะทีมงานที่มีบุคลากรหลายฝ่ายเข้ามาร่วมกันและทำอยู่ ภายในเวลาตามปกติของโรงเรียนไม่ใช่การสอนนอกเวลารวมทั้งมีเวลาสำหรับครูประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การทำงานของตนเพื่อหาทางพัฒนาวิธีการทำงานให้ได้ผลดียิ่งขึ้นอย่างต่อเนื่อง

2) การสร้างกระบวนการวัดผลเพื่อติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียน หมายถึง การกำหนดตัวชี้วัดความก้าวหน้า (Progress Indicators) ซึ่งสำหรับโรงเรียนแล้วควรวัดที่ผลการเรียนของผู้เรียน เวลาเรียนของผู้เรียนที่เป็นการเรียนแบบลงมือทำ (Action Learning) ว่ามีสัดส่วนร้อยละเท่าไรของเวลาทั้งหมดพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคน ร้อยละของผู้เรียนที่มีปัญหาด้านการเรียนและปัญหาส่วนตัวที่ได้รับการดูแลอย่างทันที่ นอกจากนี้ยังต้องมีตัวชี้วัดความก้าวหน้าของพฤติกรรมการทำหน้าที่ของครู เช่น การแบ่งสัดส่วนเวลาในการทำหน้าที่ของครูระหว่างการเตรียมออกแบบการเรียนรู้ (ร่วมกันเป็นทีม) การทำหน้าที่โค้ชหรือผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) ให้แก่นักเรียน การชักชวนนักเรียนทบทวนไตร่ตรอง (Reflection) สิ่งทีเรียนรู้อันได้เพื่อตีความผลของการเรียนรู้อบรมกลุ่มกับทีมครู เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากประสบการณ์ การทำงาน เป็นต้น หลักการสำคัญของการกำหนดตัวชี้วัดความก้าวหน้า คือ จำนวนของตัวชี้วัดที่ไม่มากจนเกินไป และจะต้องเน้นเฉพาะปัจจัยที่สำคัญเท่านั้น ที่ไม่ใช่การให้คุณให้โทษแก่ครู เพราะตัวชี้วัด ถือได้ว่าเป็นเครื่องมือของผู้ทำงาน

ในการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการเรียนรู้ และเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมการทำงาน โดยตัวชี้วัดความก้าวหน้าที่สำคัญที่สุด คือ ตัวชี้วัดความก้าวหน้าของการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ที่ช่วยให้ครูรู้ว่านักเรียนคนไหนเรียนล้าหลัง คนไหนเรียนก้าวหน้าไปมากกว่ากลุ่มและเมื่อมีการวัดความก้าวหน้าของการเรียนรู้ของผู้เรียนแล้ว ก็จะต้องมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลผลการวัดนั้น รวมทั้งร่วมกันปรึกษาหารือว่าจะต้องทำอะไรเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียน

3) การปรับเปลี่ยนเวลาในการจัดการเรียนการสอน เพื่อสนับสนุนให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ทรัพยากรที่สำคัญที่สุดคือ “เวลา” ที่จะต้องปรับเปลี่ยนการจัดการเวลา หรือการใช้เวลาเรียนของผู้เรียนและเวลาทำงานของครูเสียใหม่เพื่อให้ทำงานนั้นมุ่งพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนรวมทั้งให้สามารถทำงานแบบทีมใช้การร่วมมือร่วมพลังในการแก้ปัญหายาก ๆ หรือดำเนินการต่อประเด็นท้าทายและสร้างสรรค์กลยุทธ์ทางการสอนใหม่ ๆ

4) การใช้คำถามชี้นำเพื่อการพัฒนาทางวิชาชีพ คำถามที่สำคัญสำหรับการเสริมสร้างการเป็น “โรงเรียนที่ดี” และมีความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีเพียง 4 คำถามเท่านั้น คือ (1) ในแต่ละช่วงเวลาเรียนต้องการให้นักเรียนได้ความรู้และทักษะอะไรบ้าง (2) รู้ได้อย่างไรว่านักเรียนแต่ละคนได้เรียนรู้ ความรู้และทักษะที่จำเป็นนั้น (3) ทำอย่างไรหากนักเรียนบางคนไม่ได้เรียนสิ่งนั้น (4) ทำอย่างไรกับนักเรียนที่มีความก้าวหน้าไปแล้ว

5) การประพุดิตินเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องวางตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครูในโรงเรียน หากผู้บริหารโรงเรียนต้องการให้ครูเอาใจใส่การเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ผู้บริหารจะต้องหยิบยกเรื่องนี้มาปรึกษาหารือกับครูอย่างสม่ำเสมอหากผู้บริหารต้องการให้ครูมุ่งเน้นการทำงานเป็นทีม ผู้บริหารก็ต้องจัดเวลาให้ครูปรึกษาหารือและตัดสินใจร่วมกัน เป็นต้น

6) การมีระบบตรวจสอบหรือประเมินผลการเรียนรู้ โรงเรียนจะต้องมีระบบตรวจสอบหรือประเมินผลการเรียนรู้ที่แม่นยำและเชื่อถือได้ เพื่อใช้เป็นหลักฐานยืนยันความก้าวหน้าของผู้เรียนตามเป้าหมายในการเรียนรู้ที่กำหนดขึ้น ครูและผู้บริหารจะต้องมีเป้าหมายร่วมกันและมีความมุ่งมั่นในการดำเนินงาน เพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกัน ในการพัฒนาผู้เรียนโดยมุ่งใจให้บุคลากรพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ด้วยการเฉลิมฉลองความสำเร็จซึ่งเป็นกระบวนการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงภายในองค์กร และเพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการทำงานแบบเดิมไปสู่วิธีการใหม่ที่ผู้เรียนทุกคนได้รับความเอาใจใส่และการช่วยเหลือในกรณีที่ไม่สามารถเรียนรู้ได้ตามเวลาที่กำหนด

7) การเผชิญหน้ากับผู้ต่อต้านเป้าหมายร่วมของครู ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการความเสี่ยง (risk management) ในการจัดการการเปลี่ยนแปลงนั้นผู้บริหารจะต้องวางแผนเตรียมพร้อมที่จะเผชิญสภาพที่ครูบางส่วนมีพฤติกรรมต่อต้านการเปลี่ยนแปลงไม่ให้ความร่วมมือ และการแสดงออกถึงการท้าทายในลักษณะต่าง ๆ โดยไม่ปล่อยให้การทำลายทำลายเป้าหมายที่ทรงคุณค่าในการเสริมสร้าง

ชุมชนแห่งการเรียนรู้ภายในโรงเรียน

Dufour (2007) กล่าวว่า สิ่งที่จะทำให้การนำแนวคิดชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพไปใช้ให้ประสบผลสำเร็จนั้น มีปัจจัยสำคัญ คือ เป้าหมายที่ชัดเจน การให้การสนับสนุนของผู้บริหาร การเห็นคุณค่าและความสำคัญของปัญหาด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยมีกระบวนการคือ ครู ผู้บริหารและนักการศึกษา ร่วมกันกำหนดเป้าหมายความสำเร็จที่ชัดเจน ร่วมกันออกแบบกิจกรรมในการพัฒนาผู้เรียน ร่วมกันออกแบบการประเมินผลเพื่อปรับปรุงการทำงาน และร่วมยินดีในความสำเร็จ โดยร่วมกันประเมินผล และสะท้อนผลการทำงานเป็นระยะ บ่อยครั้งและสม่ำเสมอ

Hord (1997) ได้สรุปสาระสำคัญขององค์ประกอบของภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพ ที่สัมพันธ์กับความยั่งยืนของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ดังนี้

1) การสื่อสาร (Communication) การสื่อสารเป็นการส่งผ่านข้อมูลทั้งหมดที่เกิดขึ้นในโรงเรียน ไม่ใช่แค่การสื่อสารสิ่งที่คิด ผู้บริหารจึงต้องมีสติในการเขียน การนำเสนอ และสิ่งที่ตามมาคือ ปฏิบัติการตอบสนอง ซึ่งต้องมีแนวทางในการนำข้อมูลย้อนกลับมาใช้ในการพัฒนา

2) การทำงานร่วมกัน (Collaboration) การทำงานร่วมกันเป็นปัจจัยสำคัญของความคิดริเริ่มและความสำเร็จในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

3) การชี้แนะ (Coaching) หมายรวมถึง การนิเทศกำกับ ติดตาม วัดและประเมินผล และให้ข้อมูลย้อนกลับ เพื่อเป็นการเสริมสร้างพลังในการทำงานแก่ครู และเป็นสิ่งสำคัญของผู้บริหารในการกำกับ ติดตาม และให้คำแนะนำเพื่อสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานให้แก่ครู

4) การเปลี่ยนแปลง (Change) ความจำเป็นประการแรกที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงคือทุกคนต้องเชื่อว่า การเปลี่ยนแปลงสามารถเกิดขึ้นได้ ถ้าคิดว่าการเปลี่ยนแปลงสามารถเกิดขึ้นได้ก็จะมีความเป็นไปได้สูงที่จะมีแนวทางใหม่ในการทำงานร่วมกันเพื่อให้สามารถทำให้วิสัยทัศน์เป็นจริงได้

5) ความขัดแย้ง (Conflict) เพราะมีความเปลี่ยนแปลงจึงมีความขัดแย้งเกิดขึ้นในองค์กรที่มีประสิทธิภาพสูงจะจัดการความขัดแย้งโดยการยอมรับ ไม่อภิปราย และชื่นชมในความคิดเห็นที่แตกต่างของสมาชิกแต่ละคน ผู้บริหารจะต้องจัดการความขัดแย้ง โดยไม่จำเป็นต้องกำจัดความขัดแย้ง เพราะเราต้องการให้เกิดความเข้มแข็งและความรักในสถานศึกษา ทั้งนี้พบว่า ไม่มีวิธีการใดที่จะสอนเด็กได้ทุกคน และไม่มีวิธีใดดีที่สุดสำหรับนักเรียนทุกคน ทำอย่างไรจึงจะชื่นชมและกระตุ้นการสอนด้วยกลยุทธ์ที่หลากหลาย เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นที่แตกต่าง และเรียนรู้จากแนวทางที่แตกต่างนั้น

6) ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) ในโรงเรียนที่นำชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพไปใช้จะมีการนำเสนอแนวทางที่สร้างสรรค์และหลากหลายในการจัดการเรียนรู้ เวลาจึงเป็นสิ่งสำคัญและเป็นความท้าทายของผู้นำที่จะจัดสรรให้บุคลากรได้ประชุม ปรึกษาหารือ พุดคุยกันผู้นำจึงต้องมีนวัตกรรมในการสร้างช่องว่างและเวลาสำหรับการประชุมและทำงานร่วมกัน

7) ความกล้าหาญ (Courage) ผู้นำจะถูกทดสอบอย่างต่อเนื่องหลังจากชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ดำเนินการขึ้น เกิดการกระตุ้นความท้าทายในการคงอยู่ของระบบการปรับปรุงผลลัพธ์ของนักเรียน และการดำเนินการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพให้สำเร็จซึ่งไม่ใช่เรื่องง่ายที่จะสร้างให้เกิดขึ้น แต่เป็นสิ่งสำคัญที่จะเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงโรงเรียนเพราะชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพจะสร้างพันธะสัญญาที่ยิ่งใหญ่ในการปรับปรุงการสอนและการเรียนรู้ อย่างไรก็ตาม ถ้าเกิดความยั่งยืนในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ผู้นำก็จะได้รับบุคลากรและผลลัพธ์ของนักเรียนเชิงบวก ครูได้รับการสนับสนุนการสอน นักเรียนได้รับการสอนที่ดีที่สุด

วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒผล (2562) กล่าวถึงทักษะของผู้บริหารกับการพัฒนาผู้สอน โดยใช้ PLC มีดังนี้ คือ 1) แสดงออกถึงภาวะผู้นำทางวิชาการ 2) สร้างบารมีทางวิชาการ 3) สร้างแรงจูงใจภายในของผู้สอน 4) ให้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ 5) ชี้แนะประเด็นการเรียนรู้ร่วมกัน 6) ส่งเสริมสนับสนุนกระบวนการเรียนรู้ 7) โค้ชกระบวนการเรียนรู้และการคิด 8) ประสานเครือข่ายทุนทางสังคม 9) ยกย่องในความสำเร็จ

จากแนวคิดดังกล่าวมา สรุปบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งเสริมให้การใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพ มีดังนี้

- 1) กำหนดวิสัยทัศน์ ค่านิยมหลัก ร่วมกันกับครู
- 2) สร้างความตระหนักและแรงจูงใจให้ครูมีทัศนคติที่ดี มีวัฒนธรรมในการเรียนรู้
- 3) สร้างเสริมภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ (Active Learning) ให้เกิดขึ้นกับครู
- 4) วางแผนและกำหนดแนวทางการขับเคลื่อนชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
- 5) ส่งเสริมการปฏิบัติงานเป็นทีม ดำเนินกิจกรรมมุ่งไปสู่ความสำเร็จการทำงานร่วมกัน
- 6) จัดหางบประมาณ เพื่อสนับสนุนกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
- 7) นิเทศ ติดตาม ประเมินผลการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

5.9 บทบาทของครูในการใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) ได้กำหนดบทบาทของครูต่อการเข้าร่วมการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ดังต่อไปนี้

1) ปฏิบัติภารกิจในการจัดการเรียนรู้และงานสนับสนุนอื่น ๆ (Monitoring Organizational Performance) มีหน้าที่ปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ของโรงเรียนโดยใช้ดัชนีตัวบ่งชี้ (KPI) และข้อมูลสารสนเทศ อย่างหลากหลายมาเป็นเกณฑ์การประเมินร่วมกับครูผู้สอน โดยยึดหลักประเมินเพื่อการพัฒนาและปรับปรุง ให้งานดีขึ้น และต้องไม่เป็นไปเพื่อการตำหนิหรือจับผิด เพราะไม่เช่นนั้นจะทำให้ครูผู้สอนขาดความกล้าที่จะริเริ่มสิ่งใหม่ๆ (Innovations) การกล้าเสี่ยง (Risk-Taking) และอุปนิสัยชอบทดลอง (Experiments) ซึ่งเป็นหลักการสำคัญของโรงเรียนแห่งการเรียนรู้ ตรงกันข้ามควรถือว่า “ผิดเป็นครู” หรือ “ความผิดพลาดช่วยสร้างโอกาสให้ได้เรียนรู้”

2) ส่งเสริมและเข้าร่วมสร้างความเป็น “ชุมชนแห่งวิชาชีพ” ให้เกิดขึ้นในโรงเรียน ควรสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนเข้าเป็นสมาชิกของกิจกรรมชมรมต่าง ๆ โรงเรียนควรให้นักเรียนได้เลือกตามความถนัดอย่างหลากหลาย เพราะชมรมคือชุมชนแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนทั้งสิ้นนั่นเอง

3) ครูผู้สอนหมั่นตรวจสอบวิธีทำงานที่เคยใช้อยู่เป็นประจำนั้นด้วยตนเอง หรือกับเพื่อนร่วมงาน เพื่อหาจุดเด่นหรือจุดด้อย และหาวิธีทำงานเดิมนั้นด้วยวิธีการใหม่ที่มีทางเลือกหลาย ๆ วิธี มีการทดลองทางเลือกโดยไม่ต้องเกรงว่าจะไม่สำเร็จ

4) ส่งเสริมกิจกรรมการพัฒนาความเป็นมืออาชีพของตนเองระหว่างการปฏิบัติงาน เช่น การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการด้านพัฒนาทักษะการสอน การจัดตั้งคลินิกเพื่อความเป็นเลิศทางการเรียนการสอน

สรุปบทบาทของครูในการเข้าร่วมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ให้ประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพ มีดังนี้ คือ ปฏิบัติภารกิจทั้งการจัดการเรียนรู้และงานสนับสนุนอื่น ๆ อย่างต่อเนื่อง หมั่นตรวจสอบวิธีทำงาน หาจุดเด่นหรือจุดด้อย โดยยึดหลักประเมินเพื่อการพัฒนาและปรับปรุง ให้งานดีขึ้น และต้องไม่เป็นไปเพื่อการตำหนิหรือจับผิด

จากแนวคิด องค์ประกอบ กระบวนการ แนวทางการขับเคลื่อน แนวนโยบาย บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา บทบาทของครูในการเข้าร่วมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และความสำคัญของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ซึ่งเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผ่านการพัฒนาครูผู้สอนนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมมือ ช่วยเหลือ สนับสนุน และส่งเสริมซึ่งกันและกัน ทุกฝ่ายร่วมมือรวมพลัง บนพื้นฐานความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตร ผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันจากการปฏิบัติจริงในห้องเรียน ทำให้เกิดการพัฒนากิจการการเรียนรู้ อย่างต่อเนื่อง

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำมากำหนดเป็นหลักการของรูปแบบ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ เนื้อหาของรูปแบบ และเป็นส่วนสำคัญของกระบวนการของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

6. เอกสารที่เกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

6.1 ความหมายของรูปแบบ

จากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีนักวิชาการให้คำนิยามของรูปแบบเอาไว้ดังนี้

อุทุมพร จามรมาน (2541) ให้ความหมายของรูปแบบว่า หมายถึงโครงสร้างของความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยต่าง ๆ ซึ่งน่าจะมีมากกว่า 1 มิติ หลายตัวแปร และตัวแปรดังกล่าวต่างมีความเกี่ยวข้อง

เชิงสัมพันธ์หรือเป็นเหตุผลซึ่งกันและกัน

รัตน์ะ บัวสนธิ์ (2552) ได้ให้นิยามความหมายของรูปแบบ โดยจำแนกออกเป็น 3 ความหมาย ดังนี้

1) แผนภาพหรือภาพร่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ยังไม่สมบูรณ์เหมือนของจริง รูปแบบใน ความหมายนี้มักจะเรียกทับศัพท์ในภาษาไทยว่า “โมเดล” ได้แก่โมเดลบ้าน โมเดลรถยนต์ โมเดลเสื้อ เป็นต้น

2) แบบแผนความสัมพันธ์ของตัวแปร หรือสมการทางคณิตศาสตร์ที่รู้จักกันในชื่อที่ เรียกว่า “Mathematical Model”

3) แผนที่ภาพที่แสดงถึงองค์ประกอบการทำงานของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง รูปแบบในความหมายนี้ บางท่านเรียกว่าภาพย่อส่วนของทฤษฎีหรือแนวคิดในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น รูปแบบการสอน รูปแบบ การบริหาร รูปแบบการประเมิน เป็นต้น

กิ่งฟ้า สินธุวงษ์ (2551) ได้ให้ความหมายรูปแบบว่า หมายถึง แบบแผนที่แสดงถึงขั้นตอนหรือ กระบวนการอย่างเป็นระบบ โดยมีวิธีการสร้างหรือพัฒนาที่อาศัยการศึกษาแนวคิด ปรัชญา และ ทฤษฎีต่าง ๆ โดยมีการทดลองใช้หรือพิสูจน์ว่าเหมาะสมแล้วก่อนนำรูปแบบมากำหนดหรือดำเนินการ ใช้อย่างเป็นทางการหรือมีใช้สถานการณ์จริง

ทิตนา แคมมณี (2560) ได้ให้ความหมายของรูปแบบไว้ว่า รูปแบบเป็นรูปธรรมของความคิด ที่เป็นนามธรรมซึ่งบุคคลแสดงออกมาในลักษณะใดลักษณะหนึ่งเช่นเป็นคำอธิบาย เป็นแผนผัง ไดอะแกรมหรือแผนภาพเพื่อช่วยให้ตนเองและบุคคลอื่นสามารถเข้าใจได้ชัดเจนขึ้น รูปแบบเป็นเครื่องมือ ทางความคิดที่บุคคลใช้ในการสืบสอบหาคำตอบความรู้ความเข้าใจในปรากฏการณ์ทั้งหลาย

วาโร เพ็งสวัสดิ์ (2557) ได้ให้นิยามว่า รูปแบบหมายถึง กรอบความคิดทางด้านหลักการ วิธีการดำเนินการ และเกณฑ์ต่าง ๆ ของระบบ ที่สามารถยึดถือเป็นแนวทางในการดำเนินงานเพื่อให้ บรรลุตามวัตถุประสงค์ได้

สมุทร สมบอง (2558) สรุปคำนิยามว่า รูปแบบ หมายถึง โครงสร้าง แบบจำลองสภาพความเป็นจริง แบบแผนความสัมพันธ์ คำอธิบาย ไดอะแกรม หรือ แผนภาพที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่าง องค์ประกอบ หรือตัวแปรต่าง ๆ ที่แสดงถึงขั้นตอนหรือกระบวนการอย่างเป็นระบบ โดยมีวิธีการสร้าง หรือพัฒนาที่อาศัยการศึกษาแนวคิด ปรัชญา และทฤษฎีต่าง ๆ มีการทดลองใช้หรือพิสูจน์ว่า เหมาะสมแล้ว ก่อนนำรูปแบบมากำหนดหรือดำเนินการใช้อย่างเป็นทางการหรือใช้ในสถานการณ์จริง

Stoner และ Wankel. (1986) ได้ให้ความหมายของรูปแบบว่า เป็นการจำลองความจริง ของปรากฏการณ์เพื่อทำให้เราเข้าใจความสัมพันธ์ที่สลับซับซ้อนของปรากฏการณ์นั้น ๆ ได้ง่ายขึ้น

Bardo และ Hartman (1993) กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึงอะไรบางอย่างที่เราพัฒนาขึ้น เพื่อบรรยายคุณลักษณะที่สำคัญ ๆ ของปรากฏการณ์อย่างหนึ่งให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจ รูปแบบ

จึงไม่ใช้การอธิบายปรากฏการณ์อย่างละเอียดทุกแง่มุม ส่วนการที่จะระบุว่ารูปแบบจะต้องมีรายละเอียดมากน้อยเพียงใดจึงจะเหมาะสมและควรมีองค์ประกอบอะไรบ้างนั้น ขึ้นอยู่กับปรากฏการณ์และวัตถุประสงค์ของผู้สร้างรูปแบบว่าต้องการจะอธิบายปรากฏการณ์นั้น ๆ

จากแนวคิดของนักวิชาการที่เกี่ยวกับรูปแบบดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า รูปแบบ หมายถึงกรอบแนวคิดที่เป็นแบบแผนแสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของปัจจัยหรือองค์ประกอบของสิ่งที่ศึกษา มีหลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการดำเนินงาน และการประเมินผล เพื่อให้เข้าใจง่ายมองเห็นเป็นรูปธรรม ซึ่งเป็นเครื่องมือทางความคิดที่สามารถยึดถือเป็นแนวทางในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ได้

6.2 ประเภทของรูปแบบ

มีนักวิชาการได้จำแนกประเภทของรูปแบบ เอาไว้ ดังนี้

Keeves (1988) ได้แบ่งประเภทของรูปแบบทางการศึกษาและสังคมศาสตร์ เป็น 4 ประเภท คือ

1) รูปแบบเชิงเปรียบเทียบ (Analogue Model) เป็นรูปแบบที่ใช้การอุปมาอุปมัยเทียบเคียงปรากฏการณ์ ซึ่งเป็นรูปธรรมเพื่อสร้างความเข้าใจในปรากฏการณ์ที่เป็นนามธรรม

2) รูปแบบเชิงภาษา (Semantic Model) เป็นรูปแบบที่ใช้ภาษาเป็นสื่อในการบรรยายหรืออธิบายปรากฏการณ์ที่ศึกษาด้วยภาษา แผนภูมิ หรือรูปภาพ เพื่อให้เห็นโครงสร้างทางความคิดองค์ประกอบและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของปรากฏการณ์นั้นๆ และใช้ข้อความในการอธิบายเพื่อให้เกิดความกระจ่างมากขึ้น

3) รูปแบบทางคณิตศาสตร์ (Mathematical Model) เป็นรูปแบบที่ใช้แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบหรือตัวแปร โดยสัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ ปัจจุบันมีแนวโน้มว่า จะนำไปใช้ในด้านพฤติกรรมศาสตร์มากขึ้น โดยเฉพาะในการวัดและประเมินผลทางการศึกษา รูปแบบลักษณะนี้สามารถนำไปสู่การสร้างทฤษฎี เพราะสามารถนำไปทดสอบสมมติฐานได้

4) รูปแบบเชิงสาเหตุ (Causal Model) เป็นรูปแบบที่เริ่มมาจากนำเทคนิคการวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) ในการศึกษาเกี่ยวกับพันธุศาสตร์ รูปแบบเชิงสาเหตุทำให้สามารถศึกษารูปแบบเชิงข้อความที่มีตัวแปรสลับซับซ้อนได้ แนวคิดสำคัญของรูปแบบนี้คือ ต้องสร้างขึ้นจากทฤษฎีที่เกี่ยวข้องหรืองานวิจัยที่มีมาแล้ว รูปแบบจะเขียนในลักษณะสมการเส้นตรง แต่ละสมการแสดงความสัมพันธ์เชิงเหตุเชิงผลระหว่างตัวแปร จากนั้นมีการเก็บรวบรวมข้อมูลในสภาพการณ์ที่เป็นจริงเพื่อทดสอบรูปแบบ

วาร์ เฟิงส์วีสต์ (2557) ได้จำแนกรูปแบบออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1) รูปแบบเชิงเปรียบเทียบ (Analogue Model) เป็นรูปแบบเชิงกายภาพ ส่วนใหญ่ในด้านวิทยาศาสตร์ เช่น รูปแบบโครงสร้างอะตอม สร้างขึ้นโดยใช้หลักการเปรียบเทียบโครงสร้างของรูปแบบให้สอดคล้องกับลักษณะที่คล้ายกันทางกายภาพ สอดคล้องกับข้อมูลและความรู้ที่มีอยู่

ในลักษณะนั้นด้วย รูปแบบที่สร้างขึ้นต้องมีองค์ประกอบชัดเจน สามารถนำไปทดสอบด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ได้ และสามารถนำไปใช้ในการหาข้อสรุปของปรากฏการณ์ได้อย่างกว้างขวาง

2) รูปแบบเชิงข้อความ (Sematic Model) เป็นรูปแบบที่ใช้ภาษาเป็นสื่อในการบรรยายหรืออธิบายปรากฏการณ์ที่ศึกษาโดยใช้ภาษา แผนภูมิ หรือรูปภาพ เพื่อให้เห็นโครงสร้างทางความคิดองค์ประกอบ และความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของปรากฏการณ์นั้น และใช้ข้อความในการอธิบายเพื่อให้เกิดความกระจ่างมากขึ้น แต่จุดอ่อนของรูปแบบประเภทนี้คือขาดความชัดเจนแน่นอน ทำให้ยากแก่การทดสอบรูปแบบ แต่อย่างไรก็ตามได้มีการนำรูปแบบนี้มาใช้ในการศึกษาเป็นจำนวนมาก

3) รูปแบบเชิงคณิตศาสตร์ (Mathematical Model) เป็นรูปแบบที่ใช้แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบหรือตัวแปร โดยใช้สัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ ปัจจุบันมีแนวโน้มว่าจะนำไปใช้ในด้านพฤติกรรมศาสตร์มากขึ้น โดยเฉพาะในการวัดและประเมินผลทางการศึกษารูปแบบลักษณะนี้ส่วนมากพัฒนามาจากรูปแบบเชิงข้อความ

4) รูปแบบเชิงสาเหตุ (Causal Model) เป็นรูปแบบที่เริ่มจากการนำเทคนิคการวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) ในการศึกษาเกี่ยวกับพันธุศาสตร์ รูปแบบเชิงสาเหตุนี้ทำให้สามารถศึกษารูปแบบเชิงข้อความที่มีตัวแปรสลับซับซ้อนได้ แนวคิดสำคัญของรูปแบบนี้คือต้องสร้างขึ้นจากทฤษฎีที่เกี่ยวข้องหรืองานวิจัยที่มีรูปแบบจะเขียนในลักษณะสมการเส้นตรง แต่และสมการแสดงความสัมพันธ์เชิงเหตุและผลระหว่างตัวแปร

ทิตนา แคมมณี (2560) ได้อธิบายว่า รูปแบบ (Model) ที่ใช้กันทั่วไปมี 4 แบบ ดังนี้

1) รูปแบบเชิงเปรียบเทียบ (Analogue Model) ได้แก่ ความคิดที่แสดงออกในลักษณะของการเปรียบเทียบสิ่งต่าง ๆ อย่างน้อย 2 สิ่งขึ้นไป รูปแบบลักษณะนี้ใช้กันมากทางด้านวิทยาศาสตร์กายภาพ สังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์

2) รูปแบบเชิงภาษา (Semantic Model) ได้แก่ ความคิดที่แสดงออกผ่านทางการใช้ภาษา (พูดและเขียน) รูปแบบลักษณะนี้ใช้กันมากทางด้านศึกษาศาสตร์

3) รูปแบบเชิงคณิตศาสตร์ (Mathematical Model) ได้แก่ ความคิดที่แสดงออกผ่านทางสูตรคณิตศาสตร์ ซึ่งส่วนมากจะเกิดขึ้นหลังจากได้รูปแบบเชิงภาษาแล้ว

4) รูปแบบเชิงแผนผัง (Schematic Model) ได้แก่ ความคิดที่แสดงออกผ่านทางแผนผัง แผนภาพ ไดอะแกรม กราฟ เป็นต้น

5) รูปแบบเชิงสาเหตุ (Causal Model) ได้แก่ ความคิดที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ของสภาพการณ์/ปัญหาใด ๆ รูปแบบด้านศึกษาศาสตร์มักจะ เป็นแบบนี้เป็นส่วนใหญ่

จากแนวคิดของนักวิชาการที่เกี่ยวกับลักษณะของรูปแบบดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า รูปแบบมีหลายประเภททั้งในเชิงกายภาพที่เป็นรูปธรรมและเชิงแนวคิดที่เป็นนามธรรม คือ 1) รูปแบบ

เชิงเปรียบเทียบ (Analogue Model) เป็นรูปแบบที่ใช้การแสดงออกในลักษณะของการเปรียบเทียบสิ่งต่าง ๆ อย่างน้อย 2 สิ่งขึ้นไป 2) รูปแบบเชิงข้อความ (Semantic Model) เป็นรูปแบบที่ใช้ภาษาแผนผัง แผนภูมิ หรือรูปภาพ เป็นสื่อในการอธิบายสิ่งที่ศึกษาเพื่อให้เห็นโครงสร้างทางความคิด และความสัมพันธ์ขององค์ประกอบสิ่งที่ศึกษา 3) รูปแบบทางคณิตศาสตร์ (Mathematical Model) เป็นรูปแบบที่ใช้แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบหรือตัวแปร โดยใช้สัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ 4) รูปแบบเชิงสาเหตุ (Causal Model) เป็นรูปแบบที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรต่าง ๆ

6.3 การพัฒนารูปแบบ

บุญส่ง หาญพานิช (2546) กล่าวว่า การพัฒนารูปแบบ เป็นการกำหนดมโนทัศน์ที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบเพื่อชี้ให้เห็นว่า รูปแบบเสนออะไร เสนออย่างไร เพื่อให้ได้อะไร และสิ่งที่ได้นั้นอธิบายปรากฏการณ์อะไร และนำไปสู่ข้อค้นพบอะไรใหม่ ๆ และให้แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างและพัฒนารูปแบบว่า รูปแบบที่จะนำไปใช้ให้ได้ประโยชน์สูงสุดนั้น รูปแบบต้องประกอบด้วยลักษณะที่สำคัญ คือ มีความสัมพันธ์ เชิงโครงสร้าง สามารถทำนายผลได้ สามารถขยายความผลทำนายได้ กว้างขวางขึ้น และสามารถนำไปสู่แนวคิดใหม่ ๆ

สมุทรา สมปอง (2562) ให้ความหมายการพัฒนารูปแบบ คือ กระบวนการกำหนดมโนทัศน์ที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันเชิงโครงสร้าง (ตัวแปร) อย่างเป็นระบบภายใต้แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง มีเป้าหมายและข้อสมมติฐาน มีการทดสอบและปรับปรุงรูปแบบก่อนนำไปใช้งานจริง และประเมินผลหลังจากการนำรูปแบบไปใช้แล้วในสถานการณ์จริง

วาโร เฟ็งสวัสดิ์ (2554) ได้สรุปการพัฒนารูปแบบแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การสร้างหรือพัฒนารูปแบบ และ 2) การตรวจสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบ

วาโร เฟ็งสวัสดิ์ (2554) เสนอว่า การทดสอบรูปแบบกระทำได้ใน 4 ลักษณะ ดังนี้

1) การทดสอบรูปแบบด้วยการประเมินตามมาตรฐานที่กำหนด โดยใช้หลักการประเมินที่พัฒนาโดย The Joint Committee on Standards of Educational Evaluation ภายใต้การดำเนินงานของ Stuffle Beam และคณะที่ได้นำเสนอหลักการประเมินเพื่อเป็นบรรทัดฐานของกิจกรรมการทดสอบรูปแบบประกอบด้วย มาตรฐาน 4 ด้าน ดังนี้ (1) มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ (Feasibility Standards) เป็นการประเมินความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติจริง (2) มาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์ (Utility Standards) เป็นการประเมินการสนองต่อความต้องการของผู้ใช้รูปแบบ (3) มาตรฐานด้านความเหมาะสม (Propriety Standards) เป็นการประเมินความเหมาะสมทั้งในด้านกฎหมายและด้านศีลธรรมจรรยา (4) มาตรฐานด้านความถูกต้องครอบคลุม (Accuracy Standards) เป็นการประเมินความน่าเชื่อถือ และได้สาระครอบคลุมครบถ้วนตามความต้องการ

2) การทดสอบรูปแบบด้วยการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ การทดสอบรูปแบบบางเรื่องไม่สามารถกระทำได้โดยข้อมูลเชิงประจักษ์โดยการประเมินค่าพารามิเตอร์ของรูปแบบหรือการดำเนินการทดสอบรูปแบบด้วยวิธีการทางสถิติ แต่งานวิจัยบางเรื่องต้องการความละเอียดอ่อนมากกว่าการได้ตัวเลขแล้วสรุป แนวคิดการทดสอบรูปแบบโดยใช้ผู้ทรงคุณวุฒิ ประเมินมี ดังนี้ (1) การประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จะเน้นการวิเคราะห์และวิจารณ์อย่างลึกซึ้งเฉพาะในประเด็นที่ถูกพิจารณา ซึ่งไม่จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเสมอไป แต่อาจจะผสมผสานกับปัจจัยต่างๆ ในการพิจารณาเข้าด้วยกัน ตามวิจรรย์ญาณของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับข้อมูลคุณภาพประสิทธิภาพและความเหมาะสมของสิ่งที่จะทำในการประเมิน (2) รูปแบบการประเมินที่เป็นแบบเฉพาะทาง (Specialization) ในเรื่องที่จะประเมิน โดยพัฒนามาจากแบบการวิจารณ์งานศิลปะที่มีความละเอียดอ่อนลึกซึ้งและต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญระดับสูงมาเป็นผู้วิจัย เนื่องจากเป็นการวัดคุณค่าไม่อาจประเมินด้วยเครื่องวัดใด ๆ และจะต้องใช้ความรู้ความสามารถของผู้ประเมินอย่างแท้จริง แนวคิดนี้ได้นำมาประยุกต์ใช้ในทางการศึกษาระดับสูงมากขึ้น ทั้งนี้เพราะเป็นองค์ความรู้เฉพาะสาขาผู้ศึกษาเรื่องนั้นจริง ๆ จึงจะทราบและเข้าใจอย่างลึกซึ้ง ดังนั้น ในวงการศึกษานิยมนำการประเมินรูปแบบนี้มาใช้ในเรื่องที่ต้องการความลึกซึ้งและความเชี่ยวชาญเฉพาะทางสูง (3) รูปแบบที่ใช้ตัวบุคคล คือ ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นเครื่องมือในการประเมิน โดยให้ความเชื่อถือถือว่าผู้ทรงคุณวุฒินั้นเที่ยงธรรมและมีคุณพินิจ ที่ดี ทั้งนี้มาตรฐานและเกณฑ์พิจารณาต่าง ๆ นั้น จะเกิดขึ้นจากประสบการณ์และความชำนาญของผู้ทรงคุณวุฒิตนเอง (4) รูปแบบที่ยอมให้ผู้ทรงคุณวุฒิทำงานตามอธยาศัยและความถนัดของแต่ละคน นับตั้งแต่การกำหนดประเด็นสำคัญที่จะนำมาพิจารณา การบ่งชี้ข้อมูลที่ต้องการเก็บรวบรวมข้อมูล การประมวลผล การวินิจฉัยข้อมูล ตลอดจนวิธีการนำเสนอ

3) การทดสอบรูปแบบโดยการสำรวจความคิดเห็นของบุคคลที่เกี่ยวข้อง มักจะใช้กับการพัฒนารูปแบบโดยใช้เทคนิคเดลฟาย เมื่อผู้วิจัยได้พัฒนารูปแบบโดยใช้เทคนิคเดลฟายเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยจะนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นในรอบสุดท้ายมาจัดทำเป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบมาตรฐานประมาณค่า (Rating Scale) เพื่อนำไปสำรวจความคิดเห็นของบุคคลที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ

4) การทดสอบรูปแบบโดยการทดลองใช้รูปแบบ ผู้วิจัยจะนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้จริงกับกลุ่มเป้าหมาย มีการดำเนินการตามกิจกรรมอย่างครบถ้วน ผู้วิจัยจะนำข้อค้นพบที่ได้จากการประเมินไปสู่การปรับปรุงรูปแบบต่อไป

สกอล คามบุศย์ (2559) ได้สรุปขั้นตอนสำคัญของการพัฒนารูปแบบ 5 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์สังเคราะห์เนื้อหาเพื่อสร้างรูปแบบ ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบ ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบ ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนารูปแบบ และขั้นตอนที่ 5 การประเมินรูปแบบ

รัตติยา พร้อมสั้น (2559) ได้สรุปถึงการพัฒนารูปแบบว่า เป็นขั้นตอนการพัฒนาที่มีความเชื่อมโยงกัน มีกระบวนการพัฒนา และมีองค์ประกอบที่สำคัญ เพื่อให้รูปแบบมีประสิทธิภาพ โดยมีขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นการศึกษาและสำรวจข้อมูลเบื้องต้น ขั้นสร้างและการพัฒนารูปแบบ ขั้นตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ และขั้นสรุปและนำเสนอรูปแบบ

ปิยณัฐ วงศ์เครือศรี (2562) ได้สรุปถึงการพัฒนารูปแบบว่า เป็นการสร้างหรือปรับปรุงรูปแบบการดำเนินงานขององค์กร หน่วยงาน สาระหรือองค์ประกอบที่สำคัญในเรื่องที่ต้องการศึกษา ที่แสดงถึงแนวความคิด วัตถุประสงค์ เป้าหมายและวิธีการ ที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ด้วยกระบวนการ ศึกษาหลักการแนวความคิด ทฤษฎีการสังเคราะห์ การสร้างรูปแบบ การศึกษาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ หรือการตรวจสอบรูปแบบและการนำเสนอรูปแบบ

จากแนวคิดการพัฒนารูปแบบดังกล่าวมา สรุปได้ว่า การพัฒนารูปแบบเป็นกระบวนการสร้างหรือปรับปรุงองค์ประกอบของการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบภายใต้แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมีขั้นตอนสำคัญ คือ 1) การศึกษาวิเคราะห์สังเคราะห์เนื้อหาเพื่อสร้างรูปแบบ 2) การสร้างรูปแบบ 3) การทดลองใช้รูปแบบ 4) การพัฒนารูปแบบ และ 5) การประเมินรูปแบบ

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำมาประยุกต์ใช้ในการวิจัย 4 ระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบของสิ่งที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบ ระยะที่ 2 การศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็น ระยะที่ 3 การพัฒนารูปแบบ ระยะที่ 4 การศึกษาผลการใช้รูปแบบ

6.4 องค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

(Active Learning)

มีนักการศึกษาได้นำเสนอองค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครู เอาไว้ ดังนี้

Brown W.B., Moberg D.J (1980) กำหนดองค์ประกอบของรูปแบบเชิงระบบองค์การ ประกอบด้วย 1) สภาพแวดล้อม 2) เทคโนโลยี 3) โครงสร้าง 4) การจัดการ และ 5) การตัดสินใจสั่งการ

Bush T (1986) กล่าวถึงองค์ประกอบของรูปแบบองค์การทางการศึกษา 4 ประการ คือ 1) เป้าหมาย 2) โครงสร้างองค์การ 3) ภาวะผู้นำ และ 4) สภาพแวดล้อม

Joyce and Weil (1986) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบร่วมที่สำคัญรูปแบบการเรียนการสอน โดยทั่วไป ซึ่งผู้พัฒนารูปแบบการสอนควรคำนึง ดังต่อไปนี้

1) หลักการของรูปแบบการสอน เป็นส่วนที่กล่าวถึงความเชื่อและแนวคิดของทฤษฎีที่รองรับรูปแบบการสอน หลักการของรูปแบบการสอนจะต้องเป็นตัวชี้้นำการกำหนดจุดประสงค์ เนื้อหาและขั้นตอนการดำเนินการในรูปแบบการสอน

2) จุดประสงค์ของรูปแบบการสอน เป็นส่วนหนึ่งที่ระบุถึงความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดจากการใช้รูปแบบการสอน

3) กิจกรรมและขั้นตอนการดำเนินการ เป็นส่วนหนึ่งที่ระบุถึงวิธีการปฏิบัติในขั้นตอนหนึ่ง ๆ เมื่อนำรูปแบบไปใช้

4) การวัดและประเมินผล เป็นส่วนที่ประเมินถึงประสิทธิผลของรูปแบบการสอน

Dessler (1991) นำเสนอองค์ประกอบของรูปแบบ 6 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) หลักการของรูปแบบ 2) ความมุ่งหมายของรูปแบบ 3) เนื้อหาของรูปแบบ 4) กระบวนการของรูปแบบ 5) สื่อและแหล่งเรียนรู้ และ 6) การวัดและประเมินผล

ทิตินา แชนนีย์ (2560) ได้เสนอองค์ประกอบของรูปแบบที่สำคัญมีลักษณะดังนี้

1) มีปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิดหรือความเชื่อที่เป็นพื้นฐานหรือหลักการของรูปแบบการพัฒนานั้น ๆ

2) มีการบรรยายและอธิบายสภาพหรือลักษณะของการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักการที่ยึดถือ

3) มีการจัดระบบ คือมีการจัดองค์ประกอบและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ ของระบบให้สามารถนำไปสู่เป้าหมายของระบบหรือกระบวนการนั้น ๆ

4) มีการอธิบายหรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีสอนและเทคนิคการสอนต่าง ๆ อันจะช่วยให้กระบวนการสร้างความคิดรวบยอดและความสัมพันธ์ใหม่ ๆ ได้

ธีระ รุญเจริญ (2550) กล่าวถึงรูปแบบว่า ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) ระบบและกลไกของรูปแบบ 4) วิธีดำเนินการของรูปแบบ 5) แนวทางการประเมินผลรูปแบบ และ 6) เงื่อนไขของรูปแบบ

สมาน อัครภูมิ (2550) เสนอแนวคิดว่า องค์ประกอบของรูปแบบที่ดีควรประกอบไปด้วย 7 องค์ประกอบ คือ 1) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 2) ทฤษฎีพื้นฐานและหลักการของรูปแบบ 3) ระบบงานและกลไกของรูปแบบ 4) วิธีการดำเนินงานของรูปแบบ 5) แนวการประเมินรูปแบบ 6) คำอธิบายประกอบรูปแบบ 7) ระบุเงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้

รัชฎาพร พิมพิชัย (2555) ได้สรุปรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ว่า มีองค์ประกอบสำคัญ ดังนี้ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการของรูปแบบ 5) การวัดและประเมินผล และ 6) สื่อและแหล่งเรียนรู้

วิศิษฐ์ มุ่งนากลาง (2555) ได้สรุปรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเขตตรวจราชการที่ 11 ว่ามี 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) หลักการของรูปแบบ 2) ความมุ่งหมายของรูปแบบ 3) เนื้อหาของรูปแบบ 4) กระบวนการของรูปแบบ และ 5) การวัดและประเมินผล

อนันตดา ชาวนา (2556) ได้สรุปรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขตตรวจราชการที่ 11 ว่า มี 6 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการ 5) สื่อและแหล่งเรียนรู้ และ 6) การวัดและประเมินผล

นภาพร พันธุ์ชัย (2556) ได้สรุปองค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูกลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ว่า มีองค์ประกอบสำคัญ 6 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการ 5) การวัดประเมินผล และ 6) สื่อและแหล่งเรียนรู้

ชนิษฐา ชัยประโคน (2556) ได้สรุปองค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครู ด้านพฤติกรรมเชิงบวกในการเสริมสร้างวินัยของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาในเขตตรวจราชการที่ 11 ว่า มี 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) หลักการของรูปแบบ 2) ความมุ่งหมายของรูปแบบ 3) เนื้อหาของรูปแบบ และ 4) กระบวนการของรูปแบบ

กษมน มังคละศิริ (2557) ได้สรุปองค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครู เพื่อ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขต ตรวจราชการที่ 11 ว่า มี 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) หลักการ 2) จุดมุ่งหมาย 3) เอกสารประกอบการพัฒนา 4) วิธีการพัฒนา และ 5) การวัดและประเมินผล

ศิริพร กุลสานต์ (2557) ได้สรุปองค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ว่า มี 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) หลักการของรูปแบบ 2) ความมุ่งหมายของรูปแบบ 3) เนื้อหาของรูปแบบ 4) กระบวนการพัฒนา และ 5) การวัดและ ประเมินผล

รัตติยา พร้อมสิน (2559) ได้สรุปองค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาภาค 11 ว่า มี 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการพัฒนา และ 5) การวัดและประเมินผล

ส่องแสง อัยวรรณ (2559) ได้สรุปองค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูผู้สอน ภาษาอังกฤษโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ ว่ามี ดังนี้ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการพัฒนา และ 5) การวัดและการประเมินผล

กิ่งแก้ว ภูทองเงิน (2561) ได้สรุปองค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาครูตามแนวคิดชุมชน การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนระดับประถมศึกษา ว่ามี 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) หลักการและเหตุผล 2) จุดมุ่งหมาย 3) กระบวนการพัฒนา 4) บทบาทผู้เกี่ยวข้อง และ 5) ปัจจัยความสำเร็จ

ตารางที่ 5 องค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) (ต่อ)

นักการศึกษา, วิชาการ	องค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)														
	หลักการของรูปแบบ	วัตถุประสงค์ของรูปแบบ	เนื้อหาของรูปแบบ	กระบวนการพัฒนา	การประเมินรูปแบบ	สื่อและแหล่งเรียนรู้	ระบบงานและกลไก	การนำไปใช้	โครงสร้างองค์การ	สภาพแวดล้อม	ภาวะผู้นำ	บทบาทผู้เกี่ยวข้อง	ปัจจัยความสำเร็จ	การจัดการ	คำอธิบายประกอบ
วิศิษฎ์ มุ่งนากลาง (2555)	/	/	/	/	/										
อนันตดา ชาวนา (2556)	/	/	/	/	/	/									
นภาพร พันธุ์ชัย (2556)	/	/	/	/	/	/									
ชนิษฐา ชัยประโคน (2556)	/	/	/	/											
กษมน มังคละศิริ (2557)	/	/		/	/	/	/								
ศิริพร กุลสานต์ (2557)	/	/	/	/	/										
รัตติยา พร้อมสิน (2559)	/	/	/	/	/										
ส่องแสง อัยวรรณ (2559)	/	/	/	/	/										
ทิตนา แชนณี (2560)	/			/			/								/
กิงแก้ว ภูทองเงิน (2561)	/	/		/								/	/		
รุปนีย์ นารี (2561)	/	/	/	/	/										
ปิยณัฐ วงศ์เครือธร (2562)	/	/	/	/	/										
สิริกร ไชยราช (2562)	/	/	/	/											
ความถี่	18	18	13	18	14	5	4	2	2	2	2	1	1	1	2
ร้อยละ	90	90	65	90	70	25	20	10	10	10	10	5	5	5	10

จากตารางที่ 5 องค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) พบว่ามี องค์ประกอบเชิงทฤษฎี (Theoretical Framework) จำนวน 15 องค์ประกอบ แต่การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้หลักเกณฑ์ในการพิจารณาจากความถี่ขององค์ประกอบที่นักวิจัยส่วนใหญ่เลือกเป็นองค์ประกอบหลักของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ในระดับสูงมากกว่าร้อยละ 50 ในที่นี้ คือ ความถี่ตั้งแต่ 14 ขึ้นไป พบว่า สามารถคัดสรรเป็นองค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์) ได้ 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1) หลักการของรูปแบบ หมายถึง แนวคิดที่ใช้เป็นหลักในการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ประกอบไปด้วย (1) เป็นรูปแบบที่พัฒนาขึ้นโดยยึดแนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) (2) เป็นรูปแบบการพัฒนาครูสู่การพัฒนาผู้เรียนโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานการพัฒนา (3) เป็นรูปแบบการพัฒนาที่ใช้กระบวนการเรียนรู้ร่วมกันผ่านการฝึกปฏิบัติจริง

2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ หมายถึง เป้าหมายในการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ประกอบไปด้วย (1) เพื่อพัฒนาให้ครูมีภาวะผู้นำในด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) (2) เพื่อให้ครูร่วมกันพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนผ่านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) (3) เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีสมรรถนะสำคัญด้านความสามารถในการคิด

3) เนื้อหาของรูปแบบ หมายถึง สารที่เป็นองค์ความรู้ในเอกสารประกอบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ประกอบไปด้วย (1) ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) (2) ความรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) (3) ความรู้เกี่ยวกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และ (4) ความรู้เกี่ยวกับสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4) กระบวนการของรูปแบบ หมายถึง ขั้นตอน วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มี 8 ขั้นตอน ดังนี้ (1) แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนา (2) จัดทำบันทึกคำรับรองการปฏิบัติงาน (3) ประชุมจัดทำแผนงานการขับเคลื่อนการพัฒนา (4) ประชุมปฏิบัติการเพิ่มความรู้ความเข้าใจ (5) สร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) (6) นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล (7) เปิดชั้นเรียน (Open Class) และ (8) ประชุมถอดบทเรียน

5) การประเมินผลของรูปแบบ หมายถึง วิธีการประเมินคุณลักษณะและพฤติกรรมที่แสดงออกถึงภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ในกระบวนการพัฒนา และตรวจสอบประสิทธิผลของรูปแบบ ด้วยวิธีการต่าง ๆ ดังนี้ (1) ประเมินภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครู (2) การประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด (3) การประเมินผลงานการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครู (4) การสอบถามความพึงพอใจของครูต่อการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

จากแนวคิด วิธีการพัฒนา และองค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ซึ่งเป็นกรอบแนวคิดที่เป็นแบบแผนแสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบเพื่อให้เข้าใจง่าย มองเห็นเป็นรูปธรรม เป็นเครื่องมือทางความคิดที่ยึดถือเป็นแนวทาง

ในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ได้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำองค์ความรู้ดังกล่าว มากำหนดเป็นองค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) เนื้อหาของรูปแบบ 4) กระบวนการของรูปแบบ และ 5) การประเมินผลของรูปแบบ

6.5 วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำครู (Teacher Leadership)

วีโรจน์ สารรัตนะ (2548) ได้กล่าวว่า แนวคิดในการเรียนรู้ของครูและรูปแบบการพัฒนาครูว่า การเรียนรู้ของครู (Teacher Learning) เป็นหัวใจสำคัญของความพยายามที่จะพัฒนาโรงเรียน ซึ่งการที่จะก่อให้เกิดการเรียนรู้ของครูนั้น ผู้บริหารโรงเรียน ควรคำนึงถึงหลักการ ดังนี้

1) มีกรอบแนวคิดในการพัฒนาครูเสียใหม่ ให้มองการพัฒนาครูเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตการปฏิบัติงานประจำวันของครูเอง

2) เน้นการเรียนรู้เนื้อหาใหม่ ๆ ความรู้ใหม่ ๆ และวิธีการใหม่ ๆ จากห้องเรียนจากเพื่อนครู จากนักพัฒนาบุคลากรในโรงเรียน และจากผู้บริหารภายในโรงเรียนของตนเอง

3) เสริมสร้างความเป็นชุมชนเชิงวิชาชีพที่เข้มแข็งโดยให้ครูมีความรู้สึกเป็นเจ้าของและมีพันธกิจร่วมที่เข้มแข็ง ให้ครูมีการวางแผนและมีการพูดคุยปรึกษาหารือระหว่างกัน ให้ครูมีการสังเกตการสอนกับเพื่อนครูคนอื่นและให้มีข้อมูลย้อนกลับซึ่งกันและกัน

4) ให้การเรียนรู้ของครูเกิดขึ้นจากการตัดสินใจของตัวครูเองว่าคืออะไรสำคัญอะไรไม่สำคัญ อะไรจำเป็นหรือไม่จำเป็นส่วนรูปแบบการพัฒนาครูอาจทำได้หลายรูปแบบ เช่น

(1) รูปแบบการฝึกอบรม เป็นรูปแบบที่ใช้กันมายาวนานใช้กันค่อนข้างมาก แต่มีลักษณะถ่ายทอดความรู้ เป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการกระทำจากภายนอกซึ่งมักพบปัญหาในการนำเอาทักษะการเรียนรู้ที่ได้จากการฝึกอบรมไปสู่การปฏิบัติจริงในห้องเรียน

(2) รูปแบบการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลให้โอกาสครูได้ซักถามและมีการนิเทศให้ข้อมูลย้อนกลับระหว่างกัน ซึ่งจะให้ผลดีทั้งต่อผู้รับการนิเทศและผู้ให้การนิเทศ

(3) รูปแบบการพัฒนาที่เกิดจากความต้องการของครูเอง รูปแบบนี้เชื่อว่าครูคือผู้ที่กำหนดความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตัวเองที่ดีที่สุด สิ่งที่จะพัฒนานั้นมีความเกี่ยวข้องกับประสบการณ์การเรียนรู้โดยตรง ดังนั้นในขั้นตอนการพัฒนาครูตามรูปแบบนี้จะเริ่มต้นด้วยการระบุกระบวนการที่ค้นเก่า กระบวนการที่ค้นใหม่ พัฒนารายบุคคล พัฒนาทั้งรายบุคคลและทั้งองค์การ ยึดโรงเรียนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา มุ่งการเปลี่ยนแปลงเป็นส่วน ๆ แยกกัน มุ่งการเปลี่ยนแปลงทั้งระบบโรงเรียน เน้นความต้องการของครู เน้นความต้องการและการเรียนรู้ของนักเรียน ใช้รูปแบบที่หลากหลาย จัดโดยผู้บริหารหรือครูแกนนำถ่ายทอดความรู้โดยผู้เชี่ยวชาญ เรียนรู้ด้วยตนเองจากกระบวนการเรียนการสอน

(4) รูปแบบให้ครูเป็นผู้เรียนด้วยตนเอง รูปแบบนี้เชื่อว่า ครูในฐานะเป็น “ผู้เรียนรู้ที่เป็นผู้ใหญ่” จึงต้องการที่จะมีส่วนเกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาที่สอดคล้องกับความสนใจในงานของเขา เชื่อว่าครูเป็นผู้ที่อยู่ในฐานะที่จะเป็นผู้กำหนดแนวทางให้ดีที่สุด โดยความเชื่อนี้จะทำให้มีลักษณะกลายเป็นผู้วิจัย เป็นผู้เรียนรู้ด้วยตนเอง และเป็นผู้แสวงหาทางแก้ปัญหาหลักสูตร หรือ การสอนของเขาเอง โดยเริ่มจากการกำหนดปัญหา การหาทางเลือกที่เป็นไปได้เพื่อแก้ปัญหา การรวบรวมข้อมูลหรือศึกษาปัญหาที่กำหนดการพัฒนา แผนดำเนินงานจากข้อมูลที่ศึกษาได้ การดำเนินการแก้ปัญหาและการประเมินผล เพื่อนำไปสู่การปรับปรุง แผนการดำเนินงานนั้นอีก

(5) รูปแบบการสืบเสาะค้นหา (Inquiry) ซึ่งอาจใช้ได้กับทั้งรายบุคคล หรือกับรายกลุ่ม เป็นรูปแบบที่ให้ครูได้ศึกษาค้นคว้าเพื่อการปรับปรุงแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนในห้องเรียนหรือ ปัญหาของโรงเรียน โดยอาจใช้วิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติ หรือวงจรคุณภาพ หรือเทคนิคการบริหารคุณภาพโดยรวม

สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา (2551) ได้สรุปกระบวนการในการพัฒนาครูไว้ในคู่มือดำเนินการพัฒนาหลักสูตรพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับการกระจายอำนาจสำหรับครูและศึกษานิเทศก์ ไว้ว่า มีกระบวนการพัฒนา 4 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง (Self-Study) ให้ครูผู้เข้ารับการพัฒนาศึกษาเอกสาร สื่อด้วยตนเองเกี่ยวกับความรู้พื้นฐานตามหลักสูตรตามแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ตามความเหมาะสม

ขั้นตอนที่ 2 การอบรมเชิงปฏิบัติการแบบเข้ม (Sensitivity Workshop) อบรมเชิงปฏิบัติการแบบเข้มตามหลักสูตรผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับการกระจายอำนาจสำหรับครูผู้สอนจำนวน 60 ชั่วโมง ด้วยวิธีการบูรณาการเนื้อหาและกิจกรรมที่หลากหลายทุกหน่วยการเรียนรู้เข้าด้วยกัน รวมทั้งร่วมกันวางแผนปฏิบัติงานในสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 3 การเรียนรู้ระหว่างปฏิบัติงาน (Learning on the Job)

ขั้นตอนที่ 4 การประชุมสัมมนาหลังการพัฒนา (Seminar) การประชุมสัมมนา เพื่อนำเสนอผลงานในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลง เพื่อรองรับการกระจายอำนาจ

กัลยรัตน์ เมืองสง (2550) ได้เสนอวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำที่ดีไว้ 3 วิธี คือ การศึกษาดูงาน การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการระดมความคิดเห็น

รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2551) ได้กล่าวถึงแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำไว้หลายประการ คือ การพัฒนาผู้นำด้วยการใช้การรับรู้ด้วยตนเอง ประกอบด้วย 1) การฝึกอบรม 2) การสร้างประสบการณ์ในการทำงาน 3) การสอนงาน การสร้างวินัยในตนเอง การให้การศึกษาประสบการณ์ และการให้คำแนะนำจากผู้อาวุโสกว่า

อนัตตา ขาวนา (2556) ได้สรุปวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำและภาวะผู้นำครู ประกอบไปด้วย 7 วิธี คือ 1) การฝึกอบรม 2) การฝึกปฏิบัติจริง 3) การศึกษาเอกสารประกอบ 4) การประชุมเชิงปฏิบัติการ 5) การศึกษาดูงาน 6) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และ 7) การระดมสมอง

รัชฎาพร พิมพิชัย (2556) ได้สรุปวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำครูผู้สอนด้านการจัดการการเรียนการสอนมีหลายวิธี มีโปรแกรมการพัฒนารูปแบบและชนิดโปรแกรม เช่น การฝึกอบรม การประชุมสัมมนา การประชุมปฏิบัติการ การศึกษาดูงาน การใช้คู่มือ ซึ่งในการใช้วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำนั้นขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ที่ต้องการพัฒนาว่ามีความต้องการอย่างไร และมีเป้าหมายเพื่อให้ผู้เข้ารับการพัฒนาได้อะไรโดยสามารถปรับให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการพัฒนาได้

ฐิติมา ไชยมหา (2556) ได้เสนอวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ ดังนี้ 1) การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ 2) การศึกษาดูงาน 3) การติดตามและประเมินผลการพัฒนา 4) การใช้ชุดการพัฒนา 5) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 6) การสร้างเครือข่ายการจัดการเรียนรู้ 7) การให้มีคู่มือการพัฒนาการจัดการเรียนรู้

ศิริพร กุลสานต์ (2557) ได้สรุปวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มี 4 วิธีคือ การศึกษาด้วยตนเอง การฝึกอบรม การศึกษาดูงาน และการฝึกปฏิบัติจริง

ส่องแสง อัยวรรณ (2559) สรุปวิธีการเสริมสร้างภาวะผู้นำสำหรับวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ได้ 4 วิธี ดังนี้ 1) การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ 2) การฝึกปฏิบัติจริง 3) การศึกษาดูงาน 4) การศึกษาด้วยตนเอง

นันทรัตน์ ฤทธิ์บำรุง (2559) ได้สรุปวิธีการเสริมสร้างภาวะผู้นำครูด้านการเป็นแบบอย่างทางการสอนสำหรับสถานศึกษา คือ 1) การเรียนรู้จากการทำงาน 2) การปฏิบัติงานสภาพจริง และ 3) การเรียนรู้จากการฝึกอบรม

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2561) ได้เสนอว่า สถาบันผลิตครูสถานศึกษา ครูและหน่วยงาน ต้นสังกัดของครูควรเร่งปรับเปลี่ยนรูปแบบการพัฒนาครูเป็นเครือข่ายเชิงพื้นที่และมีรูปแบบทางเลือกในการพัฒนาครูเพื่อให้การพัฒนาครูส่งผลถึงการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนทุกคนอย่างทั่วถึง โดยใช้รูปแบบการพัฒนาแบบผสมผสานระหว่าง การพัฒนาในเวลา การปฏิบัติงาน (On-the-job Training) การพัฒนานอกเวลา (Off-the-job Training) และการเรียนรู้ด้วยตนเองทั้งแบบ online และใช้สื่อรูปแบบต่าง ๆ เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า สถาบันผลิตครูสถานศึกษา ครูและหน่วยงานต้นสังกัดของครูควรเป็นผู้รับผิดชอบในการพัฒนาครูและการพัฒนาครูควรมีรูปแบบผสมผสานระหว่าง การพัฒนาในเวลาการปฏิบัติงาน (On-the-job Training) การพัฒนานอกเวลา (Off-the-job Training) และการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทั้งแบบ Online และใช้สื่อรูปแบบต่าง ๆ

McCauley (1986) ได้สรุปวิธีการในการพัฒนาภาวะผู้นำ มี 4 วิธี ดังต่อไปนี้

1) การเรียนรู้จากการทำงาน (Learn on the Job) ภาวะผู้นำนั้นสามารถเรียนรู้ได้จากการทำงาน งานที่ท้าทายมากขึ้นเท่าใดยิ่งเรียนรู้มากยิ่งขึ้นเท่านั้น ในระบบราชการนั้นแต่ละตำแหน่งเป็นงานที่ท้าทายในระดับที่แตกต่างกัน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงเรียนรู้ภาวะผู้นำในระดับที่แตกต่างกันด้วย

2) การเรียนรู้จากคนอื่น ภาวะผู้นำสามารถเรียนรู้ได้จากคนอื่น เช่น เพื่อนร่วมงาน ผู้ใต้บังคับบัญชา เป็นต้น สำหรับสถานศึกษาขนาดใหญ่ที่มีความซับซ้อนในการบริหารจัดการนั้น ผู้บังคับบัญชานั้นเป็นแหล่งสำคัญในการเรียนรู้เพราะจะเป็นตัวแบบของบทบาท ทั้งในด้านดีหรือด้านไม่ดี และเป็นแหล่งที่จะให้ข้อมูลย้อนกลับผู้บังคับบัญชาสามารถมอบหมายหน้าที่ที่ท้าทายให้ทำ เพื่อนร่วมงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชาก็จะเป็นแหล่งข้อมูล เป็นทรัพยากรและให้ข้อมูลย้อนกลับในการทำงาน

3) การเรียนรู้จากความผิดพลาด การเรียนรู้จากความผิดพลาดหรือ “ผิดเป็นครู” เป็นอีกวิธีหนึ่งในการพัฒนาภาวะผู้นำ มีงานวิจัยที่แสดงว่าความผิดพลาดทำให้บุคคลตระหนักถึงข้อจำกัดของตนเอง รู้จักจุดอ่อนของตน สามารถวิเคราะห์พฤติกรรมของตนเองหาทางปรับปรุงและพัฒนาให้ดีขึ้น

4) การเรียนรู้จากการฝึกอบรม การฝึกอบรมเป็นวิธีการที่สำคัญอีกวิธีการหนึ่งในการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีงานวิจัยต่าง ๆ ยืนยันว่าภาวะผู้นำสามารถเกิดขึ้นได้จากการฝึกอบรม การฝึกอบรมจะช่วยให้มีความรู้ รู้จักกระบวนการในการนำ และรู้จักเทคนิคที่จะปรับพฤติกรรมของตนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ หลักสูตรการฝึกอบรมภาวะผู้นำอาจเป็นหลักสูตรทั่ว ๆ ไป หรือหลักสูตรที่เฉพาะเจาะจงทฤษฎีใดทฤษฎีหนึ่งจะควบคุมกิจกรรมของกลุ่ม

จากแนวคิดของนักวิชาการที่เกี่ยวกับการพัฒนาและพัฒนาภาวะผู้นำครู ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้สังเคราะห์และสรุปเป็นวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ดังแสดงในตารางที่ 6 ดังนี้

ตารางที่ 6 วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำครู (Teacher Leadership)

นักวิชาการ	วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำครู (Teacher Leadership)						
	วิโรจน์ สารรัตน์ (2548)	รูปแบบ การฝึกอบรม	รูปแบบ การนิเทศ ติดตาม	รูปแบบให้ครู เป็นผู้เรียน ด้วยตนเอง	เรียนรู้ด้วย ตนเองจาก การสอน	รูปแบบ การสืบเสาะ ค้นหา	เสริมสร้าง ชุมชนเชิง วิชาชีพ
สถาบัน พัฒนาครูฯ (2550)	การศึกษา หาความรู้ ด้วยตนเอง	การอบรม เชิงปฏิบัติ การแบบเข้ม		การเรียนรู้ ระหว่าง ปฏิบัติงาน			การประชุม สัมมนา

ตารางที่ 6 วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำครู (Teacher Leadership) (ต่อ)

นักวิชาการ	วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำครู (Teacher Leadership)						
กัลยรัตน์ เมืองสง (2550)		การประชุม เชิงปฏิบัติการ	การศึกษา ดูงาน				การระดม ความคิดเห็น
รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2551)	การฝึก อบรม	การสร้าง ประสบการณ์ ในการทำงาน	การสอนงาน	การสร้าง วินัยใน ตนเอง	การศึกษา ประสบ การณ์	การรับ คำแนะนำ จากผู้อาวุโส	
อนัตตา ชานา (2556)	การฝึกอบรม	การประชุม เชิงปฏิบัติการ	การศึกษา ดูงาน	การฝึก ปฏิบัติจริง	การศึกษา เอกสาร ประกอบ	การแลกเปลี่ยน เรียนรู้	การระดม สมอง
รัชฎาพร พิมพ์ชัย (2556)	การฝึกอบรม	การประชุม ปฏิบัติการ	การศึกษา ดูงาน		การใช้คู่มือ		การประชุม สัมมนา
ฐิติมา ไชยมหา (2556)	การฝึก อบรม เชิงปฏิบัติการ	การติดตาม และ ประเมินผล	การศึกษา ดูงาน	การใช้ชุด การพัฒนา	การให้มีคู่มือ การพัฒนา	การสร้าง เครือข่าย การสอน	การแลกเปลี่ยนเรียนรู้
ศิริพร กุลสานต์ (2557)	การฝึกอบรม		การศึกษา ดูงาน	การฝึก ปฏิบัติจริง	การศึกษา ด้วยตนเอง		
ส่องแสง อัยวรรณ (2559)	การฝึกอบรม เชิงปฏิบัติการ		การศึกษา ดูงาน	การฝึก ปฏิบัติจริง	การศึกษา ด้วยตนเอง		
นันทรัตน์ ฤทธิ์บำรุง (2559)	การเรียนรู้จาก การฝึกอบรม	การเรียนรู้ จากการ ทำงาน		การ ปฏิบัติงาน สภาพจริง			
สกศ. (2561)		การพัฒนา ในเวลา การปฏิบัติงาน			การเรียนรู้ ด้วยตนเอง		การพัฒนา นอก เวลางาน
McCauley (1986)	การเรียนรู้จาก การฝึกอบรม	การเรียนรู้ จากการ ทำงาน	การเรียนรู้ จากคนอื่น		การเรียนรู้ จากความ ผิดพลาด		
ผู้วิจัย สังเคราะห์	การประชุมเชิงปฏิบัติการ		การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)			การเปิด ชั้นเรียน	การประชุม ถอดบทเรียน

จากตารางที่ 6 วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำครู (Teacher Leadership) ผู้วิจัยสังเคราะห์ข้อมูล จัดหมวดหมู่วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำครู (Teacher Leadership) ให้สอดคล้องกับแนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โดยยึดหลักความถูกต้องครอบคลุม ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ นำกิจกรรมที่มีการดำเนินการในลักษณะใกล้เคียงกันรวมเข้าด้วยกัน สรุปเป็น 4 วิธี ดังนี้

1) การประชุมปฏิบัติการ เป็นการจัดกิจกรรมให้ครูได้เข้าร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ในประเด็นปัญหาที่น่าสนใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่มีการเตรียมการอย่างรอบคอบ ทั้งด้านวิชาการ หรือทฤษฎี และด้านการปฏิบัติ เน้นบรรยากาศที่เป็นกันเอง ให้ผู้เข้าประชุมทุกคนมีส่วนร่วม ลงมือปฏิบัติ เน้นการร่วมกันทำงานเพื่อฝึกการแก้ปัญหา โดยคำนึงถึงการเสริมสร้างศักยภาพให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้นำสิ่งที่ตนเรียนรู้มาปฏิบัติในสถานการณ์ทำงานจริงได้

2) การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เป็นการรวมกลุ่มครู ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน และนักการศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนผ่านการพัฒนาบทเรียน ร่วมกัน บนพื้นฐานความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตร การมีวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วมกัน การมีภาวะผู้นำ ร่วมกัน การทำงานเป็นทีมร่วมมือร่วมพลัง และการสนับสนุนปัจจัย ทำให้ครูสามารถสร้างความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการทำงาน

3) การเปิดชั้นเรียน หมายถึง การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ รวมไปถึงเปิดโอกาสให้ครูต่างโรงเรียน ผู้ปกครองนักเรียน ศึกษานิเทศก์ และผู้ที่สนใจได้เข้ามาศึกษา การพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนตามแนวทางของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

4) การประชุมถอดบทเรียน หมายถึง การจัดกิจกรรมให้ครูเข้าร่วมจัดการความรู้ สะท้อนความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับรายละเอียดขั้นตอนการทำงาน ผลการทำงาน ความรู้ใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการทำงาน ทั้งที่เป็นความสำเร็จหรือความล้มเหลว จุดเด่น และจุดที่ควรพัฒนา

6.6 การขับเคลื่อนชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในสถานศึกษา

จากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีนักวิชาการกล่าวถึงการดำเนินการ ขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) ได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการ ขับเคลื่อนกระบวนการ PLC (Professional Learning Community) ระดับสถานศึกษา ดังนี้

1) แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC ระดับสถานศึกษา คณะกรรมการมี จำนวนตามความเหมาะสม (1) ผู้อำนวยการสถานศึกษา (2) รองผู้อำนวยการสถานศึกษา (3) หัวหน้าหมวด (4) ครู

2) กำหนดแผนงานการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC ระดับสถานศึกษา การจัดทำ แผนงานการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC สู่สถานศึกษา ประกอบด้วย

(1) สร้างทีมงาน PLC ในสถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

(2) สร้างความรู้ ความเข้าใจ และแนวทางการปฏิบัติให้กับบุคลากรในสถานศึกษา (พาดู พาคิด พาทำ)

(3) สร้างเครือข่ายกับหน่วยงานอื่น (ระดับบุคคลระดับองค์กร ระดับหน่วยงาน)

(4) กำกับ ติดตาม นิเทศ และประเมินผล

(5) ส่งเสริม สนับสนุน และประสานงาน การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

3) การขับเคลื่อนกระบวนการ PLC สู่การปฏิบัติในสถานศึกษา

(1) ขับเคลื่อนกระบวนการ PLC สู่การปฏิบัติในสถานศึกษา พร้อมทั้งบันทึกลงใน Logbook ตามลำดับดังนี้ ค้นหาปัญหา หาสาเหตุ แนวทางแก้ไข ออกแบบกิจกรรม นำสู่การปฏิบัติ และสะท้อนผล

(2) สรุปรายงานผล และจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้

4) กำกับ ติดตาม นิเทศและประเมินผล

(1) จัดทำแผนและเครื่องมือ กำกับ ติดตาม นิเทศและประเมินผลการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC สู่สถานศึกษา

(2) คณะกรรมการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC สู่สถานศึกษา ระดับสถานศึกษาดำเนินการกำกับติดตาม นิเทศ และประเมินผลการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC สู่สถานศึกษา

(3) เร่งรัด ติดตาม และสนับสนุน ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ไม่ประสบความสำเร็จในการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC สู่สถานศึกษา

5) สรุปรายงานผลการดำเนินการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC

(1) ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษารายงานผลการดำเนินการตามกระบวนการ PLC สู่สถานศึกษา พร้อม Logbook เป็นรายบุคคลต่อผู้บริหารสถานศึกษา

(2) คณะกรรมการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC สู่สถานศึกษา ระดับสถานศึกษา สรุปรายงานผลการดำเนินการติดตามการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC สู่สถานศึกษา ในสถานศึกษา

(3) สถานศึกษารายงานผลการดำเนินการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC สู่สถานศึกษา ต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง

6) กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถอดบทเรียน และยกย่องเชิดชูเกียรติการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC สู่สถานศึกษา

(1) สถานศึกษาจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Show & Share) การขับเคลื่อนกระบวนการ PLC สู่สถานศึกษา ที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

(2) ยกย่องเชิดชูเกียรติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มีกระบวนการดำเนินการที่ดีสามารถเป็นแบบอย่างได้ และเผยแพร่ด้วยวิธีการที่หลากหลาย

กรัณย์พล วิวรรณมงคล (2561) ได้นำเสนอรูปแบบการพัฒนาครูโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ดังนี้

ระยะที่ 1 การเตรียมความพร้อมในการพัฒนาครู

- 1) ศึกษาความต้องการพัฒนาและร่วมทำความเข้าใจในการพัฒนาครูและทำบันทึกตกลงความร่วมมือ
- 2) ประชุมชี้แจงและพัฒนาความรู้ความเข้าใจประเด็นที่จะพัฒนา การกำหนดเป้าหมายการสร้างคุณค่าและการให้ความสำคัญในการพัฒนาจัดทำแผนพัฒนาตนเอง
- 3) ร่วมวางแผนและแนวทางการดำเนินงานสู่การพัฒนาครูในสถานศึกษา

ระยะที่ 2 กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

ขั้นที่ 1 ร่วมสร้างกลุ่มและวิเคราะห์ปัญหาจากผลการเรียนรู้

- 1.1 ผู้อำนวยการการประชุมกลุ่มใหญ่จากหัวหน้างาน เพื่อชี้แจงเป้าหมายของสถานศึกษาและชี้แจงปัญหาที่สำคัญขององค์กรหรือสถานศึกษาจากผลลัพธ์ที่ไม่บรรลุเป้าหมาย
- 1.2 ครูดำเนินการรวมกลุ่มกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อจัดตั้งกลุ่มในการดำเนินงานโดยแจ้งหัวหน้างานหรือผู้อำนวยการสถานศึกษาเพื่อจัดทำคำสั่งและบทบาทหน้าที่
- 1.3 สมาชิกกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาของผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ผ่านมาของงานหรือกลุ่มที่รับผิดชอบถึงปัญหาของผลลัพธ์ หรือปัญหาผลลัพธ์การเรียนรู้ไม่บรรลุเป้าหมายหรือมาตรฐานการเรียนรู้ และสอดคล้องกับเป้าหมายหลักของสถานศึกษาหรือองค์กร
- 1.4 กลุ่มสมาชิกจัดเรียงปัญหาเรียงลำดับปัญหาจากความสำคัญมากไป น้อยหรือภารกิจผลลัพธ์ที่เร่งด่วนและลงมติกลุ่มในการแก้ปัญหาในผลลัพธ์

ขั้นที่ 2 วางแผนกำหนดเป้าหมายร่วมกัน

- 2.1 หัวหน้างาน/หัวหน้ากลุ่มสมาชิกดำเนินการวางแผนงานระดับองค์กรเพื่อบรรลุเป้าหมายหรือจุดหมายปลายทาง
- 2.2 จัดทำแผนระยะเวลาการปฏิบัติในภาพรวมของแผนงานในการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มสมาชิก กิจกรรมที่ร่วมดำเนินการ ระยะเวลาการพบกันในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตามมติของกลุ่ม
- 2.3 นำเสนอแผนการดำเนินการต่อหัวหน้าองค์กรหรือผู้อำนวยการโรงเรียน
- 2.4 สร้างเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ในรูปแบบต่าง ๆ อาทิเช่น เครือข่ายออนไลน์ เครือข่ายแบ่งปันข้อมูล ฯลฯ

ขั้นที่ 3 สร้างองค์การการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

- 3.1 สมาชิกกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพร่วมกันวิเคราะห์แนวทางแก้ไขปัญหา

ตามประเด็นของกลุ่มและสรุปแนวทางวิธีการแก้ปัญหา

3.2 สมาชิกกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อร่วมสร้างกิจกรรมและสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้เพื่อนำไปพัฒนาผู้เรียนในชั้นเรียน

3.3 วางแผนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่มหรือต่างกลุ่ม ระหว่างปฏิบัติงาน และร่วมสะท้อนผลการดำเนินงานในระหว่างการทำงานระหว่างสมาชิกจนครบทุกคน

3.4 ดำเนินการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตามแผนในระหว่างปฏิบัติการ หรือการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากชั้นเรียนตามแผนการดำเนินงานของกลุ่มจนครบสมาชิกในกลุ่ม การดำเนินงานของสมาชิกผู้รับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จะต้องเตรียมเครื่องมือในการพัฒนาผู้เรียนนำเสนอ จากนั้นเข้าแลกเปลี่ยนเรียนรู้การพัฒนาผู้เรียนในชั้นเรียน และสะท้อนผลในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในแต่ละคนที่เข้ารับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อนำผลการแลกเปลี่ยนไปใช้ในครั้งต่อไป

ขั้นที่ 4 ร่วมสะท้อนจากผลลัพธ์

4.1 ผู้แทนสมาชิกกลุ่มรายงานผลการพัฒนาของกลุ่ม โดยชี้ถึงเป้าหมายของกลุ่มที่สอดคล้องกับเป้าหมายองค์กร กระบวนการดำเนินการของกลุ่มสมาชิก ผลลัพธ์การดำเนินงานของกลุ่ม ในรูปแบบนำเสนอในองค์กรและแลกเปลี่ยนเรียนรู้แต่ละกลุ่ม

4.2 สมาชิกร่วมสะท้อนผลการปฏิบัติของกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเมื่อสิ้นสุดผลการดำเนินการ ด้วยกิจกรรมวงกลมเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้หรือวิธีการอื่นๆที่เหมาะสม

4.3 ทำการบันทึกสรุปการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่มสมาชิก และสิ่งที่จะดำเนินการในครั้งต่อไป หรืออาจเป็นผลลัพธ์เดิมแต่การปฏิบัติแนวใหม่เพื่อให้บรรลุผลลัพธ์ที่สูงขึ้นในครั้งต่อไป เพื่อการรายงานผลสู่วงรอบใหม่

ระยะที่ 3 เผยแพร่ผลงานสู่สาธารณชน (Best Practice)

- 1) กำหนดแผนการดำเนินงานนำเสนอผลงานและรูปแบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- 2) นำเสนอแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในรูปแบบการนำเสนอและรูปแบบนิทรรศการ
- 3) สรุปและถอดบทเรียนจากการดำเนินงาน

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2561) นำเสนอการบริหารจัดการกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในสถานศึกษา ประกอบด้วยขั้นตอน ดังนี้ 1) แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC ของสถานศึกษา 2) ประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC ในสถานศึกษา 3) จัดประชุมสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับครูในสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง 4) ส่งเสริมสนับสนุน กำกับติดตาม และรายงานผล

สิริพันธุ์ สุวรรณมรรคา (มปป.) กล่าวถึงระบบกิจกรรมของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้แบบร่วมมือรวมพลังอย่างต่อเนื่องกันไปในแต่ละภาคการศึกษา โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) การประชุมเตรียมการ เป็นการสร้างโอกาสให้สมาชิกทุกฝ่ายได้มาสื่อสารแลกเปลี่ยนเรียนรู้และร่วมสร้างความเข้าใจในคุณค่า อุดมการณ์ วิสัยทัศน์ เป้าหมาย รวมทั้งร่วมกันวางหลักการ แนวคิด แนวปฏิบัติ และแผนปฏิบัติการในการเพิ่มคุณภาพและความเสมอภาคให้กับนักเรียนทุกคน ในภาคการศึกษานี้ การสื่อสารสร้างความเข้าใจเตรียมความพร้อมใน “ระบบงาน-คน-กิจกรรม-การสนับสนุนต่าง ๆ” ควรจัดในลักษณะของการประชุมปฏิบัติการ (Workshop) 1-2 วันก่อนเปิดภาคเรียน

2) การลงมือปฏิบัติงานและพัฒนาบทเรียนร่วมกัน หลังจากการประชุมเตรียมความพร้อมแล้ว ผู้บริหารและครูทุกคนก็ดำเนินการจัดการเรียนการสอนไปพร้อม ๆ กับการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน ซึ่งในแต่ละภาคการศึกษานั้นครูแต่ละคนในแต่ละคู่ (Buddy team) ต้องพัฒนาบทเรียนร่วมกันคนละ 3 บทเรียน ...การพัฒนาบทเรียนร่วมกัน (Lesson study) เป็นวิธีการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มุ่งเน้นการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนทุกคนเป็นสำคัญไปพร้อม ๆ กับการเรียนรู้แบบร่วมมือรวมพลังของเพื่อนครูสู่การพัฒนาความชำนาญ และความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ กิจกรรมสำคัญในการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน (Lesson study) แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ (PLAN) ขั้นที่ 2 ปฏิบัติการสอนและสังเกตการเรียนรู้ของนักเรียน (DO) และ ขั้นที่ 3 สะท้อนคิดผลการปฏิบัติงาน (SEE)

3) การสื่อสาร สะท้อนคิดแบบไม่เป็นทางการหรือตามอัธยาศัย โดยมีการสื่อสารผ่านระบบonline การเขียน Learning log ฯลฯ ลักษณะสำคัญของการสื่อสารนี้เป็นการสื่อสารแบบปฏิสัมพันธ์ Interactive Communication คือ การสร้างความสัมพันธ์ที่รับฟังซึ่งกันและกัน

4) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ บทเรียนและแผนการพัฒนางานในแต่ละวงจรรายอย่างต่อเนื่อง กล่าวคือในแต่ละเดือนหลังการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครูทุกคนในแต่ละระดับชั้นแล้วควรมีการประชุม เพื่อให้ครูในแต่ละระดับได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์และบทเรียนจากการพัฒนาบทเรียนร่วมกันในวงจรมานั้นและแผนการพัฒนาในวงจรต่อไป

5) การจัดประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้แบบ Symposium เป็นการจัดประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้บทเรียนและการวางแผนปฏิบัติการในภาคการศึกษาต่อไปร่วมกัน เพื่อสร้างโอกาสให้ผู้บริหารและคุณครูทุกคนได้นำประสบการณ์การปฏิบัติที่ดีและบทเรียนที่ได้จากการพัฒนาบทเรียนร่วมกันในภาคการศึกษานั้นมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และใช้เป็นพื้นฐานในการวางแผนปฏิบัติการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนในภาคการศึกษาต่อไปร่วมกัน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2562) ได้สรุปรูปแบบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 เพิ่มพูนความรู้ ขั้นตอนที่ 2 สร้างความตระหนัก ขั้นตอนที่ 3 ร่วมกลุ่มพัฒนา ขั้นตอนที่ 4 สังเกตการสอน ขั้นตอนที่ 5 สะท้อนผลแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ในลักษณะของ After Action Review หรือ AAR ขั้นตอนที่ 6 ประเมินผล และสรุปผล ขั้นตอนที่ 7 นำเสนอ Good Practice หรือ Best Practice ขั้นตอนที่ 8 ขยายผล

จากแนวคิดของนักการศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการขับเคลื่อนชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในสถานศึกษา ดังกล่าว ผู้วิจัยได้สังเคราะห์และจัดหมวดหมู่ข้อมูลแนวทางการขับเคลื่อนชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในสถานศึกษา นำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชาชนเคราะห์) ดังแสดงในตารางที่ 7 ดังนี้

ตารางที่ 7 แนวทางการขับเคลื่อนชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในสถานศึกษา

ขั้น ที่	สำนักงาน คณะกรรมการ การศึกษา ขั้นพื้นฐาน (2560)	สำนักงาน คณะกรรมการ การอาชีวศึกษา (2561)	กรัณย์พล วิวรรธมคณ (2561)	สำนักงาน เลขาธิการ สภาการศึกษา (2562)	สิริพันธุ์ สุวรรณมรรคา (มปป.)	ผู้วิจัย สังเคราะห์
1	1) แต่งตั้ง คณะกรรมการ ขับเคลื่อน กระบวนการ PLC	1) แต่งตั้ง คณะกรรมการ ขับเคลื่อน กระบวนการ PLC	1. การเตรียม ความพร้อม 1) ทำบันทึก ตกลง ความร่วมมือ	1. เพิ่มพูน ความรู้		1) แต่งตั้ง คณะกรรมการ ขับเคลื่อน PLC 2) ทำคำรับรอง การปฏิบัติงาน
2	2) กำหนดแผนงาน การขับเคลื่อน กระบวนการ PLC	2) ประชุม คณะกรรมการ ขับเคลื่อน กระบวนการ (PLC)	2) ประชุมชี้แจง ร่วมวางแผน และแนวทาง การดำเนินงาน	2. สร้าง ความตระหนัก	1) การประชุม เตรียมการ	3) ประชุม จัดทำแผนงาน การขับเคลื่อน PLC
3		3) จัดประชุม สร้างความรู้ ความเข้าใจ ให้กับครู ในสถานศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้อง		3. ร่วมกลุ่ม พัฒนา		4) ประชุม ปฏิบัติการ เพิ่มความรู้ ความเข้าใจ ให้กับครู
4	3) การขับเคลื่อน กระบวนการ PLC สู่การปฏิบัติ		2. กระบวนการ ชุมชนการเรียนรู้ ทางวิชาชีพ 1) ร่วมสร้างกลุ่ม และวิเคราะห์	4) สังเกต การสอน	2) การลงมือ ปฏิบัติงาน และพัฒนา บทเรียนร่วมกัน	5) สร้างชุมชน การเรียนรู้ ทางวิชาชีพ (PLC)

ตารางที่ 7 แนวทางการขับเคลื่อนชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในสถานศึกษา (ต่อ)

ชั้น ที่	สำนักงาน คณะกรรมการ การศึกษา ขั้นพื้นฐาน (2560)	สำนักงาน คณะกรรมการ การอาชีวศึกษา (2561)	กรณียพล วิวรรธมงคล (2561)	สำนักงาน เลขาธิการ สภาการศึกษา (2562)	สิริพันธ์ สุวรรณมรรคา (มปป.)	ผู้วิจัย สังเคราะห์
			ปัญหาจากผล การเรียนรู้ 2) วางแผน กำหนด เป้าหมายร่วมกัน			สู่การพัฒนา การเรียนรู้ ของผู้เรียน
5	4) กำกับ ติดตาม นิเทศและ ประเมินผล		3) สร้างองค์กร การแลกเปลี่ยน เรียนรู้ร่วมกัน 4) ร่วมสะท้อน จากผลลัพธ์	5) สะท้อนผล แลกเปลี่ยน เรียนรู้ใน ลักษณะของ After Action Review หรือ AAR 6) ประเมินผล และสรุปผล	3) การสื่อสาร สะท้อนคิด แบบไม่เป็น ทางการ 4) การ แลกเปลี่ยน เรียนรู้ ประสบการณ์	6) กำกับ ติดตามนิเทศ และประเมินผล
6	5) สรุปรายงานผล การดำเนินการการ ขับเคลื่อน กระบวนการ PLC	4) ส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ติดตาม และ รายงานผล		7) นำเสนอ Good Practice หรือ Best Practice	5) การจัด ประชุม แลกเปลี่ยน เรียนรู้แบบ Symposium	7) เปิดชั้นเรียน (Open Class)
7	6) กิจกรรม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถอดบทเรียน และ ยกย่องเชิดชูเกียรติ		3. เผยแพร่ ผลงาน สู่สาธารณชน (Best Practice)	8) ขึ้นขยายผล		8) ประชุม ถอดบทเรียน

จากตารางที่ 7 แนวทางการขับเคลื่อนชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในสถานศึกษา ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ข้อมูลจัดหมวดหมู่สรุปเป็นแนวทางการขับเคลื่อนชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อนำไปประยุกต์ใช้เป็นกระบวนการของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โดยนำเอาแนวทางการขับเคลื่อน

ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผสมผสานกับแนวทางอื่น ๆ ตามหลักความถูกต้อง ครอบคลุม ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ สรุปเป็น 8 ขั้นตอน ดังนี้

1) แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนา

แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

2) จัดทำคำรับรองการปฏิบัติงาน

3) ประชุมจัดทำแผนการปฏิบัติงาน

(1) ตั้งกลุ่ม PLC ในสถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

(2) จัดทำปฏิทินการดำเนินงาน

(3) สร้างเครือข่ายกับหน่วยงานอื่น

(4) กำกับ ติดตาม นิเทศ และประเมินผล

(5) ส่งเสริม สนับสนุน และประสานงาน การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากร

ทางการศึกษา

4) ประชุมปฏิบัติการเพิ่มความรู้ความเข้าใจ

จัดกิจกรรมให้ครูได้เข้าร่วมศึกษาค้นคว้า แลกเปลี่ยนเรียนรู้ พูดคุย ระดมสมอง อภิปราย เรียนรู้การปฏิบัติงาน การสอนงาน และวิธีการสร้างองค์ความรู้ที่หลากหลาย ด้วยกระบวนการแบบมีส่วนร่วม ให้ผู้เข้าประชุมทุกคนมีส่วนร่วมลงมือปฏิบัติ เน้นการร่วมกันทำงานเพื่อฝึกการแก้ปัญหา โดยดำเนินการประชุมตามกำหนดการ มีลำดับขั้นตอนในการจัดกิจกรรม ดังนี้

(1) กิจกรรมให้ความรู้ เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นให้ผู้เข้าประชุมปฏิบัติการได้รับความรู้เกี่ยวกับแนวคิด หลักการ กระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) องค์ประกอบภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) โดยใช้วิธีการบรรยาย อภิปราย การศึกษาเอกสารประกอบ การประชุม จัดกิจกรรมระดมสมอง ด้วยการแบ่งกลุ่มผู้เข้าร่วมประชุมออกเป็นกลุ่มย่อย ๆ และสนทนากลุ่มย่อย แลกเปลี่ยนเรียนรู้

(2) กิจกรรมนำเสนอผลงานการทำงานกลุ่ม เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นให้ผู้เข้าประชุมปฏิบัติการแต่ละกลุ่ม ส่งตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอผลงานที่ได้จากการระดมความคิด จากการศึกษา องค์ความรู้ และการศึกษาจากสถานการณ์ต่าง ๆ จากเอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการ แล้ว แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ซึ่งกันและกัน หลังจากนั้นสรุปผล เพื่อเตรียมเสนอเป็นผลงานกลุ่ม และสรุปประเด็นสำคัญ นำเสนอโดยการเขียนแผนภาพความคิด (Mind Mapping)

(3) กิจกรรมสรุปองค์ความรู้จากการนำเสนอผลงานการทำงานกลุ่ม เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นให้วิทยากรและผู้เข้าประชุมปฏิบัติการร่วมกันสรุปแนวคิด หลักการ กระบวนการจัด

การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และ
ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

(4) กิจกรรมสรุปองค์ความรู้จากการนำเสนอผลงานการทำงานกลุ่ม เป็นกิจกรรม
ที่จัดขึ้นให้วิทยากรและผู้เข้าประชุมปฏิบัติกรร่วมกันสรุปแนวคิด หลักการ สมรรถนะสำคัญ
ของผู้เรียน

5) สร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

ดำเนินการพัฒนาครูสู่การพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนร่วมกันระหว่างครู ผู้บริหาร
โรงเรียน นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน นักการศึกษา บนพื้นฐานความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตร
ผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันจากการปฏิบัติจริงในห้องเรียน
อย่างต่อเนื่อง ภายใต้แนวคิดจาก 4 องค์ประกอบสำคัญ คือ 1) การมีวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วมกัน
2) การมีภาวะผู้นำร่วมกัน 3) การทำงานเป็นทีมร่วมมือรวมพลังและ 4) การสนับสนุนปัจจัย โดยเน้น
การดำเนินงานตามกระบวนการ 7 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ตั้งกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์ปัญหาและเลือกบทเรียนที่ต้องการพัฒนา

ขั้นที่ 3 แสวงหาแนวทางแก้ปัญหา/วิธีการพัฒนา

ขั้นที่ 4 ออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

(Active Learning)

ขั้นที่ 5 ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 6 จัดการเรียนรู้ตามแผน/สังเกตการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 7 สะท้อนผลการจัดการเรียนรู้

6) กำกับ ติดตามนิเทศ ประเมินผล

(1) จัดทำแผนและเครื่องมือ กำกับ ติดตาม นิเทศและประเมินผลการขับเคลื่อน PLC

(2) คณะกรรมการขับเคลื่อน PLC ดำเนินการกำกับติดตาม นิเทศ และประเมินผล
การขับเคลื่อน PLC ในโรงเรียน

(3) เร่งรัด ติดตาม และสนับสนุน ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ไม่
ประสบความสำเร็จในการขับเคลื่อน PLC สู่สถานศึกษา

7) เปิดชั้นเรียน (Open Class)

จัดกิจกรรมเปิดชั้นเรียน ขยายผล เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร และแลกเปลี่ยน
ประสบการณ์ รวมไปถึงเปิดโอกาสให้ครูต่างโรงเรียน ผู้ปกครองนักเรียนศึกษานิเทศก์ และผู้สนใจ
ได้เข้ามาศึกษา การพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนตามแนวทางของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

8) ประชุมถอดบทเรียน

จัดกิจกรรมให้ครูเข้าร่วมจัดการความรู้สะท้อนความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับรายละเอียดขั้นตอนการทำงาน ผลการทำงาน ความรู้ใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการทำงาน ทั้งที่เป็นความสำเร็จหรือความล้มเหลว จุดเด่น และจุดที่ควรพัฒนา

จากการศึกษาวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำครู (Teacher Leadership) และแนวทางการขับเคลื่อนชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในสถานศึกษา ผู้วิจัยได้สังเคราะห์เป็นกระบวนการของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มี 8 ขั้นตอน ดังนี้ 1) แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนา 2) จัดทำคำรับรองการปฏิบัติงาน 3) ประชุมจัดทำแผนการปฏิบัติงาน 4) ประชุมปฏิบัติการเพิ่มความรู้ความเข้าใจ 5) สร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) 6) กำกับ ติดตามนิเทศ ประเมินผล 7) เปิดชั้นเรียน (Open Class) และ 8) ประชุมถอดบทเรียน

7. เอกสารที่เกี่ยวกับความพึงพอใจ

ปาริชาติ สังข์ขาว (2551) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลในทางบวกความชอบความสบายใจความสุต่อสภาพแวดล้อมในด้านต่าง ๆ หรือเป็นความรู้สึกที่พอใจต่อสิ่งที่ทำให้เกิดความชอบความสบายใจและเป็นความรู้สึกที่บรรลุถึงความต้องการ

โยธิน แสงวดี (2551) กล่าวว่า มาตรการวัดความพึงพอใจสามารถกระทำได้หลายวิธี ได้แก่

1) การใช้แบบสอบถาม โดยผู้ตอบแบบสอบถามจะออกแบบสอบถามเพื่อต้องการทราบความคิดเห็น ซึ่งสามารถทำได้ในลักษณะที่กำหนดคำตอบให้เลือกหรือตอบคำถามอิสระ คำถามดังกล่าวอาจถามความพึงพอใจในด้านต่าง ๆ เช่น การบริหาร และการควบคุมงาน และเงื่อนไขต่าง ๆ เป็นต้น

2) การสัมภาษณ์ เป็นวิธีวัดความพึงพอใจทางตรงทางหนึ่ง ซึ่งต้องอาศัยเทคนิคและวิธีการที่ดีจึงจะทำให้ข้อมูลที่เป็นจริงได้

3) การสังเกต เป็นวิธีการวัดความพึงพอใจโดยสังเกตพฤติกรรมของบุคคลเป้าหมาย ไม่ว่าจะแสดงออกจากการพูด กิริยาท่าทาง วิธีนี้จะต้องอาศัยการกระทำอย่างจริงจังและการสังเกตอย่างมีระเบียบแบบแผน

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อการทำงานในทางบวก เป็นความสุขของบุคคลที่เกิดจากการปฏิบัติงานและได้ผลตอบแทน คือ ผลที่เป็นความพึงพอใจที่ทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกกระตือรือร้น มีความมุ่งมั่น และมีขวัญกำลังใจที่จะทำงาน ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะมีผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการทำงาน รวมทั้งส่งผลต่อความสำเร็จและการบรรลุเป้าหมายขององค์กร

ภูวดล บัวบางพลู (2554) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่เกิดขึ้นต่อเหตุการณ์หรือกิจกรรมต่าง ๆ รับรู้ได้ด้วยประสาทสัมผัสตามประเด็นของ

เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและรับรู้ ผลของความพึงพอใจทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกกระตือรือร้น มีความมุ่งมั่นที่จะทำงาน มีขวัญกำลังใจ และส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงาน รวมทั้งส่งผลต่อความสำเร็จและเป็นไปตามเป้าหมายขององค์กร

จากแนวคิดดังกล่าว สรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติในทางบวกของบุคคลที่มีต่อการทำงาน ทำให้เกิดความรู้สึกกระตือรือร้น มีความมุ่งมั่น และมีขวัญกำลังใจที่จะทำงาน ส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงาน สามารถวัดความพึงพอใจด้วยการใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และหรือการสังเกต

8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

8.1 งานวิจัยที่เกี่ยวกับสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด

นักการศึกษาได้ทำวิจัยเกี่ยวกับสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด ดังนี้ โสรินญา เอียดจ้อย (2548) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้คำถาม ผลการวิจัย พบว่า 1) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้คำถาม มีความสามารถในการคิดในทุกลักษณะการคิด ได้แก่ การคิดคล่อง การคิดหลากหลาย การคิดละเอียด การคิดชัดเจน การคิดอย่างมีเหตุผล การคิดถูกทาง การคิดกว้าง การคิดลึกซึ้ง และการคิดไกล โดยมีคะแนนความสามารถในการคิดในลักษณะการคิดคล่องสูงสุด เท่ากับ 9.438 รองลงมา ได้แก่ลักษณะการคิดชัดเจน เท่ากับ 9.281 ลักษณะการคิดละเอียดและลักษณะการคิดถูกทาง เท่ากับ 9.156 ลักษณะการคิดไกล เท่ากับ 9.031 ลักษณะการคิดหลากหลายและลักษณะการคิดลึกซึ้ง เท่ากับ 8.969 ลักษณะการคิดกว้างเท่ากับ 8.968 ตามลำดับ ส่วนลักษณะการคิดที่นักเรียนได้คะแนนความสามารถในการคิดต่ำที่สุดได้แก่ ลักษณะการคิดอย่างมีเหตุผล เท่ากับ 8.844 แต่คะแนนความสามารถในการคิดของนักเรียนในทุกลักษณะการคิดเฉลี่ยโดยรวม เท่ากับ 9.090 คิดเป็นร้อยละ 90.90 ซึ่งจัดอยู่ในเกณฑ์คะแนนระดับผลการเรียนดีมาก 2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้คำถาม มีความสามารถในการคิดสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ในทุกลักษณะการคิด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

มะลิวรรณ ทบบุญ (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยวิธีการแบบเปิด (Open Approach) ผลการวิจัย พบว่า 1) ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการแบบเปิด (Open Approach) นักเรียนมีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ คำถามปลายเปิดทำให้นักเรียนมีเหตุผลประกอบการเสนอความคิดเห็น ทั้งนี้ พบในด้านการนิยามปัญหามากที่สุด รองลงมา คือการให้เหตุผลแบบนิรนัยและอุปนัย และการประเมินผลตามลำดับ 2) ความสามารถในการคิด

อย่างมีวิจารณ์ญาณของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการแบบเปิด (Open Approach) นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 3.46 อยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 86.50

8.2 งานวิจัยที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

8.2.1 งานวิจัยในประเทศ

รณรงค์ เข้มแข็ง (2559) ได้ทำวิจัยเรื่อง การบูรณาการสอดแทรกเรื่องเวกเตอร์ โดยใช้ การเรียนรู้เชิงรุก พบว่า 1) ประสิทธิภาพของบทเรียนมีค่า 65.95/72.28 สูงกว่าเกณฑ์ 60/60 ที่กำหนดไว้ 2) คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนมีค่าร้อยละ 72.28 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และ 4) ประสิทธิภาพการเรียนรู้ด้านทักษะการเชื่อมโยงทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จุฑามาศ เพิ่มพูนเจริญยศ (2561) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกผ่านห้องเรียนอัจฉริยะสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลไทรโยค พบว่าคุณภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกผ่านห้องเรียนอัจฉริยะ ซึ่งประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ มีความเหมาะสมมากและมีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ดีที่ระดับคะแนน 4.02 ผลการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบเดิมกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกผ่านห้องเรียนอัจฉริยะ ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ภายหลังการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุกผ่านห้องเรียนอัจฉริยะที่ระดับค่าเฉลี่ย 7.24 ดีกว่าการจัดการเรียนรู้แบบเดิม ที่ระดับค่าเฉลี่ย 5.13 การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลวิเคราะห์ทางสถิติพบว่า ปัจจัยด้านผู้เรียน ปัจจัยด้านผู้สอนและปัจจัยด้านอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .05 สามารถทำนายการเปลี่ยนแปลงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้ร้อยละ 70.10 และผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่เรียนผ่านรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ผ่านห้องเรียนอัจฉริยะ พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจมาก โดยพบว่ามีระดับค่าเฉลี่ยที่ 4.14

สิทธิพงษ์ สุพรม (2561) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้เชิงรุกในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตรีสิริเกศ จำนวน 70 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนส่วนใหญ่มีความสามารถในการเรียนรู้เชิงรุก อยู่ในระดับพอใช้ 2) รูปแบบการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพของกระบวนการเรียนรู้กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 83.27/81.73 3) นักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีความสามารถในการเรียนรู้เชิงรุก และมีคะแนนเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นอยู่ในระดับมาก

8.2.2 งานวิจัยต่างประเทศ

hiristou; et al. (2007 อ้างถึงใน เชิดศักดิ์ ภัคศิริโรจน์, 2556) ได้ศึกษาการเคลื่อนไหวของนักเรียนในระหว่างการเรียนรู้โดยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก จากการศึกษาพบว่า การเคลื่อนไหวในระหว่างการเรียนรู้ ในการสอนเกี่ยวกับความรู้สึกเชิงเรขาคณิต นักเรียนได้สังเกตและลงมือกระทำ ทำให้นักเรียนสามารถสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง มีความสนใจ ในระหว่างการเรียนรู้อยู่ตลอด งานวิจัยนี้สนับสนุนให้ผู้สอนเป็นผู้ช่วยเหลือนักเรียน ให้สามารถสร้างความรู้ด้วยตนเองและผู้สอนต้องใช้ความสนใจทุกสถานการณ์ที่นักเรียนได้ลงมือกระทำ

Wheeler (2007 อ้างถึงใน เชิดศักดิ์ ภัคศิริโรจน์, 2556) ได้ศึกษาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ที่ส่งเสริมให้นักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษา ได้ลงมือกระทำในวิชาคณิตศาสตร์ จากการศึกษาพบว่า กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกมีประสิทธิภาพมากในรายวิชาพีชคณิต นักเรียนมีโอกาสพัฒนาความสามารถของตนเองและพัฒนาทักษะความคิดรวบยอดและการคิดในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งเป็นเป้าหมายของการพัฒนาคณิตศาสตร์ การจัดการเรียนรู้เชิงรุกแสดงให้เห็นว่า การกระทำของนักเรียนเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้เชิงรุกนักเรียนได้สังเกตและลงมือกระทำ ทำให้นักเรียนสามารถสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง มีความสนใจในระหว่างการเรียนรู้อยู่ตลอด ส่งผลให้ผู้เรียนที่เรียนรู้ผ่านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าผู้เรียนที่เรียนรู้ตามแบบเดิม ปัจจัยด้านผู้เรียน ปัจจัยด้านผู้สอน และปัจจัยด้านอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

8.3 งานวิจัยที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

8.3.1 งานวิจัยในประเทศ

ปราโมทย์ พลราชม (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาภาวะผู้นำครูในการใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนดงพญาสงเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ประกอบด้วย 14 กิจกรรม คือ การอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ดังนี้ ประชุมระดมความคิดและกำหนดวิสัยทัศน์ร่วมกัน จัดบรรยากาศในห้องเรียนและนอกห้องเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้ จัดทำและหาสื่อการเรียนการสอน ส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้หรือการวิจัยในชั้นเรียน ส่งเสริมการเป็นครูมืออาชีพ ส่งเสริมการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ส่งเสริมการเป็นผู้มีบุคลิกภาพที่ดี ส่งเสริมการสร้างสัมพันธภาพที่ดี การศึกษาดูงาน การนิเทศ ติดตามการวัดผลประเมินผล และยกย่องเชิดชูเกียรติ ให้รางวัล ผลของการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ เป็นการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAOR) บรรลุผลสำเร็จ

ตามจุดมุ่งหมาย ดัชนีชี้วัดและเป้าหมาย ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบหลัก คือ 1) การพัฒนาตนเอง และเพื่อนครู 2) การเรียนการสอน 3) การมีส่วนร่วม 4) การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงเปลี่ยนแปลง 5) การบริหารจัดการ 6) มุ่งความสำคัญผู้เรียน ทั้งในระดับบุคคล ระดับสายชั้นและระดับโรงเรียน และจากการประเมินผลภาวะผู้นำครูในการใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้หลังดำเนินการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

จิรวดี ทวีโชติ (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำการจัดการเรียนรู้ ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก 18 องค์ประกอบย่อย 78 ตัวบ่งชี้ จำแนกเป็น ด้านความรู้ความสามารถในการสอน จำนวน 26 ตัวบ่งชี้ ด้านความเข้าใจและความสามารถในการพัฒนาหลักสูตร จำนวน 13 ตัวบ่งชี้ ด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 12 ตัวบ่งชี้ ด้านการพัฒนาตนเองและเพื่อนครูจำนวน 13 ตัวบ่งชี้ และด้านการเป็นบุคคลแห่งการเปลี่ยนแปลง จำนวน 14 ตัวบ่งชี้

ชาติชาย ก่อคุณ (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง: กรณีโรงเรียนบ้านหนองแวง ผลการวิจัย พบว่า 1) แนวทางการพัฒนาภาวะ ผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย การฝึกปฏิบัติจริง การถอดบทเรียน การฝึกอบรม การประชุมเชิงปฏิบัติการ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการศึกษาดูงาน ดำเนินการ ดังนี้ (1) จัดให้มีการประชุมบุคลากรทั้งหมดเพื่อชี้แจงภารกิจที่ต้อง ดำเนินการร่วมกัน (2) ร่วมกันวิเคราะห์ภารกิจของบุคลากรตามหน้าที่ที่ระบุไว้ในคำสั่งของโรงเรียน และจัดบุคลากรให้รับผิดชอบการดำเนินงานตามภารกิจ (3) เปิดโอกาสให้บุคลากรทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม ในการเป็นคณะทำงาน (4) ร่วมกันกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบงานในหน้าที่ให้กับบุคลากร ที่เกี่ยวข้องโดยตรง (5) จัดระบบการสื่อสารภายในหน่วยงาน (6) การนิเทศ ติดตามผลการพัฒนาครู ในด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ (7) ประเมินผลการปฏิบัติงาน 2) ผลการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง:กรณี โรงเรียนบ้านหนองแวง พบว่า ครูมีภาวะผู้นำในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงตามองค์ประกอบหลักด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาพอเพียง และด้านการจัด การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีผลการดำเนินงานโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และบรรลุผลสำเร็จโดยมีระดับความสำเร็จอยู่ในระดับสูง

8.3.2 งานวิจัยต่างประเทศ

David (1997) ทำการศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยได้ศึกษาในแง่งานปฏิบัติกิจกรรมของผู้บริหารในการกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้เป็นรายบุคคลและ รายกลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมและการปฏิบัติของผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้

รายบุคคลและ รายกลุ่ม นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบผลการวิจัยที่มีลักษณะเฉพาะ ดังนี้ 1) หัวหน้าทีมได้ปฏิบัติบทบาทของผู้นำการเปลี่ยนแปลง 2) ผู้นำการเปลี่ยนแปลงจะต้องมีการสร้างบรรยากาศสำหรับการเรียนรู้โดยการสนับสนุน ก่อให้เกิดความร่วมมือและนำศักยภาพของทีมมาใช้ 3) ผู้นำมีพฤติกรรมที่เหมาะสม 4) มีการท้าทายให้ทีมมีการตั้งคำถามและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน 5) มีการแบ่งปันความรู้และมีการซึมซับความรู้และข้อมูลต่าง ๆ เพื่อช่วยในการเรียนรู้ของทีม 6) ผู้นำส่งเสริมให้ทีมมีโอกาสที่จะเรียนรู้ภาพรวม และมีการปฏิบัติรวมทั้งการตัดสินใจที่มีผลต่อระบบ และ 7) ผู้นำมีการส่งเสริมให้สมาชิกทีมมีโอกาสเรียนรู้ความเป็นผู้นำด้วยตนเอง

Bryan (2011 อ้างถึงใน นันทรัตน์ ฤทธิบำรุง, 2559) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำครูในการปฏิรูปโรงเรียน: มุมมองของครูสมัยใหม่เกี่ยวกับภาวะผู้นำครู ผลการศึกษาพบว่า การตรวจสอบข้อมูลทั้งในด้านของปริมาณและคุณภาพจากประชากรจำนวน 32 คน ระบุให้รู้ว่าทักษะความเป็นผู้นำของครูรับรู้หรือเข้าใจได้ โดยประชากรในฐานะที่เป็นสิ่งสำคัญสำหรับภาวะผู้นำของครูที่ยังคงมีความสัมพันธ์ทางการเป็นครูวิชาชีพ การจัดระบบขอข่าอย่างงาน เช่น กลุ่มหรือทีมที่เป็นกลุ่มที่สอนกลุ่มเล็ก ๆ ที่ซึ่งรับรู้หรือเข้าใจได้ว่าเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการดำเนินการของภาวะผู้นำครูในโรงเรียน ผลประโยชน์ที่ได้รับของการทำงานในกลุ่มของภาวะผู้นำครูในโรงเรียน คือการได้รับรู้ถึงความรู้สึกที่เป็นตัวของตัวเองเพิ่มขึ้น การได้รู้ถึงอุปสรรคของการทำงานของการใช้ภาวะผู้นำครูในโรงเรียน คือเวลาและครูคนอื่น ๆ

Sumera Khan (2013 อ้างถึงใน นันทรัตน์ ฤทธิบำรุง, 2559) ได้ศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำครูว่า เป็นเพียงจินตนาการหรือความเป็นจริง ผ่านการสัมภาษณ์ โดยมีวัตถุประสงค์ของการศึกษา คือการแสดงความคิดเห็นในแนวความคิดของการเป็นผู้นำครูในบริบทการศึกษา ผลการศึกษาพบว่าความเชี่ยวชาญของการเป็นผู้นำครูเกี่ยวกับการเรียนการสอนและการเรียนรู้ เป็นสิ่งจำเป็นที่จะนำไปสู่การปรับปรุงการเรียนการสอนและเพิ่มคุณภาพครู มีเอกสารอ้างอิง ซึ่งได้รับการตรวจสอบวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสะท้อนให้เห็นถึงความเป็นผู้นำครู ผลการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและสภาพแวดล้อมทั้งโรงเรียน ผลของความเป็นผู้นำครู สามารถมองเห็นได้ในรูปของการสอนที่มีประสิทธิภาพ นักเรียนเรียนรู้และประสบความสำเร็จในการเรียน บทบาทของครูที่เป็นผู้นำที่สำคัญอย่างมาก คือการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของนักเรียนและการพัฒนาบุคลิกภาพของตน เช่นเดียวกับการสร้างทิศทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียน

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับที่กล่าวมา สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นคุณลักษณะหรือพฤติกรรมที่แสดงออกของครูที่จำเป็นต้องสร้างเสริมให้เกิดขึ้นในโรงเรียน ในการนำความรู้ทักษะ ตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ มาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ ด้วยการส่งเสริมผู้เรียนให้เรียนรู้ด้วยตนเอง ส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เน้นการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ร่วมกันโดยการทำงานกลุ่ม และเน้นการเรียนรู้

โดยการปฏิบัติจริงจะส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนและผลการเรียนของนักเรียนในที่สุด

8.4 งานวิจัยที่เกี่ยวกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

8.4.1 งานวิจัยในประเทศ

สมุทร สมปอง (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ครูในโรงเรียนประถมศึกษา : การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ผลการวิจัยปรากฏ ดังนี้

1) สภาพปัจจุบันในการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูของโรงเรียนประถมศึกษา พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน มีความคิดเห็นโดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก ด้านความต้องการในการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในโรงเรียนประถมศึกษา พบว่าผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) รูปแบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูของโรงเรียนที่ร่วมวิจัยประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก คือ (1) การเตรียมองค์การเพื่อการเรียนรู้ (2) การสร้างค่านิยมและวิสัยทัศน์ร่วม (3) การเรียนรู้จากการปฏิบัติงานร่วมกัน (4) ผลที่คาดหวัง 3) ผลการประเมินการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู ในด้านความรู้ความเข้าใจ พบว่า ครูมีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก ด้านความสามารถในการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูของครูพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านพฤติกรรมการสอนของครู พบว่า ครูมีการเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนอยู่ในระดับมาก ด้านผลงานการพัฒนาการเรียนการสอนของครู พบว่า ครูมีผลงานสอดคล้องกับบทเรียนอยู่ในระดับมาก ด้านความพึงพอใจต่อรูปแบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในโรงเรียน พบว่า ครูมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และด้านความร่วมมือและแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงานของครูพบว่า ครูมีความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอน แลกเปลี่ยนประสบการณ์กันและมีการพัฒนาตนเองมากขึ้น

สุธิภรณ์ ขนอม (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อพัฒนาความสามารถในการสอนภาษาไทยของครูในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลการวิจัยปรากฏว่า

1) องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาความสามารถในการสอนภาษาไทยของครูประถมศึกษามีสององค์ประกอบหลัก คือ (ก) แนวคิดและหลักการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ ค่านิยมและวิสัยทัศน์ร่วม ความร่วมมือของทีมที่มุ่งเน้นการเรียนรู้ การเรียนรู้ร่วมกันและการประยุกต์ใช้ การแบ่งปันวิธีปฏิบัติ ความมุ่งมั่นในการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องและเงื่อนไขการสนับสนุนและการสร้างความสัมพันธ์ และ (ข) กระบวนการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นวางแผน ขั้นดำเนินการ ขั้นตรวจสอบ และขั้นปรับปรุงแก้ไข 2) รูปแบบการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาความสามารถในการสอนภาษาไทยของครูสร้างขึ้นภายใต้ 2 องค์ประกอบหลักดังกล่าว

ที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน และ 3) ผลการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบ พบว่า มีความเหมาะสม สอดคล้องและมีความเป็นไปได้ในระดับมาก และพฤติกรรมความสามารถในการสอนภาษาไทยของครู 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถในการสอนภาษาไทย ด้านกลวิธีการสอน และด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน มีพัฒนาการสูงขึ้น ครูมีความพึงพอใจต่อรูปแบบในระดับมากที่สุด และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการสอนของครูในระดับมาก

ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2560) ได้วิจัยเรื่อง ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและแนวทางการนำมาใช้ในสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หรือ PCL คือวิธีการในการพัฒนาครู โดยการจัดบรรยากาศให้ครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ส่งผลให้ครูไม่โดดเดี่ยวและมีเครือข่ายในการทำงานเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน PCL มีลักษณะสำคัญ 4 ประการ คือ 1) เป็นชุมชนที่มีความสัมพันธ์อันดีและอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข 2) เป็นชุมชนที่มีฉันทะ และความศรัทธาในการทำงาน 3) เป็นชุมชนที่เอื้ออาทร มีคุณธรรมและเป็นกัลยาณมิตรกันในทางวิชาการ 4) เป็นชุมชนที่สามารถขับเคลื่อนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางวิชาชีพได้ การนำ PCL มาใช้ในสถานศึกษาสามารถดำเนินการได้ตามกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ มี 4 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นวางแผน ซึ่งมีขั้นตอนสำคัญ 2 ขั้นตอน คือ ขั้นการสร้างวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายร่วมกัน และขั้นกำหนดกิจกรรมการพัฒนา 2) ขั้นลงมือปฏิบัติ เป็นขั้นตอนที่กลุ่มทำกิจกรรมตามแผนที่วางไว้ 3) ขั้นสังเกตผลการปฏิบัติงาน เป็นขั้นตอนที่สมาชิกแต่ละคนนำผลการปฏิบัติมาเสนอในวงสนทนาโดยเทียบกับเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยปกตินิยมใช้การทบทวนระหว่างปฏิบัติงาน เป็นเครื่องมือในการสังเกตผลการปฏิบัติงาน และ 4) ขั้นสะท้อนผลเป็นขั้นการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนการสอนของครูผ่านผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งได้แก่ผู้บริหารโรงเรียน ครู นักเรียน ผู้ปกครองและกรรมการสถานศึกษา เป็นหลักการนำ PLC มาใช้ในโรงเรียนจะสำเร็จหรือไม่ขึ้นกับเงื่อนไข 5 ประการ ได้แก่ ความเป็นผู้นำที่สนับสนุน และแบ่งปัน การเรียนรู้ร่วมกัน และการประยุกต์ใช้ความรู้ค่านิยมร่วมและวิสัยทัศน์ร่วมของสมาชิก เงื่อนไขที่ช่วยผดุงความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้และการแบ่งปันการปฏิบัติ

กวิศรา ชื่นอรุรา (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนส่งเสริมการคิดโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นฐาน สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยปรากฏ ดังนี้ 1) รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนส่งเสริมการคิด โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นฐาน สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย (1) แนวทางการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาทักษะการคิดโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นฐานโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นฐาน 8 ขั้นตอน ได้แก่ การจุดประกายวัฒนธรรมการเรียนรู้ การสร้างบรรทัดฐานและค่านิยมร่วมกัน การวางแผนและกำหนดกรอบการทำงานร่วมกัน การสร้างวัฒนธรรมความร่วมมือ การสืบเสาะแสวงหาความรู้ การปฏิบัติงานและ

สนทนาเชิงสะท้อนผลอย่างสร้างสรรค์ การนำเสนอผลการปฏิบัติงาน และการปรับปรุงพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง (2) แนวทางการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาทักษะการคิด 2 แนวทาง คือ แบบเครือข่ายพัฒนา และแบบเพื่อนคู่คิด (3) การกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน (4) แนวทางการดำเนินกิจกรรมโดยจัดทำคู่มือแนวทางการดำเนินงานที่ครอบคลุมการพัฒนาทักษะการคิดในโรงเรียน (5) แนวทางการนิเทศ ติดตามการดำเนินงาน และ (6) การประเมินผล 2) ผลการใช้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนส่งเสริมการคิด พบว่า (1) ผลการประเมินการดำเนินงานตามองค์ประกอบที่สะท้อนชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพทั้งการประเมินตนเองและบุคคลภายนอก อยู่ในระดับมาก (2) ผลการประเมิน การดำเนินงานตามองค์ประกอบที่สะท้อนการเป็นโรงเรียนส่งเสริมการคิด ทั้งการประเมินตนเองและบุคคลภายนอก อยู่ในระดับมากที่สุด (3) ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนส่งเสริมการคิดโดยภาพรวมในระดับมากที่สุด

อำนาจ เหลื่อน้อย (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมาตรฐานสากล ผลการวิจัยพบว่า 1) การศึกษาองค์ประกอบของการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมาตรฐานสากล ได้ 6 องค์ประกอบ ได้แก่ ภาวะผู้นำ, เรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพ, ชุมชนกัลยาณมิตร, การทำงานเป็นทีม, การมีวิสัยทัศน์ร่วม และโครงสร้างการพัฒนาชุมชน 2) ผลการสร้างรูปแบบรูปแบบการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมาตรฐานสากล ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ส่วนนำ ประกอบด้วย หลักการพื้นฐานของการบริหารจัดการชุมชน แห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมาตรฐานสากล และวัตถุประสงค์ของรูปแบบการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมาตรฐานสากล ส่วนที่ 2 เนื้อหา ประกอบด้วย ภาวะผู้นำ, เรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพ, ชุมชนกัลยาณมิตร, การทำงานเป็นทีม, การมีวิสัยทัศน์ร่วม และโครงสร้างการพัฒนาชุมชนส่วนที่ 3 เงื่อนไขความสำเร็จ 3) ผลการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมาตรฐานสากล พบว่า โดยรวมรูปแบบการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมาตรฐานสากล มีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

สุภาวดี ปกครอง และสุวัฒน์ จุลสุวรรณ (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ระบบพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนประถมศึกษา มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้และเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด ผลการประเมินการใช้ระบบพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนประถมศึกษา ดังนี้ 1) ครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้หลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรม

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ความพึงพอใจต่อการใช้ระบบพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนประถมศึกษา พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และ 4) นักเรียนมีความสามารถด้านการอ่านออกเขียนได้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ชูชาติ แปลงล้วน (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง กระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูสู่ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็น ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพอยู่ในระดับมาก 2) กระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูสู่ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ ปัจจัย กระบวนการ ผลลัพธ์/ผลการพัฒนา และปัจจัยความสำเร็จ 3) ผลการทดลองใช้ทำให้ได้แผนการจัดการเรียนรู้และนวัตกรรมการสอน จำนวน 32 ชิ้น และ 4) ผลการประเมิน พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ครูมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมากที่สุด มีทักษะและประสบการณ์การออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกัน และมีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

8.4.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

Hord (1997) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ: ชุมชนของการสอบถามและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (Professional learning communities : Communities of continuous inquiry and improvement) ผลการวิจัย พบว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพส่งผลกระทบเชิงบวก 2 มิติ คือ 1) มิติด้านครู ครูสามารถปรับปรุงพัฒนางานวิชาชีพของตนอย่างต่อเนื่อง เสริมสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน ลดอัตราการลาหยุดงาน มีความก้าวหน้าในการปรับเปลี่ยนวิธีสอนให้สอดคล้องกับลักษณะผู้เรียนได้อย่างเด่นชัดและรวดเร็วกว่าที่พบในโรงเรียนแบบเก่าและ 2) มิติด้านผู้เรียน ผู้เรียนส่วนใหญ่ลดอัตราการตกซ้ำชั้น อัตราการขาดเรียนลดลง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นอย่างเด่นชัด เมื่อเทียบกับโรงเรียนแบบเก่า ลดความเหลื่อมล้ำด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกลุ่มผู้เรียนที่มีภูมิหลังแตกต่างกัน

Bolam et al (2005) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การสร้างและการสนับสนุนประสิทธิภาพของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Creating and Sustaining Effective Professional Learning Communities) ผลการวิจัย พบว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพช่วยเสริมสร้างขีดความสามารถของโรงเรียนทั้งระบบอย่างยั่งยืน และช่วยเสริมสร้างขีดความสามารถการเรียนรู้ของผู้เรียนอีกด้วย โดยตัวบ่งชี้ความมีประสิทธิภาพของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพคือผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนและการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู

Voelkel (2011) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของประสิทธิภาพร่วมของครูกับชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ของครูและผู้บริหารโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินการเกี่ยวกับชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ใน Central California ผลการวิจัยพบว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพร่วม ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเป็นสิ่งจำเป็นในการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพให้มีความมั่นคงและยั่งยืน ผลการวิจัยยังชี้ให้เห็นว่าระดับชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสูงขึ้นไปนั้นเป็นผลมาจากประสิทธิภาพร่วมสูงขึ้นไป

จากงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพร่วม ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเป็นสิ่งจำเป็นในการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพให้มีความมั่นคงและยั่งยืน ครูสามารถปรับปรุงพัฒนางานวิชาชีพของตนอย่างต่อเนื่อง เสริมสร้างขีดความสามารถการเรียนรู้ของผู้เรียน พฤติกรรมและการปฏิบัติของผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้รายบุคคล และรายกลุ่ม

8.5 งานวิจัยที่เกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

(Active Learning)

ศิริพร กุลสานต์ (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัย พบว่า 1) องค์ประกอบของภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มี 4 องค์ประกอบ คือ (1) การพัฒนาหลักสูตรและการใช้ (2) กระบวนการจัดการเรียนรู้ (3) การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (4) การมีบุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครู 2) รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำในการจัดการเรียนรู้ ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการพัฒนา และการวัดและประเมินผล 3) ประสิทธิภาพของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ หลังการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ สูงกว่าก่อนการทดลองใช้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

รัตติยา พร้อมสิน (2559) ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาภาค 11 ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) องค์ประกอบภาวะผู้นำครู ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบหลัก 23 องค์ประกอบย่อย และ 104 ตัวบ่งชี้ ดังนี้ (1) ความเป็นครูมี 3 องค์ประกอบย่อย 17 ตัวบ่งชี้ (2) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มี 5 องค์ประกอบย่อย 20 ตัวบ่งชี้ (3) ความเชี่ยวชาญด้านการสอน มี 5 องค์ประกอบย่อย 22 ตัวบ่งชี้ (4) การพัฒนาตนเอง มี 3 องค์ประกอบย่อย 13 ตัวบ่งชี้

(5) การทำงานเป็นทีม มี 4 องค์ประกอบย่อย 21 ตัวบ่งชี้ และ (6) การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง มี 3 องค์ประกอบย่อย 11 ตัวบ่งชี้ 2) รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 มี 5 องค์ประกอบ ดังนี้ (1) หลักการ (2) วัตถุประสงค์ (3) เนื้อหา (4) กระบวนการพัฒนา และ (5) การวัดและประเมิน 3) ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 พบว่า รูปแบบการพัฒนามีความเหมาะสม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ครูที่ได้รับการพัฒนามีความก้าวหน้าในการพัฒนาภาวะผู้นำครูในโรงเรียนประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 72.97

ส่องแสง อัยวรรณ (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัย พบว่า 1) องค์ประกอบของภาวะผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มี 6 องค์ประกอบ 75 ตัวชี้วัด คือ (1) ความรู้ความเข้าใจหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ จำนวน 13 ตัวชี้วัด (2) ศักยภาพด้านการสอนภาษาอังกฤษ จำนวน 16 ตัวชี้วัด (3) การพัฒนาตนเอง จำนวน 11 ตัวชี้วัด (4) การพัฒนาการปฏิบัติงานการเรียนรู้ร่วมกัน จำนวน 15 ตัวชี้วัด (5) การเป็นต้นแบบของพฤติกรรม จำนวน 10 ตัวชี้วัด และ 6) การใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี จำนวน 10 ตัวชี้วัด 2) รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการพัฒนา และการวัดและประเมินผล 3) ประสิทธิภาพของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่พัฒนาขึ้น พบว่า ภาวะผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียนมัธยมศึกษา หลังการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียนมัธยมศึกษาสูงกว่าก่อนการทดลองใช้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นันทรัตน์ ฤทธิบำรุง (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำครูด้านการเป็นแบบอย่างทางการสอน สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 ผลการวิจัย พบว่า โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำครูด้านการเป็นแบบอย่างทางการสอนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 ประกอบด้วย 3 ชุด คือ 1) การใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย 2) การส่งเสริมผู้เรียนให้เรียนรู้ด้วยตนเอง 3) การส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้รูปแบบในการพัฒนาเน้นการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ร่วมกันโดยการทำงานกลุ่ม และเน้นการเรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง มีการประเมินก่อนการพัฒนา ระหว่างพัฒนา และหลังการพัฒนา โดยผู้เข้ารับการพัฒนาประเมินตนเอง และประเมินจากบุคคลอื่น โดยมีเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน และผลการประเมินโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำครูด้านการเป็น

แบบอย่างทางการสอน สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิ เห็นว่า โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำครูด้านการเป็นแบบอย่างทางการสอน สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อ พิจารณาตามรายองค์ประกอบพบว่า มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด จำนวน 4 องค์ประกอบ โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ เทคนิคและเครื่องมือ เป้าหมาย โครงสร้างของโปรแกรม และเมื่อพิจารณาตามรายองค์ประกอบ พบว่า มีความเป็นไปได้ในระดับมากทุกองค์ประกอบ โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ การประเมินผล เป้าหมาย และโครงสร้างของโปรแกรม

ฐปนีย์ นารี (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูเพื่อดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ ภาค 11 ผลการวิจัย พบว่า 1) ภาวะผู้นำครูเพื่อดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 มี 4 องค์ประกอบ (1) ความเป็นครูมืออาชีพ (2) ความเป็นผู้นำทางวิชาการ (3) การพัฒนาตนเอง และเพื่อนร่วมงาน และ (4) การเป็นแบบอย่างที่ดี 2) รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครู เพื่อดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 มีองค์ประกอบหลัก ดังนี้ (1) หลักการประกอบด้วย หลักการบูรณาการ และหลักการการถอดบทเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (2) วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาภาวะผู้นำครูให้มีความเป็นครูมืออาชีพ ความเป็นผู้นำทางวิชาการ การพัฒนาตนเองและเพื่อนร่วมงานและการเป็นแบบอย่างที่ดี (3) เนื้อหา ประกอบด้วย ความเป็นครูมืออาชีพ ความเป็นผู้นำทางวิชาการ การพัฒนาตนเองและเพื่อนร่วมงาน การเป็นแบบอย่างที่ดี (4) กระบวนการของรูปแบบ ประกอบด้วย การศึกษาดูงาน การอบรมเชิงปฏิบัติการ และการฝึกปฏิบัติจริง (5) การวัดและประเมินผล แบ่งเป็น 3 ระยะ ได้แก่ ระยะก่อนการพัฒนา ระยะระหว่างการพัฒนา และระยะสิ้นสุดการพัฒนา 3) รูปแบบและคู่มือรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครู เพื่อดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อนำไปทดลองใช้กับกลุ่มทดลอง พบว่า พฤติกรรมด้านภาวะผู้นำครูเพื่อดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการปฏิบัติหลังสิ้นสุดการพัฒนา อยู่ในระดับมากที่สุด และพฤติกรรมด้านภาวะผู้นำครู ระยะสิ้นสุดการพัฒนามีระดับภาวะผู้นำสูงกว่าระยะก่อนการพัฒนา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สิริกร ไชยราช (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 ผลการวิจัย พบว่า 1) องค์ประกอบภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 มี

5 องค์ประกอบหลัก 12 องค์ประกอบย่อย 65 ตัวบ่งชี้ ดังนี้ (1) การเป็นครูผู้นำแบบอย่างความพอเพียง มี 3 องค์ประกอบย่อย 15 ตัวบ่งชี้ (2) การบริหารจัดการการเรียนรู้ มี 3 องค์ประกอบย่อย 14 ตัวบ่งชี้ (3) การพัฒนาตนเองและเป็นพี่เลี้ยงให้กับผู้อื่น มี 2 องค์ประกอบย่อย 10 ตัวบ่งชี้ (4) การเป็นครูผู้นำการเปลี่ยนแปลง มี 2 องค์ประกอบย่อย 13 ตัวบ่งชี้ และ (5) การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้มี 2 องค์ประกอบย่อย 13 ตัวบ่งชี้ (2) รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 มีองค์ประกอบสำคัญ คือ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการ และ 5) การวัดและประเมินผล 3. รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 ที่พัฒนาขึ้น มีความเหมาะสมโดยรวม ในระดับมากที่สุด

ปิยณัฐ วงศ์เครือธร (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 ผลการวิจัย พบว่า 1) องค์ประกอบภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ 66 ตัวบ่งชี้ ดังนี้ (1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาทักษะผู้เรียนสู่ไทยแลนด์ 4.0 มี 9 ตัวบ่งชี้ (2) การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0 มี 10 ตัวบ่งชี้ (3) ทักษะการคิดเชิงสร้างสรรค์ มี 8 ตัวบ่งชี้ (4) คุณธรรม จริยธรรม มี 9 ตัวบ่งชี้ (5) การพัฒนาตนเองสู่ความเป็นมืออาชีพ มี 8 ตัวบ่งชี้ (6) การทำงานเป็นทีม มี 9 ตัวบ่งชี้ และ (7) ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล มี 13 ตัวบ่งชี้ 2) รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 ประกอบด้วย (1) หลักการ (2) วัตถุประสงค์ (3) เนื้อหา (4) กระบวนการ (5) สื่อการเรียนรู้ และ (6) การวัดและประเมินผล 3) ประสิทธิผลของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 พบว่า รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 มีความเหมาะสมโดยรวมมากที่สุด และครูที่เข้ารับการพัฒนามีภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 เพิ่มขึ้นหลังการพัฒนาคิดเป็นร้อยละ 45.80

ชลนิตา หารจิต (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า 1) หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ มี 5 องค์ประกอบหลัก คือ (1) หลักการและเหตุผล (2) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร (3) เนื้อหาของหลักสูตร (4) กิจกรรมการฝึกอบรม และ (5) การวัดผลและประเมินผล ส่วนเนื้อหา

ภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย (1) ความรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำและการเสริมสร้างภาวะผู้นำ (2) ศิลปะการสื่อสาร และ (3) การพัฒนาทีมงานให้มีประสิทธิภาพ 2) ผลการตรวจสอบความเหมาะสมและความสอดคล้องของหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้พบว่า หลักสูตรมีความเหมาะสมและมีความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ดังกล่าว สรุปได้ว่า รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูส่วนใหญ่ มีองค์ประกอบหลักดังนี้ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) เนื้อหาของรูปแบบ 4) กระบวนการของรูปแบบ 5) การประเมินผลรูปแบบ

9. สรุปการศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาบริบทโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชาชนเคราะห์) แนวนโยบาย แนวคิด ทฤษฎี และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) การพัฒนารูปแบบ และความพึงพอใจ สรุป ได้ดังนี้

9.1 นโยบายที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ศึกษาจากเอกสารของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2559), กระทรวงศึกษาธิการ (2559), สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561), กระทรวงศึกษาธิการ (2561), สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562) พบว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเน้นให้สถานศึกษาพัฒนาผู้เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ให้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมการปฏิบัติจริง (Active Learning) เน้นพัฒนาทักษะกระบวนการคิด เรียนรู้จากปัญหาและการลงมือปฏิบัติจริง ให้สามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา และเรียนรู้อย่างมีความสุข

9.2 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนเป็นเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีขีดความสามารถในการแข่งขัน ซึ่งสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด จะทำให้ผู้เรียนเป็นคนมีประสิทธิภาพ อันจะส่งต่อการเปลี่ยนแปลงในชีวิตของคนและสังคมเป็นอย่างยิ่ง ผู้วิจัยจึงนำสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด มากำหนดเป็นผลลัพธ์ (Outcomes) ในการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัด การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) คือ ผลที่เกิดกับนักเรียน

9.3 การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงผ่านสถานการณ์ปัญหาปลายเปิดที่น่าสนใจ มีเงื่อนไขนำไปสู่การคิดที่หลากหลาย ผู้เรียนได้วางแผนแก้ปัญหา อภิปรายสรุป สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และมีการเรียนรู้แบบร่วมแรง ร่วมใจ แก้ปัญหาเป็นทีม

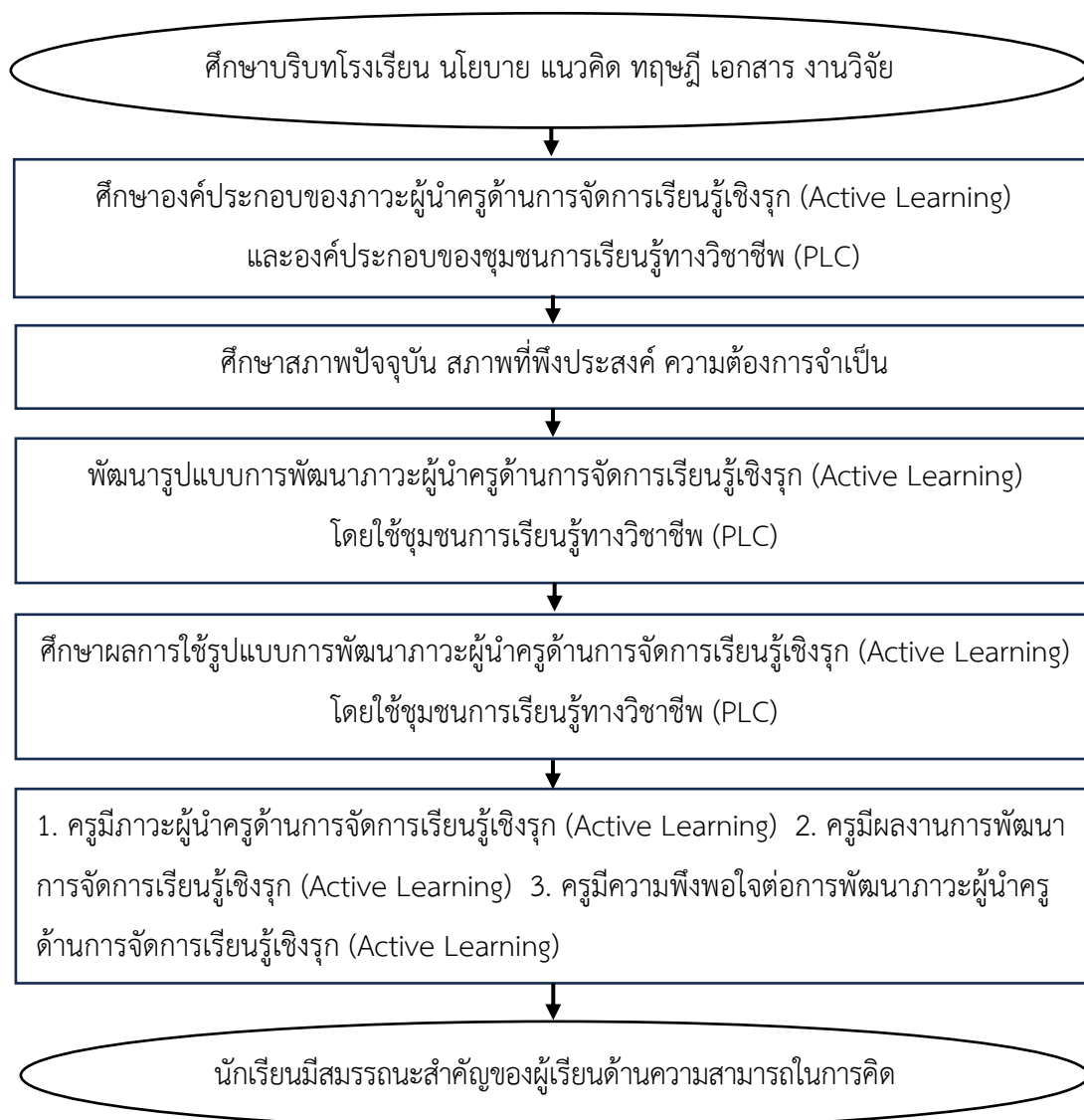
โดยมีครูเป็นผู้อำนวยการควบคุม สร้างแรงบันดาลใจ ให้คำปรึกษา ดูแล ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ อย่างมีความหมาย ผู้วิจัยจึงนำมากำหนดเป็นส่วนหนึ่งในหลักการของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครู ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และสังเคราะห์กระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็น 6 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นเตรียมพร้อมเข้าสู่การเรียนรู้ 2) ขั้นนำเสนอสถานการณ์ ปัญหาปลายเปิด 3) ขั้นดำเนินการแก้ปัญหา 4) ขั้นอภิปรายสะท้อนความคิด 5) ขั้นสรุป สร้างองค์ความรู้ และ 6) ขั้นประเมินผล

9.4 ภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า ครูคือบุคคลสำคัญที่สุด และภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ก็เป็นสมรรถนะที่สำคัญและจำเป็นต้องพัฒนาให้เกิดขึ้น ซึ่งครูที่มีภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) จะสามารถจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด ให้บรรลุเป้าหมาย จะสามารถชักจูงเพื่อนครู คนอื่นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกระบวนการทำงาน มีความรับผิดชอบต่อการตัดสินใจและทำกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา ก่อให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งตนเอง เพื่อนครู และนักเรียน ทำให้การจัดการเรียนรู้บรรลุวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยจึงเอาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) มากำหนดเป็นส่วนหนึ่งในวัตถุประสงค์ และเป็นผลผลิต (output) ของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) คือ ผลที่เกิดกับครู ซึ่งประกอบด้วย 1) การมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 2) การเป็นครูผู้นำการเปลี่ยนแปลง 3) การพัฒนาตนเองและเพื่อนครู และ 4) การมีความรู้ความสามารถในการใช้หลักสูตร

9.5 ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาผ่านการพัฒนาครูผู้สอนนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ซึ่งครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมมือช่วยเหลือ สนับสนุน ส่งเสริมซึ่งกันและกัน เกิดการร่วมมือรวมพลังของทุกฝ่าย บนพื้นฐานความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตร ผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันจากการปฏิบัติจริงในห้องเรียน เกิดสังคมนการเรียนรู้ นำไปสู่การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน ทำให้เกิดการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ผู้วิจัยจึงนำมากำหนดเป็นส่วนหนึ่งในหลักการ และกระบวนการของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครู ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ ดังนี้ 1) ตั้งกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) 2) วิเคราะห์ปัญหา และเลือก บทเรียนที่ต้องการพัฒนา 3) แสวงหาแนวทางแก้ปัญหา/วิธีการพัฒนา 4) ออกแบบและจัดทำ แผนการจัดการเรียนรู้ 5) ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ 6) จัดการเรียนรู้ตามแผน/สังเกต การจัดการเรียนรู้ และ 7) สะท้อนผลการจัดการเรียนรู้

9.6 รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครู จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มี 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) เนื้อหาของรูปแบบ 4) กระบวนการของรูปแบบ และ 5) การประเมินผลของรูปแบบ

จากข้อสรุปของการศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้สังเคราะห์เป็นลำดับแนวคิดในการวิจัย ดังแสดงในแผนภาพที่ 2 ดังนี้

แผนภาพที่ 2 ลำดับแนวคิดในการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเคราะห์) เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) ที่ใช้การผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย 4 ระยะ สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

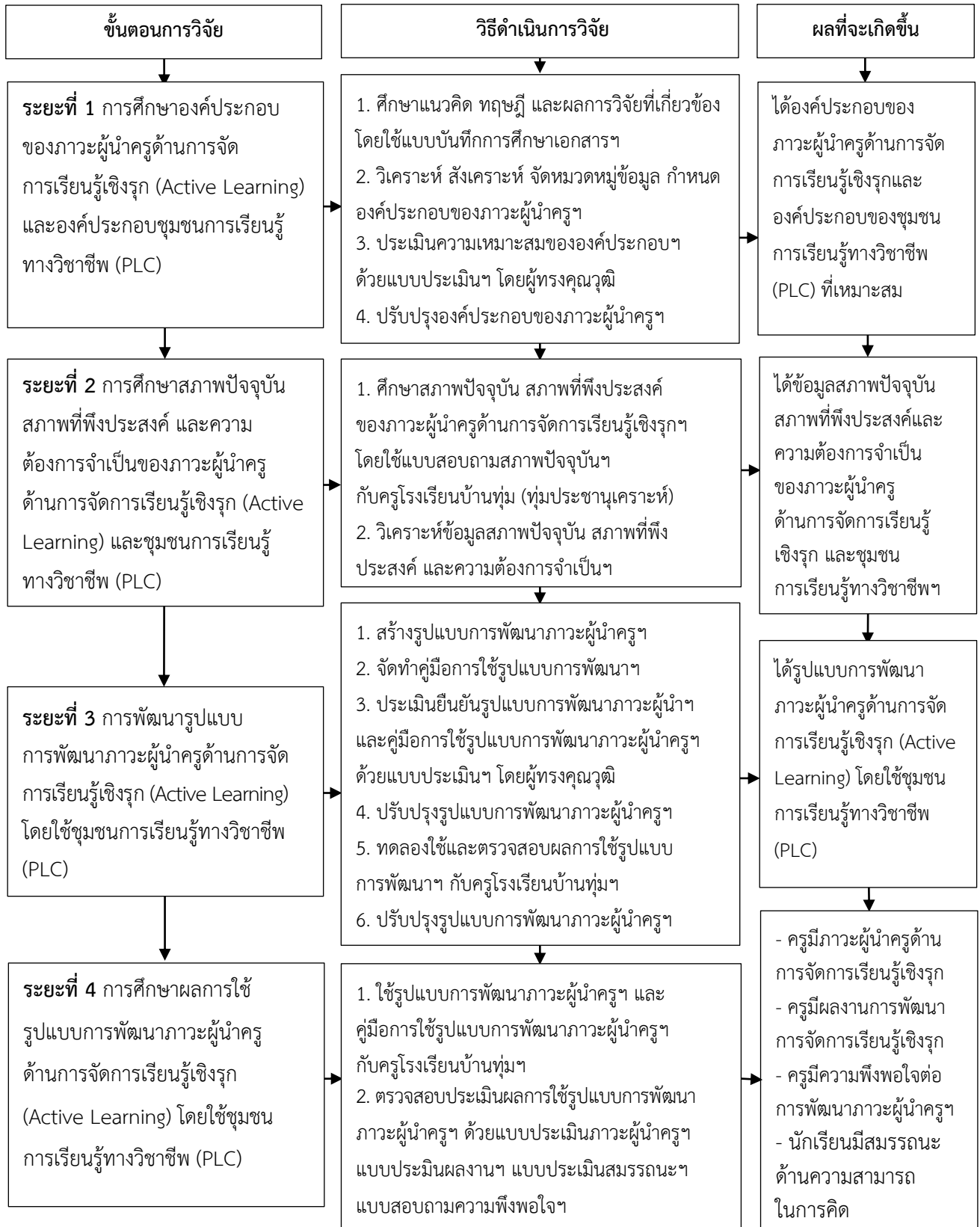
ระยะที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) กำหนดช่วงเวลา ระหว่างเดือนเมษายน 2562 ถึงเดือน พฤษภาคม 2562

ระยะที่ 2 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของครูโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเคราะห์) กำหนดช่วงเวลา เดือนมิถุนายน 2562

ระยะที่ 3 พัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) กำหนดช่วงเวลา ระหว่างเดือนมิถุนายน 2562 ถึงเดือน เมษายน 2563

ระยะที่ 4 ศึกษาผลการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเคราะห์) กำหนดช่วงเวลา ระหว่างเดือน พฤษภาคม 2563 ถึงเดือน เมษายน 2564

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเคราะห์) มีขั้นตอนการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย และผลที่จะเกิดขึ้น สรุปได้ดังแสดงในแผนภาพที่ 3 หน้า 162

แผนภาพที่ 3 ขั้นตอนวิธีการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเคราะห์)

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์) ในแต่ละระยะ มีรายละเอียดการดำเนินงาน ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ตามรายละเอียด ดังนี้

1.1 ขั้นตอนการดำเนินการ

1.1.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี จากเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โดยใช้แบบบันทึกการศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัย

1.1.2 วิเคราะห์ สังเคราะห์ จัดหมวดหมู่ข้อมูล กำหนดองค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

1.1.3 ประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

1.1.4 ปรับแก้องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะ

1.2 กลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ซึ่งเป็นผู้บริหารการศึกษาศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน คณาจารย์ในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกหรือมีวิทยฐานะเชี่ยวชาญขึ้นไป หรือมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท และมีประสบการณ์ในเรื่องภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เรื่องชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ตามรายชื่อดังนี้

1) ดร.สุวิทย์ มูลคำ ที่ปรึกษาเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำเขตตรวจราชการที่ 2 เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญด้านการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ด้านการบริหารการศึกษา และด้านภาวะผู้นำ

2) ดร.ทวีศิลป์ สารแสน ผู้อำนวยการสำนักงาน สกสค.จังหวัดขอนแก่น ข้าราชการบำนาญในตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชี่ยวชาญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญด้านสื่อและนวัตกรรม และด้านการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

3) รศ.สมปัด ตัญจรัยรัตน์ อาจารย์สาขาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และห้องสมุดมีชีวิต

4) รศ.จุมพล ราชาวิจิตร อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่ปรึกษาสถาบันวิจัยและพัฒนาวิชาชีพครูสำหรับอาเซียนมหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาภาวะผู้นำครู ด้านเนื้อหาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และด้านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

5) ดร.นิคม ชมภูหลง ข้าราชการบำนาญ ตำแหน่งศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน ด้านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และด้านการวิจัย

6) ดร.นัตยา หล้าทูนธีรกุล ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย ด้านสื่อและนวัตกรรมจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

7) ดร.อุดม จันทรโสภา ข้าราชการบำนาญ ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านฝาง วิทยฐานะ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 เป็นผู้มีผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารสถานศึกษา ด้านภาวะผู้นำ

8) นายชิตเมธา ทาสุมบูรณ์ ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะเชี่ยวชาญ โรงเรียนบ้านม่วง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 จบการศึกษาปริญญาโท สาขาการวัดและประเมินผลคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

9) ดร.ยิ่งลักษณ์ งามดี ข้าราชการบำนาญ ตำแหน่งครูวิทยฐานะเชี่ยวชาญ โรงเรียนสนามบิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ขอนแก่น เขต 1 ผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อและนวัตกรรม และด้านหลักสูตรและการสอน

1.3 ระยะเวลาดำเนินการ

ดำเนินการ เดือน เมษายน-พฤษภาคม พ.ศ. 2562

1.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.4.1 แบบบันทึกการศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัย

1.4.1 แบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

1.5 การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

1.5.1 ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือและออกแบบเครื่องมือการวิจัย

1.5.2 สร้างแบบบันทึกการศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัย ซึ่งลักษณะของแบบบันทึกเป็นแบบเติมคำลงในช่องว่าง มีจำนวน 6 หัวข้อ สำหรับบันทึกข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา

หรืองานวิจัยในแต่ละเรื่องที่ศึกษา

1.5.3 หาความตรงเชิงเนื้อหาของแบบบันทึกการศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัย ที่สร้างขึ้น โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้เทคนิค (Index of Item-Objective Congruence: IOC) ตรวจสอบความชัดเจนของประเด็นที่จะบันทึก ว่ามีความถูกต้อง สอดคล้อง เหมาะสมกับการนำไปใช้หรือไม่ กำหนดเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

+1 เมื่อผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่า บันทึกได้ตรงตามนิยามศัพท์

0 เมื่อผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจว่า บันทึกได้ตรงตามนิยามศัพท์

-1 เมื่อผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่า บันทึกได้ตรงตามนิยามศัพท์

ซึ่งผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน มีความเชี่ยวชาญครอบคลุมทั้งด้านการบริหาร ด้านเนื้อหา ด้านหลักสูตรและการสอน ด้านสื่อและนวัตกรรม และด้านการวัดและประเมินผล ดังนี้

1) รศ.ดร.วัลลภา อารีรัตน์ อาจารย์สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย ด้านเนื้อหาในเรื่องภาวะผู้นำครู (Teacher Leadership) การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

2) ดร.สายัณห์ ผาน้อย ข้าราชการบำนาญ ตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาเชี่ยวชาญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญ ด้านการบริหารการศึกษา ด้านภาวะผู้นำ

3) ดร.วิชัย กัณหาสล ข้าราชการบำนาญ ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะเชี่ยวชาญ ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ขอนแก่น เขต 2 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

4) ดร.สมหวัง บุญสิทธิ์ ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะเชี่ยวชาญ ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ขอนแก่น เขต 1 เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน ด้านการวิจัย และด้านการวัดและประเมินผล

5) นางปิยรัตน์ เรืองวงศ์ ครู วิทยฐานะเชี่ยวชาญ โรงเรียนชุมชนบ้านบึงแก้ว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อและนวัตกรรม ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

1.5.4 พิจารณาเลือกหัวข้อบันทึกที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไปมาใช้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ในการวิจัยครั้งนี้ แบบบันทึกการศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัย มีค่า IOC ระหว่าง 0.80-1.00

1.5.5 สร้างแบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ตามองค์ประกอบและวิธีการที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งลักษณะ

ของแบบประเมินเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ดังนี้

5 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด	4 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก
3 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง	2 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย
1 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด	

แบบประเมินแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นต่อองค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1.5.6 หาความตรงเชิงเนื้อหาของแบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โดยนำแบบประเมินไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้เทคนิค (Index of Item-Objective Congruence: IOC) ตรวจสอบความชัดเจนของข้อความว่า มีความถูกต้อง สอดคล้อง เหมาะสมกับการนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายหรือไม่ โดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

- +1 เมื่อผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่า แบบประเมินวัดได้ตรงตามนิยามศัพท์
- 0 เมื่อผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจว่า แบบประเมินวัดได้ตรงตามนิยามศัพท์
- 1 เมื่อผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่า แบบประเมินวัดได้ตรงตามนิยามศัพท์

ซึ่งผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน มีความเชี่ยวชาญครอบคลุมทั้งด้านการบริหาร ด้านเนื้อหา ด้านหลักสูตรและการสอน ด้านสื่อและนวัตกรรม และด้านการวัดและประเมินผล ตามรายชื่อ ในข้อ 1.5.3

1.5.7 พิจารณาเลือกข้อความที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไปมาใช้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ซึ่งตัวบ่งชี้ การสร้างแรงบันดาลใจในการเรียน ขององค์ประกอบที่ 1 การมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ได้ค่า IOC = 0.60 ไม่สอดคล้องจึงถูกตัดทิ้งไป

ในการวิจัยครั้งนี้ แบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีค่า IOC ระหว่าง 0.80-1.00

1.6 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1.6.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

1.6.2 วิเคราะห์ สังเคราะห์เนื้อหา จัดหมวดหมู่ข้อมูลตามความสอดคล้อง กำหนดองค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในเดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2562

1.6.3 นำแบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 ท่าน ตามรายชื่อในข้อ 1.2 (ภาคผนวก ก) พิจารณาประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

1.6.4 ปรับแก้องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ในตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ของแบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

1.7 การวิเคราะห์ข้อมูล

1.7.1 วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยยึดความสอดคล้องของเนื้อหา

1.7.2 นำข้อมูลที่ได้จากการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ไปวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

1.7.3 วิเคราะห์ค่าระดับความเหมาะสมโดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

- 4.51 – 5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด
- 3.51 – 4.50 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก
- 2.51 – 3.50 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง
- 1.51 – 2.50 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย
- 1.00 – 1.50 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

1.8 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1.8.1 สถิติที่ใช้ในการตรวจหาคุณภาพเครื่องมือ

1.8.1.1 การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้อง

ΣR แทน ผลรวมของคะแนนการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.8.1.2 สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ (Percentage)

ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

$$\text{ร้อยละ } P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงเป็นร้อยละ

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

$$\text{ค่าเฉลี่ย } \bar{X} = \frac{\Sigma X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

ΣX แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม

N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

$$\text{ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน } S.D. = \sqrt{\frac{N \Sigma x^2 - (\Sigma x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

Σx^2 แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$(\Sigma x)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

ระยะที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของครูโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์)

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของครูโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์) ตามรายละเอียด ดังนี้

2.1 ขั้นตอนการดำเนินการ

2.1.1 สอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของครูโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์)

2.1.2 วิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Needs Assessment) หาลำดับความสำคัญของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของ

ครูโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเคราะห์)

2.2 กลุ่มเป้าหมายและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

2.2.1 กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย ได้แก่ ครูโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเคราะห์) ปีการศึกษา 2562 จำนวน 30 คน

2.2.2 กลุ่มตัวอย่างในการทดลองใช้เครื่องมือ ได้แก่ ครูโรงเรียนบ้านแดงน้อย จำนวน 17 คน และครูโรงเรียนบ้านคำไฮหัวทุ่งประชาบำรุง จำนวน 13 คน ได้มาด้วยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกครูทุกคนจากโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ที่เปิดสอนในระดับปฐมวัยและระดับประถมศึกษา ซึ่งเข้าร่วมโครงการพัฒนาครูและโรงเรียนเพื่อยกระดับคุณภาพทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ปีการศึกษา 2562

2.3 ระยะเวลาการดำเนินการ

ดำเนินการ เดือน พฤษภาคม-มิถุนายน พ.ศ. 2562

2.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.4.1 แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

2.5 การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.5.1 ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือและออกแบบเครื่องมือการวิจัย

2.5.2 สร้างแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โดยใช้ข้อมูลองค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ที่ผ่านการประเมินความเหมาะสมโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จากการวิจัยระยะที่ 1

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน ตอนที่ 2 และ ตอนที่ 3 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ดังนี้

5 หมายถึง ปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด	4 หมายถึง ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
3 หมายถึง ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง	2 หมายถึง ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
1 หมายถึง ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด	

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยนำเอาตัวบ่งชี้ของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ในแต่ละองค์ประกอบ ที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ จากการวิจัยระยะที่ 1 โดยเพิ่มคำว่า “ครู” เข้าหน้าข้อความเป็นผู้แสดงพฤติกรรมเป็นข้อคำถาม มี 4 องค์ประกอบ 23 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โดยนำเอาตัวบ่งชี้ของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) แต่ละองค์ประกอบ ที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ จากการวิจัยระยะที่ 1 โดยเพิ่มคำว่า “ครู” เข้าหน้าข้อความเป็นผู้แสดงพฤติกรรมเป็นข้อคำถาม มี 4 องค์ประกอบ 20 ข้อ

ตอนที่ 4 เป็นข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

2.5.3 การหาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม ข้อคำถามของแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ที่สร้างขึ้นเป็นตัวบ่งชี้องค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และตัวบ่งชี้องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ซึ่งผ่านการตรวจสอบความสอดคล้อง (IOC) ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความชัดเจนของข้อคำถามแล้ว จากการวิจัยระยะที่ 1 มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80-1.00 ได้ข้อคำถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำครูในด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) จำนวน 22 ข้อ ได้ข้อคำถามเกี่ยวกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) จำนวน 20 ข้อ

2.5.4 หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ไปทดลองใช้ เก็บรวบรวมข้อมูลจากครูโรงเรียนบ้านแดงน้อย ปีการศึกษา 2562 จำนวน 17 คน ครูโรงเรียนบ้านคำไฮหัวทุ่งประชาบำรุง ปีการศึกษา 2562 จำนวน 13 คน

2.5.5 คำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของ Cronbach's Alpha Coefficient (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ซึ่ง พบว่าค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ได้ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.85

2.5.6 ปรับปรุงแก้ไข จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

2.6 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.6.1 นำแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ไปเก็บข้อมูลกับครูโรงเรียนบ้านแดงน้อย และครูโรงเรียนบ้านคำไฮหัวทุ่งประชาบำรุง ในวันที่ 11-12 มิถุนายน 2562

2.6.2 นำแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ฉบับสมบูรณ์ ไปเก็บข้อมูลกับครูโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์) จำนวน 30 คน ในวันที่ 17 มิถุนายน 2562

2.7 การวิเคราะห์ข้อมูล

2.7.1 วิเคราะห์ข้อมูลหาค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยการวิเคราะห์หาค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) ของแบบสอบถามเป็นรายข้อ ที่ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

2.7.2 วิเคราะห์ข้อมูลหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามที่นำไปทดลองใช้ (tryout) กับครูผู้สอนที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

2.7.3 วิเคราะห์ข้อมูลหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชาชนเคราะห์) ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

2.7.4 วิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Needs Assessment) หาลำดับความสำคัญของสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชาชนเคราะห์) โดยการเรียงลำดับความสำคัญจากค่ามากไปหาน้อย ด้วยวิธี Modified Priority Needs Index โดยใช้สูตร ($PNI_{modified}$) ในการคำนวณ (สุวิมล ว่องวานิช, 2550)

2.8 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.8.1 สถิติที่ใช้ในการตรวจหาคุณภาพเครื่องมือ ใช้สถิติและสูตรเหมือนกันกับข้อ 1.8.1

2.8.2 สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ใช้สูตรเหมือนกันกับข้อ 1.8.2

2.8.3 สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของ Cronbach's Alpha Coefficient (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) มีสูตร ดังนี้

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right)$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น

k แทน จำนวนข้อของเครื่องมือวัด

$\sum S_i^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ

S_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวม

2.8.4 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Needs Assessment) โดยการเรียงลำดับความสำคัญจากค่ามากไปหาน้อย ด้วยวิธี Modified Priority Needs Index) โดยใช้สูตร ($PNI_{modified}$) ในการคำนวณ (สุวิมล ว่องวานิช, 2550) ดังนี้

$$PNI_{modified} = \frac{(I-D)}{D}$$

เมื่อ $PNI_{modified}$ แทน ค่าความต้องการจำเป็น

	I	แทน	ค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์
	D	แทน	ค่าเฉลี่ยของสภาพที่ปฏิบัติ
กรณีที่ว่า PNI _{modified} เท่ากัน ผู้วิจัยหาค่าความต้องการจำเป็นจากสูตร PNI ดังนี้			
	$PNI_{modified} = (I-D) \times I$		
เมื่อ	PNI	แทน	ค่าความต้องการจำเป็น
	I	แทน	ค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์
	D	แทน	ค่าเฉลี่ยของสภาพที่ปฏิบัติ

ระยะที่ 3 การพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

ผู้วิจัยดำเนินการพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.1 สร้างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

3.2 จัดทำคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

3.3 ประเมินยืนยันรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

3.4 ประเมินยืนยันคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

3.5 ปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

3.6 ทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

3.7 ปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) หลังจากการทดลองใช้

การดำเนินการพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดดังนี้

3.1 สร้างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีรายละเอียด ดังนี้

3.1.1 ขั้นตอนการดำเนินการ

3.1.1.1 ศึกษาผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และความต้องการจำเป็นของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์)

3.1.1.2 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครู กระบวนการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้แบบบันทึกการศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัย

3.1.1.3 กำหนดกรอบโครงสร้างของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

3.1.1.4 สร้างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ตามกรอบโครงสร้างที่กำหนดในข้อ 3.1.1.3

3.1.2 ระยะเวลาดำเนินการ

ดำเนินการ เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2562

3.1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบบันทึกการศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัย

3.1.4 การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้สร้างและหาคุณภาพจากการวิจัยในระยะที่ 1 ข้อ 1.5

3.1.5 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1.5.1 ผู้วิจัยศึกษาผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และความต้องการจำเป็นของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์)

3.1.5.2 ผู้วิจัยศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครู กระบวนการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

3.1.5.3 ผู้วิจัยสังเคราะห์องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาในชั้น 3.1.5.1-3.1.5.2 กำหนดกรอบโครงสร้างของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) จำนวน 5 องค์ประกอบ

3.1.5.4 ผู้วิจัยสร้างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ตามกรอบโครงสร้างที่กำหนดไว้ จำนวน 5 องค์ประกอบ

3.1.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลเชิงคุณภาพ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการสร้างข้อสรุปจากเนื้อหาที่เก็บรวบรวมได้

3.2 จัดทำคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

ผู้วิจัยจัดทำคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีรายละเอียด ดังนี้

3.2.1 ขั้นตอนการดำเนินการ

3.2.1.1 ศึกษารายละเอียดในแต่ละองค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

3.2.1.2 กำหนดกรอบโครงสร้างของคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

3.2.1.3 จัดทำคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ตามกรอบโครงสร้างที่กำหนดในข้อ 3.2.1.2

3.2.2 ระยะเวลาดำเนินการ

ดำเนินการ เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2562

3.3 ประเมินยืนยันรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

ผู้วิจัยดำเนินการประเมินยืนยันรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีรายละเอียด ดังนี้

3.3.1 ขั้นตอนการดำเนินการ

3.3.1.1 สร้างและหาคุณภาพแบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

3.3.1.2 ประเมินยืนยันความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

3.3.2 กลุ่มเป้าหมายที่ให้ข้อมูล

กลุ่มเป้าหมายที่ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ตามรายชื่อในการวิจัย ระยะที่ 1 ข้อ 1.2 (ภาคผนวก ก)

3.3.3 ระยะเวลาดำเนินการ

ดำเนินการ เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2562

3.3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3.4.1 แบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ของ รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

3.3.5 การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

3.3.5.1 ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือและออกแบบเครื่องมือการวิจัย

3.3.5.2 สร้างแบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ของ รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ซึ่งแบบประเมินมีลักษณะ เป็นแบบตรวจรายการ (Check List) แบบมาตราส่วน และแบบเติมคำ แบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นต่อรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์พิจารณาเป็นระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

5 หมายถึง มีความเหมาะสม, ความเป็นไปได้, ความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีความเหมาะสม, ความเป็นไปได้, ความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีความเหมาะสม, ความเป็นไปได้, ความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีความเหมาะสม, ความเป็นไปได้, ความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีความเหมาะสม, ความเป็นไปได้, ความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3.3.5.3 หาความตรงเชิงเนื้อหาของแบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ด้วยการให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตามรายชื่อที่ระบุใน ภาคผนวก ก ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความเหมาะสม และความชัดเจนของข้อคำถาม ด้วยเทคนิค IOC โดยกำหนดเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ดังนี้

+1 เมื่อผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่า แบบประเมินวัดได้ตรงตามนิยามศัพท์

0 เมื่อผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจว่า แบบประเมินวัดได้ตรงตามนิยามศัพท์

-1 เมื่อผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่า แบบสอบประเมินวัดได้ไม่ตรงตามนิยามศัพท์

3.3.5.4 นำข้อมูลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ที่ผู้เชี่ยวชาญประเมิน ไปหาค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยการวิเคราะห์หาค่า IOC (Index of Item-Objective Congruence) ของแบบประเมินเป็นรายข้อ มาวิเคราะห์เพื่อคัดเลือกข้อคำถามในแบบประเมินที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไปนำไปใช้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ซึ่งแบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80-1.00

3.3.6 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบประเมินไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลตามรายชื่อที่ระบุในการวิจัยในระยะที่ 1 และภาคผนวก ก พิจารณาประเมินยืนยันความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

3.3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.3.7.1 วิเคราะห์ข้อมูลค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยการวิเคราะห์หาค่า IOC (Index of Item-Objective Congruence) ของแบบประเมินเป็นรายข้อ ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

3.3.7.2 วิเคราะห์ข้อมูลระดับความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

3.3.7.3 วิเคราะห์ค่าระดับความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ ด้วยการหาค่าเฉลี่ย โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ดังนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง มีความเหมาะสม, ความเป็นไปได้, ความเป็นประโยชน์ มากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง มีความเหมาะสม, ความเป็นไปได้, ความเป็นประโยชน์ มาก

2.51 – 3.50 หมายถึง มีความเหมาะสม, ความเป็นไปได้, ความเป็นประโยชน์ ปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง มีความเหมาะสม, ความเป็นไปได้, ความเป็นประโยชน์ น้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง มีความเหมาะสม, ความเป็นไปได้, ความเป็นประโยชน์ น้อยที่สุด

3.3.8 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.3.8.1 สถิติที่ใช้ในการตรวจหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ใช้สูตรเดียวกันกับการวิจัยระยะที่ 1

3.3.8.2 สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ใช้สูตรเดียวกันกับการวิจัยระยะที่ 1

3.4 ประเมินยืนยันคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

ผู้วิจัยดำเนินการประเมินยืนยันรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีรายละเอียด ดังนี้

3.4.1 ขั้นตอนการดำเนินการ

3.4.1.1 สร้างและหาคุณภาพแบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ของคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

3.4.1.2 ประเมินยืนยันความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

3.4.2 กลุ่มเป้าหมายที่ให้ข้อมูล

กลุ่มเป้าหมายที่ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ตามรายชื่อในการวิจัยระยะที่ 1 ข้อ 1.2 (ภาคผนวก ก)

3.4.3 ระยะเวลาดำเนินการ

ดำเนินการ เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2562

3.4.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.4.4.1 แบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ของคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

3.4.5 การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

3.4.5.1 ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือและออกแบบเครื่องมือการวิจัย

3.4.5.2 สร้างแบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ของคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ซึ่งแบบประเมินมีลักษณะ เป็นแบบตรวจรายการ (Check List) แบบมาตราส่วน และแบบเติมคำ แบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นต่อคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์พิจารณาเป็นระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

- 5 หมายถึง มีความเหมาะสม, ความเป็นไปได้, ความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความเหมาะสม, ความเป็นไปได้, ความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีความเหมาะสม, ความเป็นไปได้, ความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความเหมาะสม, ความเป็นไปได้, ความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความเหมาะสม, ความเป็นไปได้, ความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3.4.5.3 หาความตรงเชิงเนื้อหาของแบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ของคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ด้วยการให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตามรายชื่อที่ระบุในภาคผนวก ก ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความเหมาะสม และความชัดเจนของข้อคำถาม ด้วยเทคนิค IOC กำหนดเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ดังนี้

- +1 เมื่อผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่า แบบประเมินวัดได้ตรงตามนิยามศัพท์
- 0 เมื่อผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจว่า แบบประเมินวัดได้ตรงตามนิยามศัพท์
- 1 เมื่อผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่า แบบสอบประเมินวัดได้ไม่ตรงตามนิยามศัพท์

3.4.5.4 นำข้อมูลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ที่ผู้เชี่ยวชาญประเมิน ไปหาค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยการวิเคราะห์หาค่า IOC (Index of Item-Objective Congruence) ของแบบประเมินเป็นรายข้อ มาวิเคราะห์เพื่อคัดเลือกข้อคำถามในแบบประเมินที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไปนำไปใช้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ซึ่งแบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80-1.00

3.4.6 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบประเมินไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลตามรายชื่อที่ระบุในการวิจัยในระยะที่ 1 และภาคผนวก ก พิจารณาประเมินยืนยันความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

3.4.7 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.4.7.1 วิเคราะห์ข้อมูลค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยการวิเคราะห์หาค่า IOC (Index of Item-Objective Congruence) ของแบบประเมินเป็นรายข้อ ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

3.4.7.2 วิเคราะห์ข้อมูลระดับความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ ของคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

3.4.7.3 วิเคราะห์ค่าระดับความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ ด้วยการหาค่าเฉลี่ยโดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ดังนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง มีความเหมาะสม, ความเป็นไปได้, ความเป็นประโยชน์ มากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง มีความเหมาะสม, ความเป็นไปได้, ความเป็นประโยชน์ มาก

2.51 – 3.50 หมายถึง มีความเหมาะสม, ความเป็นไปได้, ความเป็นประโยชน์ ปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง มีความเหมาะสม, ความเป็นไปได้, ความเป็นประโยชน์ น้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง มีความเหมาะสม, ความเป็นไปได้, ความเป็นประโยชน์ น้อยที่สุด

3.4.8 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.4.8.1 สถิติที่ใช้ในการตรวจหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ใช้สูตรเดียวกันกับการวิจัยระยะที่ 1

3.4.8.2 สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ใช้สูตรเดียวกันกับการวิจัยระยะที่ 1

3.5 ปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้วิจัยดำเนินการปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

3.6 ทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีรายละเอียด ดังนี้

3.6.1 ขั้นตอนการดำเนินการ

3.6.1.1 ใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เป็นเครื่องมือในการพัฒนาครูโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562

3.6.1.2 สังเคราะห์ สรุปข้อค้นพบจากการสะท้อนคิด แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้ สะท้อนผลของผู้ปกครองนักเรียน ศึกษานิเทศก์ คณาจารย์ คุณครูที่ร่วมกิจกรรมการเปิดชั้นเรียน และการประชุมถอดบทเรียน

3.6.1.3 ตรวจสอบผลการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

3.6.2 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย

3.6.2.1 กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย ได้แก่ ครูโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ปีการศึกษา 2562 จำนวน 30 คน

3.6.2.2 กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ปีการศึกษา 2562 จำนวน 597 คน

3.6.2.3 กลุ่มเป้าหมายในการประเมินภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และประเมินผลงานการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ได้แก่ ครูผู้สอนที่รับการนิเทศ (Model Teacher) โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ปีการศึกษา 2562 จำนวน 13 คน ดังนี้คือ ครูผู้สอนชั้นป.1-6 ชั้นเรียนละ 2 คน รวม 12 คน ครูผู้สอนชั้นอนุบาล 1-3 จำนวน 1 คน

3.6.2.4 กลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ศึกษานิเทศก์ประจำกลุ่ม PLC ครูที่ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มวิชาการ และผู้วิจัยซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา เป็นกรรมการประเมินภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และประเมินผลงานการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

3.6.3 ระยะเวลาดำเนินการ

ดำเนินการ เดือน สิงหาคม 2562 ถึง เดือน มีนาคม พ.ศ. 2563

3.6.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.6.4.1 รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

3.6.4.2 คู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

3.6.4.3 แบบประเมินภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

3.6.4.4 แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด

3.6.4.5 แบบเขียนสะท้อนผลการเปิดชั้นเรียน (Open Class)

3.6.4.6 แบบประเมินผลงานการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

3.6.4.7 แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

3.6.4.8 แบบเขียนสะท้อนคิดการประชุมถอดบทเรียน

3.6.5 การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

3.6.5.1 รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ผู้วิจัยสร้างและหาคุณภาพในการวิจัยในระยยะที่ 2

3.6.5.2 สร้างแบบประเมินภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ซึ่งแบบประเมินมีลักษณะเป็นแบบตรวจรายการ (Check List) แบบมาตราส่วนและแบบเติมคำ แบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สภาพการปฏิบัติตามองค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยมีมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ กำหนดเกณฑ์เป็นระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ดังนี้

5 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมากที่สุด	4 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก
3 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง	2 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับน้อย
1 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับน้อยที่สุด	

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเพิ่มเติม

3.6.5.3 สร้างแบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด ซึ่งแบบประเมินมีลักษณะเป็นแบบตรวจรายการ (Check List) แบบมาตราส่วน โดยมีมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2555) ดังนี้

3 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับดีเยี่ยม	2 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับดี
1 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับพอใช้	
0 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับปรับปรุง	

3.6.5.4 สร้างแบบเขียนสะท้อนผลการเปิดชั้นเรียน (Open Class) ซึ่งแบบเขียนสะท้อนผลการเปิดชั้นเรียน (Open Class) มีลักษณะเป็นแบบเติมคำ 6 ประเด็น

3.6.5.5 สร้างแบบเขียนสะท้อนคิดการประชุมถอดบทเรียน ซึ่งแบบเขียนสะท้อนคิดการประชุมถอดบทเรียนมีลักษณะเป็นแบบเติมคำ 6 ประเด็น

3.6.5.6 สร้างแบบประเมินผลงานการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ซึ่งแบบประเมินมีลักษณะเป็นแบบตรวจรายการ (Check List) แบบมาตราส่วน และแบบเติมคำ แบบประเมินชุดนี้ มีทั้งหมด 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้น

ตอนที่ 2 ข้อมูลการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยมีมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ กำหนดเกณฑ์ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ดังนี้

5 หมายถึง มีการพัฒนาในระดับดีมาก	4 หมายถึง มีการพัฒนาในระดับดี
3 หมายถึง มีการพัฒนาในระดับปานกลาง	2 หมายถึง มีการพัฒนาในระดับน้อย
1 หมายถึง มีการพัฒนาในระดับน้อยที่สุด	

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเพิ่มเติม

3.6.5.7 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจรายการ (Check List) แบบมาตราส่วน และแบบเติมคำ แบบประเมินชุดนี้ มี 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจต่อการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

3.6.5.8 หาความตรงเชิงเนื้อหาของ แบบประเมินภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด แบบเขียนสะท้อนผลการเปิดชั้นเรียน (Open Class) แบบเขียนสะท้อนคิดการประชุมถอดบทเรียน แบบประเมินผลงานการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ด้วยการให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ตามรายชื่อที่ระบุในภาคผนวก ก ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความเหมาะสม และความชัดเจนของ ข้อคำถาม ด้วยเทคนิค (Index of Item-Objective Congruence: IOC) กำหนดเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ดังนี้

- +1 เมื่อผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่า แบบประเมินวัดได้ตรงตามนิยามศัพท์
- 0 เมื่อผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจว่า แบบประเมินวัดได้ตรงตามนิยามศัพท์
- 1 เมื่อผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่า แบบสอบประเมินวัดได้ไม่ตรงตามนิยามศัพท์

3.6.5.9 ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ที่ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาไปหาค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยการวิเคราะห์หาค่า IOC (Index of Item-Objective Congruence) ของแบบประเมินเป็นรายข้อ แบบสอบถามรายข้อ มาวิเคราะห์เพื่อคัดเลือกข้อคำถามในแบบประเมินแบบสอบถาม ที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไปนำไปใช้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ซึ่งแบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด แบบประเมินภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) แบบเขียนสะท้อนผลการเปิดชั้นเรียน (Open Class) แบบเขียนสะท้อนคิดการประชุมถอดทเรียน แบบประเมินผลงานการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80-1.00

3.6.5.10 คำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบประเมิน แบบสอบถาม ทั้งฉบับ ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของ Cronbach's Alpha Coefficient (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ซึ่ง พบว่า แบบประเมินภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) มีค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินทั้งฉบับ เท่ากับ 0.71 แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด มีค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินทั้งฉบับ เท่ากับ 0.89 แบบประเมินผลงานการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) มีค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินทั้งฉบับ เท่ากับ 0.70 แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.99

3.6.6 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.6.6.1 ผู้วิจัยนำรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มาใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาครูโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชาชนเคราะห์) จำนวน 30 คน โดยดำเนินการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ตามคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) อย่างต่อเนื่อง บนพื้นฐานความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตร ตามกระบวนการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) 8 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนา ดำเนินการ ดังนี้

จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

ขั้นตอนที่ 2 จัดทำคำรับรองการปฏิบัติงาน ดำเนินการ ดังนี้

1) ประชุมจัดทำร่างคำรับรองการปฏิบัติงาน

2) ประชุมชี้แจง ทำความเข้าใจเนื้อหาของคำรับรองการปฏิบัติงานระหว่างครู กับผู้บริหารโรงเรียน สร้างความตระหนักเกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) วันที่ 10 เดือน กันยายน พ.ศ. 2562

3) ลงนามคำรับรองการปฏิบัติงานระหว่างครูกับผู้บริหารโรงเรียน
ขั้นตอนที่ 3 ประชุมจัดทำแผนปฏิบัติงาน

ผู้วิจัยดำเนินการประชุมจัดทำแผนปฏิบัติงาน ดังนี้

1) แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

2) สร้างทีมงาน PLC ในสถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

3) ประชุมคณะกรรมการร่วมกันจัดทำปฏิทินการดำเนินงานการใช้รูปแบบ กำหนดผู้ปฏิบัติ และวันเดือนปีที่จะปฏิบัติแต่ละขั้นตอนของรูปแบบ ในวันที่ 20 เดือน กันยายน พ.ศ. 2562

4) สร้างเครือข่ายกับหน่วยงานอื่น

ขั้นตอนที่ 4 ประชุมปฏิบัติการเพิ่มความรู้ความเข้าใจ

ผู้วิจัยดำเนินการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการให้คณะครูโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์) 30 คน ในวันศุกร์ที่ 4 ถึงวันเสาร์ที่ 5 เดือน ตุลาคม 2562 จัดกิจกรรมประชุมปฏิบัติการให้ครูได้เข้าร่วมศึกษาค้นคว้า แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระดมสมอง อภิปราย การปฏิบัติงาน การสอนงาน และวิธีการสร้างความรู้ที่หลากหลาย ด้วยกระบวนการแบบมีส่วนร่วม ให้ผู้เข้าประชุมทุกคนมีส่วนร่วมลงมือปฏิบัติ เน้นการร่วมกันทำงานเพื่อฝึกการแก้ปัญหา มีรายละเอียดการดำเนินการตามคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ซึ่งมีกิจกรรมสำคัญ คือ การให้ความรู้ การนำเสนอผลงานการทำงานกลุ่ม การสรุปองค์ความรู้จากการนำเสนอผลงานการทำงานกลุ่ม จำนวนทั้งสิ้น 4 หน่วยการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 5 สร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและขับเคลื่อนชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ให้ครูโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์) ได้พัฒนาตัวเองจากการฝึกปฏิบัติงานพัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามหลักการพัฒนาครูสู่การพัฒนาผู้เรียน ภายใต้แนวคิดของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) คือ การมีวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วมกัน การมีภาวะผู้นำร่วมกัน การทำงานเป็นทีมร่วมมือร่วมพลัง และการสนับสนุนชุมชน เริ่มตั้งแต่ วันที่ 11 เดือน ตุลาคม 2562 ถึง วันที่ 31 เดือน มีนาคม 2563 ดังนี้

1) ตั้งกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ประชุมจัดกลุ่มครูที่สอนในระดับสายชั้นเดียวกัน สอนกลุ่มสาระวิชาใกล้เคียงกัน ครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษารวมกลุ่มกัน เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถในวิชาชีพ การจัดการเรียนรู้ และการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมาย โดยร่วมกันจัดทำปฏิทิน ในการดำเนินงาน โรงเรียนออกประกาศแต่งตั้งสมาชิกแต่ละกลุ่ม โดยมี

หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ ศึกษานิเทศก์ และผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารโรงเรียนเข้าร่วมเป็นสมาชิกทุกกลุ่ม ซึ่งสมาชิกในกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ประกอบไปด้วย ครูผู้สอนที่รับการนิเทศ (Model Teacher) เป็นผู้จัดการเรียนรู้ กลุ่มละ 2 คน ครูร่วมเรียนรู้ (Buddy Teacher) ครูหัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการเป็นที่ปรึกษา (mentor) ผู้บริหารเป็นผู้ดูแลระบบ (administrator) ศึกษานิเทศก์ เป็นผู้เชี่ยวชาญ (expert) โดยกำหนดให้สมาชิก แต่ละกลุ่มปฏิบัติงานร่วมกันสัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง มีจำนวน 5 กลุ่ม ดังนี้

- กลุ่มที่ 1 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 กลุ่ม A มีสมาชิกจำนวน 10 คน
- กลุ่มที่ 2 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 กลุ่ม B มีสมาชิกจำนวน 11 คน
- กลุ่มที่ 3 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 กลุ่ม A มีสมาชิกจำนวน 10 คน
- กลุ่มที่ 4 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 กลุ่ม B มีสมาชิกจำนวน 11 คน
- กลุ่มที่ 5 ระดับชั้นอนุบาล มีสมาชิก 7 คน

2) วิเคราะห์ปัญหาและเลือกบทเรียนที่ต้องการพัฒนา สมาชิกแต่ละกลุ่ม ประชุมร่วมกันเสนอปัญหา พิจารณาสาเหตุของปัญหา จัดกลุ่มปัญหา จัดลำดับความจำเป็นเร่งด่วน ของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เลือกเอาปัญหาที่สำคัญ 2 ปัญหา กำหนดเป็นบทเรียนที่ต้องการพัฒนา กลุ่มสาระการเรียนรู้ละ 1 บทเรียน กลุ่มที่ 5 ระดับชั้นอนุบาล ให้เลือกพัฒนา 1 บทเรียน พร้อมบันทึก การปฏิบัติกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

3) แสวงหาแนวทางแก้ปัญหา/วิธีการพัฒนา สมาชิกประชุมร่วมกันหาแนวทาง ในการแก้ปัญหา บอกเล่าประสบการณ์ที่แก้ปัญหาได้สำเร็จ ค้นหาตัวอย่างรูปแบบที่ประสบความสำเร็จ สมาชิกร่วมกันพิจารณาคัดเลือกนวัตกรรมที่จะนำมาใช้ในการแก้ปัญหา/วิธีการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ให้สอดคล้องกับบทเรียนที่เลือก บันทึกการปฏิบัติ กิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

4) ออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ สมาชิกแต่ละกลุ่มประชุมร่วมกัน กำหนดเป้าหมาย ออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และเตรียมสื่อการเรียนรู้ โดยเน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 6 ขั้นตอน ดังนี้ (1) ขั้นเตรียมพร้อมเข้าสู่การเรียนรู้ (2) ขั้นนำเสนอ สถานการณ์ปัญหาปลายเปิด (3) ขั้นดำเนินการแก้ปัญหา (4) ขั้นสะท้อนความคิด (5) ขั้นอภิปราย สรุป สร้างองค์ความรู้ (6) ขั้นประเมินผล พร้อมบันทึกการปฏิบัติกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

5) ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ สมาชิกประชุมร่วมกันแลกเปลี่ยน เรียนรู้ ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ในส่วนของขั้นตอนของกิจกรรม รายละเอียดในแต่ละ กิจกรรม คำสั่ง คำถามที่ใช้ สื่อการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ หรือปรับปรุง แก้ไขในประเด็นอื่น ๆ พร้อมทั้งบันทึกการปฏิบัติกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

6) จัดการเรียนรู้ตามแผน/สังเกตการจัดการเรียนรู้ สมาชิกแต่ละกลุ่มคัดเลือก ครูที่จัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีบทเรียนที่ต้องการพัฒนา ครูผู้สอนที่รับการนิเทศ (Model Teacher) 2 คน เป็นผู้จัดการเรียนรู้ตามแผนที่ร่วมกันทำ สมาชิกคนอื่น ๆ เป็นผู้ร่วมเรียนรู้ ผู้สังเกตการจัดการเรียนรู้ บันทึก และเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมที่แสดงถึงการคิด การสนทนา การเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างใกล้ชิด และจัดการเรียนรู้ตามแผนที่ได้วางไว้ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น วิดีทัศน์ ภาพถ่าย บันทึกเทปเสียง พร้อมทั้งบันทึกการปฏิบัติกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) พร้อมทั้งบันทึกการปฏิบัติกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

7) สะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ สมาชิกกลุ่มและผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าประชุมร่วมรับรู้ ข้อมูล ในประเด็นเรื่องการจัดการเรียนรู้ของครู กระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน วิธีการคิด และผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ว่า เป็นไปอย่างไรบ้าง และมีปัญหาใดเกิดขึ้น ซึ่งครูที่สอนเป็นผู้แสดงความเห็นเป็นคนแรก จากนั้นสมาชิกคนอื่น ๆ ร่วมเสนอผลการสังเกตและข้อเสนอแนะ โดยมุ่งเน้นที่ตัวบทเรียน มิใช่ที่ตัวครูผู้สอน อภิปรายสะท้อนความคิดว่า กลุ่มได้เรียนรู้อะไรจากการทำกิจกรรมในชั้นเรียนบ้าง เพื่อตัดสินใจและนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น พร้อมทั้งบันทึกการปฏิบัติกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

ขั้นตอนที่ 6 นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล

ผู้วิจัยดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล ดังนี้

1) จัดทำแผนและเครื่องมือนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการขับเคลื่อน การพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ ทางวิชาชีพ (PLC)

2) คณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ดำเนินการกำกับติดตาม นิเทศ และ ประเมินผลการขับเคลื่อน

3) เร่งรัด ติดตาม และสนับสนุน ข้าราชการครูในการเข้าร่วมชุมชนการเรียนรู้ ทางวิชาชีพ (PLC)

ขั้นตอนที่ 7 เปิดชั้นเรียน (Open Class)

ผู้วิจัยจัดกิจกรรมเปิดชั้นเรียน เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร และแลกเปลี่ยน ประสบการณ์ รวมถึงเปิดโอกาสให้ครูต่างโรงเรียน ผู้ปกครองนักเรียน ศึกษานิเทศก์ และผู้ที่สนใจได้ เข้ามาศึกษาการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อร่วมพัฒนาให้เกิดการเปลี่ยนแปลงผู้เรียน ควบคู่ กับการเรียนรู้ และการพัฒนาความรู้ใหม่จากการปฏิบัติงานจริงของครู

ปีการศึกษา 2562 จัดกิจกรรมเปิดชั้นเรียน (Open Class) 13 ห้องเรียน โดยครูผู้สอนที่รับการนิเทศ (Model Teacher) เป็นผู้จัดการเรียนรู้ตามแผนที่สมาชิกแต่ละกลุ่ม

ร่วมกันจัดทำขึ้น ดังนี้ วันศุกร์ที่ 6 มีนาคม 2563 ได้แก่ 1) ชั้น ป.1/3 วิชาภาษาอังกฤษ 2) ชั้น ป.1/2 วิชาคณิตศาสตร์ 3) ชั้น ป.2/1 วิชาวิทยาศาสตร์ 4) ชั้น ป.3/1 วิชาภาษาไทย วันจันทร์ที่ 9 มีนาคม 2563 ได้แก่ 1) ชั้น ป.4/2 วิชาภาษาไทย 2) ชั้น ป.4/3 วิชาวิทยาศาสตร์ 3) ชั้น ป.5/1 วิชาภาษาไทย 4) ชั้น ป.6/1 วิชาคณิตศาสตร์ วันอังคารที่ 10 มีนาคม 2563 ได้แก่ 1) ชั้น ป.2/2 วิชาภาษาไทย 2) ชั้น ป.3/2 วิชาคณิตศาสตร์ 3) ชั้น ป.5/2 วิชาภาษาอังกฤษ 4) ชั้น ป.6/2 วิชาวิทยาศาสตร์ และ 5) ชั้นอนุบาล 3 โดยมีผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษาวิเคราะห์ ครูที่เป็นสมาชิกในกลุ่ม และ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์) ร่วมกิจกรรมเปิดชั้นเรียน (Open Class) ร่วมสังเกตชั้นเรียน และสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ตามแบบ เขียนสะท้อนผลการเปิดชั้นเรียน (Open Class)

ขั้นตอนที่ 8 ประชุมถอดบทเรียน

ผู้วิจัยดำเนินการจัดประชุมถอดบทเรียน 27 มีนาคม 2563 จัดกิจกรรมให้ครูร่วม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ สะท้อนความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการทำงาน ผลการทำงาน ความรู้ใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้น ระหว่างการทำงาน ทั้งที่เป็นความสำเร็จหรือความล้มเหลว จุดเด่น และจุดที่ควรพัฒนาจากการร่วม พัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ตามแบบเขียนสะท้อนคิดการประชุมถอดบทเรียน

3.6.6.2 ผู้วิจัยสังเคราะห์ สรุปข้อค้นพบจากการสะท้อนคิด แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้ สะท้อนผลของผู้ปกครองนักเรียน ศึกษาวิเคราะห์ คณาจารย์ และคุณครูที่ร่วมกิจกรรม การเปิดชั้นเรียน (Open Class) และการประชุมถอดบทเรียน

3.6.6.3 ตรวจสอบ ประเมินผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครู ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในปี การศึกษา 2562 ดังนี้

1) ครูผู้สอนที่รับการนิเทศ (Model Teacher) ผู้ที่จัดการเรียนรู้ และครู ร่วมเรียนรู้ (Buddy Teacher) ที่เป็นสมาชิกกลุ่ม PLC ประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้าน ความสามารถในการคิด ด้วยการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ การตรวจชิ้นงานของนักเรียนที่ได้เรียนรู้ บทเรียนจากครูผู้สอนที่รับการนิเทศ (Model Teacher) พร้อมทั้งบันทึกผลการประเมินในแบบประเมิน สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด

2) ประเมินภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครู โรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์) ที่เป็นครูผู้สอนที่รับการนิเทศ (Model Teacher) ผู้ที่จัดการเรียนรู้ 13 คน โดยคณะกรรมการประเมินภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) พร้อมทั้ง บันทึกผลการประเมินในแบบประเมินภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

3) ประเมินผลงานการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครู

โรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชาชนเคราะห์) ที่เป็นครูผู้สอนที่รับการนิเทศ (Model Teacher) ผู้ที่จัดการเรียนรู้ ทั้ง 13 คน โดยคณะกรรมการประเมินผลงานการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) พร้อมทั้งบันทึกผลการประเมินในแบบประเมินผลงานการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

4) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ไปเก็บข้อมูลความพึงพอใจกับครูโรงเรียนห่ม (ห่มประชาชนเคราะห์) ที่เป็นกลุ่มเป้าหมายในการวิจัย ทั้ง 30 คน

3.6.7 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.6.7.1 ข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายแล้วนำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

3.6.7.2 วิเคราะห์ข้อมูลหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของ Cronbach's Alpha Coefficient (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

3.6.7.3 วิเคราะห์ระดับคุณภาพการปฏิบัติงานด้วยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

4.51 – 5.00 หมายถึง ระดับดีมาก

3.51 – 4.50 หมายถึง ระดับดี

2.51 – 3.50 หมายถึง ระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง ระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

3.6.7.4 วิเคราะห์ระดับความพึงพอใจด้วยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ดังนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง ระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง ระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง ระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง ระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

3.6.8 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.6.8.1 สถิติที่ใช้ในการตรวจหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ใช้สูตรเดียวกันกับการวิจัยระยะที่ 1

3.6.8.2 สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ (Percentage)

ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ใช้สูตรเดียวกันกับระยะที่ 1

3.6.8.3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของ Cronbach's Alpha Coefficient (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ใช้สูตรเดียวกันกับการวิจัยระยะที่ 2 ข้อ 2.8.3

3.7 ปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) หลังการทดลองใช้

ผู้วิจัยดำเนินการปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ตามข้อเสนอแนะจากการสะท้อนคิด แสดงความคิดเห็น ในการประชุมถอดบทเรียน

ระยะที่ 4 การศึกษาผลการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์)

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาผลการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีรายละเอียด ดังนี้

4.1 ขั้นตอนการดำเนินการ

4.1.1 ใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เป็นเครื่องมือในการพัฒนาครูโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์) ที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย

4.1.2 สังเคราะห์ สรุปข้อค้นพบจากการสะท้อนคิด แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้ สะท้อนผลของผู้ปกครองนักเรียน ศึกษานิเทศก์ คณาจารย์ และคุณครูที่ร่วมกิจกรรมการเปิดชั้นเรียน และการประชุมถอดบทเรียน

4.1.3 ตรวจสอบผลการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

4.2 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย

4.2.1 ครูโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์) ปีการศึกษา 2563 จำนวน 30 คน

4.2.2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์)

ปีการศึกษา 2563 จำนวน 624 คน

4.2.3 กลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูล เป็นศึกษานิเทศก์ประจำกลุ่ม PLC ครูที่ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มวิชาการ และผู้วิจัยซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา

4.3 ระยะเวลาดำเนินการ

ดำเนินการ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2563 ถึง เดือน เมษายน 2564

4.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.4.1 รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

4.4.2 คู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

4.4.3 แบบประเมินภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

4.4.4 แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด

4.4.5 แบบเขียนสะท้อนผลการเปิดชั้นเรียน (Open Class)

4.4.6 แบบเขียนสะท้อนคิดการประชุมถอดบทเรียน

4.4.7 แบบประเมินผลงานการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

4.4.8 แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

4.5 การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้สร้างและหาคุณภาพเครื่องมือจากการวิจัยในระยะที่ 3 ข้อ 3.4.5

4.6 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.6.1 ผู้วิจัยนำรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มาใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาครูโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์) ทั้ง 30 คน ด้วยการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ตามรายละเอียดในคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) อย่างต่อเนื่องเป็นกระบวนการ ซึ่งเป็นรูปแบบการพัฒนาครูสู่การพัฒนาผู้เรียนที่ใช้ห้องเรียนเป็นฐานในการพัฒนา ใช้กระบวนการเรียนรู้ร่วมกันผ่านการฝึกปฏิบัติจริง บนพื้นฐานความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตร ผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน จากการปฏิบัติจริงในห้องเรียน ตามกระบวนการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ทั้ง 8 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนา โดยจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

ขั้นตอนที่ 2 จัดทำคำรับรองการปฏิบัติงาน ดำเนินการ ดังนี้

- 1) ประชุมจัดทำร่างคำรับรองการปฏิบัติงาน
- 2) ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจเนื้อหาของคำรับรองการปฏิบัติงานระหว่างครูกับผู้บริหารโรงเรียน สร้างความตระหนักเกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ในวันที่ 10 พฤษภาคม 2563
- 3) ลงนามคำรับรองการปฏิบัติงานระหว่างครูกับผู้บริหารโรงเรียน

ขั้นตอนที่ 3 ประชุมจัดทำแผนปฏิบัติงาน

ผู้วิจัยและคณะครูร่วมกันวางแผนการปฏิบัติงานตามคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์) ในวันที่ 10 พฤษภาคม 2563 ดังนี้

- 1) คณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) จัดทำร่างปฏิทินการดำเนินงานการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครู
- 2) สร้างทีมงาน PLC ในสถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา
- 3) ประชุมคณะครูร่วมกันจัดทำปฏิทินการดำเนินงานการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) กำหนดผู้ปฏิบัติ และวันเดือนปีที่จะปฏิบัติในแต่ละขั้นตอนของรูปแบบ มีรายละเอียดในภาคผนวก
- 4) สร้างเครือข่ายกับหน่วยงานอื่น

ขั้นตอนที่ 4 ประชุมปฏิบัติการเพิ่มความรู้ความเข้าใจ ดำเนินการดังนี้

ผู้วิจัยดำเนินการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพิ่มความรู้ความเข้าใจให้คณะครูโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์) วันที่ 6-7 มิถุนายน 2563 จัดกิจกรรมประชุมปฏิบัติการให้ครูได้เข้าร่วมศึกษาค้นคว้า แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระดมสมอง อภิปราย เรียนรู้การปฏิบัติงาน และวิธีการสร้างองค์ความรู้ที่หลากหลาย ด้วยกระบวนการแบบมีส่วนร่วม ให้ผู้เข้าประชุมทุกคนมีส่วนร่วมลงมือปฏิบัติ เน้นการร่วมกันทำงานเพื่อฝึกการแก้ปัญหา มีรายละเอียดการดำเนินการตามรายละเอียดที่ระบุไว้ในคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ซึ่งมีกิจกรรมสำคัญ คือ การให้ความรู้ การนำเสนอผลงาน การทำงานกลุ่ม การสรุปองค์ความรู้จากการนำเสนอผลงาน การทำงานกลุ่ม ทั้ง 4 หน่วยการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 5 สร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

ผู้วิจัยดำเนินการขับเคลื่อนชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ให้คณะครูโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชาชนเคราะห์) ได้พัฒนาตัวเองจากการฝึกปฏิบัติงานการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยยึดแนวคิดของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) อันประกอบไปด้วย การมีวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วมกัน การมีภาวะผู้นำร่วมกัน การทำงานเป็นทีมร่วมมือร่วมพลัง การสนับสนุนชุมชน โดยมีเป้าหมายในการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) คือเพื่อให้ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นครูผู้นำการเปลี่ยนแปลง ได้พัฒนาตนเองและเพื่อนครู และมีความสามารถในการใช้หลักสูตร โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ 10 พฤษภาคม 2563 ถึง วันที่ 31 มีนาคม 2564 มีรายละเอียดในการดำเนินงานตามลำดับ ดังนี้

1) ตั้งกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ด้วยการประชุมจัดกลุ่มครูที่สอนในระดับสายชั้นเดียวกัน สอนกลุ่มสาระวิชาใกล้เคียงกัน รวมกลุ่มกันเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ และการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมาย โดยโรงเรียนประกาศแต่งตั้งสมาชิกแต่ละกลุ่ม โดยมีหัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ ศึกษานิเทศก์ และผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารโรงเรียนเข้าร่วมเป็นสมาชิกทุกกลุ่ม ซึ่งสมาชิกในกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ประกอบไปด้วย ครูผู้สอนที่รับการนิเทศ (Model Teacher) เป็นผู้จัดการเรียนรู้ โดยให้ครูในกลุ่มทุกคนเปลี่ยนกันเป็นครูผู้สอนที่รับการนิเทศ (Model Teacher) และครูร่วมเรียนรู้ (Buddy Teacher) ครูหัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการเป็นที่ปรึกษา (mentor) ผู้บริหารเป็นผู้ดูแลระบบ (administrator) ศึกษานิเทศก์เป็นผู้เชี่ยวชาญ (expert) โดยกำหนด ให้สมาชิกแต่ละกลุ่มปฏิบัติงานร่วมกันสัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง ซึ่งปรับการแบ่งกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) จากการทดลองใช้ในปีการศึกษา 2562 มี 5 กลุ่ม เพิ่มเป็นจำนวน 7 กลุ่ม ดังนี้

(1) กลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ชั้นป.1-2 กลุ่ม A ประกอบด้วย ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ 1 คน, ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย 3 คน, หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ รองผู้อำนวยการโรงเรียน ศึกษานิเทศก์ และผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารสถานศึกษา รวมสมาชิกจำนวน 8 คน

(2) กลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ชั้นป.1-2 กลุ่ม B ประกอบด้วย ครูผู้สอนวิชาวิทยาศาสตร์ 1 คน ครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ 3 คน ครูสอนสังคมศึกษา 1 คน หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ รองผู้อำนวยการโรงเรียน ศึกษานิเทศก์ และผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารสถานศึกษา รวมสมาชิกจำนวน 8 คน

(3) กลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ชั้นป.3-4 กลุ่ม A ประกอบด้วย ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ 1 คน ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย 3 คน หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ ศึกษานิเทศก์ รองผู้อำนวยการโรงเรียน และผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารสถานศึกษา รวม 8 คน

(4) กลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ชั้นป.3-4 กลุ่ม B ประกอบด้วย ครูผู้สอนวิชาการงานอาชีพ 1 คน ครูผู้สอนวิชาวิทยาศาสตร์ 1 คน ครูผู้สอนวิชาทัศนศิลป์ 1 คน ครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม 1 คน ครูสอนวิชาคณิตศาสตร์ 1 คน หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ รองผู้อำนวยการโรงเรียน ศึกษานิเทศก์ และผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารสถานศึกษา รวมสมาชิกจำนวน 9 คน

(5) กลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ชั้นป.5-6 กลุ่ม A ประกอบด้วย ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย 3 คน ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ 1 คน ครูผู้สอนวิชาภาษาจีน 1 คน หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ รองผู้อำนวยการโรงเรียน ศึกษานิเทศก์ และผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารสถานศึกษา รวมสมาชิกจำนวน 9 คน

(6) กลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ชั้นป.5-6 กลุ่ม B ประกอบด้วย ครูผู้สอนวิชาวิทยาศาสตร์ 1 คน ครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ 2 คน ครูสอนวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา 1 คน หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ รองผู้อำนวยการโรงเรียน ศึกษานิเทศก์ และผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารสถานศึกษา รวมสมาชิกจำนวน 8 คน

(7) กลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพระดับชั้นอนุบาล ประกอบด้วยครูผู้สอนระดับอนุบาลปีที่ 1-3 หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ รองผู้อำนวยการโรงเรียน ศึกษานิเทศก์ และผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารสถานศึกษา รวมสมาชิกจำนวน 7 คน

2) วิเคราะห์ปัญหาและเลือกบทเรียนที่ต้องการพัฒนา สมาชิกแต่ละกลุ่มประชุมร่วมกันเสนอปัญหา พิจารณาสาเหตุของปัญหา จัดกลุ่มปัญหา จัดลำดับความจำเป็นเร่งด่วน เลือกปัญหาที่สำคัญ แล้วร่วมกันกำหนดบทเรียนที่ต้องการพัฒนาเพื่อแก้ปัญหา โดยให้สมาชิกเลือกบทเรียนที่จะพัฒนาในแต่ละภาคเรียนให้ครูทุกคนต้องได้เป็นครูผู้สอนที่รับการนิเทศ (Model Teacher) เป็นผู้จัดการเรียนรู้ คนละ 1 บทเรียน พร้อมทั้งบันทึกการปฏิบัติกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

3) แสวงหาแนวทางแก้ปัญหา/วิธีการพัฒนา สมาชิกประชุมร่วมกันหาแนวทางในการแก้ปัญหา โดยบอกเล่าประสบการณ์ที่แก้ปัญหาได้สำเร็จ ค้นหาตัวอย่างรูปแบบที่ประสบความสำเร็จ สมาชิกร่วมกันพิจารณาคัดเลือกนวัตกรรมที่จะนำมาใช้ในการแก้ปัญหา/วิธีการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ให้สอดคล้องกับบทเรียนของครูแต่ละคน que เลือกมาพัฒนา

4) ออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ สมาชิกแต่ละกลุ่มประชุมร่วมกัน กำหนดเป้าหมาย ออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และเตรียมสื่อการเรียนรู้ โดยเน้นวิธีการแบบเปิด (Open Approach) ด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 6 ขั้นตอน ตามกระบวนการ ดังนี้ (1) ขั้นเตรียมพร้อม เข้าสู่การเรียนรู้ (2) ขั้นนำเสนอสถานการณ์ปัญหาปลายเปิด

(3) ขั้นตอนดำเนินการแก้ปัญหา (4) ขั้นตอนอภิปรายสะท้อนความคิด (5) ขั้นสรุป สร้างองค์ความรู้ (6) ขั้นประเมินผล

5) ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ สมาชิกประชุมร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ ในส่วนของขั้นตอนกิจกรรม รายละเอียดในแต่ละกิจกรรม คำสั่ง คำถามที่ใช้ สื่อการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ หรือปรับปรุงแก้ไขในประเด็นอื่น ๆ พร้อมทั้งบันทึกการปฏิบัติกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

6) จัดการเรียนรู้ตามแผน/สังเกตการจัดการเรียนรู้ ครูแต่ละคนเปลี่ยนกันทำหน้าที่เป็นครูผู้สอนที่รับการนิเทศ (Model Teacher) ผู้จัดการเรียนรู้ตามแผนในชั้นเรียนของตน สมาชิกคนอื่น ๆ ก็ร่วมเรียนรู้ เป็นผู้สังเกต บันทึก และเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมที่แสดงถึงการคิด การสนทนา การเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างใกล้ชิด และการจัดการเรียนรู้ตามแผนที่ได้วางไว้ พร้อมทั้งบันทึกการปฏิบัติกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

7) สะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ สมาชิกในกลุ่ม PLC และผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าประชุมร่วมรับรู้ข้อมูล ในประเด็นเรื่องการจัดการเรียนรู้ของครู กระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน วิธีการคิด และผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ว่า เป็นไปอย่างไรบ้าง และมีปัญหาใดเกิดขึ้น ซึ่งครูที่จัดการเรียนรู้เป็นผู้แสดงความคิดเห็นเป็นคนแรก จากนั้นสมาชิกคนอื่น ๆ ร่วมเสนอผลการสังเกต และข้อเสนอแนะ โดยมุ่งเน้นที่ตัวบทเรียนมิใช่ที่ตัวครูผู้จัดการเรียนรู้ อภิปรายสะท้อนความคิดว่า ผู้เรียนแต่ละกลุ่ม ได้เรียนรู้อะไรจากการทำกิจกรรมในชั้นเรียนบ้าง เพื่อตัดสินใจและนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้สู่การเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

ขั้นตอนที่ 6 นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล

ผู้วิจัยดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล ดังนี้

1) จัดทำแผนและเครื่องมือ นิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการขับเคลื่อนการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

2) คณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ดำเนินการกำกับ ติดตาม นิเทศ และประเมินผลการขับเคลื่อน

3) เร่งรัด ติดตาม และสนับสนุน ข้าราชการครูในการเข้าร่วมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

ขั้นตอนที่ 7 เปิดชั้นเรียน (Open Class)

ปีการศึกษา 2563 คณะครูร่วมกันจัดกิจกรรมเปิดชั้นเรียน (Open Class) โดยให้ครูผู้สอนที่รับการนิเทศ (Model Teacher) 30 คน เป็นผู้จัดการเรียนรู้ตามแผนที่สมาชิกแต่ละกลุ่ม

ร่วมกันจัดทำขึ้น คนละ 1 ชั้นเรียน จำนวน 30 ชั้นเรียน เพื่อเผยแพร่ข้อมูล ประชาสัมพันธ์การพัฒนา การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) สร้างภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) รวมไปถึงเปิดโอกาสให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครูต่างโรงเรียน ผู้ปกครองนักเรียน ศึกษานิเทศก์ และผู้ที่สนใจได้เข้ามาศึกษาการพัฒนาการเรียนรู้อของผู้เรียน และให้ครูที่เป็น สมาชิกกลุ่ม PLC ร่วมสังเกตชั้นเรียน และสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ ตามแบบเขียนสะท้อนคิด แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้จากการเปิดชั้นเรียน (Open Class) จำนวน 7 ครั้ง 30 ห้องเรียน ดังนี้

1) วันพุธที่ 19 สิงหาคม 2563 เปิดชั้นเรียน 4 ห้องเรียน ได้แก่ วิชาคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/1 วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 วิชางานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/3 มีรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ศึกษานิเทศก์ อาจารย์จากสถาบันวิจัยและพัฒนาวิชาชีพครูสำหรับอาเซียน มหาวิทยาลัยขอนแก่น ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูจากโรงเรียนอื่น ๆ ครูที่เป็นสมาชิกกลุ่ม PLC และผู้ปกครองนักเรียน ประมาณ 60 คน ร่วมสังเกตชั้นเรียน และสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้

2) วันศุกร์ที่ 28 สิงหาคม 2563 เปิดชั้นเรียน 5 ห้องเรียน ได้แก่ วิชาวิทยาการ คำนวณ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/3 วิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 มีรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ศึกษานิเทศก์ ผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูที่เป็นสมาชิกกลุ่ม PLC โรงเรียน บ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์) ครูจากโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล และผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 90 คน เข้าร่วมสังเกตชั้นเรียน และสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้

3) วันพุธที่ 9 กันยายน 2563 เปิดชั้นเรียน 5 ห้องเรียน ได้แก่ วิชาภาษาไทย ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1/1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/3 วิชาคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/2 วิชาศิลปะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/2 วิชาสุขศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/3 มีศึกษานิเทศก์ ผู้อำนวยการ สถานศึกษา ครูที่เป็นสมาชิกกลุ่ม PLC โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์) และผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 75 คน เข้าร่วมสังเกตชั้นเรียน และสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้

4) วันศุกร์ ที่ 11 กันยายน 2563 เปิดชั้นเรียน 4 ห้องเรียน ได้แก่ วิชาวิทยาการ คำนวณ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/1 วิชาสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1/2 วิชาคณิตศาสตร์ ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5/1 วิชาภาษาจีน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 มีศึกษานิเทศก์ ผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูที่เป็นสมาชิกกลุ่ม PLC โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์) และผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 60 คน เข้าร่วมสังเกตชั้นเรียน และสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้

5) วันศุกร์ ที่ 25 ธันวาคม 2563 เปิดชั้นเรียน 4 ห้องเรียน ได้แก่ วิชาคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/2 วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/3 วิชาบูรณาการ

ชั้นอนุบาลปีที่ 1 มีผู้อำนวยการสถานศึกษา อาจารย์จาก สถาบันวิจัยและพัฒนาวิชาชีพครูสำหรับอาเซียน มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ครูที่เป็นสมาชิกกลุ่ม PLC โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์) และผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 65 คน เข้าร่วมสังเกตชั้นเรียน และสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้

6) วันพุธที่ 3 มีนาคม 2564 เปิดชั้นเรียน 5 ห้องเรียน ได้แก่ วิชาคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/2 วิชาวิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 วิชาสุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/2 วิชาบูรณาการ ชั้นอนุบาลปีที่ 3 มีผู้อำนวยการโรงเรียน ศึกษานิเทศก์ อาจารย์จากสถาบันวิจัยและพัฒนาวิชาชีพครูสำหรับอาเซียน มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ครูที่เป็นสมาชิกกลุ่ม PLC โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์) และผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 100 คน เข้าร่วมสังเกตชั้นเรียน และสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้

7) วันศุกร์ที่ 26 มีนาคม 2564 เปิดชั้นเรียน 3 ห้องเรียน ได้แก่ วิชาบูรณาการ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/3 วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/1 วิชาบูรณาการ ชั้นอนุบาลปีที่ 2 มี ดร.บูรพาทิศ พลอยสุวรรณ อติตรองเลขาธิการคุรุสภา, ดร.เจริญ ภูวิจิตร รองผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา (สคบศ.) คณาจารย์จากสถาบันวิจัยและพัฒนาครูสำหรับอาเซียน มหาวิทยาลัยขอนแก่น ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ และครูครูที่เป็นสมาชิกกลุ่ม PLC จำนวน 110 คน เข้าร่วมกิจกรรมเปิดชั้นเรียน

ขั้นตอนที่ 8 ประชุมถอดบทเรียน

ปีการศึกษา 2563 ผู้วิจัยและคณะครูร่วมกันจัดประชุมถอดบทเรียน 3 ครั้ง ดังนี้

1) วันจันทร์ที่ 22 มีนาคม 2564 นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์) ในฐานะผู้วิจัย พร้อมด้วยครูที่เป็นตัวแทนสมาชิกกลุ่ม PLC กลุ่มละ 2 คน เข้าร่วมประชุมสะท้อนความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการทำงาน ผลการทำงาน ความรู้ใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการทำงาน ทั้งความสำเร็จหรือความล้มเหลว จุดเด่น และจุดที่ควรพัฒนา จากการร่วมพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ซึ่งมี ดร.สุวิทย์ มูลคำ พร้อมด้วยคณะผู้วิจัย ติดตามประเมินผล จากกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) อาจารย์จากมหาวิทยาลัยขอนแก่น ผู้บริหารสถานศึกษา ครูแกนนำ จำนวน 30 คน

2) วันศุกร์ที่ 26 มีนาคม 2564 นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์) ในฐานะผู้วิจัย พร้อมด้วยครูที่เป็นตัวแทนสมาชิกกลุ่ม PLC กลุ่มละ 2 คน เข้าร่วมประชุมสะท้อนความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการทำงาน ผลการทำงาน ความรู้ใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการทำงาน ทั้งความสำเร็จหรือความล้มเหลว จุดเด่น และจุดที่ควรพัฒนา จากการร่วมพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ซึ่งมี ดร.บูรพาทิศ พลอยสุวรรณ อติตรองเลขาธิการคุรุสภา, ดร.เจริญ ภูวิจิตร รองผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา (สคบศ.) คณาจารย์จากสถาบันวิจัยและพัฒนา

ครูสำหรับอาเซียน มหาวิทยาลัยขอนแก่น สะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ พร้อมด้วยผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ และครูผู้สอน จำนวน 100 คน

3) วันศุกร์ที่ 9 เมษายน 2564 นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์) ในฐานะผู้วิจัย ได้จัดประชุมสัมมนาถอดบทเรียนการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โดยให้ครูทุกคนในแต่ละกลุ่มชุมชนทางวิชาชีพ (PLC) ร่วมกันสะท้อนความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการทำงาน ผลการทำงาน ความรู้ใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการทำงาน ทั้งความสำเร็จหรือความล้มเหลว จุดเด่น และจุดที่ควรพัฒนา ตามแบบเขียนสะท้อนคิดการประชุมถอดบทเรียน

4.6.2 ผู้วิจัยสังเคราะห์ สรุปข้อค้นพบจากการสะท้อนคิด แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ของผู้ปกครองนักเรียน ศึกษานิเทศก์ คณาจารย์ และคุณครูที่ร่วมกิจกรรมเปิดชั้นเรียน (Open Class) และการประชุมถอดบทเรียน

4.6.3 ตรวจสอบ ประเมินผลการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

4.6.3.1 ประเมินภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครู โดยคณะกรรมการประเมินและบันทึกผลการประเมินลงในแบบประเมินภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

4.6.3.2 ครูผู้สอนประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิดของผู้เรียน ด้วยการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ การตรวจชิ้นงานของนักเรียน และบันทึกผลในแบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด

4.6.3.3 ประเมินผลงานการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครู โดยคณะกรรมการประเมินและบันทึกผลการประเมินในแบบประเมินผลงานการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

4.6.3.4 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ไปเก็บข้อมูลความพึงพอใจกับครูโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์)

4.7 การวิเคราะห์ข้อมูล

4.7.1 ข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายแล้วนำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

4.7.2 วิเคราะห์ข้อมูลหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach's Alpha Coefficient (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

4.7.2 วิเคราะห์ระดับความพึงพอใจด้วยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ดังนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง ระดับมากที่สุด	3.51 – 4.50 หมายถึง ระดับมาก
2.51 – 3.50 หมายถึง ระดับปานกลาง	1.51 – 2.50 หมายถึง ระดับน้อย
1.00 – 1.50 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด	

4.7.3 วิเคราะห์ระดับคุณภาพการปฏิบัติงานด้วยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ดังนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง ระดับดีมาก	3.51 – 4.50 หมายถึง ระดับดี
2.51 – 3.50 หมายถึง ระดับปานกลาง	1.51 – 2.50 หมายถึง ระดับน้อย
1.00 – 1.50 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด	

4.8 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.8.1 สถิติที่ใช้ในการตรวจหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ใช้สูตรเช่นเดียวกับการวิจัยระยะที่ 1

4.8.2 สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ใช้สูตรเช่นเดียวกับการวิจัยระยะที่ 1

4.8.3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของ Cronbach's Alpha Coefficient (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ใช้สูตรเช่นเดียวกับการวิจัยระยะที่ 2 ข้อ 2.8.3

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชาชนเคราะห์) ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยมีรายละเอียดตามลำดับ ดังนี้

1. ผลการศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

2. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของครูโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชาชนเคราะห์)

3. ผลการพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

3.1 ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

3.2 ผลการสร้างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

3.3 ผลการประเมินยืนยันรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

3.4 ผลการประเมินยืนยันคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

3.5 การปรับปรุงรูปแบบและคู่มือการใช้การพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

3.6 ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

3.7 การปรับปรุงรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) หลังจากการทดลองใช้

4. ผลการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชาชนเคราะห์) ปีการศึกษา 2563

1. ผลการศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

1.1 ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องในครั้งนี มีองค์ประกอบเชิงทฤษฎี (theoretical framework) จำนวน 15 องค์ประกอบ ผู้วิจัยพิจารณาเลือกจากความถี่ขององค์ประกอบที่นักวิจัยส่วนใหญ่เลือกเป็นองค์ประกอบหลักของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ในระดับสูง มากกว่าร้อยละ 50 คือ มีความถี่ตั้งแต่ 7 ขึ้นไป สังเคราะห์เป็นองค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และปรับแก้ตามข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ ได้จำนวน 4 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 การมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) มีตัวบ่งชี้ ดังนี้ 1) การออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 2) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติจริงผ่านสถานการณ์ปัญหาปลายเปิด น่าสนใจ 3) การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง 4) การให้ผู้เรียนได้แก้ปัญหาแบบมีเงื่อนไขนำไปสู่การคิดที่หลากหลาย 5) การให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แบบร่วมแรง ร่วมใจ แก้ปัญหาเป็นทีม 6) การให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมาย และนำไปใช้ในสถานการณ์อื่น ๆ ได้ 7) การเป็นผู้อำนวยความสะดวก ให้คำปรึกษา ดูแลนักเรียน

องค์ประกอบที่ 2 การเป็นครูผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีตัวบ่งชี้ ดังนี้ 1) การใช้นวัตกรรมในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ 2) การศึกษาเรียนรู้พัฒนาความรู้ความสามารถอยู่ตลอดเวลา 3) การเป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับ ไว้วางใจ และเชื่อถือจากเพื่อนครู 4) การกระตุ้นผู้อื่นให้ร่วมมือพัฒนาผู้เรียน และวิชาชีพ 5) การปรับเปลี่ยนการปฏิบัติงานให้เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน

องค์ประกอบที่ 3 การพัฒนาตนเองและเพื่อนครู มีตัวบ่งชี้ ดังนี้ 1) การมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ 2) การพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง 3) การเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพครูอย่างสม่ำเสมอ 4) การเข้าร่วมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง 5) การสนับสนุนและช่วยเหลือเพื่อนครูให้พัฒนาตนเอง

องค์ประกอบที่ 4 การมีความรู้ความสามารถในการใช้หลักสูตร มีตัวบ่งชี้ ดังนี้ 1) การวิเคราะห์ หลักสูตร 2) การจัดทำหน่วยการเรียนรู้ 3) การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 4) ครูมีการจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ 5) การวัดผลประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

1.2 ผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

จากการตรวจประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ มีรายละเอียดปรากฏผล ดังแสดงในตารางที่ 8 ดังนี้

ตารางที่ 8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความเหมาะสมขององค์ประกอบ

ของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

ภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	ความเหมาะสม N=9		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
องค์ประกอบที่ 1 การมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)			
1. การออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	4.67	0.50	มากที่สุด
2. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติจริงผ่านสถานการณ์ ปัญหาปลายเปิด น่าสนใจ	4.89	0.33	มากที่สุด
3. การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง	4.78	0.44	มากที่สุด
4. การให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย	4.89	0.33	มากที่สุด
5. การให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แบบร่วมแรง ร่วมใจ แก้ปัญหาเป็นทีม	4.78	0.44	มากที่สุด
6. การให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมาย และนำไปใช้ในสถานการณ์อื่น ๆ	4.67	0.50	มากที่สุด
7. การเป็นผู้อำนวยความสะดวก ให้คำปรึกษา ดูแลนักเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.81	0.36	มากที่สุด
องค์ประกอบที่ 2 การเป็นครูผู้นำการเปลี่ยนแปลง			
1. การใช้นวัตกรรมในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้	4.67	0.50	มากที่สุด
2. การศึกษาเรียนรู้พัฒนาความรู้ความสามารถอยู่ตลอดเวลา	4.56	0.53	มากที่สุด
3. การเป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับ ไว้วางใจ และเชื่อถือจากเพื่อนครู	4.22	0.67	มาก
4. การกระตุ้นผู้อื่นให้มีความร่วมมือเพื่อพัฒนาผู้เรียนและวิชาชีพ	4.67	0.50	มากที่สุด
5. การปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นภายใต้ระบบที่เปลี่ยนแปลงไป จากเดิมได้	4.78	0.44	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.58	0.54	มากที่สุด

ตารางที่ 8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความเหมาะสมขององค์ประกอบ
ของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) (ต่อ)

ภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	ความเหมาะสม N=9		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
องค์ประกอบที่ 3 การพัฒนาตนเองและเพื่อนครู			
1. การมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเอง	4.78	0.44	มากที่สุด
2. การพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	4.89	0.33	มากที่สุด
3. การเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพครูอย่างสม่ำเสมอ	4.67	0.50	มากที่สุด
4. การเข้าร่วมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง	5.00	0.00	มากที่สุด
5. การช่วยเหลือเพื่อนครูให้มีการพัฒนาตนเอง	4.56	0.53	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.78	0.47	มากที่สุด
องค์ประกอบที่ 4 การมีความรู้ความสามารถในการใช้หลักสูตร			
1. การวิเคราะห์หลักสูตร	4.67	0.50	มากที่สุด
2. การจัดทำหน่วยการเรียนรู้	4.89	0.33	มากที่สุด
3. การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	5.00	0.00	มากที่สุด
4. การจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	4.78	0.44	มากที่สุด
5. การวัดผลประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.67	0.50	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.80	0.40	มากที่สุด
เฉลี่ยทั้ง 5 องค์ประกอบ	4.74	0.44	มากที่สุด

จากตารางที่ 8 พบว่า องค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้ง 4 องค์ประกอบ 22 ตัวบ่งชี้ โดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.74 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.44 เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ องค์ประกอบที่ 1 การมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) มีค่าเฉลี่ย 4.81 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.36 รองลงมาคือ องค์ประกอบที่ 4 การมีความรู้ความเข้าใจหลักสูตร มีค่าเฉลี่ย 4.80 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.40 และองค์ประกอบที่ 2 การพัฒนาตนเองและเพื่อนวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ย 4.78 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.47 องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ องค์ประกอบที่ 2 การเป็นครูผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีค่าเฉลี่ย 4.58 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.54

1.3 การปรับแก้องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้วิจัยนำข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ จากแบบประเมินความเหมาะสมองค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มาปรับแก้องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ดังนี้

1) องค์ประกอบ การมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ปรับแก้ตัวบ่งชี้ ดังนี้

(1) การให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ปรับแก้เป็น การให้ผู้เรียนได้แก้ปัญหาแบบมีเงื่อนไขไปสู่การคิดที่หลากหลาย

2) องค์ประกอบ การเป็นครูผู้นำการเปลี่ยนแปลง ปรับแก้ตัวบ่งชี้ ดังนี้

(1) การกระตุ้นผู้อื่นให้มีความร่วมมือเพื่อพัฒนาผู้เรียนและวิชาชีพ ปรับแก้เป็นการกระตุ้นผู้อื่นให้ร่วมมือพัฒนาผู้เรียนและวิชาชีพ

(2) การปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นภายใต้ระบบที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมได้ ปรับแก้เป็นการปรับเปลี่ยนการปฏิบัติงานให้เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน

3) องค์ประกอบ การพัฒนาตนเองและเพื่อนครู ปรับแก้ตัวบ่งชี้ ดังนี้

(1) การมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเอง ปรับแก้เป็นการมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ

(2) การช่วยเหลือเพื่อนครูให้มีการพัฒนาตนเอง ปรับแก้เป็นการสนับสนุนและช่วยเหลือเพื่อนครูให้พัฒนาตนเอง

1.4 ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีองค์ประกอบเชิงทฤษฎี (theoretical framework) จำนวน 16 องค์ประกอบ แต่การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พิจารณาจากความถี่ขององค์ประกอบที่นักวิจัยส่วนใหญ่เลือกเป็นองค์ประกอบหลักของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในระดับสูง มากกว่าร้อยละ 50 ในที่นี้คือ ความถี่ตั้งแต่ 7 ขึ้นไป สามารถสรุปเป็นองค์ประกอบและปรับแก้ตามข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ ได้องค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) จำนวน 4 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 การมีวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วมกัน เป็นพื้นฐานสำคัญของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่จะต้องสร้างให้เกิดขึ้น มีตัวบ่งชี้ ดังนี้ 1) ครูได้ร่วมกับผู้บริหารสร้างภาพความต้องการและทิศทางของโรงเรียน 2) ครูเข้าใจถึงภารกิจและแนวทางการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน

3) ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายที่สำคัญของโรงเรียน 4) ครูมุ่งพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ 5) ครูมีความคาดหวังและความเชื่อร่วมกันว่า นักเรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้

องค์ประกอบที่ 2 การมีภาวะผู้นำร่วมกัน มีตัวบ่งชี้ ดังนี้ 1) ครูมีส่วนร่วมในการบริหารและการตัดสินใจในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ 2) ครูได้ร่วมศึกษาเรียนรู้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งตนเองและวิชาชีพ 3) ครูได้ร่วมเป็นผู้นำ ประสานสร้างความร่วมมือในการทำงาน 4) ครูได้ร่วมสร้างแรงบันดาลใจ กระตุ้นให้คนอื่นเกิดพลังใจในการทำงาน 5) ครูเข้าร่วมวางแผน ออกแบบการจัดการเรียนรู้ โดยมุ่งพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ

องค์ประกอบที่ 3 การทำงานเป็นทีมร่วมมือรวมพลัง เป็นการทำงานที่พหุอาคัยซึ่งกันและกันของครู ผู้บริหาร และบุคลากร ในการดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน มีตัวบ่งชี้ ดังนี้ 1) สมาชิกในกลุ่มมีส่วนร่วมกันรับผิดชอบในผลการเรียนรู้ของผู้เรียน 2) สมาชิกในกลุ่มแบ่งปันความคิด ความรู้ และประสบการณ์เติมเต็มซึ่งกันและกัน 3) สมาชิกในกลุ่มเรียนรู้จากการปฏิบัติ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง 4) สมาชิก ในกลุ่มทำงานเป็นทีมร่วมแรงร่วมใจพัฒนาอย่างสร้างสรรค์ 5) สมาชิกในกลุ่มมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของตนบนพื้นที่ที่ให้ความรู้สึกปลอดภัย

องค์ประกอบที่ 4 การสนับสนุนชุมชน มีตัวบ่งชี้ ดังนี้ 1) การนิเทศ ติดตามการทำงานอย่างสม่ำเสมอ 2) การส่งเสริมให้ทำงานร่วมกันด้วยความเป็นมิตร มีความเกื้อกูลและเอื้ออาทรทำให้เกิดความรู้สึกไว้วางใจซึ่งกันและกัน 3) การเสริมพลังอำนาจ สร้างขวัญ กำลังใจ มีความสุขในการทำงาน 4) การจัดสรรปัจจัยสนับสนุนให้เอื้อต่อ การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) 5) การสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้จากผู้บริหารโรงเรียน

1.5 ผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) จากการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ปรากฏรายละเอียด ดังแสดงในตารางที่ 9 หน้า 205

ตารางที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความเหมาะสมขององค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	ความเหมาะสม N=9		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
องค์ประกอบที่ 1 การมีวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วมกัน			
1. การมีส่วนร่วมสร้างภาพความสำเร็จ และทิศทางของโรงเรียน	4.78	0.44	มากที่สุด
2. การเข้าใจถึงภาระหน้าที่และแนวทางการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน	4.67	0.50	มากที่สุด

ตารางที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความเหมาะสมขององค์ประกอบของชุมชน
การเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) (ต่อ)

องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	ความเหมาะสม N=9		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
3. การร่วมกันกำหนดเป้าหมายที่สำคัญของโรงเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
4. การมีส่วนร่วมมุ่งพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นหัวใจสำคัญ	4.89	0.33	มากที่สุด
5. การมีความคาดหวังและความเชื่อร่วมกันว่า นักเรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้	4.89	0.33	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.83	0.38	มากที่สุด
องค์ประกอบที่ 2 การมีภาวะผู้นำร่วมกัน			
1. การมีส่วนร่วมในการบริหารและการตัดสินใจในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้	4.67	0.50	มากที่สุด
2. การเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงทั้งตนเองและวิชาชีพ	4.78	0.44	มากที่สุด
3. การร่วมเป็นผู้นำ สร้างความร่วมมือในการทำงาน	4.89	0.33	มากที่สุด
4. การร่วมกันบริหารจัดการ ร่วมสร้างแรงบันดาลใจ	4.56	0.53	มากที่สุด
5. การร่วมกันวางแผน ออกแบบการจัดการเรียนรู้ โดยมุ่งพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.78	0.42	มากที่สุด
องค์ประกอบที่ 3 การทำงานเป็นทีมร่วมมือรวมพลัง			
1. การมีส่วนร่วมรับผิดชอบในผลการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.67	0.50	มากที่สุด
2. การแบ่งปันความคิด ความรู้ และประสบการณ์เพิ่มเติมซึ่งกันและกัน	4.89	0.33	มากที่สุด
3. การเรียนรู้จากการปฏิบัติ การถอดบทเรียน และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง	5.00	0.00	มากที่สุด
4. การทำงานเป็นทีม ร่วมแรงร่วมใจอภิปราย	4.78	0.44	มากที่สุด
5. การมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นบนพื้นที่ปลอดภัย	4.78	0.44	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.81	0.39	มากที่สุด

ตารางที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความเหมาะสมขององค์ประกอบของชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) (ต่อ)

องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	ความเหมาะสม N=9		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
องค์ประกอบที่ 4 การสนับสนุนชุมชน			
1. การนิเทศ ติดตามการทำงานอย่างสม่ำเสมอ	4.56	0.53	มากที่สุด
2. การส่งเสริมให้ทำงานร่วมกันด้วยความเป็นมิตร มีความเกื้อกูล และเอื้ออาทร ทำให้เกิดความรู้สึกไว้วางใจซึ่งกันและกัน	4.89	0.33	มากที่สุด
3. การกระจายอำนาจ เพิ่มพลังอำนาจซึ่งกันและกัน ทำให้สมาชิก สามารถสร้างความรู้ สร้างทักษะ สร้างความสุขในการทำงาน	4.78	0.44	มากที่สุด
4. การจัดสรรปัจจัยสนับสนุนให้เอื้อต่อการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	4.89	0.33	มากที่สุด
5. การมีผู้บริหารโรงเรียนทำหน้าที่เป็นผู้นำในการสะท้อนผล การจัดการเรียนรู้ของครู	4.56	0.53	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.73	0.45	มากที่สุด
เฉลี่ย ทั้ง 4 องค์ประกอบ	4.79	0.41	มากที่สุด

จากตารางที่ 9 พบว่า องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้ง 4 องค์ประกอบหลัก 20 องค์ประกอบย่อย โดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.79 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.41 เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ องค์ประกอบที่ 1 การมีวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วมกัน มีค่าเฉลี่ย 4.83 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.38 รองลงมาคือ องค์ประกอบที่ 3 การทำงานเป็นทีมร่วมมือรวมพลัง มีค่าเฉลี่ย 4.81 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.39 องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือองค์ประกอบที่ 4 การสนับสนุนชุมชน มีค่าเฉลี่ย 4.73 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.45

1.6 การปรับแก้องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้วิจัยนำข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ จากแบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มาปรับแก้องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ดังนี้

1.6.1 องค์ประกอบ การมีวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วมกัน ปรับแก้ตัวบ่งชี้ ดังนี้

- 1) การเข้าใจถึงภาระหน้าที่และแนวทางการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน ปรับแก้เป็นการร่วมกำหนดแนวทางการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน
- 2) การมีส่วนร่วมมุ่งพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นหัวใจสำคัญ ปรับแก้เป็นการร่วมกันเน้นการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.6.2 องค์ประกอบ การมีภาวะผู้นำร่วมกัน และปรับแก้ตัวบ่งชี้ ดังนี้

- 1) การเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงทั้งตนเองและวิชาชีพ ปรับแก้เป็นการร่วมศึกษาเรียนรู้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งตนเองและวิชาชีพ
- 2) การร่วมกันบริหารจัดการ ร่วมสร้างแรงบันดาลใจ ปรับแก้เป็นการร่วมสร้างแรงบันดาลใจ กระตุ้นให้คนอื่นเกิดพลังใจในการทำงาน

1.6.3 องค์ประกอบ การทำงานเป็นทีมร่วมมือรวมพลัง ปรับแก้ตัวบ่งชี้ ดังนี้

- 1) การทำงานเป็นทีม ร่วมแรงร่วมใจอภิปราย นำมาสู่ข้อสรุปถึงการพัฒนาร่วมกัน อย่างสร้างสรรค์ ปรับแก้เป็นการทำงานเป็นทีม ร่วมแรงร่วมใจพัฒนาอย่างสร้างสรรค์

1.6.4 องค์ประกอบ การสนับสนุนชุมชน ปรับแก้ตัวบ่งชี้ ดังนี้

- 1) การกระจายอำนาจ เพิ่มพลังอำนาจซึ่งกันและกัน ทำให้สมาชิกสามารถสร้างความรู้ สร้างทักษะ สร้างความสุขในการทำงาน ปรับแก้เป็นการเสริมพลังอำนาจ สร้างขวัญกำลังใจ มีความสุขในการทำงาน
- 2) การมีผู้บริหารโรงเรียนทำหน้าที่เป็นผู้นำในการสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ของครู ปรับแก้เป็นการสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้จากผู้บริหารโรงเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้อง

2. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของครูโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์)

2.1 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก(Active Learning) ของครูโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์) มีรายละเอียดปรากฏผล ดังแสดงในตารางที่ 10-14

ตารางที่ 10 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครูโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์)

องค์ประกอบของภาวะผู้นำครู ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	สภาพปัจจุบัน N=30			สภาพที่พึงประสงค์ N=30			PNI	อันดับ
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
1. การมีความสามารถในการจัดการ การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	3.50	0.29	ปานกลาง	4.84	0.37	มากที่สุด	0.38	2
2. การเป็นครูผู้นำการเปลี่ยนแปลง	3.41	0.30	ปานกลาง	4.60	0.46	มากที่สุด	0.35	3
3. การพัฒนาตนเองและเพื่อนครู	3.43	0.28	ปานกลาง	4.78	0.38	มากที่สุด	0.40	1
4. การมีความรู้ความสามารถ ในการใช้หลักสูตร	3.61	0.32	ปานกลาง	4.56	0.45	มากที่สุด	0.34	4
เฉลี่ย	3.49	0.22	ปานกลาง	4.70	0.42	มากที่สุด		

จากตารางที่ 10 พบว่า สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครูโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์) โดยรวมปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.49 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.22 เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ องค์ประกอบที่ 1 การมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) รองลงมา คือ องค์ประกอบที่ 3 การพัฒนาตนเองและเพื่อนครู องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ องค์ประกอบที่ 2 การเป็นครูผู้นำการเปลี่ยนแปลง และองค์ประกอบที่ 4 การมีความรู้ความสามารถในการใช้หลักสูตร

สภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครูโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์) โดยรวมอยู่ระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.70 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.42 เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ องค์ประกอบที่ 1 การมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) รองลงมาคือ องค์ประกอบที่ 3 การพัฒนาตนเองและเพื่อนครู องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ องค์ประกอบที่ 4 การมีความรู้ความสามารถในการใช้หลักสูตร

เมื่อพิจารณาตามค่าความต้องการจำเป็น (PNI) พบว่า ทุกองค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนา กล่าวคือ มีความต้องการจำเป็น (PNI) อยู่ในช่วง 0.34-0.40 ซึ่งการพัฒนาตนเองและเพื่อนครู เป็นองค์ประกอบที่มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาเป็นอันดับแรก PNI=0.40 และการมีความรู้ความสามารถในการใช้หลักสูตร เป็นองค์ประกอบที่มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาเป็นอันดับสุดท้าย มีค่า PNI=0.34

ตารางที่ 11 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) องค์ประกอบที่ 1 การมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของ ครูโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

ตัวบ่งชี้ขององค์ประกอบที่ 1 การมีความสามารถในการจัด การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	สภาพปัจจุบัน N=30			สภาพที่พึงประสงค์ N=30			PNI	อันดับ
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
1) ครูออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	3.53	0.51	มาก	4.73	0.45	มากที่สุด	0.34	6
2) ครูจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติจริงผ่านสถานการณ์ ปัญหาปลายเปิด น่าสนใจ	3.40	0.50	ปานกลาง	4.93	0.25	มากที่สุด	0.45	1
3) ครูให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง	3.57	0.50	มาก	4.87	0.35	มากที่สุด	0.36	5
4) ครูให้ผู้เรียนได้แก้ปัญหาแบบมีเงื่อนไข นำไปสู่การคิดที่หลากหลาย	3.50	0.51	ปานกลาง	4.87	0.35	มากที่สุด	0.39	3
5) ครูให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แบบร่วมแรงร่วมใจ แก้ปัญหาเป็นทีม	3.43	0.50	ปานกลาง	4.83	0.38	มากที่สุด	0.41	2
6) ครูให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยความหมาย และนำไปใช้ในสถานการณ์อื่น ๆ	3.43	0.50	ปานกลาง	4.77	0.43	มากที่สุด	0.39	4
7) ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก ให้คำปรึกษา ดูแลนักเรียน	3.63	0.49	มาก	4.87	0.35	มากที่สุด	0.34	6
เฉลี่ย	3.50	0.29	ปานกลาง	4.84	0.37	มากที่สุด	0.38	

จากตารางที่ 11 พบว่า สภาพปัจจุบันเรื่องการมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครูโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) โดยรวมมีการปฏิบัติในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.29 ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก ให้คำปรึกษา ดูแลนักเรียน เป็นตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ครูจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติจริงผ่านสถานการณ์ ปัญหาปลายเปิด น่าสนใจ เป็นตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

สภาพที่พึงประสงค์เรื่องการมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครูโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชาชนเคราะห์) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.84 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.37 ครูจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติจริงผ่านสถานการณ์ปัญหาปลายเปิด น่าสนใจ เป็นตัวบ่งชี้ที่พึงประสงค์สูงสุด

เมื่อพิจารณาตามค่าความต้องการจำเป็น (PNI) พบว่า ทุกตัวบ่งชี้ของการมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนา มีค่าความต้องการจำเป็น PNI ในช่วง 0.34-0.41 ซึ่งครูจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติจริงผ่านสถานการณ์ปัญหาปลายเปิด น่าสนใจ เป็นตัวบ่งชี้ที่มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาเป็นอันดับแรก PNI=0.45 ครูออกแบบและเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และครูเป็นผู้อำนวยการควบคุมดูแล ให้คำปรึกษา ดูแลนักเรียน เป็นตัวบ่งชี้ที่มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาเป็นอันดับสุดท้าย มีค่า PNI=0.34

ตารางที่ 12 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) องค์ประกอบที่ 2 การเป็นครูผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของครูโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชาชนเคราะห์)

ตัวบ่งชี้ขององค์ประกอบที่ 2 การเป็นครูผู้นำการเปลี่ยนแปลง	สภาพปัจจุบัน N=30			สภาพที่พึงประสงค์ N=30			PNI	อันดับ
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
1. ครูมีการใช้นวัตกรรมในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้	3.43	0.50	ปานกลาง	4.87	0.35	มากที่สุด	0.42	1
2. ครูมีการศึกษาเรียนรู้พัฒนาความรู้ความสามารถอยู่ตลอดเวลา	3.40	0.50	ปานกลาง	4.47	0.51	มาก	0.31	4
3. ครูเป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับ ไว้วางใจ และเชื่อถือจากเพื่อนครู	3.47	0.51	ปานกลาง	4.50	0.51	มาก	0.30	5
4. ครูมีการกระตุ้นผู้อื่นให้ร่วมมือพัฒนาผู้เรียน และวิชาชีพ	3.27	0.45	ปานกลาง	4.37	0.56	มาก	0.34	3
5. ครูมีการปรับเปลี่ยนการปฏิบัติงานให้เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน	3.50	0.51	ปานกลาง	4.80	0.41	มากที่สุด	0.37	2
เฉลี่ย	3.41	0.30	ปานกลาง	4.60	0.46	มากที่สุด	0.35	

จากตารางที่ 12 พบว่า สภาพปัจจุบันเรื่องการเป็นครูผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของครูโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) โดยรวมมีการปฏิบัติในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.41 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.30 ครูปรับเปลี่ยนการปฏิบัติงานให้เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ครูกระตุ้นผู้อื่นให้ร่วมมือพัฒนาผู้เรียนและวิชาชีพ เป็นตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

สภาพที่พึงประสงค์เรื่องการเป็นครูผู้นำการเปลี่ยนแปลงของครูโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.60 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.46 ครูมีการใช้นวัตกรรมในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ เป็นตัวบ่งชี้ที่พึงประสงค์สูงสุด

เมื่อพิจารณาตามค่าความต้องการจำเป็น (PNI) พบว่า ทุกตัวบ่งชี้ของการเป็นครูผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนา มีค่าความต้องการจำเป็น PNI ในช่วง 0.30-0.42 ซึ่งครูมีการใช้นวัตกรรมในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ เป็นตัวบ่งชี้ที่มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาเป็นอันดับแรก มีค่า PNI=0.42 ครูเป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับ ไว้วางใจ และเชื่อถือจากเพื่อนครู เป็นตัวบ่งชี้ที่มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาเป็นอันดับสุดท้าย มีค่า PNI=0.30

ตารางที่ 13 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) องค์ประกอบที่ 3 การพัฒนาตนเองและเพื่อนครู ของครูโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

ตัวบ่งชี้ขององค์ประกอบที่ 3 การพัฒนาตนเองและเพื่อนครู	สภาพปัจจุบัน N=30			สภาพที่พึงประสงค์ N=30			PNI	อันดับ
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
1. ครูมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ	3.47	0.51	ปานกลาง	4.97	0.18	มากที่สุด	0.44	1
2. ครูพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	3.50	0.51	ปานกลาง	4.57	0.50	มากที่สุด	0.31	5
3. ครูเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพครูอย่างสม่ำเสมอ	3.47	0.51	ปานกลาง	4.77	0.43	มากที่สุด	0.38	4
4. ครูเข้าร่วมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง	3.40	0.50	ปานกลาง	4.87	0.35	มากที่สุด	0.43	3
5. ครูสนับสนุนและช่วยเหลือเพื่อนครูให้พัฒนาตนเอง	3.30	0.47	ปานกลาง	4.73	0.45	มากที่สุด	0.43	2
เฉลี่ย	3.43	0.28	ปานกลาง	4.78	0.38	มากที่สุด	0.40	

จากตารางที่ 13 พบว่า สภาพปัจจุบันเรื่องการพัฒนาตนเองและเพื่อนครูของครูโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) โดยรวมมีการปฏิบัติในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.43 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.28 ครูพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เป็นตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

สภาพที่พึงประสงค์เรื่องการพัฒนาตนเองและเพื่อนครูของครูโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.78 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.38 ครูมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ เป็นตัวบ่งชี้ที่พึงประสงค์สูงสุด ครูพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เป็นตัวบ่งชี้ที่พึงประสงค์ต่ำสุด

เมื่อพิจารณาตามค่าความต้องการจำเป็น (PNI) พบว่า ทุกตัวบ่งชี้ของการพัฒนาตนเองและเพื่อนครู มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนา มีค่าความต้องการจำเป็น PNI ในช่วง 0.31-0.44 ซึ่งครูมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ เป็นตัวบ่งชี้ที่มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาเป็นอันดับแรก มีค่า PNI=0.44 ครูพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เป็นตัวบ่งชี้ที่มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาเป็นอันดับสุดท้าย มีค่าความต้องการจำเป็น PNI=0.31

ตารางที่ 14 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) องค์ประกอบที่ 4 การมีความรู้ความสามารถในการใช้หลักสูตร ของครูโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

ตัวบ่งชี้ขององค์ประกอบที่ 4 การมีความรู้ความสามารถในการใช้หลักสูตร	สภาพปัจจุบัน N=30			สภาพที่พึงประสงค์ N=30			PNI	อันดับ
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
1. ครูมีการวิเคราะห์หลักสูตร	3.43	0.50	ปานกลาง	4.43	0.50	มากที่สุด	0.29	4
2. ครูมีการจัดทำหน่วยการเรียนรู้	3.53	0.57	ปานกลาง	4.20	0.41	มากที่สุด	0.19	5
3. ครูมีการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	3.50	0.51	ปานกลาง	4.80	0.41	มากที่สุด	0.37	3
4. ครูมีการจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	3.30	0.47	ปานกลาง	4.77	0.43	มากที่สุด	0.45	1
5. ครูมีการวัดผลประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	3.30	0.47	ปานกลาง	4.60	0.50	มากที่สุด	0.39	2
เฉลี่ย	3.61	0.32	ปานกลาง	4.56	0.45	มากที่สุด	0.34	

จากตารางที่ 14 พบว่า สภาพปัจจุบันเรื่องการมีความรู้ความสามารถในการใช้หลักสูตร ของครูโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) โดยรวมมีการปฏิบัติในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.61 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.32 ครูมีการจัดทำหน่วยการเรียนรู้เป็นตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

สภาพที่พึงประสงค์เรื่องการมีความรู้ความสามารถในการใช้หลักสูตร ของครูโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.56 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.45 ครูมีการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นตัวบ่งชี้ที่พึงประสงค์สูงสุด ครูมีการจัดทำหน่วยการเรียนรู้เป็นตัวบ่งชี้ที่พึงประสงค์ต่ำสุด

เมื่อพิจารณาตามค่าความต้องการจำเป็น (PNI) พบว่า ทุกตัวชี้วัดของการมีความรู้ความสามารถในการใช้หลักสูตร มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนา มีค่า PNI ในช่วง 0.19-0.45 ซึ่ง ครูมีการจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นตัวบ่งชี้ที่มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาเป็นอันดับแรก มีค่า PNI = 0.45

2.2 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของครูโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

ปรากฏผล ดังแสดงในตารางที่ 15-19 ดังนี้

ตารางที่ 15 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของครูโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

องค์ประกอบของ ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	สภาพปัจจุบัน N=30			สภาพที่พึงประสงค์ N=30			PNI	อันดับ
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
1. การมีวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วมกัน	3.45	0.30	ปานกลาง	4.75	0.32	มากที่สุด	0.38	2
2. การมีภาวะผู้นำร่วมกัน	3.51	0.23	มาก	4.83	0.33	มากที่สุด	0.38	3
3. การทำงานเป็นทีมร่วมมือรวมพลัง	3.44	0.28	ปานกลาง	4.89	0.27	มากที่สุด	0.42	1
4. การสนับสนุนชุมชน	3.61	0.26	มาก	4.56	0.45	มากที่สุด	0.26	4
เฉลี่ย	3.50	0.21	ปานกลาง	4.76	0.34	มากที่สุด		

จากตารางที่ 15 พบว่า สภาพปัจจุบันของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของครูโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) โดยรวมมีการปฏิบัติในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.21 เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ องค์ประกอบที่ 4 การสนับสนุนชุมชน รองลงมาคือองค์ประกอบที่ 2 การมีภาวะผู้นำร่วมกัน

องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ องค์ประกอบที่ 3 การทำงานเป็นทีมร่วมมือรวมพลัง

สภาพที่พึงประสงค์ของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของครูโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชาชนเคราะห์) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.76 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.34 เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบพบว่า องค์ประกอบที่พึงประสงค์สูงสุด คือ องค์ประกอบที่ 3 การทำงานเป็นทีมร่วมมือรวมพลัง รองลงมาคือ องค์ประกอบที่ 2 การมีภาวะผู้นำร่วมกัน องค์ประกอบที่ 1 การมีวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วมกัน และองค์ประกอบที่ 4 การสนับสนุนชุมชน ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาตามค่าความต้องการจำเป็น (PNI) พบว่า ทุกองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนา กล่าวคือ มีค่าความต้องการจำเป็น (PNI) ระหว่าง 0.26-0.42 ซึ่ง การทำงานเป็นทีมร่วมมือรวมพลัง เป็นองค์ประกอบที่มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาเป็นอันดับแรก มีค่า PNI=0.42 การสนับสนุนชุมชน เป็นองค์ประกอบที่มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาเป็นลำดับสุดท้าย มีค่า PNI=0.26

ตารางที่ 16 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) องค์ประกอบที่ 1 การมีวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วมกัน ของครูโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชาชนเคราะห์)

ตัวบ่งชี้ขององค์ประกอบที่ 1 การมีวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วมกัน	สภาพปัจจุบัน N=30			สภาพที่พึงประสงค์ N=30			PNI	อันดับ
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
1. ครูมีส่วนร่วมสร้างภาพความสำเร็จ และทิศทางของโรงเรียน	3.47	0.51	ปานกลาง	5.00	0.00	มากที่สุด	0.44	2
2. ครูมีส่วนร่วมกำหนดแนวทางการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน	3.00	0.53	ปานกลาง	4.47	0.51	มากที่สุด	0.49	1
3. ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายที่สำคัญของโรงเรียน	3.13	0.51	ปานกลาง	4.50	0.51	มากที่สุด	0.43	3
4. ครูร่วมกันพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.67	0.48	มาก	4.97	0.18	มากที่สุด	0.35	4
5. ครูมีความเชื่อร่วมกันว่านักเรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้	4.00	0.45	มาก	4.80	0.41	มากที่สุด	0.20	5
เฉลี่ย	3.45	0.30	ปานกลาง	4.75	0.32	มากที่สุด	0.38	

จากตารางที่ 16 พบว่า สภาพปัจจุบันเรื่องการมีวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วมกัน ของครูโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์) โดยรวมมีการปฏิบัติในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.45 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.30 ครูมีความเชื่อร่วมกันว่านักเรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ เป็นตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ครูมีส่วนร่วมกำหนดแนวทางการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน เป็นตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

สภาพที่พึงประสงค์เรื่องการมีวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วมกัน ของครูโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.75 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.32 ครูมีส่วนร่วมสร้างภาพความสำเร็จ และทิศทางของโรงเรียน เป็นตัวบ่งชี้ที่พึงประสงค์สูงสุด ครูมีส่วนร่วมกำหนดแนวทางการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน เป็นตัวบ่งชี้ที่พึงประสงค์ต่ำสุด

เมื่อพิจารณาตามค่าความต้องการจำเป็น (PNI) พบว่า ทุกตัวบ่งชี้ของการมีวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วมกัน มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนา มีค่าความต้องการจำเป็น PNI อยู่ในช่วง 0.20-0.49 ซึ่ง ครูมีส่วนร่วมกำหนดแนวทางการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน เป็นตัวบ่งชี้ที่มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาเป็นอันดับแรก มีค่า PNI=0.49 ครูมีความเชื่อร่วมกันว่านักเรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ เป็นตัวบ่งชี้ที่มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาเป็นอันดับสุดท้าย มีค่า PNI=0.20

ตารางที่ 17 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) องค์ประกอบที่ 2 การมีภาวะผู้นำร่วมกัน ของครูโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์)

ตัวบ่งชี้ขององค์ประกอบที่ 2 การมีภาวะผู้นำร่วมกัน	สภาพปัจจุบัน N=30			สภาพที่พึงประสงค์ N=30			PNI	อันดับ
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
1. ครูมีส่วนร่วมในการบริหาร และการตัดสินใจในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้	3.97	0.18	มาก	4.97	0.18	มากที่สุด	0.25	4
2. ครูร่วมศึกษาเรียนรู้เพื่อ การเปลี่ยนแปลงทั้งตนเองและวิชาชีพ	3.60	0.50	มาก	4.57	0.50	มากที่สุด	0.27	5
3. ครูร่วมเป็นผู้นำ สร้างความร่วมมือ ในการทำงาน	3.37	0.49	ปานกลาง	4.77	0.43	มากที่สุด	0.42	3
4. ครูร่วมสร้างแรงบันดาลใจ กระตุ้น ให้คนอื่นเกิดพลังใจในการทำงาน	3.40	0.50	ปานกลาง	4.87	0.35	มากที่สุด	0.43	2

ตารางที่ 17 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) องค์ประกอบที่ 2 การมีภาวะผู้นำร่วมกัน ของครูโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์)

ตัวบ่งชี้ขององค์ประกอบที่ 2 การมีภาวะผู้นำร่วมกัน	สภาพปัจจุบัน N=30			สภาพที่พึงประสงค์ N=30			PNI	อันดับ
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
5. ครูร่วมกันวางแผน ออกแบบการจัดการเรียนรู้ โดยมุ่งพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.20	0.41	ปานกลาง	4.97	0.18	มากที่สุด	0.55	1
เฉลี่ย	3.51	0.23	มาก	4.83	0.33	มากที่สุด	0.38	

จากตารางที่ 17 พบว่า สภาพปัจจุบันเรื่องการมีภาวะผู้นำร่วมกัน ของครูโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์) โดยรวมมีการปฏิบัติในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.51 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.23 ครูมีส่วนร่วมในการบริหาร และการตัดสินใจในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ เป็นตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ครูร่วมกันวางแผน ออกแบบการจัดการเรียนรู้ โดยมุ่งพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

สภาพที่พึงประสงค์เรื่องการมีภาวะผู้นำร่วมกัน ของครูโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.83 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.33 ครูมีส่วนร่วมในการบริหาร และการตัดสินใจในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และครูร่วมกันวางแผน ออกแบบการจัดการเรียนรู้ โดยมุ่งพัฒนาการเรียนรู้ เป็นตัวบ่งชี้ที่พึงประสงค์สูงที่สุด

เมื่อพิจารณาตามค่าความต้องการจำเป็น (PNI) พบว่า ทุกตัวบ่งชี้ของการมีภาวะผู้นำร่วมกัน มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนา มีค่า PNI อยู่ในช่วง 0.25-0.55 ครูร่วมกันวางแผน ออกแบบการจัดการเรียนรู้ โดยมุ่งพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสูงที่สุด

ตารางที่ 18 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) องค์ประกอบที่ 3 การทำงานเป็นทีมร่วมมือรวมพลัง ของครูโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์)

ตัวบ่งชี้ขององค์ประกอบที่ 3 การทำงานเป็นทีมร่วมมือรวมพลัง	สภาพปัจจุบัน N=30			สภาพที่พึงประสงค์ N=30			PNI	อันดับ
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
1. ครูมีส่วนร่วมรับผิดชอบในผล การเรียนรู้ของผู้เรียน	3.83	0.38	มาก	4.93	0.25	มากที่สุด	0.29	5
2. ครูมีการแบ่งปันความคิด ความรู้ และ ประสบการณ์เติมเต็มซึ่งกันและกัน	3.60	0.50	มาก	4.87	0.35	มากที่สุด	0.35	4
3. ครูมีการเรียนรู้จากการปฏิบัติ การถอดบทเรียน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง	3.60	0.50	มาก	4.90	0.31	มากที่สุด	0.36	3
4. ครูมีการทำงานเป็นทีม ร่วมแรง ร่วมใจพัฒนาอย่างสร้างสรรค์	3.17	0.38	ปานกลาง	5.00	0.00	มากที่สุด	0.58	2
5. ครูมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น บนพื้นที่ที่รู้สึกปลอดภัย	3.00	0.45	ปานกลาง	4.77	0.43	มากที่สุด	0.59	1
เฉลี่ย	3.44	0.28	ปานกลาง	4.89	0.27	มากที่สุด	0.42	

จากตารางที่ 18 พบว่า สภาพปัจจุบันเรื่องการทำงานเป็นทีมร่วมมือรวมพลัง ของครูโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์) โดยรวมมีการปฏิบัติในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.44 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.28 ครูมีส่วนร่วมรับผิดชอบในผลการเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ครูมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น บนพื้นที่ที่รู้สึกปลอดภัย เป็นตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

สภาพที่พึงประสงค์เรื่องการทำงานเป็นทีมร่วมมือรวมพลังของครูโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.89 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.27 ครูมีการทำงานเป็นทีม ร่วมแรงร่วมใจพัฒนาอย่างสร้างสรรค์ เป็นตัวบ่งชี้ที่พึงประสงค์สูงสุด ครูมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นบนพื้นที่ที่รู้สึกปลอดภัย เป็นตัวบ่งชี้ที่พึงประสงค์ต่ำสุด

เมื่อพิจารณาตามค่าความต้องการจำเป็น (PNI) พบว่า ทุกตัวชี้วัดของการทำงานเป็นทีมร่วมมือรวมพลัง มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนา มีค่าความต้องการจำเป็น (PNI) อยู่ในช่วง 0.29-0.59 ครูมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นบนพื้นที่ที่รู้สึกปลอดภัย เป็นตัวบ่งชี้ที่มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสูงที่สุด

ตารางที่ 19 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) องค์ประกอบที่ 4 การสนับสนุนชุมชน ของครูโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์)

ตัวบ่งชี้ขององค์ประกอบที่ 4 การสนับสนุนชุมชน	สภาพปัจจุบัน N=30			สภาพที่พึงประสงค์ =30			PNI	อันดับ
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
1. ครูได้รับการนิเทศ ติดตามการทำงานอย่างสม่ำเสมอ	3.97	0.18	มาก	4.43	0.50	มากที่สุด	0.12	5
2. ครูได้รับการส่งเสริมให้ทำงานร่วมกันด้วยความเป็นมิตร มีความเกื้อกูลและเอื้ออาทร ทำให้เกิดความรู้สึกไว้วางใจซึ่งกันและกัน	3.33	0.48	ปานกลาง	4.20	0.41	มากที่สุด	0.26	3
3. ครูได้รับการเสริมพลังอำนาจ สร้างขวัญกำลังใจ มีความสุขในการทำงาน	3.60	0.50	มาก	4.80	0.41	มากที่สุด	0.33	2
4. ครูได้รับการจัดสรรปัจจัยสนับสนุนให้เอื้อต่อการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	3.40	0.50	ปานกลาง	4.77	0.43	มากที่สุด	0.40	1
5. ครูได้รับการสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้จากผู้บริหารโรงเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง	3.73	0.45	มาก	4.60	0.50	มากที่สุด	0.23	4
เฉลี่ย	3.61	0.26	มาก	4.56	0.45	มากที่สุด	0.26	

จากตารางที่ 19 พบว่า สภาพปัจจุบันเรื่องการสนับสนุนชุมชน ของครูโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์) โดยรวมมีการปฏิบัติในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.61 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.26 ครูได้รับการนิเทศ ติดตามการทำงานอย่างสม่ำเสมอ เป็นตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ครูได้รับการส่งเสริมให้ทำงานร่วมกันด้วยความเป็นมิตร มีความเกื้อกูลและเอื้ออาทร ทำให้เกิดความรู้สึกไว้วางใจซึ่งกันและกัน เป็นตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

สภาพที่พึงประสงค์เรื่องการสนับสนุนชุมชน ของครูโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์) โดยรวมอยู่ระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.56 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.45 ครูได้รับการเสริมพลังอำนาจ สร้างขวัญกำลังใจ มีความสุขในการทำงาน เป็นตัวบ่งชี้ที่พึงประสงค์สูงสุด

เมื่อพิจารณาตามค่าความต้องการจำเป็น (PNI) พบว่า ทุกตัวบ่งชี้ของการสนับสนุนชุมชน มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนา มีค่า PNI อยู่ในช่วง 0.12-0.40 ครูได้รับการจัดสรรปัจจัยสนับสนุนให้เอื้อต่อการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสูงที่สุด

3. ผลการพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

3.1 ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (active learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

จากการศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า มีองค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) จำนวน 13 องค์ประกอบ ผู้วิจัยพิจารณาเลือกจากความถี่ขององค์ประกอบที่นักวิจัยส่วนใหญ่เลือกเป็นองค์ประกอบหลักของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ในระดับสูง คือ มากกว่าร้อยละ 50 กล่าวคือ มีความถี่ตั้งแต่ 7 ขึ้นไป สามารถคัดสรรองค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ได้องค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ ประกอบด้วย 1) เป็นรูปแบบที่พัฒนาขึ้นโดยยึดแนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) 2) เป็นรูปแบบการพัฒนาครูสู่การพัฒนาผู้เรียนโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานการพัฒนา และ 3) เป็นรูปแบบการพัฒนาที่ใช้กระบวนการเรียนรู้ร่วมกันผ่านการฝึกปฏิบัติจริง

องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ ประกอบด้วย 1) เพื่อพัฒนาให้ครูมีภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 2) เพื่อให้ครูร่วมกันพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนผ่านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) 3) เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีสมรรถนะสำคัญด้านความสามารถในการคิด

องค์ประกอบที่ 3 เนื้อหาของรูปแบบ ประกอบไปด้วย 1) ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 2) ความรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 3) ความรู้เกี่ยวกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) 4) ความรู้เกี่ยวกับสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

องค์ประกอบที่ 4 กระบวนการของรูปแบบ ประกอบด้วย 8 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนา ขั้นตอนที่ 2 จัดทำคำรับรองการปฏิบัติงาน ขั้นตอนที่ 3 จัดทำแผนปฏิบัติงาน ขั้นตอนที่ 4 ประชุมปฏิบัติการเพิ่มความรู้ความเข้าใจ ขั้นตอนที่ 5 สร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ขั้นตอนที่ 6 นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล ขั้นตอนที่ 7 เปิดชั้นเรียน (Open Class) ขั้นตอนที่ 8 ประชุมถอดบทเรียน

องค์ประกอบที่ 5 การประเมินผลของรูปแบบ ประกอบด้วย 1) การประเมินภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 2) การประเมินสมรรถนะสำคัญด้านความสามารถในการคิดของผู้เรียน 3) การประเมินผลงานการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

4) การสอบถามความพึงพอใจของครูที่มีต่อการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

3.2 ผลการสร้างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

ผู้วิจัยได้นำผลการวิจัยระยะที่ 1 เรื่อง องค์ประกอบภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และองค์ประกอบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ผลการวิจัยระยะที่ 2 เรื่อง สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของครูโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์) และผลการสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มาสังเคราะห์และยกร่างเป็นรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ดังแสดงในแผนภาพที่ 4 และตารางที่ 20 หน้า 221

แผนภาพที่ 4 รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

ตารางที่ 20 รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

หลักการของรูปแบบ	วัตถุประสงค์ของรูปแบบ	เนื้อหาของรูปแบบ	กระบวนการของรูปแบบ	การประเมินผลของรูปแบบ
<p>1. เป็นรูปแบบที่พัฒนาขึ้นโดยยึดแนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)</p> <p>2. เป็นรูปแบบการพัฒนาครูสู่การพัฒนาผู้เรียนโดยใช้ห้องเรียนจริงเป็นฐาน</p> <p>3. เป็นรูปแบบการพัฒนาที่ใช้กระบวนการเรียนรู้ร่วมกันผ่านการฝึกปฏิบัติจริง</p>	<p>1. เพื่อพัฒนาครูให้มีภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)</p> <p>2. เพื่อให้ครูร่วมกันพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)</p> <p>3. เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีสมรรถนะสำคัญด้านความสามารถในการคิด</p>	<p>หน่วยที่ 1 ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)</p> <p>หน่วยที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)</p> <p>หน่วยที่ 3 ความรู้เกี่ยวกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)</p> <p>หน่วยที่ 4 ความรู้เกี่ยวกับสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน</p>	<p>ขั้นตอนที่ 1 แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนา</p> <p>ขั้นตอนที่ 2 จัดทำคำรับรองการปฏิบัติงาน</p> <p>ขั้นตอนที่ 3 ประชุมจัดทำแผนปฏิบัติงาน</p> <p>ขั้นตอนที่ 4 ประชุมปฏิบัติการเพิ่มความรู้อย่างเข้าใจ</p> <p>ขั้นตอนที่ 5 สร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)</p>	<p>1. การประเมินภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครู</p> <p>1) การมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)</p> <p>2) การเป็นครูผู้นำการเปลี่ยนแปลง</p> <p>3) การพัฒนาตนเองและเพื่อนครู</p> <p>4) การมีความรู้ความสามารถในการใช้หลักสูตร</p>

ตารางที่ 20 รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) (ต่อ)

หลักการของรูปแบบ	วัตถุประสงค์ของรูปแบบ	เนื้อหาของรูปแบบ	กระบวนการของรูปแบบ	การประเมินผลของรูปแบบ
			<p>ขั้นตอนที่ 6 นิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล</p> <p>ขั้นตอนที่ 7 เปิดชั้นเรียน (Open Class)</p> <p>ขั้นตอนที่ 8 ประชุม ถอดบทเรียน</p>	<p>2. การประเมินสมรรถนะ สำคัญของผู้เรียน</p> <p>ด้านความสามารถในการคิด</p> <p>3. การประเมินผลงาน การพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)</p> <p>4. การสอบถามความพึงพอใจ ของครูที่มีต่อการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)</p>

3.3 ผลการจัดทำคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

ผู้วิจัยได้จัดทำคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อใช้เป็นเอกสารให้ความรู้ แนวทาง วิธีการปฏิบัติต่าง ๆ ในการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ซึ่งมีส่วนประกอบต่าง ๆ ดังนี้

- 1) คำชี้แจง
- 2) ส่วนที่ 1 บทนำ
- 3) ส่วนที่ 2 การเตรียมการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
- 4) ส่วนที่ 3 การดำเนินการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
- 5) ส่วนที่ 4 การติดตาม ปรับปรุงการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
- 6) ส่วนที่ 5 เนื้อหาความรู้ประกอบการประชุมปฏิบัติการ
- 7) ส่วนที่ 6 แบบบันทึกการปฏิบัติกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
- 8) ส่วนที่ 7 การตรวจสอบ ประเมินผลการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
- 9) เอกสารอ้างอิง

3.4 ผลการประเมินยืนยันรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

จากการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ปรากฏผลดังแสดงในตารางที่ 21 หน้า 224

ตารางที่ 21 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) (N=9)

รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้			ความเป็นประโยชน์		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
องค์ประกอบที่ 1. หลักการของรูปแบบ									
1) เป็นรูปแบบที่พัฒนาขึ้นโดยยึดแนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	4.89	0.33	มากที่สุด	4.78	0.44	มากที่สุด	4.89	0.33	มากที่สุด
2) เป็นรูปแบบการพัฒนาครูสู่การพัฒนาผู้เรียนโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานการพัฒนา	4.78	0.44	มากที่สุด	4.56	0.53	มากที่สุด	4.78	0.44	มากที่สุด
3) เป็นรูปแบบการพัฒนาที่ใช้กระบวนการเรียนรู้ร่วมกันผ่านการฝึกปฏิบัติจริง	4.89	0.33	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	4.89	0.33	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.85	0.37	มากที่สุด	4.67	0.49	มากที่สุด	4.85	0.37	มากที่สุด
องค์ประกอบที่ 2. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ									
1) เพื่อพัฒนาครูให้มีภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	5.00	0.00	มากที่สุด	4.78	0.44	มากที่สุด	4.78	0.44	มากที่สุด
2) เพื่อให้ครูร่วมกันพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนผ่านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	4.78	0.44	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	4.78	0.44	มากที่สุด
3) เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีสมรรถนะสำคัญด้านความสามารถในการคิด	5.00	0.00	มากที่สุด	4.78	0.44	มากที่สุด	4.78	0.44	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.93	0.15	มากที่สุด	4.74	0.46	มากที่สุด	4.78	0.44	มากที่สุด

ตารางที่ 21 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) (N=9) (ต่อ)

รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้			ความเป็นประโยชน์		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
องค์ประกอบที่ 3. เนื้อหาของรูปแบบ									
1) ความรู้เรื่องสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด	4.78	0.44	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	4.89	0.33	มากที่สุด
2) ความรู้เรื่องการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	4.89	0.33	มากที่สุด	4.78	0.44	มากที่สุด	4.89	0.33	มากที่สุด
3) ความรู้เรื่องชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	4.89	0.33	มากที่สุด	4.89	0.33	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
4) ความรู้เรื่องภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	4.78	0.44	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	4.78	0.44	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.84	0.39	มากที่สุด	4.75	0.44	มากที่สุด	4.89	0.28	มากที่สุด
องค์ประกอบที่ 4. กระบวนการของรูปแบบ									
1) แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนา	5.00	0.00	มากที่สุด	4.89	0.33	มากที่สุด	4.89	0.33	มากที่สุด
2) จัดทำคำรับรองการปฏิบัติงาน	4.89	0.33	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	4.78	0.44	มากที่สุด
3) ประชุมจัดทำแผนปฏิบัติงาน	4.89	0.33	มากที่สุด	4.89	0.33	มากที่สุด	4.89	0.33	มากที่สุด
4) ประชุมปฏิบัติการเพิ่มความรู้ความเข้าใจ	5.00	0.00	มากที่สุด	4.78	0.44	มากที่สุด	4.89	0.33	มากที่สุด
5) สร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	5.00	0.00	มากที่สุด	4.89	0.33	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
6) นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล	4.89	0.33	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	4.78	0.44	มากที่สุด

ตารางที่ 21 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครู
ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) (N=9) (ต่อ)

รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้			ความเป็นประโยชน์		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
7) เปิดชั้นเรียน (Open Class)	4.78	0.44	มากที่สุด	4.78	0.44	มากที่สุด	4.78	0.44	มากที่สุด
8) ประชุมถอดบทเรียน	4.89	0.33	มากที่สุด	4.78	0.44	มากที่สุด	4.89	0.33	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.92	0.22	มากที่สุด	4.79	0.41	มากที่สุด	4.86	0.33	มากที่สุด
องค์ประกอบที่ 5. การประเมินผลของรูปแบบ									
1) การประเมินภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	4.89	0.33	มากที่สุด	4.56	0.53	มากที่สุด	4.89	0.33	มากที่สุด
2) การประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด	4.78	0.44	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	4.78	0.44	มากที่สุด
3) การประเมินผลงานการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	4.78	0.44	มากที่สุด	4.78	0.44	มากที่สุด	4.78	0.44	มากที่สุด
4) การสอบถามความพึงพอใจของครูที่มีต่อการพัฒนาภาวะผู้นำครู ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	4.78	0.44	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	4.78	0.44	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.81	0.41	มากที่สุด	4.67	0.49	มากที่สุด	4.81	0.41	มากที่สุด
เฉลี่ยทั้ง 5 องค์ประกอบ	4.87	0.31	มากที่สุด	4.73	0.46	มากที่สุด	4.84	0.37	มากที่สุด

จากตาราง 21 พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โดยรวมเฉลี่ยทุกองค์ประกอบมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ในระดับมากที่สุด กล่าวคือ ระดับความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ย 4.87 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.31 ระดับความเป็นไปได้ มีค่าเฉลี่ย 4.73 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.46 ระดับความเป็นประโยชน์ มีค่าเฉลี่ย 4.84 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.37

องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยของระดับความเหมาะสมสูงสุด 3 อันดับแรก คือ องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ มีค่าเฉลี่ย 4.93 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.15 องค์ประกอบที่ 4 กระบวนการของรูปแบบ มีค่าเฉลี่ย 4.92 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.28 และองค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ มีค่าเฉลี่ย 4.85 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.36 องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยของระดับความเป็นไปได้ต่ำสุด คือ องค์ประกอบที่ 5 การประเมินผลของรูปแบบ มีค่าเฉลี่ย 4.82 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.40

องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยของระดับความเป็นไปได้สูงสุด 3 อันดับแรก คือ องค์ประกอบที่ 4 กระบวนการของรูปแบบ มีค่าเฉลี่ย 4.79 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.41 องค์ประกอบที่ 3 เนื้อหาของรูปแบบ มีค่าเฉลี่ย 4.75 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.44 และองค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ มีค่าเฉลี่ย 4.74 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.46 ตามลำดับ องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยของระดับความเป็นไปได้ต่ำสุด คือ องค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ และองค์ประกอบที่ 5 การประเมินผลของรูปแบบ มีค่าเฉลี่ย 4.67 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.49

องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยของระดับความเป็นประโยชน์สูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ องค์ประกอบที่ 3 เนื้อหาของรูปแบบ มีค่าเฉลี่ย 4.89 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.28 องค์ประกอบที่ 4 กระบวนการของรูปแบบ มีค่าเฉลี่ย 4.86 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.35 องค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ มีค่าเฉลี่ย 4.85 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.36 องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยของระดับความเป็นประโยชน์ต่ำสุด คือ องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ มีค่าเฉลี่ย 4.78 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.44

3.5 ผลการประเมินยืนยันคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

จากการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ของคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ปรากฏผลดังแสดงในตารางที่ 22 หน้า 228

ตารางที่ 22 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ของคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนา
ภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) (N=9)

องค์ประกอบของคู่มือการใช้รูปแบบฯ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้			ความเป็นประโยชน์		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
คำชี้แจง	4.89	0.33	มากที่สุด	4.78	0.44	มากที่สุด	4.89	0.33	มากที่สุด
ส่วนที่ 1 บทนำ									
1. ความเป็นมาและความสำคัญ	4.89	0.33	มากที่สุด	4.78	0.44	มากที่สุด	4.78	0.44	มากที่สุด
2. รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	4.89	0.33	มากที่สุด	4.89	0.33	มากที่สุด	4.89	0.33	มากที่สุด
3. คำนิยามศัพท์	4.89	0.33	มากที่สุด	4.89	0.33	มากที่สุด	4.89	0.33	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.89	0.33	มากที่สุด	4.84	0.38	มากที่สุด	4.84	0.38	มากที่สุด
ส่วนที่ 2 การเตรียมการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)									
1. การแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนา	4.89	0.33	มากที่สุด	4.78	0.44	มากที่สุด	4.78	0.44	มากที่สุด
2. การจัดทำคำรับรองการปฏิบัติงาน	4.78	0.44	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	4.78	0.44	มากที่สุด
3. การประชุมจัดทำแผนปฏิบัติงาน	4.89	0.33	มากที่สุด	4.89	0.33	มากที่สุด	4.89	0.33	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.85	0.37	มากที่สุด	4.78	0.42	มากที่สุด	4.82	0.40	มากที่สุด
ส่วนที่ 3 การดำเนินงานพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)									
1. การประชุมปฏิบัติการเพิ่มความรู้ความเข้าใจ	4.89	0.33	มากที่สุด	4.89	0.33	มากที่สุด	4.89	0.33	มากที่สุด

ตารางที่ 22 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ของคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนา
ภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) (N=9) (ต่อ)

องค์ประกอบของคู่มือการใช้รูปแบบฯ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้			ความเป็นประโยชน์		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
2. การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	5.00	0.00	มากที่สุด	4.89	0.33	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.95	0.17	มากที่สุด	4.89	0.33	มากที่สุด	4.95	0.17	มากที่สุด
ส่วนที่ 4 การติดตาม ตรวจสอบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)									
1. การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล	4.78	0.44	มากที่สุด	4.78	0.44	มากที่สุด	4.78	0.44	มากที่สุด
2. การเปิดชั้นเรียน (Open Class)	4.78	0.44	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	4.78	0.44	มากที่สุด
3. การประชุมถอดบทเรียน	4.89	0.33	มากที่สุด	4.78	0.44	มากที่สุด	4.89	0.33	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.82	0.40	มากที่สุด	4.74	0.46	มากที่สุด	4.82	0.40	มากที่สุด
ส่วนที่ 5 เนื้อหาความรู้ประกอบการประชุมปฏิบัติการ									
1) ความรู้เรื่องสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด	4.78	0.44	มากที่สุด	4.78	0.44	มากที่สุด	4.89	0.33	มากที่สุด
2) ความรู้เรื่องการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	4.89	0.33	มากที่สุด	4.78	0.44	มากที่สุด	4.78	0.44	มากที่สุด
3) ความรู้เรื่องชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	4.78	0.44	มากที่สุด	4.78	0.44	มากที่สุด	4.89	0.33	มากที่สุด
4) ความรู้เรื่องภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	4.89	0.33	มากที่สุด	4.89	0.33	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.84	0.39	มากที่สุด	4.81	0.41	มากที่สุด	4.89	0.28	มากที่สุด

ตารางที่ 22 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ของคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนา
ภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) (N=9) (ต่อ)

องค์ประกอบของคู่มือการใช้รูปแบบฯ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้			ความเป็นประโยชน์		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ส่วนที่ 6 แบบบันทึกการปฏิบัติกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)									
กิจกรรมที่ 1 : วิเคราะห์ปัญหาและเลือกบทเรียนที่ต้องการพัฒนา	4.89	0.33	มากที่สุด	4.78	0.44	มากที่สุด	4.78	0.44	มากที่สุด
กิจกรรมที่ 2 : แสวงหาแนวทางแก้ปัญหา/วิธีการพัฒนา	4.78	0.44	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	4.89	0.33	มากที่สุด
กิจกรรมที่ 3 : การออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	4.78	0.44	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด
กิจกรรมที่ 4 : การปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้	4.89	0.33	มากที่สุด	4.78	0.44	มากที่สุด	4.78	0.44	มากที่สุด
กิจกรรมที่ 5 : การจัดการเรียนรู้ตามแผน/สังเกตการจัดการเรียนรู้	4.89	0.33	มากที่สุด	4.89	0.33	มากที่สุด	4.89	0.33	มากที่สุด
กิจกรรมที่ 6 : การสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้	4.78	0.44	มากที่สุด	4.78	0.44	มากที่สุด	4.89	0.33	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.84	0.39	มากที่สุด	4.76	0.44	มากที่สุด	4.82	0.40	มากที่สุด
ส่วนที่ 7 การตรวจสอบ ประเมินรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครู ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	4.78	0.44	มากที่สุด	4.89	0.33	มากที่สุด	4.89	0.33	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.86	0.35	มากที่สุด	4.81	0.40	มากที่สุด	4.86	0.33	มากที่สุด

จากตาราง 22 พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ของ คู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)) โดยรวมเฉลี่ยทุกองค์ประกอบมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และ ความเป็นประโยชน์ในระดับมากที่สุด กล่าวคือ ระดับความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ย 4.86 ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน 0.35 ระดับความเป็นไปได้ มีค่าเฉลี่ย 4.81 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.4 ระดับความเป็น ประโยชน์ มีค่าเฉลี่ย 4.87 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.34

องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยของระดับความเหมาะสมสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ส่วนที่ 3 การดำเนินการ พัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มีค่าเฉลี่ย 4.95 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.17 คำชี้แจง และ ส่วนที่ 1 บทนำ มีค่าเฉลี่ย 4.89 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.33 องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ย ของระดับความเหมาะสมต่ำสุด คือ ส่วนที่ 4 การติดตาม ตรวจสอบ การพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัด การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) มีค่าเฉลี่ย 4.82 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.40

องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยของระดับความเป็นไปได้สูงสุด 3 อันดับแรก คือ ส่วนที่ 3 การดำเนินงาน พัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ส่วนที่ 7 การตรวจสอบ ประเมิน รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ ทางวิชาชีพ (PLC) มีค่าเฉลี่ย 4.89 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.33 และ ส่วนที่ 1 บทนำ มีค่าเฉลี่ย 4.84 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.38 องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยของระดับความเป็นไปได้ต่ำสุด คือ ส่วนที่ 4 การติดตาม ตรวจสอบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) มี ค่าเฉลี่ย 4.74 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.46

องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยของระดับความเป็นประโยชน์สูงสุด 3 อันดับแรก คือ ส่วนที่ 3 การดำเนินงานพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มีค่าเฉลี่ย 4.95 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.17 คำชี้แจง ส่วนที่ 5 เนื้อหาความรู้ประกอบการประชุมปฏิบัติการ และ ส่วนที่ 7 การตรวจสอบ ประเมินรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีค่าเฉลี่ย 4.89 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.33 ตามลำดับ องค์ประกอบที่ มีค่าเฉลี่ยของระดับความเป็นประโยชน์ต่ำสุด คือ ส่วนที่ 2 การเตรียมการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัด การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ส่วนที่ 4 การติดตาม ปรับปรุงการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัด การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และ ส่วนที่ 6 แบบบันทึกการปฏิบัติกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ ทางวิชาชีพ (PLC) มีค่าเฉลี่ย 4.82 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.40

3.6 การปรับปรุงแก้ไขรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

3.6.1 ไม่มีข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ จากแบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

3.6.2 ผู้วิจัยนำข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ จากแบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ของคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มาปรับแก้คู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ดังนี้

1) การแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนา เพิ่ม ร่างคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนา

2) การจัดทำคำรับรองการปฏิบัติงาน เพิ่ม ตัวอย่างคำรับรองการปฏิบัติงานระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครู

3.7 ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

3.7.1 ผลการประเมินภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครูผู้สอนที่รับการนิเทศ (Model Teacher) ปีการศึกษา 2562

3.7.1.1 จากการประเมินภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครูผู้สอนที่รับการนิเทศ (Model Teacher) 13 คน โดยผู้วิจัยซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษาศึกษานิเทศก์ และครูที่เป็นหัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ หลังจากการทดลองใช้ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ปรากฏผล ดังแสดงในตารางที่ 23 หน้า 233

ตารางที่ 23 แสดงร้อยละของครูผู้สอนที่รับการนิเทศ (Model Teacher) โรงเรียนบ้านห่ม (ห่ม
 ประชาณุเคราะห์) ที่มีภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
 ในปีการศึกษา 2562

รายการประเมิน ภาวะผู้นำครูด้านการจัด การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	ครูผู้สอนที่รับการนิเทศ 13 คน ที่มีภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก									
	4.51–5.00 (ดีมาก)		3.51–4.50 (ดี)		2.51–3.50 (ปานกลาง)		1.51–2.50 (น้อย)		1.00–1.50 (น้อยที่สุด)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. การมีความสามารถ ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	13	100	-	-	-	-	-	-	-	-
2. การเป็นครูผู้นำ การเปลี่ยนแปลง	12	92.31	1	7.69	-	-	-	-	-	-
3. การพัฒนาตนเอง และเพื่อนครู	13	100	-	-	-	-	-	-	-	-
4. การมีความรู้ ความสามารถในการใช้ หลักสูตร	12	92.31	1	7.69	-	-	-	-	-	-
รวมเฉลี่ยทุกองค์ประกอบ	12	92.31	1	7.69	-	-	-	-	-	-

จากตาราง 23 พบว่า ปีการศึกษา 2562 ครูผู้สอนที่รับการนิเทศ (Model Teacher) โรงเรียน
 บ้านห่ม (ห่มประชาณุเคราะห์) ทั้ง 13 คน โดยรวมมีภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active
 Learning) อยู่ในระดับดี-ดีมาก กล่าวคือ มีภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
 อยู่ในระดับดีมาก 12 คน คิดเป็นร้อยละ 92.31 มีภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active
 Learning) อยู่ในระดับดี 1 คน คิดเป็นร้อยละ 7.69 การมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และ
 การพัฒนาตนเองและเพื่อนครู เป็นรายการที่ครูผ่านการประเมินในระดับดีมาก ทั้ง 13 คน คิดเป็น
 ร้อยละ 100.00

3.7.1.2 คณะกรรมการประเมินภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active
 Learning) ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมในแบบประเมิน ว่า ครูโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชาณุเคราะห์)
 มีความขยัน อดทน ตั้งใจทำงาน มีความสามัคคี ร่วมแรง ร่วมใจกันพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ครูเป็นทั้ง
 ผู้จัดการเรียนรู้ และผู้สังเกตการจัดการเรียนรู้ สามารถจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง

เป็นผู้นำการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 6 ขั้นตอน ที่เน้นวิธีการแบบเปิด (Open Approach) เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งตนเอง เพื่อนครู และนักเรียน

3.7.2 ผลงานการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครูผู้สอนที่รับการนิเทศ (Model Teacher) โรงเรียนบ้านห่ม (หมู่บ้านนคราษะห์) ปีการศึกษา 2562

3.7.2.1 ผลงานการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครูผู้สอนที่รับการนิเทศ (Model Teacher) โรงเรียนบ้านห่ม (หมู่บ้านนคราษะห์) จำนวน 13 คน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จากการประเมินของผู้วิจัยซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษาานิเทศก์ และครูที่เป็นหัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ ปรากฏผล ดังแสดงในตารางที่ 24 ดังนี้

ตารางที่ 24 แสดงร้อยละของครูผู้สอนที่รับการนิเทศ (Model Teacher) โรงเรียนบ้านห่ม (หมู่บ้านนคราษะห์) ที่มีผลงานการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ในปีการศึกษา 2562

ผลงานการพัฒนา การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	ครูผู้สอนที่รับการนิเทศ 13 คน ที่มีผลงานการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก									
	4.51–5.00 (ดีมาก)		3.51–4.50 (ดี)		2.51–3.50 (ปานกลาง)		1.51–2.50 (น้อย)		1.00–1.50 (น้อยที่สุด)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้										
1. การวิเคราะห์ปัญหา และเลือกบทเรียนฯ	13	100	-	-	-	-	-	-	-	-
2. การกำหนดจุดประสงค์ การเรียนรู้ ฯ	12	92.31	1	7.69	-	-	-	-	-	-
3. การกำหนดสาระสำคัญ สาระการเรียนรู้ ฯ	12	92.31	1	7.69	-	-	-	-	-	-
4. การกำหนดชิ้นงาน ภาระงานสอดคล้องกับ ฯ	12	92.31	1	7.69	-	-	-	-	-	-
5. การออกแบบและ จัดเตรียมสื่อ วัสดุ ฯ	13	100	-	-	-	-	-	-	-	-
6. การออกแบบกิจกรรม การเรียนรู้เน้นให้ผู้เรียน ฯ	11	84.62	2	15.38	-	-	-	-	-	-

ตารางที่ 24 แสดงร้อยละของครูผู้สอนที่รับการนิเทศ (Model Teacher) โรงเรียนบ้านห่ม (หมู่บ้านประชานุเคราะห์) ที่มีผลงานการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ในปีการศึกษา 2562 (ต่อ)

ผลงานการพัฒนา การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	ครูผู้สอนที่รับการนิเทศ 13 คน ที่มีผลงานการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก									
	4.51–5.00 (ดีมาก)		3.51–4.50 (ดี)		2.51–3.50 (ปานกลาง)		1.51–2.50 (น้อย)		1.00–1.50 (น้อยที่สุด)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
7. การวัดและประเมินผล ด้วยวิธีการที่หลากหลาย	11	84.62	2	15.38	-	-	-	-	-	-
เฉลี่ย	11	84.62	2	15.38	-	-	-	-	-	-
กระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)										
1. การเตรียมพร้อม เข้าสู่การเรียนรู้	13	100	-	-	-	-	-	-	-	-
2. การนำเสนอสถานการณ์ ปัญหาปลายเปิด	12	92.31	1	7.69	-	-	-	-	-	-
3. การดำเนินการแก้ปัญหา	12	92.31	1	7.69	-	-	-	-	-	-
4. การอภิปราย สะท้อนความคิด	11	84.62	2	15.38	-	-	-	-	-	-
5. การสรุป สร้างองค์ความรู้	12	92.31	1	7.69	-	-	-	-	-	-
6. การประเมินผล	11	84.62	2	15.38	-	-	-	-	-	-
เฉลี่ย	11	84.62	2	15.38	-	-	-	-	-	-
รวมเฉลี่ยทุกรายการ	11	84.62	2	15.38	-	-	-	-	-	-

จากตาราง 24 พบว่า ครูผู้สอนที่รับการนิเทศ (Model Teacher) โรงเรียนบ้านห่ม (หมู่บ้านประชานุเคราะห์) ปีการศึกษา 2562 ทั้ง 13 คน โดยรวมมีผลงานการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ในระดับดี-ดีมาก กล่าวคือ ครูผู้สอนที่รับการนิเทศ (Model Teacher) ร้อยละ 84.62 มีผลงานการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ในระดับดีมาก ครูผู้สอนที่รับการนิเทศ

(Model Teacher) ร้อยละ 15.38 มีผลงานการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ในระดับดี ซึ่งการวิเคราะห์ปัญหาและเลือกบทเรียนที่ต้องการพัฒนาการออกแบบและจัดเตรียมสื่อวัสดุ อุปกรณ์ในการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ และการเตรียมพร้อมเข้าสู่การเรียนรู้ เป็นรายการที่ครูผ่านการประเมินคุณภาพในระดับดีมาก ทั้ง 13 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00

3.7.2.2 ความคิดเห็นเพิ่มเติม คณะกรรมการประเมินผลงานการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ปีการศึกษา 2562 ได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมในแบบประเมิน ว่า ครูโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์) ทุกคนได้พัฒนาตนเองด้วยการเข้าชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ได้ร่วมกันพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ห้องเรียนจริงเป็นฐานในการพัฒนา แผนการจัดการเรียนรู้มีหัวข้อต่าง ๆ ทั้งจุดประสงค์ สมรรถนะ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ สารการเรียนรู้ กิจกรรม สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล สอดคล้องสัมพันธ์กัน

3.7.3 ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด

การประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด โดยครูผู้สอน เป็นผู้ประเมินในปีการศึกษา 2562 ปรากฏผล ดังแสดงในตารางที่ 25 ดังนี้

ตารางที่ 25 แสดงร้อยละของนักเรียนโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์) ที่มีสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด ในปีการศึกษา 2562

ระดับ ชั้น	นัก เรียน ทั้งสิ้น	นักเรียนที่มีสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด							
		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ป.1	109	10	9.17	60	55.05	25	22.94	14	12.84
ป.2	99	19	19.19	53	53.54	19	19.19	8	8.08
ป.3	106	21	19.81	55	51.89	20	18.87	10	9.43
ป.4	100	29	29.00	58	58.00	10	10.00	3	3.00
ป.5	86	26	30.23	49	56.98	9	10.47	2	2.33
ป.6	97	30	30.93	55	56.70	8	8.25	4	4.12
รวม	597	135	22.61	330	55.28	91	15.24	41	6.87
รวมนักเรียนที่ได้ระดับดี-ดีเยี่ยม มีจำนวน 465 คน คิดเป็นร้อยละ 77.89									

จากตารางที่ 25 พบว่า ปีการศึกษา 2562 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์) ร้อยละ 77.89 มีสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด ในระดับดี-ดีเยี่ยม กล่าวคือ มีผลการประเมินในระดับดี 330 คน คิดเป็นร้อยละ 55.28 มีผลการประเมิน

ในระดับดีเยี่ยม 135 คน คิดเป็นร้อยละ 22.61 ระดับชั้นที่มีนักเรียนผ่านการประเมินในระดับดี-ดีเยี่ยมมากที่สุด คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มี 85 คน จาก 97 คน คิดเป็นร้อยละ 87.63 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นลำดับที่ 2 มี 75 คน จาก 86 คน คิดเป็นร้อยละ 87.21 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีนักเรียนที่ผ่านการประเมินระดับดี-ดีเยี่ยม น้อยที่สุด มีเพียง 70 คน จาก 109 คน คิดเป็นร้อยละ 64.22

3.7.4 ข้อค้นพบจากการสะท้อนผลการเปิดชั้นเรียน (Open Class) ปีการศึกษา 2562

ครู ศึกษานิเทศก์ และผู้ปกครองนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมเปิดชั้นเรียนในปีการศึกษา 2562 ได้สะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ สรุปได้ว่า ครูผู้สอนที่รับการนิเทศ (Model Teacher) โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) จัดการเรียนรู้ด้วยความตั้งใจ นำเสียงชัดเจน นักเรียนช่วยกันทำงาน นักเรียนกล้าแสดงออก รับฟังความคิดเห็นของเพื่อน มีตัวอย่างความคิดเห็นของแต่ละท่าน ดังนี้

“ขอชื่นชมคุณครูที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้น่าสนใจ เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ นักเรียนได้ฝึกคิดฝึกแก้ปัญหาจากสถานการณ์ปัญหาปลายเปิด แต่ละคนช่วยกันทำงาน ต่างก็รับฟังความคิดเห็นของคนอื่น นักเรียนมีความสามารถในการคิด จำแนกข้อมูล จัดหมวดหมู่ จัดลำดับความสำคัญของข้อมูล สามารถอธิบายเหตุผลประกอบการนำเสนอผลงานได้ ทุกคนมีส่วนร่วมในการสรุปความรู้ที่ได้”

(นางสุดสงวน กลางการ ศึกษานิเทศก์ เปิดชั้นเรียน 6 มีนาคม 2563)

“คุณครูผู้สอนนำเสียงชัดเจน ควบคุมชั้นเรียนด้วยกติกาที่ตกลงกับนักเรียน จัดกิจกรรมตามที่ได้ร่วมกันวางแผนเอาไว้ สื่อหลักและสื่อเสริมจัดเตรียมได้ดี นักเรียนกล้าแสดงออก ยอมรับความคิดเห็นของคนอื่น ครูตั้งคำถามให้นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นที่หลากหลาย คิดแบบองค์รวม โดยใช้เหตุผลมาวิเคราะห์สิ่งต่าง ๆ”

(นางสาวพรพิมล ทัชชวรบุตร ศึกษานิเทศก์ เปิดชั้นเรียน 9 มีนาคม 2563)

“คุณครูผู้สอนควบคุมชั้นเรียนได้ดีด้วยข้อตกลง จัดกิจกรรมตามที่ได้ร่วมกันวางแผนเอาไว้ สื่อหลักและสื่อเสริมจัดเตรียมได้ดีนักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน มีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ ตั้งใจร่วมกิจกรรมนักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันวางแผนแก้ปัญหา ดำเนินการแก้ปัญหา นำเสนอผลงานได้ชัดเจน ร่วมแสดงความคิดเห็น อธิบายเหตุผลสนับสนุนคำตอบของตัวเอง”

(นางจันทร์ศรี วิจิตรจันทร์ เพื่อนครู เปิดชั้นเรียน 6 มีนาคม 2563)

“ชื่นชมคุณครูผู้สอนที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกตามแผนที่จัดเตรียมไว้ นักเรียนส่วนใหญ่มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ มีความรับผิดชอบ ตั้งใจร่วมกิจกรรม ร่วมแสดงความคิดเห็น เชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูล นำข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาหลอมรวม อภิปราย สรุปเป็นองค์ความรู้”

(นางพัชราพร ศิริพรรณบุญ เพื่อนครู เปิดชั้นเรียน 9 มีนาคม 2563)

“ขอบคุณครูที่จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ทำร่วมกัน แก้ปัญหา รับผิดชอบหน้าที่ กระตือรือร้นในการทำงาน ช่วยกันคิด ช่วยกันทำ นักเรียนมีความสุขในการเรียน ได้ฝึกนำเสนอผลงาน”

(นางสาวจิราพร พลเสนา ผู้ปกครองนักเรียน เปิดชั้นเรียน 9 มีนาคม 2563)

“ชื่นชมคุณครูผู้สอนอย่างตั้งใจ เน้นวิธีการให้นักเรียนได้ทำงานช่วยกันตลอดเวลาเรียน สื่อการเรียนรู้ วัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ เหมาะสม เพียงพอกับจำนวนนักเรียน นักเรียนได้ใช้สื่อร่วมกัน นักเรียนได้ฝึกความเป็นผู้นำ กล้าพูด กล้าแสดงออก มีความสนุกสนาน และมีความสุขที่จะเรียน”

(นางปณัชดา อ่อนเหลา ผู้ปกครองนักเรียน เปิดชั้นเรียน 6 มีนาคม 2563)

3.7.5 ข้อค้นพบจากการประชุมถอดบทเรียน ปีการศึกษา 2562

จากการประชุมถอดบทเรียน ซึ่งเป็นกิจกรรมหนึ่งของกระบวนการของรูปแบบพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ตัวแทนครูแต่ละสายชั้น โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) สรุปได้ ดังนี้

1) การพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เป็นกระบวนการพัฒนาครูสู่การพัฒนาผู้เรียน ที่ครูได้ร่วมกันทำงานเพื่อพัฒนาคุณภาพเด็กนักเรียน ควรดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ครูทุกคนควรได้แสดงบทบาทเป็นผู้สอน มีแบบบันทึกการสังเกต การสะท้อนผลชัดเจน การจัดกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ควรจัดกลุ่มครูที่สอนในระดับสายชั้นเดียวกัน สอนกลุ่มสาระวิชาใกล้เคียงกัน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อน การพัฒนาภาวะผู้นำครูให้บรรลุเป้าหมาย

2) การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 6 ขั้นตอน ส่งผลให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติและพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง มีสมรรถนะสำคัญด้านความสามารถในการคิดเพิ่มสูงขึ้น ควรดำเนินการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) อย่างต่อเนื่อง

มีตัวอย่างความคิดเห็นของคุณครู มีดังนี้

“การรวมตัวกันเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ครูได้เรียนรู้ร่วมกันอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวิธีทำงาน เกิดวัฒนธรรมองค์กรที่ดี ร่วมมือกันพัฒนาคุณภาพผู้เรียน แต่ก็ยอมรับว่าเวลาที่เป็นส่วนตัวลดน้อยลง ดังนั้นการจัดกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) สมาชิกของแต่ละกลุ่มควรเป็นครูในสายชั้นเดียวกัน เวลาประชุมกันจะสะดวก”

(นางเครือวัลย์ รัตศิริ เพื่อนครู ถอดบทเรียน 27 มีนาคม 2563)

“ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ครูได้ทำงานพัฒนาผู้เรียนร่วมกัน ได้ช่วยกันวางแผนการสอน ได้สังเกตการสอน ได้สะท้อนผลการสอน แต่การจัดกลุ่มควรเป็นครูที่สอนในระดับสายชั้นเดียวกัน สอนกลุ่มสาระวิชาใกล้เคียงกัน เช่น กลุ่มที่สอนคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ กลุ่มที่สอนภาษาต่างประเทศและภาษาไทย”

(นางจิตรจา ครีน้อย เพื่อนครู ถอดบทเรียน 27 มีนาคม 2563)

“การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 6 ขั้นตอน ที่ครูร่วมกันวางแผนเตรียมการร่วมกัน ส่งผลให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติและพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงมากขึ้น ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประยุกต์ความรู้ไปใช้แก้ปัญหา ผู้เรียนกล้าแสดงออก นำเสนอความคิดเห็น

กลุ่มไหนที่มีสมาชิกจำนวนมากเกินกว่า 4 คน จะมีคนที่นั่งเล่นไม่ทำงานช่วยเพื่อน จึงควรปรับการแบ่งกลุ่มนักเรียน ให้มีสมาชิกแต่ละกลุ่มจำนวน 3-4 คน”

(นางสาวพรรณกาญจน์ บุญมา ถอดบทเรียน 27 มีนาคม 2563)

“การเข้ากลุ่มชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) สมาชิกในกลุ่มมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย การปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน เน้นการจัดกิจกรรมการแก้ปัญหาปลายเปิด นักเรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรม ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ดี สมควรที่จะดำเนินการให้ต่อเนื่อง”

(นางจามรี สุวรรณราช ถอดบทเรียน 27 มีนาคม 2563)

“การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 6 ขั้นตอน ที่ครูช่วยกำหนดเป้าหมาย วางแผนเตรียมจัดกิจกรรมร่วมกัน นักเรียนกล้าแสดงออก ได้นำเสนอผลงาน อธิบายเหตุผลประกอบการนำเสนอชิ้นงาน อภิปราย แสดงความคิดเห็นผลงานของคนอื่น สมควรที่จะดำเนินการให้ต่อเนื่อง”

(นางวัลลภา หมั่นมา ถอดบทเรียน 27 มีนาคม 2563)

3.7.6 ผลการสอบถามความพึงพอใจต่อการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครูโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชาชนเคราะห์) ปีการศึกษา 2562

จากการสอบถามความพึงพอใจของครูโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชาชนเคราะห์) ที่มีต่อการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ในปีการศึกษา 2562 มีรายละเอียดปรากฏผล ดังแสดงในตารางที่ 26 ดังนี้

ตารางที่ 26 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความพึงพอใจต่อการพัฒนา

ภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครูโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชาชนเคราะห์) ปีการศึกษา 2562

การพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	ระดับความพึงพอใจ		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
หลักการพัฒนา			
1. เป็นการพัฒนาโดยยึดแนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	4.67	0.55	มากที่สุด
2. เป็นการพัฒนาครูสู่การพัฒนาผู้เรียนโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานการพัฒนา	4.63	0.56	มากที่สุด
3. เป็นการพัฒนาที่ใช้กระบวนการเรียนรู้ร่วมกันผ่านการฝึกปฏิบัติจริง	4.70	0.53	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.67	0.45	มากที่สุด
วัตถุประสงค์การพัฒนา			
1. เพื่อพัฒนาครูให้มีภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	4.63	0.56	มากที่สุด

ตารางที่ 26 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความพึงพอใจต่อการพัฒนา
 ภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครูโรงเรียนบ้านทุ่ม
 (ทุ่มประชานุเคราะห์) ปีการศึกษา 2562 (ต่อ)

การพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	ระดับความพึงพอใจ		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
2. เพื่อให้ครูร่วมกันพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	4.70	0.53	มากที่สุด
3. เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีสมรรถนะสำคัญด้านความสามารถในการคิด	4.67	0.55	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.67	0.43	มากที่สุด
กระบวนการพัฒนา			
1. การแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนา	4.47	0.53	มากที่สุด
2. การจัดทำคำรับรองการปฏิบัติงาน	4.53	0.57	มากที่สุด
3. การประชุมจัดทำแผนปฏิบัติงาน	4.53	0.57	มากที่สุด
4. การประชุมปฏิบัติการเพิ่มความรู้ความเข้าใจ	4.60	0.56	มากที่สุด
5. การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	4.63	0.56	มากที่สุด
6. การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล	3.80	0.48	มาก
7. การเปิดชั้นเรียน (Open Class)	3.63	0.49	มาก
8. การประชุมถอดบทเรียน	4.23	0.50	มาก
เฉลี่ย	4.35	0.32	มาก
การปฏิบัติกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)			
1. การวิเคราะห์ปัญหาและเลือกบทเรียนที่ต้องการพัฒนา	4.73	0.52	มากที่สุด
2. การแสวงหาแนวทางแก้ปัญหา/วิธีการพัฒนา	4.57	0.57	มากที่สุด
3. การออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	3.83	0.38	มาก
4. การปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้	4.77	0.50	มากที่สุด
5. การจัดการเรียนรู้ตามแผน/สังเกตการจัดการเรียนรู้	4.70	0.53	มากที่สุด
6. การสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้	3.87	0.52	มาก
เฉลี่ย	4.46	0.33	มาก
เฉลี่ยทุกรายการ	4.46	0.38	มาก

จากตารางที่ 26 พบว่า ปีการศึกษา 2562 ครูโรงเรียนบ้านพุ่ม (หมู่บ้านนคราหาร) โดยรวม มีความพึงพอใจต่อการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.46 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.38 การปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ เป็นรายการที่ครูมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด เป็นลำดับแรก มีค่าเฉลี่ย 4.77 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.50 การวิเคราะห์ปัญหาและเลือกบทเรียนที่ต้องการพัฒนา เป็นรายการที่ครูมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด เป็นลำดับที่ 2 มีค่าเฉลี่ย 4.73 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.52 การเปิดชั้นเรียน (Open Class) เป็นรายการที่ครูมีความพึงพอใจในระดับมาก เป็นลำดับสุดท้าย มีค่าเฉลี่ย 3.63 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.49

3.8 การปรับปรุงรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) หลังการทดลองใช้

ผู้วิจัยนำข้อค้นพบต่าง ๆ จากการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในปีการศึกษา 2562 นำมาปรับปรุงแก้ไขรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีรายละเอียด ดังนี้

3.8.1 ปรับปรุงกิจกรรมการประชุมจัดทำแผนการพัฒนา โดยเพิ่มเติมร่างแผนการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และตัวอย่างปฏิทินการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในคู่มือการใช้รูปแบบ

3.8.2 การจัดกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) จัดสมาชิกของแต่ละกลุ่มให้เป็นครูในสายชั้นเดียวกัน สอนในกลุ่มสาระวิชาใกล้เคียงกัน กล่าวคือ สายชั้น ป.1-2 ครูที่สอนกลุ่มสาระคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เป็นกลุ่มเดียวกัน สายชั้น ป.1-2 ครูที่สอนภาษาต่างประเทศ ภาษาไทย และสังคม เป็นกลุ่มเดียวกัน โดยให้แต่ละกลุ่มมีสมาชิกไม่เกิน 7 คน

3.8.3 แบบบันทึกการปฏิบัติกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ออกแบบให้สมาชิกในกลุ่มเข้าใจง่าย สามารถนำไปใช้บันทึกข้อมูลได้อย่างเหมาะสม ดังนี้

- 1) กิจกรรมที่ 3 การร่วมออกแบบการจัดการเรียนรู้/เตรียมสื่อฯ จัดทำแบบฟอร์มการเขียนหน่วยการเรียนรู้ และแบบฟอร์มการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ให้ชัดเจน
- 2) กิจกรรมที่ 4 การร่วมปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ กำหนดประเด็นในการพิจารณาตรวจสอบปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ให้ชัดเจน
- 3) กิจกรรมที่ 5 การสังเกตการจัดการเรียนรู้ โดยจัดทำแบบฟอร์มการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนโดยภาพรวม และแบบบันทึกแนวความคิดของผู้เรียน

4) กิจกรรมที่ 6 การสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ ได้กำหนดบทบาทในการสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ของแต่ละคนให้ชัดเจน ว่า ครูผู้สอนจะต้องสะท้อนในประเด็นอะไรบ้าง ครูผู้สังเกตจะต้องสะท้อนในประเด็นอะไรบ้าง ผู้บริหารจะต้องสะท้อนในประเด็นอะไรบ้าง

3.8.4 การแบ่งกลุ่มนักเรียน ในการแบ่งนักเรียนให้ปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มย่อย ให้มีสมาชิกกลุ่มละ 3-4 คน จะทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันภายในกลุ่มมากที่สุด

3.8.5 สร้างกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ตามปฏิทินต่อเนื่องทั้ง 2 ภาคเรียน

3.8.6 ครูทุกคนที่เป็นสมาชิกของกลุ่มจะต้องได้ปฏิบัติหน้าที่เป็นครูผู้สอน

4. ผลการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ปีการศึกษา 2563

4.1 ผลการประเมินภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ปีการศึกษา 2563

4.1.1 ผลการประเมินภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ปีการศึกษา 2563 จากการประเมินของศึกษานิเทศก์ ครูที่เป็นหัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ และผู้วิจัย ซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ปรากฏผล ดังแสดงในตารางที่ 27 ดังนี้

ตารางที่ 27 แสดงร้อยละของครูโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์) ที่มีภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ในปีการศึกษา 2563

องค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	ครู 30 คน ที่มีภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก									
	4.51–5.00 (ดีมาก)		3.51–4.50 (ดี)		2.51–3.50 (ปานกลาง)		1.51–2.50 (น้อย)		1.00–1.50 (น้อยที่สุด)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. การมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	28	93.33	2	6.67	-	-	-	-	-	-
2. การเป็นครูผู้นำการเปลี่ยนแปลง	27	90.00	3	10.00	-	-	-	-	-	-
3. การพัฒนาตนเองและเพื่อนครู	28	93.33	2	6.67	-	-	-	-	-	-

ตารางที่ 27 แสดงร้อยละของครูโรงเรียนบ้านห่ม (หมู่ประชาชนเคราะห์) ที่มีภาวะผู้นำครู
ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ในปีการศึกษา 2563

องค์ประกอบของ ภาวะผู้นำครูด้านการจัด การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	ครู 30 คน ที่มีภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก									
	4.51–5.00 (ดีมาก)		3.51–4.50 (ดี)		2.51–3.50 (ปานกลาง)		1.51–2.50 (น้อย)		1.00–1.50 (น้อยที่สุด)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
4. การมีความรู้ ความสามารถ ในการใช้หลักสูตร	27	90.00	3	10.00	-	-	-	-	-	-
รวมเฉลี่ยทุกองค์ประกอบ	27	90.00	3	10.00	-	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 27 พบว่า ปีการศึกษา 2563 ครูโรงเรียนบ้านห่ม (หมู่ประชาชนเคราะห์) ร้อยละ 100 มีภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ในระดับดี-ดีมาก กล่าวคือ ครูร้อยละ 90.00 มีภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ในระดับดีมาก ครูร้อยละ 10.00 มีภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ในระดับดี ซึ่งการมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และการพัฒนาตนเองและเพื่อนครู เป็นองค์ประกอบที่มีครูผ่านการประเมินในระดับดีมาก จำนวนมากที่สุดคือ 28 คน คิดเป็นร้อยละ 93.33 การเป็นครูผู้นำการเปลี่ยนแปลง และการมีความรู้ความสามารถในการใช้หลักสูตร เป็นองค์ประกอบที่มีครูผ่านการประเมินในระดับดีมาก จำนวนน้อยที่สุด คือ 27 คน คิดเป็นร้อยละ 90.00

4.1.2 ความคิดเห็นเพิ่มเติม คณะกรรมการประเมินภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมในแบบประเมิน ว่า ครูโรงเรียนบ้านห่ม (หมู่ประชาชนเคราะห์) มีความกระตือรือร้น ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่น ขยัน อดทน ตั้งใจทำงาน มีความรับผิดชอบในหน้าที่ รวมถึงร่วมใจกันพัฒนาการจัดการเรียนรู้ มีความรู้ความสามารถในการใช้หลักสูตร สามารถจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง เป็นผู้นำการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ได้รับการยอมรับและเชื่อถือจากเพื่อนครู เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งตนเอง เพื่อนครู และผู้เรียน

4.2 ผลงานการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครูโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ปีการศึกษา 2563

4.2.1 ผลงานการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครูโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ตลอดปีการศึกษา 2563 จากการประเมินของศึกษานิเทศก์ ครูที่เป็นหัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ และผู้วิจัยซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ปรากฏผล ดังแสดงในตารางที่ 28-29

ตารางที่ 28 ผลงานการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครูโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ปีการศึกษา 2563

กลุ่มสาระ การเรียนรู้	จำนวนผลงานการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)						
	อ.1-3	ป.1	ป.2	ป.3	ป.4	ป.5	ป.6
บูรณาการ	6	-	-	-	-	-	-
ภาษาไทย	-	5	2	5	3	3	2
คณิตศาสตร์	-	2	4	-	1	2	2
วิทยาศาสตร์ฯ	-	-	2	-	2	-	1
สังคมศึกษาฯ	-	1	-	-	3	2	1
ภาษาต่างประเทศ	-	-	2	2	-	1	3
การงานอาชีพ					1		
สุขศึกษาและพลศึกษา	-	-	-	-	-	-	1
ศิลปะ	-	-	-	-	1	-	-
รวม	6	8	10	7	11	8	10
รวมทั้งสิ้น	60 หน่วยการเรียนรู้						

จากตารางที่ 28 พบว่า ปีการศึกษา 2563 ครูโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ทั้ง 30 คน ทุกคนมีผลงานการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) คนละ 2 หน่วยการเรียนรู้ นักเรียนทุกชั้นเรียนได้เรียนรู้ผ่านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 6 ขั้นตอน ดังนี้ ชั้นอนุบาล 1-3 ผู้เรียนได้เรียนรู้ชั้นละ 2 หน่วยการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ได้เรียนรู้ 8 หน่วยการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ได้เรียนรู้ 10 หน่วยการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ได้เรียนรู้ 7 หน่วยการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ได้เรียนรู้ 11 หน่วยการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ได้เรียนรู้ 8 หน่วยการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้เรียนรู้ 10 หน่วยการเรียนรู้

ตารางที่ 29 แสดงร้อยละของครูโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์) ที่มีผลงานการพัฒนา
การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ปีการศึกษา 2563

ผลงานการพัฒนา การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	ครู 30 คนที่มีผลงานการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก									
	4.51–5.00 (ดีมาก)		3.51–4.50 (ดี)		2.51–3.50 (ปานกลาง)		1.51–2.50 (น้อย)		1.00–1.50 (น้อยที่สุด)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้										
1. การวิเคราะห์ปัญหา และเลือกบทเรียน ที่ต้องการพัฒนา	30	100	-	-	-	-	-	-	-	-
2. การกำหนดจุดประสงค์ การเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ให้สอดคล้องกับสาระ การเรียนรู้ และกิจกรรม	26	86.67	4	13.33	-	-	-	-	-	-
3. การกำหนดสาระสำคัญ สาระการเรียนรู้ กิจกรรม และการวัดผลประเมินผล ให้สอดคล้องกับมาตรฐาน การเรียนรู้และตัวชี้วัด	26	86.67	4	13.33	-	-	-	-	-	-
4. การกำหนดชิ้นงาน ภาระงานสอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้ และสมรรถนะสำคัญ	27	90.00	3	10.00	-	-	-	-	-	-
5. การออกแบบและ จัดเตรียมสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ในการเรียนรู้ให้เหมาะสม กับกิจกรรมการเรียนรู้	29	96.67	1	3.33	-	-	-	-	-	-

ตารางที่ 29 แสดงร้อยละของครูโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์) ที่มีผลงานการพัฒนา
การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ปีการศึกษา 2563 (ต่อ)

ผลงานการพัฒนา การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	ครู 30 คนที่มีผลงานการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก									
	4.51–5.00 (ดีมาก)		3.51–4.50 (ดี)		2.51–3.50 (ปานกลาง)		1.51–2.50 (น้อย)		1.00–1.50 (น้อยที่สุด)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
6. การออกแบบกิจกรรม การเรียนรู้เน้นให้ผู้เรียน ปฏิบัติจริงผ่านสถานการณ์ ปัญหาปลายเปิด มีเงื่อนไข นำไปสู่การคิดที่หลากหลาย	27	90.00	3	10.00	-	-	-	-	-	-
7. การวัดและประเมินผล ด้วยวิธีการที่หลากหลาย สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	27	90.00	3	10.00	-	-	-	-	-	-
เฉลี่ย	26	86.67	4	13.33	-	-	-	-	-	-
กระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)										
1. การเตรียมพร้อม เข้าสู่การเรียนรู้	30	100	-	-	-	-	-	-	-	-
2. การนำเสนอสถานการณ์ ปัญหาปลายเปิด	27	90.00	3	10.00	-	-	-	-	-	-
3. การดำเนินการแก้ปัญหา	27	90.00	3	10.00	-	-	-	-	-	-
4. การอภิปราย สะท้อนความคิด	26	86.67	4	13.33	-	-	-	-	-	-
5. การสรุป สร้างองค์ความรู้	26	86.67	4	13.33	-	-	-	-	-	-
6. การประเมินผล	27	90.00	3	10.00	-	-	-	-	-	-
เฉลี่ย	26	86.67	4	13.33	-	-	-	-	-	-
รวมเฉลี่ยทุกรายการ	26	86.67	4	13.33	-	-	-	-	-	-

จากตาราง 29 พบว่า ครูโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชาชนเคราะห์) ในปีการศึกษา 2563 ร้อยละ 100 มีผลงานการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ในระดับดี-ดีมาก กล่าวคือ ครูร้อยละ 86.67 มีผลงานการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ในระดับดีมาก ครูร้อยละ 13.33 มีผลงานการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ในระดับดี ซึ่งการวิเคราะห์ปัญหาและเลือกบทเรียนที่ต้องการพัฒนา และการเตรียมพร้อมเข้าสู่การเรียนรู้ เป็นรายการที่มีครูผ่านการประเมินในระดับดีมาก มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100 การออกแบบและจัดเตรียมสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ในการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นรายการที่มีครูผ่านการประเมินในระดับดีมาก เป็นลำดับที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 90.00 การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ การกำหนดสาระสำคัญ การอภิปรายสะท้อนความคิด และการสรุป สร้างองค์ความรู้ เป็นรายการที่มีครูผ่านการประเมินในระดับดีมาก เป็นลำดับสุดท้าย คิดเป็นร้อยละ 86.67

4.2.2 คณะกรรมการประเมินผลงานการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ปีการศึกษา 2563 ได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมในแบบประเมิน ว่า ครูโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชาชนเคราะห์) ได้รวมกลุ่มร่วมกันพัฒนาตัวครูสู่การพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยใช้ห้องเรียนที่ตัวเองรับผิดชอบสอนเป็นฐานในการพัฒนา แผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครูมีองค์ประกอบต่าง ๆ ครบถ้วนสมบูรณ์ สอดคล้องสัมพันธ์กัน

4.3 ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด

การประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด โดยครูผู้สอน ในปีการศึกษา 2563 ปรากฏผล ดังแสดงในตารางที่ 30 ดังนี้

ตารางที่ 30 แสดงร้อยละของนักเรียนโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชาชนเคราะห์) ที่มีผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด ปีการศึกษา 2563

ระดับชั้น	นักเรียนทั้งสิ้น	ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด							
		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ป.1	98	31	31.63	53	54.08	14	14.29	0	0
ป.2	115	42	36.52	59	51.30	14	12.17	0	0
ป.3	107	50	46.73	45	42.06	12	11.21	0	0
ป.4	110	49	44.55	50	45.45	11	10.00	0	0
ป.5	105	42	40.00	51	48.57	12	11.43	0	0

ตารางที่ 30 แสดงร้อยละของนักเรียนโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์) ที่มีผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด ปีการศึกษา 2563

ระดับ ชั้น	นักเรียน ทั้งสิ้น	ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด							
		ดีเยี่ยม (3)		ดี (2)		พอใช้ (1)		ปรับปรุง (0)	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ป.6	89	41	46.07	40	44.94	8	8.99	0	0
รวม	624	255	40.87	298	47.76	71	11.38	0	0
รวมนักเรียนที่ได้ระดับดี-ดีเยี่ยม มีจำนวน 553 คน คิดเป็นร้อยละ 88.62									

จากตารางที่ 30 พบว่า ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิดของนักเรียนโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์) มีนักเรียนที่ผ่านระดับดีเยี่ยม จำนวน 255 คน ผ่านระดับดี จำนวน 298 คน รวมนักเรียนที่ได้ระดับดี-ดีเยี่ยม มี 553 คน คิดเป็นร้อยละ 88.62 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีนักเรียนที่ผ่านระดับดีเยี่ยม มากที่สุด มีจำนวน 81 คน จาก 89 คน คิดเป็นร้อยละ 91.01 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีนักเรียนที่ผ่านระดับดีเยี่ยม เป็นลำดับที่ 2 มีจำนวน 99 คน จาก 110 คน คิดเป็นร้อยละ 90.00 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีนักเรียนที่ผ่านระดับดีเยี่ยม น้อยที่สุด มีจำนวน 84 คน จาก 98 คน คิดเป็นร้อยละ 85.71

4.4 ข้อค้นพบจากการสะท้อนผลการเปิดชั้นเรียน (Open Class) ปีการศึกษา 2563

ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ศึกษานิเทศก์ อาจารย์จากมหาวิทยาลัยขอนแก่น และผู้ปกครองนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมเปิดชั้นเรียนในปีการศึกษา 2563 ได้แสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ สรุปได้ว่า ว่า ครูสามารถจัดการเรียนรู้ได้ดี น่าสนใจ เป็นไปตามแผน มีสื่อ วัสดุ อุปกรณ์เพียงพอในการทำกิจกรรมของผู้เรียน ครูเป็นกันเองกับนักเรียน ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง ได้ฝึกคิดวางแผนแก้ปัญหาพร้อมกันเป็นกลุ่ม ผู้เรียนกล้าพูดกล้าแสดงความคิดเห็น อภิปรายด้วยเหตุผล ยอมรับฟังความคิดเห็นต่างของเพื่อน แบ่งงานกันทำด้วยความกระตือรือร้น ไม่วุ่นวาย ทำกิจกรรมอย่างมีความสุข ผู้เรียนแต่ละกลุ่มได้แสดงความคิดเห็นอย่างหลากหลาย สร้างสรรค์สิ่งแปลกใหม่ สามารถจำแนกข้อมูล จัดหมวดหมู่ จัดลำดับความสำคัญของข้อมูล สามารถอธิบายเหตุผลประกอบการนำเสนอผลงานได้ เชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูล นำข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาหลอมรวม สรุปเป็นองค์ความรู้ได้ สิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไขคือการแบ่งกลุ่มผู้เรียนแต่ละกลุ่มควรมีสมาชิก 3-4 คน จะทำให้ผู้เรียนทุกคนในกลุ่มมีส่วนร่วมรับผิดชอบการทำงานอย่างตั้งใจร่วมกันทำงานให้เสร็จทันเวลา มีตัวอย่างความคิดเห็นของแต่ละท่าน ดังนี้

“ชื่นชมคุณครูที่เตรียมกิจกรรม เตรียมสื่อ เตรียมวัสดุอุปกรณ์ให้เด็กนักเรียนแต่ละกลุ่มได้ฝึก

ทำงานร่วมกัน นักเรียนได้ช่วยกันแก้ปัญหาตามคำสั่งจากใบงาน ครูให้เด็กแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงาน นักเรียนกล้าพูด กล้าแสดงออก นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม อยากให้มีการจัดการเรียนสอนแบบนี้ต่อเนื่องต่อไปอีก”

(นางสาวกาสดา แฝงเมืองคุณ ผู้ปกครองนักเรียน ชั้น ป.2 เปิดชั้นเรียน 19 สิงหาคม 2563)

“ขอชื่นชมคุณครูที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้น่าสนใจ เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ นักเรียนได้ฝึกคิดจากสถานการณ์ปัญหาปลายเปิด แต่ละคนช่วยกันทำงาน ต่างก็รับฟังความคิดเห็นของคนอื่น นักเรียนมีความสามารถในการคิด จำแนกข้อมูล จัดหมวดหมู่ จัดลำดับความสำคัญของข้อมูล สามารถอธิบายเหตุผลประกอบการนำเสนอผลงานได้ ทุกคนมีส่วนร่วมในการสรุปความรู้ที่ได้”

(ดร.ชนกกาญจน์ ตูไธลา คีษานีเทศก์ เปิดชั้นเรียน 19 สิงหาคม 2563)

“คุณครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้น่าสนใจ นักเรียนได้ฝึกคิดจากสถานการณ์ปัญหาปลายเปิด สมาชิกในแต่ละกลุ่มมี 3-4 คน แต่ละคนได้ช่วยกันทำงาน ยอมรับฟัง ความคิดเห็นของคนอื่น นักเรียนแต่ละกลุ่มได้แสดงความคิดเห็นที่หลากหลาย คิดสร้างสรรค์สิ่งแปลกใหม่ในทางบวก อธิบายเหตุผลประกอบการนำเสนอผลงานได้ของตัวเองได้”

(ผศ. ปิยศักดิ์ ปักโคทานัง อาจารย์จากสถาบันวิจัยฯ มช. เปิดชั้นเรียน 19 สิงหาคม 2563)

“ขอชื่นชมคุณครูที่จัดการเรียนรู้ได้อย่างดีเยี่ยมค่ะ แปลกใจและดีใจที่ลูกนักเรียนสามารถทำอะไรได้มากกว่าที่คิด สื่อการเรียนรู้ วัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ เหมาะสม น่าสนใจ น่าเล่น น่าเรียน เป็นการจัดการเรียนรู้ที่แตกต่างจากเดิม เด็กไม่ต้องนั่งฟังอย่างเดียว ได้พูดคุยและถามเพื่อน ๆ ได้ นักเรียนได้กล้าพูด กล้าแสดงความคิดเห็น มีวินัยในการเรียน ไม่วุ่นวาย ฉันพึงพอใจกับการสอนแบบนี้ค่ะ”

(นางสาวจันจิรา พลสันต์ ผู้ปกครองนักเรียน เปิดชั้นเรียน 28 สิงหาคม 2563)

“คุณครูผู้สอนเสียงชัดเจน ควบคุมชั้นเรียนด้วยกติกาที่ตกลงกับนักเรียน จัดกิจกรรมตามขั้นตอนที่ได้ร่วมกันวางแผนเอาไว้ สื่อหลักและสื่อเสริมเหมาะจัดเตรียมได้ดี นักเรียนน่ารัก กล้าแสดงออก ยอมรับความคิดเห็นของคนอื่น ครูเป็นตั้งคำถามให้นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นที่หลากหลาย คิดแบบองค์รวม โดยใช้เหตุผลมาวิเคราะห์สิ่งต่าง ๆ อย่างสมเหตุสมผล”

(นางเพ็ญศิริ ชาสิงห์ทอง คีษานีเทศก์ เปิดชั้นเรียน 28 สิงหาคม 2563)

“นักเรียนแต่ละกลุ่มมีความกระตือรือร้นในการเรียน มีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ ตั้งใจร่วมกิจกรรมนักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันวางแผนแก้ปัญหา สามารถดำเนินการแก้ปัญหา สามารถนำเสนอผลงานได้ชัดเจน กล้าแสดงออก ร่วมแสดงความคิดเห็น อธิบายเหตุผลสนับสนุนคำตอบ”

(นางจันทร์ศรี วิจิตรจันทร์ เพื่อนครู เปิดชั้นเรียน 28 สิงหาคม 2563)

“ครูผู้สอนจัดกิจกรรมตามขั้นตอนที่ระบุไว้ในแผน ใช้สื่อหลักและสื่อเสริมได้ดี นักเรียนมีส่วนร่วมคิดและตัดสินใจในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ผ่านกิจกรรมที่ครูจัดเตรียมไว้ให้อย่างหลากหลาย ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง ผู้เรียนได้ฝึกอ่าน เขียน ตั้งคำถาม และอภิปรายร่วมกัน นำข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

มาหลอมรวม สรุปเป็นองค์ความรู้ แต่ละกลุ่มก็คิดแตกต่างกันออกไป ”

(รศ. เอื้อจิตร พัฒนจักร ผู้ทรงคุณวุฒิประจำสถาบันวิจัยฯ มช. เปิดชั้นเรียน 25 ธันวาคม 2563)

“จากการเยี่ยมชมห้องเรียนที่จัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ที่เน้นวิธีการแบบเปิด เป็นห้องเรียนที่สงบ ไม่วุ่นวาย นักเรียนมีสิ่งที่จะต้องทำตลอดเวลาเรียน สื่อการเรียนรู้ วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เหมาะสม เพียงพอกับจำนวนนักเรียน นักเรียนทุกคนได้ใช้สื่อครบ นักเรียนเป็นธรรมชาติของเด็ก นักเรียนมีความเป็นผู้นำ มีความสนุกสนานในการเรียน และมีความสุขที่จะเรียน”

(นางทองใบ ตาพราว ผู้ปกครองนักเรียน เปิดชั้นเรียน 25 ธันวาคม 2563)

“กิจกรรมที่ครูจัดขึ้นจูงใจนักเรียนในการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนตั้งใจทุ่มเทในการทำกิจกรรม นักเรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริงจากสื่อที่หลากหลาย นักเรียนมีความรับผิดชอบ ร่วมกันทำงาน ร่วมแสดงความคิดเห็น และยอมรับความคิดเห็นของคนอื่น”

(นายพลพงษ์ ธรรมรงค์รักษ์ ผู้ปกครองนักเรียนชั้นป.3 เปิดชั้นเรียน 3 มีนาคม 2564)

“ครูเตรียมสื่อหลัก สื่อเสริม ได้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัญหา และจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติร่วมกันเป็นกลุ่มย่อย ร่วมกันวิเคราะห์ นักเรียนช่วยกันทำงานแก้ปัญหาตามใบกิจกรรม สรุปเป็นองค์ความรู้ อธิบายเหตุผลสนับสนุนคำตอบจากการนำเสนอผลงาน ”

(อาจารย์นิศากร บุญเสนา อาจารย์จากสถาบันวิจัยฯ มช. เปิดชั้นเรียน 3 มีนาคม 2564)

“จากการสังเกตการสอนของครู ขอชื่นชมคุณครูมากค่ะ ครูจัดห้องเรียนให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ได้คิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา ได้ค้นคว้าด้วยตนเองมากขึ้น เด็กได้ฝึกทักษะการอ่าน การเขียน และการพูด เด็กมีความสุข สนุกในการทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน ๆ เด็กมีความภูมิใจในผลงานของตนเอง ขอเสนอแนะ อยากให้ครูเปิดโอกาสให้เด็กได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมทุกคน ”

(นางอริสภา สุวรรณศรี ผู้ปกครองนักเรียน เปิดชั้นเรียน 26 มีนาคม 2564)

“ชื่นชมคุณครูผู้สอนที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกตามแผนที่เตรียมไว้ การแบ่งกลุ่มให้มีสมาชิกแต่ละกลุ่ม ไม่เกิน 3 คน ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ มีความรับผิดชอบ ตั้งใจร่วมกิจกรรมผ่านสื่อที่หลากหลาย ร่วมแสดงความคิดเห็น เชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูล นำข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาหลอมรวม สรุปเป็นองค์ความรู้ อธิบายเหตุผลสนับสนุนคำตอบของตัวเอง”

(นางสาวศศิธร กิจไพบ่ เพื่อนครู เปิดชั้นเรียน 26 มีนาคม 2564)

“ขอชื่นชมทีมงานวางแผนการจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนแก้ปัญหาในการจัดกิจกรรมได้ดี เชื่อมโยงแนวคิดของนักเรียนแต่ละกลุ่มเข้ากับสถานการณ์ปัญหา นักเรียนสามารถค้นคว้าหาข้อมูลที่ต้องการผ่านเทคโนโลยี นักเรียนได้ใช้ทักษะการพูดฟัง อ่าน คิด และเขียนในการเรียนรู้ เชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูล นำข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาหลอมรวม สรุปเป็นองค์ความรู้”

(ผศ. ดร. พงศ์ธันช แซ่จู้ อาจารย์จากสถาบันวิจัยฯ มช. เปิดชั้นเรียน 26 มีนาคม 2564)

4.5 ข้อค้นพบจากการประชุมถอดบทเรียน ปีการศึกษา 2563

การประชุมถอดบทเรียนเป็นกิจกรรมหนึ่งของกระบวนการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในปีการศึกษา 2563 โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) มีตัวอย่างความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของผู้ร่วมสะท้อนคิดจากการประชุมถอดบทเรียน ดังนี้

“จากการนำเสนอข้อมูลที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม ทำให้เชื่อมั่นได้ว่า การพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) เป็นการพัฒนาครูสู่การพัฒนาผู้เรียน โดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานการพัฒนา ครูไม่ได้หนีออกจากโรงเรียน ครูมีวิสัยทัศน์ร่วมกันในการทำงาน ครูพัฒนาการจัดการเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง และพัฒนาตนเองในวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอ ส่งผลดีต่อนักเรียน คือนักเรียนเป็นคนกล้าแสดงออก กล้าคิดนอกกรอบ นักเรียนบอกเหตุผลประกอบการตอบคำถามได้ ขอชื่นชมผู้บริหาร และคุณครูที่ปฏิบัติงานด้วยความเอาใจใส่”

(ดร.สุวิทย์ มูลคำ ถอดบทเรียน 22 มีนาคม 2564)

“การนำเสนอข้อมูลการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) และได้ชมครูสาธิตการจัดการเรียนรู้ ได้เห็นถึงการทำงานเป็นทีม ความขยัน ความเอาใจใส่ของคุณครูที่ร่วมกันพัฒนาผู้เรียน ร่วมกันจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่ม ได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และความคิดเห็นระหว่างกัน นักเรียนก็เรียนด้วยความสนุก มีความสุข ให้ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติกิจกรรม มีครูเป็นผู้กระตุ้น ขอบคุณผู้บริหารและคณะครูที่ตั้งใจร่วมกันพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นพัฒนาการคิดให้กับผู้เรียน ขอให้ดำเนินการต่อไปอย่างต่อเนื่อง”

(ดร.บูรพาทิศ พลอยสุวรรณ อดีตรองเลขาธิการคุรุสภา ถอดบทเรียน 26 มีนาคม 2564)

“ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) มีการปรับปรุงและทำต่อเนื่องในปีการศึกษา 2563 มีการจัดกลุ่มครูที่อยู่ในระดับสายชั้นเดียวกัน สอนกลุ่มสาระใกล้เคียงกัน ส่งผลให้ครูมีภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพิ่มขึ้น ครูเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นภายใต้ระบบที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมได้ เป็นแบบอย่างในการจัดการเรียนรู้”

(นางศุภลักษณ์ ไชยสาร ครูชำนาญการพิเศษ ถอดบทเรียน 9 เมษายน 2564)

“การมีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ครูในกลุ่มชุมชนได้กำหนดเรื่องที่ต้องการพัฒนาผู้เรียนเพื่อแก้ปัญหา กำหนดเป้าหมาย เลือกนวัตกรรม ออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และเตรียมสื่อการเรียนการสอนร่วมกัน เวลาจัดการเรียนรู้ตามแผน เพื่อนครูในกลุ่มชุมชนก็ได้ร่วมสังเกต บันทึกและเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมที่แสดงถึงการคิด การสนทนา การเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างใกล้ชิด หลังจากสอนเสร็จแล้วสมาชิกในกลุ่มและผู้บริหารโรงเรียนก็เข้าประชุมร่วมสะท้อนผล

การจัดการเรียนรู้ ซึ่งจากการร่วมกันทำงานของสมาชิกของกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ส่งผลให้ครูมีภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ครูยอมรับซึ่งกันและกัน ครูร่วมมือกันพัฒนาผู้เรียนและวิชาชีพ เกิดการสนับสนุนและช่วยเหลือเพื่อนครูคนอื่นให้มีการพัฒนาตนเอง”

(นางสาวจิรภัทร จักรสาร หัวหน้ากลุ่มวิชาการโรงเรียน ถอดบทเรียน 9 เมษายน 2564)

“การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในโรงเรียน สมาชิกครูในกลุ่มชุมชนได้ร่วมกันพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ในทุกขั้นตอน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน หลังจากจัดการเรียนรู้เสร็จแล้วสมาชิกในกลุ่มและผู้บริหารโรงเรียนก็เข้าประชุมร่วมสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ ในประเด็นเรื่องการจัดการเรียนรู้ของครู กระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน วิธีการคิด และผลการเรียนรู้ว่า เป็นไปอย่างไรบ้าง และมีปัญหาใดเกิดขึ้น เพื่อตัดสินใจและนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น ส่งผลให้ครูมีภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ครูร่วมมือกันพัฒนาผู้เรียนและวิชาชีพ ครูสนับสนุนและช่วยเหลือเพื่อนครูคนอื่นให้มีการพัฒนาตนเอง ครูสามารถเป็นแบบอย่างในการจัดการเรียนรู้ได้ ครูรายงานการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนได้”

(นางเครือวัลย์ รัตตศิริ ครูชำนาญการพิเศษ ถอดบทเรียน 9 เมษายน 2564)

“การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ภายใต้การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ส่งผลให้ครูมีภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวิธีทำงาน เกิดวัฒนธรรมองค์กรที่ดี ครูทำงานเป็นทีม ได้พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ครูได้ร่วมมือช่วยเหลือกันวางแผนเตรียมการจัดการเรียนรู้ ครูได้ช่วยกันวางแผนการจัดการเรียนรู้ ได้สังเกต ได้สะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ ส่งผลให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติและพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงมากขึ้น ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประยุกต์ความรู้ไปใช้แก้ปัญหา กล้าแสดงออก อภิปราย แสดงความคิดเห็น ”

(นางสาวพรรณกาญจน์ บุญมา ครู ถอดบทเรียน 9 เมษายน 2564)

“ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ที่เกิดขึ้นในโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์) มีการปรับปรุงและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ครูเข้าใจและปฏิบัติตามกระบวนการดำเนินงานทุกขั้นตอน ครูมีภาวะผู้นำร่วมกัน สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการและการตัดสินใจในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ครูเปิดใจยอมรับ เต็มใจทำงานกลุ่ม สามารถปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นได้”

(นางสาวศศิธร กิจไพบ่ ครูชำนาญการพิเศษ ถอดบทเรียน 9 เมษายน 2564)

“ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ที่เกิดขึ้นในโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์) มีการปรับปรุงและทำต่อเนื่อง ครูเข้าใจและปฏิบัติตามกระบวนการดำเนินงานทุกขั้นตอน ครูมีภาวะผู้นำร่วมกัน สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการบริหารและการตัดสินใจในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ครูสามารถปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นภายใต้สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมได้ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง เป็นแบบอย่างในการจัดการเรียนรู้”

(นางจามรี สุวรรณราช ครูชำนาญการพิเศษ ถอดบทเรียน 9 เมษายน 2564)

ข้อค้นพบจากการประชุมถอดบทเรียนในปีการศึกษา 2563 สรุปได้ว่า การพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์) เป็นการพัฒนาครูสู่การพัฒนาผู้เรียนโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน การพัฒนา ครูได้ร่วมกันพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ครูทำงานเป็นทีม ได้ฟังพาทอาศัยซึ่งกันและกัน มีความขยัน เอาใจใส่ ร่วมกันพัฒนาผู้เรียนและพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ ครูเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เป็นแบบอย่างในการจัดการเรียนรู้ให้เพื่อนครู ส่งผลดีต่อนักเรียน คือ นักเรียนเป็นคนกล้าแสดงออก กล้าคิดนอกกรอบ ผู้เรียนมีสรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด ปัจจัยสำคัญที่ทำให้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) บรรลุผลสำเร็จ คือ การสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียนทั้งในด้านการดูแลระบบ การอำนวยความสะดวก การกำกับติดตามอย่างต่อเนื่อง สิ่งสำคัญที่ควรเพิ่มเติมคือการสนับสนุนงบประมาณให้เพียงพอ และสร้างขวัญกำลังใจให้สมาชิกชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

4.6 ผลการสอบถามความพึงพอใจต่อการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครูโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์) ปีการศึกษา 2563

จากการสอบถามความพึงพอใจของครูโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์) ที่มีต่อการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ในปีการศึกษา 2563 มีรายละเอียดปรากฏผล ดังแสดงในตารางที่ 31 ดังนี้

ตารางที่ 31 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความพึงพอใจต่อการพัฒนา

ภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครูโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์) ปีการศึกษา 2563

การพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	ระดับความพึงพอใจ		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
หลักการพัฒนา			
1. เป็นการพัฒนาโดยยึดแนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	4.87	0.35	มากที่สุด
2. เป็นการพัฒนาครูสู่การพัฒนาผู้เรียนโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน การพัฒนา	4.73	0.45	มากที่สุด
3. เป็นการพัฒนาที่ใช้กระบวนการเรียนรู้ร่วมกันผ่านการฝึก ปฏิบัติจริง	4.77	0.43	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.79	0.28	มากที่สุด

ตารางที่ 31 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความพึงพอใจต่อการพัฒนา
 ภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครูโรงเรียนบ้านทุ่ม
 (ทุ่มประชานุเคราะห์) ปีการศึกษา 2563 (ต่อ)

การพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	ระดับความพึงพอใจ		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
วัตถุประสงค์การพัฒนา			
1. เพื่อพัฒนาครูให้มีภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	4.73	0.45	มากที่สุด
2. เพื่อให้ครูร่วมกันพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	4.87	0.35	มากที่สุด
3. เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีสมรรถนะสำคัญด้านความสามารถในการคิด	4.80	0.41	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.80	0.26	มากที่สุด
กระบวนการพัฒนา			
1. การแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนา	4.87	0.35	มากที่สุด
2. การจัดทำคำรับรองการปฏิบัติงาน	4.87	0.35	มากที่สุด
3. การประชุมจัดทำแผนปฏิบัติงาน	4.70	0.47	มากที่สุด
4. การประชุมปฏิบัติการเพิ่มความรู้ความเข้าใจ	4.73	0.45	มากที่สุด
5. การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	4.87	0.35	มากที่สุด
6. การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล	4.73	0.45	มากที่สุด
7. การเปิดชั้นเรียน (Open Class)	4.70	0.47	มากที่สุด
8. การประชุมถอดบทเรียน	4.83	0.38	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.79	0.22	มากที่สุด
การปฏิบัติกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)			
1. การวิเคราะห์ปัญหาและเลือกบทเรียนที่ต้องการพัฒนา	4.80	0.41	มากที่สุด
2. การแสวงหาแนวทางแก้ปัญหา/วิธีการพัฒนา	4.83	0.38	มากที่สุด
3. การออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	4.83	0.38	มากที่สุด
4. การปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้	4.83	0.38	มากที่สุด

ตารางที่ 31 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความพึงพอใจต่อการพัฒนา
 ภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครูโรงเรียนบ้านห่ม
 (ห่มประชานุเคราะห์) ปีการศึกษา 2563 (ต่อ)

การพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	ระดับความพึงพอใจ		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
5. การจัดการเรียนรู้ตามแผน/สังเกตการจัดการเรียนรู้	4.90	0.31	มากที่สุด
6. การสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้	4.83	0.38	
เฉลี่ย	4.84	0.31	มากที่สุด
เฉลี่ยทุกรายการ	4.81	0.29	มากที่สุด

จากตารางที่ 31 พบว่า ปีการศึกษา 2563 ครูโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์) พึงพอใจต่อการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.81 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.29 การปฏิบัติกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ขั้นการจัดการเรียนรู้ตามแผน/สังเกตการจัดการเรียนรู้ เป็นรายการที่ครูมีความพึงพอใจมากที่สุด เป็นลำดับแรก มีค่าเฉลี่ย 4.90 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.31 หลักการพัฒนา ในข้อการพัฒนาโดยยึดแนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) วัตถุประสงค์การพัฒนา ในข้อเพื่อให้ครูร่วมกันพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) กระบวนการพัฒนา ในขั้นการแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนา ขั้นการจัดทำคำรับรองการปฏิบัติงาน ขั้นการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เป็นรายการที่ครูมีความพึงพอใจมากที่สุด เป็นลำดับที่ 2 มีค่าเฉลี่ย 4.87 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.35 การประชุมจัดทำแผนปฏิบัติงาน และการเปิดชั้นเรียน (Open Class) เป็นรายการที่ครูมีความพึงพอใจเป็นลำดับสุดท้าย มีค่าเฉลี่ย 4.70 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.47

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์) ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ได้ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย

1.1 เพื่อศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

1.2 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของครูโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์)

1.3 เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

1.4 เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์)

2. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยและพัฒนา (Research & Development: R&D) ที่ใช้การผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ แบ่งการวิจัยออกเป็น 4 ระยะ ดังนี้

2.1 ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

2.1.1 กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน

2.1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบบันทึกการศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัย

2) แบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

2.1.3 ขั้นตอนการวิจัย

2.1.3.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โดยใช้แบบบันทึกการศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัย

2.1.3.2 สังเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis and Synthesis) จัดหมวดหมู่ข้อมูล กำหนด องค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) องค์ประกอบของ ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

2.1.3.3 ประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ด้วยแบบ ประเมิน โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน

2.1.3.4 ปรับปรุงองค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

2.2 ระยะที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นของภาวะ ผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของครู โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์)

2.2.1 กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย ได้แก่ ครูโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์) ปีการศึกษา 2562 จำนวน 30 คน

2.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

2.2.3 ขั้นตอนการวิจัย

2.2.3.1 เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำ ครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) กับครู โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์) ปีการศึกษา 2562 จำนวน 30 คน

2.2.3.4 วิเคราะห์ข้อมูลหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้วยโปรแกรม คอมพิวเตอร์

2.2.3.5 วิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Needs Assessment) หาลำดับความสำคัญ ของสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของครูโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์) โดยการเรียงลำดับความสำคัญ จากค่ามากไปหาน้อย ด้วยวิธี Modified Priority Needs Index

2.3 ระยะที่ 3 การพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

2.3.1 สร้างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

2.3.1.1 กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน

2.3.1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบบันทึกการศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัย 2) แบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนา ภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

2.3.1.3 ผู้วิจัยสร้างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) จากผลการวิจัยในระยะที่ 1 ผลการวิจัยในระยะที่ 2 และผลการศึกษาค้นคว้าด้วยแบบบันทึกการศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัย

2.3.1.4 ประเมินยืนยันรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

2.3.1.5 วิเคราะห์ข้อมูลหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

2.3.2 จัดทำคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

2.3.2.1 กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน

2.3.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ของคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

2.3.2.3 ผู้วิจัยจัดทำคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

2.3.1.4 ประเมินยืนยันคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

2.3.1.5 วิเคราะห์ข้อมูลหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

2.3.3 ทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์)

2.3.3.1 กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย ได้แก่ 1) ครูโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์) ปีการศึกษา 2562 จำนวน 30 คน 2) ครูผู้สอนที่รับการนิเทศ (Model Teacher) โรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์) ปีการศึกษา 2562 จำนวน 13 คน 3) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์) ปีการศึกษา 2562 จำนวน 597 คน

2.3.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบประเมินภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 2) แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด 3) แบบประเมินผลงานการจัดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 4) แบบบันทึกสะท้อนผลการเปิดชั้นเรียน (Open Class) 5) แบบบันทึกสะท้อนคิดการประชุมถอดบทเรียน 6) แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

2.3.3.3 ผู้วิจัยนำรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มาทดลองใช้พัฒนาครูโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์)

2.3.3.4 เก็บรวบรวมข้อมูล ตรวจสอบ ประเมินผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์) ปีการศึกษา 2562 ดังนี้ 1) ประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด 2) ประเมินภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครูผู้สอนที่รับการนิเทศ (Model Teacher) 3) ประเมินผลงานการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ (Active Learning) ของครูผู้สอนที่รับการนิเทศ (Model Teacher) 4) สอบถามความพึงพอใจของครูที่มีต่อการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

2.3.3.5 เก็บรวบรวม สังเคราะห์ สรุปข้อค้นพบจากการร่วมแสดงความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน ศึกษานิเทศก์ คุณครู ผู้ทรงคุณวุฒิ จากการเปิดชั้นเรียน การประชุมถอดบทเรียน

2.3.3.6 ปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) หลังจากการทดลองใช้

2.4 ระยะเวลาที่ 4 การศึกษาผลการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์)

2.4.1 กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย ได้แก่ 1) ครูโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์) ปีการศึกษา 2563 จำนวน 30 คน 2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์) ปีการศึกษา 2563 จำนวน 624 คน

2.4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบประเมินภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 2) แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด 3) แบบประเมินผลงานการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 4) แบบบันทึกการสะท้อนผลการเปิดชั้นเรียน (Open Class) 5) แบบบันทึกสะท้อนคิดการประชุมถอดบทเรียน 6) แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

2.4.3 ขั้นตอนการวิจัย

2.4.3.1 ผู้วิจัยนำรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มาใช้พัฒนาครูโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์) ทุกคน

2.4.3.2 เก็บรวบรวม สังเคราะห์ สรุปข้อค้นพบจากการร่วมแสดงความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน ศึกษานิเทศก์ คุณครู ผู้ทรงคุณวุฒิ จากการเปิดชั้นเรียน การประชุมถอดบทเรียน

2.4.3.3 ตรวจสอบ ประเมินผลการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ปีการศึกษา 2563 ดังนี้ 1) ประเมินภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครู 2) ประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด 3) ประเมินผลงานการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ (Active Learning) ของครู 4) สอบถามความพึงพอใจของครูที่มีต่อการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

2.4.3.4 วิเคราะห์ข้อมูลหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

3. สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research & Development: R&D) ที่ใช้การผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งสรุปผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

3.1 ผลการศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) สรุปได้ ดังนี้

3.1.1 ภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) มี 5 องค์ประกอบ ดังนี้ คือ 1) การมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) มี 7 ตัวบ่งชี้ 2) การเป็นครูผู้นำการเปลี่ยนแปลง มี 5 ตัวบ่งชี้ 3) การพัฒนาตนเองและเพื่อนครู มี 5 ตัวบ่งชี้ 4) การมีความรู้ความเข้าใจในการใช้หลักสูตร มี 5 ตัวบ่งชี้ ซึ่งผลการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า องค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.74

3.1.2 ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มี 4 องค์ประกอบ ดังนี้ คือ 1) การมีวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วมกัน มี 5 ตัวบ่งชี้ 2) การมีภาวะผู้นำร่วมกัน มี 5 ตัวบ่งชี้ 3) การทำงานเป็นทีมร่วมมือร่วมพลัง มี 5 ตัวบ่งชี้ และ 4) การสนับสนุนชุมชน มี 5 ตัวบ่งชี้ ซึ่งผลการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.79

3.2 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของครูโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) สรุปได้ ดังนี้

3.2.1 สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครูโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) โดยรวมมีการปฏิบัติในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.44 สภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครูโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) โดยรวมอยู่ระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.70 องค์ประกอบที่มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) การพัฒนาตนเองและเพื่อนครู 2) การมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 3) การเป็นครูผู้นำการเปลี่ยนแปลง และ 4) การมีความรู้ความสามารถในการใช้หลักสูตร

3.2.2 สภาพปัจจุบันของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของครูโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) โดยรวมมีการปฏิบัติในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.50 สภาพที่พึงประสงค์ของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของครูโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) โดยรวมอยู่ระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.76 และองค์ประกอบที่มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) การทำงานเป็นทีมร่วมมือรวมพลัง 2) การมีวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วมกัน 3) การมีภาวะผู้นำร่วมกัน และ 4) การสนับสนุนชุมชน

3.3 ผลการพัฒนาแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) สรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

3.3.1 ได้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มี 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1) หลักการของรูปแบบ มีดังนี้ คือ (1) เป็นรูปแบบที่พัฒนาขึ้นโดยยึดแนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) (2) เป็นรูปแบบการพัฒนาครูสู่การพัฒนาผู้เรียนโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานการพัฒนา (3) เป็นรูปแบบการพัฒนาที่ใช้กระบวนการเรียนรู้ร่วมกันผ่านการฝึกปฏิบัติจริง

2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ มีดังนี้ คือ (1) เพื่อพัฒนาครูให้มีภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) (2) เพื่อให้ครูร่วมกันพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนผ่านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) (3) เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีสมรรถนะสำคัญด้านความสามารถในการคิด

3) เนื้อหาของรูปแบบ มีดังนี้ คือ หน่วยที่ 1 ความรู้เกี่ยวกับสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน หน่วยที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) หน่วยที่ 3 ความรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) หน่วยที่ 4 ความรู้เกี่ยวกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

4) กระบวนการของรูปแบบ มี 8 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนา ขั้นตอนที่ 2 จัดทำคำรับรองการปฏิบัติงาน ขั้นตอนที่ 3 ประชุมจัดทำแผนปฏิบัติงาน ขั้นตอนที่ 4 ประชุมปฏิบัติการเพิ่มความรู้ความเข้าใจ ขั้นตอนที่ 5 สร้างชุมชนการเรียนรู้

ทางวิชาชีพ (PLC) ชั้นตอนที่ 6 นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล ชั้นตอนที่ 7 เปิดชั้นเรียน (Open Class) ชั้นตอนที่ 8 ประชุมถอดบทเรียน

5) การประเมินผลของรูปแบบ มีดังนี้ (1) ประเมินภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) (2) ประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด (3) ประเมินผลงานการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) (4) สอบถามความพึงพอใจของครูที่มีต่อการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

3.3.2 ได้คู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ที่ประกอบไปด้วยส่วนต่าง ๆ ดังนี้ 1) คำชี้แจง 2) ส่วนที่ 1 บทนำ 3) ส่วนที่ 2 การเตรียมการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 4) ส่วนที่ 3 การดำเนินการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 5) ส่วนที่ 4 การติดตาม ปรับปรุงการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 6) ส่วนที่ 5 เนื้อหาความรู้ประกอบการประชุมปฏิบัติการ 7) ส่วนที่ 6 แบบบันทึกการปฏิบัติการกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) 8) ส่วนที่ 7 การตรวจสอบ ประเมินผลการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และ 9) เอกสารอ้างอิง

3.3.3 ผลการประเมินยืนยันรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) จากผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า องค์กรประกอบโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.87 มีความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.72 และความเป็นประโยชน์ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.84

3.3.4 ผลการประเมินยืนยันคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) จากผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า องค์กรประกอบโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.86 มีความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.81 และมีความเป็นประโยชน์ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.87

3.3.5 ผลจากการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในปีการศึกษา 2562 พบว่า ครูผู้สอนที่รับการนิเทศ (Model Teacher) โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ร้อยละ 92.31 มีผลการประเมินภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ในระดับดีมาก ร้อยละ 7.69 มีผลการประเมินภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ในระดับดี ครูผู้สอนที่รับการนิเทศ (Model Teacher) ร้อยละ 84.62 มีผลงานการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ในระดับดีมาก ร้อยละ 15.38 มีผลงานการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ในระดับดี นักเรียนชั้นป.1-6 โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ร้อยละ 78.73 มีสมรรถนะสำคัญ

ของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิดในระดับดี-ดีเยี่ยม ครูโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) มีความพึงพอใจต่อการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.46

3.3.6 ข้อค้นพบจากการเปิดชั้นเรียน (Open Class) การประชุมถอดบทเรียน ปีการศึกษา 2562 สรุปได้ว่า การพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เป็นกระบวนการพัฒนาครูสู่การพัฒนาผู้เรียนที่ครูได้ร่วมกันทำงานเพื่อพัฒนาคุณภาพเด็กนักเรียน ควรดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ครูทุกคนควรได้แสดงบทบาทเป็นผู้สอน การจัดกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ควรจัดกลุ่มครูที่สอนในระดับสายชั้นเดียวกัน สอนกลุ่มสาระวิชาใกล้เคียงกัน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนการพัฒนาภาวะผู้นำครูให้บรรลุเป้าหมาย การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 6 ขั้นตอน ส่งผลให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติ และพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ควรดำเนินการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) อย่างต่อเนื่อง

3.4 ผลการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) สรุปได้ ดังนี้

3.4.1 ครูโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ปีการศึกษา 2563 ร้อยละ 93.33 มีภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในระดับดีมาก ร้อยละ 6.67 มีภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ในระดับดี ครูทั้ง 30 คนมีผลงานการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) คนละ 2 หน่วยการเรียนรู้ ครูร้อยละ 90.00 มีผลงานการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ในระดับดีมาก ครูร้อยละ 10.00 มีผลงานการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ในระดับดี นักเรียนระดับประถมศึกษาโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ร้อยละ 88.62 มีสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด ในระดับดี-ดีเยี่ยม และครูโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) มีความพึงพอใจต่อการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.81

3.4.2 ข้อค้นพบจากใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) สรุปได้ว่า การพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เป็นการพัฒนาครูสู่การพัฒนาผู้เรียนโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานการพัฒนาครูได้ร่วมกันพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ครูทำงานเป็นทีม ได้พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน มีความขยัน เอาใจใส่ ร่วมกันพัฒนาผู้เรียนและพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ ครูเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นได้ ครูมีภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สามารถจัดการเรียนรู้ได้ดี น่าสนใจ เป็นไปตามแผน มีสื่อ วัสดุ อุปกรณ์เพียงพอในการทำกิจกรรมของผู้เรียน ผู้เรียนได้เรียนรู้

ด้วยการปฏิบัติจริง ผู้เรียนกล้าแสดงความคิดเห็น ยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อน แบ่งงานกันทำ ไม่วุ่นวาย ทำกิจกรรมด้วยความสนุก มีความสุขในการเรียน ผู้เรียนแต่ละกลุ่มได้สร้างสรรค์สิ่งแปลกใหม่ สามารถนำเสนอผลงาน จำแนกข้อมูล จัดหมวดหมู่ เชื่อมโยงความสัมพันธ์ สรุปลงเป็น องค์ความรู้ได้ ผู้เรียนมีสรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด การสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียน ทั้งในด้านการดูแลระบบ การอำนวยความสะดวก และการกำกับติดตามอย่างต่อเนื่อง เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) บรรลุผลสำเร็จ สิ่งที่ต้องปรับปรุงแก้ไขคือการแบ่งกลุ่มผู้เรียน แต่ละกลุ่มควรมีสมาชิก จำนวน 3-4 คน จะทำให้ผู้เรียนทุกคนในกลุ่มมีส่วนร่วมรับผิดชอบการทำงานอย่างตั้งใจ ร่วมกันทำงานได้เสร็จทันเวลา ครูผู้จัดการเรียนรู้ควรคอยกระตุ้นให้ผู้เรียนร่วมแสดงความคิดเห็นอย่างหลากหลาย สิ่งสำคัญที่ควรเพิ่มเติมคือการสนับสนุนงบประมาณให้เพียงพอ และสร้างขวัญกำลังใจให้สมาชิกชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

4. อภิปรายผล

รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านพุ่ม (พุ่มประชานุเคราะห์) จากผลการวิจัย มีประเด็นสำคัญนำมาอภิปราย ดังนี้

4.1 องค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ 1) การมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 2) การเป็นครูผู้นำการเปลี่ยนแปลง 3) การพัฒนาตนเองและเพื่อนครู 4) การมีความรู้ความสามารถในการใช้หลักสูตร โดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากว่า องค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) สอดคล้อง ครอบคลุมคุณลักษณะและพฤติกรรมแสดงออกของครูที่บ่งบอกความเป็นผู้นำในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติจริงผ่านสถานการณ์ปัญหาปลายเปิด น่าสนใจ มีเงื่อนไขนำไปสู่การคิดที่หลากหลาย ผู้เรียนได้คิดวางแผนแก้ปัญหา อภิปรายสรุป สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง เป็นที่ยอมรับและเชื่อถือจากเพื่อนครู สามารถชักจูงเพื่อนครูให้เปลี่ยนแปลงกระบวนการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งตนเอง เพื่อนครู นักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ วิโรจน์ สารรัตน์ (2557) ที่กล่าวว่า ครูที่มีภาวะผู้นำจะต้องเป็นผู้เรียนรู้ กล้าคิดกล้าทำ สร้างนวัตกรรม ทำงานเพื่อความเจริญเติบโตและพัฒนาอย่างสม่ำเสมอ สนับสนุนเพื่อนครูให้ได้พัฒนาความเป็นผู้นำและพัฒนาความสามารถด้วย และ Leithwood (2003) ได้กล่าวถึงภาวะผู้นำในการจัดการเรียนรู้ว่า หมายถึง พฤติกรรมของผู้นำที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีผลต่อความก้าวหน้าของผู้เรียน หรือการมุ่งเน้นที่พฤติกรรมของครูซึ่งจะช่วยเพิ่มพูนการเรียนรู้ของผู้เรียน อีกทั้ง Bryan (2011 อ้างถึงใน นันทรัตน์ ฤทธิ์บำรุง, 2559) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำครูในการปฏิรูปโรงเรียน : มุมมองของครูสมัยใหม่เกี่ยวกับภาวะผู้นำครู ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำของครูมีความสัมพันธ์ทางการเป็นครูวิชาชีพ ผลประโยชน์ที่ได้รับ

ของการทำงานในกลุ่มของภาวะผู้นำครูในโรงเรียน คือการได้รับรู้ถึงความรู้สึกที่เป็นตัวของตัวเองเพิ่มขึ้น การได้รับรู้ถึงอุปสรรคของการทำงานของการใช้ภาวะผู้นำครูในโรงเรียน คือ เวลา และครูคนอื่น ๆ นอกจากนั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562) กำหนดนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เกี่ยวกับภาวะผู้นำครู ว่า ครูเป็นผู้เรียนรู้ มีจิตวิญญาณความเป็นครู มีความแม่นยำทางวิชาการ และมีทักษะการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายตอบสนองผู้เรียนเป็นรายบุคคล เป็นผู้สร้างสรรค์นวัตกรรม และทักษะในการใช้เทคโนโลยี โดยกำหนดแนวทางการพัฒนา คือ ส่งเสริมและพัฒนาครูให้ออกแบบการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการวัดประเมินผลที่เน้นทักษะการคิดขั้นสูง (Higher Order Thinking) ผ่านกิจกรรมการปฏิบัติจริง (Active Learning) ซึ่งสอดคล้องกับ จีรวดี ทวีโชติ (2561) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก คือ 1) ด้านความรู้ความสามารถในการสอน 2) ด้านความเข้าใจและความสามารถในการพัฒนาหลักสูตร 3) ด้านการวัดและประเมินผล 4) ด้านการพัฒนาตนเองและเพื่อนครู และ 5) ด้านการเป็นบุคคลแห่งการเปลี่ยนแปลง นอกจากนี้ ปราโมทย์ พลราชม (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาภาวะผู้นำครูในการใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนดงพญาสงคราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบหลัก คือ 1) การพัฒนาตนเองและเพื่อนครู 2) การเรียนการสอน 3) การมีส่วนร่วม 4) การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงเปลี่ยนแปลง 5) การบริหารจัดการ 6) การมุ่งความสำคัญผู้เรียน ทั้งในระดับบุคคล ระดับสายชั้นและระดับโรงเรียน อีกทั้งยังสอดคล้องกับ สิริกร ไชยราช (2562) ที่ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 ผลการวิจัย พบว่า องค์ประกอบภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ มี 5 องค์ประกอบหลัก ดังนี้ 1) การเป็นครูผู้นำแบบอย่างความพอเพียง 2) การบริหารจัดการเรียนรู้ 3) การพัฒนาตนเองและเป็นพี่เลี้ยงให้กับผู้อื่น 4) การเป็นครูผู้นำการเปลี่ยนแปลง และ 5) การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้

จะเห็นได้ว่า องค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) มีความเหมาะสมที่จะนำไปสร้างเป็นรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ให้มีศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ให้บรรลุเป้าหมาย

4.2 องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ

1) การมีวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วมกัน 2) การมีภาวะผู้นำร่วมกัน 3) การทำงานเป็นทีมร่วมมือร่วมพลัง

4) การสนับสนุนชุมชน โดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) สอดคล้องและครอบคลุมกระบวนการพัฒนาครู เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยการร่วมกันของกลุ่มครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ปกครอง นักเรียน นักการศึกษา บนพื้นฐานความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตร ผ่านการพัฒนาที่เรียนรู้ร่วมกัน การเรียนรู้จากการปฏิบัติ การถอดบทเรียน สะท้อนผล และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง ด้วยการร่วมมือร่วมใจ ร่วมพลัง ทำให้สมาชิกสามารถสร้างความรู้ สร้างทักษะ สร้างความสุขในการทำงาน สอดคล้องกับที่ สุทธิภรณ์ ขนอม (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาความสามารถในการสอนภาษาไทยของครูในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในพื้นที่ยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ได้ผลการวิจัยพบว่า แนวคิดและหลักการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ ค่านิยมและวิสัยทัศน์ร่วม ความร่วมมือของทีม ที่มุ่งเน้นการเรียนรู้ร่วมกันและการประยุกต์ใช้ การแบ่งปันวิถีปฏิบัติ ความมุ่งมั่นในการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง และเงื่อนไขการสนับสนุนและการสร้างความสัมพันธ์ อีกทั้งสอดคล้องกับ ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2560) ได้วิจัยเรื่อง ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และแนวทางการนำมาใช้ในสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การนำ PLC มาใช้ในโรงเรียนจะสำเร็จหรือไม่ขึ้นกับเงื่อนไข 5 ประการ ได้แก่ ความเป็นผู้นำ การสนับสนุนและแบ่งปัน การเรียนรู้ร่วมกัน และการประยุกต์ใช้ความรู้ ค่านิยมร่วม และวิสัยทัศน์ร่วมของสมาชิก อีกทั้ง อำนาจ เหลือน้อย (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมาตรฐานสากล ผลการวิจัยพบว่า มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ ภาวะผู้นำ, เรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพ, ชุมชนกัลยาณมิตร, การทำงานเป็นทีม, การมีวิสัยทัศน์ร่วม และโครงสร้างการพัฒนาชุมชน

จะเห็นได้ว่า องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีความเหมาะสมที่จะนำไปเป็นกรอบในการสร้างและพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ให้มีศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ รวมถึงพัฒนาองค์กรให้ก้าวหน้าไปในทิศทางเดียวกัน

4.3 สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครูโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์) ต้นปีการศึกษา 2562 พบว่า โดยรวมครูมีภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) อยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด และทุกองค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตามลำดับ ดังนี้ 1) การพัฒนาตนเองและเพื่อนครู 2) การมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 3) การเป็นครูผู้นำการเปลี่ยนแปลง และ 4) การมีความรู้ความสามารถในการใช้หลักสูตร ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ครูโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์) เห็นความสำคัญของการมีภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active

Learning) ว่า ครูทุกคนควรมีภาวะผู้นำในด้านการจัดการเรียนรู้ ครูที่มีภาวะผู้นำจะสามารถชักจูงเพื่อนครูให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกระบวนการทำงาน มีความรับผิดชอบต่อการตัดสินใจ ทำกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา สามารถนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม ก่อให้เกิดการพัฒนาครูผู้เรียน ทำให้การจัดการเรียนรู้บรรลุวัตถุประสงค์ จะส่งผลให้การดำเนินงานการจัดการศึกษาของโรงเรียนบรรลุเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับ รังสรรค์ สุทาร์มย์ (2556) กล่าวถึง ประโยชน์ที่สำคัญของการพัฒนาครูให้เป็นครูผู้นำ และใช้ภาวะผู้นำเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียน มี 4 ประการ ดังนี้ 1) การเปิดโอกาสให้ครูผู้นำได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา 2) การเพิ่มศักยภาพเกี่ยวกับการสอนและการเรียนรู้ 3) การประกาศเกียรติคุณ 4) การเป็นต้นแบบสำหรับครูผู้นำแบบประชาธิปไตยให้กับผู้เรียน อีกทั้ง Sumera Khan (2013 อ้างถึงใน นันทรัตน์ ฤทธิบำรุง, 2559) ได้ศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำครูว่าเป็นเพียงจินตนาการหรือความเป็นจริง พบว่าความเชี่ยวชาญของการเป็นผู้นำครูเกี่ยวกับการเรียนการสอนและการเรียนรู้ เป็นสิ่งจำเป็นที่จะนำไปสู่การปรับปรุงการเรียนการสอนและเพิ่มคุณภาพครู ผลของความเป็นผู้นำครูสามารถมองเห็นได้ในรูปของการสอนที่มีประสิทธิภาพ นักเรียนเรียนรู้และประสบความสำเร็จในการเรียน บทบาทของครูที่เป็นผู้นำที่สำคัญอย่างมาก คือการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของนักเรียน และการพัฒนาบุคลิกภาพของตนเอง

จะเห็นว่า ครูโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) มีความต้องการในการพัฒนาภาวะผู้นำครู เนื่องจากเห็นความสำคัญของการมีภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อพัฒนาตัวเองให้มีศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ให้บรรลุเป้าหมาย

4.4 สภาพปัจจุบันของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ต้นปีการศึกษา 2562 พบว่า โดยรวมมีการปฏิบัติในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด และทุกองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตามลำดับ ดังนี้ 1) การทำงานเป็นทีมร่วมมือร่วมพลัง 2) การมีวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วมกัน 3) การมีภาวะผู้นำร่วมกัน และ 4) การสนับสนุนชุมชน ทั้งนี้ อาจเนื่องจากว่า ครูโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) เห็นความสำคัญของการมีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ว่า เป็นกระบวนการพัฒนาครูผู้สอนนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ซึ่งครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมมือช่วยเหลือ สนับสนุน และส่งเสริมซึ่งกันและกัน เกิดการร่วมมือร่วมพลังของทุกฝ่าย ใช้ห้องเรียนเป็นฐานในการพัฒนา เปลี่ยนห้องสอนเป็นห้องเรียนของครูและนักเรียน ทำให้เกิดการพัฒนากิจการการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้การแลกเปลี่ยนเรียนรู้มีประสิทธิภาพ และเกิดการพัฒนาวินัยครูด้วยการพัฒนาผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนา (2562) ที่กล่าวถึงชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพว่า เป็นนวัตกรรมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาผ่านการพัฒนาศักยภาพผู้สอนและนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียน เป็นความร่วมมือร่วมใจกันทางวิชาการของผู้สอนและบุคลากร

ทางการศึกษาที่มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ร่วมมือกันช่วยเหลือ สนับสนุน และส่งเสริมซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ดังที่ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2562) ได้สรุปความสำคัญของการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ว่า กระบวนการพัฒนาครูที่มีลักษณะของการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ของครูหรือเครือข่ายครู เป็นแนวทางหนึ่งที่ส่งเสริมให้ ครู ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษาสามารถพัฒนาและเปลี่ยนแปลงตนเอง ให้สามารถจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ ตอบสนองต่อบริบทการศึกษาที่แตกต่างกันได้ และ สุธิภรณ์ ขนอม (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาความสามารถในการสอนภาษาไทยของครูในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลการวิจัยพบว่า ผลการตรวจสอบคุณภาพของ รูปแบบมีความเหมาะสมสอดคล้องและมีความเป็นไปได้ ในระดับมาก และพฤติกรรมความสามารถในการสอนภาษาไทยของครู 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถในการสอนภาษาไทย ด้านกลวิธีการสอน และด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนมีพัฒนาการสูงขึ้น ครูมีความพึงพอใจต่อรูปแบบในระดับมากที่สุด และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการสอนของครูในระดับมาก อีกทั้ง กวิสรา ชื่นอุรา (2560) ได้ทำวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนส่งเสริมการคิดโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นฐาน สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการประเมินการดำเนินงาน ตามองค์ประกอบที่สะท้อนชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ทั้งการประเมินตนเองและบุคคลภายนอกอยู่ในระดับมาก 2) ผลการประเมินการดำเนินงานตามองค์ประกอบที่สะท้อนการเป็นโรงเรียนส่งเสริมการคิด ทั้งการประเมินตนเองและบุคคลภายนอก อยู่ในระดับมากที่สุด

จะเห็นได้ว่า ครูโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) มีความต้องการในการเข้าร่วมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในระดับมากที่สุด เนื่องจากเห็นความสำคัญของการมีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ว่า เป็นกระบวนการพัฒนาครูนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ซึ่งครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมมือ ช่วยเหลือ สนับสนุน และส่งเสริมซึ่งกันและกัน เกิดการร่วมมือร่วมพลังของทุกฝ่าย

4.5 รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก คือ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) เนื้อหาของรูปแบบ 4) กระบวนการของรูปแบบ และ 5) การประเมินผลของรูปแบบ ทุกองค์ประกอบมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด มีความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด มีความเป็นประโยชน์ในระดับมากที่สุด และคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีความเหมาะสมความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

เป็นกรอบแนวคิดที่เป็นแบบแผนแสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) อย่างเป็นระบบ ภายใต้แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เข้าใจง่าย มองเห็นเป็นรูปธรรม เป็นเครื่องมือทางความคิดที่สามารถยึดถือเป็นแนวทางในการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ได้ ซึ่งสอดคล้องกับ Joyce and Weil (1986) ที่กล่าวถึงองค์ประกอบร่วมที่สำคัญของรูปแบบการเรียนการสอน โดยทั่วไป ดังต่อไปนี้ 1) หลักการของรูปแบบการสอน 2) จุดประสงค์ของรูปแบบการสอน 3) กิจกรรมและขั้นตอนการดำเนินการ และ 4) การวัดและประเมินผล อีกทั้ง Dessler (1991) ได้นำเสนอองค์ประกอบของรูปแบบ 6 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) หลักการของรูปแบบ 2) ความมุ่งหมายของรูปแบบ 3) เนื้อหาของรูปแบบ 4) กระบวนการของรูปแบบ 5) สื่อและแหล่งเรียนรู้ และ 6) การวัดและประเมินผล อีกทั้ง สิริกร ไชยราช (2562) ได้พัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 ผลการวิจัยพบว่า มีองค์ประกอบสำคัญ คือ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการ และ 5) การวัดและประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับ ปิยฉัฐ วงศ์เครือสร (2562) ได้ศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 ผลการวิจัย พบว่า มีองค์ประกอบ ดังนี้ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการ 5) สื่อการเรียนรู้ และ 6) การวัดและประเมินผล รวมทั้ง รัตติยา พร้อมสัน (2559) ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาภาค 11 ผลการวิจัยสรุปได้ 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการพัฒนา และ 5) การวัดและประเมิน นอกจากนี้ ชลนิดา ทารจิต (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า 1) หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ มี 5 องค์ประกอบหลัก คือ (1) หลักการและเหตุผล (2) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร (3) เนื้อหา ของหลักสูตร (4) กิจกรรมการฝึกอบรม และ (5) การวัดผล และประเมินผล รวมทั้ง ศิริพร กุลสานต์ (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัย ก็พบว่า ประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการพัฒนา และการวัดและประเมินผล

จะเห็นได้ว่า องค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีความถูกต้องเหมาะสม มีความเป็นไปได้ และมีความเป็นประโยชน์ที่จะนำไปพัฒนาครูให้ครูมีศักยภาพสามารถจัดการเรียนรู้ให้บรรลุเป้าหมาย

4.6 การใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านพุ่ม (พุ่มประชานุเคราะห์) ในปีการศึกษา 2563

พบว่า ครูโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ร้อยละ 93.33 มีภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ในระดับดีมาก ร้อยละ 6.67 มีภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ในระดับดี ครูทั้ง 30 คน มีผลงานการพัฒนากิจการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) คนละ 2 หน่วยการเรียนรู้ ครูร้อยละ 90.00 มีผลงานการพัฒนากิจการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ในระดับดีมาก ครูร้อยละ 10.00 มีผลงานการพัฒนากิจการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ในระดับดี ส่งผลให้นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ของโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ร้อยละ 88.62 มีสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด ในระดับดี-ดีเยี่ยม และครูโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) โดยรวมมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่ารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาตามหลักวิชาการอย่างเป็นระบบตามแบบแผนการวิจัย รูปแบบที่พัฒนาขึ้นสอดคล้องกับสภาพปัจจุบันและความต้องการของครูโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) เป็นรูปแบบการพัฒนาครูสู่การพัฒนาผู้เรียนโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานการพัฒนาที่ใช้กระบวนการเรียนรู้ร่วมกันผ่านการฝึกปฏิบัติจริงตามแนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ซึ่งเป็นรูปแบบที่มีความถูกต้องเหมาะสมในระดับมากที่สุด มีความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นประโยชน์ในระดับมากที่สุด อีกทั้ง ผู้วิจัยได้จัดทำคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และผ่านการประเมินประสิทธิภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิ ทุกองค์ประกอบโดยรวมมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ในระดับมากที่สุด หลังจากการทดลองใช้ในปีการศึกษา 2562 ก็ได้ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม และนำไปใช้ในปีการศึกษา 2563 อย่างต่อเนื่องเป็นระบบ ครูทุกคนได้รับการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนที่ครูรับผิดชอบ ผ่านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ครูได้รวมตัวกันเป็นกลุ่มเพื่อเรียนรู้ร่วมกันอย่างเป็นระบบ ไม่ต้องทิ้งห้องเรียน ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ได้ทำงานช่วยกันเป็นทีม รวมพลัง ไม่รู้สึกโดดเดี่ยว บนพื้นฐานความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตร ได้ร่วมกันพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ที่เน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติจริงผ่านสถานการณ์ปัญหาปลายเปิด น่าสนใจ มีเงื่อนไขไปสู่การคิดที่หลากหลาย ผู้เรียนได้วางแผน แก้ปัญหา อภิปรายสรุป สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนได้ใช้ทักษะการพูด ฟัง อ่าน เขียน แสดงความคิดเห็น และมีการเรียนรู้แบบร่วมแรงร่วมใจ แก้ปัญหาเป็นทีม อีกทั้งมีการเปิดชั้นเรียน (Open Class) และการประชุมถอดบทเรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับที่ Lieberman and Miller (2004) กล่าวว่า ภาวะผู้นำครูทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในโรงเรียน ทั้งในด้านวัฒนธรรมการทำงานและคุณภาพของผู้เรียน การพัฒนาครูให้เป็นครูผู้นำ และใช้ภาวะผู้นำเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนในโรงเรียน และสอดคล้องกับฐปนีย์ นารี (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูเพื่อดำเนินการตามหลักปรัชญา

ของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ ภาค 11 ผลการวิจัย พบว่า พฤติกรรมด้านภาวะผู้นำครูเพื่อดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการปฏิบัติหลัง สิ้นสุดการพัฒนา อยู่ในระดับมากที่สุด และพฤติกรรมด้านภาวะผู้นำครู ระยะสิ้นสุดการพัฒนามีระดับ ภาวะผู้นำสูงกว่าระยะก่อนการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ รัตติยา พร้อมสิน (2559) ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาภาค 11 ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการพัฒนามีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ครูที่ได้รับการ พัฒนา มีความก้าวหน้าในการพัฒนาภาวะผู้นำครูในโรงเรียนประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 72.97 นอกจากนี้ก็สอดคล้องกับ ส่องแสง อัยวรรณ (2559) ได้ทำวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียนมัธยมศึกษา หลังการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียนมัธยมศึกษาสูงกว่า ก่อนการทดลองใช้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รวมทั้ง สุธิภรณ์ ขนอม (2559) ได้ทำการวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาความสามารถในการสอนภาษาไทย ของครูในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในพื้นที่ สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลการวิจัยพบว่า ผลการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบ มีความเหมาะสม สอดคล้อง และมีความเป็นไปได้ในระดับมาก และพฤติกรรมความสามารถในการสอนภาษาไทย ของครู 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถ ในการสอนภาษาไทย ด้านกลวิธีการสอน และด้าน การบริหารจัดการชั้นเรียนมีพัฒนาการสูงขึ้น ครูมีความพึงพอใจต่อรูปแบบในระดับมากที่สุด และ นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการสอนของครูในระดับมาก นอกจากนี้ โสรินญา เอียดจ้อย (2548) ได้ทำ การวิจัย เรื่อง การพัฒนาความสามารถในการคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการจัด กิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้คำถาม ผลการวิจัย พบว่า 1) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอน โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้คำถาม มีความสามารถในการคิดในทุกลักษณะการคิด ได้แก่ การคิดคล่อง การคิดหลากหลาย การคิดละเอียด การคิดชัดเจน การคิดอย่างมีเหตุผล การคิดถูกทาง การคิดกว้าง การคิดลึกซึ้ง และการคิดไกล รวมทั้งสอดคล้องกับ สุภาวดี ปกครอง และสุวัฒน์ จุลสุวรรณ (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อการอ่านออก เขียนได้ของนักเรียนประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ระบบพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ ทางวิชาชีพเพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนประถมศึกษา มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และเป็น ประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด ผลการประเมินการใช้ระบบพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ ทางวิชาชีพเพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนประถมศึกษา ดังนี้ 1) ครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัด การเรียนรู้หลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ครูมี ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ความพึงพอใจต่อการใช้ระบบพัฒนาครู

โดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนประถมศึกษา พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และชูชาติ แปลงล้วน (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง กระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูสู่ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอกะเทิง จังหวัดเชียงราย ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็น ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพอยู่ในระดับมากที่สุด 2) กระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูสู่ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ ปัจจัย กระบวนการ ผลลัพธ์/ผลการพัฒนา และปัจจัยความสำเร็จ 3) ผลการทดลองใช้ทำให้ได้แผนการจัดการเรียนรู้และนวัตกรรมการสอน 32 ชิ้น และ 4) ผลการประเมินพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ครูมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมากที่สุด มีทักษะและประสบการณ์การออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกัน และมีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

4.7 ข้อค้นพบจากใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) สรุปได้ว่า การพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เป็นการพัฒนาครูสู่การพัฒนาผู้เรียน ครูมีภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) สามารถจัดการเรียนรู้ได้ดี น่าสนใจ เป็นไปตามแผน มีสื่อ วัสดุ อุปกรณ์เพียงพอในการทำกิจกรรมของผู้เรียน ครูเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง เป็นแบบอย่างในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ให้กับเพื่อนครูได้ ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง กล้าแสดงความคิดเห็น ยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อน แบ่งงานกันทำ ไม่วุ่นวาย ทำกิจกรรมด้วยความสนุก มีความสุขในการเรียน ผู้เรียนมีสรณะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด สามารถสร้างสรรค์สิ่งแปลกใหม่ นำเสนอผลงาน จำแนกข้อมูล จัดหมวดหมู่ เชื่อมโยงความสัมพันธ์ สรุปเป็นองค์ความรู้ได้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ครูได้ร่วมกันพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ครูทำงานร่วมกันเป็นทีม ได้ฟังพาดูอาศัยซึ่งกันและกัน ไม่รู้สึกโดดเดี่ยว มีความขยัน เอาใจใส่ ร่วมกันพัฒนาผู้เรียนและพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ โดยใช้ห้องเรียนจริงเป็นฐานการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนที่ตัวเองรับผิดชอบ ด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 6 ขั้นตอน ที่เน้นวิธีการแบบเปิด (Open Approach) ผ่านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ไม่ต้องทิ้งห้องเรียน ครูได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียนทั้งในด้านการดูแลระบบ การอำนวยความสะดวก การกำกับติดตามอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการสนับสนุนงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ และเสริมสร้างขวัญกำลังใจให้สมาชิกชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ซึ่งสอดคล้องกับที่ วิจารณ์ พานิช (2555) ได้กล่าวถึง ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community) ว่า เป็นแนวคิดการพัฒนาบุคลากรอีกลักษณะหนึ่งที่น่าสนใจในการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาบุคลากรให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในวงวิชาชีพเดียวกันที่มีกระบวนการ

มากกว่าการฝึกอบรม โดยเป็นการรวมตัวกัน เป็นกลุ่มเพื่อเรียนรู้ร่วมกันอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เป็นเครื่องมือสำคัญที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง นั่นคือ วิธีการเปลี่ยนไป ความสัมพันธ์ระหว่าง บุคคลเปลี่ยนไป วัฒนธรรมองค์กรเปลี่ยน และสอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2562) กล่าวว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ หรือ PLC จึงเป็นกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อย่างต่อเนื่อง ด้วยการรวมตัว ร่วมใจ ร่วมพลัง ร่วมทำ และร่วมเรียนรู้ ร่วมกัน ระหว่างครู นักเรียน ผู้บริหาร ผู้ปกครอง ชุมชน นักการศึกษา บนพื้นฐานความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตร ครูเป็นผู้นำ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ดูแลผู้สนับสนุน โดยมุ่งเป้าหมายของการใช้ PLC ในการพัฒนาผู้เรียนเป็น สำคัญ รวมทั้งสอดคล้องกับ นริศ ภูอาราม (2562) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับเครือข่ายโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ผลการวิจัย พบว่า 1) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 2) นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยผลการประเมินอยู่ในระดับดีขึ้นไปทุกคน 3) ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับเครือข่าย โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด และ 4) ครูสามารถจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชน แห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับเครือข่ายโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กโดยรวมมากที่สุด นอกจากนี้ก็สอดคล้องกับ มะลิวรรณ ทบบุญ (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสามารถในการคิด อย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยวิธีการแบบเปิด (Open Approach) ผลการวิจัย พบว่า ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการ แบบเปิด (Open Approach) นักเรียนมีความสามารถในการคิดอย่างมี วิจารณญาณ คำถามปลายเปิด ทำให้นักเรียนมีเหตุผลประกอบการเสนอความคิดเห็น

จากผลการวิจัยที่พบในครั้งนี้ สรุปได้ว่า ครูผู้สอนในสถานศึกษาจำเป็นต้องได้รับการพัฒนา ภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ซึ่งเป็นการพัฒนาครูสู่การพัฒนาผู้เรียน อย่างต่อเนื่อง ผ่านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ด้วยการฝึกปฏิบัติจริง ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ช่วยกันทำงานเป็นทีม โดยใช้ห้องเรียนในโรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนา มีผู้บริหารสถานศึกษาเป็น ผู้นำในการพัฒนาผ่านกระบวนการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ทั้ง 8 ขั้นตอน คือ 1) แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนา 2) จัดทำคำรับรองการปฏิบัติงาน 3) ประชุมจัดทำแผนปฏิบัติงาน 4) ประชุมปฏิบัติการเพิ่มความรู้ความเข้าใจ 5) สร้างชุมชนการเรียนรู้ ทางวิชาชีพ (PLC) 6) นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล 7) เปิดชั้นเรียน (Open Class) และ 8) ประชุม ถอดบทเรียน

5. ข้อเสนอแนะ

5.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ ดังนี้

5.1.1 จากผลการวิจัยที่พบว่า ภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ 1) การมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 2) การเป็นครูผู้นำการเปลี่ยนแปลง 3) การพัฒนาตนเองและเพื่อนครู 4) การมีความรู้ความสามารถในการใช้หลักสูตร ผู้บริหารโรงเรียนสามารถนำข้อมูลที่ได้นี้ไปเป็นแนวทางในการพัฒนาครูให้มีภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

5.1.2 จากผลการวิจัยที่พบว่า ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ 1) การมีวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วมกัน 2) การมีภาวะผู้นำร่วมกัน 3) การทำงานเป็นทีมร่วมมือร่วมพลัง และ 4) การสนับสนุนชุมชน ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนสามารถนำข้อมูลที่ได้นี้ไปเป็นแนวทางในการพัฒนาครูให้มีภาวะผู้นำ และมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

5.1.3 จากผลการวิจัยพบว่า ครูโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ที่เป็นกลุ่มเป้าหมายได้เข้าร่วมการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) อย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปีการศึกษา 2562-2563 มีภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ในระดับมากที่สุด ครูทุกคนมีผลงานการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ส่งผลให้นักเรียนมากกว่าร้อยละ 80 มีสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิดในระดับดี-ดีเยี่ยม ครูมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ในระดับมากที่สุด จึงควรนำรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ไปใช้พัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) อย่างต่อเนื่องทุกปีการศึกษา เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ใหม่ ๆ ตลอดเวลา และเน้นเรื่องการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครูให้มีคุณภาพนำไปสู่การพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีสมรรถนะสำคัญด้านความสามารถในการคิด

5.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

5.2.1 ควรดำเนินการวิจัยรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ระดับจังหวัด ระดับภาค หรือระดับประเทศ เพื่อนำข้อค้นพบที่ได้มาเปรียบเทียบกับ มีความเหมือนแตกต่างกัน หากมีความแตกต่างจะได้

พิจารณาถึงสาเหตุที่แตกต่าง ถ้ามีผลการศึกษาเหมือนกันจะได้เป็นเครื่องยืนยันข้อค้นพบ ซึ่งจะทำให้ข้อค้นพบที่ได้มีความน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น

5.2.2 ควรนำรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ไปใช้ในสถานศึกษาอื่นที่ทำการเปิดการสอนในระดับสูงกว่าโรงเรียนประถมและโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เพื่อจะได้องค์ความรู้ที่เป็นภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยภาพรวม ผลที่ได้จะได้ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของครูและยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6. การนำผลการวิจัยไปใช้และขยายผล

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์) เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research & Development: R&D) ผสมผสานการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยและพัฒนาเป็น 4 ระยะ อย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปีการศึกษา 2562 ถึงปีการศึกษา 2563 ได้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้ คือ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) เนื้อหาของรูปแบบ 4) กระบวนการของรูปแบบ และ 5) การประเมินผลของรูปแบบ ทุกองค์ประกอบมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด มีความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นประโยชน์ในระดับมากที่สุด

ปีการศึกษา 2564 ผู้วิจัยได้นำรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มาใช้พัฒนาครูโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์) อย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างวัฒนธรรมคุณภาพในการทำงานของครูให้เกิดการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน เป็นไปตามวิสัยทัศน์ (VISION) ของโรงเรียน “โรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์) เป็นองค์กรวัฒนธรรมคุณภาพ ผู้เรียนมีคุณภาพ คุณธรรม และทักษะการเรียนรู้ที่สำคัญในศตวรรษที่ 21 บนพื้นฐานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” สอดคล้องกับแนวนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมการปฏิบัติจริง (Active Learning) เน้นทักษะกระบวนการ ให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดแก้ปัญหา และคิดสร้างสรรค์ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทั้งในและนอกห้องเรียน พัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูไปสู่การพัฒนาผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีสมรรถนะสำคัญด้านความสามารถในการคิด

นอกจากจะนำผลงานวิจัยมาใช้กับครูโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์) อย่างต่อเนื่อง ผู้วิจัยได้เผยแพร่ขยายผลงานวิจัยดังกล่าว ให้กับผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา ครู และผู้สนใจ ตลอดปีการศึกษา 2564 และปีการศึกษา 2565 ดังแสดงในตารางที่ 32 หน้า 276

ตารางที่ 32 แสดงการเผยแพร่รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
(Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

วัน/เดือน/ปี	ผู้รับการเผยแพร่ผลงานวิจัย	วิธีการ
20 พฤษภาคม 2564	โรงเรียนเครือข่ายนวัตกรรมคุณภาพสถานศึกษา 1) โรงเรียนบ้านหนองหลุบ 2) โรงเรียนบ้านแดงใหญ่ (ราษฎร์คุรุวิทยาการ) 3) โรงเรียนบ้านสาวะถี (ส่วตติราษฎร์รังสฤษฎ์)	- นำส่งผลงานวิจัย - นำส่งคู่มือการใช้ รูปแบบการพัฒนาฯ
25 พฤษภาคม 2564	คณะครูโรงเรียนบ้านเป็ด (ทำบึงประชาสงเคราะห์) จำนวน 10 คน ที่มาศึกษาดูงาน ร่วมแลกเปลี่ยน เรียนรู้ ณ โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชานุเคราะห์)	- เป็นวิทยากรนำเสนอ ผลงานวิจัย
27 พฤษภาคม 2564	ผู้บริหารและครูโรงเรียนเครือข่ายนวัตกรรม คุณภาพสถานศึกษา จำนวน 50 คน 1) โรงเรียนบ้านหนองหลุบ 2) โรงเรียนบ้านแดงใหญ่ (ราษฎร์คุรุวิทยาการ) 3) โรงเรียนบ้านสาวะถี (ส่วตติราษฎร์รังสฤษฎ์) ณ โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชานุเคราะห์)	- เป็นวิทยากรนำเสนอ ผลงานวิจัยการประชุม ปฏิบัติการพัฒนาครู
11 ตุลาคม 2564	ผู้บริหารและครูโรงเรียนพัฒนาตนเอง (TSQP) จากกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) และมหาวิทยาลัยขอนแก่น	- นำเสนอผลงานวิจัย ในการประชุมภาคี เครือข่าย ทางออนไลน์
26 ตุลาคม 2564	รองผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนาแก้นเหลียง สพป. ขอนแก่น เขต 5 ที่มาศึกษาดูงาน โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชานุเคราะห์)	- เป็นวิทยากรนำเสนอ ผลงานวิจัย
27 ตุลาคม 2564	ผู้บริหารและครูโรงเรียนบ้านบึงเนียมบึงไคร่นุ่น ท่าหิน อำเภอมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น มีผู้เข้าร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 25 คน	- เป็นวิทยากรนำเสนอ ผลงานวิจัย
2 พฤศจิกายน 2564	ผู้บริหารและครูโรงเรียนโคกงามวิทยาการ โรงเรียนบ้านป่าหวาย และโรงเรียนบ้านแก่นเท่า ณ ห้องประชุมโรงเรียนบ้านโคกงามวิทยาการ มีผู้เข้าร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 30 คน	- เป็นวิทยากรนำเสนอ ผลงานวิจัย

ตารางที่ 32 แสดงการเผยแพร่รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) (ต่อ)

วัน/เดือน/ปี	ผู้รับการเผยแพร่ผลงานวิจัย	วิธีการ
9 พฤศจิกายน 2564	ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารสถานศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่ ประธานกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา และรองประธานกลุ่มฝ่ายวิชาการ จำนวน 30 คน ห้องประชุม สปพ.ขอนแก่น เขต 1	- เป็นวิทยากรนำเสนอ ผลงานวิจัย
9 พฤศจิกายน 2564	โรงเรียนบ้านม่วง, โรงเรียนบ้านหนองคลอง, โรงเรียนบ้านคำไฮห้วย, โรงเรียนบ้านดอนบม, โรงเรียนบ้านแดงน้อย, โรงเรียนบ้านโนนรัง วิทยาคาร, โรงเรียนบ้านเพี้ยพานโนนตุ่น	- นำส่งผลงานวิจัย - นำส่งคู่มือการใช้ รูปแบบการพัฒนาฯ
11 พฤศจิกายน 2564	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในกลุ่มเครือข่ายพัฒนา คุณภาพการศึกษา กลุ่มที่ 9 ณ ห้องประชุมโรงเรียนชุมชนบ้านฝาง มีผู้เข้าร่วมการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 20 คน	- เป็นวิทยากรนำเสนอ ผลงานวิจัย
15 พฤศจิกายน 2564	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในกลุ่มเครือข่ายพัฒนา คุณภาพการศึกษา กลุ่มที่ 10 ณ ห้องประชุม โรงเรียนบ้านดงกลาง มีผู้เข้าร่วมประชุม 60 คน	- เป็นวิทยากรนำเสนอ ผลงานวิจัย
28 พฤศจิกายน 2564	https://www.facebook.com/media/set/?set=a.4941523009224038&type=3	ส่งไฟล์ผ่าน Facebook สันติ มุ่งหมาย
30 พฤศจิกายน 2564	1) โรงเรียนบ้านโพธิ์ไทรโพธิ์ศรี สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 2 2) โรงเรียนบ้านห้วยป่าบ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 2	- นำส่งผลงานวิจัย - นำส่งคู่มือการใช้ รูปแบบการพัฒนาฯ
8 ธันวาคม 2564	นางวชิรนุช พรหมภักดิ์ รองผู้อำนวยการสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 พร้อมด้วยศึกษานิเทศก์ จำนวน 12 คน ที่มาศึกษา ดูงาน ณ โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์)	- เป็นวิทยากรนำเสนอ ผลงานวิจัย - เปิดชั้นเรียน

ตารางที่ 32 แสดงการเผยแพร่รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) (ต่อ)

วัน/เดือน/ปี	ผู้รับการเผยแพร่ผลงานวิจัย	วิธีการเผยแพร่
9 ธันวาคม 2564	โรงเรียนอนุบาลจุน (บ้านบัวสถาน) สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2	- นำส่งผลงานวิจัย - นำส่งคู่มือการใช้ รูปแบบการพัฒนาฯ
23 ธันวาคม 2564	ผู้บริหารและคณะครูโรงเรียนบ้านโนนม่วง สพป.ขอนแก่น เขต 1 ณ ห้องประชุมโรงเรียน บ้านโนนม่วง มีผู้เข้ารับการประชุมจำนวน 16 คน	- เป็นวิทยากรนำเสนอ ผลงานวิจัย
18 มีนาคม 2565	ผู้บริหารและคณะครูโรงเรียนบ้านโนนทันวิทยา สพป. ขอนแก่น เขต 5 จำนวน 15 คน ร่วมแลกเปลี่ยน เรียนรู้ ณ ห้องสมุดโรงเรียนบ้านทุ่ม ฯ	- เป็นวิทยากรนำเสนอ ผลงานวิจัย
17 กรกฎาคม 2565	ครูบ้านนอกดอทคอม (kroobannok.com) ที่อยู่ของลิงค์เผยแพร่ผลงาน : https://www.kroobannok.com/board_ view.php?b_id=183750	เผยแพร่บทความย่อ ผลงานวิจัยบนเว็บไซต์
27 กรกฎาคม 2565	-โรงเรียนชุมชนชุมแพ สพป. ขอนแก่น เขต 5 -โรงเรียนป่าไม้อุทิศ 4 สพป.ตาก เขต 2 -โรงเรียนบ้านโนนงามอุดมวิทย์ สพป.อุดรธานี เขต 3 -โรงเรียนเมืองกาฬสินธุ์ สพม. กาฬสินธุ์ -โรงเรียนบ้านหนองแวงมน สพป. ขอนแก่น เขต 3 โรงเรียนบ้านหนองหาน (ประชาสามัคคี) สพป. นครราชสีมา เขต 4 -โรงเรียนวัดแหลมทอง สพป.ราชบุรี เขต 2 -โรงเรียนบ้านเมะลาแต สพป. สงขลา เขต 3	- นำส่งผลงานวิจัย - นำส่งคู่มือการใช้ รูปแบบการพัฒนาฯ
5 สิงหาคม 2565	ผู้บริหารและคณะครูโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนา คุณภาพ กลุ่มที่ 2 (บ้านทุ่ม แดงใหญ่ สวระถิ) ณ ห้องประชุม โรงแรมเดอะเล็ค โสเทล ขอนแก่น มีผู้เข้ารับการประชุมจำนวน 250 คน	- เป็นวิทยากรนำเสนอ ผลงานวิจัย

ตารางที่ 32 แสดงการเผยแพร่รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) (ต่อ)

วัน/เดือน/ปี	ผู้รับการเผยแพร่ผลงานวิจัย/สถานที่	วิธีการเผยแพร่
14 กันยายน 2565	ผู้อำนวยการสถานศึกษา จากศูนย์เครือข่ายอำเภอ สะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา จำนวน 33 คน ที่มาศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ณ ห้องสมุดโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)	- เป็นวิทยากร นำเสนอผลงานวิจัย
23 กุมภาพันธ์ 2566	ศ.นพ.วิจารณ์ พานิช ประธานคณะกรรมการ พัฒนาคุณภาพโรงเรียนทั้งระบบ ดร.อุดม วงษ์สิงห์ ผอ.สำนักพัฒนาคุณภาพครูและสถานศึกษา กองทุน เพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) รศ.ดร.ไมตรี อินทร์ประสิทธิ์ รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น คณาจารย์ ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารสถานศึกษา และ เจ้าหน้าที่จาก กสศ.	เป็นวิทยากร นำเสนอผลงานวิจัย

จากตารางที่ 32 พบว่า ปีการศึกษา 2564-2565 ผู้วิจัยได้เผยแพร่บทความวิจัยบนเว็บไซต์ นำส่งผลงานวิจัยเผยแพร่ 21 โรงเรียน เป็นวิทยากรนำเสนอผลงานวิจัย 15 ครั้ง

บรรณานุกรม

- กษมน มังคละคีรี. (2557). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตตรวจราชการที่ 11. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- กษมา วรวรรณ ณ อยุธยา. (2550). เอกสารประกอบการบรรยายพิเศษ พิธีเปิดการประชุมสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผู้ได้รับรางวัล “ครูดีในดวงใจ”. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- กรณ์ย์พล วิวรรณมงคล. (2561). รูปแบบการพัฒนาครูโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมความสามารถจัดการเรียนรู้ตามแนวสะเต็มศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วารสารอิเล็กทรอนิกส์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ ปีที่ 11 ฉบับที่ 3 เดือนกันยายน-ธันวาคม.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). แผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ของกระทรวงศึกษาธิการ (เพื่อประกอบการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2561).
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2561) นโยบายและจุดเน้นการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ 2562. ข่าวสำนักงานรัฐมนตรี. <https://www.moe.go.th/websm/2018/5/449.html>. 449/2561. สืบค้นเมื่อ 10 เมษายน 2562.
- กัลยรัตน์ เมืองสง. (2550). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กาญจนา วันเสน. (2562). การศึกษาเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานตามแนวทางชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- กิ่งแก้ว ภูทองเงิน. (2561). รูปแบบการพัฒนาครูตามแนวคิดชุมชนการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนระดับประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- กิตติ คงคุก, ชลิตา เหล่าจุมพล, วาสนา ศรีปรัชญาอนันต์ และฐิติกาญจน์ อัครกุล. (2560). ใจคนชุมชนการเปลี่ยนแปลงบทเรียนการนำร่วมจากผู้ขับเคลื่อนสังคม. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ภาพพิมพ์ จำกัด.

- กวิศรา ชื่นอรุ. (2560). รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนส่งเสริมการคิดโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นฐาน สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ปรินญาการศึกษาดุสิต. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชนิษฐา ชัยประโคน. (2556). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านพฤติกรรมเชิงบวกในการเสริมสร้างวินัยของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในเขตตรวจราชการที่ 11. ดุษฎีนิพนธ์ ครุศาสตร์ดุสิต. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ชนิษฐา สุขทิพย์. (2560). ภาวะผู้นำทางวิชาการของครูเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาสวิทยาเขตทุ่งใหญ่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 จังหวัดนครศรีธรรมราช. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- จิรภา อรรถพร. (2557). การพัฒนารูปแบบการสอนเชิงรุกออนไลน์เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการเรียนรู้ของนิสิตปริญญาบัณฑิต. วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา, 9(4), 122 – 136.
- จิรวดี ทวีโชติ. (2561). การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- จุฑามาศ เพิ่มพูนเจริญยศ. (2561). การพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกผ่านห้องเรียนอัจฉริยะสำหรับนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลไทรโยค. สารนิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- จุลลี ศรีชะโคตร. (2557). บรรยากาศองค์การที่ส่งผลต่อชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ฉันทนา ภาคบงกช. (2528). สอนให้คิด : โมเดลการพัฒนาทักษะการคิดเพื่อคุณภาพชีวิตและสังคม. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ชาติ แจ่มนุช. (2545). สอนอย่างไรให้คิดเป็น. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เลี้ยงเชียง.
- ชาติชาย ก่อคุณ. (2562). การพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง: กรณีโรงเรียนบ้านหนองแวง. ปรินญาครุศาสตร์ดุสิต. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ชาโรณี ตรีวัลย์. (2550). การพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูประถมศึกษาตามแนวคิดการศึกษาผ่านบทเรียน. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุสิต. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์.

- ชาริณี ตรีวีรวิญญู. (2560). การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพด้วยการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน: แนวคิด วารสารครุศาสตร์ 45(1).
- เชิดศักดิ์ ภักดีวิโรจน์. (2556). ผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง ทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ที่มีต่อความสามารถในการปัญหาทางคณิตศาสตร์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และความเชื่อมั่นในตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชูชาติ แปลงล้วน. (2563). กระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูสู่ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย. วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ, 5(8), 227-245.
- ชูชาติ พ่วงสมจิต. (2560). ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และแนวทางการนำมาใช้ในสถานศึกษา. วารสารศึกษาศาสตร์ มสธ. 1(6): มกราคม-มิถุนายน, 34-41.
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. (2553). Active Learning. ข่าวสารวิชาการ คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประจำเดือนพฤศจิกายน 2553.
- ชลนิดา ทารจิต. (2562). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ฐปณีย์ นารี. (2561). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูเพื่อดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ฐิติมา ไชยมหา. (2556). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ณัฐวดี ธาตุดี. (2561). การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning). วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ณรงคฤทธิ์ อินทนาม. (2553). การพัฒนาหลักเทียบสำหรับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียน. วิทยานิพนธ์ ค.ด. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์.

- ดุชนิ โยเหลา และ คณะ. (2557). การศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบ PBL ที่ได้จากโครงการสร้าง
ชุดความรู้ เพื่อสร้างเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของเด็กและเยาวชน: จาก
ประสบการณ์ความสำเร็จ ของโรงเรียนไทย. กรุงเทพมหานคร: หจก. ทิพย์วิสุทธิ.
- เต็มดวง ทบศรี (2561). การพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูโดยประยุกต์ใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้
ทางวิชาชีพครูในการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้สำหรับ
สถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
 คณะศึกษาศาสตร์. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ทิตนา แคมมณี. (2560). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มี
ประสิทธิภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 21. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีระ รุณเจริญ. (2550). **ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษา ยุคปฏิรูปการศึกษา.**
 พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: แอล. ที เพรส.
- นภาพร พันธุ์ชัย. (2556). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- นันทรัตน์ ฤทธิ์บำรุง. (2559). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำครูด้านการเป็นแบบอย่าง
ทางการสอน สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 30. ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นริศ ภูอาราม. (2560). การพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
สำหรับเครือข่ายโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก. ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต.
 มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นนทลี พรธาดาวิทย์. (2559). การจัดการเรียนรู้แบบ Active learning. พิมพ์ครั้งที่ 2.
 กรุงเทพมหานคร: ทริปเฟลล์ เอ็ดดูเคชั่น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- บุญส่ง หาญพานิช. (2546). การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการความรู้ในสถาบันอุดมศึกษาไทย.
 ดุษฎีนิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปรเมศวร์ วรรณทองสุข. (2561). โปรแกรมการพัฒนาภาวะผู้นำครูทางเทคโนโลยีสารสนเทศ
เพื่อการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.
 วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

- ปราโมทย์ พลราชม. (2559). การพัฒนาภาวะผู้นำครูในการใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนตงพยุงสงเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 1. ปรินญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ปาริชาติ สังข์ขาว. (2551). ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการใช้บริการห้องสมุดมหาวิทยาลัยศรีพระทุม. การศึกษาค้นคว้าอิสระ บริหารธุรกิจบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- ปิยณัฐ วงศ์เครือศรี. (2562). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11. ปรินญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- พรพิชิต ทิธา. (2561). การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษา. ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พรพิไล เลิศวิชา. (2558). Roadmap...การพลิกโฉมโรงเรียน ป.1 อ่านออกเขียนได้ ใน 1 ปี. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- พลอยไพลิน บุบผาชาติ. (2559). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์โดยวิธีการแบบเปิด เรื่อง การวัดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และคณะ. (2553). สมรรถนะครูและแนวทางการพัฒนาครูในสังคมที่เปลี่ยนแปลง. รายงานการวิจัย สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: พรึกหวานกราฟฟิค.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และพเยาว์ ยินดีสุข. (2561). การเรียนเชิงรู้เชิงรุกแบบรวมพลังกับ PLC เพื่อการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2558). กลยุทธ์การสอนตามกรอบมาตรฐานระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2561). “เมื่อโลกเปลี่ยนไป มาตรฐานใหม่ย่อมเกิดขึ้น” ในเฉลิมรัชสมัย ครูไทยพัฒนา. เอกสารในงานวันครู 2561.
- ภูวดล บัวบางพลู. (2554). การพัฒนาระบบบริหารจัดการเรียนการสอนผ่านระบบเครือข่ายระดับอุดมศึกษา. ปรินญานิพนธ์ปรินญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- มะลิวรรณ ทบบุญ. (2557). ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยวิธีการแบบเปิด (Open Approach). ปรินญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- มารยาท แซ่อึ้ง. (2552). การศึกษาการบริหารงานวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษาระดับ
มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตกรุงเทพมหานคร
และปริมณฑล. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เมธาสิทธิ์ ธีรรัตน์ศรีสกุล. (2560). ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ: แนวทางปฏิบัติสำหรับครู
The Professional learning community: Practices guidelines for teachers
วารสารวิชาการ มทร.สุวรรณภูมิ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์). 2(2).
- ไมตรี อินทร์ประสิทธิ์. (2562). คู่มือการอบรมเชิงปฏิบัติการสำหรับครูในการใช้หนังสือเรียนที่เน้น
การแก้ปัญหาด้วยนวัตกรรมการศึกษาชั้นเรียน (Lesson Study) และวิธีการแบบเปิด
(Open Approach) เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง. ขอนแก่น:
คลังน่านาวิทยา.
- ไมตรี อินทร์ประสิทธิ์. (2562). นวัตกรรมยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ความหวังลดเหลื่อมล้ำ
ร.ทางไกล. สืบค้นเมื่อ 20 ธันวาคม 2562. จาก https://www.eef.or.th/200-2/?fbclid=IwAR2GE-7svS_BPQsiUGpTPiO3QshNwQc8S-rslyZQbyKBxgAw7gDbq3Uasvg
- มนตรี ศิริจันทร์ชื่น. (2554). งานวิจัยเรื่องการสอนนักศึกษากลุ่มใหญ่ รายวิชา Gsoc2101 ชุมชน
กับการพัฒนาโดยใช้การสอนแบบ Active Learning และการใช้บทเรียน e-learning.
เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. (2558). การเรียนรู้แบบ Active Learning',
ข่าวประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
ฉบับที่ 335 ปักษ์แรก เดือนพฤษภาคม.
- โยธิน แสงดี. (2551). การวิจัยเชิงคุณภาพ. กรุงเทพฯ: ศูนย์ศึกษาและฝึกอบรมการวิจัย.
- รังสรรค์ ประเสริฐศรี. (2551). ภาวะผู้นำ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: ธีระฟิล์มและไซเท็กจำกัด.
- รังสรรค์ สุทาร์มย์. (2556). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำครูด้านการบริหารจัดการ
การเรียนรู้โรงเรียนประถมศึกษาในเขตตรวจราชการที่ 11 สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ปรินญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต. สกลนคร:
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

- รัชฎาพร พิมพิชัย. (2555). **รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.** วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- รัตติยา พร้อมสิน. (2559). **รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11. ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.**
- รัตนะ บัวสนธ์. (2552). **วิจัยเชิงคุณภาพทางการศึกษา.** กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัศมี ศรีนนท์ และคณะ. (2561). **การจัดการเรียนรู้เชิงรุกในยุคไทยแลนด์ 4.0. วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร. ปีที่ 9 ฉบับที่ 2 (ตุลาคม-ธันวาคม).**
- รินนา ราชชาวี. (2559). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบึงกาฬ. ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.**
- เรวดี ชัยเขาวรัตน์. (2558). **กระบวนการเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบการเรียนการสอนของนักศึกษาปฏิบัติการวิชาชีพครูตามแนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ: การวิจัยกรณีศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.**
- เรวดี ชัยเขาวรัตน์. (2558). **วิธีสร้างครูสู่ศิษย์ : ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ : เอกสารประมวลแนวคิด และแนวทางพัฒนาวิชาชีพครูสำหรับคณะทำงาน โครงการพัฒนาระบบกลไกและแนวทางการหนุนเสริมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาผู้เรียน.** กรุงเทพมหานคร: สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน.
- โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเคราะห์). (2562). **แผนปฏิบัติการ ปีการศึกษา 2562. ขอนแก่น : โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเคราะห์).**
- โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเคราะห์). (2562). **รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ระดับการศึกษาปฐมวัย และการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2561. ขอนแก่น : โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเคราะห์).**
- เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ. (2550). **การจัดการคุณภาพจาก TQC ถึง TQM,ISO 9000. และการประกัน.** กรุงเทพมหานคร: คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- วรลักษณ์ ชูกำเนิต เอกรินทร์ สังข์ทอง และชวลิต เกิดทิพย์. (2557). **รูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 บริบทโรงเรียนในประเทศไทย. วารสารหาดใหญ่วิชาการ, 12(2), 123-134.**

- วัชร กษพีชัยณรงค์. (2557). **การเรียนรู้เชิงรุกและเทคนิควิธีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการเรียนรู้เชิงรุก**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2554). **การวิจัยโดยการพัฒนาารูปแบบ**. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2557). **การวิจัยทางการบริหารการศึกษา**. สกลนคร: สมศักดิ์การพิมพ์.
- วิจารณ์ พานิช. 2555. **วิถีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิสดศรีสฤษดิ์วงศ์.
- วิจารณ์ พานิช. (2556). **สอนนอกกรอบ : ยุทธวิธีจับใจศิษย์**. กรุงเทพมหานคร: บริษัท สหมิตรพรินต์ติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด.
- วิจารณ์ พานิช. (2559). **บันเทิงชีวิตครู...สู่ชุมชนการเรียนรู้**. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิสยามกัมมาจล.
- วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนาผล. (2562). **การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC)**. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ผู้นำนวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้.
- วิชัย เสวกงาม. (2557). **Active learning: What, Why and How**. เอกสารประกอบการบรรยาย, กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิบูลย์ แมนสถิตย์. (2552). **ห้องเรียนคุณภาพ กับ 4 ก้าวคุณภาพครู**. สืบค้นเมื่อ 20 เมษายน 2561. จาก <http://wiboonman.blogspot.com/2009/01/blog-post.html>.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2548). **ผู้บริหารโรงเรียน: สามมิติการพัฒนาวิชาชีพสู่ความเป็นผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพ**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ทิพย์วิสุทธิ์.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2557). **ภาวะผู้นำ: ทฤษฎีและนันทาทศนะร่วมสมัยปัจจุบัน**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ทิพย์วิสุทธิ์.
- วิศิษฐ์ มุ่งนากลาง. (2556). **รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตตรวจราชการที่ 11**. ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วีรยุทธ พลายเล็ก. (2563). **การพัฒนาารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิด Active Learning เพื่อเสริมสร้างทักษะและกระบวนการและจิตคณิตศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา**. ปรชญาดุษฎีบัณฑิต. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศยามน อินสอาด และคณะ. (2560). **การพัฒนาชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูเพื่อสร้างชุมชนนักปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ไอซีทีของครูสังกัดสพฐ. วารสารอิเล็กทรอนิกส์ มหาวิทยาลัย ศิลปากร ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ**. ปีที่ 10 ฉบับที่ 2 เดือนพฤษภาคม – สิงหาคม. 975-995.

- ศักดิ์ชัย ภูเจริญ. (2557). Professional Learning Community: PLC. สืบค้นเมื่อ 20 เมษายน 2562. จาก: http://www.kruinter.com/show.php?id_quiz=3311&p=1
- ศิริพร กุลสานต์. (2557). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพศึกษาภาคเหนือ. (2561). รายงานผลการนิเทศเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning โดยใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้. สกล คามบุศย์. (2559). การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2. ปรัชญาดุสิตบัณฑิต. ร้อยเอ็ด: มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.
- สถาพร พุทธิพิทกุล. (2555). คุณภาพผู้เรียน...เกิดจากกระบวนการเรียนรู้ QUALITY OF STUDENTS DERIVED FROM ACTIVE LEARNING PROCESS. วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา. ปีที่ 6, ฉบับที่ 2 (เม.ย.-ก.ย. 2555), หน้า 1-13.
- สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา. (2551). คู่มือดำเนินการพัฒนาหลักสูตรพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับการกระจายอำนาจสำหรับครูและศึกษานิเทศก์. นครปฐม: สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา.
- สมุทพร สมปอง. (2558). การพัฒนารูปแบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในโรงเรียนประถมศึกษา: การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม. วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สมาน อัครภูมิ. (2550). การใช้วิจัยพัฒนารูปแบบในวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอก. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 2(2), 76-85.
- สิริญา มารศรี. (2562). การพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ในศตวรรษที่ 21. วารสาร มจร นครน่านปริทรรศน์, 3(2), น. 105-122.
- สัญญา ภัทรการ. (2552). ผลการจัดการเรียนรู้ที่มีชีวิตชีวาที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหา และการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่องความน่าจะเป็น. วิทยานิพนธ์. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สิทธิพร สมบูรณ์ทรัพย์. (2560). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนสมศักดิ์วิทยา. ปริญญามหาบัณฑิต. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สิริกร ไชยราช. (2562). การพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11. ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

- สิริพร ปาณาวงษ์. (2557). Active Learning เทคนิคการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21. **บทความวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์**. สืบค้นเมื่อ 20 เมษายน 2561.
http://edu.nsr.ac.th/2011/files/knowledge/17-14-19_22-07-2014_2-1.pdf.
- สิริพันธ์ สุวรรณมรรคา. (มปป.). หน่วยที่ 6 ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อการพัฒนาการศึกษา **ชุดวิชา 23728 นวัตกรรมบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สิริรานี วสุภัทร . (2551). **ภาวะผู้นำทางวิชาการ และสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สิทธิพงษ์ สุพรหม. (2561). การพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้เชิงรุกในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. **วารสารวิจัยและประเมินผลอุปถราชธานี**. 7(2): 49-58.
- สุธิภรณ์ ขนอม. (2559). **รูปแบบการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาความสามารถในการสอนภาษาไทยของครูในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในพื้นที่ยี่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้**. ปรินญาปรัชญาดุสิตบัณฑิต. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุภาวดี ปกครอง และสุวัฒน์ จุลสุวรรณ. (2561). การพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนประถมศึกษา. **วารสารสุทธิปริทัศน์**, 32 (101), 51-67.
- สุรรัตน์ พัฒนเชียร. (2552). **ตัวแบบความสามารถทางภาวะผู้นำครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. ปรินญาศึกษาศาสตรดุสิตบัณฑิต. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2550). **การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุพรรณิชา ชาญประเสริฐ. (2557). Active Learning : การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. **นิตยสาร สสวท**. 42 (188), 3-6.
- สุบรรณ เอี่ยมวิจารณ์. (2548). การจัดการขีดความสามารถ (Competencies) ของบุคลากร : หัวใจของการพัฒนาอุดมศึกษาไทย. **วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร**, 2(6), 53-55.
- โสภิตา มั่งอณะ. (2559). **รูปแบบการประเมินภาวะผู้นำของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา**. ปรินญาศึกษาศาสตรดุสิตบัณฑิต. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.

- โสริญา เอียดจ้อย. (2548). การพัฒนาความสามารถในการคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบตั้งคำถาม. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน) นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32. (2560). ตัวแปรที่ส่งผลต่อความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน. บุรีรัมย์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2548). แนวทางการจัดทำหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพมหานคร: ครูสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). คู่มือการประเมินสมรรถนะครู (ฉบับปรับปรุง). <http://www.tw-tutor.com/downloads/competency.pdf> สืบค้นเมื่อ 2 พ.ย. 2561.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2555). คู่มือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). นโยบายปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). คู่มือการอบรมการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC (Professional Learning Community). “ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ” ผู้สถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพัฒนาครูและบุคลากรการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561. สืบค้นจาก <http://new.obec.go.th/wp-content/uploads/2018/09/obec61.pdf>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562. สืบค้นจาก <https://www.obec.go.th/wp-content/uploads/2018/10/OBECPolicy62.pdf>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 OBEC'S POLICY 2020. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). **แนวทางการนิเทศเพื่อพัฒนาและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ตามนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้.** หน่วยงานนิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. สืบค้นเมื่อ 1 ตุลาคม 2562. จาก <http://www.esdc.go.th>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). **นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563.** สืบค้นจาก <http://www.yst2.go.th/web/wp-content/uploads/2019/09/OBEC-policy-2563.pdf>
- สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ. (2554). **คู่มือการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ฉบับสมบูรณ์.** สืบค้นจาก http://www1.nrct.go.th/downloads/sci...manual_develop_community.pdf.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ. 2560-2564.** สืบค้นจาก https://www.nesdc.go.th/ewt_dl_link.php?nid=6422.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2561). **แนวทางการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC).** (เอกสารอัดสำเนา)
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2554). **รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม (พ.ศ.2554-2558) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ตำบลบ้านท่อม อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น.**
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2558). **วัฒนธรรมคุณภาพ : สร้างคน สร้างชาติ.** กรุงเทพมหานคร: บริษัท ออฟเซ็ท พลัส จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2553). **แนวทางการพัฒนานโยบายการเรียนรู้ของระบบโรงเรียนและการเรียนรู้ตามอัธยาศัยเพื่อการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและภูมิปัญญาไทย.** นนทบุรี: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2554). **ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในศตวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561).** พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ฟริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2558). **สถานภาพการผลิตและพัฒนาครูในประเทศไทย.** กรุงเทพมหานคร: ฟริกหวานกราฟฟิค จำกัด.

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2559). รายงานประจำปี ๒๕๕๙ สำนักงานเลขาธิการ
สภาการศึกษา : การบูรณาการสู่แผนการศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพมหานคร: พริกหวาน
กราฟฟิค จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). ข้อเสนอเชิงนโยบายและกลไกการขับเคลื่อน
การผลิตครู การพัฒนาครูและการบริหารงานบุคคลของครู. กรุงเทพมหานคร: พริกหวาน
กราฟฟิค จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙.
กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2561). การพัฒนากลไกขับเคลื่อนระบบการผลิตและพัฒนาครู
สมรรถนะสูงสำหรับประเทศไทย 4.0. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2561). สถานะการศึกษาไทยปี ๒๕๕๙/๒๕๖๐ แนวทาง
การปฏิรูปการศึกษาไทยเพื่อก้าวสู่ยุค Thailand ๔.๐. กรุงเทพมหานคร: พริกหวาน
กราฟฟิค จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). บทเรียนจากสถานศึกษาในการพัฒนาครูด้วยชุมชน
แห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ (PLC) สู่การพัฒนาผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ.
กรุงเทพมหานคร: เซ็นจูรี่ จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). แนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนระดับการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร: เซ็นจูรี่ จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). กรอบสมรรถนะหลักผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
และระดับประถมศึกษาตอนต้น (ป.๑-๓). กรุงเทพมหานคร: เซ็นจูรี่ จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2563). การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุก. กรุงเทพมหานคร:
เซ็นจูรี่ จำกัด.
- สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน. (2557). การยกระดับคุณภาพ “ครูไทย
ในศตวรรษที่ 21” เอกสารประกอบการประชุมวิชาการ “อภิวัดณ์การเรียนรู้...สู่
จุดเปลี่ยนประเทศไทย” (6-8 พฤษภาคม 2557).
- ส่องแสง อัยวรรณ. (2557). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียนมัธยม
ศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.
วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป. อ. ปยุตฺโต). (2560) ฉบับสองภาษา. วินัย : เรื่องใหญ่กว่าที่คิด.
กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เพ็ทแอนด์โฮม จำกัด.

- สมชาย จันทร์ตะมะ. (2559). **กระบวนการจัดทำแผนดำเนินงานพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมแบบเอ-ไอ-ซีโรงเรียนแม่อาวยุทธศาสตร์ จังหวัดเชียงใหม่.** วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อาการรัตน์ ราชพัฒน์. (2554). **การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.** วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อุทุมพร จามรมา. (2541). โมเดลคืออะไร. *วารสารวิชาการ*. 1(2), 22 - 26.
- อำนาจ เหลื่อน้อย. (2561). **รูปแบบการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของ โรงเรียนมาตรฐานสากล. วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.**
- อนัตตา ชาวนา. (2556). **รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขตตรวจราชการที่ 11. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.**
- อนุชา สมานมิตร. (2562). **การพัฒนา รูปแบบการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ตาม แนวทางการจัดการศึกษาแบบ Active Learning สำหรับการศึกษาภาคบังคับ โดยการมีส่วนร่วมของครูในจังหวัด ราชบุรี.**
- Baldwin, J., & Williams, H. (1988) . **Active Learning : a Trainer's Guide.** England: Blackwell Education.
- Bardo, W. & Hartman, J. (1993). **Urban sociology : A systematic introduction.** New York: F.E.Peacock.
- Bolam, R., McMahon, A., Stoll, L., Thomas, S., Wallace, M., Greenwood, A., Hawkey, K., Ingram, M. L., Atkinson, A., & Smith, M. C. (2005). **Creating and sustaining professional learning communities.** London: DfES and University of Bristol Press.
- Bonwell, C. C. and Eison, J. A. (1991) . **“Active Learning: Creating Excitement in the Classroom.”** ERIC Digest.Washington D.C.: ERIC Clearinghouse on Higher Education.
- Bonwell, C.C. (2003). **Active Learning: Creating Excitement in the Classroom** (Online). Available www.active-learning-site.com
- Brown W.B., Moberg D.J. (1980). **Organization theory and management: Approach.** New York: John Wiley and Sons.

- Bush T. (1986). **Theories of Education Management**. London: Harper and Row.
- David, F. R. (1997). **Strategic Management**. New Jersey : Pearson Prentice – Hall.
- Danielson, C. (2010). **Teacher Leadership That Strengthens Professional Practice**. California : California Lutheran University.
- Dessler, G (1991). **Human Resource Management (8th ed)**. New Jersey: Prentice-Hall
- DuFour R. (2007). Professional learning communities: A bandwagon, an idea worth considering, or our best hope for high levels of learning? **Middle School Journal**, 39 (4), 1–8.
- DuFour, R. and R. Eaker. (1998). **Professional Communities at work : Best practice for Enhancing Student Achievement**. Bloomington IN : Solution Tree.
- DuFour, R., Eaker.R. (2008). **Revisiting Professional Learning Communities at Work : New Insights for Improving Schools**. Bloomington: Solution Tree.
- DuFour, G. and others. (2010). “IASI Observations of Seasonal and day-to-day variations of tropospheric ozone over three highly populated areas of China: Beijing, Shanghai, and Hong Kong,” *Atmos. Chem. Phys.* 10 : 3787-3801,
- DuFour, Rick and Mattos, Mike. (2013). Peer reviewed Direct link Direct link ERIC Number: EJ1015452 Record Type: Journal Publication Date: 2013 Pages: 7 Abstractor: As Provided Reference Count: 30 ISBN: N/A ISSN: ISSN-0013-1784 How Do Principals Really Improve Schools? **Educational Leadership**, 7(7), 34–40. สืบค้นจาก <https://eric.ed.gov/?id=EJ1015452>
- Frost, D and J. Durrant. (2003). “Teacher Leadership: Rationale, Strategy and Impact.” **School Leadership and Management**. 23(2).
- Harrison, Cindy and Killion, Joellen. (2007). “Ten Roles for Teacher Leaders.” **Educational Leadership**. pp. 74-79 ; September.
- Hord, S. M. (1997). **Professional Learning Communities: Communities of Continuous Inquiry and Improvement [Internet]**. Southwest Educational Development Laboratory. สืบค้นจาก <http://www.sedl.org/siss/plccredit.html>.
- Hord, S. M., & Sommers, W. A. (2008). **Leading professional learning communities: Voices from research and practice**. Thousand Oaks, CA: Corwin Press & National Association of Secondary School Principals.

- Hord, S. M., Roussin, J. L.; & Sommers, W. A. (2010). **Guiding Professional Learning Communities: Inspiration, Challenge, Surprise, and Meaning**. Thousand Oaks, CA: Corwin A SAGE Company.
- Inprasitha, M. (2011). One Feature of Adaptive Lesson Study in Thailand: Designing a Learning Unit. **Journal of Science and Mathematics Education in Southeast Asia**, 34, 47-66.
- Joyce B and Weil, M. (1986) **Model of Theaching**. USA :Prentice-Hall.
- Keeves, P. J. (1988). **Model and model building Education Research, methodology and measurement : An International Handbook**.Oxford : Pegamon Press.
- Leithwood, K. A., & Riehl, C. (2003). **What do we already know about successful school Leadership**. American Educational Research Association Division A Task Force on Developing Research in Educational Leadership.
- Leithwood, K., and Duke, D. L. (1999). **A century's quest to understand school leadership**. In K.S. Lieberman, A., and Miller, L. (1999). **Teacher: Transforming their world and their work**. New York: Teacher College Press.
- Lieberman, Ann, Miller, Lynne. (2004). **Teacher leadership**. Son Francisco: Jossey-boss.
- McCauley, Moxley and Velsor. (1986.) **The Center for Creative Leadership Handbook of Leadership Development**. San Francisco: Jossey-Bass.
- Mckinney, S. E. (2008). **Developing teachers for high-poverty schools: The role of the internship experience**. *Urban Education*. 43(1), 68-82. [Online], Available: <http://www.eric.ed.gor> (2019, 2 January).
- Moore, Kenneth D. (1994). **Secondary Instructional Method**. New York : Wm. C. Brown Communication, Inc.
- Sherrill, j. (1999). **Preparing teacher for leadership roles in the 21 century**. *Theory into Practice*, 38(1), 56-61.
- Standford Teaching Commons. (2015). **Course Design Overview**. [Online], Available: <https://teachingcommons.stanford.edu> (2018, 3 December).
- Stoner, A., Wankel, C. (1986). **Management (3rd ed.)**. New Delhi: Prentice – Hill.

- Suranna, K. J., & Moss, D. M. (2002). **Exploring teacher leadership in the context of teacherpreparation**. Paper presented at the annual meeting of the Educational ^{Research} Association, New Orleans. LA. (ERIC Document Reproduction Service No. ED465751)
- Toole, J.C. and K.S. Louis. **The Role of Professional Learning Communities in International Education**. 2002. <<http://www.sagepub.com>> 11 July 2007.
- Voelkel, Robert Holland, J. (2011). **A Case Study of the Relationship between Collective Efficacy and Professional Learning Communities**. University of California, San Diego: California State University San Marco.
- York-Barr, and Duke, K. (2004). What do we know about teacher leadership? Findings from two decodes of school. **Review of Educational Research**, 74(3), 260.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ และหนังสือราชการที่เกี่ยวข้อง

- รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย
- หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย
และแบบตอบรับเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย
- รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ
- หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
และแบบตอบรับเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
- หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือ
และแบบตอบรับให้ทดลองใช้เครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

1. ดร.สายัณห์ ผาน้อย อดีตผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชี่ยวชาญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหาร ภาวะผู้นำ และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
2. รศ.ดร.วัลลภา อารีรัตน์ อาจารย์สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย ด้านภาวะผู้นำครู การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
3. ดร.สมหวัง บุญสิทธิ์ ศึกษาพิเศษ วิทยฐานะเชี่ยวชาญ ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ขอนแก่น เขต 1 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน และด้านการวัดและประเมินผล
4. ดร.วิชัย กัณหาสกุล ข้าราชการบำนาญ ในตำแหน่งศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ อดีต ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน ด้านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
5. นางปิยรัตน์ เรืองวงศ์ ครู วิทยฐานะเชี่ยวชาญ โรงเรียนชุมชนบ้านบึงแก้ว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุตรดิตถ์ เขต 2 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อและนวัตกรรม ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

ที่ ศธ. ๐๔๐๒๕.๐๒.๐๑/ว.๑๖๙

โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์)
ตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมืองขอนแก่น
จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.วัลลภา อารีรัตน์

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ	จำนวน ๑ ชุด
	๒. เครื่องมือการวิจัย	จำนวน ๑ ชุด
	๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย	จำนวน ๒ ชุด

ด้วย นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์) กำลังทำวิจัยเรื่อง “รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์)” ซึ่งเป็นผลงานทางวิชาการ

โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์) ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบและประเมินเครื่องมือการวิจัยที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายสันติ มุ่งหมาย)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์)

โรงเรียนบ้านทุ่มฯ

๐๔๓-๒๕๕๐๐๗

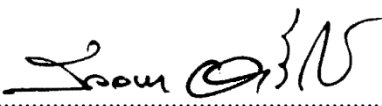
แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

ในการจัดทำผลงานทางวิชาการ เพื่อเลื่อนวิทยฐานะผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ

ตามหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย ของโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเคราะห์) ที่ ศธ. ๐๔๐๒๕.๐๒.๐๑/ว.๑๖๙ ลงวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ซึ่ง นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเคราะห์) ได้ขอความอนุเคราะห์ ข้าพเจ้า รองศาสตราจารย์ ดร.วัลลภา อารีรัตน์ อาจารย์สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเคราะห์)”

ข้าพเจ้าพิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

- () ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย
- () ไม่ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

(ลงชื่อ)

(รองศาสตราจารย์ดร.วัลลภา อารีรัตน์)

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒

ที่ ศธ. ๐๔๐๒๕.๐๒.๐๑/ว.๑๖๙

โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)
ตำบลบ้านท่อม อำเภอเมืองขอนแก่น
จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.สายัณห์ ฝาน้อย

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ	จำนวน ๑ ชุด
	๒. เครื่องมือการวิจัย	จำนวน ๑ ชุด
	๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย	จำนวน ๒ ชุด

ด้วย นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) กำลังทำวิจัยเรื่อง “รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)” ซึ่งเป็นผลงานทางวิชาการ

โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบและประเมินเครื่องมือการวิจัยที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายสันติ มุ่งหมาย)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

โรงเรียนบ้านท่อมฯ

๐๔๓-๒๕๕๐๐๗

แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

ในการจัดทำผลงานทางวิชาการ เพื่อเลื่อนวิทยฐานะผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ

ตามหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย ของโรงเรียน บ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์) ที่ ศธ. ๐๔๐๒๕.๐๒.๐๑/ว.๑๖๙ ลงวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ซึ่ง นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์) ได้ขอความอนุเคราะห์ ข้าพเจ้า ดร.สายัณห์ ผาน้อย ข้าราชการบำนาญ ในตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชี่ยวชาญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๕ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์)”

ข้าพเจ้าพิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

- ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย
- ไม่ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

(ลงชื่อ)

(ดร.สายัณห์ ผาน้อย)

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒

ที่ ศธ. ๐๔๐๒๕.๐๒.๐๑/ว.๑๖๙

โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)
ตำบลบ้านท่อม อำเภอเมืองขอนแก่น
จังหวัดขอนแก่น 40000

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.สมหวัง บุญสิทธิ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ	จำนวน ๑ ชุด
	๒. เครื่องมือการวิจัย	จำนวน ๑ ชุด
	๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย	จำนวน ๒ ชุด

ด้วย นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) กำลังทำวิจัยเรื่อง “รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)” ซึ่งเป็นผลงานทางวิชาการ

โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบและประเมินเครื่องมือการวิจัยที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายสันติ มุ่งหมาย)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

โรงเรียนบ้านท่อมฯ

๐๔๓-๒๕๕๐๐๗

แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

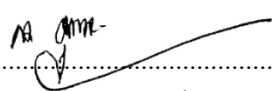
ในการจัดทำผลงานทางวิชาการ เพื่อเลื่อนวิทยฐานะผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ

ตามหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย ของโรงเรียน บ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์) ที่ ศธ. ๐๔๐๒๕.๐๒.๐๑/ว.๑๖๙ ลงวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ซึ่ง นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์) ได้ขอความอนุเคราะห์ ข้าพเจ้า ดร.สมหวัง บุญสิทธิ์ ศึกษาพิเศษ วิทยฐานะเชี่ยวชาญ ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและ ประเมินผลการจัดการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๑ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์)”

ข้าพเจ้าพิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

- (✓) ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย
 () ไม่ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

(ลงชื่อ)

 (ดร.สมหวัง บุญสิทธิ์)

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒

ที่ ศธ. ๐๔๐๒๕.๐๒.๐๑/ว.๑๖๙

โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)
ตำบลบ้านท่อม อำเภอเมืองขอนแก่น
จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.วิชัย กันทาชล

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ	จำนวน ๑ ชุด
	๒. เครื่องมือการวิจัย	จำนวน ๑ ชุด
	๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย	จำนวน ๒ ชุด

ด้วย นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) กำลังทำวิจัยเรื่อง “รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)” ซึ่งเป็นผลงานทางวิชาการ

โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบและประเมินเครื่องมือการวิจัยที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายสันติ มุ่งหมาย)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

โรงเรียนบ้านท่อมฯ

๐๔๓-๒๕๕๐๐๗

แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย
ในการจัดทำผลงานทางวิชาการ เพื่อเลื่อนวิทยฐานะผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ

ตามหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย ของโรงเรียน บ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์) ที่ ๐๔๐๒๕.๐๒.๐๑/ว.๑๖๙ ลงวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ซึ่ง นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์) ได้ขอความอนุเคราะห์ ข้าพเจ้า ดร.วิชัย กัณหาสล ข้าราชการบำนาญ ในตำแหน่งศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะเชี่ยวชาญ ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๒ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เรื่อง “รูปแบบ การพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์)”

ข้าพเจ้าพิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

- (✓) ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย
() ไม่ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

(ลงชื่อ)

(ดร.วิชัย กัณหาสล)

๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒

ที่ ศธ. ๐๔๐๒๕.๐๒.๐๑/ว.๑๖๙

โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)
ตำบลบ้านท่อม อำเภอเมืองขอนแก่น
จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางปิยรัตน์ เรืองวงศ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ	จำนวน ๑ ชุด
	๒. เครื่องมือการวิจัย	จำนวน ๑ ชุด
	๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย	จำนวน ๒ ชุด

ด้วย นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) กำลังทำวิจัยเรื่อง “รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)” ซึ่งเป็นผลงานทางวิชาการ

โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบและประเมินเครื่องมือการวิจัยที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายสันติ มุ่งหมาย)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

โรงเรียนบ้านท่อมฯ

๐๔๓-๒๕๕๐๐๗

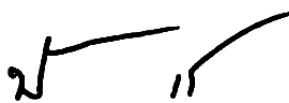
แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย
 ในการจัดทำผลงานทางวิชาการ เพื่อเลื่อนวิทยฐานะผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ

ตามหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย ของโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์) ที่ ศธ. ๐๔๐๒๕.๐๒.๐๑/ว.๑๖๙ ลงวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ซึ่ง นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์) ได้ขอความอนุเคราะห์ข้าพเจ้า นางปิยรัตน์ เรืองวงศ์ ครูวิทยฐานะเชี่ยวชาญ โรงเรียนชุมชนบ้านบึงแก้ว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุตรธานี เขต ๒ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์)”

ข้าพเจ้าพิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

- (✓) ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย
 () ไม่ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

(ลงชื่อ)

(นางปิยรัตน์ เรืองวงศ์)

๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๒

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และประเมินประสิทธิภาพของคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีดังนี้

1. ดร.สุวิทย์ มูลคำ ที่ปรึกษาเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำเขตตรวจราชการที่ 2 เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา ด้านการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และด้านภาวะผู้นำ
2. ดร.ทวีศิลป์ สารแสน ผู้อำนวยการสำนักงาน สกสศ.จังหวัดขอนแก่น ข้าราชการบำนาญ ตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชี่ยวชาญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญด้านสื่อและนวัตกรรม และด้านการบริหารการศึกษา
3. รศ.สมปิต ตัญจรัยรัตน์ อาจารย์สาขาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน การจัดการเรียนรู้เชิงรุก
4. รศ.จุมพล ราชวิจิตร ที่ปรึกษาสถาบันวิจัยและพัฒนาวิชาชีพครูสำหรับอาเซียน มหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญด้านเนื้อหาด้านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และวิธีการแบบเปิด (Approach)
5. ดร.นิคม ชมภูหลง ข้าราชการบำนาญ ในตำแหน่งศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน และด้านการวิจัย
6. ดร.นัตยา หล้าทูนธีรกุล ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน ด้านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
7. ดร.อุดม จันทร์โสภา ข้าราชการบำนาญในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะเชี่ยวชาญ โรงเรียนชุมชนบ้านฝาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญด้านภาวะผู้นำ ด้านการบริหารสถานศึกษา
8. นายชิตเมธา ทาสมบูรณ์ ผู้อำนวยการสถานศึกษาเชี่ยวชาญ โรงเรียนบ้านม่วง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารสถานศึกษา และด้านการวัดและประเมินผล
9. ดร.ยิ่งลักษณ์ งามดี ข้าราชการบำนาญ ในตำแหน่งครูวิทยฐานะเชี่ยวชาญ โรงเรียนสนามบิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อและนวัตกรรม และด้านหลักสูตรและการสอน

ที่ ศธ. ๐๔๐๒๕.๐๒.๐๑/ว.๑๘๑

โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์)
ตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมืองขอนแก่น
จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการทำวิจัย

เรียน ดร.สุวิทย์ มูลคำ

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ	จำนวน ๑ ชุด
	๒. แบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	จำนวน ๑ ชุด
	๓. รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกฯ	จำนวน ๑ ชุด
	๔. คู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ฯ	จำนวน ๑ ชุด
	๕. แบบประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ฯ	จำนวน ๒ ชุด

ด้วย นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์) กำลังทำวิจัยเรื่อง “รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์)”

โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์) ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบ และคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายสันติ มุ่งหมาย)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์)

โรงเรียนบ้านทุ่มฯ

๐๔๓-๒๕๕๐๐๗

แบบตอบรับการเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

ในการจัดทำผลงานทางวิชาการ เพื่อเลื่อนวิทยฐานะผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ

ตามหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ของโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์) ที่ ศธ. ๐๔๐๒๕.๐๒.๐๑/ว.๑๘๑ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ซึ่งนายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์) ได้ขอความอนุเคราะห์ ข้าพเจ้า ดร.สุวิทย์ มูลคำ ที่ปรึกษาเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำเขตตรวจราชการที่ ๒ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ในการทำวิจัย เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์)”

ข้าพเจ้าพิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

- ยินดีเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
 ไม่ยินดีเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

(ลงชื่อ)

(ดร.สุวิทย์ มูลคำ)

๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒

ที่ ศธ. ๐๔๐๒๕.๐๒.๐๑/ว.๑๘๑

โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์)
ตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมืองขอนแก่น
จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการทำวิจัย

เรียน ดร.ทวีศิลป์ สารแสน

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ	จำนวน ๑ ชุด
	๒. แบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	จำนวน ๑ ชุด
	๓. รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกฯ	จำนวน ๑ ชุด
	๔. คู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ฯ	จำนวน ๑ ชุด
	๕. แบบประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ฯ	จำนวน ๒ ชุด

ด้วย นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์) กำลังทำวิจัยเรื่อง “รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์)”

โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์) ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบ และคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายสันติ มุ่งหมาย)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์)

โรงเรียนบ้านทุ่มฯ

๐๔๓-๒๕๕๐๐๗

แบบตอบรับการเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

ในการจัดทำผลงานทางวิชาการ เพื่อเลื่อนวิทยฐานะผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ

ตามหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ของโรงเรียนบ้านทุ่ม (หมู่ประชาชนเคราะห์) ที่ ศธ. ๐๔๐๒๕.๐๒.๐๑/ว.๑๘๘๑ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ซึ่ง นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่ม (หมู่ประชาชนเคราะห์) ได้ขอความอนุเคราะห์ ข้าพเจ้า ดร.ทวีศิลป์ สารแสน ผู้อำนวยการสำนักงาน สกสศ.จังหวัดขอนแก่น ข้าราชการบำนาญ ตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชี่ยวชาญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๔๐ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ในการทำวิจัย เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านทุ่ม (หมู่ประชาชนเคราะห์)”

ข้าพเจ้าพิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

- ยินดีเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
 ไม่ยินดีเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

(ลงชื่อ)

(ดร.ทวีศิลป์ สารแสน)

๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒

ที่ ศธ. ๐๔๐๒๕.๐๒.๐๑/ว.๑๘๑

โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

ตำบลบ้านท่อม อำเภอเมืองขอนแก่น

จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการทำวิจัย

เรียน รศ.สมปิต ตัญตริย์รัตน์

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ	จำนวน ๑ ชุด
	๒. แบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	จำนวน ๑ ชุด
	๓. รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกฯ	จำนวน ๑ ชุด
	๔. คู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ฯ	จำนวน ๑ ชุด
	๕. แบบประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ฯ	จำนวน ๒ ชุด

ด้วย นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) กำลังทำวิจัยเรื่อง “รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)”

โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบ และคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายสันติ มุ่งหมาย)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

โรงเรียนบ้านท่อมฯ

๐๔๓-๒๕๕๐๐๗

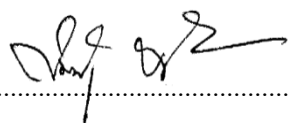
แบบตอบรับการเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

ในการจัดทำผลงานทางวิชาการ เพื่อเลื่อนวิทยฐานะผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ

ตามหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ของโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุกเคราะห์) ที่ ศธ. ๐๔๐๒๕.๐๒.๐๑/ว.๑๘๑ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ซึ่งนายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุกเคราะห์) ได้ขอความอนุเคราะห์ ข้าพเจ้า รศ.สมปัด ตัญตริยรัตน์ อาจารย์สาขาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ในการทำวิจัย เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุกเคราะห์)”

ข้าพเจ้าพิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

- ยินดีเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
 ไม่ยินดีเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

(ลงชื่อ)
(รศ.สมปัด ตัญตริยรัตน์)

๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒

ที่ ศธ. ๐๔๐๒๕.๐๒.๐๑/ว.๑๘๑

โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์)

ตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมืองขอนแก่น

จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการทำวิจัย

เรียน รศ.จุมพล ราชวิจิตร

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ	จำนวน ๑ ชุด
	๒. แบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	จำนวน ๑ ชุด
	๓. รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกฯ	จำนวน ๑ ชุด
	๔. คู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ฯ	จำนวน ๑ ชุด
	๕. แบบประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ฯ	จำนวน ๒ ชุด

ด้วย นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์) กำลังทำวิจัยเรื่อง “รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์)”

โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์) ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบ และคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายสันติ มุ่งหมาย)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์)

โรงเรียนบ้านทุ่มฯ

๐๔๓-๒๕๕๐๐๗

แบบตอบรับการเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

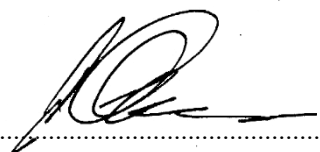
ในการจัดทำผลงานทางวิชาการ เพื่อเลื่อนวิทยฐานะผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ

ตามหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ของโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ที่ ศธ. ๐๔๐๒๕.๐๒.๐๑/ว.๑๘๑ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ซึ่งนายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ได้ขอความอนุเคราะห์ ข้าพเจ้า รศ.จุมพล ราชวิจิตร ที่ปรึกษาสถาบันวิจัยและพัฒนาวิชาชีพครูสำหรับอาเซียน มหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ในการทำวิจัย เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)”

ข้าพเจ้าพิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

- ยินดีเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
 ไม่ยินดีเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

(ลงชื่อ)

(รศ.จุมพล ราชวิจิตร)

๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒

ที่ ศธ. ๐๔๐๒๕.๐๒.๐๑/ว.๑๘๑

โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์)
ตำบลบ้านทุ่ม อำเภอมืองขอนแก่น
จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการทำวิจัย

เรียน ดร.นิคม ชมภูหลง

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ	จำนวน ๑ ชุด
	๒. แบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	จำนวน ๑ ชุด
	๓. รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกฯ	จำนวน ๑ ชุด
	๔. คู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ฯ	จำนวน ๑ ชุด
	๕. แบบประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ฯ	จำนวน ๒ ชุด

ด้วย นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์) กำลังทำวิจัยเรื่อง “รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์)”

โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์) ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบ และคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายสันติ มุ่งหมาย)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์)

โรงเรียนบ้านทุ่มฯ

๐๔๓-๒๕๕๐๐๗

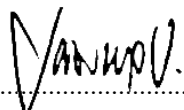
แบบตอบรับการเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

ในการจัดทำผลงานทางวิชาการ เพื่อเลื่อนวิทยฐานะผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ

ตามหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ของโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเคราะห์) ที่ ศธ. ๐๔๐๒๕.๐๒.๐๑/ว.๑๘๑ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ซึ่งนายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเคราะห์) ได้ขอความอนุเคราะห์ ข้าพเจ้า ดร.นิคม ชมภูหลง ข้าราชการบำนาญ ตำแหน่งศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ในการทำวิจัย เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเคราะห์)”

ข้าพเจ้าพิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

- ยินดีเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
 ไม่ยินดีเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

(ลงชื่อ)

(ดร.นิคม ชมภูหลง)

๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒

ที่ ศธ. ๐๔๐๒๕.๐๒.๐๑/ว.๑๘๑

โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์)
ตำบลบ้านทุ่ม อำเภอมืองขอนแก่น
จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการทำวิจัย

เรียน ดร.นัตยา หล้าทูนธีรกุล

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ	จำนวน ๑ ชุด
	๒. แบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	จำนวน ๑ ชุด
	๓. รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกฯ	จำนวน ๑ ชุด
	๔. คู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ฯ	จำนวน ๑ ชุด
	๕. แบบประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ฯ	จำนวน ๒ ชุด

ด้วย นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์) กำลังทำวิจัยเรื่อง “รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์)”

โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์) ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบ และคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายสันติ มุ่งหมาย)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์)

โรงเรียนบ้านทุ่มฯ

๐๔๓-๒๕๕๐๐๗

แบบตอบรับการเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

ในการจัดทำผลงานทางวิชาการ เพื่อเลื่อนวิทยฐานะผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ

ตามหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ของโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์) ที่ ศธ. ๐๔๐๒๕.๐๒.๐๑/ว.๑๘๑ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ซึ่งนายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์) ได้ขอความอนุเคราะห์ ข้าพเจ้า ดร.นัตยา หล้าทูนธีรกุลศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ในการทำวิจัยเรื่อง “รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์)”

ข้าพเจ้าพิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

- ยินดีเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
 ไม่ยินดีเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

(ลงชื่อ)

(ดร.นัตยา หล้าทูนธีรกุล)

๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒

ที่ ศธ. ๐๔๐๒๕.๐๒.๐๑/ว.๑๘๑

โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์)
ตำบลบ้านทุ่ม อำเภอมืองขอนแก่น
จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการทำวิจัย

เรียน ดร.อุดม จันทร์โสดา

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ	จำนวน ๑ ชุด
	๒. แบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	จำนวน ๑ ชุด
	๓. รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกฯ	จำนวน ๑ ชุด
	๔. คู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ฯ	จำนวน ๑ ชุด
	๕. แบบประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ฯ	จำนวน ๒ ชุด

ด้วย นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์) กำลังทำวิจัยเรื่อง “รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์)”

โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์) ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบ และคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายสันติ มุ่งหมาย)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์)

โรงเรียนบ้านทุ่มฯ

๐๔๓-๒๕๕๐๐๗

แบบตอบรับการเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

ในการจัดทำผลงานทางวิชาการ เพื่อเลื่อนวิทยฐานะผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ

ตามหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ของโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเคราะห์) ที่ ศธ. ๐๔๐๒๕.๐๒.๐๑/ว.๑๘๑ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ซึ่งนายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเคราะห์) ได้ขอความอนุเคราะห์ ข้าพเจ้า ดร.อุดม จันทร์โสภา ข้าราชการบำนาญ ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะเชี่ยวชาญ โรงเรียนชุมชนบ้านฝาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๑ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ในการทำวิจัย เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเคราะห์)”

ข้าพเจ้าพิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

- ยินดีเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
 ไม่ยินดีเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

(ลงชื่อ)

(ดร.อุดม จันทร์โสภา)

๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒

ที่ ศธ. ๐๔๐๒๕.๐๒.๐๑/ว.๑๘๑

โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)
ตำบลบ้านท่อม อำเภอเมืองขอนแก่น
จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการทำวิจัย

เรียน นายชิตเมธา ทาสมบูรณ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ	จำนวน ๑ ชุด
	๒. แบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของภาวะผู้นำครู ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	จำนวน ๑ ชุด
	๓. รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกฯ	จำนวน ๑ ชุด
	๔. คู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ฯ	จำนวน ๑ ชุด
	๕. แบบประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบ การพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ฯ	จำนวน ๒ ชุด

ด้วย นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) กำลังทำวิจัยเรื่อง “รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)”

โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบ และคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายสันติ มุ่งหมาย)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

โรงเรียนบ้านท่อมฯ

๐๔๓-๒๕๕๐๐๗

แบบตอบรับการเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

ในการจัดทำผลงานทางวิชาการ เพื่อเลื่อนวิทยฐานะผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ

ตามหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ของโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเคราะห์) ที่ ศธ. ๐๔๐๒๕.๐๒.๐๑/ว.๑๘๑ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ซึ่งนายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเคราะห์) ได้ขอความอนุเคราะห์ ข้าพเจ้า นายชิตเมธา ทาสมบูรณ์ ผู้อำนวยการสถานศึกษาเชี่ยวชาญ โรงเรียนบ้านม่วง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๑ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ในการทำวิจัย เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเคราะห์)”

ข้าพเจ้าพิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

- ยินดีเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
 ไม่ยินดีเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

(ลงชื่อ)

(นายชิตเมธา ทาสมบูรณ์)

๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒

ที่ ศธ. ๐๔๐๒๕.๐๒.๐๑/ว.๑๘๑

โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชานุเคราะห์)
ตำบลบ้านทุ่ม อำเภอมืองขอนแก่น
จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการทำวิจัย

เรียน ดร.ยิ่งลักษณ์ งามดี

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ	จำนวน ๑ ชุด
	๒. แบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	จำนวน ๑ ชุด
	๓. รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกฯ	จำนวน ๑ ชุด
	๔. คู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ฯ	จำนวน ๑ ชุด
	๕. แบบประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ฯ	จำนวน ๒ ชุด

ด้วย นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชานุเคราะห์) กำลังทำวิจัยเรื่อง “รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชานุเคราะห์)”

โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชานุเคราะห์) ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบ และคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายสันติ มุ่งหมาย)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชานุเคราะห์)

โรงเรียนบ้านทุ่มฯ

๐๔๓-๒๕๕๐๐๗

แบบตอบรับการเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

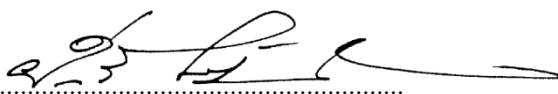
ในการจัดทำผลงานทางวิชาการ เพื่อเลื่อนวิทยฐานะผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ

ตามหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ของโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์) ที่ ศธ. ๐๔๐๒๕.๐๒.๐๑/ว.๑๘๑ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ซึ่งนายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์) ได้ขอความอนุเคราะห์ ข้าพเจ้า ดร.ยิ่งลักษณ์ งามดี ข้าราชการบำนาญ ตำแหน่งครูวิทยฐานะเชี่ยวชาญ โรงเรียนสนามบิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๑ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ในการทำวิจัย เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์)”

ข้าพเจ้าพิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

- ยินดีเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
 ไม่ยินดีเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

(ลงชื่อ)

(ดร.ยิ่งลักษณ์ งามดี)

๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒

ที่ ศธ. ๐๔๐๒๕.๐๒.๐๑/ว.๒๐๐

โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเคราะห์)
ตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมืองขอนแก่น
จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๖ มิถุนายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขออนุญาตทดลองใช้เครื่องมือในการทำวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแดงน้อย

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำครู
ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และชุมชน
การเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) จำนวน ๑๗ ชุด

ด้วย นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเคราะห์) ได้ทำวิจัย
เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชน
การเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเคราะห์)”

ในการวิจัยเรื่องนี้ จำเป็นต้องทดลองใช้เครื่องมือกับหน่วยงานของท่าน โรงเรียนบ้านทุ่ม
(ทุ่มประชาชนเคราะห์) จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดอนุญาตให้นายสันติ มุ่งหมาย
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเคราะห์) ดำเนินการทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย ในวันที่
๑๑-๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๒ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการ โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเคราะห์)
หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณ ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(นายสันติ มุ่งหมาย)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเคราะห์)

โรงเรียนบ้านทุ่มฯ

๐๔๓-๒๕๕๐๐๗

โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเคราะห์)
รับที่ 371/12 330
วันที่ 11 / 12
09.00 น.
โรงเรียนบ้านแดงน้อย
ตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมืองขอนแก่น
จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

ที่ ศธ.๐๔๐๒๕.๐๒.๐๓./๙๘

๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๒

เรื่อง อนุญาตให้ทดลองเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเคราะห์)

อ้างถึง หนังสือโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเคราะห์) ศธ ๐๔๐๒๕.๐๒.๐๓/ ว.๒๐๐
ลงวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๒ เรื่อง ขออนุญาตทดลองใช้เครื่องมือในการทำวิจัย

ตามที่ โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเคราะห์) ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเคราะห์)” ในวันที่ ๑๑-๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๒ นั้น

โรงเรียนบ้านแดงน้อย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต ๑ ยินดีให้ นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเคราะห์) ทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

นง.ร.ร.

เดทภย

๓๓/๑๑/๒๕๖๒

๓๓/๑๑/๒๕๖๒

ขอแสดงความนับถือ

(นายจำเนียร วิจิตรจันทร์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแดงน้อย

11 มิ.ย. 62

โรงเรียนบ้านแดงน้อย

โทร ๐๙๕-๖๖๒๖๔๖๔,

ฟอ. ๐๘๑-๙๕๔๒๖๐๖

ที่ ศธ. ๐๔๐๒๕.๐๒.๐๑/ว.๒๐๐

โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)
ตำบลบ้านท่อม อำเภอเมืองขอนแก่น
จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๖ มิถุนายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขออนุญาตทดลองใช้เครื่องมือในการทำวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านคำไฮหัวทุ่งประชาบำรุง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำครู
ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และชุมชน
การเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) จำนวน ๑๓ ชุด

ด้วย นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ได้ทำวิจัย
เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชน
การเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)”

ในการวิจัยเรื่องนี้ จำเป็นต้องทดลองใช้เครื่องมือกับหน่วยงานของท่าน โรงเรียนบ้านท่อม
(ท่อมประชานุเคราะห์) จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดอนุญาตให้นายสันติ มุ่งหมาย
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ดำเนินการทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย ในวันที่
๑๑-๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๒ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการ โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)
หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณ ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(นายสันติ มุ่งหมาย)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

โรงเรียนบ้านท่อมฯ

๐๔๓-๒๕๕๐๐๗

โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)
รับที่ ๑๑๐/๒๒ 332
วันที่ ๑๑ มิ.ย. ๒๒
๐๑.๐๐ น

ที่ ศธ.๐๔๐๒๕.๐๔.๑๕./๑๐๗

โรงเรียนบ้านคำไฮหัวทุ่งประชาบำรุง
ตำบลบ้านเป็ด อำเภอเมืองขอนแก่น
จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๒

เรื่อง อนุญาตให้ทดลองเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

อ้างถึง หนังสือโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ศธ ๐๔๐๒๕.๐๒.๐๑/ ว.๒๐๐
ลงวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๒ เรื่อง ขออนุญาตทดลองใช้เครื่องมือในการทำวิจัย

ตามที่ โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)” ในวันที่ ๑๑-๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๒ นั้น

โรงเรียนบ้านคำไฮหัวทุ่งประชาบำรุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๑ ยินดีให้ นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

-ไว้ชน นอ.ร.ร.

-เฟื่องฟ้าท่อม

-อนุชา ฟูท่อม ๑๕/๖/๒๒

๒๒ มิ.ย.๒๒

โรงเรียนบ้านคำไฮหัวทุ่งประชาบำรุง
โทร ๐๔๓-๒๓๗๗๖๒

ขอแสดงความนับถือ

(นายพินิจศักดิ์ มูลศรี)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านคำไฮหัวทุ่งประชาบำรุง

11 มิ.ย. ๒๒

ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

- แบบบันทึกการศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัย
- แบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
- แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
- แบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
- แบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ของคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
- แบบเขียนสะท้อนผลการเปิดชั้นเรียน (Open Class)
- แบบเขียนสะท้อนคิดการประชุมถอดบทเรียน
- แบบประเมินภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
- แบบประเมินผลงานการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
- แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

แบบบันทึกการศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัย

การวิจัยเรื่อง

รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านทุ่ง (ทุ่งประชานุเคราะห์)

1. วัน/เดือน/ปี ที่ศึกษา.....
2. เรื่องที่ศึกษา.....
3. ชื่อเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่ศึกษา.....
.....
4. แหล่งที่มาของเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่ศึกษา.....
.....
5. รายละเอียดของเนื้อหาที่ศึกษา.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
6. เนื้อหาที่ศึกษาโดยสรุป.....
.....
.....
.....
.....

(ลงชื่อ).....ผู้บันทึก
(.....)

แบบประเมินความเหมาะสม
ขององค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
และองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

การวิจัยเรื่อง

รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
 โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชาชนุเคราะห์)
 สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้วิจัย

นายสันติ มุ่งหมาย

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชาชนุเคราะห์)
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1
 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 กระทรวงศึกษาธิการ

คำชี้แจงในการประเมิน

1. แบบประเมินนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเคราะห์) ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นต่อองค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

2. ขอความกรุณาท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิ โปรดพิจารณารายการประเมินแต่ละรายการ ว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความสอดคล้องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด และเขียนข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อปรับปรุงแก้ไข

3. กำหนดเกณฑ์พิจารณาความเหมาะสม ดังนี้

5 หมายถึง องค์ประกอบนั้นมีความเหมาะสมมากที่สุด

4 หมายถึง องค์ประกอบนั้นมีความเหมาะสมมาก

3 หมายถึง องค์ประกอบนั้นมีความเหมาะสมปานกลาง

2 หมายถึง องค์ประกอบนั้นมีความเหมาะสมน้อย

1 หมายถึง องค์ประกอบนั้นมีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นต่อองค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

(Active Learning)

องค์ประกอบ	ตัวบ่งชี้	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
องค์ประกอบที่ 1 การมี ความสามารถใน การจัดการเรียนรู้ เชิงรุก (Active Learning)	1. การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)					
	2. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติจริง ผ่านสถานการณ์ปัญหาปลายเปิดที่น่าสนใจ					
	3. การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง					
	4. การให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย					

องค์ประกอบ	ตัวบ่งชี้	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
องค์ประกอบที่ 1 การมี ความสามารถใน การจัดการเรียนรู้ เชิงรุก (Active Learning)	5. การให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แบบร่วมแรง ร่วมใจ แก้ปัญหาเป็นทีม					
	6. การให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมาย และ นำไปใช้ในสถานการณ์อื่น ๆ ได้					
	7. การเป็นผู้อำนวยความสะดวก ให้คำปรึกษา ดูแลนักเรียน					
องค์ประกอบที่ 2 การเป็นครูผู้นำ การเปลี่ยนแปลง	1. การใช้นวัตกรรมในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้					
	2. การศึกษาเรียนรู้พัฒนาความรู้ความสามารถ อยู่ตลอดเวลา					
	3. การเป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับ ไว้วางใจ และเชื่อถือ จากเพื่อนครู					
	4. กระตุ้นผู้อื่นให้มีความร่วมมือ เพื่อพัฒนาผู้เรียน และวิชาชีพ					
	5. การปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นภายใต้ระบบที่ เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมได้					
องค์ประกอบที่ 3 การพัฒนาตนเอง และเพื่อนครู	1. การมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเอง					
	2. การพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง					
	3. การเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพครู อย่างสม่ำเสมอ					
	4. การเข้าร่วมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ อย่างต่อเนื่อง					
	5. การสนับสนุนและช่วยเหลือเพื่อนครู ให้พัฒนาตนเอง					
องค์ประกอบที่ 4 การมีความรู้ ความสามารถ ในการใช้หลักสูตร	1. การวิเคราะห์หลักสูตร					
	2. การจัดทำหน่วยการเรียนรู้					
	3. มีการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการจัด การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)					
	4. การจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้อง กับกิจกรรมการเรียนรู้					
	5. การวัดผลประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้					

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
องค์ประกอบที่ 1 การมีวิสัยทัศน์ และค่านิยม ร่วมกัน	1. การมีส่วนร่วมสร้างภาพความสำเร็จ และทิศทาง ของโรงเรียน					
	2. การเข้าใจถึงภาระหน้าที่และแนวทางการจัด การเรียนรู้ของโรงเรียน					
	3. การร่วมกำหนดเป้าหมายที่สำคัญของโรงเรียน					
	4. การมีส่วนร่วมมุ่งพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นหัวใจสำคัญ					
	5. การมีความเชื่อร่วมกันว่า นักเรียนทุกคนสามารถ เรียนรู้ได้					
องค์ประกอบที่ 2 การมีภาวะ ผู้นำร่วมกัน	1. การมีส่วนร่วมในการบริหารและการตัดสินใจ ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้					
	2. การร่วมเป็นผู้นำ สร้างความร่วมมือในการทำงาน					
	3. การเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงทั้งตนเอง และวิชาชีพ					
	4. การร่วมกันบริหารจัดการ ร่วมสร้างแรงบันดาลใจ					
	5. การร่วมวางแผนออกแบบการจัดการเรียนรู้ โดยมุ่งพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ					
องค์ประกอบที่ 3 การทำงานเป็นทีม ร่วมมือรวมพลัง	1. การมีส่วนร่วมรับผิดชอบในผลการเรียนรู้ของ ผู้เรียนจากสมาชิกทุกคน					
	2. การแบ่งปันความคิด ความรู้ และประสบการณ์ เติมเต็มซึ่งกันและกันของสมาชิกทุกคน					
	3. การเรียนรู้จากการปฏิบัติ การถอดบทเรียน และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง					
	4. การทำงานเป็นทีม ร่วมแรงร่วมใจ อภิปราย นำมาสู่ข้อสรุปถึงการพัฒนาร่วมกันอย่างสร้างสรรค์					
	5. การมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น ของสมาชิกทุกคน บนพื้นที่ที่รู้สึกปลอดภัย					

องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
องค์ประกอบที่ 4 การสนับสนุน ชุมชน	1. การนิเทศ ติดตามการทำงานอย่างสม่ำเสมอ					
	2. การส่งเสริมการทำงานร่วมกันด้วยบรรยากาศ ความเป็นมิตร มีความเกื้อกูล และเอื้ออาทร ทำให้เกิดความรู้สึกไว้วางใจกัน					
	3. การกระจายอำนาจ เพิ่มพลังอำนาจซึ่งกันและกัน ทำให้สมาชิกสามารถสร้างความรู้ สร้างทักษะ สร้างความสุขในการทำงาน					
	4. การจัดสรรปัจจัยสนับสนุนให้เอื้อต่อการสร้าง ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)					
	5. การมีผู้บริหารโรงเรียนทำหน้าที่เป็นผู้นำ ในการสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ของครู					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
()

**แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์
ของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)**

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำครูในด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ซึ่งแบบสอบถามชุดนี้ ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

2. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำครูในด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และระดับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ที่ตรงกับความเป็นจริงในการปฏิบัติในปัจจุบัน และการปฏิบัติที่ต้องการให้เกิดขึ้นของท่าน

3. กำหนดเกณฑ์พิจารณาการปฏิบัติ ความต้องการ ดังนี้

5 หมายถึง การปฏิบัติ, ความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง การปฏิบัติ, ความต้องการอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง การปฏิบัติ, ความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง การปฏิบัติ, ความต้องการอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง การปฏิบัติ, ความต้องการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 1 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเติมข้อความลงในช่องว่าง และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความที่ตรงกับข้อมูลของท่าน

1. เพศ ชาย หญิง

2. โรงเรียน.....

3. วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี ปริญญาโท

4. ตำแหน่ง ครู คศ.1 คศ.2 คศ.3 คศ.4

ข้อที่	ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4	ครูร่วมกันเน้นการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ										
5	ครูมีความเชื่อร่วมกันว่า นักเรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้										
องค์ประกอบที่ 2 การมีภาวะผู้นำร่วมกัน											
1	ครูมีส่วนร่วมในการบริหาร และการตัดสินใจในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้										
2	ครูร่วมเป็นผู้นำในการประสานความร่วมมือในการทำงาน										
3	ครูร่วมศึกษาเรียนรู้เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งตนเองและวิชาชีพ										
4	ครูร่วมสร้างแรงบันดาลใจ กระตุ้นให้คนอื่นเกิดพลังใจในการทำงาน										
5	ครูร่วมกันวางแผน ออกแบบการจัดการเรียนรู้ โดยมุ่งพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ										
องค์ประกอบที่ 3 การทำงานเป็นทีมร่วมมือรวมพลัง											
1	ครูมีส่วนร่วมรับผิดชอบในผลการเรียนรู้ของผู้เรียน										
2	ครูมีการแบ่งปันความคิด ความรู้ และประสบการณ์เติมเต็มซึ่งกันและกัน										
3	ครูมีการเรียนรู้จากการปฏิบัติ การถอดบทเรียน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง										
4	ครูมีการทำงานเป็นทีม ร่วมแรงร่วมใจพัฒนาอย่างสร้างสรรค์										
5	ครูมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น บนพื้นที่ที่รู้สึกปลอดภัย										

ข้อ ที่	ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
องค์ประกอบที่ 4 การสนับสนุนชุมชน											
1	ครูได้รับการนิเทศ ติดตามการทำงานอย่างสม่ำเสมอ										
2	ครูได้รับการส่งเสริมให้ทำงานร่วมกัน ด้วยความเป็นมิตร มีความเกื้อกูลและเอื้ออาทร ทำให้เกิดความรู้สึกไว้วางใจซึ่งกันและกัน										
3	ครูได้รับการเสริมพลังอำนาจ สร้างขวัญกำลังใจ มีความสุขในการทำงาน										
4	ครูได้รับจัดสรรปัจจัยสนับสนุนให้เอื้อต่อ การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)										
5	ครูได้รับการสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ จากผู้บริหารโรงเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้อง										

**แบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์
ของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
(Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ**

คำชี้แจงในการประเมิน

1. แบบประเมินนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเคราะห์) ประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นความคิดเห็นต่อรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

ตอนที่ 2 เป็นคำถามปลายเปิด ให้ผู้ทรงคุณวุฒิเขียนข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

2. ขอความกรุณาท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิโปรดพิจารณารายการประเมินแต่ละรายการว่า มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์มากน้อยเพียงใด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความเหมาะสม, ความเป็นไปได้, ความเป็นประโยชน์ ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด และเขียนข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อปรับปรุงแก้ไขรายการประเมิน

3. กำหนดเกณฑ์พิจารณาระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความเหมาะสม, ความเป็นไปได้, ความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความเหมาะสม, ความเป็นไปได้, ความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีความเหมาะสม, ความเป็นไปได้, ความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความเหมาะสม, ความเป็นไปได้, ความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความเหมาะสม, ความเป็นไปได้, ความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผู้วิจัย

นายสันติ มุ่งหมาย

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเคราะห์)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นต่อคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
(Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

องค์ประกอบของรูปแบบ การพัฒนาภาวะผู้นำครู ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกฯ	ระดับความเหมาะสม					ระดับความเป็นไปได้					ระดับความเป็นประโยชน์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1. หลักการของรูปแบบ															
1) เป็นรูปแบบที่พัฒนาขึ้น โดยยึดแนวคิดชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)															
2) เป็นรูปแบบการพัฒนาครู สู่การพัฒนาผู้เรียนโดยใช้ ห้องเรียนเป็นฐานการพัฒนา															
3) เป็นรูปแบบการพัฒนา ที่ใช้กระบวนการเรียนรู้ ร่วมกันผ่านการฝึกปฏิบัติจริง															
2. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ															
1) เพื่อพัฒนาให้ครูมีภาวะ ผู้นำด้านการจัดการเรียนรู้ เชิงรุก (Active Learning)															
2) เพื่อให้ครูร่วมกันพัฒนา การเรียนรู้ของผู้เรียน ผ่านชุมชนการเรียนรู้ ทางวิชาชีพ (PLC)															
3) เพื่อพัฒนานักเรียนให้มี สมรรถนะสำคัญ ด้านความสามารถในการคิด															
3. เนื้อหาของรูปแบบ															
1) ความรู้เกี่ยวกับการจัด การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)															

องค์ประกอบของรูปแบบ การพัฒนาภาวะผู้นำครู ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกฯ	ระดับความเหมาะสม					ระดับความเป็นไปได้					ระดับความเป็นประโยชน์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2) ประเมินสมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียนด้านความสามารถ ในการคิด															
3) ประเมินผลงานการพัฒนา การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครู															
4) สอบถามความพึงพอใจ ของครูที่มีต่อการพัฒนาภาวะ ผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ เชิงรุก (Active Learning)															

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

()

**แบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์
ของคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
(Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ**

คำชี้แจงในการประเมิน

1. แบบประเมินนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นความคิดเห็นต่อคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

ตอนที่ 2 เป็นคำถามปลายเปิด ให้ผู้ทรงคุณวุฒิเขียนข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

2. ขอความกรุณาท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิโปรดพิจารณารายการประเมินแต่ละรายการ ว่ามีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์มากน้อยเพียงใด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความเหมาะสม, ความเป็นไปได้, ความเป็นประโยชน์ ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด และเขียนข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อปรับปรุงแก้ไขรายการประเมิน

3. กำหนดเกณฑ์พิจารณาระดับ ดังนี้

5 หมายถึง มีความเหมาะสม, ความเป็นไปได้, ความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีความเหมาะสม, ความเป็นไปได้, ความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีความเหมาะสม, ความเป็นไปได้, ความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีความเหมาะสม, ความเป็นไปได้, ความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีความเหมาะสม, ความเป็นไปได้, ความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผู้วิจัย

นายสันติ มุ่งหมาย

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนา ภาวะผู้นำครูด้านการจัด การเรียนรู้เชิงรุก ฯ	ระดับความเหมาะสม					ระดับความเป็นไปได้					ระดับความเป็นประโยชน์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
ส่วนที่ 5 เนื้อหาประกอบการประชุมปฏิบัติการ															
หน่วยที่ 1 ความรู้เรื่อง สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน															
หน่วยที่ 2 ความรู้เรื่อง การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)															
หน่วยที่ 3 ความรู้เรื่องภาวะ ผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ เชิงรุก (Active Learning)															
หน่วยที่ 4 ความรู้เรื่องชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)															
ส่วนที่ 6 แบบบันทึกการปฏิบัติกิจกรรมของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)															
กิจกรรมที่ 1 : วิเคราะห์ ปัญหาและเลือกบทเรียน ที่ต้องการพัฒนา															
กิจกรรมที่ 2 : แสวงหา แนวทางแก้ปัญหา/วิธีการ พัฒนา															
กิจกรรมที่ 3 : การออกแบบ และจัดทำแผนการจัด การเรียนรู้เชิงรุก															
กิจกรรมที่ 4 : การปรับปรุง แก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้															
กิจกรรมที่ 5 : การจัด การเรียนรู้ตามแผน/สังเกต การจัดการเรียนรู้															
กิจกรรมที่ 6 : การสะท้อนผล การจัดการเรียนรู้															

คู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนา ภาวะผู้นำครูด้านการจัด การเรียนรู้เชิงรุก ฯ	ระดับความเหมาะสม					ระดับความเป็นไปได้					ระดับความเป็นประโยชน์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
ส่วนที่ 7 เครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบ ประเมินผลการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัด การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)															
1. แบบประเมินภาวะผู้นำ ด้านการจัดการเรียนรู้ เชิงรุก (Active Learning)															
2. แบบประเมินสมรรถนะ สำคัญของผู้เรียนด้าน ความสามารถในการคิด															
3. แบบประเมินผลงาน การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ เชิงรุก (Active Learning)															
4. แบบสอบถามความพึง พอใจต่อการพัฒนาภาวะ ผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ เชิงรุก (Active Learning)															

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

()

แบบเขียนสะท้อนการเปิดชั้นเรียน (Open Class)

การวิจัยเรื่อง

รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านห่ม (ท่อมประชาชนเคราะห์)

คำชี้แจง กรุณาเขียนและหรืออภิปรายเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจากการสังเกต ทั้งความรู้สึก และการรับรู้ในขณะการเปิดชั้นเรียน (Open Class) ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้ของครู.....
.....
.....
2. บรรยากาศในชั้นเรียน.....
.....
.....
3. กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน.....
.....
.....
4. แนวคิดของผู้เรียนที่น่าสนใจ.....
.....
.....
5. พฤติกรรมของผู้เรียน.....
.....
.....
6. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้.....
.....
.....

(ลงชื่อ).....ผู้สะท้อนผล

(.....)

...../...../.....

แบบเขียนสะท้อนคิดการประชุมถอดบทเรียน

การวิจัยเรื่อง

รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

คำชี้แจง กรุณาเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ที่เกิดจากการสังเกต ปฏิบัติจริง ทั้งความรู้สึกรู้สึก และการรับรู้ ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. สิ่งที่ทำได้ดีในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning).....
.....
.....
2. ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning).....
.....
.....
3. ปัญหา/อุปสรรคที่เกิดขึ้น ข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning).....
.....
.....
4. สิ่งที่ทำได้ดีของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC).....
.....
.....
5. ปัจจัยแห่งความสำเร็จของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC).....
.....
.....
6. ปัญหา/อุปสรรคที่เกิดขึ้น และข้อเสนอแนะการดำเนินงานของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
.....
.....

(ลงชื่อ).....ผู้สะท้อนคิด

(.....)

...../...../.....

แบบประเมินภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

การวิจัยเรื่อง

รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านห่ม (ท่อมประชาฯโคราช)

สำหรับกรรมการประเมิน

(ผู้บริหารสถานศึกษา, ศึกษานิเทศก์, ครูผู้ทำหน้าที่หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ)

คำชี้แจง

แบบประเมินฉบับนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ซึ่งแบบประเมินชุดนี้ ประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 พฤติกรรมที่แสดงออกว่ามีภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเพิ่มเติม

ตอนที่ 1 พฤติกรรมที่แสดงออกว่ามีภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการปฏิบัติของรายการประเมินแต่ละข้อที่ตรงกับความเป็นจริงของพฤติกรรมที่แสดงออกว่ามีภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ที่ผู้ประเมินสังเกตได้ในขณะที่ครูเข้าร่วมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) แต่ละครั้ง ครูจัดการเรียนรู้ ครูสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ และตรวจแผนการจัดการเรียนรู้ ตามเกณฑ์ของระดับคะแนน ดังนี้

5 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ชื่อผู้รับการประเมิน.....สอนชั้น.....วิชา.....

ภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) / ตัวบ่งชี้	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
1. การมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)					
1.1 การออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)					
1.2 การจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติจริงผ่านสถานการณ์ ปัญหาปลายเปิด ที่น่าสนใจ					
1.3 การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ ด้วยตนเอง					
1.4 การให้ผู้เรียนได้แก้ปัญหาแบบมีเงื่อนไขไปสู่การคิดที่หลากหลาย					
1.5 การให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แบบร่วมแรง ร่วมใจ แก้ปัญหาเป็นทีม					
1.6 การให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมาย และนำไปใช้ในสถานการณ์ อื่น ๆ					
1.7 การเป็นผู้อำนวยความสะดวก ให้คำปรึกษา ดูแลนักเรียน					
2. การเป็นครูผู้นำการเปลี่ยนแปลง					
2.1 การใช้นวัตกรรมในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้					
2.2 การศึกษาเรียนรู้พัฒนาความรู้ความสามารถอยู่ตลอดเวลา					
2.3 การเป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับ ไว้วางใจ และเชื่อถือจากเพื่อนครู					
2.4 การกระตุ้นผู้อื่นให้ร่วมมือพัฒนาผู้เรียน และวิชาชีพ					
2.5 การปรับเปลี่ยนการปฏิบัติงานให้เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพ การเรียนรู้ของผู้เรียน					
3. การพัฒนาตนเองและเพื่อนครู					
3.1 การมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ					
3.2 การพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง					
3.3 การเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพครูอย่างสม่ำเสมอ					
3.4 การเข้าร่วมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง					
3.5 การสนับสนุนและช่วยเหลือเพื่อนครูให้พัฒนาตนเอง					

ภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) / ตัวบ่งชี้	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
4. การมีความรู้ความสามารถในการใช้หลักสูตร					
4.1 การวิเคราะห์หลักสูตร					
4.2 การจัดทำหน่วยการเรียนรู้					
4.3 การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)					
4.4 การจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้					
4.5 การวัดผลประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
()

แบบประเมินผลงานการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

การวิจัยเรื่อง

รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

สำหรับกรรมการประเมิน

(ผู้บริหารสถานศึกษา, ศึกษานิเทศก์, ครูผู้ทำหน้าที่หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ)

คำชี้แจง

1. แบบประเมินฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลงานการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

2. แบบประเมินชุดนี้ มีทั้งหมด 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้น

ตอนที่ 2 ข้อมูลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเพิ่มเติม

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้น

คำชี้แจง โปรดเขียนข้อความลงในช่องว่างตามความเป็นจริงของครูผู้รับการประเมินผลการปฏิบัติงาน การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

1. ชื่อ-สกุล ของครูผู้รับการประเมิน.....

2. วิชาที่พัฒนาการจัดการเรียนรู้.....ชั้น.....

3. ชื่อหน่วยการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น.....เวลา.....ชั่วโมง

จำนวนแผนการจัดการเรียนรู้.....แผน

ตอนที่ 2 ข้อมูลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการปฏิบัติตามรายการประเมินแต่ละข้อที่ตรงกับความเป็นจริงของผลการปฏิบัติงานการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

ที่ผู้ประเมินสังเกตและตรวจสอบได้ โดยแบ่งระดับการปฏิบัติงาน ออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

การพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
การออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้					
1. การวิเคราะห์ปัญหาและเลือกบทเรียนที่ต้องการพัฒนา					
2. การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ให้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ และกิจกรรม การเรียนรู้					
3. การกำหนดสาระสำคัญ สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ และ การวัดผลประเมินผล ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด					
4. การกำหนดชิ้นงาน ภาระงานสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน					
5. การออกแบบและจัดเตรียมสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ในการเรียนรู้ ให้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้					
6. การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติจริงผ่านสถานการณ์ ปัญหาปลายเปิด มีเงื่อนไขนำไปสู่การคิดที่หลากหลาย ผู้เรียนได้วางแผน แก้ปัญหา อภิปรายสรุป สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง					
7. การวัดและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลายสอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์					
กระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)					
1. การเตรียมพร้อมเข้าสู่การเรียนรู้					
1) การสร้างบรรยากาศของการมีส่วนร่วม					
2) การสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นอยากเรียนรู้					
3) การทบทวนความรู้เดิมที่จำเป็นสำหรับความรู้ใหม่					
2. การนำเสนอสถานการณ์ปัญหาปลายเปิด					
1) การเชื่อมโยงเนื้อหาในบทเรียนกับสิ่งที่ผู้เรียนอาจพบเจอ ในชีวิตประจำวัน					
2) การนำเสนอสถานการณ์ที่ท้าทายความสามารถของผู้เรียน					
3) การกระตุ้นให้นักเรียนเห็นความสำคัญของปัญหา					
4) การสร้างกติกาหรือเงื่อนไขการนำไปสู่การคิด					
5) การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้อภิปรายซักถามในสิ่งที่สงสัย					

การพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
3. การดำเนินการแก้ปัญหา					
1) การให้นักเรียนระดมสมองช่วยกันวิเคราะห์ปัญหาและหาเหตุผลมาอธิบายเกี่ยวกับวิธีแก้ปัญหา					
2) การให้ผู้เรียนตั้งคำถามและหาแนวทางในการคิดแก้ปัญหาาร่วมกัน					
3) การกระตุ้นให้ผู้เรียนแสวงหาข้อมูลความรู้ เพื่อแก้โจทย์ปัญหาร่วมกันเป็นกลุ่มหรือด้วยตนเอง					
4) การสังเกต บันทึกแนวคิดของผู้เรียน					
4. การอภิปรายสะท้อนความคิด					
1) การให้ผู้เรียนนำเสนอผลงานแสดงแนวคิดของตนเองหรือแนวคิดของกลุ่ม					
2) การให้ผู้เรียนร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกลุ่มอื่น ๆ เปรียบเทียบความเหมือนและต่างของแนวคิดระหว่างกลุ่ม					
5. การสรุป สร้างองค์ความรู้					
1) การถามคำถามให้ผู้เรียนร่วมกันนำแนวคิดทั้งหมดมารวบรวม และหาความเชื่อมโยงสิ่งที่ผู้เรียนได้เรียนรู้					
2) การให้ผู้เรียนจัดเรียงจุดเด่นของแนวคิดต่าง ๆ ให้เป็นระบบสังเคราะห์สรุปองค์ความรู้สิ่งที่ได้เรียนรู้					
6. การประเมินผล					
1) การให้นักเรียนประเมินผลงานตัวเอง					
2) การสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน					
3) การประเมินผลตามสภาพจริงจากชิ้นงานของผู้เรียน					
4) การวัดผลประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

()

แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการพัฒนาภาวะผู้นำครู ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

การวิจัยเรื่อง

รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)
สำหรับครู

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามความพึงพอใจต่อการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
2. แบบสอบถามชุดนี้ มีทั้งหมด 3 ตอน
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 ความพึงพอใจต่อการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
 - ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเพิ่มเติม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ () ชาย () หญิง
2. ระดับการศึกษา () ปริญญาตรี () ปริญญาโท () ปริญญาเอก

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจต่อการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นของรายการประเมินแต่ละข้อที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยแบ่งระดับความพึงพอใจ ออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

การพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
หลักการพัฒนา					
1. การพัฒนาโดยยึดแนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)					
2. การพัฒนาครูสู่การพัฒนาผู้เรียนโดยใช้ห้องเรียนจริงเป็นฐาน					
3. การพัฒนาที่ใช้กระบวนการเรียนรู้ร่วมกันผ่านการฝึกปฏิบัติจริง					
วัตถุประสงค์การพัฒนา					
1. เพื่อพัฒนาครูให้มีภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)					
2. เพื่อให้ครูร่วมกันพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ ทางวิชาชีพ (PLC)					
3. เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีสมรรถนะสำคัญด้านความสามารถในการคิด					
เนื้อหาการพัฒนา					
1. ความรู้เรื่องสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด					
2. ความรู้เรื่องการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)					
3. ความรู้เรื่องภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก					
4. ความรู้เรื่องชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)					
กระบวนการพัฒนา					
1. การแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนา					
2. การจัดทำคำรับรองการปฏิบัติงาน					
3. การประชุมจัดทำแผนปฏิบัติงาน					
4. การประชุมปฏิบัติการเพิ่มความรู้ความเข้าใจ					
5. การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)					
6. การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล					
7. การเปิดชั้นเรียน (Open Class)					
8. การประชุมถอดบทเรียน					

การพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
การปฏิบัติกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)					
กิจกรรมที่ 1 : วิเคราะห์ปัญหาและเลือกบทเรียนที่ต้องการพัฒนา					
กิจกรรมที่ 2 : แสวงหาแนวทางแก้ปัญหา/วิธีการพัฒนา					
กิจกรรมที่ 3 : การออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก					
กิจกรรมที่ 4 : การปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้					
กิจกรรมที่ 5 : การจัดการเรียนรู้ตามแผน/สังเกตการจัดการเรียนรู้					
กิจกรรมที่ 6 : การสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้					
การประเมินผลการพัฒนา					
1. การประเมินภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)					
2. การประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด					
3. การประเมินผลงานการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)					
4. การสอบถามความพึงพอใจต่อการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

()

ภาคผนวก ค

ผลการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ ผลการใช้เครื่องมือ

ตารางที่ 33 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบบันทึกการศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัย

ที่	ประเด็นในการศึกษา เอกสาร ตำรา งานวิจัย	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ						รวม	IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5				
1	วัน/เดือน/ปี ที่ศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	
2	เรื่องที่ศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	
3	ชื่อเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่ศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	
4	แหล่งที่มาของเอกสาร ตำรา งานวิจัย ที่ศึกษา	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80	สอดคล้อง	
5	รายละเอียดของเนื้อหาที่ศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	
6	เนื้อหาที่ศึกษาโดยสรุป	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	

ตารางที่ 34 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบ
ของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

ที่	องค์ประกอบของภาวะผู้นำครู ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ						รวม	IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5				
องค์ประกอบที่ 1 การมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)										
1	การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	สอดคล้อง	
2	การจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติ จริงผ่านสถานการณ์ปัญหาปลายเปิดที่ น่าสนใจ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	
3	การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการ เรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	
4	การให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรม การเรียนรู้ที่หลากหลาย	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80	สอดคล้อง	
5	การให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แบบร่วมแรง ร่วมใจ แก้ปัญหาเป็นทีม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	
6	การให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมาย และนำไปใช้ในสถานการณ์อื่น ๆ ได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	

ตารางที่ 34 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบ
ของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) (ต่อ)

ที่	องค์ประกอบของภาวะผู้นำครู ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ							IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	รวม			
7	การสร้างแรงบันดาลใจในการเรียน	0	+1	0	+1	+1	3	0.60	ไม่สอดคล้อง	
8	การเป็นผู้อำนวยความสะดวก ให้คำปรึกษา ดูแลนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	
องค์ประกอบที่ 2 การเป็นครูผู้นำการเปลี่ยนแปลง										
1	การใช้นวัตกรรมในการพัฒนาการจัด การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	
2	การศึกษาเรียนรู้พัฒนาความรู้ ความสามารถอยู่ตลอดเวลา	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	สอดคล้อง	
3	การเป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับ ไว้วางใจ และเชื่อถือจากเพื่อนครู	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	
4	กระตุ้นผู้อื่นให้มีความร่วมมือ เพื่อพัฒนา ผู้เรียนและวิชาชีพ	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80	สอดคล้อง	
5	การปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นภายใต้ระบบ ที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมได้	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	สอดคล้อง	
องค์ประกอบที่ 3 การพัฒนาตนเองและเพื่อนวิชาชีพ										
1	การมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	
2	การพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่าง ต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	
3	การเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพครู อย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	สอดคล้อง	
4	การเข้าร่วมชุมชนการเรียนรู้ ทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	
5	การช่วยเหลือเพื่อนครูให้มีการพัฒนา ตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	

ตารางที่ 34 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบ
ของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) (ต่อ)

ที่	องค์ประกอบของภาวะผู้นำครู ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ							IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	รวม			
องค์ประกอบที่ 4 การมีความรู้ความเข้าใจหลักสูตร										
1	การวิเคราะห์หลักสูตร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	
2	การจัดทำหน่วยการเรียนรู้	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	สอดคล้อง	
3	การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้น การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	
4	การจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	สอดคล้อง	
5	การวัดผลประเมินผลสอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	

ตารางที่ 35 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบ
ของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

ที่	รายการประเมิน องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ ทางวิชาชีพ (PLC)	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ							IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	รวม			
องค์ประกอบที่ 1 การมีวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วมกัน										
1	การมีส่วนร่วมสร้างภาพความสำเร็จ และ ทิศทางของโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	สอดคล้อง	
2	การเข้าใจถึงภาระหน้าที่และแนวทางการ จัดการเรียนรู้ของโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	
3	การมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย ที่สำคัญของโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	
4	การมีส่วนร่วมมุ่งพัฒนาการเรียนรู้ ของผู้เรียนเป็นหัวใจสำคัญ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	
5	การมีความคาดหวังและความเชื่อร่วมกัน ว่า นักเรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	

ตารางที่ 35 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบ
ของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ ทางวิชาชีพ (PLC)	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ							รวม	IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5					
องค์ประกอบที่ 2 การมีภาวะผู้นำร่วม											
1	การมีส่วนร่วมในการบริหารและการ ตัดสินใจในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง		
2	การร่วมเป็นผู้นำ สร้างความร่วมมือ ในการทำงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง		
3	การเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลง ทั้งตนเองและวิชาชีพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง		
4	การร่วมกันบริหารจัดการ ร่วมสร้าง แรงบันดาลใจ	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	สอดคล้อง		
5	การร่วมวางแผน ออกแบบการจัด การเรียนรู้โดยมุ่งพัฒนาการเรียน ของผู้เรียนเป็นสำคัญ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง		
องค์ประกอบที่ 3 การทำงานเป็นทีมรวมพลัง											
1	การให้สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วม รับผิดชอบในผลการเรียนรู้ของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง		
2	การแบ่งปันความคิด ความรู้ และ ประสบการณ์เติมเต็มซึ่งกันและกัน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง		
3	การเรียนรู้จากการปฏิบัติการถอด บทเรียน และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง		
4	การทำงานเป็นทีม ร่วมแรงร่วมใจ อภิปราย นำมาสู่ข้อสรุปถึงการพัฒนา ร่วมกันอย่างสร้างสรรค์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง		
5	การให้ทุกคนมีเสรีภาพในการแสดง ความคิดเห็นของตนบนพื้นที่ ที่ให้ความรู้สึกปลอดภัย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง		

ตารางที่ 35 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบ
ของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ ทางวิชาชีพ (PLC)	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ							รวม	IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5					
องค์ประกอบที่ 4 การสนับสนุนปัจจัย											
1	การนิเทศ ติดตามการทำงาน อย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง		
2	การส่งเสริมการทำงานร่วมกัน ด้วย บรรยากาศความเป็นมิตร มีความเกื้อกูล และเอื้ออาทร ทำให้เกิดความรู้สึกรัก ไว้วางใจซึ่งกันและกัน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง		
3	การกระจายอำนาจ เพิ่มพลังอำนาจ ซึ่งกันและกัน ให้สมาชิกมีความสุข ในการทำงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง		
4	การจัดสรรปัจจัยสนับสนุนให้เอื้อต่อการ สร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง		
5	การมีผู้บริหารโรงเรียนทำหน้าที่เป็นผู้นำ ในการสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ของครู	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง		

ตารางที่ 36 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้
ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
(Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

ที่	รายการประเมิน รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครู ฯ	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ							รวม	IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5					
หลักการของรูปแบบ											
1	เป็นรูปแบบที่พัฒนาขึ้นโดยยึดแนวคิด ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง		
2	เป็นรูปแบบการพัฒนาครูสู่การพัฒนา ผู้เรียนโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานการพัฒนา	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	สอดคล้อง		

ตารางที่ 36 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้
ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
(Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครู ฯ	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ							
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	รวม	IOC	แปลผล
3	เป็นรูปแบบการพัฒนาที่ใช้กระบวนการเรียนรู้ร่วมกันผ่านการฝึกปฏิบัติจริง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
วัตถุประสงค์ของรูปแบบ									
1	เพื่อพัฒนาให้ครูมีภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
2	เพื่อให้ครูร่วมกันพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนผ่านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
3	เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีสมรรถนะสำคัญด้านความสามารถในการคิด	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	สอดคล้อง
เนื้อหาของรูปแบบ									
1	ความรู้เรื่องสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	+1	0	+1	+1	+1	0	0.80	สอดคล้อง
2	ความรู้เรื่องการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
3	ความรู้เรื่องภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
4	ความรู้เรื่องชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
กระบวนการของรูปแบบ									
1	แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนา	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	สอดคล้อง
2	จัดทำคำรับรองการปฏิบัติงาน	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	สอดคล้อง
3	ประชุมจัดทำแผนปฏิบัติงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
4	ประชุมปฏิบัติการเพิ่มความรู้ความเข้าใจ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
5	สร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
6	นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง

ตารางที่ 36 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้
ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
(Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครู ฯ	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ							
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	รวม	IOC	แปลผล
7	เปิดชั้นเรียน (Open Class)	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
8	ประชุมถอดบทเรียน	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	สอดคล้อง
การประเมินผลของรูปแบบ									
1	ประเมินภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ เชิงรุก (Active Learning)	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
2	ประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ด้านความสามารถในการคิด	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	สอดคล้อง
3	ประเมินผลงานการพัฒนาการจัด การเรียนรู้เชิงรุก(Active Learning)	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	สอดคล้อง
4	สอบถามความพึงพอใจต่อการพัฒนา ภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง

ตารางที่ 37 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้
ความเป็นประโยชน์ของคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้
เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

รายการประเมิน คู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครู ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ฯ	คะแนนจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ								
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	รวม	IOC	แปลผล	
คำชี้แจง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	
ส่วนที่ 1 บทนำ									
1. ความเป็นมาและความสำคัญ	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	สอดคล้อง	

ตารางที่ 37 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้
ความเป็นประโยชน์ของคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้
เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) (ต่อ)

รายการประเมิน คู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครู ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ฯ	คะแนนจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ							IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	รวม			
2. รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	
3. คำนิยามศัพท์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	
ส่วนที่ 2 การเตรียมการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	
ส่วนที่ 3 การดำเนินการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	สอดคล้อง	
ส่วนที่ 4 การติดตาม ปรับปรุงการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	สอดคล้อง	
ส่วนที่ 5 เนื้อหาประกอบการประชุมปฏิบัติการ									
หน่วยที่ 1 ความรู้เรื่องสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	สอดคล้อง	
หน่วยที่ 2 ความรู้เรื่องการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	สอดคล้อง	
หน่วยที่ 3 ความรู้เรื่องภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	สอดคล้อง	
หน่วยที่ 4 ความรู้เรื่องชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	
ส่วนที่ 6 แบบบันทึกการปฏิบัติกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)									
กิจกรรมที่ 1 : วิเคราะห์ปัญหาและเลือกบทเรียนที่ต้องการพัฒนา	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	สอดคล้อง	
กิจกรรมที่ 2 : แสวงหาแนวทางแก้ปัญหา/วิธีการพัฒนา	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	สอดคล้อง	

ตารางที่ 37 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้
ความเป็นประโยชน์ของคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้
เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) (ต่อ)

รายการประเมิน คู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครู ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ฯ	คะแนนจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ							IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	รวม			
กิจกรรมที่ 3 : การออกแบบและจัดทำแผน การจัดการเรียนรู้เชิงรุก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	
กิจกรรมที่ 4 : การปรับปรุงแก้ไขแผน การจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	
กิจกรรมที่ 5 : การจัดการเรียนรู้ตามแผน/ สังเกตการจัดการเรียนรู้	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	สอดคล้อง	
กิจกรรมที่ 6 : การสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	
ส่วนที่ 7 เครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบ ประเมินผลการใช้รูปแบบ									
1. แบบประเมินภาวะผู้นำครูด้านการจัด การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	
2. แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ด้านความสามารถในการคิด	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	สอดคล้อง	
3. แบบประเมินผลงานการพัฒนาการจัด การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	สอดคล้อง	
4. แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการพัฒนา ภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	
เอกสารอ้างอิง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	

ตารางที่ 38 แสดงระดับความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) จากการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ๑	ระดับความเหมาะสมจากความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ											
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	คนที่ 6	คนที่ 7	คนที่ 8	คนที่ 9	\bar{X}	S.D.	แปลผล
องค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ												
ข้อที่ 1	5	5	5	5	5	4	5	5	5	4.89	0.33	มากที่สุด
ข้อที่ 2	5	5	5	4	5	5	4	5	5	4.78	0.44	มากที่สุด
ข้อที่ 3	5	5	5	5	5	4	5	5	5	4.89	0.33	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย										4.85	0.36	มากที่สุด
องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ												
ข้อที่ 1	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
ข้อที่ 2	5	4	4	5	5	5	5	5	5	4.78	0.44	มากที่สุด
ข้อที่ 3	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย										4.93	0.15	มากที่สุด
องค์ประกอบที่ 3 เนื้อหาของรูปแบบ												
หน่วยที่ 1	5	5	5	4	5	5	4	5	5	4.78	0.44	มากที่สุด
หน่วยที่ 2	5	5	5	5	5	4	5	5	5	4.89	0.33	มากที่สุด
หน่วยที่ 3	5	5	5	4	5	5	5	5	5	4.89	0.33	มากที่สุด
หน่วยที่ 4	5	5	4	5	5	5	4	5	5	4.78	0.44	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย										4.84	0.39	มากที่สุด
องค์ประกอบที่ 4 กระบวนการของรูปแบบ												
ขั้นตอนที่ 1	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
ขั้นตอนที่ 2	5	5	5	4	5	5	5	5	5	4.89	0.33	มากที่สุด
ขั้นตอนที่ 3	5	5	5	5	5	4	5	5	5	4.89	0.33	มากที่สุด
ขั้นตอนที่ 4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
ขั้นตอนที่ 5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
ขั้นตอนที่ 6	5	5	5	5	5	4	5	5	5	4.89	0.33	มากที่สุด
ขั้นตอนที่ 7	5	4	5	5	4	5	5	5	5	4.78	0.44	มากที่สุด
ขั้นตอนที่ 8	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.89	0.33	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย										4.92	0.28	มากที่สุด

ตารางที่ 38 แสดงระดับความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) จากการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ (ต่อ)

รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ๑	ระดับความเหมาะสมจากความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ											S.D.	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	คนที่ 6	คนที่ 7	คนที่ 8	คนที่ 9	\bar{X}			
องค์ประกอบที่ 5 การประเมินผลของรูปแบบ													
รายการที่ 1	5	5	5	5	5	5	4	5	5	4.89	0.33	มากที่สุด	
รายการที่ 2	5	5	4	5	5	4	5	5	5	4.78	0.44	มากที่สุด	
รายการที่ 3	5	4	5	5	5	4	5	5	5	4.78	0.44	มากที่สุด	
รายการที่ 4	5	4	5	5	5	4	5	5	5	4.78	0.44	มากที่สุด	
รวมเฉลี่ย										4.81	0.41	มากที่สุด	
เฉลี่ยทั้ง 5 องค์ประกอบ										4.87	0.31	มากที่สุด	

ตารางที่ 39 แสดงระดับความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) จากการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ๑	ระดับความเป็นไปได้จากความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ											S.D.	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	คนที่ 6	คนที่ 7	คนที่ 8	คนที่ 9	\bar{X}			
องค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ													
ข้อที่ 1	4	5	4	5	5	5	5	5	5	4.78	0.44	มากที่สุด	
ข้อที่ 2	5	5	4	4	5	5	4	5	4	4.56	0.53	มาก	
ข้อที่ 3	4	5	5	5	5	4	5	4	5	4.67	0.50	มากที่สุด	
รวมเฉลี่ย										4.67	0.48	มากที่สุด	
องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ													
ข้อที่ 1	5	5	5	4	5	5	4	5	5	4.78	0.44	มากที่สุด	
ข้อที่ 2	4	5	5	4	5	5	5	5	5	4.78	0.44	มากที่สุด	
ข้อที่ 3	5	4	5	5	4	5	5	4	5	4.67	0.50	มากที่สุด	
รวมเฉลี่ย										4.74	0.46	มากที่สุด	

ตารางที่ 39 แสดงระดับความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้
เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) จากการประเมิน
โดยผู้ทรงคุณวุฒิ (ต่อ)

รูปแบบการพัฒนา ภาวะผู้นำครูด้านการจัด การเรียนรู้เชิงรุก ฯ	ระดับความเป็นไปได้จากความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ											S.D.	แปลผล	
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	คนที่ 6	คนที่ 7	คนที่ 8	คนที่ 9	\bar{X}				
องค์ประกอบที่ 3 เนื้อหาของรูปแบบ														
เรื่องที่ 1	5	5	4	5	5	5	4	5	5	4.78	0.44	มากที่สุด		
เรื่องที่ 2	5	4	5	5	5	5	5	5	5	4.89	0.33	มากที่สุด		
เรื่องที่ 3	5	5	4	5	4	5	5	4	5	4.67	0.50	มากที่สุด		
เรื่องที่ 4	5	4	5	5	5	5	5	5	5	4.89	0.33	มากที่สุด		
รวมเฉลี่ย										4.78	0.42	มากที่สุด		
องค์ประกอบที่ 4 กระบวนการของรูปแบบ														
ขั้นตอนที่ 1	5	4	5	5	5	5	5	5	5	4.89	0.33	มากที่สุด		
ขั้นตอนที่ 2	5	5	4	5	4	5	5	4	5	4.67	0.50	มากที่สุด		
ขั้นตอนที่ 3	5	4	5	5	5	5	5	5	5	4.89	0.33	มากที่สุด		
ขั้นตอนที่ 4	5	5	4	5	5	5	4	5	5	4.78	0.44	มากที่สุด		
ขั้นตอนที่ 5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	4.89	0.33	มากที่สุด		
ขั้นตอนที่ 6	5	5	4	5	4	5	5	4	5	4.67	0.50	มากที่สุด		
ขั้นตอนที่ 7	4	5	4	5	5	5	5	5	5	4.78	0.44	มากที่สุด		
ขั้นตอนที่ 8	4	5	4	5	5	5	5	5	5	4.78	0.44	มากที่สุด		
รวมเฉลี่ย										4.79	0.41	มากที่สุด		
องค์ประกอบที่ 5 การประเมินผลของรูปแบบ														
รายการที่ 1	4	5	5	4	5	5	4	5	4	4.56	0.53	มากที่สุด		
รายการที่ 2	5	5	4	5	5	5	4	5	4	4.67	0.50	มากที่สุด		
รายการที่ 3	5	5	5	4	5	5	4	5	5	4.78	0.44	มากที่สุด		
รายการที่ 4	5	5	4	5	4	5	5	4	5	4.67	0.50	มากที่สุด		
รวมเฉลี่ย										4.67	0.49	มากที่สุด		
เฉลี่ยทั้ง 5 องค์ประกอบ										4.73	0.46	มากที่สุด		

ตารางที่ 40 แสดงระดับความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) จากการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

รูปแบบการพัฒนา ภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ฯ	ระดับความเป็นประโยชน์จากความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ											
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	คนที่ 6	คนที่ 7	คนที่ 8	คนที่ 9	\bar{X}	S.D.	แปลผล
องค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ												
ข้อที่ 1	5	5	5	5	5	4	5	5	5	4.89	0.33	มากที่สุด
ข้อที่ 2	5	5	5	5	5	4	5	5	4	4.78	0.44	มากที่สุด
ข้อที่ 3	5	5	5	5	5	5	5	5	4	4.89	0.33	มากที่สุด
เฉลี่ย										4.85	0.36	มากที่สุด
องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ												
ข้อที่ 1	5	5	5	5	5	4	4	5	5	4.78	0.44	มากที่สุด
ข้อที่ 2	5	5	5	5	5	4	5	5	4	4.78	0.44	มากที่สุด
ข้อที่ 3	5	5	5	5	5	4	5	5	4	4.78	0.44	มากที่สุด
เฉลี่ย										4.78	0.44	มากที่สุด
องค์ประกอบที่ 3 เนื้อหาของรูปแบบ												
เรื่องที่ 1	5	5	5	5	5	5	4	5	5	4.89	0.33	มากที่สุด
เรื่องที่ 2	5	5	5	5	5	5	4	5	5	4.89	0.33	มากที่สุด
เรื่องที่ 3	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
เรื่องที่ 4	5	5	4	5	5	5	5	4	5	4.78	0.44	มากที่สุด
เฉลี่ย										4.89	0.28	มากที่สุด
องค์ประกอบที่ 4 กระบวนการของรูปแบบ												
ขั้นตอนที่ 1	5	5	5	5	5	5	4	5	5	4.89	0.33	มากที่สุด
ขั้นตอนที่ 2	5	5	4	5	5	5	5	4	5	4.78	0.44	มากที่สุด
ขั้นตอนที่ 3	5	5	5	5	5	5	4	5	5	4.89	0.33	มากที่สุด
ขั้นตอนที่ 4	5	5	5	5	5	5	4	5	5	4.89	0.33	มากที่สุด
ขั้นตอนที่ 5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
ขั้นตอนที่ 6	4	5	5	5	5	5	4	5	5	4.78	0.44	มากที่สุด
ขั้นตอนที่ 7	4	5	5	5	5	5	4	5	5	4.78	0.44	มากที่สุด
ขั้นตอนที่ 8	5	5	5	5	5	5	4	5	5	4.89	0.33	มากที่สุด
เฉลี่ย										4.86	0.35	มากที่สุด

ตารางที่ 40 แสดงระดับความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) จากการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ (ต่อ)

รูปแบบการพัฒนา ภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ฯ	ระดับความเป็นประโยชน์จากความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ											
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	คนที่ 6	คนที่ 7	คนที่ 8	คนที่ 9	\bar{X}	S.D.	แปลผล
องค์ประกอบที่ 5 การประเมินผลของรูปแบบ												
รายการที่ 1	4	5	5	5	5	5	5	5	5	4.89	0.33	มากที่สุด
รายการที่ 2	4	5	4	5	5	5	5	5	5	4.78	0.44	มากที่สุด
รายการที่ 3	4	5	5	5	5	4	5	5	5	4.78	0.44	มากที่สุด
รายการที่ 4	4	5	5	5	5	4	5	5	5	4.78	0.44	มากที่สุด
เฉลี่ย										4.81	0.41	มากที่สุด
เฉลี่ยทั้ง 5 องค์ประกอบ										4.84	0.37	มากที่สุด

ตารางที่ 41 แสดงระดับความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) จากการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

คู่มือการใช้รูปแบบ การพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ฯ	ระดับความเหมาะสมจากความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ											
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	คนที่ 6	คนที่ 7	คนที่ 8	คนที่ 9	\bar{X}	S.D.	แปลผล
คำชี้แจง	5	5	4	5	5	5	5	5	5	4.89	0.33	มากที่สุด
ส่วนที่ 1 บทนำ												
ข้อที่ 1	5	4	5	5	5	5	5	5	5	4.89	0.33	มากที่สุด
ข้อที่ 2	5	4	5	5	5	4	5	5	5	4.78	0.44	มากที่สุด
ข้อที่ 3	4	5	5	5	5	5	5	5	5	4.89	0.33	มากที่สุด
เฉลี่ย										4.85	0.37	มากที่สุด
ส่วนที่ 2 การเตรียม การพัฒนาภาวะผู้นำครู ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	5	5	5	4	5	5	4	5	5	4.78	0.44	มากที่สุด
ส่วนที่ 3 การดำเนินการ พัฒนาภาวะผู้นำครูด้าน การจัดการเรียนรู้เชิงรุก	5	4	5	5	5	5	5	5	5	4.89	0.33	มากที่สุด

ตารางที่ 41 แสดงระดับความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) จากการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ (ต่อ)

คู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้	ระดับความเหมาะสมจากความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ											S.D.	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	คนที่ 6	คนที่ 7	คนที่ 8	คนที่ 9	\bar{X}			
ส่วนที่ 4 การติดตามปรับปรุงการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	5	5	5	4	5	5	4	5	5	4.78	0.44	มากที่สุด	
ส่วนที่ 5 เนื้อหาความรู้ประกอบการประชุมปฏิบัติการ													
หน่วยที่ 1	4	5	5	5	5	5	5	5	5	4.89	0.33	มากที่สุด	
หน่วยที่ 2	5	5	5	4	5	5	4	5	5	4.78	0.44	มากที่สุด	
หน่วยที่ 3	5	5	5	5	5	5	5	5	4	4.89	0.33	มากที่สุด	
หน่วยที่ 4	5	5	5	4	5	5	4	5	5	4.78	0.44	มากที่สุด	
เฉลี่ย										4.84	0.39	มากที่สุด	
ส่วนที่ 6 แบบบันทึกการปฏิบัติกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)													
กิจกรรมที่ 1	5	4	5	5	5	5	5	5	5	4.89	0.33	มากที่สุด	
กิจกรรมที่ 2	5	5	4	5	5	5	5	4	5	4.78	0.44	มากที่สุด	
กิจกรรมที่ 3	5	5	5	5	4	5	5	5	5	4.89	0.33	มากที่สุด	
กิจกรรมที่ 4	5	5	5	5	5	4	5	5	5	4.89	0.33	มากที่สุด	
กิจกรรมที่ 5	5	5	5	4	5	5	4	5	5	4.78	0.44	มากที่สุด	
กิจกรรมที่ 6	5	5	5	4	5	5	4	5	5	4.78	0.44	มากที่สุด	
เฉลี่ย										4.84	0.39	มากที่สุด	
ส่วนที่ 7 การตรวจสอบประเมินรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	5	4	5	5	5	4	5	5	5	4.78	0.44	มากที่สุด	
เอกสารอ้างอิง	5	5	4	5	5	5	5	5	5	4.89	0.33	มากที่สุด	
รวมเฉลี่ยทุกรายการ										4.84	0.38	มากที่สุด	

ตารางที่ 42 แสดงระดับความเป็นไปได้ของคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) จากการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

คู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้	ระดับความเป็นไปได้จากความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ											S.D.	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	คนที่ 6	คนที่ 7	คนที่ 8	คนที่ 9	\bar{X}			
คำชี้แจง	5	5	5	5	5	5	5	4	5	4.89	0.33	มากที่สุด	
ส่วนที่ 1 บทนำ													
ข้อที่ 1	5	5	5	4	5	5	4	5	5	4.78	0.44	มากที่สุด	
ข้อที่ 2	5	5	5	5	5	5	5	5	4	4.89	0.33	มากที่สุด	
ข้อที่ 3	5	5	5	5	5	4	5	5	5	4.89	0.33	มากที่สุด	
เฉลี่ย										4.85	0.37	มากที่สุด	
ส่วนที่ 2 การเตรียมการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	5	5	5	4	5	5	4	5	5	4.78	0.44	มากที่สุด	
ส่วนที่ 3 การดำเนินการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	5	5	5	5	5	4	5	5	5	4.89	0.33	มากที่สุด	
ส่วนที่ 4 การติดตามปรับปรุงการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	5	5	5	4	5	5	4	5	5	4.78	0.44	มากที่สุด	
ส่วนที่ 5 เนื้อหาความรู้ประกอบการประชุมปฏิบัติการ													
หน่วยที่ 1	5	5	4	5	5	5	5	4	5	4.78	0.44	มากที่สุด	
หน่วยที่ 2	5	5	5	4	5	5	5	5	5	4.89	0.33	มากที่สุด	
หน่วยที่ 3	5	5	5	5	5	5	5	5	4	4.89	0.33	มากที่สุด	
หน่วยที่ 4	5	5	4	5	5	5	4	5	5	4.78	0.44	มากที่สุด	
เฉลี่ย										4.84	0.39	มากที่สุด	

ตารางที่ 42 แสดงระดับความเป็นไปได้ของคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) จากการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ (ต่อ)

คู่มือการใช้รูปแบบ การพัฒนาภาวะผู้นำครู ด้านการจัดการเรียนรู้ฯ	ระดับความเป็นไปได้จากความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ											
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	คนที่ 6	คนที่ 7	คนที่ 8	คนที่ 9	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ส่วนที่ 6 แบบบันทึกการปฏิบัติกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)												
กิจกรรมที่ 1	5	5	5	4	5	5	5	5	5	4.89	0.33	มากที่สุด
กิจกรรมที่ 2	5	4	5	5	4	5	5	5	5	4.78	0.44	มากที่สุด
กิจกรรมที่ 3	5	5	4	5	5	5	5	5	5	4.89	0.33	มากที่สุด
กิจกรรมที่ 4	5	5	5	5	5	4	5	5	5	4.89	0.33	มากที่สุด
กิจกรรมที่ 5	4	5	5	5	5	5	4	5	5	4.78	0.44	มากที่สุด
กิจกรรมที่ 6	5	5	4	5	5	4	5	5	5	4.78	0.44	มากที่สุด
เฉลี่ย										4.84	0.39	มากที่สุด
ส่วนที่ 7 การตรวจสอบ ประเมินรูปแบบ การพัฒนาภาวะผู้นำครู ด้านการจัดการเรียนรู้ เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ ชุมชนการเรียนรู้ ทางวิชาชีพ (PLC)	5	5	5	4	5	5	5	5	5	4.89	0.33	มากที่สุด
เอกสารอ้างอิง	5	5	5	5	5	4	5	5	5	4.89	0.33	มากที่สุด
รวมเฉลี่ยทุกรายการ										4.85	0.37	มากที่สุด

ตารางที่ 43 แสดงระดับความเป็นประโยชน์ของคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) จากการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

คู่มือการใช้รูปแบบ การพัฒนาภาวะผู้นำครู ด้านการจัดการเรียนรู้ฯ	ระดับความเป็นประโยชน์จากความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ												
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	คนที่ 6	คนที่ 7	คนที่ 8	คนที่ 9	\bar{X}	S.D.	แปลผล	
คำชี้แจง	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	4.89	0.33	มากที่สุด
ส่วนที่ 1 บทนำ													
ข้อที่ 1	5	5	5	4	5	5	4	5	5	4.78	0.44	มากที่สุด	
ข้อที่ 2	5	5	5	5	5	5	5	5	4	4.89	0.33	มากที่สุด	
ข้อที่ 3	5	5	5	5	5	4	5	5	5	4.89	0.33	มากที่สุด	
เฉลี่ย										4.84	0.38	มากที่สุด	
ส่วนที่ 2 การเตรียมการ พัฒนาภาวะผู้นำครูด้าน การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	5	5	5	5	4	5	5	5	5	4.89	0.33	มากที่สุด	
ส่วนที่ 3 การดำเนิน การพัฒนาภาวะผู้นำครู ด้านการจัดการเรียนรู้ เชิงรุก (Active Learning)	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด	
ส่วนที่ 4 การติดตาม ปรับปรุงการพัฒนา ภาวะผู้นำครูด้านการ จัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	5	4	5	5	5	5	5	4	5	4.78	0.44	มากที่สุด	
ส่วนที่ 5 เนื้อหาความรู้ประกอบการประชุมปฏิบัติการ													
หน่วยที่ 1	5	4	5	5	5	5	5	5	5	4.89	0.33	มากที่สุด	
หน่วยที่ 2	5	5	4	5	5	4	5	5	5	4.78	0.44	มากที่สุด	
หน่วยที่ 3	5	5	4	5	5	5	5	5	5	4.89	0.33	มากที่สุด	
หน่วยที่ 4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด	
เฉลี่ย										4.89	0.28	มากที่สุด	

ตารางที่ 43 แสดงระดับความเป็นประโยชน์ของคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) จากการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ (ต่อ)

คู่มือการใช้รูปแบบ การพัฒนาภาวะผู้นำครู ด้านการจัดการเรียนรู้ฯ	ระดับความเป็นประโยชน์จากความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ											
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	คนที่ 6	คนที่ 7	คนที่ 8	คนที่ 9	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ส่วนที่ 6 แบบบันทึกการปฏิบัติกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)												
กิจกรรมที่ 1	5	5	5	5	4	5	5	5	4	4.78	0.44	มากที่สุด
กิจกรรมที่ 2	5	5	5	5	4	5	5	5	5	4.89	0.33	มากที่สุด
กิจกรรมที่ 3	5	4	5	4	4	5	5	5	5	4.67	0.50	มากที่สุด
กิจกรรมที่ 4	5	5	5	4	5	5	4	5	5	4.78	0.44	มากที่สุด
กิจกรรมที่ 5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	4.89	0.33	มากที่สุด
กิจกรรมที่ 6	5	5	5	5	5	5	4	5	5	4.89	0.33	มากที่สุด
เฉลี่ย										4.82	0.40	มากที่สุด
ส่วนที่ 7 การตรวจสอบ ประเมินรูปแบบการ พัฒนาภาวะผู้นำครู ด้านการจัดการเรียนรู้ เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ ชุมชนการเรียนรู้ทาง วิชาชีพ (PLC)	5	5	5	5	5	5	5	4	5	4.89	0.33	มากที่สุด
เอกสารอ้างอิง	5	5	5	5	5	4	5	5	5	4.89	0.33	มากที่สุด
รวมเฉลี่ยทุกรายการ										4.88	0.31	มากที่สุด

ตารางที่ 44 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบเขียนสะท้อนผลการเปิดชั้นเรียน (Open Class)

ที่	ประเด็นในการศึกษา เอกสาร ตำรา งานวิจัย	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ							IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	รวม			
1	การจัดการเรียนรู้ของครู	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	
2	บรรยากาศในชั้นเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	
3	กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	
4	แนวคิดของผู้เรียนที่น่าสนใจ	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80	สอดคล้อง	
5	พฤติกรรมของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	
6	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการพัฒนา การจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	

ตารางที่ 45 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบเขียนสะท้อนคิดการประชุมถอดบทเรียน

ที่	ประเด็นในการศึกษา เอกสาร ตำรา งานวิจัย	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ							IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	รวม			
1	สิ่งที่ทำได้ดีในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	
2	ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการจัด การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	
3	ปัญหา/อุปสรรคที่เกิดขึ้น ข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	
4	สิ่งที่ทำได้ดีของชุมชนการเรียนรู้ ทางวิชาชีพ (PLC)	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80	สอดคล้อง	
5	ปัจจัยแห่งความสำเร็จของชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	
6	ปัญหา/อุปสรรคที่เกิดขึ้น และ ข้อเสนอแนะการดำเนินงานของชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง	

ตารางที่ 46 แสดงผลการประเมินภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
 ของครูโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์) ปีการศึกษา 2563 จากการประเมิน
 โดยผู้บริหารสถานศึกษา

ครู คนที่	ระดับคุณภาพของผลการประเมินแต่ละตัวบ่งชี้ ของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)																				รวมเฉลี่ย			
	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	1.7	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	3.1	3.2	3.3	3.4	3.5	4.1	4.2	4.3	4.4	4.5	\bar{X}	S.D.
1	5	4	5	5	4	5	5	5	5	5	4	4	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	4.77	0.42
2	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	4.95	0.21
3	5	5	4	4	5	5	5	4	5	5	5	5	4	5	4	5	5	5	5	4	5	5	4.73	0.45
4	5	5	5	5	5	5	5	5	4	4	4	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	4.82	0.39
5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.91	0.29
6	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.91	0.29
7	5	4	4	4	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.82	0.39
8	5	5	5	5	5	4	5	4	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.86	0.34
9	5	4	4	5	5	5	5	4	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.82	0.39
10	5	5	5	4	5	5	5	4	5	5	4	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.82	0.39
11	5	5	5	5	5	4	4	5	5	4	4	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.77	0.42
12	5	5	4	5	5	5	5	5	5	4	5	4	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.82	0.39
13	5	4	4	5	5	4	5	4	4	4	4	4	4	4	5	5	5	4	5	4	4	4	4.36	0.48
14	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.91	0.29
15	5	5	4	5	5	4	5	4	4	5	4	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.73	4.86
16	5	5	5	5	5	5	5	4	5	4	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.86	0.34
17	5	5	5	5	5	5	5	4	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.91	0.29
18	5	5	5	5	5	5	5	4	4	5	5	5	4	5	4	5	5	5	5	5	5	5	4.82	0.39
19	5	4	5	5	5	5	5	4	4	4	5	4	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.73	0.45
20	5	5	5	4	5	4	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.86	0.34
21	5	5	4	5	5	4	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.86	0.34
22	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.95	0.21
23	4	4	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.86	0.34
24	4	4	4	4	5	5	5	5	5	5	5	4	4	4	4	5	4	5	4	4	4	4	4.41	0.49
25	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.91	0.29
26	5	4	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.86	0.34
27	5	4	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.86	0.34
28	5	4	5	5	5	5	5	4	4	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	4	5	5	4.77	0.42
29	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.95	0.21
30	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	4	5	4	4	4	4	4	4	4.09	0.29
\bar{X}	4.9	4.6	4.6	4.7	4.9	4.7	4.9	4.4	4.7	4.7	4.7	4.7	4.3	4.9	4.8	5	4.9	4.9	4.9	4.8	4.9	4.9		
S.D	0.31	0.49	0.48	0.45	0.25	0.43	0.25	0.51	0.45	0.47	0.47	0.45	0.49	0.31	0.41	0	0.25	0.25	0.25	0.38	0.31	0.31		

ตารางที่ 47 แสดงผลการประเมินภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครู
โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ปีการศึกษา 2563 จากการประเมินโดยศึกษานิเทศก์

ครู คนที่	ระดับคุณภาพของผลการประเมินแต่ละตัวบ่งชี้ ของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)																				รวมเฉลี่ย			
	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	1.7	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	3.1	3.2	3.3	3.4	3.5	4.1	4.2	4.3	4.4	4.5	X̄	S.D.
1	5	4	4	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	4.82	0.39
2	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	4.95	0.21
3	5	4	4	4	5	5	5	4	4	4	5	5	4	4	4	5	5	5	5	4	5	4	4.50	0.50
4	5	5	4	5	5	5	5	5	4	5	4	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	4	4.77	0.42
5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.91	0.29
6	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.91	0.29
7	4	4	4	4	4	5	5	4	4	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	4	4.55	0.50
8	5	5	5	5	5	4	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.91	0.28
9	5	4	4	5	5	5	5	4	4	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	4.73	0.45
10	5	5	4	4	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	4	4.77	0.42
11	5	5	4	4	5	4	4	4	4	4	4	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	4.59	0.49
12	5	4	4	5	4	5	5	4	4	4	4	4	4	5	4	5	5	5	5	5	5	4	4.50	0.50
13	4	4	4	4	5	4	5	4	4	4	4	4	4	4	5	5	5	5	5	4	5	4	4.36	0.48
14	5	5	5	5	4	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.91	0.28
15	5	4	5	4	4	4	5	4	4	5	4	5	4	5	5	5	5	5	5	4	5	5	4.59	0.49
16	5	5	4	5	5	5	5	4	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	4	4.77	0.42
17	5	5	4	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	4.86	0.34
18	5	4	4	5	5	5	4	4	4	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	4.73	0.45
19	4	4	4	4	5	4	4	4	4	4	5	4	4	5	4	5	5	5	5	4	5	4	4.36	0.48
20	4	4	5	4	5	4	4	4	5	4	5	4	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	4.59	0.49
21	5	5	4	5	5	4	5	5	4	4	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	4	4.73	0.45
22	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	4	5	4.91	0.29
23	4	4	4	4	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	4.73	0.45
24	4	4	4	4	5	4	5	4	5	4	5	4	4	4	4	5	5	5	4	4	5	5	4.41	0.49
25	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	4	4.91	0.29
26	5	4	4	5	5	5	5	4	4	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	4	4.73	0.45
27	4	4	4	4	5	5	5	4	5	5	5	5	4	4	5	5	5	5	5	5	5	5	4.68	0.47
28	5	4	4	4	5	4	5	4	4	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	4	4.64	0.48
29	5	5	4	5	5	5	5	4	4	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.82	0.39
30	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	4	4	4	4	4	4	4.05	0.21
X̄	4.7	4.4	4.3	4.5	4.8	4.6	4.8	4.3	4.4	4.6	4.7	4.7	4.5	4.8	4.7	5	4.9	4.9	4.9	4.6	4.9	4.4		
S.D.	0.45	0.51	0.47	0.51	0.41	0.48	0.38	0.47	0.5	0.49	0.43	0.43	0.51	0.38	0.45	0	0.18	0.18	0.25	0.49	0.31	0.51		

ตารางที่ 48 แสดงผลการประเมินภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครู
โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานูเคราะห์) ปีการศึกษา 2563 จากการประเมินโดยครูที่
ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ

ครู คนที่	ระดับคุณภาพของผลการประเมินแต่ละตัวบ่งชี้ ของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)																				รวมเฉลี่ย			
	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	1.7	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	3.1	3.2	3.3	3.4	3.5	4.1	4.2	4.3	4.4	4.5	\bar{X}	S.D.
1	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	4	4	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	4.82	0.39
2	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	4.95	0.21
3	5	5	4	4	5	5	5	4	4	4	5	5	4	5	4	5	5	5	5	4	5	5	4.64	0.48
4	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	4	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	4.86	0.34
5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.91	0.29
6	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5.00	0
7	5	5	4	4	5	5	5	5	4	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.82	0.39
8	5	5	5	5	5	4	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.91	0.29
9	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.91	0.29
10	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.91	0.29
11	5	5	4	5	5	4	4	5	4	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.77	0.42
12	5	5	4	5	5	5	5	5	4	4	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.82	0.39
13	5	4	5	5	5	4	5	5	4	4	5	4	5	4	5	5	5	5	5	4	5	5	4.68	0.47
14	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5.00	0
15	5	5	4	4	5	4	5	5	4	5	4	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.73	0.45
16	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.91	0.29
17	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.95	0.21
18	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	4	5	5	5	5	5	5	5	4.91	0.28
19	5	4	4	4	5	5	5	5	4	4	5	4	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.68	0.47
20	5	4	5	4	5	4	5	5	5	4	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.77	0.42
21	5	5	5	5	5	4	5	5	4	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.86	0.34
22	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.95	0.21
23	5	5	4	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.91	0.29
24	4	4	4	4	5	5	5	5	5	4	5	4	5	5	4	5	5	5	4	4	5	5	4.59	0.49
25	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5.00	0
26	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.91	0.29
27	5	4	5	4	5	5	5	5	4	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.82	0.39
28	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	4.91	0.29
29	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.95	0.21
30	5	4	4	4	4	4	4	5	4	4	4	4	4	5	4	5	4	4	4	4	5	5	4.27	0.45
\bar{X}		4.9	4.7	4.6	4.6	4.9	4.7	4.9	4.6	4.6	4.7	4.7	4.7	4.9	4.8	5	4.9	4.9	4.9	4.8	5	5		
S.D.		0.18	0.47	0.48	0.48	0.25	0.43	0.25	0.5	0.49	0.45	0.43	0.47	0.25	0.41	0	0.18	0.18	0.25	0.38	0	0		

ภาคผนวก ง

คู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

คู่มือ

การใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครู
ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

โดย

นายสันติ มุ่งหมาย

โรงเรียนบ้านต๋อม (ต๋อมประชานุกเคราะห์)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

คู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อให้ความรู้ แนวทาง วิธีการปฏิบัติ ต่าง ๆ ในการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยมุ่งเน้นพัฒนา ความรู้ ความสามารถ ทักษะ และเจตคติ เพื่อให้ครูผู้สอนเกิดองค์ความรู้ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) การประเมินสมรรถนะสำคัญของ ผู้เรียน การมีภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) สามารถจัดการเรียนรู้ให้มี ประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างแท้จริง ผู้วิจัยได้แบ่งเนื้อหาของคู่มือ ดังนี้

คำชี้แจง

ส่วนที่ 1 บทนำ

ส่วนที่ 2 การเตรียมการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

ส่วนที่ 3 การดำเนินการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

ส่วนที่ 4 การติดตาม ปรับปรุงการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

(Active Learning)

ส่วนที่ 5 เนื้อหาความรู้ประกอบการประชุมปฏิบัติการ

ส่วนที่ 6 การปฏิบัติกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

ส่วนที่ 7 การตรวจสอบ ประเมินผลการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัด

การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ คณะครู และบุคลากรทางการศึกษาที่มี ส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินการพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือการใช้รูปแบบ การพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์) เล่มนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร สถานศึกษา ครูผู้สอน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของโรงเรียนให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งนี้ หากมีข้อเสนอแนะใดที่จะทำให้คู่มือ การใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์) เล่มนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น โปรดแจ้งให้ ผู้วิจัยทราบด้วย จักขอบคุณยิ่ง

นายสันติ มุ่งหมาย

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	
สารบัญ	
คำชี้แจง	ก
ส่วนที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ	1
1.2 รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	3
1.3 คำนิยามศัพท์	6
ส่วนที่ 2 การเตรียมการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	12
2.1 การแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาภาวะผู้นำครู	12
2.2 การจัดทำคำรับรองการปฏิบัติงาน	15
2.3 การประชุมจัดทำแผนการปฏิบัติงาน	18
ส่วนที่ 3 การดำเนินการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	24
3.1 การประชุมปฏิบัติการเพิ่มความรู้ความเข้าใจ	24
3.2 การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	34
ส่วนที่ 4 การติดตาม ปรับปรุงการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	37
4.1 นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล	37
4.2 เปิดชั้นเรียน (Open Class)	38
4.3 ประชุมถอดบทเรียน	38
ส่วนที่ 5 เนื้อหาความรู้ประกอบการประชุมปฏิบัติการ	39
5.1 หน่วยที่ 1 ความรู้เรื่องสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	39
5.2 หน่วยที่ 2 ความรู้เรื่องภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	48
5.3 หน่วยที่ 3 ความรู้เรื่องชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	53
5.4 หน่วยที่ 4 ความรู้เรื่องการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	54
ส่วนที่ 6 แบบบันทึกการปฏิบัติกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	58
ส่วนที่ 7 การตรวจสอบ ประเมินผลการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	70

คำชี้แจง

คู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เป็นเอกสารที่ให้ความรู้ แนวทาง วิธีการปฏิบัติต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ดังนี้ คือ คำชี้แจง, ส่วนที่ 1 บทนำ, ส่วนที่ 2 การเตรียมการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning), ส่วนที่ 3 การดำเนินการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning), ส่วนที่ 4 การติดตาม ปรับปรุงการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning), ส่วนที่ 5 เนื้อหาความรู้ประกอบการประชุมปฏิบัติการ, ส่วนที่ 6 แบบบันทึกการปฏิบัติกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ส่วนที่ 7 การตรวจสอบ ประเมินผลการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และเอกสารอ้างอิง จัดทำขึ้นสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
2. เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนใช้เป็นเอกสารประกอบการประชุมปฏิบัติการเพิ่มความเข้าใจในการสร้างภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
3. เพื่อให้ครูผู้สอนใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
4. เพื่อให้ครูผู้สอนใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะสำคัญด้านความสามารถในการคิดของนักเรียน
5. เพื่อให้ครูผู้สอนใช้เป็นแนวทางในการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) พัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

ข้อเสนอแนะในการนำรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ไปใช้ให้ประสบผลสำเร็จ ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องตระหนักและให้ความสำคัญในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

- 1) ควรนำการไลน์สดผ่านเฟสบุ๊กโรงเรียนมาเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์การจัดการเรียนรู้ของสมาชิกในกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ด้วย เพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้ปกครองนักเรียน ศึกษานิเทศก์ เพื่อนครู ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้สนใจได้เข้าเยี่ยมชม แลกเปลี่ยนเรียนรู้

-๗-

2) ควรนำการไลน์สดผ่านเฟสบุ๊กโรงเรียนมาใช้ในกิจกรรมการเปิดชั้นเรียน (Open Class) ด้วย เพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้ปกครองนักเรียน ศิษยานุศิษย์ เพื่อนครู ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้สนใจได้เข้าเยี่ยมชม สะท้อนผลการจัดการเรียนรู้

3) การทำงานแบบมีส่วนร่วมเป็นหัวใจสำคัญของความสำเร็จ โดยมีผู้บริหารเป็นผู้นำ

4) ผู้บริหารจะต้องทำงานโดยยึดหลักการของรูปแบบ และวัตถุประสงค์ของรูปแบบ

5) การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล เป็นสิ่งที่ผู้บริหารจะต้องดำเนินการในทุกขั้นตอนของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ดังนี้ การแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนา การจัดทำคำรับรองการปฏิบัติงาน การจัดทำแผนปฏิบัติงาน การประชุมปฏิบัติการเพิ่มความเข้าใจ การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) การกำกับ ติดตาม ประเมินผล การเปิดชั้นเรียน (Open Class) และการประชุมถอดบทเรียน

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ

“ครู” คือบุคลากรซึ่งประกอบวิชาชีพหลักทางด้านการเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นบุคลากรที่มีบทบาทสำคัญในกระบวนการจัดการศึกษา เพราะเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดผู้เรียนมากที่สุด (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2558) ดังนั้น ครูต้องเป็นผู้เรียนรู้ มีจิตวิญญาณความเป็นครูมีความแม่นยำทางวิชาการ และมีทักษะการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายตอบสนองผู้เรียนเป็นรายบุคคล เป็นผู้สร้างสรรค์นวัตกรรม และทักษะในการใช้เทคโนโลยี (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562) ครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องมีสมรรถนะตรงตามสายงาน และมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560)

ผลการจัดการศึกษาของประเทศในทุกระดับยังคงมีปัญหา ทั้งในด้านคุณภาพของคนไทยที่ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาระดับต่าง ๆ ที่ยังมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา คุณลักษณะ และทักษะอยู่ในระดับที่ยังไม่น่าพึงพอใจ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) ซึ่งปัจจุบันจะพบว่าครูผู้สอนในระดับพื้นฐานส่วนใหญ่ มีการสอนแบบบรรยายหรือบอกความรู้กับผู้เรียนเป็นหลัก ผู้เรียนเองก็ฟัง จดจำ และท่องในสิ่งที่ครูสอน คุณสมบัติของผู้เรียนจึงมีลักษณะชัดเจน คือ มีความสามารถในการจด การจำ และการท่องไปด้วย คุณลักษณะในยุคใหม่จึงไม่เกิดขึ้นอย่างที่เรากำลังต้องการ (ไพฑูริย์สินลารัตน์, 2558) การปฏิบัติงานของครูมีปัญหาในทางปฏิบัติหลายประการคือ ครูผู้สอนไม่ได้จบการศึกษาในวิชาเอก ครูมีศักยภาพไม่เพียงพอต่อการสอนและไม่ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การพัฒนาอบรมครูส่วนใหญ่เป็นการอบรมตามที่หน่วยงานต้นสังกัดเป็นผู้กำหนด ทั้งเรื่องเนื้อหาหลักสูตร และวิธีการฝึกอบรม ไม่สอดคล้องกับความต้องการของครู หลักสูตรในการพัฒนาครูไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงของห้องเรียน การพัฒนาครูมีการใช้นวัตกรรมเดิม ๆ มีระยะเวลาสั้น ไม่เหมาะสมกับเนื้อหา ส่วนใหญ่ใช้การบรรยายในการฝึกอบรมขาดการเชื่อมโยงกับกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียน เน้นหลักการ/ทฤษฎีมากกว่าลงมือปฏิบัติ ส่งผลให้ครูไม่สามารถประยุกต์ใช้ความรู้จากการอบรมพัฒนา เป็นการฝึกอบรมระยะสั้น ผลการพัฒนาไม่สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนของครูได้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2558)

รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ระดับการศึกษาปฐมวัย และการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ปีการศึกษา 2561 พบว่า มีนักเรียนเพียงร้อยละ 66.67 เท่านั้นที่มีผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิดในระดับดี-ดีมาก ยังไม่บรรลุผลตามเป้าหมายที่โรงเรียนกำหนด คือ นักเรียนร้อยละ 75.00 จะต้องมีการประเมิน

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิดในระดับดี-ดีมาก ทั้งนี้ เนื่องจากว่า ครูโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ส่วนใหญ่ใช้การสอนแบบบรรยายหรือบอกความรู้กับผู้เรียนเป็นหลัก เน้นให้ผู้เรียนฟัง จดจำ และท่องจำในสิ่งที่ครูสอน ยังไม่เน้นการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ครูต่างคนก็ต่างทำงาน ครูขาดภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ไม่สามารถชักจูงเพื่อนครูให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกระบวนการทำงานการพัฒนาการจัดการ ซึ่งเกิดจาก การพัฒนาครูของโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ในปัจจุบันเน้นการใช้รูปแบบให้ครูไปเข้ารับการอบรมจากหน่วยงานต้นสังกัด และหรือบริษัทเอกชนที่จัดขึ้นตามสถานที่ต่าง ๆ นอกโรงเรียน (โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์), 2562)

จากปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ดังกล่าวมาข้างต้น ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูได้ประชุมร่วมกันวิเคราะห์ปัญหา และระดมสมองหาแนวทางแก้ไข สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำครูในด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นสมรรถนะที่สำคัญและจำเป็นต้องพัฒนาให้เกิดขึ้นกับครูในโรงเรียน ครูที่มีภาวะผู้นำจะสามารถชักจูงเพื่อนครูให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกระบวนการทำงาน มีความรับผิดชอบต่อการตัดสินใจทำกิจกรรมร่วมกัน ก่อให้เกิดการพัฒนาการเรียนการสอน ทำให้การจัดการเรียนรู้บรรลุวัตถุประสงค์ โดยมุ่งเน้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงคุณภาพในระดับปฏิบัติ คือห้องเรียน อันจะส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ตามแนวนโยบายและจุดเน้นการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ.2562 ที่ว่า การจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา ครูและนักเรียนสร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน และจัดการเรียนรู้แบบองค์รวม จัดแหล่งเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ มีจุดเน้น คือ เรียนรู้ด้วยวิธีการ Active Learning (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561) และนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ.2562 กำหนดแนวทางการพัฒนาครูด้วยการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ส่งเสริมและพัฒนาครูให้ออกแบบการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการวัดประเมินผลที่เน้นทักษะการคิดขั้นสูง (Higher Order Thinking) ผ่านกิจกรรมการปฏิบัติจริง (Active Learning) (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561) และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community) เป็นแนวคิดการพัฒนาบุคลากรอีกลักษณะหนึ่งที่น่าสนใจในการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาบุคลากรให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในวงวิชาชีพเดียวกันที่มีกระบวนการมากกว่าการฝึกอบรม โดยเป็นการรวมตัวกันเป็นกลุ่มเพื่อเรียนรู้ร่วมกันอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เป็นเครื่องมือสำคัญที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง นั่นคือวิธีทำงานเปลี่ยนไป ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเปลี่ยนไป วัฒนธรรมองค์กรเปลี่ยน (วิจารณ์พานิช, 2555) ซึ่งหัวใจสำคัญที่สุดของ PLC คือมันเป็นเครื่องมือในการดำรงชีวิตที่ดีของครูในยุคศตวรรษที่ 21 ที่การเรียนรู้ในโรงเรียน และมหาวิทยาลัย ต้องเปลี่ยนไปจากเดิมโดยสิ้นเชิง โดยครูต้องเปลี่ยนบทบาทจาก “ครูสอน” (Teacher) มาเป็น “ครูฝึก” (Coach) หรือครูผู้อำนวยความสะดวก

ในการเรียน (Learning Facilitator) ห้องเรียนต้องเปลี่ยนจากห้องสอน (Class Room) มาเป็นห้องทำงาน (Studio) (วิจารณ์ พานิช, 2559) ดังนั้น ชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ หรือ PLC จึงเป็นกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ด้วยการรวมตัว ร่วมใจ ร่วมพลัง ร่วมทำ และร่วมเรียนรู้ร่วมกัน ระหว่างครู นักเรียน ผู้บริหาร ผู้ปกครอง ชุมชน นักการศึกษา บนพื้นฐานความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตร ครูเป็นผู้นำ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ดูแลผู้สนับสนุน โดยมุ่งเป้าหมายของการใช้ PLC ในการพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562)

ดังนั้น ข้าพเจ้านายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) เห็นว่า ครูคือบุคคลสำคัญ และเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิดให้บรรลุเป้าหมาย จึงได้ดำเนินการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) อย่างต่อเนื่อง โดยนำเอาแนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ซึ่งเป็นกระบวนการที่ครูรวมตัวกันเป็นกลุ่มเพื่อแบ่งปันประสบการณ์ ร่วมกันจัดการเรียนรู้ มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) สู่การพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด ด้วยการทำวิจัยเรื่อง “รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)” ขึ้น ดังนั้น เพื่อให้การพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและได้ประสิทธิผล ข้าพเจ้าจึงจัดทำคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ขึ้น เป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

1.2 รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลการวิจัยเกี่ยวกับองค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) การขับเคลื่อนชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) องค์ประกอบของรูปแบบ สังเคราะห์ขึ้นเป็นโครงสร้าง แบบแผนความสัมพันธ์ คำอธิบาย ไดอะแกรม หรือแผนภาพ ที่แสดงความสัมพันธ์ของปัจจัยหรือองค์ประกอบของสิ่งที่ศึกษา เพื่อให้เข้าใจง่าย มองเห็นเป็นรูปธรรม เป็นเครื่องมือทางความคิดที่สามารถยึดถือเป็นแนวทางในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ จัดเป็นรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัด

-4-

การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ คือ หลักการของรูปแบบ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ เนื้อหาของรูปแบบ กระบวนการของรูปแบบการวัดและประเมินผลของรูปแบบ ซึ่งนำมาเขียนเป็นไดอะแกรมหรือแผนภาพที่แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบเชิงระบบ ดังแสดงในแผนภาพที่ 2

แผนภาพที่ 2 รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีรายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบ ดังนี้

1.2.1 หลักการของรูปแบบ

รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีหลักการสำคัญ ดังนี้

- 1) เป็นรูปแบบที่พัฒนาขึ้นโดยยึดแนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
- 2) เป็นรูปแบบการพัฒนาครูสู่การพัฒนาผู้เรียนโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานการพัฒนา
- 3) เป็นรูปแบบการพัฒนาที่ใช้กระบวนการเรียนรู้ร่วมกันผ่านการฝึกปฏิบัติจริง

1.2.2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- 1) เพื่อพัฒนาให้ครูมีภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
- 2) เพื่อให้ครูร่วมกันพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
- 3) เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีสมรรถนะสำคัญด้านความสามารถในการคิด

1.2.3 เนื้อหาของรูปแบบ

รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชาชนเคราะห์) มีเนื้อหา ดังนี้

- หน่วยที่ 1 ความรู้เรื่องสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
- หน่วยที่ 2 ความรู้เรื่องการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
- หน่วยที่ 3 ความรู้เรื่องภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
- หน่วยที่ 4 ความรู้เรื่องชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

1.2.4 กระบวนการของรูปแบบ

รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชาชนเคราะห์) มีกระบวนการ 8 ขั้นตอน

- ขั้นตอนที่ 1 แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนา
- ขั้นตอนที่ 2 จัดทำคำรับรองการปฏิบัติงาน
- ขั้นตอนที่ 3 ประชุมจัดทำแผนปฏิบัติงาน
- ขั้นตอนที่ 4 ประชุมปฏิบัติการเพิ่มความรู้ความเข้าใจ
- ขั้นตอนที่ 5 สร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
- ขั้นตอนที่ 6 นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล
- ขั้นตอนที่ 7 เปิดชั้นเรียน (Open Class)
- ขั้นตอนที่ 8 ประชุมถอดบทเรียน

1.2.5 การประเมินผลของรูปแบบ

รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีการประเมินผล ดังนี้

- 1) ประเมินภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้แบบประเมินภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้
 - (1) การมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
 - (2) การเป็นครูผู้นำการเปลี่ยนแปลง
 - (3) การพัฒนาตนเองและเพื่อนครู
 - (4) การมีความรู้ความสามารถในการใช้หลักสูตร

2) ประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด โดยครูผู้สอนประเมินด้วยการตรวจชิ้นงาน และสังเกตจากการปฏิบัติงาน บันทึกผลลงในแบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด

3) ประเมินผลงานการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครู

4) สอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

1.3 คำนิยามศัพท์

1.3.1 ภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) หมายถึง คุณลักษณะและพฤติกรรมของครูที่แสดงออกถึงความเป็นผู้นำในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติจริงผ่านสถานการณ์ปัญหาปลายเปิด น่าสนใจ มีเงื่อนไขนำไปสู่การคิดที่หลากหลาย ผู้เรียนได้คิดวางแผนแก้ปัญหา อภิปรายสรุป สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง เป็นที่ยอมรับและเชื่อถือจากเพื่อนครู สามารถชักจูงเพื่อนครูให้เปลี่ยนแปลงกระบวนการพัฒนาการเรียนการสอน ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งตนเอง เพื่อนครู นักเรียน ซึ่งเป็นสมรรถนะที่สำคัญและจำเป็นต้องพัฒนาให้เกิดขึ้นกับครูประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ ดังนี้

1) การมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) หมายถึง การมีความรู้และทักษะในการจัดการเรียนรู้ของครูที่เน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติจริงผ่านสถานการณ์ปัญหาปลายเปิด น่าสนใจ มีเงื่อนไขนำไปสู่การคิดที่หลากหลาย ผู้เรียนได้คิดวางแผน แก้ปัญหา อภิปรายสรุป สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง มีตัวบ่งชี้ ดังนี้ (1) การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) (2) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติจริงผ่านสถานการณ์ปัญหาปลายเปิด (3) การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (4) การให้ผู้เรียนได้แก้ปัญหาแบบมีเงื่อนไขนำไปสู่การคิดที่หลากหลาย (5) การให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แบบร่วมกันแก้ปัญหาเป็นทีม (6) การให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยความหมายและนำไปใช้ในสถานการณ์อื่น ๆ ได้ (7) การเป็นผู้อำนวยความสะดวก ให้คำปรึกษา ดูแลนักเรียน

2) การเป็นครูผู้นำการเปลี่ยนแปลง หมายถึง การแสดงออกของครูผู้ที่มีวิสัยทัศน์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนางาน มีตัวบ่งชี้ ดังนี้คือ (1) การใช้นวัตกรรมในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ (2) การศึกษาเรียนรู้พัฒนาความสามารถอยู่ตลอดเวลา (3) การเป็นผู้ที่ได้รับ การยอมรับ ไว้วางใจ และเชื่อถือจากเพื่อนครู (4) การกระตุ้นผู้อื่นให้ร่วมมือพัฒนาผู้เรียนและวิชาชีพ (5) การปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นภายใต้ระบบที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมได้

3) การพัฒนาตนเองและเพื่อนครู หมายถึง การแสดงออกของครูที่มีความสนใจ มุ่งมั่นพัฒนาตนเอง ทำตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีตัวบ่งชี้ ดังนี้ (1) การมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ (2) การพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (3) การเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพครู

อย่างสม่ำเสมอ (4) การเข้าร่วมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง (5) การสนับสนุนและช่วยเหลือเพื่อนครูให้พัฒนาตนเอง

4) การมีความรู้ความสามารถในการใช้หลักสูตร หมายถึง การแสดงออกของครูในการนำหลักสูตรลงสู่การปฏิบัติในชั้นเรียน มีตัวบ่งชี้ ดังนี้ (1) การวิเคราะห์หลักสูตร (2) การจัดทำหน่วยการเรียนรู้ (3) การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) (4) การจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ (5) การวัดผลประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

1.3.2 การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) หมายถึง การจัดการเรียนรู้ของครูที่เน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติจริงผ่านสถานการณ์ปัญหาปลายเปิด น่าสนใจ มีเงื่อนไขนำไปสู่การคิดที่หลากหลาย ผู้เรียนได้วางแผน แก้ปัญหา อภิปรายสรุป สร้างองค์ความรู้ ด้วยตนเอง ผู้เรียนได้ใช้ทักษะการพูด ฟัง อ่าน เขียน แสดงความคิดเห็น และมีการเรียนรู้แบบร่วมแรง ร่วมใจ แก้ปัญหาเป็นทีม การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสังเคราะห์กระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เป็น 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 เตรียมพร้อมเข้าสู่การเรียนรู้ เป็นขั้นตอนสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ กระตุ้นสมอง โดยใช้การเคลื่อนไหวร่างกาย ร้องเพลง การทำสมาธิ ทบทวนความรู้เดิม เป็นการสร้างบรรยากาศของการมีส่วนร่วม การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนและเพื่อนในชั้นเรียน รวมถึงการส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ร่วมกันได้อย่างหลากหลาย

ขั้นที่ 2 นำเสนอสถานการณ์ปัญหาปลายเปิด เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนนำเสนอสถานการณ์ปัญหาที่น่าสนใจ ทำทลายความสามารถของผู้เรียน เชื่อมโยงระหว่างเนื้อหาในบทเรียนกับสิ่งที่ผู้เรียนอาจพบเจอในชีวิตประจำวัน สร้างกติกาหรือเงื่อนไขนำไปสู่การคิดที่หลากหลาย เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้อภิปรายซักถามในสิ่งที่สงสัย

ขั้นที่ 3 ดำเนินการแก้ปัญหา เป็นขั้นตอนที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ระดมสมอง ช่วยกันวิเคราะห์ปัญหาและหาเหตุผลมาอธิบายเกี่ยวกับสถานการณ์ปัญหา ให้ผู้เรียนตั้งคำถามและหาแนวทางไปสู่คำตอบร่วมกัน โดยอาศัยความรู้เดิมของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม ร่วมกันในการคิดแก้ปัญหา ซึ่งจะมีการสื่อสารและแสดงความคิดเห็นของกลุ่ม เป็นขั้นตอนการให้ผู้เรียนได้ดำเนินการแสวงหาข้อมูล โดยผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนได้แสวงหาข้อมูลความรู้เพื่อแก้โจทย์ปัญหาร่วมกันเป็นกลุ่มหรือด้วยตนเอง ด้วยวิธีการที่หลากหลาย โดยครูผู้สอนจะคอยสังเกต และค้นหาแนวคิดของนักเรียนระหว่างที่นักเรียนแก้ปัญหาด้วยตัวเอง

ขั้นที่ 4 อภิปรายสะท้อนความคิด เป็นขั้นตอนการให้ผู้เรียนนำเสนอผลงานที่แสดงถึงกระบวนการเรียนรู้ ตั้งแต่ต้นจนได้คำตอบของปัญหา โดยให้ผู้เรียนออกมานำเสนอแนวคิดของตนเองหรือแนวคิดของกลุ่ม แล้วร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกลุ่มอื่น ๆ เปรียบเทียบความเหมือนและความต่างของแนวคิดระหว่างกลุ่ม ครูผู้สอนพยายามหาเหตุผลของแนวคิดของนักเรียนแต่ละคน

ขั้นที่ 5 สรุป สร้างองค์ความรู้ เป็นขั้นตอนที่ครูถามคำถามให้ผู้เรียนร่วมกัน นำเหตุผลของแนวคิดของนักเรียนแต่ละคน มารวบรวมและหาความเชื่อมโยงสิ่งที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ จัดเรียงจุดเด่นของแนวคิดต่าง ๆ ให้เป็นระบบ สังเคราะห์สรุปองค์ความรู้สิ่งที่ได้เรียนรู้

ขั้นที่ 6 ประเมินผล เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันประเมินผลงานของตัวเอง ทั้งการร่วมกันทำงานแก้ปัญหา การนำเสนอผลงาน และการประเมินชิ้นงาน

1.3.3 ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) หมายถึง เป็นการรวมกลุ่มของครู ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน และนักการศึกษา เพื่อร่วมกันพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูสู่การพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน บนพื้นฐานความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตร ผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกับการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงในห้องเรียน การถอดบทเรียน การสะท้อนผล และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง ด้วยการทำงานเป็นทีมร่วมมือ ร่วมใจ ร่วมพลัง ทำให้สมาชิกในกลุ่มได้สร้างองค์ความรู้ ทักษะ ความสามารถ มีความสุขในการทำงาน ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ ดังนี้

1) การมีวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วมกัน เป็นพื้นฐานสำคัญของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่จะต้องสร้างให้เกิดขึ้น ประกอบด้วย ครู ผู้บริหาร และบุคลากรร่วมกันสร้างภาพความสำเร็จ และทิศทางของโรงเรียน มีพันธกิจร่วมกันมุ่งพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ ร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายทางการศึกษาที่สำคัญของโรงเรียน มีความคาดหวังสูงต่อนักเรียน บนพื้นฐานความเชื่อที่ว่านักเรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้

2) การมีภาวะผู้นำร่วมกัน เป็นการเปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการบริหารและการตัดสินใจในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ สนับสนุนความเป็นผู้นำของครูในการประสานความร่วมมือระหว่างกัน ส่งเสริมให้สมาชิกในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพร่วมศึกษาเรียนรู้เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งตนเองและวิชาชีพ โดยยึดหลักแนวทางบริหารจัดการร่วมการสนับสนุนการกระจายอำนาจ การสร้างแรง บันดาลใจ ครูได้ร่วมกันวางแผนและออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยมุ่งพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ

3) การทำงานเป็นทีมร่วมมือร่วมพลัง เป็นการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันของครู ผู้บริหาร และบุคลากร ในการดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วยสมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมกันรับผิดชอบในผลการเรียนรู้ของผู้เรียน แบ่งปันความคิด ความรู้ และประสบการณ์ เติมเต็มซึ่งกันและกัน การเรียนรู้จากการปฏิบัติ การถอดบทเรียน และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง ทำงานเป็นทีม ร่วมแรงร่วมใจอภิปรายนำมาสู่ข้อสรุปถึงการพัฒนาร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ ทุกคนมีเสรีภาพ ในการแสดงความคิดเห็นของตน

4) การสนับสนุนชุมชน เป็นการบริหารจัดการและการปฏิบัติงานที่เน้นการทำงานแบบมีส่วนร่วม ทำงานร่วมกันด้วยบรรยากาศความเป็นมิตร มีความรู้สึกแบบเกื้อกูลและเอื้ออาทร ทำให้เกิดความรู้สึกไว้วางใจซึ่งกันและกัน กระจายอำนาจ เพิ่มพลังอำนาจซึ่งกันและกัน ทำให้สมาชิกสามารถ

สร้างความรู้ ทักษะ สร้างความสุขในการทำงาน มีการจัดสรรปัจจัยสนับสนุนให้เอื้อต่อการดำเนินงานของ PLC ผู้บริหารโรงเรียนสามารถทำหน้าที่เป็นผู้นำในการสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ของครู

1.3.4 การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) หมายถึง กระบวนการขั้นตอนในการขับเคลื่อนการรวมกลุ่มของครู ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ปกครอง นักเรียน ชุมชน และนักการศึกษา เพื่อร่วมกันพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูสู่การพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน บนพื้นฐานความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตร ผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกับการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงในห้องเรียน การถอดบทเรียน การสะท้อนผล และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง ด้วยการทำงานเป็นทีมร่วมมือ ร่วมใจ ร่วมพลัง ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ 7 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ตั้งกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เป็นการกำหนดสมาชิกในกลุ่มของครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถในวิชาชีพ การจัดการเรียนรู้ และการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมาย โดยร่วมกันจัดทำปฏิทินในการดำเนินงาน เช่น ครูกลุ่มสาระเดียวกัน ครูที่สอนในระดับชั้นเดียวกัน

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์ปัญหาและเลือกบทเรียนที่ต้องการพัฒนา สมาชิกประชุมร่วมกันเสนอปัญหา พิจารณาสาเหตุของปัญหา จัดกลุ่มปัญหา จัดลำดับความจำเป็นเร่งด่วน เลือกปัญหาที่สำคัญ แล้วร่วมกันกำหนดบทเรียนที่ต้องการพัฒนาเพื่อแก้ปัญหา พร้อมทั้งบันทึกลงในแบบบันทึกกิจกรรม

ขั้นที่ 3 แสวงหาแนวทางแก้ปัญหา/วิธีการพัฒนา สมาชิกประชุมร่วมกันหาแนวทางในการแก้ปัญหา โดยบอกเล่าประสบการณ์ที่แก้ปัญหาได้สำเร็จ ค้นหาตัวอย่างรูปแบบที่ประสบความสำเร็จ สมาชิกร่วมกันตัดสินใจเลือกรูปแบบ วิธีการนวัตกรรมในการแก้ปัญหา พิจารณาคัดเลือกรูปแบบที่จะนำมาใช้ในการแก้ปัญหา/วิธีการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับบทเรียนที่เลือกมาพัฒนา

ขั้นที่ 4 ออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ สมาชิกประชุมกลุ่มร่วมกัน ร่วมกันกำหนดเป้าหมาย ออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และเตรียมสื่อการเรียนการสอน โดยเน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 6 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 เตรียมพร้อมเข้าสู่การเรียน ขั้นที่ 2 นำเสนอสถานการณ์ปัญหาปลายเปิด ขั้นที่ 3 ดำเนินการแก้ปัญหา ขั้นที่ 4 อภิปรายสะท้อนความคิด ขั้นที่ 5 สรุป สร้างองค์ความรู้ และขั้นที่ 6 ประเมินผล

ขั้นที่ 5 ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ สมาชิกประชุมร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ ในส่วนของขั้นตอนของกิจกรรม รายละเอียดในแต่ละกิจกรรม คำสั่ง คำถามที่ใช้ สื่อการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ หรือปรับปรุงแก้ไขในประเด็นอื่น ๆ

ขั้นที่ 6 จัดการเรียนรู้ตามแผน/สังเกตการจัดการเรียนรู้ ครูหนึ่งคนเป็นผู้ดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนต่อชั้นเรียนของตน สมาชิกคนอื่น ๆ เป็นผู้สังเกต บันทึกและเก็บรวบรวม

ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมที่แสดงถึงการคิด การสนทนา การเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างใกล้ชิด และการสอนตามแผนที่ได้วางไว้ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น วีดิทัศน์ ภาพถ่าย บันทึกเทปเสียง พร้อมทั้งบันทึกลงในแบบบันทึกกิจกรรม

ขั้นที่ 7 สะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ สมาชิกกลุ่มและผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าประชุมร่วมรับรู้ข้อมูล ในประเด็นเรื่องการจัดการเรียนรู้ของครู กระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน วิธีการคิด และผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ว่า เป็นไปอย่างไรบ้าง และมีปัญหาใดเกิดขึ้น ซึ่งครูที่สอนเป็นผู้แสดงความเห็นเป็นคนแรก จากนั้นสมาชิกคนอื่น ๆ ร่วมเสนอผลการสังเกตและข้อเสนอแนะ โดยมุ่งเน้นที่ตัวบทเรียน มิใช่ที่ตัวครูผู้สอน อภิปรายสะท้อนความคิดว่ากลุ่มได้เรียนรู้อะไรจากการดำเนินงานในชั้นเรียนบ้าง เพื่อตัดสลิ้นใจและนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น พร้อมทั้งบันทึกลงในแบบบันทึกกิจกรรม

1.3.5 ผลการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นกับครูหลังจากที่ผู้บริหารสถานศึกษานำรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มาใช้ในการพัฒนาครู แล้วตรวจสอบผลการใช้ อันได้แก่ ภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และสิ่งที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน คือ สมรรถนะสำคัญด้านความสามารถในการคิด

1.3.6 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนที่แสดงออกเป็นพฤติกรรมในลักษณะการคิดพื้นฐาน (การคิดวิเคราะห์) และการคิดขั้นสูง (การคิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ) ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2555) กำหนดรายละเอียดของพฤติกรรมบ่งชี้ ดังนี้

1) ความสามารถในการคิดที่เป็นการคิดพื้นฐาน (การคิดวิเคราะห์) มีพฤติกรรมบ่งชี้ คือ (1) จำแนกข้อมูล จัดหมวดหมู่ จัดลำดับความสำคัญของข้อมูล และเปรียบเทียบข้อมูลในบริบทที่เป็นสิ่งใกล้ตัว (2) เชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูลที่พบเห็นในบริบทที่เป็นสิ่งใกล้ตัว (3) ระบุรายละเอียดคุณลักษณะ และความคิดรวบยอดของข้อมูลต่าง ๆ ที่พบเห็นในบริบทที่เป็นสิ่งใกล้ตัว

2) ความสามารถในการคิดที่เป็นการคิดขั้นสูง (การคิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ) มีพฤติกรรมบ่งชี้ คือ (1) คิดสังเคราะห์ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ หรือสารสนเทศ ประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับ ตนเอง และสังคมได้ อย่างเหมาะสม (2) คิดอย่างสร้างสรรค์ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ใหม่ หรือสารสนเทศประกอบการตัดสินใจ เกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม (3) คิดอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศ ประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

1.3.7 ผลงานการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) หมายถึง ผลงานการออกแบบการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ที่ครูพัฒนาขึ้นผ่านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 6 ขั้นตอน ดังนี้ คือ 1) การเตรียมพร้อมเข้าสู่การเรียน 2) การนำเสนอสถานการณ์ปัญหาปลายเปิด 3) การดำเนินการแก้ปัญหา 4) การอภิปรายสะท้อนความคิด 5) การสรุป สร้างองค์ความรู้ และ 6) การประเมินผล

1.3.8 ความพึงพอใจต่อการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบต่อการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เกี่ยวกับเรื่องหลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการ การปฏิบัติกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และการประเมินผล ซึ่งผู้รับการพัฒนามีความสุขและเกิดความพึงพอใจเมื่อได้รับการพัฒนา และเกิดผลสำเร็จตามความมุ่งหวังหรือเกินความคาดหมายแต่ละระดับ

ส่วนที่ 2

การเตรียมการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

การเตรียมการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มี 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. การแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนา
2. การจัดทำคำรับรองการปฏิบัติงาน
3. การประชุมจัดทำแผนปฏิบัติงาน

2.1 การแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนา

การแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาภาวะผู้นำครู เป็นขั้นตอนแรกในการนำรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ไปใช้ ควรแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานตามความเหมาะสม ดังนี้

- 1) ผู้อำนวยการสถานศึกษา เป็นประธานคณะกรรมการ
- 2) รองผู้อำนวยการสถานศึกษา เป็นรองประธานคณะกรรมการ
- 3) ครูปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าสายชั้น ป.1-2 เป็นกรรมการ
- 4) ครูปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าสายชั้น ป.3-4 เป็นกรรมการ
- 5) ครูปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าสายชั้น ป.5-6 เป็นกรรมการ
- 6) ครูปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าสายชั้น อ.1-3 เป็นกรรมการ
- 7) ครูปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ เป็นกรรมการ
- 8) ครูปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มบริหารงานบุคคล เป็นกรรมการและเลขานุการ

โดยกำหนดหน้าที่ ให้คณะกรรมการดำเนินการตามขั้นตอนกระบวนการของรูปแบบ ดังนี้

จัดทำร่างคำรับรองการปฏิบัติงานระหว่างครูกับผู้บริหารโรงเรียน จัดประชุมจัดทำแผนงานการใช้รูปแบบ จัดประชุมปฏิบัติการเพิ่มความรู้ความเข้าใจให้กับครูให้ครอบคลุมเนื้อหาของรูปแบบการพัฒนา ดำเนินการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) พัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน นิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล จัดกิจกรรมเปิดชั้นเรียน ขยายผล และจัดประชุมถอดบทเรียน มีรายละเอียดตามร่างคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาภาวะผู้นำครู

-13-

คำสั่งโรงเรียน.....

ที่..... /.....

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาภาวะผู้นำครู
ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
ประจำปีการศึกษา

ด้วยโรงเรียน..... ได้จัดทำแนวทางในการพัฒนาครูสู่การพัฒนาผู้เรียน โดยยึด
ห้องเรียนเป็นฐานในการพัฒนา ด้วยการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
(Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

เพื่อให้การพัฒนาคุณภาพครูสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมาย อาศัยอำนาจ
ตามความในมาตรา 37 แห่งพระราชบัญญัติบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 โรงเรียน
..... จึงแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
(Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ประจำปีการศึกษา ดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมการอำนวยการ ประกอบด้วย

1.1	ผอ.โรงเรียน.....	ประธานกรรมการ
1.2	รองผู้อำนวยการโรงเรียน	รองประธานกรรมการ
1.3	หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ	กรรมการ
1.4	หัวหน้ากลุ่มบริหารงบประมาณ	กรรมการ
1.5	หัวหน้ากลุ่มบริหารทั่วไป	กรรมการ
1.6	หัวหน้ากลุ่มบริหารงานบุคคล	กรรมการ/เลขานุการ

มีหน้าที่ สร้างความเข้าใจ ความตระหนัก ให้คำปรึกษา ชี้แนะ ติดตาม ประสานงาน และ
อำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน

2. คณะกรรมการดำเนินงาน ประกอบด้วย

2.1	ผอ.โรงเรียน.....	ประธานกรรมการ
2.2	รองผู้อำนวยการโรงเรียน	รองประธานกรรมการ
2.3	หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ	กรรมการ
2.4	หัวหน้ากลุ่มบริหารงบประมาณ	กรรมการ
2.5	หัวหน้ากลุ่มบริหารทั่วไป	กรรมการ
2.6	หัวหน้าสายชั้น อ.1-3	กรรมการ

-14-

2.7	หัวหน้าสายชั้น ป.1-2	กรรมการ
2.8	หัวหน้าสายชั้น ป.5-6	กรรมการ
2.9	หัวหน้าสายชั้น ป.3-4	กรรมการ
2.9	หัวหน้ากลุ่มบริหารงานบุคคล	กรรมการ/เลขานุการ

- มีหน้าที่
- 1) วางแผน/ออกแบบการดำเนินการขับเคลื่อนการพัฒนาภาวะผู้นำครู
 - 2) กำหนดปฏิทินการขับเคลื่อนการพัฒนาภาวะผู้นำครู
 - 3) จัดทำคำรับรองการปฏิบัติงาน
 - 4) จัดประชุมปฏิบัติการเพิ่มความรู้ความเข้าใจให้กับครู
 - 5) ตั้งกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
 - 6) ประสานงานการขับเคลื่อนชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในแต่ละกลุ่ม
 - 7) จัดทำแบบนิเทศ แบบประเมิน และ แบบบันทึก PLC
 - 8) นิเทศ กำกับ ติดตาม และ ประเมินผล
 - 9) จัดกิจกรรมเปิดชั้นเรียน
 - 10) จัดประชุมถอดบทเรียน

3. คณะกรรมการประเมินผล

3.1	หัวหน้ากลุ่มบริหารงานบุคคล	ประธานกรรมการ
3.2	ครู ร.ร.....	กรรมการ
3.3	ครู ร.ร.....	กรรมการ
3.4	ครูผู้รับผิดชอบโครงการ	กรรมการ/เลขานุการ

- มีหน้าที่
- 1) สรุปผลการขับเคลื่อนการพัฒนา
 - 2) จัดทำเกียรติบัตรให้แก่ครูผู้มีผลงาน
 - 3) จัดทำรูปเล่ม พร้อมเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- ให้ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งตามคำสั่งนี้ ปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความรู้ความสามารถ และบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่.....เดือน พ.ศ.

(.....)

ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

2.2 การจัดทำคำรับรองการปฏิบัติงาน

คณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ปฏิบัติงานตามหน้าที่ ดังนี้

1) ประชุมจัดทำร่างคำรับรองการปฏิบัติงานระหว่างครูกับผู้บริหารโรงเรียน มีรายละเอียดดังตัวอย่าง

2) ประชุมชี้แจง ทำความเข้าใจเนื้อหาของคำรับรองการปฏิบัติงานระหว่างผู้บริหารสถานศึกษากับครู สร้างความตระหนักเกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

3) ลงนามคำรับรองการปฏิบัติงานระหว่างผู้บริหารสถานศึกษากับครู

ตัวอย่าง

คำรับรองการปฏิบัติงานระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครู

คำรับรองการปฏิบัติงาน ประจำปีการศึกษา

โรงเรียน.....

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา.....

1. คำรับรองระหว่าง

นาย/นาง/น.ส. ผู้อำนวยการโรงเรียน..... ผู้รับคำรับรอง

และ

นาย/นาง/น.ส. ครูโรงเรียน..... ผู้ทำคำรับรอง

2. คำรับรองนี้ใช้สำหรับระยะเวลา 1 ปีการศึกษา เริ่มตั้งแต่วันที่ ถึงวันที่

3. รายละเอียดของคำรับรอง ได้แก่ มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน..... ปีการศึกษา..... มาตรฐานโรงเรียนสุจริต มาตรฐานโรงเรียนวิถีพุทธ มาตรฐานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล แบบประเมินประสิทธิภาพและ

-16-

ประสิทธิผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครู นโยบายการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) OKRs ของครู และรายละเอียดอื่น ๆ ตามที่ปรากฏอยู่ในเอกสารประกอบท้ายคำรับรองนี้

4. ข้าพเจ้า ในฐานะผู้บังคับบัญชาของ ได้พิจารณาและเห็นชอบกับกรอบมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน..... ปีการศึกษา มาตรฐานโรงเรียนสุจริต มาตรฐานโรงเรียนวิถีพุทธ มาตรฐานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล แบบประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครู นโยบายการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) OKRs ของครู และรายละเอียดอื่น ๆ ตามที่ปรากฏอยู่ในเอกสารประกอบท้ายคำรับรองนี้ ข้าพเจ้ายินดีให้การนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติราชการของ ครูโรงเรียน..... ให้เป็นไปตามคำรับรองที่จัดทำขึ้นนี้
5. ข้าพเจ้า..... ครูโรงเรียน..... ได้ทำความเข้าใจคำรับรองตามข้อ 3-4 แล้ว ขอให้คำรับรองกับผู้อำนวยการโรงเรียน..... ว่าจะมุ่งมั่นปฏิบัติราชการให้บรรลุและเกิดผลงานที่ดีตามเป้าหมายของแต่ละมาตรฐานและตัวชี้วัด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด แก่ผู้เรียนและประชาชน ตามที่ให้คำรับรองไว้
6. ผู้รับคำรับรองและผู้ทำคำรับรอง ได้เข้าใจคำรับรองการปฏิบัติงานและเห็นพ้องต้องกันแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญ

(ลงชื่อ)	ผู้รับคำรับรอง	ลงชื่อ	ผู้ทำคำรับรอง
(.....)		(.....)	
ผู้อำนวยการโรงเรียน.....		ครูโรงเรียน.....	
วันที่.....		วันที่.....	

รายละเอียดแนบท้ายคำรับรองการปฏิบัติงาน
โรงเรียน..... ปีการศึกษา

Objective 1 : พัฒนาครูด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

Key result	คำเป้าหมาย	กิจกรรม/ ภาระงาน
KR1 –ครูเข้าร่วมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	ครูทุกคน	<ul style="list-style-type: none"> - เข้าร่วมกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) - ร่วมวิเคราะห์ปัญหาและเลือกบทเรียนที่ต้องการพัฒนา - ร่วมออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ - ร่วมปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ - จัดการเรียนรู้ตามแผน/ร่วมสังเกตการจัดการเรียนรู้ - ร่วมสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้

Objective 2 : ครูมีภาวะผู้นำในด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

Key result	คำเป้าหมาย	กิจกรรม/ ภาระงาน
KR1 –ครูผู้นำการเปลี่ยนแปลง	ครูทุกคน	<ul style="list-style-type: none"> - ริเริ่มจัดกิจกรรมที่นำไปสู่การพัฒนานวัตกรรม - ใฝ่เรียนรู้และได้รับการยอมรับ - กระตุ้นผู้อื่นให้มีความร่วมมือเพื่อพัฒนาผู้เรียนและวิชาชีพ - ปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นภายใต้ระบบที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม - ปรับเปลี่ยนการปฏิบัติงานของตนเองให้เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน
KR2–ครู มีการพัฒนาตนเองและเพื่อนครู	ครูทุกคน	<ul style="list-style-type: none"> - มุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ - พัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง - เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพครูอย่างสม่ำเสมอ - เข้าร่วมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง - สนับสนุนและช่วยเหลือเพื่อนครูคนอื่นให้มีการพัฒนาตนเอง
KR3–ครู มีความรู้ความเข้าใจในการใช้หลักสูตร	ครูทุกคน	<ul style="list-style-type: none"> - วิเคราะห์หลักสูตร - นำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ - ออกแบบการจัดการเรียนรู้ - จัดเตรียมสื่อการเรียนการสอนแหล่งเรียนรู้ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระ - วัดผลประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง

Key result	คำเป้าหมาย	กิจกรรม/ ภาระงาน
KR4-ครูเป็นแบบอย่างที่ดีในการจัดการเรียนรู้	ครูทุกคน	<ul style="list-style-type: none"> - จัดการเรียนรู้อย่างเต็มความสามารถ - สร้างการยอมรับ ไว้วางใจ และเชื่อถือจากเพื่อนครู - อำนวยความสะดวก ให้คำปรึกษา ดูแลนักเรียน - สร้างแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ - ออกแบบและจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) - พัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้วยการทำวิจัยในชั้นเรียน
KR5-ครูจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	ครูทุกคน	<ul style="list-style-type: none"> - จัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติจริง - ให้ผู้เรียนเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง - ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แบบร่วมแรงร่วมใจ แก้ปัญหาเป็นทีม - ให้ผู้เรียนได้แก้ปัญหาที่มีเงื่อนไขไปสู่การคิดที่หลากหลาย - ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมาย และนำไปใช้ในสถานการณ์อื่น ๆ ได้

2.3 การประชุมจัดทำแผนปฏิบัติงาน

1) คณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) จัดทำร่างแผนการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และปฏิทินการดำเนินงานการพัฒนาภาวะผู้นำครู

2) สร้างทีมงาน PLC ในสถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

3) ประชุมคณะครูร่วมกันจัดทำปฏิทินการดำเนินงานการพัฒนาภาวะผู้นำครู กำหนดผู้ปฏิบัติ และวันเดือนปีที่จะปฏิบัติในแต่ละขั้นตอนของรูปแบบ มีรายละเอียดในเอกสารประกอบ

4) สร้างเครือข่ายกับหน่วยงานอื่น

-19-

ร่าง

แผนปฏิบัติการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

โครงการ..... ปีการศึกษา

โรงเรียน..... สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา.....

1. ชื่อกิจกรรม กิจกรรมพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ด้วย PLC

2. ผู้รับผิดชอบ.....

3. วัตถุประสงค์

3.1 ระดับปฐมวัย

1) เพื่อส่งเสริมให้ครูมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดประสบการณ์

3.2 ระดับชั้นพื้นฐาน

1) เพื่อพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ

2) เพื่อให้ครูมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุง

4. เป้าหมาย

4.1 ระดับปฐมวัย

1) ครูทุกคนมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดประสบการณ์

4.2 ระดับชั้นพื้นฐาน

1) ครูระดับชั้นพื้นฐานทุกคนมีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพในระดับ.....

2) ครูระดับชั้นพื้นฐานทุกคนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลย้อนกลับ

เพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ในระดับ.....

5. กิจกรรม/ระยะเวลา/งบประมาณ

กิจกรรม	วิธี/ดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
1. การวางแผน (P)	- แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อน การพัฒนา - จัดทำคำรับรองการปฏิบัติราชการ - จัดทำปฏิทินการพัฒนาภาวะผู้นำครู			
2. การดำเนินงานตามแผน (D)				
2.1 ประชุม ปฏิบัติการ เพิ่มความรู้ ความเข้าใจ ให้กับครู	1. จัดประชุมปฏิบัติการ เรื่อง - การจัดการเรียนรู้เชิงรุก - ภาวะผู้นำครูด้านการจัด การเรียนรู้เชิงรุก - ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 2. ครูเข้าร่วมประชุมปฏิบัติการ			

กิจกรรม	วิธี/ดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
2.2 สร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	<ul style="list-style-type: none"> - ตั้งกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ - วิเคราะห์ปัญหาและเลือกบทเรียนที่ต้องการพัฒนา - ออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ - ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ - จัดการเรียนรู้ตามแผน/สังเกตการจัดการเรียนรู้ - สะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ 			
2.3 เปิดชั้นเรียน / สร้างเครือข่ายกับหน่วยงานอื่น	<ul style="list-style-type: none"> - สมาชิกกลุ่ม PLC ร่วมกันออกแบบและเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก - ตัวแทนกลุ่ม PLC นำเสนอแผนการจัดการเรียนรู้ - ครูจัดการเรียนรู้ตามแผน / ผู้สนใจร่วมสังเกตการจัดการเรียนรู้ - ครูผู้สอน เพื่อนครู ศึกษานิเทศก์ อาจารย์จากสถาบันอุดมศึกษา ร่วมสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ โดยมีผู้บริหารเป็นผู้นำในการสะท้อนผล 			
3. การตรวจสอบประเมิน (C)	<ul style="list-style-type: none"> - นิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล ภาคเรียนที่ 1 - นิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล ภาคเรียนที่ 2 			

-21-

กิจกรรม	วิธี/ดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
4. การปรับปรุง แก้ไข (A) - ประชุม ถอดบทเรียน	- จัดประชุมให้ครูทั้งโรงเรียน ร่วมแสดงความคิดเห็นถอดบทเรียน สะท้อนผลการดำเนินงาน - ปรับแผนการพัฒนา			

(ลงชื่อ).....ผู้เสนอกิจกรรม (ลงชื่อ).....ผู้อนุมัติ
 (.....) (.....)
/...../.....

ร่างปฏิทินการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) (ต่อ)

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	ผู้ปฏิบัติ	วิธีการปฏิบัติงาน	วัน เดือน ปี
6. นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล	ผู้บริหาร สถานศึกษา	1. จัดทำแผนและเครื่องมือนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินการใช้ รูปแบบ 2. ดำเนินการนิเทศตามแผน 3. เร่งรัด ติดตาม และประเมิน 4. เข้าร่วมกิจกรรมแต่ละกลุ่ม ตามกำหนด 5. เสริมพลังอำนาจ สนับสนุนปัจจัย ต่าง ๆ ในการเข้าร่วมชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
7. เปิดชั้นเรียน (Open Class)	-คณะกรรมการ ขับเคลื่อนฯ -สมาชิกกลุ่ม ที่ร่วมเปิด ชั้นเรียน	1. สมาชิกกลุ่ม PLC ร่วมกัน ออกแบบและเขียนแผนการจัด การเรียนรู้เชิงรุก - ตัวแทนกลุ่ม PLC นำเสนอ แผนการจัดการเรียนรู้ - ครูจัดการเรียนรู้ตามแผน / ผู้สนใจ ร่วมสังเกตการจัดการเรียนรู้ - ครูผู้สอน เพื่อนครู ศึกษานิเทศก์ อาจารย์จากสถาบันอุดมศึกษา ร่วม สะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ โดยมี ผู้บริหารเป็นผู้นำในการสะท้อนผล
8. ประชุมถอดบทเรียน	-คณะกรรมการ ขับเคลื่อนฯ -ผู้วิจัย	-จัดประชุมให้ครูทั้งโรงเรียนร่วม แสดงความคิดเห็นถอดบทเรียน สะท้อนผลการดำเนินงาน - ยกย่องเชิดชูเกียรติ

ส่วนที่ 3

การดำเนินการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

การดำเนินการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในระยะที่ 2 มี 2 ขั้นตอน ดังนี้

1. การประชุมปฏิบัติการเพิ่มความรู้ความเข้าใจ
2. สร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

3.1 การประชุมปฏิบัติการเพิ่มความรู้ความเข้าใจ

การจัดกิจกรรมประชุมปฏิบัติการให้ครูได้เข้าร่วมศึกษาค้นคว้า แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระดมสมอง อภิปราย เรียนรู้การปฏิบัติงาน การสอนงาน และวิธีการสร้างองค์ความรู้ที่หลากหลาย ด้วยกระบวนการแบบมีส่วนร่วม ให้ผู้เข้าประชุมทุกคนมีส่วนร่วมลงมือปฏิบัติ เน้นการร่วมกันทำงานเพื่อฝึกการแก้ปัญหา มีรายละเอียดการดำเนินงาน ดังนี้

3.1.1 รูปแบบของกิจกรรมประชุมปฏิบัติการ

1) กิจกรรมให้ความรู้ เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นให้ผู้เข้าประชุมปฏิบัติการได้รับความรู้เกี่ยวกับแนวคิด หลักการ กระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) องค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) โดยใช้วิธีการบรรยาย อภิปราย ศึกษาเอกสารประกอบการประชุม จัดกิจกรรม ระดมสมอง ด้วยการแบ่งกลุ่มผู้เข้าร่วมประชุมออกเป็นกลุ่มย่อย ๆ และสนทนากลุ่มย่อย แลกเปลี่ยนเรียนรู้

2) กิจกรรมนำเสนอผลงานการทำงานกลุ่ม เป็นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เข้าประชุมปฏิบัติการ แต่ละกลุ่ม ส่งตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอผลงานที่ได้จากการระดมความคิด จากการศึกษาองค์ความรู้ และการศึกษาจากสถานการณ์ต่าง ๆ จากเอกสารประกอบการประชุมปฏิบัติการ แล้วแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ซึ่งกันและกัน หลังจากนั้นสรุปผล เพื่อเตรียมเสนอเป็นผลงาน กลุ่ม และสรุปประเด็นสำคัญ นำเสนอโดยการเขียนแผนภาพความคิด (Mind Mapping)

3) กิจกรรมสรุปองค์ความรู้จากการนำเสนอผลงานการทำงานกลุ่ม เป็นกิจกรรมที่จัดให้วิทยากรและผู้เข้าประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกันสรุปแนวคิด หลักการ กระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC)

3.1.2 กำหนดการประชุมปฏิบัติการ

การจัดประชุมปฏิบัติการเพิ่มความรู้ความเข้าใจให้กับครูในเรื่องการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เรื่องภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และเรื่องชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ด้วยกิจกรรมการให้ความรู้ กิจกรรมนำเสนอผลงาน และกิจกรรมสรุปองค์ความรู้ มีรายละเอียดของกำหนดการประชุมปฏิบัติการ และตารางการประชุมปฏิบัติการ ดังนี้

ร่างกำหนดการประชุมปฏิบัติการ

การพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC)

วันที่

เวลา 08.00–08.30 น. - ลงทะเบียนและรับเอกสาร

เวลา 08.30–09.00 น. - พิธีเปิดและบรรยายพิเศษ

เวลา 09.00–09.30 น. - ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการประชุม นำเสนอและแนวคิดหลักๆ ของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครู สร้างความตระหนัก และสร้างวิสัยทัศน์ ร่วมกันในการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

เวลา 09.30–10.30 น. หน่วยที่ 1 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- กิจกรรมการให้ความรู้

- กิจกรรมการนำเสนอผลงานการทำงานกลุ่ม

- กิจกรรมการสรุปองค์ความรู้จากการนำเสนอผลงานการทำงานกลุ่ม

เวลา 10.30–10.45 น. - พักรับประทานอาหารว่าง

เวลา 10.45–12.00 น. - หน่วยที่ 2 การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

- กิจกรรมการให้ความรู้

- กิจกรรมการนำเสนอผลงานการทำงานกลุ่ม

- กิจกรรมการสรุปองค์ความรู้จากการนำเสนอผลงานการทำงานกลุ่ม

เวลา 12.00–13.00 น. - พักรับประทานอาหารกลางวัน

เวลา 13.00–14.30 น. - หน่วยที่ 2 การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 2

- กิจกรรมการให้ความรู้

- กิจกรรมการนำเสนอผลงานการทำงานกลุ่ม

- กิจกรรมการสรุปองค์ความรู้จากการนำเสนอผลงานการทำงานกลุ่ม

-26-

- เวลา 14.30–14.45 น. - พักรับประทานอาหารว่าง
- เวลา 14.45–16.00 น. - หน่วยที่ 3 ภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
- กิจกรรมการให้ความรู้
 - กิจกรรมการนำเสนอผลงานการทำงานกลุ่ม
 - กิจกรรมการสรุปองค์ความรู้จากการนำเสนอผลงานการทำงานกลุ่ม

วันที่

- เวลา 09.00–10.45 น. - หน่วยที่ 3 ภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
- กิจกรรมการให้ความรู้
 - กิจกรรมการนำเสนอผลงานการทำงานกลุ่ม
 - กิจกรรมการสรุปองค์ความรู้จากการนำเสนอผลงานการทำงานกลุ่ม
- เวลา 10.45–11.00 น. - พักรับประทานอาหารว่าง
- เวลา 11.00–12.00 น. - หน่วยที่ 4 ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
- กิจกรรมการให้ความรู้
 - กิจกรรมการนำเสนอผลงานการทำงานกลุ่ม
 - กิจกรรมการสรุปองค์ความรู้จากการนำเสนอผลงานการทำงานกลุ่ม
- เวลา 12.00–13.00 น. - พักรับประทานอาหารกลางวัน
- เวลา 13.00–14.30 น. - การขับเคลื่อนชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
- กิจกรรมการให้ความรู้
 - กิจกรรมการนำเสนอผลงานการทำงานกลุ่ม
 - กิจกรรมการสรุปองค์ความรู้จากการนำเสนอผลงานการทำงานกลุ่ม
- เวลา 14.30–14.45 น. - พักรับประทานอาหารว่าง
- เวลา 14.45–16.00 น. - การสนทนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มอบหมายภารกิจ

ตารางการประชุมปฏิบัติการ

การพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

วันที่.....

เวลา	หัวข้อ/เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อประกอบ
08.30 น.		- พิธีเปิด	
09.00– 09.30 น.	- วัตถุประสงค์ของรูปแบบ การพัฒนาภาวะผู้นำครู - หลักการของรูปแบบ การพัฒนาภาวะผู้นำครู	1. การให้ความรู้ - บรรยาย - ศึกษาเอกสาร	- Power point - คู่มือการใช้ รูปแบบการ พัฒนาภาวะ ผู้นำครูฯ
09.30– 10.30 น.	หน่วยที่ 1 สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน -การจัดการเรียนรู้เพื่อ พัฒนาสมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน - วิธีการประเมินสมรรถนะ สำคัญของผู้เรียน	1. การให้ความรู้ - บรรยาย - ศึกษาเอกสาร - ระดมสมอง 2. การนำเสนอผลงาน การทำงานกลุ่ม 3. การสรุปองค์ความรู้จาก การนำเสนอผลงานการทำงานกลุ่ม	- Power point - ใบกิจกรรม ฝึกการเรียนรู้ - คู่มือการใช้ รูปแบบฯ - กระดาษปฐูรูป - ปากกาเคมี
10.30–10.45 น.		รับประทานอาหารว่าง	
10.45– 12.00 น.	หน่วยที่ 2 การจัดการเรียนรู้ เชิงรุก (Active Learning) - แนวคิดของการจัด การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) - ลักษณะสำคัญของการจัด การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	1. การให้ความรู้ - บรรยาย - ศึกษาเอกสาร - ระดมสมอง 2. การนำเสนอผลงาน การทำงานกลุ่ม 3. การสรุปองค์ความรู้จาก การนำเสนอผลงาน การทำงานกลุ่ม	- Power point - ใบกิจกรรม - คู่มือการใช้ รูปแบบการ พัฒนาภาวะ ผู้นำครูฯ - กระดาษปฐูรูป - ปากกาเคมี
12.00–13.00 น.		พักรับประทานอาหารกลางวัน	
13.00– 14.30 น.	หน่วยที่ 2 การจัดการเรียนรู้ เชิงรุก (Active Learning) - รูปแบบกระบวนการจัด การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) - กระบวนการจัดการเรียนรู้ เชิงรุก (Active Learning)	1. การให้ความรู้ - บรรยาย - ศึกษาเอกสาร - ระดมสมอง 2. การนำเสนอผลงาน การทำงานกลุ่ม 3. การสรุปองค์ความรู้จาก นำเสนอผลงานการทำงานกลุ่ม	- Power point - ใบกิจกรรม - คู่มือการใช้ รูปแบบการ พัฒนาภาวะ ผู้นำครูฯ - กระดาษปฐูรูป

เวลา	หัวข้อ/เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อประกอบ
14.30 น.	รับประทานอาหารว่าง		
14.45- 16.00 น.	หน่วยที่ 3 ภาวะผู้นำครู ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) - แนวคิดของภาวะผู้นำครู - องค์ประกอบภาวะผู้นำครู ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	1. การให้ความรู้ - บรรยาย - ศึกษาเอกสาร - ระดมสมอง 2. การนำเสนอผลงาน การทำงานกลุ่ม 3. การสรุปองค์ความรู้จากการ นำเสนอผลงานการทำงานกลุ่ม	- Power point - ใบกิจกรรม - ฝึกรู้การเรียนรู้ - คู่มือการใช้ รูปแบบฯ - กระดาษปฐพี - ปากกาเคมี

ตารางการประชุมปฏิบัติการ

การพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

วันที่

เวลา	หัวข้อ/เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อประกอบ
09.00- 10.45 น.	หน่วยที่ 3 ภาวะผู้นำครู ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) -นโยบายที่เกี่ยวข้องกับ ภาวะผู้นำครูด้านการจัด การเรียนรู้เชิงรุก - ประโยชน์ของภาวะผู้นำครู ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	1. การให้ความรู้ - บรรยาย - ศึกษาเอกสาร - ระดมสมอง 2. การนำเสนอผลงาน การทำงานกลุ่ม 3. การสรุปองค์ความรู้จากการ นำเสนอผลงานการทำงานกลุ่ม	- Power point - ใบกิจกรรม - ฝึกรู้การเรียนรู้ - คู่มือการใช้ รูปแบบฯ - กระดาษปฐพี - ปากกาเคมี
10.45-11.00 น.	รับประทานอาหารว่าง		
11.00- 12.00 น.	หน่วยที่ 4 ชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) - แนวคิดของชุมชนแห่งการ เรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) - องค์ประกอบของชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) - กระบวนการชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	1. การให้ความรู้ - บรรยาย - ศึกษาเอกสาร - ระดมสมอง 2. การนำเสนอผลงาน การทำงานกลุ่ม 3. การสรุปองค์ความรู้จาก การนำเสนอผลงานการทำงานกลุ่ม	- Power point - ใบกิจกรรม - ฝึกรู้การเรียนรู้ - คู่มือการใช้ รูปแบบฯ - กระดาษปฐพี - ปากกาเคมี

เวลา	หัวข้อ/เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อประกอบ
12.00–13.00 น.		พักรับประทานอาหารกลางวัน	
13.00– 14.30 น.	การขับเคลื่อนชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	จัดทำปฏิทินการขับเคลื่อนชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	- คู่มือการใช้ รูปแบบฯ
10.45–11.00 น.		รับประทานอาหารว่าง	
14.45– 16.00 น.	การสนทนาแลกเปลี่ยน เรียนรู้	มอบหมายภารกิจ	- คู่มือการใช้ รูปแบบ การพัฒนา ภาวะผู้นำครูฯ

3.1.3 กิจกรรมประชุมปฏิบัติการหน่วยที่ 1 ความรู้เรื่อง สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1) เพื่อให้ครูที่เข้าร่วมประชุมมีความรู้ความเข้าใจเรื่อง การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
- 2) เพื่อให้ครูที่เข้าร่วมประชุมมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

เนื้อหาการประชุม

- 1) การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
- 2) การประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

กิจกรรมและวิธีการประชุม

- 1) วิทยากรบรรยายให้ความรู้เรื่องการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน, วิธีการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
- 2) แบ่งผู้เข้ารับการประชุมออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 6-8 คนให้แต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายหัวข้อ “การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน, การประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน”
- 3) ให้ตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอผลการอภิปราย กลุ่มละ 5 นาที
- 4) สมาชิกอื่น ๆ และวิทยากร ร่วมกันอภิปราย ให้ข้อเสนอแนะ

สื่อประกอบการประชุม

- 1) สไลด์ประกอบการบรรยายเรื่องการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน, การประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

2) เอกสารประกอบการประชุมเรื่องการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะสำคัญของ
ผู้เรียน, การประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

การประเมินผล

- 1) ประเมินจากการตอบคำถาม การอภิปราย การนำเสนอ
- 2) ประเมินผลการปฏิบัติงาน
- 3) ประเมินจากการสังเกตความสนใจ และความตั้งใจในการร่วมกิจกรรม

3.1.4 กิจกรรมประชุมปฏิบัติการหน่วยที่ 2 ความรู้เรื่องการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

หัวข้อที่ 1 แนวคิด และลักษณะสำคัญของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้ครูที่เข้าร่วมประชุมมีความรู้ความเข้าใจเรื่องแนวคิด และลักษณะสำคัญ
ของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

เนื้อหาการประชุม

- 1) แนวคิดของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
- 2) ลักษณะสำคัญของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

กิจกรรมและวิธีการประชุม

- 1) วิทยากรบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับแนวคิดของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
- 2) แบ่งผู้เข้ารับการประชุมออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 6-8 คนให้แต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายหัวข้อ “ลักษณะสำคัญของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)”

- 3) ให้ตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอผลการอภิปราย กลุ่มละ 5 นาที
- 4) สมาชิกอื่น ๆ และวิทยากร ร่วมกันอภิปราย ให้ข้อเสนอแนะ

สื่อประกอบการประชุม

- 1) สไลด์ประกอบการบรรยายเรื่องแนวคิดของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
- 2) เอกสารประกอบการประชุมเรื่องลักษณะสำคัญของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

การประเมินผล

- 1) ประเมินจากการตอบคำถาม การอภิปราย การนำเสนอ
- 2) ประเมินจากการสังเกตความสนใจ และความตั้งใจในการร่วมกิจกรรม
- 3) ประเมินผลการปฏิบัติงาน

หัวข้อที่ 2 รูปแบบ และกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

เวลา 1 ชั่วโมง 15 นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1) เพื่อให้ครูที่เข้าร่วมประชุมมีความรู้ความเข้าใจเรื่องรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
- 2) เพื่อให้ครูที่เข้าร่วมประชุมมีความรู้ความเข้าใจเรื่องกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

เนื้อหาการประชุม

- 1) รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
- 2) กระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

กิจกรรมและวิธีการประชุม

- 1) วิทยากรบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
- 2) แบ่งผู้เข้ารับการประชุมออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 6-8 คนให้แต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปราย

หัวข้อ “กระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)”

- 3) ให้ตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอผลการอภิปราย กลุ่มละ 5 นาที
- 4) สมาชิกอื่น ๆ และวิทยากร ร่วมกันอภิปราย ให้ข้อเสนอแนะ

สื่อประกอบการประชุม

- 1) สไลด์ประกอบการบรรยายเรื่องรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
- 2) เอกสารประกอบการประชุมเรื่องกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

การประเมินผล

- 1) ประเมินจากการตอบคำถาม การอภิปราย การนำเสนอ
- 2) ประเมินจากการสังเกตความสนใจ และความตั้งใจในการร่วมกิจกรรม
- 3) ประเมินผลการปฏิบัติงาน

3.1.5 กิจกรรมประชุมปฏิบัติการหน่วยที่ 3 ความรู้เรื่อง ภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

หัวข้อที่ 1 แนวคิดของภาวะผู้นำครู องค์ประกอบภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1) เพื่อให้ครูที่เข้าร่วมประชุมมีความรู้ความเข้าใจเรื่องแนวคิดของภาวะผู้นำครู
- 2) เพื่อให้ครูที่เข้าร่วมประชุมมีความรู้ความเข้าใจเรื่อง องค์ประกอบภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

เนื้อหาการประชุม

- 1) แนวคิดของภาวะผู้นำครู
- 2) องค์ประกอบภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

กิจกรรมและวิธีการประชุม

- 1) วิทยากรบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับแนวคิดของภาวะผู้นำครู
- 2) แบ่งผู้เข้ารับการประชุมออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 6-8 คน ให้แต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปราย หัวข้อ “องค์ประกอบภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)”
- 3) ให้ตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอผลการอภิปราย กลุ่มละ 5 นาที
- 4) สมาชิกอื่น ๆ และวิทยากร ร่วมกันอภิปราย ให้ข้อเสนอแนะ

สื่อประกอบการประชุม

- 1) สไลด์ประกอบการบรรยายเรื่องแนวคิดของภาวะผู้นำครู
- 2) เอกสารประกอบการประชุมเรื่ององค์ประกอบภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

การประเมินผล

- 1) ประเมินจากการตอบคำถาม การอภิปราย การนำเสนอ
- 2) ประเมินจากการสังเกตความสนใจ และความตั้งใจในการร่วมกิจกรรม
- 3) ประเมินผลการปฏิบัติงาน

หัวข้อที่ 2 ประโยชน์ของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
เวลา 1 ชั่วโมง 15 นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1) เพื่อให้ครูที่เข้าร่วมประชุมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
- 2) เพื่อให้ครูที่เข้าร่วมประชุมมีความรู้ความเข้าใจเรื่องประโยชน์ของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

เนื้อหาการประชุม

- 1) นโยบายที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
- 2) ประโยชน์ของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

กิจกรรมและวิธีการประชุม

- 1) วิทยากรบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับนโยบายที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
- 2) แบ่งผู้เข้ารับการประชุมออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 6-8 คน ให้แต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปราย หัวข้อ “ประโยชน์ของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)”
- 3) ให้ตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอผลการอภิปราย กลุ่มละ 5 นาที
- 4) สมาชิกอื่น ๆ และวิทยากร ร่วมกันอภิปราย ให้ข้อเสนอแนะ

สื่อประกอบการประชุม

- 1) สไลด์ประกอบการบรรยายเรื่องนโยบายที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
- 2) เอกสารประกอบการประชุมเรื่องประโยชน์ของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

การประเมินผล

- 1) ประเมินจากการตอบคำถาม การอภิปราย การนำเสนอ
- 2) ประเมินจากการสังเกตความสนใจ และความตั้งใจในการร่วมกิจกรรม
- 3) ประเมินผลการปฏิบัติงาน

3.1.6 กิจกรรมประชุมปฏิบัติการหน่วยที่ 4 ความรู้เรื่อง ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC)

เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1) เพื่อให้ครูที่เข้าร่วมประชุมมีความรู้ความเข้าใจเรื่องแนวคิดของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC)
- 2) เพื่อให้ครูที่เข้าร่วมประชุมมีความรู้ความเข้าใจเรื่ององค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC)
- 3) เพื่อให้ครูที่เข้าร่วมประชุมมีความรู้ความเข้าใจเรื่อง กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC)
- 4) เพื่อให้ครูที่เข้าร่วมประชุมมีความรู้ความเข้าใจเรื่องบทบาทของครูในการเข้าร่วมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC)

เนื้อหาการประชุม

- 1) แนวคิดของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
- 2) องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
- 3) กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
- 4) บทบาทของครูในการเข้าร่วมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

กิจกรรมและวิธีการประชุม

- 1) วิทยากรบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับแนวคิดของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ความรู้เรื่องกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
- 2) แบ่งผู้เข้ารับการประชุมออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 6-8 คนให้แต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายหัวข้อ “องค์ประกอบแนวคิดของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC), กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)”
- 3) ให้ตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอผลการอภิปราย กลุ่มละ 5 นาที

4) สมาชิกอื่น ๆ และวิทยากร ร่วมกันอภิปราย ให้ข้อเสนอแนะ

สื่อประกอบการประชุม

- 1) สไลด์ประกอบการบรรยายเรื่องแนวคิดของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
- 2) เอกสารประกอบการประชุมเรื่ององค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
- 3) สไลด์ประกอบการบรรยายเรื่องกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
- 4) เอกสารประกอบการประชุมเรื่องบทบาทของครูในการเข้าร่วมชุมชนการเรียนรู้

ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC)

การประเมินผล

- 1) ประเมินจากการตอบคำถาม การอภิปราย การนำเสนอ
- 2) ประเมินจากการสังเกตความสนใจ และความตั้งใจในการร่วมกิจกรรม
- 3) ประเมินผลการปฏิบัติงาน

3.2 การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) พัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นการดำเนินการพัฒนาครูสู่การพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนร่วมกันระหว่างครู ผู้บริหารโรงเรียน นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน นักการศึกษา บนพื้นฐานความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตร ผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันจากการปฏิบัติจริงในห้องเรียนอย่างต่อเนื่อง ภายใต้แนวคิดจาก 4 องค์ประกอบสำคัญ คือ 1) การมีวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วมกัน 2) การมีภาวะผู้นำร่วมกัน 3) การทำงานเป็นทีมร่วมมือรวมพลังและ 4) การสนับสนุนปัจจัย มีกระบวนการดำเนินงาน 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ตั้งกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

ผู้บริหารและครูควรประชุมจัดกลุ่มครูที่สอนในระดับสายชั้นเดียวกัน ครูกลุ่มสาระวิชาใกล้เคียงกัน ครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษารวมกลุ่มกันเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถในวิชาชีพ การจัดการเรียนรู้ และการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมาย โดยร่วมกันจัดทำปฏิทิน ในการดำเนินงาน โรงเรียนออกคำสั่งแต่งตั้งกรรมการแต่ละกลุ่ม โดยมีหัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ และผู้วิจัย ในฐานะผู้บริหารโรงเรียนเข้าร่วมเป็นสมาชิกทุกกลุ่ม กลุ่มละ 5-7 คน โดยกำหนดให้สมาชิกแต่ละกลุ่มปฏิบัติงานร่วมกันสัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง เป็นอย่างน้อย ดังตัวอย่าง เช่น

กลุ่มที่ 1 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ชุดที่ 1 มีสมาชิกจำนวน 7 คน ประกอบด้วย ครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ จำนวน 4 คน, ครูผู้สอนวิชาวิทยาศาสตร์ จำนวน 1 คน, หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ และผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารสถานศึกษา

กลุ่มที่ 2 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ชุดที่ 2 มีสมาชิกจำนวน 7 คน ประกอบด้วย ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย จำนวน 3 คน, ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 2 คน, หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ และผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารสถานศึกษา

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์ปัญหาและเลือกบทเรียนที่ต้องการพัฒนา

สมาชิกแต่ละกลุ่มประชุมร่วมกันเสนอปัญหา พิจารณาสาเหตุของปัญหา จัดกลุ่มปัญหา จัดลำดับความจำเป็นเร่งด่วน เลือกปัญหาที่สำคัญ แล้วร่วมกันกำหนดบทเรียนที่ต้องการพัฒนา เพื่อแก้ปัญหา พร้อมทั้งบันทึกลงในแบบบันทึกการปฏิบัติกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC)

ขั้นที่ 3 ออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

สมาชิกแต่ละกลุ่มประชุมร่วมกันหาแนวทางในการแก้ปัญหา บอกเล่าประสบการณ์ที่แก้ปัญหาได้สำเร็จ ค้นหาตัวอย่างรูปแบบที่ประสบความสำเร็จ สมาชิกร่วมกันตัดสินใจเลือกรูปแบบ วิธีการนวัตกรรมในการแก้ปัญหา ร่วมกันกำหนดเป้าหมาย ออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และเตรียมสื่อการเรียนการสอน โดยเน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ตามกระบวนการ ดังนี้ โดยเน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 6 ขั้นตอน ตามดังนี้

- 1) ขั้นเตรียมพร้อมเข้าสู่การเรียนรู้
- 2) ขั้นนำเสนอสถานการณ์ปัญหาปลายเปิด
- 3) ขั้นดำเนินการแก้ปัญหา
- 4) ขั้นอภิปรายสะท้อนความคิด
- 5) ขั้นสรุป สร้างองค์ความรู้
- 6) ขั้นประเมินผล

ขั้นที่ 4 ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้

สมาชิกประชุมร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ ในส่วนของขั้นตอนของกิจกรรม รายละเอียดในแต่ละกิจกรรม คำสั่ง คำถามที่ใช้ สื่อการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ หรือปรับปรุงแก้ไขในประเด็นอื่น ๆ พร้อมทั้งบันทึกลงในแบบบันทึกการปฏิบัติกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

ขั้นที่ 5 จัดการเรียนรู้ตามแผน/สังเกตการจัดการเรียนรู้

ครูหนึ่งคนเป็นผู้ดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนต่อชั้นเรียนของตน สมาชิกคนอื่น ๆ เป็นผู้สังเกต บันทึกและเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมที่แสดงถึงการคิด การสนทนา การเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างใกล้ชิด และการสอนตามแผนที่ได้วางไว้ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น วิดีทัศน์ ภาพถ่าย บันทึกเทปเสียง พร้อมทั้งบันทึกลงในแบบบันทึกการปฏิบัติกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

ขั้นที่ 6 สะท้อนผลการจัดการเรียนรู้

สมาชิกกลุ่มและผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าประชุมร่วมรับรู้ข้อมูล ในประเด็นเรื่องการจัดการเรียนรู้ของครู กระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน วิธีการคิด และผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ว่า เป็นไปอย่างไรบ้าง และมีปัญหาใดเกิดขึ้น ซึ่งครูที่สอนเป็นผู้แสดงความเห็นเป็นคนแรก จากนั้นสมาชิกคนอื่น ๆ ร่วม

เสนอผลการสังเกตและข้อเสนอแนะ โดยมุ่งเน้นที่ตัวบทเรียนมิใช่ที่ตัวครูผู้สอน อภิปรายสะท้อนความคิดว่ากลุ่มได้เรียนรู้อะไรจากการดำเนินงานในชั้นเรียนบ้าง เพื่อตัดสินใจและนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น พร้อมทั้งบันทึกลงในแบบบันทึกการปฏิบัติกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

3.3 การประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

สมรรถนะผู้เรียนเป็นคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้เรียนที่ประกอบด้วยพฤติกรรมด้านความรู้ (Knowledge) พฤติกรรมด้านทักษะกระบวนการ (Process skill) และพฤติกรรมด้านคุณลักษณะ (Attribute) มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน จนสำเร็จตามเป้าหมายหรือสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ดังนั้นวิธีการประเมินสมรรถนะผู้เรียน ครูผู้สอนจะต้องกำหนดให้สอดคล้องกับพฤติกรรมที่ต้องการวัด ไม่ว่าจะ เป็นพฤติกรรมด้านความรู้ (Knowledge) พฤติกรรมด้านทักษะกระบวนการ (Process skill) และพฤติกรรมด้านคุณลักษณะ (Attribute) ซึ่งวิธีการประเมินสมรรถนะผู้เรียนนี้มีหลากหลายดังต่อไปนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562)

1) การทดสอบ เป็นการใช้แบบทดสอบเครื่องมือวัดความรู้หรือทักษะตามสมรรถนะของผู้เรียน ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วยแบบสอบเขียนตอบ แบบสอบเลือกตอบ การสอบภาคปฏิบัติ และแบบวัดต่าง ๆ เป็นต้น

2) การสังเกต เป็นการวัดและประเมินที่มีรายการพฤติกรรมเป้าหมายที่ต้องการเก็บข้อมูล ด้วยประสาทสัมผัสโดยเฉพาะอย่างยิ่งทางหูและตา เพื่อศึกษาพฤติกรรมที่มีความละเอียดชัดเจนของผู้เรียนในสภาพการณ์ต่าง ๆ ที่กำหนด เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย แบบตรวจสอบรายการ แบบมาตรวัดประเมินค่า และแบบบันทึก เป็นต้น

3) การสัมภาษณ์เป็นวิธีการวัดผลด้วยการซักถาม สทนา โต้ตอบ เพื่อประเมินความคิดทัศนคติต่าง ๆ เครื่องมือที่ใช้ได้แก่แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (เตรียมคำถามไว้ล่วงหน้า) และคำถามแบบไม่มีโครงสร้าง (กำหนดเฉพาะแนวทาง หรือประเด็นแต่ไม่มีคำถามที่ชัดเจน)

4) การประเมินผลงาน เป็นการวัดและประเมินด้วยการกำหนดงาน กิจกรรม หรือแบบฝึกให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติ ฝึกฝน โดยผู้สอน จะเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องด้วยตนเอง หรือเพื่อนผู้เรียนที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้ได้ข้อมูลจริงสำหรับสะท้อนผลการปรับปรุงแก้ไข พฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบต่อไป เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบประเมินผลงาน เป็นต้น

ส่วนที่ 4

การติดตาม ปรับปรุงการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

การดำเนินการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในระยะที่ 3 มี 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล
2. การเปิดชั้นเรียน (Open Class)
3. การประชุมถอดบทเรียน

4.1 การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล

1) จัดทำแผนและเครื่องมือนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินการดำเนินงานตามกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

2) คณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินการดำเนินงานตามกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

3) เร่งรัด ติดตาม และสนับสนุนข้าราชการครูที่ไม่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานตามกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

ตัวอย่าง แผนนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินการดำเนินงานตามกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	การนิเทศ	เครื่องมือ	ระยะเวลา	ผู้นิเทศ
1. การดำเนินงานตามกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	เพื่อร่วมกันพัฒนาการจัดการเรียนรู้พัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน	1. เข้าร่วมประชุมกลุ่ม PLC 2. กระตุ้น ยั่วยุให้สมาชิก PLC แสดงความคิดเห็น 3. สังเกตการจัดการเรียนรู้ 4. สะท้อนผล การจัดการเรียนรู้	แบบติดตาม	สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง	ผู้อำนวยการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	การนิเทศ	เครื่องมือ	ระยะเวลา	ผู้นิเทศ
2. การ รายงานผล การดำเนินงาน งาน PLC	เพื่อสรุปและ รายงานผล การดำเนินงาน งาน PLC	1. การเขียน รายงานผล การดำเนินงาน 2. ประชุม ถอดบทเรียน	แบบ ประเมิน	ภาคเรียน ละ 1 ครั้ง	ผู้อำนวยการ หรือผู้ที่ได้รับ มอบหมาย

4.2 การเปิดชั้นเรียน (Open Class)

การเปิดชั้นเรียน (Open Class) เป็นการจัดกิจกรรมขึ้นเพื่อการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ รวมไปถึงเปิดโอกาสให้ครูต่างโรงเรียน ผู้ปกครองนักเรียน ศึกษานิเทศก์ และผู้ที่สนใจได้เข้ามาศึกษา การพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนตามแนวทางของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โดยดำเนินการตามกระบวนการ ดังนี้

1) สมาชิกกลุ่ม PLC ร่วมกันออกแบบและเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 6 ขั้นตอน ดังนี้ (1) ขั้นเตรียมพร้อมเข้าสู่การเรียนรู้ (2) ขั้นนำเสนอสถานการณ์ปัญหาปลายเปิด (3) ขั้นดำเนินการแก้ปัญหา (4) ขั้นอภิปรายสะท้อนความคิด (5) ขั้นสรุป สร้างองค์ความรู้ (6) ขั้นประเมินผล

2) ตัวแทนสมาชิกของกลุ่ม PLC นำเสนอแผนการจัดการเรียนรู้

3) ครูจัดการเรียนรู้ตามแผน / ผู้สนใจร่วมสังเกตการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แบบเขียนสะท้อนการเปิดชั้นเรียน (Open Class)

4) ครูผู้สอน เพื่อนครู ศึกษานิเทศก์ อาจารย์จากสถาบันอุดมศึกษา ร่วมสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ โดยมีผู้บริหารเป็นผู้นำการสะท้อนผล

แบบเขียนสะท้อนการเปิดชั้นเรียน (Open Class)

คำชี้แจง กรุณาเขียนและหรืออภิปรายเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจากการสังเกต ทั้งความรู้สึกรู้สึก และการรับรู้ในขณะการเปิดชั้นเรียน (Open Class) ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้ของครู.....
.....
2. บรรยากาศในชั้นเรียน.....
.....
3. กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน.....
.....

-39-

4. แนวคิดของผู้เรียนที่น่าสนใจ.....
.....
5. พฤติกรรมของผู้เรียน.....
.....
6. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้.....
.....
- (ลงชื่อ).....ผู้สะท้อนผล

4.3 การประชุมถอดบทเรียน

การประชุมถอดบทเรียน เป็นการจัดกิจกรรมให้ครูทั้งโรงเรียนเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นสะท้อนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับรายละเอียดขั้นตอนการทำงาน ผลการทำงาน ความรู้ใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการทำงาน ทั้งที่เป็นความสำเร็จหรือความล้มเหลว จุดเด่น และจุดที่ควรพัฒนาจากการปฏิบัติงานตามกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

แบบเขียนสะท้อนคิดการประชุมถอดบทเรียน

คำชี้แจง กรุณาเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในโรงเรียนบ้านทุ่ง (ทุ่งประชานุเคราะห์) ที่เกิดจากการสังเกต ปฏิบัติจริง ทั้งความรู้สึกรู้สึก และการรับรู้ ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. สิ่งที่ทำได้ดีในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning).....
.....
 2. ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning).....
.....
 3. ปัญหา/อุปสรรคที่เกิดขึ้น ข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning).....
.....
 4. สิ่งที่ทำได้ดีของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC).....
.....
 5. ปัจจัยแห่งความสำเร็จของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC).....
.....
 6. ปัญหา/อุปสรรคที่เกิดขึ้น และข้อเสนอแนะการดำเนินงานของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
.....
- (ลงชื่อ).....ผู้สะท้อนคิด
(.....)

ส่วนที่ 5

เนื้อหาความรู้ประกอบการประชุมปฏิบัติการ

5.1 หน่วยที่ 1 ความรู้เรื่อง สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

5.1.1 ความหมายของสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

นักการศึกษาได้กล่าวถึงความหมายของสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ดังนี้
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2555) กล่าวถึง สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนว่า หมายถึง คุณลักษณะของผู้เรียนที่ประกอบไปด้วยความรู้ ทักษะกระบวนการ บุคลิกภาพส่วนตัว และแรงจูงใจที่มาประยุกต์ใช้ร่วมกันในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย จนผลักดันให้ผลการปฏิบัติงานสำเร็จบรรลุตามเป้าหมาย หรือเกินกว่าเป้าหมายที่กำหนด

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562) ได้กล่าวถึงสมรรถนะผู้เรียน (Competency) ว่า เป็นความสามารถของผู้เรียนที่ประกอบด้วย ความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ นำมาผสมผสานร่วมกัน เพื่อให้สามารถปฏิบัติได้ตามเป้าหมายที่กำหนด หรือสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

สรุปได้ว่า สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนที่ประกอบด้วย ความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะที่นำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานให้แล้วเสร็จตามกำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ

5.1.2 องค์ประกอบของสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดนั้น จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551)

1) ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

2) ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศ เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

3) ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสม บนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรม และข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

4) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

5) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือกและใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้องเหมาะสมและมีคุณธรรม

สรุปได้ว่า สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ประกอบด้วยสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ได้แก่ สมรรถนะที่ 1 ความสามารถในการสื่อสาร สมรรถนะที่ 2 ความสามารถในการคิด สมรรถนะที่ 3 ความสามารถในการแก้ปัญหา สมรรถนะที่ 4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และ สมรรถนะที่ 5 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

5.1.3 การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนนั้น ครูผู้สอนต้องกำหนดภารกิจหรือชิ้นงาน (Task) ที่หลากหลายให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ โดยให้นักเรียนใช้ทั้งความรู้ ความสามารถ ทักษะ กระบวนการ และคุณลักษณะในการปฏิบัติงานจนสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด หรือ สูงเกินกว่าเป้าหมายที่กำหนดอย่างต่อเนื่อง จะทำให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานได้อย่างคล่องแคล่ว และมีประสิทธิภาพ จนเกิดเป็น“สมรรถนะ” ในที่สุด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562)

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนนั้น ครูต้องกำหนดภาระงานให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ ให้ผู้เรียนได้ประยุกต์ใช้ทั้งความรู้ ความสามารถ ทักษะ กระบวนการ และคุณลักษณะมาปฏิบัติงานให้แล้วเสร็จตามกำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ

5.1.4 วิธีการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

สมรรถนะผู้เรียนเป็นคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้เรียนที่ประกอบด้วยพฤติกรรมด้านความรู้ (Knowledge) พฤติกรรมด้านทักษะกระบวนการ (Process skill) และพฤติกรรมด้านคุณลักษณะ (Attribute) มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน จนสำเร็จตามเป้าหมายหรือสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ดังนั้นวิธีการประเมินสมรรถนะผู้เรียน ครูผู้สอนจะต้องกำหนดให้สอดคล้องกับพฤติกรรมที่ต้องการวัด ไม่ว่าจะเป็นพฤติกรรมด้านความรู้ (Knowledge) พฤติกรรมด้านทักษะกระบวนการ (Process skill) และพฤติกรรมด้านคุณลักษณะ (Attribute) ซึ่งวิธีการประเมินสมรรถนะผู้เรียนนั้นมีหลากหลายดังต่อไปนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562)

1) การทดสอบ เป็นการใช้แบบทดสอบเครื่องมือวัดความรู้หรือทักษะตามสมรรถนะของผู้เรียน แบบทดสอบที่ดีจะช่วยให้ครูทราบถึงสถานภาพของนักเรียนว่าเป็นเช่นไร มีด้านใดดีหรือควรปรับปรุงอย่างไร ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วยแบบสอบเขียนตอบ แบบสอบเลือกตอบ การสอบภาคปฏิบัติและแบบวัดต่าง ๆ เป็นต้น

2) การสังเกต เป็นการวัดและประเมินที่มีรายการพฤติกรรมเป้าหมายที่ต้องการเก็บข้อมูล ด้วยประสาทสัมผัสโดยเฉพาะอย่างยิ่งทางหูและตา เพื่อศึกษาพฤติกรรมที่มีความละเอียดชัดเจนของผู้เรียนในสภาพการณ์ต่าง ๆ ที่กำหนด เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย แบบตรวจสอบรายการ แบบมาตรวัดประเมินค่า และแบบบันทึก เป็นต้น

3) การสัมภาษณ์เป็นวิธีการวัดผลด้วยการซักถาม สนทนา โต้ตอบ เพื่อประเมินความคิดทัศนคติต่าง ๆ เครื่องมือที่ใช้ได้แก่แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (เตรียมคำถามไว้ล่วงหน้า) และคำถามแบบไม่มีโครงสร้าง (กำหนดเฉพาะแนวทาง หรือประเด็นแต่ไม่มีคำถามที่ชัดเจน)

4) การประเมินผลงาน เป็นการวัดและประเมินด้วยการกำหนดงาน กิจกรรม หรือแบบฝึกให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติ ฝึกฝน โดยผู้สอน จะเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องด้วยตนเอง หรือเพื่อนผู้เรียนที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้ได้ข้อมูลจริงสำหรับสะท้อนผลการปรับปรุงแก้ไข พฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบต่อไป เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบประเมินผลงาน เป็นต้น

สรุปได้ว่า วิธีการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนนั้น ครูผู้สอนจะต้องเลือกให้สอดคล้องกับพฤติกรรมที่ต้องการวัด ทั้งด้านความรู้ (Knowledge) ด้านทักษะกระบวนการ (Process skill) และด้านคุณลักษณะ (Attribute) ไม่ว่าจะเป็นการประเมินด้วยการทดสอบ การสังเกต การสัมภาษณ์ และหรือการประเมินผลงาน

5.2 หน่วยที่ 2 ความรู้เรื่องการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

5.2.1 แนวคิดของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ Active Learning เป็นการจัดการเรียนรู้บนพื้นฐานทฤษฎีการเรียนรู้ Constructivism เป็นรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุกเน้นกิจกรรมการพัฒนาทักษะและแนวคิดของผู้เรียนมากกว่าการที่ครูเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ การจัดกิจกรรมต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาด้วยตนเองเพื่อให้เกิดประสบการณ์ตรงกับการแก้ปัญหาในสถานการณ์จริง (Authentic situation) มีบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการทำงานร่วมกัน (Collaboration) ด้วยกระบวนการกลุ่ม (Group processing) เช่น การอ่าน อภิปราย วิเคราะห์ วิจัย หรือการตัดสินใจเรื่องราวต่าง ๆ เพื่อแทนที่การเรียนการสอนที่ครูบอกเล่าให้ผู้เรียนได้ฟังเพียงด้านเดียว (อนุชา สมานมิตร, 2562) เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสร้างสรรค์ทางปัญญา (Constructivism) ที่เน้นกระบวนการเรียนรู้มากกว่าเนื้อหาวิชา เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ หรือสร้างความรู้ให้เกิดขึ้นในตนเอง ด้วยการลงมือปฏิบัติจริงผ่านสื่อหรือกิจกรรมการเรียนรู้ ที่มีครูผู้สอนเป็นผู้แนะนำ กระตุ้น หรืออำนวยความสะดวก ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ขึ้นโดยกระบวนการคิดขั้นสูง กล่าวคือ ผู้เรียนมีการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่าจากสิ่งที่ได้รับจากกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้การเรียนรู้เป็นไป อย่างมีความหมาย และนำไปใช้ในสถานการณ์อื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สถาพร พงษ์พิบูล, 2555) เป็นกระบวนการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน สร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับผู้เรียน มุ่งให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ โดยมีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) สร้างแรงบันดาลใจ ให้คำปรึกษา ดูแล แนะนำ ทำหน้าที่เป็นโค้ชและพี่เลี้ยง (Coach & Mentor) แสวงหาเทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้ และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมาย (Meaningful learning) ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ได้ มีความเข้าใจในตนเอง ใช้สติปัญญา คิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ผลงานนวัตกรรมที่บ่งบอกถึงการมีสมรรถนะสำคัญในศตวรรษที่ 21 มีทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะวิชาชีพ บรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ตามระดับช่วงวัย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562)

จากแนวคิดดังกล่าว สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้บนพื้นฐานแนวคิดทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) ที่เชื่อว่าผู้เรียนสามารถเรียนรู้และสร้างความรู้ความเข้าใจจากการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง โดยการลงมือปฏิบัติจริงผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย นำประสบการณ์ใหม่ที่ได้รับมาเชื่อมโยงกับความรู้ความเข้าใจที่มีอยู่เดิม มาสร้างเป็นความเข้าใจของตนเอง ซึ่งกระบวนการสร้างความเข้าใจให้แก่ตนเองจะต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้อย่างตื่นตัว (Active Learning) ทั้งทางกาย สติปัญญา สังคม และอารมณ์ จะช่วยผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ อย่างมีความหมายต่อตนเอง ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง

5.2.2 ลักษณะสำคัญของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

นักการศึกษาได้กล่าวถึงลักษณะสำคัญของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ดังนี้
ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2553) ได้อธิบายถึงลักษณะสำคัญของการจัดการเรียนการสอนแบบ
Active Learning ดังนี้

- 1) เป็นการเรียนการสอนที่พัฒนาศักยภาพทางสมอง ได้แก่ การคิด การแก้ปัญหา และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้
 - 2) เป็นการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้สูงสุด
 - 3) ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้และจัดระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง
 - 4) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนทั้งในด้านการสร้างองค์ความรู้การสร้างปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน และร่วมมือกันมากกว่าการแข่งขัน
 - 5) ผู้เรียนได้เรียนรู้ความรับผิดชอบร่วมกัน การมีวินัยในการทำงาน และการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ
 - 6) เป็นกระบวนการสร้างสถานการณ์ให้ผู้เรียนอ่าน ฟัง คิดอย่างลุ่มลึก ผู้เรียนจะเป็นผู้จัดระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง
 - 7) เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนเน้นทักษะการคิดขั้นสูง
 - 8) เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนบูรณาการข้อมูล, ข่าวสาร, สารสนเทศ, และหลักการสู่การสร้างความคิดรวบยอด
 - 9) ผู้สอนจะเป็นผู้อำนวยการอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเอง
 - 10) ความรู้เกิดจากประสบการณ์การสร้างองค์ความรู้และการสรุปบทวนของผู้เรียน
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562) กล่าวถึงลักษณะสำคัญของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) ดังนี้
- 1) เป็นการพัฒนาศักยภาพการคิด การแก้ปัญหา และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้
 - 2) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดระบบการเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้โดยมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน ในรูปแบบของความร่วมมือมากกว่าการแข่งขัน
 - 3) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้สูงสุด
 - 4) เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนบูรณาการข้อมูล ข่าวสาร สารสนเทศ สู่ทักษะการคิดวิเคราะห์และประเมินค่า
 - 5) ผู้เรียนได้เรียนรู้ความมีวินัยในการทำงานร่วมกับผู้อื่น
 - 6) ความรู้เกิดจากประสบการณ์และการสรุปของผู้เรียน

7) ผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเอง

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) มีลักษณะสำคัญ ดังนี้

- 1) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาศักยภาพการคิด การแก้ปัญหา และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้
- 2) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้สูงสุด ให้ผู้เรียนบูรณาการข้อมูล, ข่าวสาร, สารสนเทศ, และหลักการ สู่การสร้างความคิดรวบยอด
- 3) การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการสร้างสถานการณ์ให้ผู้เรียนอ่าน เขียน พูด ฟัง คิด จัดระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง
- 4) ผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติด้วยตนเอง

5.3.3 รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562) ได้เสนอรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน ดังนี้

1) รูปแบบการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน (Activity-Based Learning) เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนามาจากแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนที่เผยแพร่ในปลายศตวรรษที่ 20 ที่เรียกว่า การเรียนรู้ที่เน้นบทบาท และการมีส่วนร่วมของผู้เรียน หรือ “การเรียนรู้เชิงรุก” (Active Learning) ซึ่งหมายถึง รูปแบบการเรียนการสอน ที่มุ่งเน้นส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และบทบาทในการเรียนรู้ของผู้เรียน “ใช้กิจกรรมเป็นฐาน” หมายถึง นำกิจกรรมเป็นที่ตั้ง เพื่อที่จะฝึกหรือพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายที่กำหนด กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน มีหลากหลายกิจกรรม การเลือกใช้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสม สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมนั้น ๆ ว่ามุ่งให้ผู้เรียนได้เรียนรู้หรือพัฒนาในเรื่องใดสามารถจำแนกออกเป็น 3 ประเภทหลัก คือ

(1) กิจกรรมเชิงสำรวจ เสาะหา ค้นคว้า (Exploratory) ซึ่งเกี่ยวข้องกับการรวบรวม สังสมความรู้ ความคิดรวบยอด และทักษะ

(2) กิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ (Constructive) ซึ่งเกี่ยวข้องกับการรวบรวม สังสมประสบการณ์ผ่านการปฏิบัติ หรือการทำงานที่ริเริ่มสร้างสรรค์

(3) กิจกรรมเชิงการแสดงออก (Expressional) ได้แก่กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ การนำเสนอ การเสนอผลงาน

2) รูปแบบการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ (Experiential Learning) เป็นการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากกิจกรรมหรือการปฏิบัติซึ่งเป็นประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรม เพื่อนำไปสู่ความรู้ความเข้าใจเชิงนามธรรมผ่านการสะท้อนประสบการณ์ การคิดวิเคราะห์การสรุป

เป็นหลักการ ความคิดรวบยอด และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริง การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ ประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 4 องค์ประกอบ คือ

(1) ประสบการณ์รูปธรรม (Concrete Experience) เป็นขั้นตอนแรกของการเรียนรู้ที่ผู้เรียนจะได้รับประสบการณ์จากการลงมือปฏิบัติกิจกรรมที่ผู้สอนกำหนดไว้ การเรียนรู้ที่แท้จริงจะเริ่มขึ้น เมื่อได้ลงมือปฏิบัติ กิจกรรมอาจเป็นการทดลอง การอ่าน การดูวีดิทัศน์ การฟังเรื่องราว การพูดคุยสนทนา การทำงานกลุ่ม เกม บทบาทสมมุติ สถานการณ์จำลอง และการนำเสนอผลการปฏิบัติเงื่อนไขสำคัญ คือ ผู้เรียนมีบทบาทหลักในการทำกิจกรรม (Do, Act)

(2) การสะท้อนประสบการณ์จากกิจกรรม และอภิปราย (Reflective Observation and Discussion) หรือ Reflect เป็นขั้นที่ผู้เรียนจะมีการสะท้อนคิด แสดงความคิดเห็นและความรู้สึกของตนเองจากประสบการณ์ในการปฏิบัติกิจกรรม และแลกเปลี่ยนกับสมาชิกในกลุ่ม (Discussion) ผู้เรียนจะได้เรียนรู้ ถึงความคิด ความรู้สึกของคนอื่นที่แตกต่างหลากหลาย ซึ่งจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่กว้างขวางขึ้น และผลของการสะท้อนความคิดเห็น หรือการอภิปรายแลกเปลี่ยน หรือการย้อนกลับ จะทำให้ได้แนวคิดหรือข้อสรุปที่มีน้ำหนักมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ผู้เรียนจะรู้สึกว่าคุณเองได้มีส่วนร่วมในฐานะสมาชิกคนหนึ่ง มีคนฟังเรื่องราวของตนเอง และได้มีโอกาสรับรู้เรื่องของคนอื่น ทำให้สัมพันธ์ภาพในกลุ่มผู้เรียนเป็นไปด้วยดี

(3) การสรุปความคิดรวบยอด หลักการ องค์ความรู้ (Abstract Conceptualization) เป็นขั้นที่ผู้เรียนร่วมกันสรุปข้อมูล ความคิดเห็น จับหลักขององค์ความรู้ที่ได้จากการสะท้อนความคิดเห็น และอภิปรายในขั้นที่ 2 ในขั้นนี้ครูอาจใช้คำถามกระตุ้นผู้เรียนให้ช่วยกันสรุปข้อคิดเห็น กรณีที่กิจกรรมนั้นเป็นเรื่องของข้อมูลความรู้ใหม่ ครูอาจเสริมข้อมูล ข้อเท็จจริงในประเด็นนั้น ๆ เพิ่มเติม (Adding) โดยการอธิบายบอกกล่าว การให้อ่านเอกสาร การดูวีดิทัศน์ ฯลฯ เพื่อเติมเต็มประสบการณ์ใหม่ ให้ผู้เรียนสามารถสรุปเป็นหลักการ ความคิดรวบยอด หรือองค์ความรู้ใหม่ได้ อาจให้ผู้เรียนสรุปโดยการเขียนบันทึกสรุปผลการเรียนรู้ การเขียนแผนภาพมโนทัศน์ (Mind Mapping) การเสนอแผนภาพ แผนภูมิโดยใช้ Graphic Organizers การสรุปเป็นกรอบงาน (Framework) ตัวแบบ หรือแบบจำลองความคิด (Model)

(4) การทดลอง/ประยุกต์ใช้ความรู้ (Active Experimentation / application) ในขั้นนี้ผู้เรียนจะต้องนำความคิดรวบยอด องค์ความรู้ หรือข้อสรุปที่ได้จากขั้นตอนที่ 3 ไปทดลองประยุกต์ใช้กิจกรรมการเรียนการสอนส่วนมากมักจะขาดองค์ประกอบทดลอง/ประยุกต์ใช้แนวคิด ซึ่งถือว่าเป็นขั้นตอนสำคัญ ที่ผู้สอนจะได้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รู้จักการประยุกต์ใช้ความรู้ และนำไปใช้ได้จริง กิจกรรมที่เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ความรู้ เช่น การทำโครงการ การจัดกิจกรรม เผยแพร่ข้อมูลความรู้ การจัดกิจกรรมรณรงค์ (Campaign) ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิง

ประสบการณ์ จำเป็นต้องจัดกิจกรรมให้ครบวงจรทั้ง 4 องค์ประกอบ เพราะองค์ประกอบทั้ง 4 มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องอย่างสิ้นไหล ต่อเนื่อง ส่งผลถึงกัน

3) รูปแบบการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning)

การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning) เป็นกระบวนการเรียนรู้ โดยใช้ปัญหาเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนตั้งสมมติฐาน สาเหตุและกลไกของการเกิดปัญหานั้น รวมถึงการค้นคว้าความรู้พื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับปัญหาเพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาต่อไป โดยผู้เรียนอาจไม่มีความรู้ในเรื่องนั้น ๆ มาก่อน แต่อาจใช้ความรู้ที่ผู้เรียนมีอยู่เดิมหรือเคยเรียนมา นอกจากนี้ ยังมุ่งให้ผู้เรียนเฝ้าหาความรู้เพื่อแก้ไขปัญหา ได้คิดเป็น ทำเป็น มีการตัดสินใจที่ดี และสามารถเรียนรู้การทำงานเป็นทีม โดยเน้นให้ผู้เรียนได้เกิด การเรียนรู้ด้วยตนเอง และสามารถนำทักษะจากการเรียนมาช่วยแก้ปัญหาในชีวิต

McKinney (2008) ได้เสนอรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้แบบ Active learning ได้ดี ดังนี้

1) การเรียนรู้แบบแลกเปลี่ยนความคิด (Think-Pair-Share) คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนคิดเกี่ยวกับประเด็นที่กำหนดแต่ละคนประมาณ 2-3 นาที (Think) จากนั้นแลกเปลี่ยนความคิดกับเพื่อนอีกคน 3-5 นาที (Pair) และนำเสนอความคิดเห็นต่อผู้เรียนทั้งหมด (Share)

2) การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Collaborative Learning Group) คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยจัดเป็นกลุ่ม ๆ ละ 3-6 คน

3) การเรียนรู้แบบทบทวนโดยผู้เรียน (Student-led Review Sessions) คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทบทวนความรู้และพิจารณาข้อสงสัยต่าง ๆ ในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ โดยครูจะช่วยเหลือกรณีที่มีปัญหา

4) การเรียนรู้แบบใช้เกม (Games) คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้สอนนำเกมเข้าบูรณาการในการเรียนการสอน ซึ่งใช้ได้ทั้งในขั้นการนำเข้าสู่บทเรียน การสอน การมอบงาน และหรือขั้นการประเมินผล

5) การเรียนรู้แบบวิเคราะห์วิดีโอ (Analysis or Reaction to Videos) คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ดูวิดีโอ 5-20 นาที แล้วให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น สะท้อนความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่ได้ดู

6) การเรียนรู้แบบโต้วาที (Student Debates) คือ การจัดกิจกรรมเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนได้ นำเสนอข้อสงสัยที่ได้จากประสบการณ์และการเรียนรู้เพื่อยืนยันแนวคิดของตนเองหรือกลุ่ม

7) การเรียนรู้แบบผู้เรียนสร้างแบบทดสอบ (Student Generated Exam Questions) คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนสร้างแบบทดสอบจากสิ่งที่ได้เรียนรู้มาแล้ว

8) การเรียนรู้แบบกระบวนการวิจัย (Mini-research Proposals or Project) คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่อิงกระบวนการวิจัย โดยให้ผู้เรียนกำหนดหัวข้อที่ต้องการเรียนรู้ วางแผนการเรียนรู้ เรียนรู้ตามแผน สรุปความรู้หรือสร้างผลงาน และสะท้อนความคิดในสิ่งที่ได้เรียนรู้หรืออาจเรียกว่าการสอนแบบโครงการ (Project-based Learning) หรือการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning)

9) การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา (Analyze Case Studies) คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้อ่านกรณีตัวอย่างที่ต้องการศึกษา จากนั้นให้ผู้เรียนวิเคราะห์และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือหาแนวทางแก้ปัญหาภายในกลุ่ม แล้วนำเสนอความคิดเห็นต่อผู้เรียนทั้งหมด

10) การเรียนรู้แบบการเขียนบันทึก (Keeping Journals or Logs) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ผู้เรียนจดบันทึกเรื่องราวต่าง ๆ ที่ได้พบเห็น หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละวันรวมทั้งเสนอความคิดเห็นเพิ่มเติม

11) การเรียนรู้แบบการเขียนจดหมายข่าว (Write and Produce a Newsletter) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนร่วมกันผลิตจดหมายข่าว อันประกอบด้วย บทความ ข้อมูล สารสนเทศ ข่าวสาร และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น แล้วแจกจ่ายไปยังบุคคลอื่น ๆ

12) การเรียนรู้แบบแผนผังความคิด (Concept Mapping) คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนออกแบบแผนผังความคิด เพื่อนำเสนอความคิดรวบยอด และความเชื่อมโยงกันของกรอบความคิดโดยการใช้เส้นเป็นตัวเชื่อมโยง

5.4.4 กระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562) ได้นำเสนอกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Active Learning มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดปัญหา จัดสถานการณ์ต่าง ๆ กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ และมองเห็นปัญหา สามารถกำหนดสิ่งที่เป็นปัญหาที่ผู้เรียนอยากรู้ อยากรู้เกิดความสนใจที่จะค้นหาคำตอบ

1) จัดกลุ่มผู้เรียนให้มีขนาดเล็ก (ประมาณ 3-5 /8-10 คน)

2) ใช้ปัญหาเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ โดยลักษณะของปัญหาที่นำมาใช้ ควรมีลักษณะคลุมเครือไม่ชัดเจน มีวิธีแก้ไขปัญหาได้อย่างหลากหลาย อาจมีคำตอบได้หลายคำตอบ โดยคำนึงถึงการเชื่อมโยงความรู้ใหม่เข้ากับความรู้เดิม ความซับซ้อนของปัญหาจากง่ายไปสู่ยาก ระดับและประสบการณ์ผู้เรียน เวลาที่กำหนดให้ผู้เรียนใช้ดำเนินการ และแหล่งค้นคว้าข้อมูล

ขั้นที่ 2 ทำความเข้าใจกับปัญหา ปัญหาที่ต้องการเรียนรู้ ต้องสามารถอธิบายสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกัปัญหาได้

- 3) ผู้เรียนทำความเข้าใจหรือทำความเข้าใจกระจ่างในคำศัพท์ที่อยู่ในโจทย์ปัญหานั้น เพื่อให้เข้าใจตรงกัน
- 4) ผู้เรียนจับประเด็นข้อมูลที่สำคัญหรือระบุปัญหาในโจทย์วิเคราะห์ หาข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง ความจริงที่ปรากฏในโจทย์ แยกแยะข้อมูลระหว่างข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็น จับประเด็นปัญหาออกเป็นประเด็นย่อย
- 5) ผู้เรียนระดมสมองเพื่อวิเคราะห์ปัญหา อภิปราย แต่ละประเด็นปัญหาว่าเป็นอย่างไร เกิดขึ้นได้อย่างไร ความเป็นมาอย่างไร โดยอาศัยพื้นฐานความรู้เดิมเท่าที่ผู้เรียนมีอยู่
- 6) ผู้เรียนร่วมกันตั้งสมมติฐานเพื่อหาคำตอบปัญหาประเด็นต่างๆ พร้อมจัดลำดับความสำคัญของสมมติฐานที่เป็นไปได้อย่างมีเหตุผล
- 7) จากสมมติฐานที่ตั้งขึ้น ผู้เรียนจะประเมินว่ามีความรู้เรื่องอะไรบ้าง มีเรื่องอะไรที่ยังไม่รู้หรือขาดความรู้ และความรู้อะไรจำเป็นที่จะต้องใช้เพื่อพิสูจน์สมมติฐาน ซึ่งเชื่อมโยงกับโจทย์ปัญหาที่ได้

ขั้นที่ 3 ดำเนินการศึกษาค้นคว้า ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองด้วยวิธีการหลากหลาย

- 8) ผู้เรียนค้นคว้าหาข้อมูลและศึกษาเพิ่มเติมจากทรัพยากรการเรียนรู้ต่างๆ เช่น หนังสือ ตำรา วารสาร สื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ การศึกษาในห้องปฏิบัติการ คอมพิวเตอร์ช่วยสอน อินเทอร์เน็ต หรือปรึกษาผู้รู้ในเนื้อหาเฉพาะ เป็นต้น พร้อมทั้งประเมินความถูกต้องโดย

ขั้นที่ 4 สังเคราะห์ความรู้ ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้ค้นคว้ามาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

- 9) ผู้เรียนนำข้อมูลหรือความรู้ที่ได้มาสังเคราะห์ อธิบาย พิสูจน์สมมติฐานและประยุกต์ให้เหมาะสมกับโจทย์ปัญหา พร้อมสรุปเป็นแนวคิดหรือหลักการทั่วไปโดยแนวทางการนิเทศ เพื่อพัฒนาและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ตามนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้
 - นำเสนอผลงานกลุ่มด้วยสื่อหลากหลาย
 - สะท้อนความคิด ให้ข้อมูลย้อนกลับ อภิปราย ทำความเข้าใจ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกลุ่ม ถึงกระบวนการเรียนรู้ การแก้ปัญหา การเชื่อมโยง การสร้างองค์ความรู้ใหม่
 - สรุปภาพรวมเป็นความรู้ทั่วไป

ขั้นที่ 5 สรุปและประเมินค่าหาคำตอบ

- 10) ผู้เรียนแต่ละกลุ่ม สรุปผลงานของกลุ่มตนเอง และประเมินผลงานว่าข้อมูลที่ศึกษาค้นคว้ามีความเหมาะสมหรือไม่เพียงใด โดยพยายามตรวจสอบแนวคิดภายในกลุ่มของตนเองอย่างอิสระ ทุกกลุ่มช่วยกันสรุปองค์ความรู้ ในภาพรวมของปัญหาอีกครั้ง

Baldwin and Williams (1988) ได้นำเสนอขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ตามแบบ Active Learning ประกอบด้วย 4 ขั้นดังนี้

- 1) ขั้นเตรียมพร้อม เป็นขั้นที่ผู้สอนนำผู้เรียนเข้าสู่เนื้อหา โดยการสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการอยากที่จะเรียนรู้ต่อไป
- 2) ขั้นปฏิบัติงานกลุ่ม เป็นขั้นที่ผู้สอนให้ผู้เรียนเข้ากลุ่มย่อยเพื่อทำงานร่วมกัน และสรุปความคิดเห็นของกลุ่มอีกทั้งต้องแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันระหว่างกลุ่มอื่น ๆ โดยที่ผู้สอนต้องเสริมข้อมูลให้สมบูรณ์
- 3) ขั้นประยุกต์ใช้ เป็นขั้นที่ผู้เรียนทำแบบฝึกหัด หรือทำแบบทดสอบหลังเรียน
- 4) ขั้นติดตามผล เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าอิสระเพิ่มเติมโดยจัดทำเป็นรายงานหรือให้นักเรียนเขียนบันทึกประจำวัน รวมถึงให้ผู้เรียนเขียนสรุปความรู้ที่ได้รับในคาบเรียนนั้น ๆ

Inprasitha, M. (2011) กล่าวถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการแบบเปิด (Open Approach) ซึ่งสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Active Learning ประกอบด้วยขั้นตอน 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 นำเสนอปัญหาปลายเปิด (Posing open-ended problem) เมื่อครูเสนอปัญหาปลายเปิดในชั้นเรียน นักเรียนจะถูกตั้งคำถามว่า “นักเรียนค้นพบคุณสมบัติ (ความสัมพันธ์ กฎ วิธีการ ฯลฯ) อะไรบ้าง” ในระยะแรกนักเรียนบางคนอาจเกิดความสับสนเพราะไม่คุ้นเคยกับการใช้คำว่า ความสัมพันธ์ กฎ วิธีการ ฯลฯ ในการตอบปัญหา เพื่อช่วยให้นักเรียนเข้าใจปัญหา ครูอาจจะช่วยเหลือโดยกระตุ้นให้นักเรียนเห็นความสำคัญของปัญหา อาจใช้สื่อการสอนเพื่อให้นักเรียนเข้าใจยิ่งขึ้น

ขั้นที่ 2 เรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียน (Students' self learning) ในวิธีการแบบเปิดจะต้องให้ความสำคัญกับแนวคิดทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนแต่ละบุคคล ครูจะต้องระมัดระวังเป็นอย่างยิ่งที่จะไม่ชี้นำ ความคิดของนักเรียนทุกคน แต่ต้องปรับข้อเสนอแนะให้เข้ากับความคิดของนักเรียนอย่างเฉพาะเจาะจง รูปแบบการสอนนี้ปกติแล้วเกิดจากองค์ประกอบ 2 องค์ประกอบ คือ 1) การทำงานของแต่ละคน 2) การอภิปรายร่วมกันในชั้นเรียน

ขั้นที่ 3 อภิปรายและเปรียบเทียบร่วมกันทั้งชั้นเรียน (Whole class discussion and comparison) การเขียนแสดงแนวทางการแก้ปัญหาของแต่ละบุคคลและกลุ่ม โดยการใช้สมุดบันทึกหรือใบงาน ซึ่งจะสามารถนำมาประเมินได้ในภายหลัง

ขั้นที่ 4 สรุปเชื่อมโยงแนวคิดทางคณิตศาสตร์ของนักเรียน (Summing-up by connecting students' emergent mathematical ideas) นักเรียนหรือครูเขียนแสดงการทำงานของแต่ละบุคคลหรือกลุ่ม รวมถึงข้อเสนอทั้งหมดของนักเรียนบนกระดาน แม้ว่าแนวความคิดของบางคนอาจจะซ้ำหรือคล้ายกับคนอื่น นักเรียนควรได้รับการสนับสนุนเพื่อยืนยันว่า แนวคิดของพวกเขามีความสอดคล้องหรือสามารถรวมเข้าเป็นแนวคิดเดียวกัน บางครั้งเมื่อนักเรียนเสนอบางอย่างที่ผิดพลาดหรือไม่สมบูรณ์ ครูควรแสดงออกในเชิงบวกและปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับแนวคิดอื่น ๆ

จากกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Active Learning ดังกล่าว สามารถสังเคราะห์ จัดหมวดหมู่ข้อมูลสรุปเป็นขั้นตอนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงผ่านสื่อหรือกิจกรรม การเรียนรู้ที่หลากหลาย มีการเรียนรู้แบบร่วมแรง ร่วมใจ แก้ปัญหาเป็นทีม โดยมีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก สร้างแรงบันดาลใจ ให้คำปรึกษา ดูแล แนะนำ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมาย และนำไปใช้ในสถานการณ์อื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยยึดหลักความถูกต้องครอบคลุม ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ เป็น 6 ขั้นตอน ดังนี้

1) ขั้นเตรียมพร้อมเข้าสู่การเรียนรู้ เป็นขั้นตอนสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ กระตุ้นสมองโดยใช้การเคลื่อนไหวร่างกาย ร้องเพลง การทำสมาธิ ทบทวนความรู้เดิม เป็นการสร้างบรรยากาศของการมีส่วนร่วม การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนและเพื่อนในชั้นเรียน รวมถึงส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ร่วมกันได้อย่างหลากหลาย

2) ขั้นนำเสนอสถานการณ์ปัญหาปลายเปิด เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนนำเสนอสถานการณ์ที่ท้าทายความสามารถของผู้เรียน เชื่อมโยงระหว่างเนื้อหาในบทเรียนกับสิ่งที่ผู้เรียนอาจพบเจอในชีวิตประจำวัน กระตุ้นให้นักเรียนเห็นความสำคัญของปัญหา สร้างกตึกาหรือเงื่อนไขการนำไปสู่การคิดต่อไป เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้อภิปรายซักถามในสิ่งที่สงสัย

3) ขั้นดำเนินการแก้ปัญหา เป็นขั้นตอนที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ระดมสมอง ช่วยกันวิเคราะห์ปัญหาและหาเหตุผลมาอธิบายเกี่ยวกับสถานการณ์ปัญหา ให้ผู้เรียนตั้งคำถามและหาแนวทางไปสู่คำตอบร่วมกัน โดยอาศัยความรู้เดิมของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม ร่วมกันในการคิดแก้ปัญหา ซึ่งจะมีการสื่อสารและแสดงความคิดเห็นของกลุ่ม เป็นขั้นตอนการให้ผู้เรียนได้ดำเนินการแสวงหาข้อมูล โดยผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนได้แสวงหาข้อมูลความรู้เพื่อแก้โจทย์ปัญหาร่วมกันเป็นกลุ่มหรือด้วยตนเอง ด้วยวิธีการที่หลากหลาย โดยครูผู้สอนจะคอยสังเกต บันทึกแนวคิดของนักเรียน

4) ขั้นอภิปรายสะท้อนความคิด เป็นขั้นตอนการให้ผู้เรียนนำเสนอผลงานที่แสดงถึงกระบวนการเรียนรู้ ตั้งแต่ต้นจนได้คำตอบของปัญหา โดยให้ผู้เรียนออกมานำเสนอแนวคิดของตนเอง หรือแนวคิดของกลุ่ม แล้วร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกลุ่มอื่น ๆ เปรียบเทียบความเหมือนและต่างแนวคิดระหว่างกลุ่ม

5) ขั้นสรุป สร้างองค์ความรู้ เป็นขั้นตอนที่ครูถามคำถามให้ผู้เรียนร่วมกันนำแนวคิดทั้งหมดมารวบรวมและหาความเชื่อมโยงสิ่งที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ จัดเรียงจุดเด่นของแนวคิดต่าง ๆ ให้เป็นระบบ สังเคราะห์สรุปองค์ความรู้สิ่งที่ได้เรียนรู้

6) ขั้นประเมินผล เป็นขั้นตอนที่ให้ผู้เรียนประเมินผลงานตัวเอง ผู้สอนประเมินผู้เรียนโดยการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ และประเมินตามสภาพจริงจากชิ้นงาน

5.3 หน่วยที่ 3 ความรู้เรื่องภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

5.3.1 แนวคิดของภาวะผู้นำครู

แนวคิดของภาวะผู้นำครูเป็นแนวคิดที่ใช้ทฤษฎีภาวะผู้นำเชิงปฏิรูป หรือทฤษฎีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง เป็นพื้นฐานในการคิด เน้นการพัฒนาเพื่อนครู มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กระตุ้นและยกย่องซึ่งกันและกันจนเปลี่ยนผู้ตามเป็นผู้นำ ให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกัน วิโรจน์ สารรัตน์ (2557) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงว่า เป็นทฤษฎีที่อธิบายถึงสิ่งที่ผู้นำทำแล้วประสบความสำเร็จ หรือทำแล้วก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ในสิ่งใหม่ ๆ มากกว่าที่จะมุ่งอธิบายถึงการใช้คุณลักษณะของผู้นำเพื่อให้เกิดความศรัทธาและมีปฏิกริยาจากผู้ตามเพราะลักษณะสำคัญของภาวะผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลงคือการมุ่งให้มีการเปลี่ยนแปลงจากสภาพเดิมที่เป็นอยู่ (Change Oriented) โดยกระตุ้นให้ผู้ตามได้ตระหนักถึงโอกาสหรือปัญหาและการร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ให้เกิดสิ่งใหม่ ๆ ในองค์กร ซึ่งBurns (1978 อ้างถึงใน สิทธิพร สมบูรณ์ทรัพย์, 2560) กล่าวถึง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformational Leadership) ว่า ผู้นำจะตระหนักถึงความต้องการและแรงจูงใจของผู้ตาม ผู้นำและผู้ตามมีปฏิสัมพันธ์กันในลักษณะยกระดับความต้องการซึ่งกันและกัน ก่อให้เกิดการเปลี่ยนสภาพทั้งสองฝ่ายคือเปลี่ยนผู้ตามไปเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง และเปลี่ยนผู้นำการเปลี่ยนแปลงไปเป็นผู้นำแบบจริยธรรม กล่าวคือ ผู้นำการเปลี่ยนแปลงจะตระหนักถึงความต้องการของผู้ตาม และจะกระตุ้นผู้ตามให้เกิดความสำนึก (Conscious) และยกระดับความต้องการของผู้ตามให้สูงขึ้นตามลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ (Maslow) และทำให้ผู้ตามเกิดจิตสำนึกของอุดมการณ์อันสูงส่ง และยึดถือค่านิยมเชิงจริยธรรมเป็นค่านิยมจุดหมาย และ Bass & Avolio (1991 อ้างถึงใน สิทธิพร สมบูรณ์ทรัพย์, 2560) กล่าวถึงภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformational Leadership) ว่า เป็นกระบวนการที่ผู้นำมีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงานและผู้ตาม โดยเปลี่ยนแปลงความพยายามของผู้ร่วมงานและผู้ตามให้สูงขึ้นกว่า ความพยายามที่คาดหวัง พัฒนาความสามารถของผู้ร่วมงานและผู้ตามไปสู่ระดับที่สูงขึ้นกว่าความพยายามที่คาดหวัง พัฒนาความสามารถของผู้ร่วมงานและผู้ตามไปสู่ระดับที่สูงขึ้นและศักยภาพมากขึ้น ทำให้เกิดการตระหนักรู้ในภารกิจและวิสัยทัศน์ของทีมและขององค์กร จูงใจให้ผู้ร่วมงานและผู้ตามมองให้ไกลเกินกว่าความสนใจของพวกเขาไปสู่ประโยชน์ของกลุ่มองค์กรหรือสังคม

ครูในสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จจะใช้เวลา 1-4 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ในการจัดทำแผนการสอนร่วมกัน ซึ่งจะทำอย่างไม่เป็นทางการโดยใช้เวลาระหว่างพักกลางวันหรือหลังสถานศึกษาเลิก รวมไปถึงการประชุมแผนงานอย่างไม่เป็นทางการทุกสัปดาห์ การพูดคุยอย่างไม่เป็นทางการเน้นในเรื่องบทเรียนที่นำไปใช้แล้วประสบความสำเร็จ หรือปัญหาจากการสอน แนวคิดของการประชุมแผนงานอย่างไม่เป็นทางการทุกสัปดาห์ คือ ครูจะแลกเปลี่ยนข้อมูลการประเมินนักเรียน

ผลวิเคราะห์งานของนักเรียน และตรวจสอบความคืบหน้าของการสอนในชั้นเรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ (สุรรัตน์ พัฒนเชียร, 2552)

จากแนวคิดของภาวะผู้นำครูที่กล่าวมา สรุปได้ว่า ครูทุกคนควรมีภาวะผู้นำ เนื่องจากครูคือ กุญแจสำคัญที่จะส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เกิดผลสำเร็จ ซึ่งการเรียนรู้ร่วมกันจะสร้างความสัมพันธ์ภายในกลุ่มได้เป็นอย่างดี การทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโดยใช้ความร่วมมือด้วยการปฏิบัติจริงในห้องเรียน จะสามารถเพิ่มขีดความสามารถในการสอนและการจัดการเรียนรู้ของครู เพื่อพัฒนาผู้เรียนได้ดียิ่งขึ้น

5.3.2 องค์ประกอบภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

จากแนวคิดของนักวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถคัดสรรองค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ซึ่งเป็นคุณลักษณะพฤติกรรมของครูที่แสดงออกในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งตนเอง เพื่อนครู และสถานศึกษาได้องค์ประกอบ จำนวน 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1) การเป็นครูผู้นำการเปลี่ยนแปลง หมายถึง การริเริ่มการปฏิบัติที่นำไปสู่การพัฒนานวัตกรรม การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ การเป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับ การกระตุ้นผู้อื่นให้มีความร่วมมือในวงกว้างเพื่อพัฒนาผู้เรียนและวิชาชีพ การปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นภายใต้ระบบที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมได้

2) การพัฒนาตนเองและเพื่อนครู หมายถึง มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเอง การทำตนเป็นแบบอย่างที่ดี การพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การพัฒนาวิชาชีพครูและเพื่อนร่วมอาชีพอย่างสม่ำเสมอ ปรับเปลี่ยนบทบาทและการปฏิบัติงานของตนเองให้เอื้อต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน และการเข้าร่วมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

3) การมีความรู้ความเข้าใจหลักสูตร หมายถึง การวิเคราะห์หลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดกระบวนการการเรียนรู้ การออกแบบการจัดการเรียนรู้ และการวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง

4) การเป็นแบบอย่างในการจัดการเรียนรู้ หมายถึง พฤติกรรมของครูที่แสดงออกถึงความเป็นผู้เชี่ยวชาญหรือมีความเป็นเลิศทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นที่ยอมรับและเชื่อถือจากเพื่อนครู เป็นผู้อำนวยการความสะอาด สร้างแรงบันดาลใจ ให้คำปรึกษา ดูแล แนะนำ

5) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ที่ใช้วิธีการสอนที่เน้นกระบวนการมากกว่าเนื้อหา ให้ผู้เรียนมีอิสระในการแสวงหาความรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง ผ่านสื่อหรือกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีการเรียนรู้แบบร่วมแรงร่วมใจ แก้ปัญหาเป็นทีม ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมาย และนำไปใช้ในสถานการณ์อื่น ๆ ได้

5.3.3 ประโยชน์ของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ได้กำหนดภาวะผู้นำครูเป็นหนึ่งในสมรรถนะประจำสายงาน (Functional Competency) ในคู่มือการประเมินสมรรถนะครูในการปฏิบัติงานของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินสมรรถนะในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนและใช้เป็นฐานข้อมูลในการกำหนดกรอบการพัฒนาสมรรถนะครูตามนโยบายพัฒนาครูทั้งระบบ

วิจารณ์ พานิช (2556) ได้กล่าวถึงความสำคัญของครูว่า ในสภาวะการณ์ที่เป็นยุคความรู้มีมากและสามารถเข้าถึงความรู้ได้ง่าย ในสภาวะการณ์เช่นนี้ ครูจึงมีความสำคัญมากขึ้นในการสร้างการเรียนรู้ วิธีการสร้างความรู้ที่ครูไม่เพียงแต่จะเอาใจใส่ผู้เรียน แต่ต้องมีทักษะในการจุดไฟในใจของผู้เรียนให้รักการเรียนรู้ให้สนุกกับการเรียนรู้ กระตุ้นให้อยากเรียนรู้ โดยยึดหลักการสอนให้น้อยแต่เรียนให้มาก ครูต้องตั้งคำถามและตอบได้ว่าผู้เรียนได้เรียนรู้อะไร และเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในสิ่งเหล่านั้นครูจะต้องทำอะไรหรือไม่ทำอะไรบ้าง

Lieberman and Miller (2004) กล่าวว่า ภาวะผู้นำครูทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในโรงเรียน ทั้งในด้านวัฒนธรรมการทำงานและคุณภาพของผู้เรียน การพัฒนาครูให้เป็นครูผู้นำและใช้ภาวะผู้นำเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนในโรงเรียน

จากความสำคัญดังกล่าว สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำครูเป็นสมรรถนะที่สำคัญและจำเป็นต้องพัฒนาให้เกิดขึ้น ซึ่งครูที่มีภาวะผู้นำจะสามารถชักจูงเพื่อนครูให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกระบวนการทำงาน มีความรับผิดชอบต่อการตัดสินใจทำกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา ก่อให้เกิดการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ทำให้การจัดการเรียนรู้บรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งจะส่งผลให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนบรรลุเป้าหมาย

5.4. หน่วยที่ 4 ความรู้เรื่องชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

5.4.1 แนวคิดของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เป็นแนวคิดการพัฒนาบุคลากรอีกลักษณะหนึ่งที่น่าสนใจในการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาบุคลากรให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในวงวิชาชีพเดียวกันที่มีกระบวนการมากกว่าการฝึกอบรม โดยเป็นการรวมตัวกันเป็นกลุ่มเพื่อเรียนรู้ร่วมกันอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เป็นเครื่องมือสำคัญที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง นั่นคือวิธีการทำงานเปลี่ยนไป ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเปลี่ยนไป วัฒนธรรมองค์กรเปลี่ยน (วิจารณ์ พานิช, 2555) ซึ่ง “อุดมการณ์แห่งวิชาชีพ” ช่วยให้เกิดหลักเกณฑ์พื้นฐานของการสร้างชุมชนแห่งวิชาชีพขึ้นในโรงเรียน กล่าวคือ ถ้าทั้งคณะครูผู้สอนและผู้บริหาร ต่างร่วมกันยึดมั่นต่อพันธะผูกพันที่ต้องแสดงพฤติกรรมแบบอย่างที่ดีแล้ว คนเหล่านี้จะต้องสนใจและกระตือรือร้นต่องานวิจัย ตลอดจนทฤษฎีใหม่ ๆ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาวิธีสอน ทั้งนี้มีใช้เพียงแค่

ผูกพันต่อการพัฒนาเทคนิควิธีสอนใหม่เฉพาะงานส่วนตน แต่ต้องช่วยทำให้ทุกคนในโรงเรียนที่ชุมชน โดยรวมร่วมกันพัฒนาปรับปรุงวิธีสอนและการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้นไปด้วยความหวังใจต่อชุมชน แห่งการเรียนรู้โดยรวม หมายความว่า ครูผู้สอนจะแบ่งปันและแลกเปลี่ยนด้านเทคนิควิธีการสอน ระหว่างกันอย่างเปิดเผย จะเห็นภาพที่มีครูแฉะเวียนไปเยี่ยมเยียนเพื่อสังเกตการสอนของครูในอีกชั้น เรียนหนึ่งได้อย่างสะดวกใจ ตลอดจนมีการเชิญครูคนอื่นที่เชี่ยวชาญด้านเทคนิควิธีสอนแบบใหม่มา สาธิตการสอนให้ครูอื่น ๆ ได้ชม ซึ่งเป็นวิธีการที่ช่วยลดความรู้สึกโดดเดี่ยวในการสอนของครูให้ น้อยลง และเกิดมีความรู้สึกร่วมรับผิดชอบของกลุ่มที่มีต่อการเรียนรู้ของนักเรียนทั้งโรงเรียน (Sergiovanni, 1994 อ้างถึงใน กาญจนา วันเสน, 2562)

สอดคล้องกับ ศักดิ์ชัย ภูเจริญ (2557) ที่กล่าวว่า ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เป็นเครื่องมือ สำหรับให้ครูรวมตัวกันเป็นชุมชน ทำหน้าที่เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Change agent) ขับเคลื่อน การเปลี่ยนแปลงในระดับ “ปฏิรูป” การเรียนรู้ซึ่งเกิดจากภายนอกไปสู่การปฏิรูปที่ “เกิดจากภายใน” คือครูร่วมกันดำเนินการ เพื่อให้การปฏิรูปการเรียนรู้ ดำเนินคู่ขนานและเสริมแรงกัน ทั้งจากภายใน และจากภายนอก รวมทั้งสร้างการรวมตัวกันของครูเพื่อทำงานสร้างสรรค์ เช่น การเอาประสบการณ์ การจัดการเรียนรู้แบบ PBL และนวัตกรรมอื่นๆ ที่ตนเองทดลอง เอามาแลกเปลี่ยนแบ่งปันกัน เกิดการสร้างความรู้หรือยกระดับความรู้ในการทำหน้าที่ครู อีกทั้ง สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2562) ก็ได้กล่าวถึงลักษณะของชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ หรือ PLC ว่า เป็นกระบวนการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ด้วยการรวมตัว ร่วมใจ ร่วมพลัง ร่วมทำและร่วมเรียนรู้ร่วมกัน ระหว่างครู นักเรียน ผู้บริหาร ผู้ปกครอง ชุมชน นักการศึกษา บนพื้นฐานความสัมพันธ์แบบ กัลยาณมิตร ครูเป็นผู้นำ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ดูแล ผู้สนับสนุน โดยมุ่งเป้าหมายของการใช้ PLC ในการพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) กล่าวว่า การเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) นั้นมีหัวใจสำคัญคือ การเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุขของทีมเรียนรู้ เป็นบรรยากาศที่เปิด พื้นที่การเรียนรู้แบบนำตนเอง ของครูเพื่อการเปลี่ยนแปลง พัฒนาตนเองและวิชาชีพอย่างต่อเนื่องเป็นสำคัญ

จากแนวคิดและหลักการดังกล่าว สรุปได้ว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) พัฒนาจากแนวคิดองค์กรแห่งการเรียนรู้ และประยุกต์ให้มีความ สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน เป็นการรวมตัว ร่วมใจ ร่วมพลัง ร่วมทำ และเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง บนพื้นฐานความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตร โดยให้ความสำคัญกับ “กระบวนการเรียนรู้สำคัญกว่าความรู้” เป็นเครื่องมือสำคัญที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกระบวนการ พัฒนาความรู้ ความสามารถในการพัฒนาครูสู่การพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ

5.4.2 องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

จากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถสังเคราะห์และจัดหมวดหมู่ข้อมูล องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เป็นกระบวนการ พัฒนาครูเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนร่วมกันระหว่างครู ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ปกครอง นักเรียน ชุมชน นักการศึกษา บนพื้นฐานความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตร ผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน การเรียนรู้จาก การปฏิบัติ การถอดบทเรียน และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง ด้วยการทำงานเป็นทีมร่วมมือร่วมใจ รวมพลัง ทำให้ครูสามารถสร้างความรู้ สร้างทักษะ สร้างความสุขในการทำงาน จำนวน 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1) การมีวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วมกัน เป็นพื้นฐานสำคัญของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่จะต้องสร้างให้เกิดขึ้น ครู ผู้บริหารและบุคลากรร่วมกันสร้างภาพความเชื่อมโยงและทิศทางของโรงเรียนบนฐาน ความรู้ในการพัฒนาผู้เรียนร่วมกัน มีพันธกิจร่วมกัน และวางเป้าหมายร่วมกัน เพื่อพัฒนาความรู้สึกในการเป็นส่วนหนึ่งและมีส่วนร่วมในวัตถุประสงค์และเป้าหมายทางการศึกษาที่สำคัญของโรงเรียน ครูมีความคาดหวังสูงต่อนักเรียน บนพื้นฐานความเชื่อที่ว่านักเรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้

2) การมีภาวะผู้นำร่วมกัน เป็นการเปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการบริหาร และการตัดสินใจในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ สนับสนุนความเป็นผู้นำของครูในการประสานความร่วมมือระหว่างกัน สามารถทำให้สมาชิกในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเกิดการเรียนรู้เพื่อ การเปลี่ยนแปลงทั้งตนเองและวิชาชีพ โดยยึดหลักแนวทางบริหารจัดการร่วมการสนับสนุน การกระจายอำนาจ การสร้างแรงบันดาลใจ ครูเข้าร่วมการวางแผนออกแบบการจัดการเรียนรู้ร่วมกัน มุ่งพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นหัวใจสำคัญ

3) การทำงานเป็นทีมร่วมมือรวมพลัง เป็นการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันของครู ผู้บริหาร และบุคลากร ในการดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมกันรับผิดชอบในผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ทำงานเป็นทีม แบ่งปันความคิด ความรู้ และประสบการณ์ เติมเต็มซึ่งกันและกัน การเรียนรู้จากการปฏิบัติ การถอดบทเรียน และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง ร่วมแรงร่วมใจอภิปรายนำมาสู่ข้อสรุปถึงการพัฒนาร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ ทุกคนมีเสรีภาพ ในการแสดงความคิดเห็นของตน บนพื้นที่ที่ให้ความรู้สึกปลอดภัย

4) การสนับสนุนชุมชน เป็นการบริหารจัดการและการปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่เน้นรูปแบบการทำงานแบบมีส่วนร่วม ทำงานร่วมกันด้วยบรรยากาศความเป็นมิตร มีความรู้สึกแบบเกื้อกูลและเอื้ออาทร ทำให้เกิดความรู้สึกไว้วางใจซึ่งกันและกัน กระจายอำนาจ เพิ่มพลังอำนาจซึ่งกันและกัน ทำให้สมาชิกสามารถสร้างความรู้ สร้างทักษะ สร้างความสุขในการทำงาน มีการจัดสรรปัจจัย สนับสนุนให้เอื้อต่อการดำเนินการของ PLC ผู้บริหารโรงเรียนสามารถทำหน้าที่เป็นผู้นำในการสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ของครู

5.4.3 กระบวนการของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

จากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถสังเคราะห์ข้อมูลจัดหมวดหมู่สรุปเป็นขั้นตอนของกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์) โดยยึดกระบวนการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหลัก ผสมผสานกับกระบวนการอื่น ๆ ตามหลักความถูกต้องครอบคลุมความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ สรุปเป็น 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ตั้งกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) การรวมกลุ่มกันของครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถในวิชาชีพ การจัดการเรียนรู้ และการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมาย โดยร่วมกันจัดทำปฏิทินในการดำเนินงาน เช่น ครูกลุ่มสาระเดียวกัน ครูที่สอนในระดับชั้นเดียวกัน

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์ปัญหาและเลือกบทเรียนที่ต้องการพัฒนา สมาชิกประชุมร่วมกันเสนอปัญหา พิจารณาสาเหตุของปัญหา จัดกลุ่มปัญหา จัดลำดับความจำเป็นเร่งด่วน เลือกปัญหาที่สำคัญ แล้วร่วมกันกำหนดบทเรียนที่ต้องการพัฒนาเพื่อแก้ปัญหา พร้อมทั้งบันทึกการปฏิบัติกิจกรรม

ขั้นที่ 3 ออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ สมาชิกประชุมกลุ่มร่วมกันหาแนวทางในการแก้ปัญหา บอกเล่าประสบการณ์ที่แก้ปัญหาได้สำเร็จ ค้นหาตัวอย่างรูปแบบที่ประสบความสำเร็จ สมาชิกร่วมกันตัดสินใจเลือกรูปแบบ วิธีการนวัตกรรมในการแก้ปัญหา ร่วมกันกำหนดเป้าหมาย ออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และเตรียมสื่อการเรียนการสอน พร้อมทั้งบันทึกการปฏิบัติกิจกรรม

ขั้นที่ 4 ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ สมาชิกประชุมร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ ในส่วนของขั้นตอนของกิจกรรม รายละเอียดในแต่ละกิจกรรม คำสั่ง คำถามที่ใช้ สื่อการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ หรือปรับปรุงแก้ไขในประเด็นอื่น ๆ พร้อมทั้งบันทึกข้อมูลการปฏิบัติกิจกรรม

ขั้นที่ 5 จัดการเรียนรู้ตามแผน/สังเกตการจัดการเรียนรู้ ครูหนึ่งคนเป็นผู้ดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนต่อชั้นเรียนของตน สมาชิกคนอื่น ๆ เป็นผู้สังเกต บันทึกและเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมที่แสดงถึงการคิด การสนทนา การเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างใกล้ชิด และการสอนตามแผนที่ได้วางไว้ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น วิดีทัศน์ ภาพถ่าย บันทึกเทปเสียง พร้อมทั้งบันทึกข้อมูลการปฏิบัติกิจกรรม

ขั้นที่ 6 สะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ สมาชิกกลุ่มและผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าประชุมร่วมรับรู้ข้อมูล ในประเด็นเรื่องการจัดการเรียนรู้ของครู กระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน วิธีการคิด และผลการเรียนรู้ของผู้เรียนว่า เป็นไปอย่างไรบ้าง และมีปัญหาใดเกิดขึ้น ซึ่งครูที่สอนเป็นผู้แสดงความเห็น

เป็นคนแรก จากนั้นสมาชิกคนอื่น ๆ ร่วมเสนอผลการสังเกตและข้อเสนอแนะ โดยมุ่งเน้นที่ตัวบทเรียน มีใช้ที่ตัวครูผู้สอน อภิปรายสะท้อนความคิดว่ากลุ่มได้เรียนรู้อะไรจากการดำเนินงานในชั้นเรียนบ้าง เพื่อตัดสใจและนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น พร้อมทั้งบันทึก ข้อมูลการปฏิบัติกิจกรรม

5.4.4 บทบาทของครูในการใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) ได้กำหนดบทบาทของครูต่อการเข้าร่วม การดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ดังต่อไปนี้

1) ปฏิบัติภารกิจในการจัดการเรียนรู้และงานสนับสนุนอื่น ๆ (Monitoring Organizational Performance) มีหน้าที่ปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ของโรงเรียนโดยใช้ดัชนีตัวบ่งชี้ (KPI) และข้อมูล สารสนเทศ อย่างหลากหลายมาเป็นเกณฑ์การประเมินร่วมกับครูผู้สอน โดยยึดหลักประเมินเพื่อ การพัฒนาและปรับปรุงให้งานดีขึ้น และต้องไม่เป็นไปเพื่อการตำหนิหรือจับผิด เพราะไม่เช่นนั้นจะทำให้ครูผู้สอนขาดความกล้าที่จะริเริ่มสิ่งใหม่ๆ (Innovations) การกล้าเสี่ยง (Risk Taking) และอุปนิสัย ขอบทดลอง (Experiments) ซึ่งเป็นหลักการ สำคัญของโรงเรียนแห่งการเรียนรู้ ตรงกันข้ามควรถือว่า “ผิดเป็นครู” หรือ “ความผิดพลาดช่วยสร้างโอกาสให้ได้เรียนรู้”

2) ส่งเสริมและเข้าร่วมสร้างความเป็น “ชุมชนแห่งวิชาชีพ” ให้เกิดขึ้นในโรงเรียน ควรสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนเข้าเป็นสมาชิกของกิจกรรมชมรมต่าง ๆ โรงเรียนควรให้นักเรียนได้ เลือกตามความถนัดอย่างหลากหลาย เพราะชมรมคือชุมชนแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนทั้งสิ้นนั่นเอง

3) ครูผู้สอนหมั่นตรวจสอบวิธีทำงานที่เคยใช้อยู่เป็นประจำนั้นด้วยตนเอง หรือกับเพื่อน ร่วมงาน เพื่อหาจุดเด่นหรือจุดด้อย และหาวิธีทำงานเดิมนั้นด้วยวิธีการใหม่ที่มีทางเลือกหลาย ๆ วิธี มี การทดลองทางเลือกโดยไม่ต้องเกรงว่าจะไม่สำเร็จ

4) ส่งเสริมกิจกรรมการพัฒนาความเป็นมืออาชีพของตนเองระหว่างการปฏิบัติงาน เช่น การฝึก อบรมเชิงปฏิบัติการด้านพัฒนาทักษะการสอน การจัดตั้งคลินิกเพื่อความเป็นเลิศทางการเรียน การสอน

สรุปบทบาทของครูในการเข้าร่วมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ให้ประสบผลสำเร็จและมี ประสิทธิภาพ มีดังนี้ คือ ปฏิบัติภารกิจทั้งการจัดการเรียนรู้และงานสนับสนุนอื่น ๆ อย่างต่อเนื่อง หมั่นตรวจสอบวิธีทำงาน หาจุดเด่นหรือจุดด้อย โดยยึดหลักประเมินเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงให้ งานดีขึ้น และต้องไม่เป็นไปเพื่อการตำหนิหรือจับผิด

ส่วนที่ 6

แบบบันทึกการปฏิบัติกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เป็นการพัฒนาครูสู่การพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนร่วมกัน ระหว่างครู ผู้บริหารโรงเรียน นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน นักการศึกษา บนพื้นฐานความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตร ผ่านการวิเคราะห์ปัญหาและเลือกบทเรียนที่ต้องการพัฒนา แสวงหาแนวทางแก้ปัญหา/วิธีการพัฒนา การออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ตามแผน/สังเกตการจัดการเรียนรู้ และการสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันจากการปฏิบัติจริงในห้องเรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีแบบบันทึกการปฏิบัติกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ดังนี้

แบบบันทึกการปฏิบัติกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

โรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชานุเคราะห์)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 1

ชื่อกลุ่ม PLC :

จำนวนสมาชิกคน ครั้งที่..... ภาคเรียนที่.....ปีการศึกษา.....

วันที่จัดกิจกรรม.....เดือน.....พ.ศ..... เวลา.....

ชื่อกิจกรรมที่ 1 : การวิเคราะห์ปัญหาและเลือกบทเรียนที่ต้องการพัฒนา

1. การดำเนินงาน

1) ประเด็นปัญหา.....

สาเหตุ.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3) ประเด็นปัญหา.....

สาเหตุ.....

2. ผลที่ได้จากการจัดกิจกรรม

สรุปปัญหาด้านการเรียนรู้ของนักเรียนที่กลุ่มคัดเลือก เรียงตามลำดับความสำคัญ

.....

ที่	ชื่อ-สกุล	บทบาทใน PLC	ลายมือชื่อ
1.		administrator ผู้บริหาร	
2.		mentor ฝ่ายวิชาการbuddy	
3.		model teacher ครูผู้สอนที่รับการนิเทศ	
4.		buddy teacher ครูร่วมเรียนรู้	
5.		buddy teacher ครูร่วมเรียนรู้	
6.		buddy teacher ครูร่วมเรียนรู้	
7.		buddy teacher ครูร่วมเรียนรู้	
8.		expert ผู้เชี่ยวชาญ	

ลงชื่อ.....ผู้บันทึก
 (.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ลงชื่อ.....ผู้รับรอง

(นายสันติ มุ่งหมาย)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

2. ประเด็นปัญหา.....

1) ความรู้หลักการที่นำมาใช้.....

.....

.....

.....

2) แนวทางการแก้ปัญหา/วิธีการพัฒนา.....

.....

.....

.....

3) ปฏิทินการดำเนินงาน.....

.....

.....

.....

ที่	ชื่อ-สกุล	บทบาทใน PLC	ลายมือชื่อ
1.		administrator ผู้บริหาร	
2.		mentor ฝ่ายวิชาการbuddy	
3.		model teacher ครูผู้สอนที่รับการนิเทศ	
4.		buddy teacher ครูร่วมเรียนรู้	
5.		buddy teacher ครูร่วมเรียนรู้	
6.		buddy teacher ครูร่วมเรียนรู้	
7.		buddy teacher ครูร่วมเรียนรู้	
8.		expert ผู้เชี่ยวชาญ	

ลงชื่อ.....ผู้บันทึก

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ลงชื่อ.....ผู้รับรอง

(นายสันติ มุ่งหมาย)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

แผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 6 ขั้นตอน

กลุ่มสาระการเรียนรู้.....หน่วยการเรียนรู้

ชั้นประถมศึกษาปีที่โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

เรื่อง จำนวน ชั่วโมง

สอนวันที่ เดือน พ.ศ.....

ชื่อผู้ร่วมสร้างแผน 1.....2.....

ชื่อผู้สอน

1. จุดประสงค์การเรียนรู้.....

2. สาระสำคัญ (Concept/ Main Ideas).....

3. เนื้อหาสาระ.....

4. สมรรถนะสำคัญ.....

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์.....

6. สื่อการเรียนรู้ 6.1 สื่อหลัก 6.2 สื่อเสริม

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

7.1 ขั้นเตรียมพร้อมเข้าสู่การเรียนรู้

7.2 ขั้นนำเสนอสถานการณ์ปัญหาปลายเปิด

7.3 ขั้นดำเนินการแก้ปัญหา

7.4 ขั้นอภิปรายสะท้อนความคิด

7.5 ขั้นสรุป สร้างองค์ความรู้

7.6 ขั้นประเมินผล

8. การวัดและประเมินผล

ที่	ชื่อ-สกุล	บทบาทใน PLC	ลายมือชื่อ
1.		administrator ผู้บริหาร	
2.		mentor ฝ่ายวิชาการbuddy	
3.		model teacher ครูผู้สอนที่รับการนิเทศ	
4.		buddy teacher ครูร่วมเรียนรู้	
5.		buddy teacher ครูร่วมเรียนรู้	
7.		expert ผู้เชี่ยวชาญ	

ลงชื่อ.....ผู้บันทึก

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ลงชื่อ.....ผู้รับรอง

(นายสันติ มุ่งหมาย)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

แบบบันทึกการปฏิบัติกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 1

ชื่อกลุ่ม PLC :

จำนวนสมาชิกคน ครั้งที่..... ภาคเรียนที่.....ปีการศึกษา.....

วันที่จัดกิจกรรม.....เดือน.....พ.ศ..... เวลา.....

ชื่อกิจกรรมที่ 4 : การปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้

1. ประเด็นปัญหา.....

เรื่องที่จะจัดการเรียนรู้.....

1) จุดประสงค์การเรียนรู้มีความสอดคล้อง ครอบคลุมเนื้อหาสาระหรือไม่ อย่างไร

.....

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม.....

2) กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และสมรรถนะสำคัญที่ต้องการพัฒนาให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยการฝึกปฏิบัติจริง ได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตัวเอง หรือไม่อย่างไร

.....

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม.....

3) สื่อการเรียนรู้มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ หรือไม่ อย่างไร

.....

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม.....

-66-

4) กิจกรรมขั้นสรุป ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้ และนักเรียนมีส่วนร่วมหรือไม่ อย่างไร

.....

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม.....

.....

5) การวัดและประเมินผลสอดคล้อง ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์หรือไม่ อย่างไร

.....

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม.....

.....

ที่	ชื่อ-สกุล	บทบาทใน PLC	ลายมือชื่อ
1.		administrator ผู้บริหาร	
2.		mentor ฝ่ายวิชาการbuddy	
3.		model teacher ครูผู้สอนที่รับการนิเทศ	
4.		buddy teacher ครูร่วมเรียนรู้	
5.		buddy teacher ครูร่วมเรียนรู้	
7.		expert ผู้เชี่ยวชาญ	

ลงชื่อ.....ผู้บันทึก

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ลงชื่อ.....ผู้รับรอง

(นายสันติ มุ่งหมาย)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

แบบบันทึกการปฏิบัติกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 1

ชื่อกลุ่ม PLC :

จำนวนสมาชิกคน ครั้งที่..... ภาคเรียนที่.....ปีการศึกษา.....

วันที่จัดกิจกรรม.....เดือน.....พ.ศ..... เวลา.....

ชื่อกิจกรรมที่ 5 : การจัดการเรียนรู้ตามแผน/สังเกตการจัดการเรียนรู้
ประเด็นปัญหา.....

เรื่องที่จัดการเรียนรู้.....

1. พฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนโดยภาพรวม

พฤติกรรมการเรียนรู้-	ระดับการปฏิบัติ					บันทึกเพิ่มเติม
	5	4	3	2	1	
1. ให้ความสนใจการนำเสนอข้อมูลจากครู						
2. ร่วมตอบคำถามจากคุณครู						
3. ร่วมอภิปรายแสดงความคิดเห็น						
4. ร่วมวางแผนการทำกิจกรรมของกลุ่ม						
5. ร่วมทำงานกลุ่มด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจ						
6. มีส่วนร่วมในการนำเสนองานกลุ่ม						
7. กล้าพูด กล้าแสดงออก						
8. ให้ความสนใจการนำเสนองาน ของเพื่อนกลุ่มอื่น						
9. ร่วมอภิปรายสรุปองค์ความรู้						

**2. ความสามารถในการคิดของนักเรียนที่สังเกตได้จากการตอบคำถาม การอภิปราย แลกเปลี่ยน
เรียนรู้ ในชั่วโมงนี้**.....

.....

.....

.....

3. ความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียนที่สังเกตได้จากผลงานของนักเรียน ในชั่วโมงนี้

.....

.....

.....

4. ความสามารถในการสื่อสารของนักเรียนที่สังเกตได้จากการนำเสนอผลงาน ในช่วงนี้

.....

.....

.....

.....

5. สิ่งที่คุณผู้สอนและทีมผู้พัฒนาแผนดำเนินการ

การจัดการเรียนรู้	ทำได้ดี	ควรปรับปรุง/เพิ่มเติม
การจัดกิจกรรม		
สื่อการสอน		
บรรยากาศการเรียนรู้		

ที่	ชื่อ-สกุล	บทบาทใน PLC	ลายมือชื่อ
1		administrator ผู้บริหาร	
2		mentor ฝ่ายวิชาการbuddy	
3		model teacher ครูผู้สอนที่รับการนิเทศ	
4		buddy teacher ครูร่วมเรียนรู้	
5		buddy teacher ครูร่วมเรียนรู้	
6		buddy teacher ครูร่วมเรียนรู้	
7		buddy teacher ครูร่วมเรียนรู้	
8		expert ผู้เชี่ยวชาญ	

ลงชื่อ.....ผู้บันทึก
(.....)

ลงชื่อ.....ผู้รับรอง
(นายสันติ มุ่งหมาย)

ตำแหน่ง.....

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

แบบบันทึกการปฏิบัติกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชานุเคราะห์)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 1

ชื่อกลุ่ม PLC :
 จำนวนสมาชิกคน ครั้งที่..... ภาคเรียนที่.....ปีการศึกษา.....
 วันที่จัดกิจกรรม.....เดือน.....พ.ศ..... เวลา.....

ชื่อกิจกรรมที่ 6 : การสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้

1. ประเด็นปัญหา.....
 เรื่องที่สอน.....

1.1 ครูผู้จัดการเรียนรู้

1) ผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนบรรลุตามจุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่ อย่างไร

.....

2) ความสามารถในการคิด การแก้ปัญหา การสื่อสารของผู้เรียนที่สังเกตได้ มีอะไรบ้าง อย่างไร

.....

1.2 ครูผู้สังเกต

1) ความสามารถในการคิด การแก้ปัญหา การสื่อสารของผู้เรียนที่สังเกตได้ มีอะไรบ้าง อย่างไร

.....

2) ประเด็นที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความสามารถในการคิด การแก้ปัญหา การสื่อสาร ตามที่สังเกตได้ มีอะไรบ้าง อย่างไร เช่น ความชัดเจนของคำถาม คำสั่ง การใช้สื่อ ลำดับการสอน เวลาในการจัดกิจกรรม ฯลฯ.....

.....

3) แนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนให้ดีขึ้นได้อย่างไรบ้าง ที่จะให้ผู้เรียนเกิดแนวคิดตามที่คาดการณ์ไว้

.....

1.3 ผู้อำนวยการโรงเรียน

1) การใช้กระดานของครู บันทึกอะไรไว้ตำแหน่งใดบ้าง.....

.....

.....

.....

2) แนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนให้ดีขึ้นได้อย่างไรบ้าง ที่จะทำให้นักเรียนเกิดการพัฒนาการเรียนรู้

.....

.....

.....

ที่	ชื่อ-สกุล	บทบาทใน PLC	ลายมือชื่อ
1		administrator ผู้บริหาร	
2		mentor ฝ่ายวิชาการbuddy	
3		model teacher ครูผู้สอนที่รับการนิเทศ	
4		buddy teacher ครูร่วมเรียนรู้	
5		buddy teacher ครูร่วมเรียนรู้	
6		buddy teacher ครูร่วมเรียนรู้	
7		export ผู้เชี่ยวชาญ	

ลงชื่อ.....ผู้บันทึก

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ลงชื่อ.....ผู้รับรอง

(นายสันติ มุ่งหมาย)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ส่วนที่ 7

เครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบ ประเมินผลการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครู
ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

7.1 แบบประเมินภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

คำชี้แจง ให้ผู้สังเกตประเมินภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครู
แต่ละคน โดยใส่ ✓ ลงในช่องระดับการปฏิบัติของพฤติกรรมแต่ละข้อโดยใช้เกณฑ์พิจารณาจาก
Rubrics Score 5 ระดับ ที่กำหนดไว้ท้ายแบบประเมินนี้

ชื่อโรงเรียน.....สอนชั้น.....วิชา.....

ตอนที่ 1 พฤติกรรมที่แสดงออกถึงภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

ภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) / ตัวบ่งชี้	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
1. การมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)					
1.1 การออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)					
1.2 การจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติจริงผ่านสถานการณ์ ปัญหาปลายเปิด ที่น่าสนใจ					
1.3 การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง					
1.4 การให้ผู้เรียนได้แก้ปัญหาแบบมีเงื่อนไขไปสู่การคิดที่หลากหลาย					
1.5 การให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แบบร่วมแรง ร่วมใจ แก้ปัญหาเป็นทีม					
1.6 การให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมาย และนำไปใช้ในสถานการณ์ อื่น ๆ					
1.7 การเป็นผู้อำนวยความสะดวก ให้คำปรึกษา ดูแลนักเรียน					
2. การเป็นครูผู้นำการเปลี่ยนแปลง					
2.1 การใช้นวัตกรรมในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้					
2.2 การศึกษาเรียนรู้พัฒนาความรู้ความสามารถอยู่ตลอดเวลา					
2.3 การเป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับ ไว้วางใจ และเชื่อถือจากเพื่อนครู					
2.4 การกระตุ้นผู้อื่นให้ร่วมมือพัฒนาผู้เรียน และวิชาชีพ					
2.5 การปรับเปลี่ยนการปฏิบัติงานให้เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพ การเรียนรู้ของผู้เรียน					

ภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) / ตัวบ่งชี้	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
3. การพัฒนาตนเองและเพื่อนครู					
3.1 การมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ					
3.2 การพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง					
3.3 การเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพครูอย่างสม่ำเสมอ					
3.4 การเข้าร่วมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง					
3.5 การสนับสนุนและช่วยเหลือเพื่อนครูให้พัฒนาตนเอง					
4. การมีความรู้ความสามารถในการใช้หลักสูตร					
4.1 การวิเคราะห์หลักสูตร					
4.2 การจัดทำหน่วยการเรียนรู้					
4.3 การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)					
4.4 การจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้					
4.5 การวัดผลประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
()

เกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

รายการ	คำอธิบายการให้คะแนน ระดับคุณภาพของการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
1. การมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)					
1.1 การออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้อิงโครงข่ายการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	1. แผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบครบถ้วน 2. องค์ประกอบของแผนฯ สอดคล้องกันทุกเรื่อง	1. แผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบครบถ้วน 2. องค์ประกอบของแผนฯ ส่วนใหญ่ สอดคล้องกัน	1. แผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบครบถ้วน 2. องค์ประกอบของแผนฯ บางส่วน สอดคล้องกัน	1. แผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบไม่ครบถ้วน 2. องค์ประกอบของแผนฯ บางส่วน สอดคล้องกัน	1. แผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบไม่ครบถ้วน 2. องค์ประกอบของแผนฯ ไม่สอดคล้องกัน
1.2 การจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติจริงผ่านสถานการณ์ปัญหาปลายเปิด น่าสนใจ	จัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติจริงผ่านสถานการณ์ปัญหา ปลายเปิด น่าสนใจ ทุกครั้ง	จัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติจริงผ่านสถานการณ์ปัญหา ปลายเปิด น่าสนใจ เป็นส่วนใหญ่	จัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติจริงผ่านสถานการณ์ปัญหา ปลายเปิด น่าสนใจ เป็นบางครั้ง	จัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติจริงผ่านสถานการณ์ปัญหา ปลายเปิด ไม่น่าสนใจ	จัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านสถานการณ์ปัญหา
1.3 การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง	ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง	ผู้เรียนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง	ผู้เรียนครึ่งหนึ่งมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง	ผู้เรียนส่วนน้อยมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ แต่ไม่ได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง
1.4 การให้ผู้เรียนแก้ปัญหาแบบมีเงื่อนไขนำไปสู่การคิดที่หลากหลาย	ผู้เรียนได้แก้ปัญหาแบบมีเงื่อนไขนำไปสู่การคิดที่หลากหลาย	ผู้เรียนได้แก้ปัญหาแบบมีเงื่อนไขนำไปสู่การคิดไม่หลากหลาย	ผู้เรียนได้แก้ปัญหาแบบมีเงื่อนไขเพียงบางส่วน	ผู้เรียนได้แก้ปัญหาแบบไม่มีเงื่อนไขนำไปสู่การคิด	ผู้เรียนไม่ได้แก้ปัญหา นำไปสู่การคิด

รายการ	คำอธิบายการให้คะแนน ระดับคุณภาพของการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
1.5 การให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แบบร่วมแรง ร่วมใจ แก้ปัญหา เป็นทีม	ผู้เรียนทุกคนได้เรียนรู้แบบร่วมแรง ร่วมใจ แก้ปัญหา เป็นทีม	ผู้เรียนส่วนใหญ่ได้เรียนรู้แบบร่วมแรง ร่วมใจ แก้ปัญหา เป็นทีม	ผู้เรียนกึ่งหนึ่งได้เรียนรู้แบบร่วมแรง ร่วมใจ แก้ปัญหา เป็นทีม	ผู้เรียนบางคนได้เรียนรู้แบบร่วมแรง ร่วมใจ แก้ปัญหา เป็นทีม	ผู้เรียนไม่ได้เรียนรู้แบบร่วมแรง ร่วมใจ แก้ปัญหา เป็นทีม
1.6 การให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมาย และนำไปใช้ในสถานการณ์อื่น ๆ ได้	ผู้เรียนทุกคนได้เรียนรู้อย่างมีความหมาย และนำไปใช้ในสถานการณ์อื่น ๆ ได้	ผู้เรียนส่วนใหญ่ได้เรียนรู้อย่างมีความหมาย และนำไปใช้ในสถานการณ์อื่น ๆ ได้	ผู้เรียนกึ่งหนึ่งได้เรียนรู้อย่างมีความหมาย และนำไปใช้ในสถานการณ์อื่น ๆ ได้	ผู้เรียนส่วนน้อยได้เรียนรู้อย่างมีความหมาย และนำไปใช้ในสถานการณ์อื่น ๆ ได้	ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างไม่มีความหมาย และนำไปใช้ในสถานการณ์อื่น ๆ ไม่ได้
1.7 การเป็นผู้อำนวยความสะดวก ให้คำปรึกษา ดูแลนักเรียน	ผู้เรียนทุกคนได้รับความสะดวก การดูแล และให้คำปรึกษา	ผู้เรียนส่วนใหญ่ได้รับความสะดวก การดูแล และให้คำปรึกษา	ผู้เรียนบางคนได้รับความสะดวก การดูแล และให้คำปรึกษา	ผู้เรียนไม่ได้รับความสะดวก การดูแล หรือให้คำปรึกษา	ผู้เรียนไม่ได้รับความสะดวก การดูแล และให้คำปรึกษา
2. การเป็นครูผู้นำการเปลี่ยนแปลง					
2.1 การใช้นวัตกรรมในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้	มีการใช้นวัตกรรมในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ทุกครั้ง	มีการใช้นวัตกรรมในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เป็นส่วนใหญ่	มีการใช้นวัตกรรมในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เป็นบางครั้ง	มีการใช้นวัตกรรมในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง แต่ไม่ต่อเนื่อง	ไม่มีการใช้นวัตกรรมในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
2.2 การศึกษาเรียนรู้พัฒนาความรู้ความสามารถ อยู่ตลอดเวลา	มีการศึกษาเรียนรู้พัฒนาความรู้ความสามารถ อย่างต่อเนื่อง ตลอดเวลา	มีการศึกษาเรียนรู้พัฒนาความรู้ความสามารถ อย่างต่อเนื่อง	มีการศึกษาเรียนรู้พัฒนาความรู้ความสามารถ เป็นส่วนใหญ่	มีการศึกษาเรียนรู้พัฒนาความรู้ความสามารถ เป็นบางครั้ง	มีการพัฒนาความรู้ความสามารถ

รายการ	คำอธิบายการให้คะแนน ระดับคุณภาพของการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
2.2 การศึกษาเรียนรู้พัฒนาความรู้ความสามารถอยู่ตลอดเวลา	มีการศึกษาเรียนรู้พัฒนาความรู้ความสามารถอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา	มีการศึกษาเรียนรู้พัฒนาความรู้ความสามารถอย่างต่อเนื่อง	มีการศึกษาเรียนรู้พัฒนาความรู้ความสามารถเป็นส่วนใหญ่	มีการศึกษาเรียนรู้พัฒนาความรู้ความสามารถเป็นบางครั้ง	มีการพัฒนาความรู้ความสามารถ
2.3 การเป็นผู้ที่ได้รับ การยอมรับ ไว้วางใจ และเชื่อถือจากเพื่อนครู	ได้รับการยอมรับไว้วางใจและเชื่อถือจากเพื่อนครู	ได้รับการยอมรับและไว้วางใจจากเพื่อนครู	ได้รับการยอมรับและเชื่อถือจากเพื่อนครู	ได้รับความเชื่อถือจากเพื่อนครู	ได้รับการยอมรับจากเพื่อนครู
2.4 การกระตุ้นผู้อื่นให้ร่วมมือพัฒนาผู้เรียนและวิชาชีพ	การกระตุ้นผู้อื่นให้ร่วมมือพัฒนาผู้เรียนและวิชาชีพ	กระตุ้นผู้อื่นให้ร่วมมือพัฒนาผู้เรียนหรือวิชาชีพ	กระตุ้นผู้อื่นให้พัฒนาผู้เรียนและวิชาชีพ	กระตุ้นผู้อื่นให้พัฒนาผู้เรียนหรือวิชาชีพ	กระตุ้นผู้อื่นให้พัฒนาผู้เรียน
2.5 การปรับเปลี่ยน การปฏิบัติงานให้เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน	ปรับเปลี่ยนการปฏิบัติงานให้เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ	ปฏิบัติงานให้เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ	ปฏิบัติงานให้เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นส่วนใหญ่	ปฏิบัติงานให้เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นบางครั้ง	ปฏิบัติงานไม่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน
3. การพัฒนาตนเองและเพื่อนครู					
3.1 การมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ	มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ	มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองเป็นส่วนใหญ่	มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองเป็นบางครั้ง	พัฒนาตนเองในเรื่องที่สนใจ	พัฒนาตนเองตามคำสั่ง

รายการ	คำอธิบายการให้คะแนน ระดับคุณภาพของการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
3.2 การพัฒนาการจัด การเรียนรู้ อย่างต่อเนื่อง	พัฒนาการจัด การเรียนรู้ ต่อเนื่อง เป็นประจำ	พัฒนาการจัด การเรียนรู้ อย่างต่อเนื่อง	พัฒนาการจัด การเรียนรู้ เป็นส่วนใหญ่ แต่ไม่ต่อเนื่อง	พัฒนาการจัด การเรียนรู้ เป็นบางครั้ง	พัฒนา การจัด การเรียนรู้ ครั้งเดียว
3.3 การเข้าร่วมกิจกรรม พัฒนาวิชาชีพ ครูอย่าง สม่ำเสมอ	เข้าร่วมกิจกรรม พัฒนาวิชาชีพครู อย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ	เข้าร่วม กิจกรรมพัฒนา วิชาชีพครู อย่างต่อเนื่อง	เข้าร่วม กิจกรรมพัฒนา วิชาชีพครู เป็นส่วนใหญ่ แต่ไม่ต่อเนื่อง	เข้าร่วม กิจกรรม พัฒนา วิชาชีพครู เป็นบางครั้ง	เข้าร่วม กิจกรรม พัฒนา วิชาชีพครู ครั้งเดียว
3.4 การเข้าร่วมชุมชน การเรียนรู้ ทางวิชาชีพ อย่างต่อเนื่อง	เข้าร่วมชุมชน การเรียนรู้ ทางวิชาชีพ อย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ	เข้าร่วมชุมชน การเรียนรู้ ทางวิชาชีพ เป็นส่วนใหญ่ อย่างต่อเนื่อง	เข้าร่วมชุมชน การเรียนรู้ ทางวิชาชีพ เป็นส่วนใหญ่ แต่ไม่ต่อเนื่อง	เข้าร่วมชุมชน การเรียนรู้ ทางวิชาชีพ เป็นบางครั้ง	เข้าร่วมชุมชน การเรียนรู้ ทางวิชาชีพ ครั้งเดียว
3.5 การสนับสนุน และช่วยเหลือ เพื่อนครูให้ พัฒนาตนเอง	สนับสนุน และช่วยเหลือ เพื่อนครูให้พัฒนา ตนเอง อย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ	สนับสนุน และช่วยเหลือ เพื่อนครูให้ พัฒนาตนเอง เป็นส่วนใหญ่ อย่างต่อเนื่อง	สนับสนุน และช่วยเหลือ เพื่อนครูให้ พัฒนาตนเอง เป็นส่วนใหญ่ แต่ไม่ต่อเนื่อง	สนับสนุน และ ช่วยเหลือ เพื่อนครูให้ พัฒนาตนเอง เป็นบางครั้ง	สนับสนุน และ ช่วยเหลือ เพื่อนครูให้ พัฒนาตนเอง ครั้งเดียว
4. การมีความรู้ความสามารถในการใช้หลักสูตร					
4.1 การวิเคราะห์ หลักสูตร	วิเคราะห์ -มาตรฐาน การเรียนรู้ -ตัวชี้วัด -สาระการเรียนรู้ -การจัด การเรียนรู้ -การวัดผล ประเมินผล	วิเคราะห์ 4 รายการ	วิเคราะห์ 3 รายการ	วิเคราะห์ 2 รายการ	วิเคราะห์ 1 รายการ

รายการ	คำอธิบายการให้คะแนน ระดับคุณภาพของการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
4.2 การจัดทำ หน่วยการ เรียนรู้	1. ชื่อหน่วย การเรียนรู้ 2. เป้าหมาย การเรียนรู้ 3. กิจกรรม การเรียนรู้ 4. หลักฐาน การเรียนรู้ 5. เวลาเรียน	จัดทำ 4 รายการ	จัดทำ 3 รายการ	จัดทำ 2 รายการ	จัดทำ 1 รายการ
4.3 การออกแบบกิจกรรม การเรียนรู้ที่ เน้นการจัด การเรียนรู้ เชิงรุก (Active Learning)	กิจกรรม การเรียนรู้ที่ ความ เหมาะสม ครบถ้วน ทุกขั้นตอน	กิจกรรม การเรียนรู้ที่ ความ เหมาะสม แต่ไม่ครบถ้วน ทุกขั้นตอน	กิจกรรม การเรียนรู้ที่ ความ เหมาะสม เป็นส่วนใหญ่ แต่ไม่ครบถ้วน ทุกขั้นตอน	กิจกรรม การเรียนรู้ที่ ความ เหมาะสม บางส่วน และ ไม่ครบถ้วน ทุกขั้นตอน	กิจกรรม การเรียนรู้ ไม่เหมาะสม ไม่ครบถ้วน ทุกขั้นตอน
4.4 การจัด เตรียมสื่อการ เรียนการสอน ให้สอดคล้อง กับกิจกรรม การเรียนรู้	ระบุการใช้ สื่อการเรียน การสอน สอดคล้อง กับกิจกรรม การเรียนรู้	ระบุการใช้ สื่อการเรียน การสอน สอดคล้อง กับกิจกรรม การเรียนรู้ เป็นส่วนใหญ่	ระบุการใช้ สื่อการเรียน การสอน สอดคล้อง กับกิจกรรม การเรียนรู้ เพียงบางส่วน	ระบุการใช้ สื่อการเรียน การสอน ไม่สอดคล้อง กับกิจกรรม การเรียนรู้	ไม่ระบุการใช้ สื่อการเรียน การสอน
4.5 การวัดผล ประเมินผล สอดคล้องกับ จุดประสงค์ การเรียนรู้	วิธีการวัดผล ประเมินผล ชัดเจน สอดคล้อง ทุกพฤติกรรม ที่ต้องการวัด	วิธีการวัดผล ประเมินผล ไม่ชัดเจน แต่มีครบ ทุกพฤติกรรม ที่ต้องการวัด	วิธีการวัดผล ประเมินผล ชัดเจน แต่ไม่ครบ ทุกพฤติกรรม ที่ต้องการวัด	วิธีการวัดผล ประเมินผล ไม่ชัดเจน ไม่ครบทุก พฤติกรรม ที่ต้องการวัด	วิธีการวัดผล ประเมินผล ไม่ชัดเจน ไม่สอดคล้อง พฤติกรรม ที่ต้องการวัด

7.2 แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

คำชี้แจง : ให้ครูผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างการจัดการเรียนการสอน และประเมินผลงาน แล้วทำเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

สมรรถนะที่ 1 ความสามารถในการสื่อสาร

ความสามารถในการสื่อสาร	รายการประเมิน/พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
		ดีเยี่ยม (3)	ดี (2)	พอใช้ (1)	ปรับปรุง (0)
ตัวชี้วัดที่ 1 ใช้ภาษาถ่ายทอด ความรู้ ความเข้าใจ ความคิด ความรู้สึก และ ทัศนคติของตนเอง ด้วยการพูดและ การเขียน	1. พูดถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจจากสาร ที่อ่าน ฟัง หรือดูตามที่กำหนดได้				
	2. พูดถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกและทัศนคติของ ตนเองจากสาร ที่อ่าน ฟังหรือดูตามที่กำหนดได้				
	3. เขียนถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจจากสาร ที่อ่าน ฟังหรือดูตามที่ กำหนดได้				
	4. เขียนถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกและทัศนคติของ ตนเองจากสารที่อ่าน ฟังหรือดูจากที่กำหนดได้				
ตัวชี้วัดที่ 2 พูดเจรจาต่อรอง	1. พูดเจรจา โน้มน้าวได้อย่างเหมาะสมตาม สถานการณ์เพื่อขจัดและ ลดปัญหาความขัดแย้งต่างๆ				
	2. พูดเจรจาต่อรองได้อย่างเหมาะสมตาม สถานการณ์ เพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่างๆ				
ตัวชี้วัดที่ 3 เลือกรับหรือไม่รับ ข้อมูลข่าวสาร	1. รับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เป็น ประโยชน์				
	2. ตัดสินใจเลือกรับหรือไม่ รับข้อมูลข่าวสารได้ อย่างมีเหตุผล				
ตัวชี้วัดที่ 4 ลือกใช้ วิธีการสื่อสาร	1. เลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่มี ต่อตนเองและสังคม				
รวม					
รวมผลการประเมิน					
สรุปผลการประเมิน					

เกณฑ์การสรุปผลการประเมิน สมรรถนะที่ 1 ความสามารถในการสื่อสาร

: ดีเยี่ยม= 21-27 คะแนน, ดี = 15-20 คะแนน, พอใช้ = 9-14 คะแนน, ปรับปรุง < 9 คะแนน

(ลงชื่อ).....ครูผู้ประเมิน

สมรรถนะที่ 2 ความสามารถในการคิด

ความสามารถในการคิด	รายการประเมิน/พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
		ดีเยี่ยม (3)	ดี (2)	พอใช้ (1)	ปรับปรุง (0)
ตัวชี้วัดที่ 1 คิดพื้นฐาน (การคิดวิเคราะห์)	1. จำแนกข้อมูลจัดหมวดหมู่ จัดลำดับความสำคัญของข้อมูล และเปรียบเทียบข้อมูลในบริบทที่เป็นสิ่งใกล้ตัว				
	2. เชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูลที่พบเห็นในบริบทที่เป็นสิ่งใกล้ตัว				
	3. ระบุรายละเอียดคุณลักษณะ และความคิดรวบยอดของข้อมูลต่าง ๆ ที่พบเห็นในบริบทที่เป็นสิ่งใกล้ตัว				
ตัวชี้วัดที่ 2 คิดขั้นสูง (การคิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมี วิจารณญาณ)	1. คิดสังเคราะห์/รวบรวมข้อมูล จัดกระทำข้อมูล และนำข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาหลอมรวม สรุปเป็นองค์ความรู้ หรือสารสนเทศ เพื่อวางแผนประกอบการตัดสินใจ ที่เกี่ยวกับตนเองและสังคมได้				
	2. คิดอย่างสร้างสรรค์ / คิดริเริ่ม สร้างสรรค์ สิ่งแปลกใหม่ในทางบวก หลากหลายคำตอบ ทำผลงาน ชิ้นงาน หรือนำเสนอวิธีการเพื่อแก้ปัญหาอย่างง่าย ไม่ซับซ้อน				
	3. คิดอย่างมีวิจารณญาณ / จำแนกและแสดงเหตุผล หรือหลักฐานประกอบการตัดสินใจ เลือกดำเนินการที่เหมาะสมกับสถานการณ์				
รวม					
รวมผลการประเมิน					
สรุปผลการประเมิน					

เกณฑ์การสรุปผลการประเมิน สมรรถนะที่ 2 ความสามารถในการคิด

: ดีเยี่ยม= 14-18 คะแนน, ดี = 10-13 คะแนน, พอใช้ = 6-9 คะแนน, ปรับปรุง < 6 คะแนน

(ลงชื่อ).....ครูผู้ประเมิน

สมรรถนะที่ 3 ความสามารถในการแก้ปัญหา

ความสามารถในการแก้ปัญหา	รายการประเมิน/พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
		ดีเยี่ยม (3)	ดี (2)	พอใช้ (1)	ปรับปรุง (0)
ตัวชี้วัดที่ 1 ใช้กระบวนการแก้ปัญหา โดยวิเคราะห์ปัญหา วางแผนในการแก้ปัญหา ดำเนินการแก้ปัญหา ตรวจสอบและสรุปผล	1. การวิเคราะห์ปัญหา				
	2. การวางแผนในการแก้ปัญหา				
	3. การดำเนินการในแก้ปัญหา				
	4. สรุปผลและรายงาน				
ตัวชี้วัดที่ 2 ผลลัพธ์ของการแก้ปัญหา	1. ผลลัพธ์ของการแก้ปัญหา				
รวม					
รวมผลการประเมิน					
สรุปผลการประเมิน					

เกณฑ์การสรุปผลการประเมินสมรรถนะที่ 3 ความสามารถในการแก้ปัญหา

: ดีเยี่ยม= 12-15 คะแนน, ดี = 8-11 คะแนน, พอใช้ = 5-7 คะแนน, ปรับปรุง < 5 คะแนน

(ลงชื่อ).....ครูผู้ประเมิน

สมรรถนะที่ 4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	รายการประเมิน/พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
		ดีเยี่ยม (3)	ดี (2)	พอใช้ (1)	ปรับปรุง (0)
ตัวชี้วัดที่ 1 นำ กระบวนการเรียนรู้ ที่หลากหลายไปใช้ ในชีวิตประจำวัน	1. นำความรู้ ทักษะ และกระบวนการ ที่หลากหลายมาสร้างชิ้นงาน/สิ่งของ/เครื่องใช้ และสามารถนำมาแก้ปัญหาในการดำเนิน ชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม				
ตัวชี้วัดที่ 2 เรียนรู้ ด้วยตนเองและเรียนรู้ อย่างต่อเนื่อง	1. มีทักษะในการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร				
	2. เชื่อมโยงความรู้				
	3. มีวิธีการในการศึกษา ความรู้เพิ่มเติม เพื่อขยายประสบการณ์ไปสู่การเรียนรู้สิ่งใหม่ ตามความสนใจ				

สมรรถนะที่ 4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (ต่อ)

ความสามารถ ในการใช้ทักษะชีวิต	รายการประเมิน/พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
		ดีเยี่ยม (3)	ดี (2)	พอใช้ (1)	ปรับปรุง (0)
ตัวชี้วัดที่ 3 ทำงาน และอยู่ร่วมกันใน สังคมอย่างมีความสุข	1. ทำงานด้วยตนเองได้สำเร็จ				
	2. ทำงานร่วมกับผู้อื่น สามารถแสดง ความคิดเห็นและยอมรับ ความคิดเห็นผู้อื่น				
	3. เห็นคุณค่าของการมีชีวิต และครอบครัว ที่อบอุ่น เป็นสุข				
ตัวชี้วัดที่ 4 จัดการ กับปัญหาและ ความขัดแย้งใน สถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม	1. รับรู้สาเหตุและจัดการ แก้ปัญหา/ ความขัดแย้งได้ ประสบความสำเร็จ				
ตัวชี้วัดที่ 5 ปรับตัว ต่อการเปลี่ยนแปลง ทางสังคมและ สภาพแวดล้อม	1. ติดตามข่าวสาร เหตุการณ์ปัจจุบันของสังคม				
	2. เข้าใจ ยอมรับ และ ปรับตัวต่อ การเปลี่ยนแปลงทางสังคม สภาพแวดล้อม อย่าง เหมาะสม				
ตัวชี้วัดที่ 6 หลีกเลี่ยง พฤติกรรมไม่ พึงประสงค์ที่ส่งผล กระทบต่อตนเอง และผู้อื่น	1. รู้จักป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมเสี่ยง ต่อการเกิดปัญหาสุขภาพ การล่วงละเมิด ทางเพศ อุบัติเหตุ สารเสพติด และความรุนแรง				
	2. จัดการกับอารมณ์และ ความเครียดได้ ด้วยวิธีการที่เหมาะสม				
รวม					
รวมผลการประเมิน					
สรุปผลการประเมิน					

เกณฑ์การสรุปผลการประเมิน สมรรถนะที่ 4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

: ดีเยี่ยม= 28-36 คะแนน, ดี = 20-27 คะแนน, พอใช้ = 12-19 คะแนน, ปรับปรุง < 12 คะแนน

(ลงชื่อ).....ครูผู้ประเมิน

สมรรถนะที่ 5 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	รายการประเมิน/พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
		ดีเยี่ยม (3)	ดี (2)	พอใช้ (1)	ปรับปรุง (0)
ตัวชี้วัดที่ 1 เลือกและใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาตนเองและสังคม	1. เลือกและใช้เทคโนโลยี ในการเรียนรู้ อย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม				
	2. เลือกและใช้เทคโนโลยี ในการสื่อสาร อย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม				
	3. เลือกและใช้เทคโนโลยีในการทำงาน และนำเสนอผลงานอย่าง สร้างสรรค์และมีคุณธรรม				
	4. การเลือกและใช้เทคโนโลยี ในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และมีคุณธรรม				
ตัวชี้วัดที่ 2 มีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี	1. กำหนดปัญหา หรือความต้องการ				
	2. รวบรวมข้อมูล				
	3. ออกแบบและปฏิบัติการ				
	4. ประเมินผล				
รวม					
รวมผลการประเมิน					
สรุปผลการประเมิน					

เกณฑ์การสรุปผลการประเมินสมรรถนะที่ 5 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

: ดีเยี่ยม= 19-24 คะแนน, ดี = 13-18 คะแนน, พอใช้ = 8-12 คะแนน, ปรับปรุง < 8 คะแนน

(ลงชื่อ).....ครูผู้ประเมิน

เกณฑ์การประเมินคุณภาพ (Rubric) สำหรับครูผู้สอนประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนชั้นประถมศึกษา

สมรรถนะที่ 1 ความสามารถในการสื่อสาร

ตัวชี้วัดที่ 1 ใช้ภาษาถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด ความรู้สึก และทัศนคติของตนเองด้วยการพูดและการเขียน

พฤติกรรมบ่งชี้	ดีเยี่ยม (3)	ดี (2)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (1)	ปรับปรุง (0)
1. พุดถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดูตามที่กำหนดได้	พุดถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดู ตามที่กำหนดได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน ชัดเจน และมั่นใจ	พุดถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจจากสาร ที่อ่าน ฟัง หรือดู ตามที่กำหนดได้ อย่างถูกต้อง ครบถ้วน ชัดเจน	พุดถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดู ตามที่กำหนดได้ไม่ชัดเจน	พุดถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดู ตามที่กำหนดไม่ได้
2. พุดถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกและทัศนคติของตนเองจากสาร ที่อ่าน ฟังหรือดู ตาม ที่กำหนด ได้	พุดถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก และทัศนคติ จาก สารที่อ่าน ฟัง หรือดู ตามที่ กำหนดได้อย่าง สมเหตุสมผลชัดเจน และมั่นใจ	พุดถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก และทัศนคติ จากสารที่อ่าน ฟัง หรือดู ตามที่กำหนด ได้อย่างมี เหตุผล	พุดถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก และทัศนคติ จากสารที่อ่าน ฟัง หรือดู ตามที่กำหนด โดยมี เหตุผล ไม่เพียงพอ	พุดถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก และทัศนคติจากสาร ที่อ่าน ฟัง หรือดู ตามที่ กำหนดให้ไม่ได้
3. เขียนถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจจากสารที่ อ่าน ฟัง หรือดูตามที่กำหนดได้	เขียนถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ จากสารที่อ่าน ฟัง หรือดู ตามที่กำหนดได้ อย่างถูกต้อง ครบถ้วน มีข้อบกพร่องในการใช้ภาษา วรรคตอนและการเขียนคำ ไม่เกิน 2 แห่ง	เขียนถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดูตามที่กำหนดได้ อย่างถูกต้องครบถ้วน มี ข้อบกพร่องในการใช้ภาษา วรรคตอน และการเขียนคำ ตั้งแต่ 3 แห่ง แต่ไม่เกิน 5 แห่ง	เขียนถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟังหรือดู ตามที่กำหนดได้ และ มีข้อบกพร่องในการใช้ภาษา วรรคตอน และการเขียนคำ ตั้งแต่ 6 แห่งขึ้นไป	เขียนถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดู ตามที่กำหนดไม่ได้

ตัวชี้วัดที่ 1 ใช้ภาษาถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด ความรู้สึก และทัศนคติของตนเองด้วยการพูดและการเขียน (ต่อ)

พฤติกรรมบ่งชี้	ดีเยี่ยม (3)	ดี (2)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (1)	ปรับปรุง (0)
4. เขียนถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกและทัศนคติของตนเองจากสารที่อ่าน ฟังหรือดู จาก ที่กำหนดได้	เขียนถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก และทัศนคติของตนเองจากสารที่อ่าน ฟังหรือดู ได้อย่างสมเหตุ สมผล มี ข้อบกพร่องในการใช้ ภาษา วรรคตอนและการเขียนคำ ไม่เกิน 2 แห่ง	เขียนถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก และทัศนคติของตนเอง จากสารที่อ่าน ฟังหรือดู ได้อย่างมีเหตุผล มีข้อบกพร่อง ในการใช้ภาษา วรรคตอนและ การเขียนคำตั้งแต่ 3 แห่ง	เขียนถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก และทัศนคติของตนเอง จากสารที่ อ่าน ฟังหรือดู ที่กำหนดให้ โดยมี เหตุผลไม่เพียงพอ และมี ข้อบกพร่องในการใช้ภาษา วรรคตอน และการเขียนคำตั้งแต่ 6 แห่งขึ้นไป	เขียนถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก และทัศนคติของตนเองจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดูที่กำหนดให้ไม่ได้

ตัวชี้วัดที่ 2 พูดเจรจาต่อรอง

พฤติกรรมบ่งชี้	ดีเยี่ยม (3)	ดี (2)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (1)	ปรับปรุง (0)
1. พูดเจรจาโน้มน้าวได้ อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ เพื่อจัดและ ลดปัญหา ความขัดแย้งต่าง ๆ	พูดโน้มน้าวให้ผู้อื่นคล้อยตาม ได้สำเร็จ โดยไม่เกิดผลกระทบ ต่อผู้อื่นทุกสถานการณ์	พูดโน้มน้าวให้ผู้อื่นคล้อยตาม ได้สำเร็จในทุกสถานการณ์ แต่ เกิดผลกระทบต่อผู้อื่นบาง สถานการณ์	พูดโน้มน้าวได้สำเร็จ บางสถานการณ์	พูดโน้มน้าวให้ผู้อื่นคล้อยตาม ไม่ได้
2. พูดเจรจาต่อรองได้ อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ เพื่อจัดและลดปัญหา ความขัดแย้งต่างๆ	พูดเจรจาต่อรองเพื่อยุติปัญหา ได้ตามความต้องการ ทุกสถานการณ์	พูดเจรจาต่อรองเพื่อลดปัญหา ได้ตามความต้องการ ทุกสถานการณ์	พูดเจรจาต่อรองยุติหรือ ลดปัญหาได้ในบางสถานการณ์	พูดเจรจาต่อรองไม่ได้

ตัวชี้วัดที่ 3 เลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสาร

พฤติกรรมบ่งชี้	ดีเยี่ยม (3)	ดี (2)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (1)	ปรับปรุง (0)
1. รับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์	รับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์จากแหล่งต่าง ๆ ได้ถูกต้องและเหมาะสมด้วยตนเองทุกครั้ง	รับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์จากแหล่งต่าง ๆ ได้ถูกต้องและเหมาะสมด้วยตนเองเป็นบางครั้ง	รับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์จากแหล่งต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย	ไม่รับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์จากแหล่งต่าง ๆ
2. ตัดสินใจเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารได้อย่างมีเหตุผล	ตัดสินใจเลือกรับ หรือไม่รับข้อมูลข่าวสาร จากแหล่งต่าง ๆ โดยระบุเหตุผลได้ อย่างสมเหตุสมผลทุกครั้ง	ตัดสินใจเลือกรับ หรือไม่รับข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่าง ๆ โดยระบุเหตุผลได้ อย่างสมเหตุสมผลเกือบทุกครั้ง	ตัดสินใจเลือกรับ หรือไม่รับข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่าง ๆ โดยระบุเหตุผลได้ อย่างสมเหตุสมผลบางครั้ง	ตัดสินใจเลือกรับ หรือไม่รับข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่าง ๆ โดยไม่คำนึงถึงเหตุผล

-85-

ตัวชี้วัดที่ 4 เลือกใช้วิธีการสื่อสาร

พฤติกรรมบ่งชี้	ดีเยี่ยม (3)	ดี (2)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (1)	ปรับปรุง (0)
1. เลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม	เลือกใช้วิธีการสื่อสารที่ทำให้เกิดความเหมาะสม และคุ้มค่า โดยไม่เกิดผลกระทบต่อนตนเองและสังคม	เลือกใช้วิธีการสื่อสารที่ทำให้เกิดความเหมาะสม โดยไม่เกิดผลกระทบต่อนตนเองและสังคม	เลือกใช้วิธีการสื่อสารได้ โดยไม่เกิดผลกระทบต่อนตนเองหรือสังคม	ไม่สามารถเลือกใช้วิธีการสื่อสารได้

478

สมรรถนะที่ 2 ความสามารถในการคิด

ตัวชี้วัดที่ 1 คิดพื้นฐาน (การคิดวิเคราะห์)

พฤติกรรมบ่งชี้	ดีเยี่ยม (3)	ดี (2)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (1)	ปรับปรุง (0)
1. จำแนกข้อมูล จัดหมวดหมู่ จัดลำดับ ความสำคัญของข้อมูล และ เปรียบเทียบข้อมูล ในบริบทที่เป็นสิ่งใกล้ตัว	1. จำแนกข้อมูลได้ 2. จัดหมวดหมู่ข้อมูลได้ 3. จัดลำดับความสำคัญของข้อมูลได้ 4. เปรียบเทียบข้อมูลได้	มีพฤติกรรมบ่งชี้ 3 พฤติกรรม	มีพฤติกรรมบ่งชี้ 2 พฤติกรรม	มีพฤติกรรมบ่งชี้ 1 พฤติกรรม หรือไม่มีเลย
2. เชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูลที่พบเห็น ในบริบทที่เป็นสิ่งใกล้ตัว	เชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูลกับเหตุการณ์ที่พบเห็นได้อย่างถูกต้อง ร้อยละ 80 ขึ้นไปของจำนวนครั้งที่ปฏิบัติ	เชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูลกับเหตุการณ์ที่พบเห็นได้อย่างถูกต้อง ร้อยละ 60-79 ของจำนวนครั้งที่ปฏิบัติ	เชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูลกับเหตุการณ์ที่พบเห็นได้อย่างถูกต้อง ร้อยละ 40-59 ของจำนวนครั้งที่ปฏิบัติ	เชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูลต่าง ๆ กับเหตุการณ์ที่พบเห็นในชีวิตประจำวันต่ำกว่าร้อยละ 40 ของจำนวนครั้งที่ปฏิบัติ
3. ระบุรายละเอียด คุณลักษณะ และความคิดรวบยอดของข้อมูลต่าง ๆ ที่พบเห็นในบริบทที่เป็นสิ่งใกล้ตัว	ระบุรายละเอียดคุณลักษณะ และความคิดรวบยอดของข้อมูลที่พบเห็นในชีวิตประจำวันได้ถูกต้องและครบถ้วน	ระบุรายละเอียด คุณลักษณะ และความคิดรวบยอดของข้อมูลที่พบเห็นในชีวิตประจำวันได้ถูกต้องแต่ไม่ครบถ้วน	ระบุรายละเอียด คุณลักษณะ และความคิดรวบยอดของข้อมูลที่พบเห็นในชีวิตประจำวันได้ถูกต้อง เป็นบางส่วน	ระบุรายละเอียด คุณลักษณะ และความคิดรวบยอดของข้อมูลต่าง ๆ ที่พบเห็นในชีวิตประจำวันไม่ได้

ตัวชี้วัดที่ 2 คิดขั้นสูง (การคิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ)

พฤติกรรมบ่งชี้	ดีเยี่ยม (3)	ดี (2)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (1)	ปรับปรุง (0)
1. คิดสังเคราะห์ เพื่อนำไปสู่ การสร้างองค์ความรู้ หรือสารสนเทศ ประกอบ การตัดสินใจเกี่ยวกับตนเอง และสังคมได้ อย่างเหมาะสม	รวบรวมข้อมูล จัดกระทำ ข้อมูล และนำข้อมูลที่ เกี่ยวข้องมาหลอมรวม สรุปลงเป็นองค์ความรู้ เพื่อประกอบการตัดสินใจ ได้อย่างเหมาะสม	รวบรวมข้อมูล จัดกระทำ ข้อมูล และนำข้อมูลที่ เกี่ยวข้องมาหลอมรวม สรุปลงเป็นองค์ความรู้ เพื่อ ประกอบการตัดสินใจได้	รวบรวมข้อมูลจัดกระทำ ข้อมูลและนำข้อมูลที่ เกี่ยวข้องมาหลอมรวมกันได้	รวบรวมข้อมูล จัดกระทำ ข้อมูล และนำข้อมูลที่ เกี่ยวข้องมาหลอมรวมกัน ไม่ได้
2. คิดอย่างสร้างสรรค์ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ ใหม่ ประกอบการตัดสินใจ เกี่ยวกับตนเองและสังคมได้ อย่างเหมาะสม	คิดริเริ่ม สร้างสรรค์ สิ่งแปลก ใหม่ในทางบวกที่ใช้หรือนำไป ประยุกต์ใช้ เพื่อประโยชน์ ต่อตนเองและสังคมได้ อย่างเหมาะสม	คิดริเริ่ม สร้างสรรค์สิ่งแปลก ใหม่ในทางบวก ที่ใช้หรือนำ ไปประยุกต์ใช้ เพื่อ ประโยชน์ต่อตนเอง และสังคมได้	คิดริเริ่ม สร้างสรรค์ สิ่งแปลกใหม่ได้	คิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งแปลก ใหม่ในทางบวกไม่ได้ หรือประยุกต์นำไปใช้ไม่ได้
3. คิดอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อนำไปสู่การสร้าง องค์ความรู้ประกอบการ การตัดสินใจเกี่ยวกับตนเอง และสังคมได้อย่างเหมาะสม	คิดแบบองค์รวม โดยใช้ เหตุผลเชิงตรรกะมาวิเคราะห์ สิ่งต่าง ๆ อย่างสมเหตุสมผล และเลือกสิ่งที่เหมาะสม ต่อตนเองและสังคมได้	คิดแบบองค์รวม โดยใช้ เหตุผล เชิงตรรกะมา วิเคราะห์สิ่งต่าง ๆ อย่างสมเหตุสมผล แต่ไม่ครอบคลุมทุกด้าน	คิดแบบองค์รวม โดยใช้เหตุผลเชิงตรรกะ มาวิเคราะห์สิ่งต่าง ๆ แต่ไม่สมเหตุสมผล	คิดแบบองค์รวมโดยใช้ เหตุผล หลักฐานเชิงตรรกะ มาวิเคราะห์สิ่งต่าง ๆ อย่างสมเหตุสมผลไม่ได้

สมรรถนะที่ 3 ความสามารถในการแก้ปัญหา

ตัวชี้วัดที่ 1 ใช้กระบวนการแก้ปัญหาโดยวิเคราะห์ปัญหา วางแผนในการแก้ปัญหา ดำเนินการแก้ปัญหา ตรวจสอบและสรุปผล

พฤติกรรมบ่งชี้	ดีเยี่ยม (3)	ดี (2)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (1)	ปรับปรุง (0)
1. การวิเคราะห์ปัญหา	ระบุสาเหตุของปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้สอดคล้องกับปัญหามากกว่า 2 สาเหตุ กำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหาที่มีความเป็นไปได้ มากกว่า 2 วิธี	ระบุสาเหตุของปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้สอดคล้องกับปัญหา 2 สาเหตุ กำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหาที่มีความเป็นไปได้ 2 วิธี	ระบุสาเหตุของปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้สอดคล้องกับปัญหา 1 สาเหตุ กำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหาที่มีความเป็นไปได้ 1 วิธี	ระบุสาเหตุของปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นไม่ได้หรือระบุสาเหตุได้ แต่ไม่สอดคล้องกับปัญหาทางเลือกกำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหาไม่ได้
2. การวางแผนในการแก้ปัญหา	มีการวางแผนในการแก้ปัญหา โดยใช้ข้อมูลและรายละเอียด ประกอบการวางแผนมี ขั้นตอนของแผนงานอย่างชัดเจน และมีข้อมูลเพียงพอ	มีการวางแผนในการแก้ปัญหา โดยใช้ข้อมูลและ รายละเอียด ประกอบการ วางแผน และมี ขั้นตอน ของแผนงาน	มีการวางแผนในการแก้ปัญหา โดยใช้ข้อมูลและรายละเอียด ประกอบการวางแผน	ไม่มีการวางแผนในการแก้ปัญหา
3. การดำเนินการในแก้ปัญหา	ปฏิบัติตามแผนการแก้ปัญหาที่กำหนดไว้ทุกขั้นตอนมีข้อมูลสนับสนุนครบถ้วนสมบูรณ์ มีการตรวจสอบทบทวนแผน และมีการปรับปรุงแก้ไข ข้อบกพร่องครบถ้วน สมบูรณ์	ปฏิบัติตามแผนการแก้ปัญหาที่กำหนดไว้ 2 ใน 3 ของขั้นตอน และมีข้อมูลสนับสนุนสมบูรณ์ มีการตรวจสอบทบทวนแผน และมีการแก้ไขข้อบกพร่อง แต่ไม่สมบูรณ์	ปฏิบัติตามแผนการแก้ปัญหาที่กำหนดไว้ 1 ใน 3 ของขั้นตอน และมีข้อมูลสนับสนุน สมบูรณ์ มีการตรวจสอบทบทวนแผน	ไม่มีการปฏิบัติตามแผนการแก้ปัญหาที่วางไว้ ไม่มีการตรวจสอบทบทวน
4. สรุปผลและรายงาน	มีการสรุปผลและจัดทำรายงานอย่างถูกต้อง สมบูรณ์ ชัดเจน	มีการสรุปผลและจัดทำรายงาน	มีการสรุปผลการดำเนินงาน แต่ไม่ได้จัดทำรายงาน	ไม่มีการสรุปและรายงานผล

ตัวชี้วัดที่ 2 ผลลัพธ์ของการแก้ปัญหา

พฤติกรรมบ่งชี้	ดีเยี่ยม (3)	ดี (2)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (1)	ปรับปรุง (0)
1. ผลลัพธ์ของการแก้ปัญหา	ผลงาน/ชิ้นงานที่เกิดจากการแก้ปัญหามีความถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผลและคุณธรรมอย่างน้อยร้อยละ 80 ขึ้นไปของปัญหาที่แก้ไข	ผลงาน/ชิ้นงานที่เกิดจากการแก้ปัญหามีความถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล และคุณธรรมอย่างน้อยร้อยละ 70-79 ของปัญหาที่แก้ไข	ผลงาน/ชิ้นงานที่เกิดจากการแก้ปัญหามีความถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผลและคุณธรรมร้อยละ 50-69 ของปัญหาที่แก้ไข	ผลงาน/ชิ้นงานที่เกิดจากการแก้ปัญหามีความถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผลและคุณธรรมต่ำกว่าร้อยละ 50 ลงมาของปัญหาที่แก้ไข

สมรรถนะที่ 4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

ตัวชี้วัดที่ 1 นำกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายไปใช้ในชีวิตประจำวัน

พฤติกรรมบ่งชี้	ดีเยี่ยม (3)	ดี (2)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (1)	ปรับปรุง (0)
1. นำความรู้ ทักษะ และกระบวนการที่หลากหลายมาสร้างชิ้นงาน/สิ่งของ/เครื่องใช้ และสามารถนำมาแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม	ชิ้นงาน/สิ่งของ/เครื่องใช้ ที่สร้างสะท้อนถึงการนำหลักการ ความรู้ ทักษะกระบวนการที่หลากหลายสามารถนำมาใช้แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตประจำวันได้เหมาะสม และมีคุณภาพ	ชิ้นงาน/สิ่งของ/เครื่องใช้ ที่สร้าง สะท้อนถึงการนำหลักการ ความรู้ ทักษะ กระบวนการที่ หลากหลายสามารถนำมาใช้ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตประจำวันได้เหมาะสม	ชิ้นงาน/สิ่งของ/เครื่องใช้ ที่สร้าง นำมาใช้แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตประจำวันได้ แต่ไม่สะท้อนถึงการนำกระบวนการ ความรู้ ที่หลากหลายมาใช้	ชิ้นงาน/สิ่งของ/เครื่องใช้ ที่สร้าง ไม่สามารถนำมาใช้แก้ปัญหา ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้

ตัวชี้วัดที่ 2 เรียนรู้ด้วยตนเองและเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

พฤติกรรมบ่งชี้	ดีเยี่ยม (3)	ดี (2)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (1)	ปรับปรุง (0)
1. มีทักษะในการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร	สืบค้นความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ และได้ข้อมูลอ้างอิงจากแหล่งเรียน รู้มากกว่า 3 รายการ ภายในเวลาที่กำหนด	สืบค้นความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ และได้ ข้อมูลอ้างอิงจากแหล่งเรียนรู้นี้มากกว่า 2 รายการ ภายใน เวลาที่กำหนด	สืบค้นความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ และได้ ข้อมูลอ้างอิงจากแหล่งอ้างอิง มากกว่า 1 รายการ ภายใน เวลาที่กำหนด	คัดลอกผลงานของผู้อื่นหรือไม่ มีข้อมูลจากการสืบค้นข้อมูล ข่าวสาร จากแหล่งเรียนรู้
2. เชื่อมโยงความรู้	มีการจัดกลุ่มความรู้ ข้อมูล ข่าวสารที่ได้จากการสืบค้น จำแนกเป็นประเด็นความรู้เดิม กับประเด็นที่เป็นความรู้ใหม่ หรือนำเสนอประเด็นที่เป็นสาระสำคัญได้อย่างสอดคล้อง นำเชื่อถือทุกประเด็น	มีการจัดกลุ่มความรู้ ข้อมูล ข่าวสารที่ได้จากการสืบค้น จำแนกเป็นประเด็นความรู้เดิม กับประเด็นที่เป็นความรู้ใหม่ หรือนำเสนอประเด็นที่เป็นสาระสำคัญ ได้อย่างสอดคล้องน่าเชื่อถือใน บางประเด็น	มีการจัดกลุ่มความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ที่ได้จากการสืบค้น หรือนำเสนอประเด็นที่ เป็นสาระสำคัญของความรู้ ข้อมูลข่าวสาร แต่ไม่มี การจำแนกประเด็นความรู้เดิม กับประเด็นที่เป็นความรู้ใหม่	คัดลอกความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ที่ไม่แตกต่างจากต้นฉบับ
3. มีวิธีการในการศึกษาความรู้เพิ่มเติมเพื่อขยายประสบการณ์ไปสู่ การเรียนรู้สิ่งใหม่ตาม ความสนใจ	สืบค้นความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร เพิ่มเติมจากการเรียนรู้ในบทเรียน ในประเด็นที่สนใจด้วยวิธีการที่ หลากหลาย และนำเสนอผลการ สืบค้นเป็นองค์ความรู้เพิ่มเติม จากบทเรียน	สืบค้นความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร เพิ่มเติมจากการเรียนรู้ในบทเรียน ในประเด็นที่สนใจ ด้วยวิธีการที่ หลากหลาย แต่ไม่มีการนำเสนอ ผลการสืบค้นเป็นองค์ความรู้ เพิ่มเติมจากบทเรียน	สืบค้นความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร เพิ่มเติมจากการเรียนรู้ใน บทเรียนโดยการสอบถามครู หรือผู้รู้เพื่อให้ได้คำตอบโดยเร็ว	ไม่ปรากฏพฤติกรรมที่แสดงถึง ความต้องการในการเรียนรู้ เพิ่มเติม

ตัวชี้วัดที่ 3 ทำงานและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

พฤติกรรมบ่งชี้	ดีเยี่ยม (3)	ดี (2)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (1)	ปรับปรุง (0)
1. ทำงานด้วยตนเองได้สำเร็จ	ปฏิบัติงานของตนเองโดยตนเองได้สำเร็จ	ปฏิบัติงานของตนเองได้สำเร็จโดยมีผู้แนะนำ	ปฏิบัติงานของตนเองโดยมีผู้อื่นช่วยเหลือจนสำเร็จ	ปฏิบัติงานของตนเองไม่สำเร็จ
2. ทำงานร่วมกับผู้อื่นสามารถแสดงความคิดเห็นและยอมรับความคิดเห็นผู้อื่น	แสดงความคิดเห็นของตนเอง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น สนับสนุนหรือคัดค้านความคิดเห็นของผู้อื่น ด้วยกิริยาวาจาที่สุภาพ และให้เกียรติเมื่อทำงานร่วมกับผู้อื่น	แสดงความคิดเห็นของตนเอง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เมื่อทำงานร่วมกับผู้อื่น	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เมื่อทำงานร่วมกับผู้อื่น	มีพฤติกรรมที่ไม่สนใจรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เมื่อทำงานร่วมกับผู้อื่น
3. เห็นคุณค่าของการมีชีวิต และครอบครัวที่อบอุ่น เป็นสุข	มีผลงานหรือการแสดงออก ที่สะท้อนถึงความภาคภูมิใจของตนเอง โดยระบุประเด็นที่ประทับใจ ดังนี้ 1. งานที่ช่วยแบ่งเบาภาระในครอบครัว 2. ตั้งใจเรียนหนังสือ โดยปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายได้อย่างสำเร็จ 3. แสดงออกถึงความรักความกตัญญูต่อผู้ปกครองในโอกาสที่เหมาะสม	มีผลงานหรือการแสดงออก ที่สะท้อนถึงความภาคภูมิใจในครอบครัวของตนเอง 2 ประเด็น	มีผลงานหรือการแสดงออก ที่สะท้อนถึงความภาคภูมิใจในครอบครัวของตนเอง 1 ประเด็น	ผลงานหรือการแสดงออก ไม่สะท้อนถึงความภาคภูมิใจในครอบครัวของตนเอง

ตัวชี้วัดที่ 4 จัดการกับปัญหาและความขัดแย้งในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

พฤติกรรมพึงชี้	ดีเยี่ยม (3)	ดี (2)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (1)	ปรับปรุง (0)
1. รับรู้สาเหตุและจัดการแก้ปัญหา/ความขัดแย้งได้ประสบความสำเร็จ	รับรู้ปัญหา/ความขัดแย้งที่กำลังประสบ สามารถแก้ไขปัญหา ยุติความขัดแย้งได้สำเร็จด้วยตนเอง โดยใช้วิธีการเชิงบวก	รับรู้ปัญหา/ความขัดแย้งที่กำลังประสบ สามารถแก้ไขปัญหา ลดความขัดแย้งด้วยตนเองโดยวิธีการเชิงบวก	รับรู้ปัญหา/ความขัดแย้งที่กำลังประสบ ลดปัญหา ลดความขัดแย้งโดยการให้ผู้อื่นช่วยเหลือ	ไม่ยอมรับปัญหาความขัดแย้งที่ประสบ

ตัวชี้วัดที่ 5 ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและสภาพแวดล้อม

พฤติกรรมพึงชี้	ดีเยี่ยม (3)	ดี (2)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (1)	ปรับปรุง (0)
1. ติดตามข่าวสารเหตุการณ์ปัจจุบันของสังคม	ติดตามข่าวสาร ความเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวิทยาการใหม่ ๆ ทุกด้านจากสื่อที่หลากหลาย แล้วนำมาเสนอ สนทนา แลกเปลี่ยนความคิดกับบุคคลอื่นหรือผู้รู้ อย่างสม่ำเสมอ	ติดตามข่าวสาร ความเปลี่ยนแปลงทางสังคมและ วิทยาการใหม่ๆที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนจากสื่อ แล้วนำมาเสนอให้เพื่อน ๆ รับรู้ อย่างสม่ำเสมอ สิ่งแวดล้อม ดำรงตน อยู่กับผู้อื่นในสังคมได้ ไม่รับรู้ ความเปลี่ยนแปลงของสังคม สภาพแวดล้อม หรือดำรงตน ตามกระแสสังคมที่เปลี่ยนแปลง	ติดตามข่าวสาร และ เหตุการณ์ จากสื่อสิ่งพิมพ์ แล้วนำเสนอให้เพื่อนๆ รับรู้ ตามที่ครูกำหนด	ไม่สนใจในการติดตาม ข้อมูลข่าวสารเหตุการณ์ปัจจุบันใดๆ

ตัวชี้วัดที่ 5 ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและสภาพแวดล้อม (ต่อ)

พฤติกรรมบ่งชี้	ดีเยี่ยม (3)	ดี (2)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (1)	ปรับปรุง (0)
2. เข้าใจ ยอมรับ และปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม สภาพแวดล้อม อย่างเหมาะสม	เข้าใจ ยอมรับ และปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม สิ่งแวดล้อม ดำรงตน อยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างเหมาะสม กับวัฒนธรรมไทย	ยอมรับความเปลี่ยนแปลงทาง สังคม สิ่งแวดล้อม ดำรงตนอยู่ ร่วมกับผู้อื่น ในสังคม ที่มีการเปลี่ยนแปลง อย่างเหมาะสมกับวัฒนธรรมไทย	รับรู้ความเปลี่ยนแปลงทาง สังคม สิ่งแวดล้อม ดำรงตน อยู่กับผู้อื่นในสังคมได้	ไม่รับรู้ความเปลี่ยนแปลง ของสังคมสภาพแวดล้อม หรือดำรงตนตามกระแส สังคม ที่เปลี่ยนแปลง

ตัวชี้วัดที่ 6 หลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

พฤติกรรมบ่งชี้	ดีเยี่ยม (3)	ดี (2)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (1)	ปรับปรุง (0)
1. รู้จักป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมเสี่ยงต่อ การเกิดปัญหาสุขภาพ การล่วงละเมิดทางเพศ อุบัติเหตุ สารเสพติด และความรุนแรง	เป็นผู้มีพฤติกรรมต่อไปนี้ 1. ดูแลสุขภาพร่างกายของตนตามหลักของสุขบัญญัติ 2. ไม่ใช้สารเสพติดใดๆทั้งสิ้น 3. ไม่ก่อเหตุที่นำไปสู่การทะเลาะ วิวาทและความรุนแรง 4. ไม่มีพฤติกรรมทางเพศ 5. ประเมินสถานการณ์ คาดคะเนความเสี่ยง ในสถานการณ์ต่าง ๆ อยู่เสมอ 6. มีความยืดหยุ่นทางความคิด 7. มีสุขภาพจิตที่ดี มีมุมมองเชิงบวก	เป็นผู้มีพฤติกรรม ตามข้อ 1-4 และข้อ 5 หรือข้อ 6 หรือข้อ 7 ข้อใดข้อหนึ่ง	เป็นผู้มีพฤติกรรม ตามข้อ 1-4	เป็นผู้มีพฤติกรรม ไม่ครบตามข้อ 1-4

ตัวชี้วัดที่ 6 หลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น (ต่อ)

พฤติกรรมบ่งชี้	ดีเยี่ยม (3)	ดี (2)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (1)	ปรับปรุง (0)
2. จัดการกับอารมณ์และความเครียดได้ด้วยวิธีการที่เหมาะสม	ควบคุมอารมณ์ โดยไม่แสดง ความฉุนเฉียวหรือไม่พอใจด้วยคำพูด กิริยาอาการต่อหน้าผู้อื่นใช้เวลาว่าง ในการปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ เพื่อผ่อนคลายความเครียดได้	ควบคุมอารมณ์ โดยไม่แสดง ความฉุนเฉียวหรือไม่พอใจ ด้วยคำพูด กิริยาอาการ ต่อหน้า ผู้อื่น ใช้เวลาว่างเพื่อผ่อนคลาย ความเครียด	ควบคุมอารมณ์ โดยไม่แสดง ความฉุนเฉียวหรือไม่พอใจ ด้วยคำพูด กิริยาอาการ ต่อหน้าผู้อื่นเมื่อมีผู้ชี้แนะ ท้วงติง	ควบคุมอารมณ์ ความรู้สึก ของตนเองไม่ได้แสดง อารมณ์ความรู้สึก ของตนเอง อย่างไม่เหมาะสม

สมรรถนะที่ 5 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

ตัวชี้วัดที่ 1 เลือกและใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาตนเองและสังคม

พฤติกรรมบ่งชี้	ดีเยี่ยม (3)	ดี (2)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (1)	ปรับปรุง(0)
1. เลือกและใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ อย่างสร้างสรรค์ และมีคุณธรรม	เลือกและใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม ในการการสืบค้น ค้นคว้า รวบรวม สรุปความรู้ได้ด้วยรูปแบบของตนเอง อย่างสร้างสรรค์	เลือกและใช้เทคโนโลยีที่ เหมาะสม ในการการสืบค้น ค้นคว้า รวบรวม ความรู้ได้ด้วยตนเองอย่างถูกต้อง	ใช้เทคโนโลยีในการการ สืบค้น ค้นคว้า รวบรวมความรู้ได้ ด้วยตนเองอย่างถูกต้อง	ใช้เทคโนโลยีในการ สืบค้น ค้นคว้า รวบรวม ความรู้ได้โดยมี ผู้แนะนำ หรือลอกเลียนแบบผู้อื่น
2. เลือกและใช้เทคโนโลยี ในการสื่อสารอย่าง สร้างสรรค์และมีคุณธรรม	เลือกและใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม ในการรับและส่งสารที่เป็นประโยชน์ ให้ผู้อื่นเข้าใจได้ด้วยตนเองอย่าง ถูกต้องและไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน	เลือกและใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม ในการรับและส่งสารให้ผู้อื่นเข้าใจ ได้ด้วยตนเองอย่างถูกต้อง และไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน	ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม ในการรับและส่งสารให้ผู้อื่น เข้าใจได้ด้วยตนเองอย่างถูกต้อง	ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม ในการรับและส่งสาร ให้ผู้อื่นเข้าใจโดยมี ผู้แนะนำหรือควบคุม

ตัวชี้วัดที่ 1 เลือกและใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาตนเองและสังคม (ต่อ)

พฤติกรรมบ่งชี้	ดีเยี่ยม (3)	ดี (2)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (1)	ปรับปรุง(0)
3. เลือกและใช้เทคโนโลยีในการทำงานและนำเสนอผลงานอย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม	เลือกและใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อลดขั้นตอนและเวลาในการทำงานและนำเสนอผลงานที่เป็น ประโยชน์ต่อผู้อื่นได้ด้วยตนเองอย่างถูกต้องแปลกใหม่ น่าสนใจ และไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน	เลือกและใช้เทคโนโลยีที่ เหมาะสมเพื่อลดขั้นตอน และเวลาในการทำงาน และนำเสนอผลงานได้ด้วยตนเองอย่างถูกต้อง และไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน	ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อลดขั้นตอนและเวลาในการทำงาน และนำเสนอผลงานได้ด้วยตนเองอย่างถูกต้อง	ใช้เทคโนโลยีเพื่อลดขั้นตอนและเวลาในการทำงาน นำเสนอผลงานได้โดยมีผู้แนะนำหรือควบคุม
4. การเลือกและใช้เทคโนโลยี ในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม	เลือกและใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาของตนเองและผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์โดยไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน	เลือกและใช้เทคโนโลยีที่ เหมาะสมในการแก้ปัญหา ของตนเองอย่างสร้างสรรค์ โดยไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน	ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาได้ด้วยตนเองโดยไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน	ใช้เทคโนโลยีในการแก้ปัญหา โดยมีผู้แนะนำหรือควบคุม

-95-

ตัวชี้วัดที่ 2 มีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี

พฤติกรรมบ่งชี้	ดีเยี่ยม (3)	ดี (2)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (1)	ปรับปรุง(0)
1. กำหนดปัญหาหรือความต้องการ	ระบุปัญหาหรือความต้องการได้ชัดเจน ครอบคลุม และตรงกับงานที่ทำ	ระบุปัญหาหรือความต้องการได้ชัดเจน แต่ไม่ครอบคลุมกับงานที่ทำ	ระบุปัญหาหรือความต้องการได้	ระบุปัญหาหรือความต้องการไม่ได้

488

ตัวชี้วัดที่ 2 มีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี (ต่อ)

พฤติกรรมบ่งชี้	ดีเยี่ยม (3)	ดี (2)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (1)	ปรับปรุง(0)
2. รวบรวมข้อมูล	ใช้เทคโนโลยีรวบรวมข้อมูล ได้ถูกต้อง น่าเชื่อถือตรงกับ ปัญหาหรือความต้องการ เพียงพอที่จะนำมาใช้งาน	ใช้เทคโนโลยีรวบรวมข้อมูล ได้ถูกต้องตรงกับปัญหาหรือความต้องการ เพียงพอที่จะนำมาใช้งาน	ใช้เทคโนโลยีรวบรวมข้อมูล ได้ถูกต้องแต่ไม่เพียงพอที่จะนำมาใช้งาน	ใช้เทคโนโลยีรวบรวมข้อมูล ได้ไม่ตรงกับ ปัญหาหรือความต้องการ
3. ออกแบบและปฏิบัติกร	ใช้เทคโนโลยีในการ ออกแบบ และแก้ปัญหาหรือความต้องการ และปฏิบัติตามที่ออกแบบไว้ ได้สำเร็จทุกขั้นตอน	ใช้เทคโนโลยีในการ ออกแบบ และแก้ปัญหาหรือความต้องการ และปฏิบัติตามที่ออกแบบไว้ ได้สำเร็จเกือบทุกขั้นตอน	ใช้เทคโนโลยีในการออกแบบ และแก้ปัญหาหรือความต้องการ และปฏิบัติตามที่ออกแบบไว้ ได้สำเร็จบางขั้นตอน	ใช้เทคโนโลยีในการ ออกแบบและแก้ปัญหา หรือความต้องการได้ แต่ไม่ สามารถ ปฏิบัติการตามที่ ออกแบบได้
4. ประเมินผล	ใช้เทคโนโลยีในการประเมินผล จนเกิดขึ้นงาน/ภาระงาน ที่สามารถ แก้ปัญหาหรือ ความต้องการได้ อย่างมีประสิทธิภาพ	ใช้เทคโนโลยีในการประเมินผลจนเกิดขึ้นงาน/ภาระงาน ที่สามารถแก้ปัญหาหรือ ความต้องการได้	ใช้เทคโนโลยีในการประเมินผล จนเกิดขึ้นงาน/ภาระงาน แต่ไม่สามารถแก้ปัญหาหรือ ความต้องการได้	ไม่สามารถใช้เทคโนโลยี เพื่อประเมินผลและสรุปผลการดำเนินงาน

7.3 แบบประเมินผลงานการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

แบบประเมินผลงานการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

การวิจัยเรื่อง

รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

สำหรับคณะกรรมการประเมิน

คำชี้แจง

1. แบบประเมินฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลงานการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

2. แบบประเมินชุดนี้ มีทั้งหมด 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้น

ตอนที่ 2 ข้อมูลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเพิ่มเติม

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้น

คำชี้แจง โปรดเขียนข้อความลงในช่องว่างตามความเป็นจริงของครูผู้รับการประเมินผลการปฏิบัติงาน
การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

1. ชื่อ-สกุล ของครูผู้รับการประเมิน.....

2. วิชาที่พัฒนาการจัดการเรียนรู้.....ชั้น.....

3. ชื่อหน่วยการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น.....เวลา.....ชั่วโมง

จำนวนแผนการจัดการเรียนรู้.....แผน

ตอนที่ 2 ข้อมูลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการปฏิบัติตามรายการประเมินแต่ละข้อที่ตรงกับ
ความเป็นจริงของผลการปฏิบัติงานการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

ที่ผู้ประเมินสังเกตและตรวจสอบได้ โดยแบ่งระดับการปฏิบัติงาน ออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

การพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
การออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้					
1. การวิเคราะห์ปัญหาและเลือกบทเรียนที่ต้องการพัฒนา					
2. การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ให้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ และกิจกรรม การเรียนรู้					
3. การกำหนดสาระสำคัญ สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ และ การวัดผลประเมินผล ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด					
4. การกำหนดชิ้นงาน ภาระงานสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน					
5. การออกแบบและจัดเตรียมสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ในการเรียนรู้ ให้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้					
6. การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติจริงผ่านสถานการณ์ ปัญหาปลายเปิด มีเงื่อนไขไปสู่การคิดที่หลากหลาย ผู้เรียนได้วางแผน แก้ปัญหา อภิปรายสรุป สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง					
7. การวัดและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลายสอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์					
กระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)					
1. การเตรียมพร้อมเข้าสู่การเรียนรู้					
1) การสร้างบรรยากาศของการมีส่วนร่วม					
2) การสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นอยากเรียนรู้					
3) การทบทวนความรู้เดิมที่จำเป็นสำหรับความรู้ใหม่					
2. การนำเสนอสถานการณ์ปัญหาปลายเปิด					
1) การเชื่อมโยงเนื้อหาในบทเรียนกับสิ่งที่ผู้เรียนอาจพบเจอ ในชีวิตประจำวัน					
2) การนำเสนอสถานการณ์ที่ท้าทายความสามารถของผู้เรียน					
3) การกระตุ้นให้นักเรียนเห็นความสำคัญของปัญหา					
4) การสร้างกติกาหรือเงื่อนไขการนำไปสู่การคิด					
5) การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้อภิปรายซักถามในสิ่งที่สงสัย					

การพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
3. การดำเนินการแก้ปัญหา					
1) การให้นักเรียนระดมสมองช่วยกันวิเคราะห์ปัญหาและหาเหตุผลมาอธิบายเกี่ยวกับวิธีแก้ปัญหา					
2) การให้ผู้เรียนตั้งคำถามและหาแนวทางในการคิดแก้ปัญหาร่วมกัน					
3) การกระตุ้นให้ผู้เรียนแสวงหาข้อมูลความรู้ เพื่อแก้โจทย์ปัญหาร่วมกันเป็นกลุ่มหรือด้วยตนเอง					
4) การสังเกต บันทึกแนวคิดของผู้เรียน					
4. การอภิปรายสะท้อนความคิด					
1) การให้ผู้เรียนนำเสนอผลงานแสดงแนวคิดของตนเองหรือแนวคิดของกลุ่ม					
2) การให้ผู้เรียนร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกลุ่มอื่น ๆ เปรียบเทียบความเหมือนและต่างของแนวคิดระหว่างกลุ่ม					
5. การสรุป สร้างองค์ความรู้					
1) การถามคำถามให้ผู้เรียนร่วมกันนำแนวคิดทั้งหมดมารวบรวม และหาความเชื่อมโยงสิ่งที่ผู้เรียนได้เรียนรู้					
2) การให้ผู้เรียนจัดเรียงจุดเด่นของแนวคิดต่าง ๆ ให้เป็นระบบ สังเคราะห์สรุปองค์ความรู้สิ่งที่ได้เรียนรู้					
6. การประเมินผล					
1) การให้นักเรียนประเมินผลงานตัวเอง					
2) การสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน					
3) การประเมินผลตามสภาพจริงจากชิ้นงานของผู้เรียน					
4) การวัดผลประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

()

7.4 แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการพัฒนาภาวะผู้นำครู ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

การวิจัยเรื่อง

รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านทุ่ง (ตำบลประจักษ์ศิลปาคม)

สำหรับครู

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามความพึงพอใจต่อการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

2. แบบสอบถามชุดนี้ มีทั้งหมด 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจต่อการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเพิ่มเติม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ () ชาย () หญิง

2. ระดับการศึกษา () ปริญญาตรี () ปริญญาโท () ปริญญาเอก

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจต่อการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นของรายการประเมินแต่ละข้อที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยแบ่งระดับความพึงพอใจ ออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

การพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
หลักการพัฒนา					
1. การพัฒนาโดยยึดแนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)					
2. การพัฒนาครูสู่การพัฒนาผู้เรียนโดยใช้ห้องเรียนจริงเป็นฐาน					
3. การพัฒนาที่ใช้กระบวนการเรียนรู้ร่วมกันผ่านการฝึกปฏิบัติจริง					
วัตถุประสงค์การพัฒนา					
1. เพื่อพัฒนาครูให้มีภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)					
2. เพื่อให้ครูร่วมกันพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ ทางวิชาชีพ (PLC)					
3. เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีสมรรถนะสำคัญด้านความสามารถในการคิด					
เนื้อหาการพัฒนา					
1. ความรู้เรื่องสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด					
2. ความรู้เรื่องจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)					
3. ความรู้เรื่องภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก					
4. ความรู้เรื่องชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)					
กระบวนการพัฒนา					
1. การแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนา					
2. การจัดทำคำรับรองการปฏิบัติงาน					
3. การประชุมจัดทำแผนปฏิบัติงาน					
4. การประชุมปฏิบัติการเพิ่มความรู้ความเข้าใจ					
5. การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)					
6. การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล					
7. การเปิดชั้นเรียน (Open Class)					
8. การประชุมถอดบทเรียน					

การพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
การปฏิบัติกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)					
กิจกรรมที่ 1 : วิเคราะห์ปัญหาและเลือกบทเรียนที่ต้องการพัฒนา					
กิจกรรมที่ 2 : แสวงหาแนวทางแก้ปัญหา/วิธีการพัฒนา					
กิจกรรมที่ 3 : การออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก					
กิจกรรมที่ 4 : การปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้					
กิจกรรมที่ 5 : การจัดการเรียนรู้ตามแผน/สังเกตการจัดการเรียนรู้					
กิจกรรมที่ 6 : การสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้					
การประเมินผลการพัฒนา					
1. การประเมินภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)					
2. การประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด					
3. การประเมินผลงานการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)					
4. การสอบถามความพึงพอใจต่อการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

()

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา วันแสน. (2562). การศึกษาเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานตามแนวทางชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. (2553). Active Learning. ข่าวสารวิชาการ คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประจำเดือนพฤศจิกายน 2553.
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. (2558). กลยุทธ์การสอนตามกรอบมาตรฐานระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไมตรี อินทร์ประสิทธิ์. (2562). คู่มือการอบรมเชิงปฏิบัติการสำหรับครูในการใช้หนังสือเรียนที่เน้นการแก้ปัญหาด้วยนวัตกรรมการศึกษาชั้นเรียน (Lesson Study) และวิธีการเปิด (Open Approach) เพื่อระดับคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง. ขอนแก่น: คลังน่านาวิทยา.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: ตาตา พับลิเคชั่น.
- วิจารณ์ พานิช. (2556). สอนนอกกรอบ : ยุทธวิธีจับใจศิษย์. กรุงเทพมหานคร : บริษัทสหมิตรพรินต์ติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด.
- วิจารณ์ พานิช. (2559). บันเทิงชีวิตครู...สู่ชุมชนการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสยามกัมมาจล.
- วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนา. (2562). การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC). กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ผู้นำนวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้.
- สถาพร พงษ์พิบูล. (2555). คุณภาพผู้เรียน...เกิดจากกระบวนการเรียนรู้ QUALITY OF STUDENTS DERIVED FROM ACTIVE LEARNING PROCESS. วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา. ปีที่ 6, ฉบับที่ 2 (เม.ย.-ก.ย. 2555), หน้า 1-13.
- สิทธิพร สมบูรณ์ทรัพย์. (2560). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนสมศักดิ์วิทยา. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุธีภรณ์ ขนอม. (2559). รูปแบบการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาความสามารถในการสอนภาษาไทยของครูในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุวีรัตน์ พัฒนเจริญ. (2552). ตัวแบบความสามารถทางภาวะผู้นำครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพมหานคร: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). **คู่มือการประเมินสมรรถนะครู (ฉบับปรับปรุง)**. <http://www.tw-tutor.com/downloads/competency.pdf> สืบค้นเมื่อ 2 พ.ย. 2561.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2555). **คู่มือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานพระพุทธรศาสนาแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). **คู่มือการอบรมการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC (Professional learning Community). “ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ” สถานศึกษา**. กรุงเทพฯ : สำนักพัฒนาครูและบุคลากรการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). **แนวทางการนิเทศเพื่อพัฒนาและส่งเสริม การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ตามนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้**. หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. สืบค้นจาก <http://www.esdc.go.th>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2558). **สถานภาพการผลิตและพัฒนาครูในประเทศไทย**. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). **ข้อเสนอเชิงนโยบายและกลไกการขับเคลื่อนการผลิตครู การพัฒนาครูและการบริหารงานบุคคลของครู**. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙**. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2561). **การพัฒนาโลกขับเคลื่อนระบบการผลิตและพัฒนาครู สมรรถนะสูง สำหรับประเทศไทย 4.0**. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). **บทเรียนจากสถานศึกษาในการพัฒนาครูด้วยชุมชน แห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ (PLC) สู่การพัฒนาผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ**. กรุงเทพฯ : เซ็นจูรี่ จำกัด.
- ศักดิ์ชัย ภูเจริญ. (2557). Professional Learning Community: PLC. สืบค้นเมื่อ 20 เมษายน 2562. จาก: http://www.kruinter.com/show.php?id_quiz=3311&p=1
- ศยามน อินสะอาด และคณะ. (2560). **การพัฒนาชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูเพื่อสร้างชุมชน นักปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ไอซีทีของครูสังกัดสพฐ. วารสารอิเล็กทรอนิกส์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ**. ปีที่ 10 ฉบับที่ 2 เดือนพฤษภาคม – สิงหาคม. 975-995.

อนุชา สมานมิตร. (2562). การพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ตามแนวทางการจัดการศึกษาแบบ Active Learning สำหรับการศึกษาภาคบังคับ โดยการมีส่วนร่วมของครูในจังหวัดราชบุรี.

Baldwin, J., & Williams, H. (1988) . **Active Learning : a Trainer's Guide**. England: Blackwell Education.

Frost, D and J. Durrant. (2003). “Teacher Leadership: Rationale, Strategy and Impact.” **School Leadership and Management**. 23 (2).

Lieberman, Ann, Miller, Lynne. (2004). **Teacher leadership**. Son Francisco: Jossey-boss.

Mckinney, S. E. (2008). Developing teachers for high-poverty schools: The role of the internship experience. *Urban Education*. 43(1), 68-82. [Online], Available: <http://www.eric.ed.gor> (2019, 2 January).

โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

ภาคผนวก จ

ตัวอย่างหลักฐานการดำเนินการวิจัย

- สำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาภาวะผู้นำครู ปีการศึกษา 2562
- ภาพการลงนามคำรับรองการปฏิบัติงาน ปีการศึกษา 2562
- ภาพการประชุมจัดทำแผนงานการขับเคลื่อนการพัฒนา ปีการศึกษา 2562
- ภาพประชุมปฏิบัติการเพิ่มความรู้ความเข้าใจ ปีการศึกษา 2562
- ภาพการดำเนินงานชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ปีการศึกษา 2562
- ภาพการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล ปีการศึกษา 2562
- ภาพการเปิดชั้นเรียน (Open Class) ปีการศึกษา 2562
- ภาพการประชุมถอดบทเรียน ปีการศึกษา 2562
- ภาพการประชุมจัดทำแผนงานการขับเคลื่อนการพัฒนา ปีการศึกษา 2563
- ภาพประชุมปฏิบัติการเพิ่มความรู้ความเข้าใจ ปีการศึกษา 2563
- สำเนาประกาศแต่งตั้งสมาชิกกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563
- ภาพการดำเนินงานชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ปีการศึกษา 2563
- ภาพการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล ปีการศึกษา 2563
- ภาพการเปิดชั้นเรียน (Open Class) ปีการศึกษา 2563
- ภาพการประชุมถอดบทเรียน ปีการศึกษา 2563
- ตัวอย่างการบันทึกแบบบันทึกการปฏิบัติกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

สำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาภาวะผู้นำครู ปีการศึกษา 2562

คำสั่งโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

ที่ 102 / 2562

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาภาวะผู้นำครู
ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
ปีการศึกษา 2562

ด้วยโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ได้ดำเนินการพัฒนาครูสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ด้วยการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ซึ่งใช้ห้องเรียนจริงเป็นฐานในการพัฒนา

เพื่อให้การพัฒนาคุณภาพครูสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมาย อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 37 แห่งพระราชบัญญัติบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) จึงแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ประจำปีการศึกษา 2562 ดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมการอำนวยการ

1.1 นายสันติ มุ่งหมาย	ผู้อำนวยการโรงเรียน	ประธานกรรมการ
1.2 นายไชยวัฒน์ เยาวะพันธ์	หัวหน้ากลุ่มบริหารทั่วไป	รองประธานกรรมการ
1.3 นางสาวจิรภัทร์ จักรสาร	หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ	กรรมการ
1.4 นางพัชราพร ศิริพันธ์บุญ	หัวหน้ากลุ่มบริหารงบประมาณ	กรรมการ
1.5 นางจันทร์ศรี วิจิตรจันทร์	หัวหน้ากลุ่มบริหารงานบุคคล	กรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่ สร้างความเข้าใจ ความตระหนัก ให้คำปรึกษา ชี้แนะ ติดตาม ประสานงาน และอำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน

2. คณะกรรมการดำเนินงาน

2.1 นายสันติ มุ่งหมาย	ผู้อำนวยการโรงเรียน	ประธานกรรมการ
2.2 นายไชยวัฒน์ เยาวะพันธ์	หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป	รองประธานกรรมการ
2.3 นางสาวจิรภัทร์ จักรสาร	หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ	กรรมการ
2.4 นายสุพจน์ หนองแก	หัวหน้ากลุ่มบริหารงบประมาณ	กรรมการ
2.5 นางสาวเพ็ญประภา สมพงษ์	หัวหน้าสายชั้นอนุบาล 1-3	กรรมการ

2.6	นางจิตรจา ศรีน้อย	หัวหน้าสายชั้น ป.1-2	กรรมการ
2.7	นางเครือวัลย์ รัตตศิริ	หัวหน้าสายชั้น ป.3-4	กรรมการ
2.8	นางอภิญญาณี เบ้าดี	หัวหน้าสายชั้น ป.5-6	กรรมการ
2.9	นางจันทร์ศรี วิจิตรจันทร์	หัวหน้ากลุ่มบริหารงานบุคคล	กรรมการและเลขานุการ

- มีหน้าที่
- 1) วางแผน/ออกแบบการดำเนินการขับเคลื่อนการพัฒนา
 - 2) กำหนดปฏิทินการขับเคลื่อนการพัฒนา
 - 3) จัดทำบันทึกคำรับรองการปฏิบัติงาน
 - 4) จัดประชุมปฏิบัติการเพิ่มความรู้ความเข้าใจให้กับครู
 - 5) ตั้งกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
 - 6) ประสานงานการขับเคลื่อนชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในแต่ละกลุ่ม
 - 7) จัดทำแบบนิเทศ แบบประเมิน และแบบบันทึก PLC
 - 8) นิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล
 - 9) จัดกิจกรรมเปิดชั้นเรียน
 - 10) จัดประชุมถอดบทเรียน

4. คณะกรรมการประเมินผล

4.1	นางจันทร์ศรี วิจิตรจันทร์	หัวหน้ากลุ่มบริหารงานบุคคล	ประธานกรรมการ
4.2	นางสาวจิรภัทร์ จักรสาร	ครูผู้ช่วย	รองประธานกรรมการ
4.3	นางสาวแพรวเงิน พันนวล	ครูผู้ช่วย	กรรมการ
4.4	นางเครือวัลย์ รัตตศิริ	ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรม	กรรมการและเลขานุการ

- มีหน้าที่
- 1) สรุปผลการขับเคลื่อนการพัฒนาพัฒนา
 - 2) จัดทำเกียรติบัตรให้แก่ครูผู้มีผลงาน
 - 3) จัดทำรูปเล่ม พร้อมเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- ให้ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งตามคำสั่งนี้ ปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความรู้ความสามารถ และบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 17 เดือน สิงหาคม พ.ศ.2562

(นายสันติ มุ่งหมาย)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห่ม (ห่มประชาชนเคราะห์)

ภาพการลงนามคำรับรองการปฏิบัติงาน ปีการศึกษา 2562

16 กันยายน 2562
ประชุมคณะครู
และลงนามคำรับรอง
การปฏิบัติงาน
ปีการศึกษา 2562

ภาพการประชุมจัดทำแผนงานการขับเคลื่อนการพัฒนา ปีการศึกษา 2562

20 กันยายน 2562
การประชุมจัดทำแผนปฏิบัติงาน
การพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

ภาพประชุมปฏิบัติการเพิ่มความรู้ความเข้าใจ ปีการศึกษา 2562

ประชุมปฏิบัติการ
เพิ่มความรู้
ความเข้าใจ
วันที่ 4 ตุลาคม 2562

ภาพประชุมปฏิบัติการเพิ่มความรู้ความเข้าใจ ปีการศึกษา 2562

ประชุมปฏิบัติการ
เพิ่มความรู้
ความเข้าใจ
วันที่ 5 ตุลาคม
2562

ภาพการดำเนินงานชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ปีการศึกษา 2562

ประชุมกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

วิเคราะห์ปัญหาและเลือกบทเรียนที่ต้องการพัฒนา, ออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

จัดการเรียนรู้ตามแผนฯ / สังเกตการจัดการเรียนรู้

ภาพการดำเนินงานชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ปีการศึกษา 2562

สะท้อนผลการจัดการเรียนรู้
การเปิดชั้นเรียน
6 มีนาคม 2563

ภาพการประชุมถอดบทเรียน ปีการศึกษา 2562

27 มีนาคม 2563 ประชุมถอดบทเรียนการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้
เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

ภาพการลงนามคำรับรองการปฏิบัติงาน ปีการศึกษา 2563

การลงนามคำรับรอง

การปฏิบัติงาน

ปีการศึกษา 2563

28 มีนาคม 2562

ภาพการประชุมจัดทำแผนปฏิบัติงาน ปีการศึกษา 2563

10 พฤษภาคม 2563

การประชุมจัดทำ

แผนปฏิบัติงาน

การพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

ภาพประชุมปฏิบัติการเพิ่มความรู้ความเข้าใจ ปีการศึกษา 2563

ประชุมปฏิบัติการเพิ่มความรู้ความเข้าใจ วันที่ 6-7 เดือน มิถุนายน 2563

สำเนาประกาศแต่งตั้งสมาชิกกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563

ประกาศโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

เรื่อง แต่งตั้งสมาชิกกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563

ด้วยโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ได้ดำเนินการพัฒนาครูสู่คุณภาพผู้เรียน ด้วยการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เป็นแนวทางในการยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมกันพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ พัฒนาครูให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ

เพื่อให้การขับเคลื่อนการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง มีประสิทธิภาพ และเกิดผลในทางปฏิบัติที่ชัดเจน โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) จึงประกาศแต่งตั้งสมาชิกกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ดังนี้

1. คณะกรรมการอำนวยการ

1.1 นายสันติ มุ่งหมาย	ผู้อำนวยการโรงเรียน	ประธานกรรมการ
1.2 นางสาวศิริรัตน์ ชนะกาศรี	รองผู้อำนวยการโรงเรียน	รองประธานกรรมการ
1.3 นางสาวจิรภัทร์ จักรสาร	หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ	กรรมการ
1.4 นางพัชราพร ศิริพันธ์บุญ	หัวหน้ากลุ่มบริหารงบประมาณ	กรรมการ
1.5 นางจันทร์ศรี วิจิตรจันทร์	หัวหน้ากลุ่มบริหารงานบุคคล	กรรมการ
1.6 นายไชยวัฒน์ เยาวะพันธ์	หัวหน้ากลุ่มบริหารงานทั่วไป	กรรมการ
1.7 นางเครือวัลย์ รัตตศิริ	ผู้รับผิดชอบโครงการ	กรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่ จัดประชุม กำกับ ติดตาม ให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือและสนับสนุนงบประมาณ สถานที่ หรือทรัพยากรอื่น ๆ

2. คณะผู้เข้าร่วมปฏิบัติกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

2.1 กลุ่มที่ 1 ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ชั้น ป.1-2 กลุ่ม A

1) นางสาวพชรมน ประสานศรี	ครูสอนวิชาภาษาไทย ชั้น ป.1
2) นางพัชรนุช บัวพัฒน์	ครูสอนวิชาภาษาไทย ชั้น ป.2
3) นางสาวอภิญา เหลือแก้ว	ครูสอนวิชาภาษาอังกฤษ ชั้น ป.1 , 2
4) นายสุริยันต์ ศิริคุณ	ครูสอนสุขศึกษาและพลศึกษา ชั้น ป.1-3
5) นางสาวจิรภัทร์ จักรสาร	หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ
6) นางสาวศิริรัตน์ ชนะกาศรี	รองผู้อำนวยการโรงเรียน
7) นายสันติ มุ่งหมาย	ผู้อำนวยการโรงเรียน
8) ดร.ชนกกาญจน์ ตู่ไธลา	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สพป.ชก.เขต 1

2.2 กลุ่มที่ 2 ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ชั้น ป.1-2 กลุ่ม B

- 1) นางสาวพรรณกาญจน์ บุญมา ครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ ชั้น ป. 1, 4
- 2) นางสาวมณฑนา เรืองรัมย์ ครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์, สังคมศึกษาฯ ชั้น ป. 2
- 3) นางวัลลภา หมั่นมา ครูสอนวิชาวิทยาศาสตร์ ชั้น ป. 2
- 4) นางทัศนียา เมืองสนธิ ครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ ชั้น ป. 2
- 5) นางสาวจิรภัทร์ จักรสาร ครูสอนวิชาสังคมศึกษาฯ ชั้น ป. 1 หัวหน้ากลุ่มวิชาการ
- 6) นางสาวตรีรัตน์ ชนะกาศรี รองผู้อำนวยการโรงเรียน
- 7) นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียน
- 8) นางเพ็ญศิริ ยาสิ่งห์ทอง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สพป.ชก.เขต 1

2.3 กลุ่มที่ 3 ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ชั้น ป.3-4 กลุ่ม A

- 1) นางจันทร์ศรี วิจิตรจันทร์ ครูสอนวิชาภาษาไทย ชั้น ป.3
- 2) นางเครือวัลย์ รัตตศิริ ครูสอนวิชาภาษาอังกฤษ ชั้น ป. 3, 4
- 3) นางสาวแพรวเงิน พันนวล ครูสอนวิชาภาษาไทย ชั้น ป. 3
- 4) นางสาวศศิธร กิจโป ครูสอนวิชาภาษาไทย ชั้น ป. 4
- 5) นางสาวจิรภัทร์ จักรสาร หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ
- 6) นางสาวตรีรัตน์ ชนะกาศรี รองผู้อำนวยการโรงเรียน
- 7) นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียน
- 8) นางสุดสงวน กลางการ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สพป.ชก.เขต 1

2.4 กลุ่มที่ 4 ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ชั้น ป.3-4 กลุ่ม B

- 1) นางพัชราพร ศิริพันธ์บุญ ครูสอนวิชาการงานอาชีพ ชั้น ป.4 – 5
- 2) นางจามรี สุวรรณราช ครูสอนวิชาวิทยาศาสตร์ ชั้น ป. 3 - 4
- 3) นางสวดพร วรสินธุ์ ครูผู้สอนวิชาทัศนศิลป์ ชั้น ป. 2-6
- 4) นายไชยวัฒน์ เยวะพันธ์ ครูสอนวิชาสังคมศึกษาฯ ชั้น ป. 4
- 5) นางสาวกรรณิการ์ เกศคำขวา ครูสอนวิชาคณิตศาสตร์ ชั้น ป.3
- 6) นางสาวจิรภัทร์ จักรสาร หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ
- 7) นางสาวตรีรัตน์ ชนะกาศรี รองผู้อำนวยการโรงเรียน
- 8) นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียน
- 9) ดร.อุทุมพรพัต สุคนธาภิพัฒน์กุล ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สพป.ชก.เขต 1

2.5 กลุ่มที่ 5 ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ชั้น ป. 5-6 กลุ่ม A

- 1) นางอภิญญาณี เบ้าดี ครูสอนวิชาภาษาไทย ชั้นป. 5
- 2) นางพิชญาภา เวียงนนท์ ครูสอนวิชาภาษาไทย ชั้นป. 4, 5
- 3) นางสาวพารดา วิเชียรศรี ครูสอนวิชาภาษาอังกฤษ ชั้น ป.5-6
- 4) นางศุภลักษณ์ ไชยสาร ครูสอนวิชาภาษาไทย ชั้น ป.6
- 5) นางสาวพนิดา แสนเหล่า ครูสอนวิชาภาษาจีน ชั้น ป.5-6
- 6) นางสาวจิรภัทร์ จักรสาร หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ
- 7) นางสาวตรีรัตน์ ชนะกาศรี รองผู้อำนวยการโรงเรียน

- 8) นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียน
 9) นางสุดสงวน กลางการ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สพป.ชก.เขต 1

2.6 กลุ่มที่ 6 ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ชั้น ป.5-6 กลุ่ม B

- 1) นางลัดดา น้อยธง ครูสอนวิชาคณิตศาสตร์ ชั้น ป. 4-5
 2) นางคำพอง อสอน ครูสอนวิชาคณิตศาสตร์ ชั้น ป. 6
 3) นางกรองทิพย์ คำเครื่อง ครูสอนวิชาวิทยาศาสตร์ ชั้น ป. 5- 6
 4) นายสิวะจิริ กิติศรีวรรณ ครูสอนวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา ชั้น ป. 4 – 6
 5) นางสาวจิรภัทร์ จักรสาร หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ
 6) นางสาวศิริรัตน์ ชนะกาศรี รองผู้อำนวยการโรงเรียน
 7) นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียน
 8) นางเพ็ญศิริ ยาสิงห์ทอง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สพป.ชก.เขต 1

2.7 กลุ่มที่ 7 ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ชั้น อ.1-3

- 1) นางสาวประภัสสร สุนทรสนิท ครูผู้สอนชั้นอนุบาล 1
 2) นางคำหล้า รักษ์ชั้นแสง ครูผู้สอนชั้นอนุบาล 2
 3) นางสาวเพ็ญประภา สมพงษ์ ครูผู้สอนชั้นอนุบาล 3
 4) นางสาวจิรภัทร์ จักรสาร หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ
 5) นางสาวศิริรัตน์ ชนะกาศรี รองผู้อำนวยการโรงเรียน
 6) นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียน
 7) ดร.ฉวีวรรณ แก้วหล่อน ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สพป.ชก.เขต 1

มีหน้าที่ 1. ดำเนินการตามกระบวนการ PLC 2. สรุปรายงานผลการดำเนินงาน PLC

3. คณะกรรมการรายงานการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

- 3.1 นางสาวศิริรัตน์ ชนะกาศรี รองผู้อำนวยการโรงเรียน ประธานกรรมการ
 3.2 นางเครือวัลย์ รัตตศิริ ครูชำนาญการพิเศษ รองประธานกรรมการ
 3.3 นางสาวศศิธร กิจโป้ ครูชำนาญการพิเศษ กรรมการ
 3.4 นางพิชญภา เวียงนนท์ ครูผู้ช่วย กรรมการ
 3.5 นางสาวจิรภัทร์ จักรสาร ครูปฏิบัติการ กรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่ สรุปรายงานผลการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC ของทุกกลุ่ม โดยการจัดกิจกรรมเปิดชั้นเรียน นำเสนอต่อ สถาบันวิจัยและมหาวิทยาลัยขอนแก่น

ทั้งนี้ ให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งตามคำสั่งนี้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มกำลังความสามารถให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ทางราชการต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ.2563

(นายสันติ มุ่งหมาย)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชานุเคราะห์)

ภาพการดำเนินงานชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ปีการศึกษา 2563

การประชุมกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

วิเคราะห์ปัญหาและเลือกบทเรียนที่ต้องการพัฒนา, ออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

ภาพการดำเนินงานชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ปีการศึกษา 2563

การประชุมกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

มีศึกษานิเทศก์ สพป.ขอนแก่น เขต 1 ร่วมออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

ภาพการดำเนินงานชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ปีการศึกษา 2563

การประชุมกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
ศึกษานิเทศก์ สพป.ขอนแก่น เขต 1 ร่วมปรับแผนการจัดการเรียนรู้

ภาคเรียนที่ 1
ปีการศึกษา 2563

ภาพการดำเนินงานชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ปีการศึกษา 2563

ภาคเรียนที่ 2
ปีการศึกษา 2563

การประชุมกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

ศึกษานิเทศก์ สพป.ขอนแก่น เขต 1 ร่วมปรับแผนการจัดการเรียนรู้

ภาพการดำเนินงานชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ปีการศึกษา 2563

จัดการเรียนรู้ตามแผนฯ / สังเกตการจัดการเรียนรู้

จัดการเรียนรู้ตามแผนฯ / สังเกตการจัดการเรียนรู้

ภาพการดำเนินงานชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ปีการศึกษา 2563

การประชุมกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

รศ.เอื้อจิตร พัฒนจักร อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มข. ร่วมสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้
การเปิดชั้นเรียน

การประชุมกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

ศึกษานิเทศก์ สพป.ขอนแก่น เขต 1 ร่วมสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้

ภาพการดำเนินงานชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ปีการศึกษา 2563

ตัวอย่างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 6 ขั้นตอน
 กลุ่มที่ 1 ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ชั้นป.1-2 กลุ่ม A
 วิชาภาษาไทย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563

1. ขั้นเตรียมพร้อมเข้าสู่การเรียน

2. ขั้นนำเสนอสถานการณ์ปัญหาปลายเปิด

3. ขั้นดำเนินการแก้ปัญหา

4. ขั้นอภิปรายสะท้อนความคิด

5. ขั้นสรุป สร้างองค์ความรู้

6. ขั้นประเมินผล

ภาพการดำเนินงานชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ปีการศึกษา 2563

ตัวอย่างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 6 ขั้นตอน
กลุ่มที่ 2 ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ชั้นป.1-2 กลุ่ม B
วิชาคณิตศาสตร์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563

1. ขั้นเตรียมพร้อมเข้าสู่การเรียนรู้

2. ขั้นนำเสนอสถานการณ์ปัญหาปลายเปิด

3. ขั้นดำเนินการแก้ปัญหา

4. ขั้นอภิปรายสะท้อนความคิด

5. ขั้นสรุป สร้างองค์ความรู้

6. ขั้นประเมินผล

ภาพการดำเนินงานชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ปีการศึกษา 2563

ตัวอย่างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 6 ขั้นตอน
 กลุ่มที่ 3 ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ชั้นป.3-4 กลุ่ม A
 วิชาภาษาไทย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563

1. ขั้นเตรียมพร้อมเข้าสู่การเรียนรู้

2. ขั้นนำเสนอสถานการณ์ปัญหาปลายเปิด

3. ขั้นดำเนินการแก้ปัญหา

4. ขั้นอภิปรายสะท้อนความคิด

5. ขั้นสรุป สร้างองค์ความรู้

6. ขั้นประเมินผล

ภาพการดำเนินงานชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ปีการศึกษา 2563

ตัวอย่างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 6 ขั้นตอน
กลุ่มที่ 4 ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ชั้นป.3-4 กลุ่ม B
วิชาวิทยาศาสตร์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563

1. ขั้นเตรียมพร้อมเข้าสู่การเรียนรู้

2. ขั้นนำเสนอสถานการณ์ปัญหาปลายเปิด

3. ขั้นดำเนินการแก้ปัญหา

4. ขั้นอภิปรายสะท้อนความคิด

5. ขั้นสรุป สร้างองค์ความรู้

6. ขั้นประเมินผล

ภาพการดำเนินงานชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ปีการศึกษา 2563

ตัวอย่างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 6 ขั้นตอน
 กลุ่มที่ 5 ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ชั้นป.5-6 กลุ่ม A
 วิชาภาษาอังกฤษ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563

1. ขั้นเตรียมพร้อมเข้าสู่การเรียนรู้

2. ขั้นนำเสนอสถานการณ์ปัญหาปลายเปิด

3. ขั้นดำเนินการแก้ปัญหา

4. ขั้นอภิปรายสะท้อนความคิด

5. ขั้นสรุป สร้างองค์ความรู้

6. ขั้นประเมินผล

ภาพการดำเนินงานชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ปีการศึกษา 2563

ตัวอย่างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 6 ขั้นตอน
 กลุ่มที่ 6 ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ชั้นป.5-6 กลุ่ม B
 วิชาคณิตศาสตร์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563

1. ขั้นเตรียมพร้อมเข้าสู่การเรียนรู้

2. ขั้นนำเสนอสถานการณ์ปัญหาปลายเปิด

3. ขั้นดำเนินการแก้ปัญหา

4. ขั้นอภิปรายสะท้อนความคิด

5. ขั้นสรุป สร้างองค์ความรู้

6. ขั้นประเมินผล

ภาพการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล ปีการศึกษา 2563

ประชุม กำกับ ติดตามการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) 14 มกราคม 2564

ภาพการเปิดชั้นเรียน (Open Class) ปีการศึกษา 2563
19 สิงหาคม 2563 เปิดชั้นเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/2

นายวรรณชัย บุสนาม รองผอ.สพป.ชก.เขต 1
เป็นประธานในพิธีเปิด

ครูผู้ร่วมออกแบบและจัดทำแผน
นำเสนอแผนการจัดการเรียนรู้

ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้เชิงรุก 6 ขั้นตอน
ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดทำร่วมกัน

เพื่อนครู ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร
ร่วมสังเกตชั้นเรียน

เพื่อนครู ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร
ร่วมสังเกตชั้นเรียน

ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้เชิงรุก 6 ขั้นตอน
ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดทำร่วมกัน

ครู ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร อาจารย์จาก มข.
ร่วมสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้

ครู ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร อาจารย์จาก มข.
ร่วมสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้

ภาพการเปิดชั้นเรียน (Open Class) ปีการศึกษา 2563

19 สิงหาคม 2563 เปิดชั้นเรียนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1

นายวรรณชัย บุสนาม รองผอ.สพป.ชก.เขต 1
เป็นประธานในพิธีเปิด

ครูผู้ร่วมออกแบบและจัดทำแผน
นำเสนอแผนการจัดการเรียนรู้

ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้เชิงรุก 6 ชั้นตอน
ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดทำร่วมกัน

เพื่อนครู ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร
ร่วมสังเกตชั้นเรียน

เพื่อนครู ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร
ร่วมสังเกตชั้นเรียน

ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้เชิงรุก 6 ชั้นตอน
ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดทำร่วมกัน

ครู ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร อาจารย์จาก มข.
ร่วมสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้

ครู ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร อาจารย์จาก มข.
ร่วมสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้

ภาพการเปิดชั้นเรียน (Open Class) ปีการศึกษา 2563

28 สิงหาคม 2563 เปิดชั้นเรียนวิทยาศาสตร์ (วิทยาการคำนวณ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/2

นายบุญเย็น ไหว่สงคราม รองผอ.สพป.ชก.เขต 1
เป็นประธานในพิธีเปิด

ศึกษานิเทศก์ผู้ร่วมออกแบบและจัดทำแผน
นำเสนอแผนการจัดการเรียนรู้

ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้เชิงรุก 6 ชั้นตอน
ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดทำร่วมกัน

เพื่อนครู ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร
ร่วมสังเกตชั้นเรียน

เพื่อนครู ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร
ร่วมสังเกตชั้นเรียน

ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้เชิงรุก 6 ชั้นตอน
ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดทำร่วมกัน

ครู ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร อาจารย์จาก มข.
ร่วมสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้

ครู ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร อาจารย์จาก มข.
ร่วมสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้

ภาพการเปิดชั้นเรียน (Open Class) ปีการศึกษา 2563

28 สิงหาคม 2563 เปิดชั้นเรียนวิชาวิทยาการคำนวณ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1

บุญเย็น โห้วสงคราม รองผอ.สพป.ชก.เขต1
เป็นประธานในพิธีเปิด

ศึกษานิเทศก์ผู้ร่วมออกแบบและจัดทำแผน
นำเสนอแผนการจัดการเรียนรู้

ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้เชิงรุก 6 ชั้นตอน
ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดทำร่วมกัน

เพื่อนครู ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร
ร่วมสังเกตชั้นเรียน

เพื่อนครู ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร
ร่วมสังเกตชั้นเรียน

ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้เชิงรุก 6 ชั้นตอน
ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดทำร่วมกัน

ครู ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร อาจารย์จาก มข.
ร่วมสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้

ครู ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร อาจารย์จาก มข.
ร่วมสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้

ภาพการเปิดชั้นเรียน (Open Class) ปีการศึกษา 2563

3 มีนาคม 2564 เปิดชั้นเรียนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

นายบุญเย็น โห้วสงคราม รองผอ.สพป.ชก.เขต 1
เป็นประธานในพิธีเปิด

ครูผู้สอนผู้ร่วมออกแบบและจัดทำแผน
นำเสนอแผนการจัดการเรียนรู้

ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้เชิงรุก 6 ขั้นตอน
ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดทำร่วมกัน

เพื่อนครู ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร
ร่วมสังเกตชั้นเรียน

เพื่อนครู ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร
ร่วมสังเกตชั้นเรียน

ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้เชิงรุก 6 ขั้นตอน
ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดทำร่วมกัน

ครู ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร อาจารย์จาก มข.
ร่วมสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้

ครู ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร อาจารย์จาก มข.
ร่วมสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้

ภาพการเปิดชั้นเรียน (Open Class) ปีการศึกษา 2563

3 มีนาคม 2563 เปิดชั้นเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

นายบุญเย็น ไหว้สงคราม รองผอ.สพป.ชก.เขต 1
เป็นประธานในพิธีเปิด

ครูผู้ร่วมเขียนแผน
นำเสนอแผนการจัดการเรียนรู้

ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้เชิงรุก 6 ขั้นตอน
ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดทำร่วมกัน

เพื่อนครู ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร
ร่วมสังเกตชั้นเรียน

เพื่อนครู ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร
ร่วมสังเกตชั้นเรียน

ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้เชิงรุก 6 ขั้นตอน
ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดทำร่วมกัน

ครู ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร อาจารย์จาก มข.
ร่วมสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้

ครู ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร อาจารย์จาก มข.
ร่วมสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้

ภาพการเปิดชั้นเรียน (Open Class) ปีการศึกษา 2563

26 มีนาคม 2564 เปิดชั้นเรียนวิชาบูรณาการ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

นายสันติ มุ่งหมาย ผอ.โรงเรียนผู้ร่วมเขียนแผน
นำเสนอแผนการจัดการเรียนรู้

ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้เชิงรุก 6 ชั้นตอน
ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดทำร่วมกัน

ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้เชิงรุก 6 ชั้นตอน
ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดทำร่วมกัน

เพื่อนครู ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร คณาจารย์
ร่วมสังเกตชั้นเรียน

เพื่อนครู ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร
ร่วมสังเกตชั้นเรียน

ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้เชิงรุก 6 ชั้นตอน
ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดทำร่วมกัน

ครู ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร อาจารย์จาก มข.
ร่วมสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้

ครู ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร อาจารย์จาก มข.
ร่วมสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้

ภาพการประชุมถอดบทเรียน ปีการศึกษา 2563

22 มีนาคม 2564 ข้าพเจ้า นายสันติ มุ่งหมาย ในฐานะผู้วิจัย พร้อมคณะครูร่วมประชุมสะท้อนความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการทำงาน ผลการทำงาน ความรู้ใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการทำงาน ทั้งความสำเร็จ ความล้มเหลว จุดเด่น และจุดที่ควรพัฒนา ในการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีดร.สุวิทย์ มูลคำ ผศ.ดร.พิณสุตา สิริธรงค์ศรี ผู้วิจัย ติดตามประเมินผล จากกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) โดยมีผู้เข้าร่วมถอดบทเรียนจำนวน 30 คน

อาจารย์จากสถาบันวิจัยและพัฒนาวิชาชีพครูสำหรับอาเซียน มข. ผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ ครูแกนนำ ครูผู้สอนในโครงการพัฒนาครูและโรงเรียนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง แสดงความคิดเห็น เสนอผลการปฏิบัติงาน จุดเด่น จุดที่ควรปรับปรุงแก้ไขของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และการขับเคลื่อนชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

ภาพการประชุมถอดบทเรียน ปีการศึกษา 2563

วันศุกร์ที่ 9 เมษายน 2564 โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)
 ประชุมถอดบทเรียนการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
 โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
 นำโดยนายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ในฐานะผู้วิจัย

คณะครูแต่ละกลุ่มชุมชนทางวิชาชีพ (PLC) นำเสนอผลการปฏิบัติงาน จุดเด่น จุดที่ควรปรับปรุงแก้ไข
 ของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และการขับเคลื่อนชุมชนการเรียนรู้
 ทางวิชาชีพ (PLC) ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563

ตัวอย่างการบันทึก

แบบบันทึกการปฏิบัติกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุกเคราะห์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 1

ชื่อกลุ่ม PLC : กลุ่มที่ 3 ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ชั้นป.3-4 กลุ่ม A

จำนวนสมาชิก 8 คน ครั้งที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563

วันที่จัดกิจกรรม 18 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ.2563 เวลา 15.30-16.30 น.

ชื่อกิจกรรม : การวิเคราะห์ปัญหา และเลือกบทเรียนที่ต้องการพัฒนา

1. การดำเนินงาน

1.1 ประเด็นปัญหา : นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ขาดทักษะด้านการเขียนตามจินตนาการ

สาเหตุ : นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ส่วนใหญ่ขาดทักษะในการอ่าน และการเขียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะการเขียน เนื่องจากนักเรียนได้ลงมือเรียนรู้ด้วยตนเองน้อย ไม่สามารถ เขียนเรียบเรียงประโยคจากภาพได้ บางครั้งแต่งประโยคความหมายผิดเพี้ยนไป อีกทั้งเมื่อแต่งประโยคจากภาพมักจะขาดส่วนใดส่วนหนึ่งของประโยค เช่น ขาดประธานของประโยค ขาดกริยาของประโยค และขาดกรรมของประโยค ทำให้เป็นประโยคที่ไม่สมบูรณ์

ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในวิชาภาษาไทยและกลุ่มสาระอื่น ๆ ต่ำกว่าเป้าหมาย รวมทั้งผลการทดสอบ NT ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ

ดังนั้นในฐานะครูที่สอนวิชาภาษาไทยจึงตระหนักและหาแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อให้ นักเรียนมีทักษะด้านการเขียนตามจินตนาการ ซึ่งสอดคล้องและเป็นไปตามนโยบายสำคัญของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในเรื่องการอ่านออก เขียนได้ และการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จึงต้องการพัฒนาทักษะด้านการเขียนตามจินตนาการให้กับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ทุกคน

1.2 ประเด็นปัญหา : นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ขาดทักษะด้านการอ่านจับใจความ

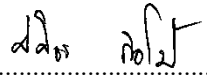
สาเหตุ : การตั้งและตอบคำถามที่ไม่ชัดเจน นักเรียนไม่สามารถค้นหาคำตอบได้ อ่านแล้วไม่สามารถตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้ว่า ใคร? ทำอะไร? เกิดขึ้นเมื่อไร? เกิดขึ้นที่ไหน? เกิดขึ้นได้อย่างไร? ทำไมจึงเป็นเช่นนั้น? ขาดการฝึกที่เหมาะสมและต่อเนื่อง

2. ผลที่ได้จากการจัดกิจกรรม

สรุปปัญหาด้านการเรียนรู้ของนักเรียนที่กลุ่มคัดเลือก เรียงตามลำดับความสำคัญ

1. การพัฒนาทักษะด้านการเขียนตามจินตนาการ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
2. การพัฒนาทักษะด้านการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

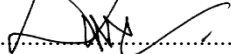
ที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	บทบาทใน PLC	ลายมือชื่อ
1	นางเครือวัลย์ รัตศิริ	ครู	ครูร่วมเรียนรู้	
2	นางจันทร์ศรี วิจิตรจันทร์	ครู	ครูร่วมเรียนรู้	
3	นางสาวแพรเงิน พันนวล	ครู	model teacher ครูผู้สอนที่รับการนิเทศ	
4	นางสาวศศิธร กิจไ้	ครู	ครูร่วมเรียนรู้	
5	นางสาวจิรภัทร์ จักรสาร	ครู	mentor ฝ่ายวิชาการ	
6	นายสันติ มุ่งหมาย	ผู้อำนวยการ สถานศึกษา	administrator ผู้บริหาร	
7	นางสาวรติรัตน์ ชนะภาศรี	รองผอ.	administrator ผู้บริหาร	
8	นางสุดสงวน กลางการ	ศึกษานิเทศก์	export ผู้เชี่ยวชาญ	

ลงชื่อ..........ผู้บันทึก

(นางสาวศศิธร กิจไ้)

ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ

วันที่ 18 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2563

ลงชื่อ..........ผู้รับรอง

(นายสันติ มุ่งหมาย)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์)

วันที่ 19 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2563

แบบบันทึกการปฏิบัติกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเคราะห์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 1

ชื่อกลุ่ม PLC : กลุ่มที่ 3 ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ชั้นป.3-4 กลุ่ม A

จำนวนสมาชิก 8 คน ครั้งที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563

วันที่จัดกิจกรรม 23 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ.2563 เวลา 15.30-16.30 น.

ชื่อกิจกรรม : การแสวงหาแนวทางแก้ปัญหา/วิธีการพัฒนา

1. ประเด็นปัญหา : นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ขาดทักษะด้านการเขียนตามจินตนาการ

1.1 ความรู้หลักการที่นำมาใช้ : การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 6 ขั้นตอน และวิธีการแบบเปิด (open approach) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ใช้เทคนิคจากหลากหลายรูปแบบ ได้แก่ กระบวนการกลุ่ม การฝึกคิด การระดมสมอง แสดงความคิดเห็น การแก้ปัญหา การนำเสนอผลงาน การอภิปราย ที่สามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตจริง

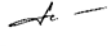
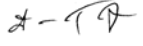
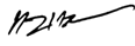
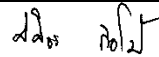
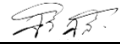

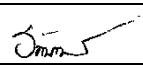

1.2 แนวทางการแก้ปัญหา/วิธีการพัฒนา

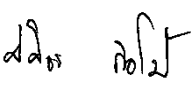
1.1) การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ตาม 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นเตรียมความพร้อมเข้าสู่การเรียนรู้
2. ขั้นเสนอสถานการณ์ปัญหาปลายเปิด
3. ขั้นดำเนินการแก้ปัญหา
4. ขั้นอภิปรายสะท้อนความคิด
5. ขั้นสรุป สร้างองค์ความรู้
6. ขั้นประเมินผล

2. ปฏิทินการดำเนินงาน

ที่	กิจกรรมที่ดำเนินการ	วัน/เดือน/ปี	เวลา
1	ร่วมกันออกแบบการจัดการเรียนรู้/เตรียมสื่อ	25, 30 พ.ย 63 2, 9, 16, 21 ธ.ค. 63	6 ชั่วโมง
2	ร่วมปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้/สื่อ	11, 13, 20 ม.ค. 64	3 ชั่วโมง
3	คุณครูแพร่เงิน พันนวล จัดการเรียนรู้ / สมาชิกร่วมกันสังเกตการจัดการเรียนรู้	17, 22, 24 ก.พ. 64 1, 3, 8 มี.ค. 64	6 ชั่วโมง
4	สมาชิกในกลุ่มร่วมกันสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้	1, 8 มี.ค. 64	2 ชั่วโมง

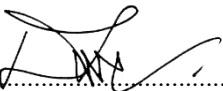
ที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	บทบาทใน PLC	ลายมือชื่อ
1	นางเครือวัลย์ รัตศิริ	ครู	ครูร่วมเรียนรู้	
2	นางจันทร์ศรี วิจิตรจันทร์	ครู	ครูร่วมเรียนรู้	
3	นางสาวแพรเงิน พันนวล	ครู	model teacher ครูผู้สอนที่รับการนิเทศ	
4	นางสาวศศิธร กิจโป้	ครู	ครูร่วมเรียนรู้	
5	นางสาวจิรภัทร์ จักรสาร	ครู	mentor ฝ่ายวิชาการ	
6	นายสันติ มุ่งหมาย	ผู้อำนวยการ สถานศึกษา	administrator ผู้บริหาร	
7	นางสาวตรีรัตน์ ชนะภาศรี	รองผอ.	administrator ผู้บริหาร	
8	นางสุดสงวน กลางการ	ศึกษานิเทศก์	export ผู้เชี่ยวชาญ	

ลงชื่อ..........ผู้บันทึก

(นางสาวศศิธร กิจโป้)

ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ

วันที่ 23 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2563

ลงชื่อ..........ผู้รับรอง

(นายสันติ มุ่งหมาย)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

วันที่ 24 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2563

แบบบันทึกการปฏิบัติกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 1

ชื่อกลุ่ม PLC : กลุ่มที่ 3 ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ชั้นป.3-4 กลุ่ม A

จำนวนสมาชิก 8 คน ครั้งที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563

วันที่จัดกิจกรรม 25 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2563 เวลา 15.30-16.30 น.

ชื่อกิจกรรม : การออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

1. ประเด็นปัญหา : นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ขาดทักษะด้านการเขียนตามจินตนาการ
2. เรื่องที่จะจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง สร้างสรรค์งานเขียน

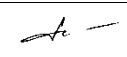
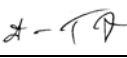

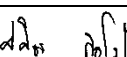

รหัสวิชา ท13101 ชื่อรายวิชา ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

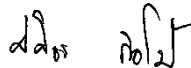
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 เวลา 1 ชั่วโมง

ครูผู้จัดการเรียนรู้ นางสาวแพรวเงิน พันนวล โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

ชื่อแผน	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะ ที่ต้องการพัฒนา	กระบวนการ จัดการเรียนรู้	สื่อการ เรียนรู้	เวลา (ชม.)
แผนที่ 1 จัดเรียงคำ ทำให้เป็นเรื่อง	ท 2.1 ป.3/5, ป.3/6	1. ความสามารถ ในด้านการคิด 2. ความสามารถ ในการสื่อสาร	การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 6 ขั้นตอน ดังนี้	-บัตรคำ -ใบ กิจกรรม	1 ชม.
แผนที่ 2 จัด เรียงคำ ทำ ให้เป็นเรื่อง 2		3. ความสามารถ ในการแก้ปัญหา	1. ขั้นเตรียมความพร้อม เข้าสู่การเรียนรู้ 2. ขั้นเสนอสถานการณ์ ปัญหาปลายเปิด	-บัตร คำสั่ง -ภาพ	1 ชม.
แผนที่ 3 จัด เรียงคำ ทำ ให้เป็นเรื่อง 2			3. ขั้นดำเนินการแก้ปัญหา 4. ขั้นอภิปรายสะท้อน ความคิด		1 ชม.
แผนที่ 4 เขียนเรื่องตาม จินตนาการ จากภาพ			5. ขั้นสรุป สร้างองค์ความรู้ 6. ขั้นประเมินผล		1 ชม.

ชื่อแผน	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะ ที่ต้องการพัฒนา	กระบวนการ จัดการเรียนรู้	สื่อการ เรียนรู้	เวลา (ชม.)
แผนที่ 5 เขียนเรื่อง ตามจินตนาการ จากภาพ 2	ท 2.1 ป.3/5, ป.3/6	1. ความสามารถ ในด้านการคิด 2. ความสามารถ ในการสื่อสาร	การจัดการเรียนรู้ เชิงรุก (Active Learning) 6 ขั้นตอน	-ภาพ -ใบ กิจกรรม -บัตร คำสั่ง	1 ชม.
แผนที่ 6 เขียนเรื่อง ตามจินตนาการ จากภาพ 3		3. ความสามารถ ในการแก้ปัญหา			1 ชม.

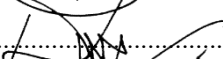
ที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	บทบาทใน PLC	ลายมือชื่อ
1	นางเครือวัลย์ รัตตศิริ	ครู	ครูร่วมเรียนรู้	
2	นางจันทร์ศรี วิจิตรจันทร์	ครู	ครูร่วมเรียนรู้	
3	นางสาวแพรเงิน พันนวล	ครู	model teacher ครูผู้สอนที่รับการนิเทศ	
4	นางสาวศศิธร กิจโป้	ครู	ครูร่วมเรียนรู้	
5	นางสาวจิรภัทร์ จักรสาร	ครู	mentor ฝ่ายวิชาการ	
6	นายสันติ มุ่งหมาย	ผู้อำนวยการ สถานศึกษา	administrator ผู้บริหาร	
7	นางสาวรัตติรัตน์ ชนะกาศรี	รองผอ.	administrator ผู้บริหาร	
8	นางสุดสงวน กลางการ	ศึกษานิเทศก์	export ผู้เชี่ยวชาญ	

ลงชื่อ..........ผู้บันทึก

(นางสาวศศิธร กิจโป้)

ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ

วันที่ 25 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2563

ลงชื่อ..........ผู้รับรอง

(นายสันติ มุ่งหมาย)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

วันที่ 26 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2563

แบบบันทึกการปฏิบัติกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานูเคราะห์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 1

ชื่อกลุ่ม PLC : กลุ่มที่ 3 ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ชั้นป.3-4 กลุ่ม A

จำนวนสมาชิก 8 คน ครั้งที่ 10 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563

วันที่จัดกิจกรรม 20 เดือน มกราคม พ.ศ. 2564 เวลา 15.30-16.30 น.

ชื่อกิจกรรม : การปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้

1. ประเด็นปัญหา : นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ขาดทักษะด้านการเขียนตามจินตนาการ

2. เรื่องที่จะจัดการเรียนรู้ : การเขียนเรื่องตามจินตนาการจากภาพ 2

แผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 6 ขั้นตอน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หน่วยการเรียนรู้ สร้างสรรค์งานเขียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานูเคราะห์)

แผนที่ 5 เรื่อง การเขียนเรื่องตามจินตนาการจากภาพ 2 จำนวน 1 ชั่วโมง

สอนวันที่ 3 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2564

3. จุดประสงค์การเรียนรู้มีความสอดคล้อง ครอบคลุมเนื้อหาสาระหรือไม่ อย่างไร

จุดประสงค์การเรียนรู้มีความสอดคล้อง ครอบคลุมเนื้อหาสาระการเขียนเรื่อง

ตามจินตนาการจากภาพ

4. กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และสมรรถนะสำคัญที่ต้องการพัฒนา

ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยการฝึกปฏิบัติจริง ได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตัวเอง หรือไม่อย่างไร

กิจกรรมการเรียนรู้ที่กำหนดให้นักเรียนปฏิบัติของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 6 ขั้นตอนมีความเหมาะสมและความสอดคล้องจุดประสงค์การเรียนรู้

5. สื่อการเรียนรู้มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้หรือไม่ อย่างไร

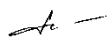
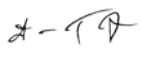

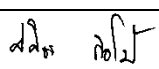
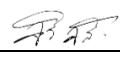

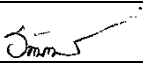

เทคโนโลยีและสื่อการสอนมีความเหมาะสม และความสอดคล้องวัตถุประสงค์

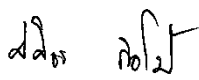
6. กิจกรรมขั้นสรุป ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้ และนักเรียนมีส่วนร่วมหรือไม่ อย่างไร

การสรุปครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยระบุให้ผู้เรียนอภิปรายจากคำถามนำ ถึงแนวคิดของแต่ละกลุ่มที่ได้นำเสนอ

7. การวัดและประเมินผลสอดคล้อง ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์หรือไม่ อย่างไร

มีการวัดและประเมินผลด้วยการสังเกต การประเมินจากชิ้นงาน/ภาระงาน สอดคล้องจุดประสงค์การเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินตนเอง

ที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	บทบาทใน PLC	ลายมือชื่อ
1	นางเครือวัลย์ รัตตศิริ	ครู	ครูร่วมเรียนรู้	
2	นางจันทร์ศรี วิจิตรจันทร์	ครู	ครูร่วมเรียนรู้	
3	นางสาวแพรเงิน พันนวล	ครู	model teacher ครูผู้สอนที่รับการนิเทศ	
4	นางสาวศศิธร กิจโป้	ครู	ครูร่วมเรียนรู้	
5	นางสาวจิรภัทร์ จักรสาร	ครู	mentor ฝ่ายวิชาการ	
6	นายสันติ มุ่งหมาย	ผู้อำนวยการ สถานศึกษา	administrator ผู้บริหาร	
7	นางสาวตรีรัตน์ ชนะภาศรี	รองผอ.	administrator ผู้บริหาร	
8	นางสุดสงวน กลางการ	ศึกษานิเทศก์	export ผู้เชี่ยวชาญ	

ลงชื่อ..........ผู้บันทึก

(นางสาวศศิธร กิจโป้)

ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ

วันที่ 20 เดือน มกราคม พ.ศ. 2564

ลงชื่อ..........ผู้รับรอง

(นายสันติ มุ่งหมาย)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

วันที่ 21 เดือน มกราคม พ.ศ. 2564

แผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 6 ขั้นตอน
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หน่วยการเรียนรู้ สร้างสรรค์งานเขียน
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)
 แผนที่ 4 เรื่อง ภาพที่มีความหมาย 2 จำนวน 1 ชั่วโมง
 สอนวันที่ 3 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2564

ชื่อผู้ร่วมสร้างแผน

1) นางสาวแพรเงิน พันนวล	2) นางเครือวัลย์ รัตศิริ
3) นางจันทร์ศรี วิจิตรจันทร์	4) นางสาวศศิธร กิจโป้
5) นางสาวจิรภัทร์ จักรสาร	6) นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการ
7) นางสาวตรีรัตน์ ชนะกาศรี	8) นางสุดสงวน กลางการ ศึกษาพิเศษ

ชื่อผู้สอน นางสาวแพรเงิน พันนวล

1. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1.1 นักเรียนสามารถเล่าเรื่องให้สัมพันธ์กับภาพได้
- 1.2 นักเรียนเขียนเรื่องตามจินตนาการจากภาพได้
- 1.3 นักเรียนเขียนบอกแนวคิดของเรื่องได้

2. สาระสำคัญของแผน (Concept/ Main Ideas)

การเขียนเรื่องตามจินตนาการ เป็นการเขียนเรื่องตามความรู้สึก นึกคิดของผู้เขียน เป็นการเขียนอิสระ การดำเนินเรื่องต้องมีตัวละคร สถานที่หรือเหตุการณ์เรื่องราว ที่จัดลำดับความคิด ลำดับเหตุการณ์ให้ต่อเนื่อง ใช้ภาษาและเรียบเรียงประโยค แล้วถ่ายทอดออกมาเป็นตัวอักษรตามจินตนาการ

3. เนื้อหาสาระ : การเขียนเรื่องตามจินตนาการจากภาพ

4. สมรรถนะสำคัญ

- 4.1 ความสามารถในการคิด
- 4.2 ความสามารถในการสื่อสาร
- 4.3 ความสามารถในการแก้ปัญหา

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- 5.1 มีความรับผิดชอบในการทำงาน
- 5.2 มีระเบียบวินัยในการทำงาน
- 5.3 มุ่งมั่นตั้งใจเรียนรู้ร่วมกัน

6. สื่อการเรียนรู้

6.1 รูปภาพ	6.2. ใบกิจกรรม	6.3 แถบคำสั่ง
6.4 แถบเหตุการณ์	6.5 ปากกาสี	6.6 สีไม้

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

7.1 ขั้นเตรียมพร้อมเข้าสู่การเรียนรู้ ใช้เวลา 2 นาที

- 1) ครูกล่าวทักทายนักเรียน
- 2) ให้นักเรียนเพิ่มพลังประสิทธิภาพการเรียนรู้ ด้วยการเคลื่อนไหวร่างกายในท่าต่าง ๆ ตามจังหวะง่าย ๆ (ตบมือ ตบออก ตบไหล่)
- 3) ครูแจ้งข้อตกลงในการทำกิจกรรม

7.2 ขั้นนำเสนอสถานการณ์ปัญหาปลายเปิด ใช้เวลา 13 นาที

สถานการณ์ที่ 1

- 1) ครูร่วมสนทนากับนักเรียนในประเด็น “วันหยุดนักเรียนทำอะไรบ้าง”
- 2) ครูตีความภาพที่ 1 บนกระดานและอภิปรายร่วมกับนักเรียนตามคำถามที่ติดบนกระดาน ดังนี้ “จากภาพนี้มีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นบ้าง”
- 3) ให้นักเรียนช่วยกันเรียงประโยคคำตอบของนักเรียน ตามลำดับก่อนหลัง แล้วให้นักเรียนช่วยกันตั้งชื่อเรื่องของเหตุการณ์นั้น

สถานการณ์ที่ 2

- 1) ครูตีความภาพที่ 2 บน และคำสั่งกระดาน แล้วให้นักเรียนอ่านคำสั่งพร้อมกัน ดังนี้ คำสั่งที่ 1 “ให้นักเรียนสังเกตและเขียนบอกสิ่งที่เห็นจากภาพว่า วามีอะไรบ้าง” คำสั่งที่ 2 “ให้นำสิ่งที่เห็นจากภาพมาเขียนเรื่องตามจินตนาการ โดยเขียนให้ได้ ๕-๗ บรรทัด ด้วยตัวบรรจงเต็มบรรทัดและเว้นบรรทัด” คำสั่งที่ 3 “ให้นักเรียนช่วยกันตั้งชื่อเรื่อง”
- 2) ครูแจกใบกิจกรรม ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจำนวน 11 กลุ่ม

7.3 ขั้นดำเนินการแก้ปัญหา ใช้เวลา 20 นาที

- 1) นักเรียนแต่ละกลุ่มทำกิจกรรม ตามใบกิจกรรม
- 2) ครูเดินสำรวจรอบ ๆ เพื่อสังเกตและบันทึกแนวคิดของนักเรียน

7.4 ขั้นอภิปรายสะท้อนความคิด ใช้เวลา 15 นาที

- 1) ครูตีผลงานนักเรียนแต่ละกลุ่มบนกระดานดำ โดยจัดตามลำดับแนวคิดของกลุ่ม นักเรียนที่จะออกมานำเสนอก่อนหลัง พิจารณาจากการแสดงแนวคิดของนักเรียนแต่ละกลุ่ม และเลือกกลุ่มออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน
- 2) ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอแนวคิดและร่วมกันอภิปรายแนวคิดเพิ่มเติม

3) ครูเขียนแนวคิดของนักเรียนบนกระดาน

7.5 ชั้นสรุป สร้างองค์ความรู้ ใช้เวลา 7 นาที

1) ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปแนวคิดเกี่ยวกับการเขียนเรื่องตามจินตนาการจากภาพ
ในประเด็นดังนี้ ตัวละคร ทำอะไร สถานที่ วัน/เวลา อย่างไร ทำไม

2) ครูเขียนแนวคิดของนักเรียนที่ร่วมกันสรุปลงบนกระดาน

7.6 ชั้นประเมินผล ใช้เวลา 3 นาที

1) ให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มประเมินผลงานตัวเอง ว่าอยู่ในระดับใด มีความพึงพอใจในระดับใด

2) ครูผู้สอนสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ การร่วมกิจกรรม การสรุปองค์ความรู้ และ
ประเมินผลหลังการเรียนรู้ตามสภาพจริงจากชิ้นงานของผู้เรียน

3) แจกใบงานการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ให้นักเรียนแต่ละคนนำกลับไปทำเป็น
การบ้าน

8. การวัดและประเมินผล

วัดและประเมินผลจากการถาม - ตอบ การนำเสนอแนวคิด และการทำใบกิจกรรมร่วมกัน
ในชั่วโมง ตรวจสอบชิ้นงาน ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะสื่อให้เห็นว่านักเรียนมีความเข้าใจในเรื่องที่เรียนมากน้อยเพียงใด
บรรลุวัตถุประสงค์รายคาบที่ครูตั้งไว้หรือไม่

แบบบันทึกการปฏิบัติกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเคราะห์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 1

ชื่อกลุ่ม PLC : กลุ่มที่ 3 ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ชั้นป.3-4 กลุ่ม A

จำนวนสมาชิก 8 คน ครั้งที่ 16 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563

วันที่จัดกิจกรรม 3 เดือน มีนาคม พ.ศ.2564 เวลา 15.30-16.30 น.

ชื่อกิจกรรม : การจัดการเรียนรู้ตามแผน/สังเกตการจัดการเรียนรู้

1. ประเด็นปัญหา : นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ขาดทักษะด้านการเขียนตามจินตนาการ
2. เรื่องที่จัดการเรียนรู้ : การเขียนเรื่องตามจินตนาการจากภาพ 2
3. พฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนโดยภาพรวม

พฤติกรรมการเรียนรู้-	ระดับการปฏิบัติ					บันทึกเพิ่มเติม
	5	4	3	2	1	
1. ให้ความสนใจการนำเสนอข้อมูลจากครู	✓					
2. ร่วมตอบคำถามจากคุณครู		✓				
3. ร่วมอภิปรายแสดงความคิดเห็น		✓				
4. ร่วมวางแผนการทำกิจกรรมของกลุ่ม		✓				
5. ร่วมทำงานกลุ่มด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจ		✓				
6. มีส่วนร่วมในการนำเสนองานกลุ่ม	✓					
7. กล่าวพูด กล่าวแสดงออก		✓				
8. ให้ความสนใจการนำเสนอของเพื่อนกลุ่มอื่น		✓				
9. ร่วมอภิปรายสรุปองค์ความรู้	✓					

4. แนวคิดของนักเรียนที่สังเกตได้จากการตอบคำถาม การอภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั่วโมงนี้

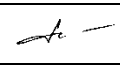
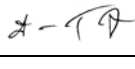

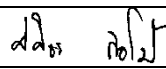
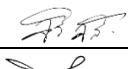

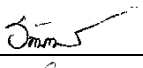

ผู้เรียนแต่ละกลุ่มเป็นผู้นำเสนอวิธีการแก้ปัญหา ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในชั้นเรียน กล่าวแสดงความคิดเห็น กล่าวนำเสนอวิธีการคิดของตนเองด้วยเหตุด้วยผล ยอมรับความคิดเห็นของคนอื่น มีความมุ่งมั่นตั้งใจเรียนรู้ รับผิดชอบทำงานร่วมกัน

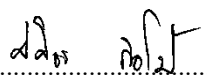
5. แนวคิดของนักเรียนที่สังเกตได้จากผลงานของนักเรียน ในคาบเรียนนี้

นักเรียนส่วนใหญ่มีทักษะการเขียนในระดับดีขึ้น มีวิธีการเขียนที่เหมาะสมกับนักเรียนในแต่ละกลุ่ม แนวคิดแปลกใหม่ หลากหลาย สมาชิกกลุ่มทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงาน

6. สิ่งที่ครูผู้จัดการเรียนรู้และทีมผู้พัฒนาแผนดำเนินการ

การจัดการเรียนรู้	ทำได้ดี	ควรปรับปรุง/เพิ่มเติม
การจัดกิจกรรม	กิจกรรมของนักเรียน ได้ร่วมกันเลือกหนังสือนิทานที่ครูนำมาให้ และเขียนลงในใบกิจกรรมการเขียนเรื่องตามจินตนาการจากภาพที่ให้	-ข้อตกลงให้ชัดเจนตรงกันในการทำงานกลุ่ม -กติการายาทในการทำกิจกรรม
สื่อการสอน	ครูจัดเตรียมอุปกรณ์และสื่อการสอนได้ครอบคลุม และสอดคล้องกับจุดประสงค์	-สื่อที่ควรสะดวกในการใช้ มีวิธีใช้ไม่ซับซ้อนยุ่งยากจนเกินไป
บรรยากาศการเรียนรู้	ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น โดยนำเสนอหน้าชั้นเรียนแล้วเชื่อมโยงแนวคิดของผู้เรียนเข้าสู่วัตถุประสงค์การเรียนรู้ได้ตรงประเด็น	-ควรให้เวลานักเรียนในการนำเสนอหน้าชั้นเรียน เพื่อให้ นักเรียนได้นำเสนอครบทุกกลุ่ม

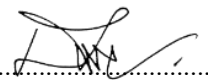
ที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	บทบาทใน PLC	ลายมือชื่อ
1	นางเครือวัลย์ รัตตศิริ	ครู	ครูร่วมเรียนรู้	
2	นางจันทร์ศรี วิจิตรจันทร์	ครู	ครูร่วมเรียนรู้	
3	นางสาวแพรเงิน พันนวล	ครู	model teacher ครูผู้สอนที่รับการนิเทศ	
4	นางสาวศศิธร กิจไป๋	ครู	ครูร่วมเรียนรู้	
5	นางสาวจิรภัทร์ จักรสาร	ครู	mentor ฝ่ายวิชาการ	
6	นายสันติ มุ่งหมาย	ผอ.	administrator ผู้บริหาร	
7	นางสาวตริตต์น ชนะภาศรี	รองผอ.	administrator ผู้บริหาร	
8	นางสุดสงวน กลางการ	ศึกษานิเทศก์	export ผู้เชี่ยวชาญ	

ลงชื่อ..........ผู้บันทึก

(นางสาวศศิธร กิจไป๋)

ตำแหน่ง ครูชำนาญพิเศษ ตำแหน่ง

วันที่ 3 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2564

ลงชื่อ..........ผู้บริหาร

(นายสันติ มุ่งหมาย)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

วันที่ 4 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2564

แบบบันทึกการปฏิบัติกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 1

ชื่อกลุ่ม PLC : กลุ่มที่ 3 ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ชั้นป.3-4 กลุ่ม A (Bi-Language)

จำนวนสมาชิก 8 คน ครั้งที่ 17 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563

วันที่จัดกิจกรรม 3 เดือน มีนาคม พ.ศ.2564 เวลา 15.30-16.30 น.

ชื่อกิจกรรม : การสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้

1. ประเด็นปัญหา : นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ขาดทักษะด้านการเขียนตามจินตนาการ
2. เรื่องที่จัดการเรียนรู้ : การเขียนเรื่องตามจินตนาการจากภาพ 2

2.1 ประเด็นด้านผู้เรียน

- 1) นักเรียนส่วนใหญ่มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ ร่วมปฏิบัติด้วยตนเอง
- 2) นักเรียนส่วนใหญ่กล้าพูด กล้าทำ กล้าอภิปราย
- 3) นักเรียนส่วนใหญ่เรียงลำดับขั้นตอนและแสดงลำดับแนวคิดได้ถูกต้อง

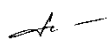
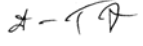

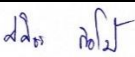
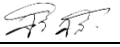

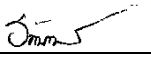

2.2 ประเด็นด้านกิจกรรม

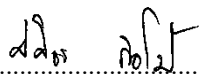
- 1) กิจกรรมชั้นนำเข้าสู่บทเรียนมีความน่าสนใจ และครูมีความชัดเจน
- 2) กิจกรรมของนักเรียน ได้ร่วมกันเลือกหนังสือนิทานที่ครูนำมาให้ และเขียนลงในใบกิจกรรมการเขียนเรื่องจากภาพตามจินตนาการที่ได้ เพื่อเชื่อมโยงไปสู่เขียนการเรื่องจากภาพตามจินตนาการแล้วเขียนลงในใบกิจกรรม

2.3 ประเด็นด้านครู

- 1) ครูจัดเตรียมอุปกรณ์และสื่อการสอนได้ครอบคลุม และสอดคล้องกับจุดประสงค์
- 2) ครูจัดการเรียนรู้ตามลำดับขั้นตามแผนการจัดการเรียนรู้อย่างละเอียดครบถ้วน
- 3) ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น โดยนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนแล้วอภิปรายเชื่อมโยงแนวคิดของผู้เรียนเข้าสู่วัตถุประสงค์การเรียนรู้ได้ตรงประเด็น

2.4 ประเด็นด้านสื่อ : ครูและสมาชิกในกลุ่มจัดเตรียมอุปกรณ์และสื่อการสอนได้ครอบคลุม

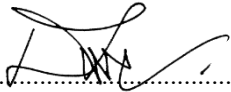
ที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	บทบาทใน PLC	ลายมือชื่อ
1	นางเครือวัลย์ รัตตศิริ	ครู	ครูร่วมเรียนรู้	
2	นางจันทร์ศรี วิจิตรจันทร์	ครู	ครูร่วมเรียนรู้	
3	นางสาวแพรเงิน พันนวล	ครู	model teacher ครูผู้สอนที่รับการนิเทศ	
4	นางสาวศศิธร กิจโป้	ครู	ครูร่วมเรียนรู้	
5	นางสาวจิรภัทร์ จักรสาร	ครู	mentor ฝ่ายวิชาการ	
6	นายสันติ มุ่งหมาย	ผู้อำนวยการ สถานศึกษา	administrator ผู้บริหาร	
7	นางสาวตรีรัตน์ ชนะภาศรี	รองผอ.	administrator ผู้บริหาร	
8	นางสุดสงวน กลางการ	ศึกษานิเทศก์	export ผู้เชี่ยวชาญ	

ลงชื่อ..........ผู้บันทึก

(นางสาวศศิธร กิจโป้)

ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ

วันที่ 3 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2564

ลงชื่อ..........ผู้บริหาร

(นายสันติ มุ่งหมาย)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชานุเคราะห์)

วันที่ 4 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2564

ภาคผนวก ฉ
เอกสารการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

ที่ ศธ ๐๔๐๒๕.๐๒.๐๑/ ว.๑๘๑

โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)
ตำบลบ้านท่อม อำเภอเมืองขอนแก่น
จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแดงใหญ่ (ราชภัฏศรีนครินทรวิทยาคาร)

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. งานวิจัย เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) จำนวน ๑ เล่ม
๒. งานศึกษาเรื่อง “การพัฒนาแนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) จำนวน ๑ เล่ม

ด้วย นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ได้ทำงานวิจัย เรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) และผลงานวิชาการอื่น เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

ในการนี้ โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ได้เล็งเห็นถึงประโยชน์และคุณค่าของผลงานทางวิชาการดังกล่าว ซึ่ง หน่วยงานของท่านมีบริบทใกล้เคียงกัน ที่สามารถนำรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และแนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้ หากท่านพิจารณาผลเป็นประการใด โปรดตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จักเป็นพระคุณอย่างยิ่ง และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสันติ มุ่งหมาย)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)
 รับที่ 393/64
 วันที่ 27 / พ.ค. / 64
 เวลา 14-30 น.

ที่ ศธ.๐๔๐๒๕.๐๒.๐๗/๑๕๓

โรงเรียนบ้านแดงใหญ่ (ราษฎร์คุรุวิทยาคาร)
 ตำบลแดงใหญ่ อำเภอเมืองขอนแก่น
 จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

สิ่งที่อ้างอิง หนังสือโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ศธ ๐๔๐๒๕.๐๒.๐๗/ว.๑๘๑
 ลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๔ เรื่อง ขอเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

ตามหนังสือที่อ้างอิง นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จำนวน ๒ รายการ ได้แก่ ๑) รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ๒) การพัฒนาแนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) นั้น

โรงเรียนบ้านแดงใหญ่ (ราษฎร์คุรุวิทยาคาร) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๑ ได้รับและศึกษาผลงานทางวิชาการดังกล่าว เห็นว่า รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ประโยชน์ต่อครูและนักเรียน สามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาสมรรถนะสำคัญด้านความสามารถในการคิด ให้เกิดกับผู้เรียน แนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต ก็สามารถนำไปพัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งเรียนรู้มีชีวิต และสร้างนิสัยรักการอ่านให้กับผู้เรียน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

- เรียบ ผอ.รร.
 เพื่อโปรดทราบ
 ผ.ค.บ้านแดงใหญ่ ต่อมรัมย์
 ผร.เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
 ๒๗/พ.ค./๖๔

ขอแสดงความนับถือ

(นายสนั่น ชันมั่ง)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแดงใหญ่ (ราษฎร์คุรุวิทยาคาร)

โรงเรียนบ้านแดงใหญ่ฯ
 โทร ๐๔๓-๒๕๕๕๔๘

- เรียบ ผอ.รร.
 ๒๗ พค ๖๔

๒๗ พค ๖๔

ที่ ศธ ๐๔๐๒๕.๐๒.๐๑/ ว.๑๘๘๑

โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)
ตำบลบ้านท่อม อำเภอเมืองขอนแก่น
จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหลุบ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. งานวิจัย เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) จำนวน ๑ เล่ม
๒. งานศึกษาเรื่อง “การพัฒนาแนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) จำนวน ๑ เล่ม

ด้วย นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ได้ทำงานวิจัย เรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) และผลงานวิชาการอื่น เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

ในการนี้ โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ได้เล็งเห็นถึงประโยชน์และคุณค่าของผลงานทางวิชาการดังกล่าว ซึ่ง หน่วยงานของท่านมีบริบทใกล้เคียงกัน ที่สามารถนำรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และแนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้ หากท่านพิจารณาผลเป็นประการใด โปรดตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จักเป็นพระคุณอย่างยิ่ง และขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสันติ มุ่งหมาย)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

โรงเรียนบ้านท่อมฯ

โทร ๐๔๓-๒๕๕๐๐๗

โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)
 รับที่ 396/64
 วันที่ 28 พ.ค. / 64
 เวลา 9.30 น

ที่ ศธ.๐๔๐๒๕.๐๒.๐๘./๑๔๘

โรงเรียนบ้านหนองหลุบ
 ตำบลแดงใหญ่ อำเภอเมืองขอนแก่น
 จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ตอรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

สิ่งที่อ้างอิง หนังสือโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ศธ ๐๔๐๒๕.๐๒.๐๘/ ว.๑๘๑
 ลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๔ เรื่อง ขอเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

ตามหนังสือที่อ้างถึง นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จำนวน ๒ รายการ ได้แก่ ๑) รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ๒) การพัฒนาแนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) นั้น

โรงเรียนบ้านหนองหลุบ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๑ ได้รับ และศึกษาผลงานทางวิชาการดังกล่าว เห็นว่า รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีประโยชน์ต่อความก้าวหน้าทางวิชาชีพ สามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาสมรรถนะสำคัญด้านความสามารถในการคิดให้กับผู้เรียน แนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต ก็สามารถนำไปพัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งเรียนรู้มีชีวิต และสร้างนิสัยรักการอ่านให้กับผู้เรียน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

- เรียน ผอ. ร.ร.
 เพื่อโปรดทราบ
 ร.ร. บ้านหนองหลุบ
 ตอรับการเผยแพร่
 ผลงานทางวิชาการ

โรงเรียนบ้านหนองหลุบ ^{จังหวัดขอนแก่น}
 โทร ๐๔๓-๔๒๔๐๐๗ 28/พ.ค./64

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมยศ ศรีกงพาน)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหลุบ

- เพื่อโปรดทราบ

 28 พ.ค. 64

28 พ.ค. 64

ที่ ศธ ๐๔๐๒๕.๐๒.๐๑/ ว.๑๘๑

โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)
ตำบลบ้านท่อม อำเภอเมืองขอนแก่น
จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสาวะถี (สาวะถีราษฎร์รังสฤษดิ์)

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. งานวิจัย เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) จำนวน ๑ เล่ม
๒. งานศึกษาเรื่อง “การพัฒนาแนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) จำนวน ๑ เล่ม

ด้วย นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ได้ทำงานวิจัย เรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) และผลงานวิชาการอื่น เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

ในการนี้ โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ได้เล็งเห็นถึงประโยชน์และคุณค่าของผลงานทางวิชาการดังกล่าว ซึ่ง หน่วยงานของท่านมีบริบทใกล้เคียงกัน ที่สามารถนำรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และแนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้ หากท่านพิจารณาผลเป็นประการใด โปรดตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จักเป็นพระคุณอย่างยิ่ง และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสันติ มุ่งหมาย)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

โรงเรียนบ้านท่อมฯ

โทร ๐๔๓-๒๕๕๐๐๗

โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)	
รับที่	492/64
วันที่	1 / 11 - 11 / 64
เวลา	14.30 น.

ที่ ศธ.๐๔๐๒๕.๐๒.๑๗/๑๙๓

โรงเรียนบ้านสาวะถี(สาวัดถิราษฎร์รังสฤษดิ์)
ตำบลสาวะถี อำเภอเมืองขอนแก่น
จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

สิ่งที่อ้างอิง หนังสือโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ศธ ๐๔๐๒๕.๐๒.๐๑/ ว.๑๘๑
ลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๔ เรื่อง ขอเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

ตามหนังสือที่อ้างถึง นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จำนวน ๒ รายการ ได้แก่ ๑) รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ๒) การพัฒนาแนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ตีมีชีวิต โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) นั้น

โรงเรียนบ้านสาวะถี (สาวัดถิราษฎร์รังสฤษดิ์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๑ ได้รับและศึกษาผลงานทางวิชาการดังกล่าว เห็นว่า รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีประโยชน์ต่อนักเรียน และครู สามารถนำไปประยุกต์ใช้พัฒนาสมรรถนะสำคัญด้านความสามารถในการคิดให้เกิดกับผู้เรียน แนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ตีมีชีวิต ก็สามารถนำไปพัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัย และสร้างนิสัยรักการอ่านให้กับผู้เรียน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

- เรียน ๔๐. ร.ร.
เพื่อโปรดทราบ
ร.ร. บ้านสาวะถี ต.อมมิ่ง
กรมเขตพื้นที่ขอนแก่น

มีนาคม
1 / 11. 11. 64

ขอแสดงความนับถือ

(นายวรศิลป์ นิลเขต)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสาวะถี(สาวัดถิราษฎร์รังสฤษดิ์)

โรงเรียนบ้านสาวะถี

โทร ๐๔๓-๔๔๘๓๘๔

- เพื่อโปรดทราบ

1 11. 11. 64

1 11. 11. 64

โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชานุเคราะห์)		
รับที่	397/64	
วันที่	24	พ.ค. / 64
เวลา	14.30 น.	

ที่ ศธ.๐๔๐๒๕.๐๔.๑๗ / ๗๘

โรงเรียนบ้านเปิด (ท่าบึงประชาสงเคราะห์)
ตำบลบ้านเปิด อำเภอเมืองขอนแก่น
จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เข้าศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชานุเคราะห์)

ด้วย โรงเรียนบ้านเปิด (ท่าบึงประชาสงเคราะห์) ได้เข้าร่วมโครงการพัฒนาครูและโรงเรียน เพื่อยกระดับคุณภาพทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสนับสนุนโดยมหาวิทยาลัยขอนแก่น และกองทุน เพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) และโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชานุเคราะห์) เป็นโรงเรียนที่มีผล การดำเนินงานที่เป็นเลิศในด้านการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

โรงเรียนบ้านเปิด (ท่าบึงประชาสงเคราะห์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ขอนแก่นเขต ๑ จึงขอความอนุเคราะห์เข้าศึกษาดูงานผลงานทางวิชาการของนายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชานุเคราะห์) จำนวน ๒ รายการ ได้แก่ ๑) รูปแบบการพัฒนา ภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ๒) การพัฒนาแนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดี มีชีวิต และงานอื่น ๆ ในวันอังคารที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

- สืบพ ๑๐. ร.ร.
เพื่อโปรดพิจารณา
ร.ร. บ้านเปิด
ขอไว้ศึกษาดูงาน วันที่ 25/พ.ค./64
นันทาท
๒4/พ.ค./64

ขอแสดงความนับถือ

(นายประยงค์ โพธิ์ชัยทอง)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเปิด (ท่าบึงประชาสงเคราะห์)

โรงเรียนบ้านเปิด (ท่าบึงประชาสงเคราะห์)
โทร ๐๘๑-๗๓๙๕๕๓๙

- เพื่อโปรดทราบ
- โทรสาร มอบหมายศึกษานิเทศก์
ศึกษานิเทศก์
๒4 พ.ค. 64

- โทรสารมอบหมาย
๒๕ พ.ค. 64

๒4 พ.ค. 64

โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)
 รับที่..... 390/64
 วันที่ 26 / พ.ค. / 64
 เวลา..... 14:00 น.

ที่ ศธ.๐๔๐๒๕.๐๔.๑๗/๘๒

โรงเรียนบ้านเปิด (ท่าบึงประชาสงเคราะห์)
 ตำบลบ้านเปิด อำเภอเมืองขอนแก่น
 จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอบคุณการอนุเคราะห์ให้ศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

อ้างถึง หนังสือโรงเรียนบ้านเปิด (ท่าบึงประชาสงเคราะห์) ที่ ศธ.๐๔๐๒๕.๐๔.๑๗/๗๘

ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๔ เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เข้าศึกษาดูงานผลงานทางวิชาการ

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะครูโรงเรียนบ้านเปิด (ท่าบึงประชาสงเคราะห์) ได้เข้าศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลงานทางวิชาการ ซึ่งนายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) นำเสนอ ๒ รายการ คือ ๑) รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ๒) การพัฒนาแนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต ในวันอังคารที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔ นั้น

โรงเรียนบ้านเปิด (ท่าบึงประชาสงเคราะห์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต ๑ ขอบคุณการอนุเคราะห์ให้ศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลงานทางวิชาการ ซึ่งคณะครูที่ศึกษาดูงานได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาครูสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ แนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต ก็สามารถนำไปพัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งเรียนรู้มีชีวิต และสร้างนิสัยรักการอ่านให้กับผู้เรียน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

- เวียน ๗๐. ร.ร.

เพื่อโปรดทราบ
 ร.ร. บ้านเปิด
 ขอคุณการเผยแพร่ผลงาน
 ๒๖ / พ.ค. / ๖๔

ขอแสดงความนับถือ

 (นายประยงค์ โพธิ์ชัยทอง)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเปิด (ท่าบึงประชาสงเคราะห์)

โรงเรียนบ้านเปิด (ท่าบึงประชาสงเคราะห์)

โทร ๐๘๑-๗๓๙๙๕๓๙

- เพื่อโปรดทราบ

 ๒๖ พ.ค. ๖๔

- กวช

 ๒๖ พ.ค. ๖๔

ที่ ศธ ๐๔๐๒๕.๐๒.๐๑/ ว.๑๘๗

โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)
ตำบลบ้านท่อม อำเภอเมืองขอนแก่น
จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเชิญประชุมปฏิบัติการพัฒนาครูโรงเรียนเครือข่ายนวัตกรรมคุณภาพสถานศึกษา

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสาวะถีฯ, บ้านหนองหลุบ, บ้านแดงใหญ่ฯ

อ้างถึง หนังสือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๑ ที่ ศธ ๐๔๐๒๕/๒๔๕

ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๕ เรื่อง โครงการส่งเสริมเครือข่ายนวัตกรรมคุณภาพสถานศึกษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กำหนดการประชุมปฏิบัติการ

พัฒนาครูโรงเรียนเครือข่ายนวัตกรรมคุณภาพการศึกษา จำนวน ๑ ฉบับ

ตามหนังสือที่อ้างถึง โรงเรียนบ้านสาวะถี(สาวะถีราษฎร์รังสฤษดิ์) โรงเรียนบ้านหนองหลุบ
โรงเรียนบ้านแดงใหญ่ (ราษฎร์คุรุวิทยาการ) เข้าร่วมโครงการส่งเสริมเครือข่ายนวัตกรรมคุณภาพ
สถานศึกษา มีโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) เป็นสถานศึกษาแกนนำ โดยได้ลงนามบันทึก
ข้อตกลงความร่วมมือระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาแกนนำและสถานศึกษาร่วม
พัฒนา ในวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ณ ห้องประชุม ๗๒ ปี ดร.ประภา ภักดิ์โพธิ์ ซึ่งได้ประชุมจัดทำ
แผนการดำเนินงานของเครือข่ายนวัตกรรมคุณภาพสถานศึกษา ร่วมกันพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัด
การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) นั้น

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผน จึงขอเรียนเชิญผู้บริหารและคณะครูเข้าร่วม
ประชุมปฏิบัติการพัฒนาครูโรงเรียนเครือข่ายนวัตกรรมคุณภาพสถานศึกษา ในวันที่ ๒๗ พฤษภาคม
๒๕๖๔ ณ ห้องประชุมพระเทพกิตติรังสี โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ตามรายละเอียดใน
กำหนดการประชุม ที่ส่งมาพร้อมหนังสือนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสันติ มุ่งหมาย)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

โรงเรียนบ้านท่อมฯ

โทร ๐๔๓-๒๕๕๐๐๗

กำหนดการประชุมปฏิบัติการ

พัฒนาครูโรงเรียนเครือข่ายนวัตกรรมคุณภาพการศึกษา

วันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๔

ณ ห้องประชุมพระเทพกิตติรังสี โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชานุเคราะห์

.....

เวลา ๐๘.๐๐-๐๘.๓๐	- ลงทะเบียนเข้าร่วมประชุม
เวลา ๐๘.๔๐-๐๙.๐๐	- พิธีเปิดการประชุมและบรรยายพิเศษ หัวข้อ การพัฒนาโรงเรียนเครือข่ายนวัตกรรมคุณภาพการศึกษา ๑ ช่วย 3 โดย นายบุญญเย็น โห้วสงคราม รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๑
เวลา ๐๙.๐๐-๑๐.๓๐	- การให้ความรู้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เรื่อง ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โดย นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชานุเคราะห์) และ คณะ
เวลา ๑๐.๓๐-๑๐.๔๕	- พักรับประทานอาหารว่าง
เวลา ๑๐.๔๕-๑๒.๐๐	- การให้ความรู้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เรื่อง ภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดย นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชานุเคราะห์) และ คณะ
เวลา ๑๒.๐๐-๑๓.๐๐	- พักรับประทานอาหารกลางวัน
เวลา ๑๓.๐๐-๑๔.๓๐	- การฝึกปฏิบัติการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดย นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชานุเคราะห์) และ คณะ
เวลา ๑๔.๓๐-๑๔.๔๕	- พักรับประทานอาหารว่าง
เวลา ๑๔.๔๕-๑๖.๐๐	- จัดทำปฏิทินการขับเคลื่อนชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
เวลา ๑๖.๐๐	- ปิดการประชุม

จดหมายข่าว
โรงเรียนบ้านท่ม (ท่มประชานุเคราะห์)
: BANTHUM SCHOOL
“รับผิดชอบหน้าที่ มีวินัย ใฝ่เรียนรู้”

ดร.นุमित รุ่งเรือง
ผอ.สพป.ขอนแก่น เขต 1

ฉบับวันที่ 27 พฤษภาคม 2564

เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
การพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

วันที่ 27 พฤษภาคม 2564 นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่ม (ท่มประชานุเคราะห์) เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ โดยเป็นวิทยากรให้ความรู้เรื่อง การพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ให้กับผู้บริหารและครูจากโรงเรียนบ้านสาวะถี(สาวัดติราษฎร์รังสฤษดิ์) โรงเรียนบ้านหนองหลุม โรงเรียนบ้านแดงใหญ่ (ราษฎร์คุรุวิทยาการ) และโรงเรียนบ้านท่ม (ท่มประชานุเคราะห์) จำนวน 50 คน ในการประชุมปฏิบัติการพัฒนาครูโรงเรียนเครือข่ายนวัตกรรมคุณภาพสถานศึกษา ณ ห้องประชุมพระเทพกิตติรังสี โรงเรียนบ้านท่ม (ท่มประชานุเคราะห์)

Blended Learning	การจัดการพัฒนาภาวะผู้นำครู
1. ชั้นเรียนผสมผสานการเรียนรู้ Online, On-Demand	1. ส่งเสริมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
2. จัดเป็นแบบเรียนตามต้องการ Online, On-Demand	2. วิเคราะห์ปัญหาและเสนอแนะวิธีการแก้ปัญหา
3. จัดส่งงานตามผู้เรียน On Hand	3. จัดอบรมและจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้
4. จัดส่งงานตามผู้เรียน Online, On Hand	4. ปรับปรุงห้องเรียนและการจัดการเรียนรู้
5. จัดส่งงานตามผู้เรียน Online, On Hand	5. จัดการเรียนรู้ตามแผนและจัดการเรียน
6. จัดประเมินผล Online, On Hand	6. สนับสนุนการจัดการเรียนรู้

บรรณาธิการ : นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่ม (ท่มประชานุเคราะห์)
ภาพและข่าว : งานประชาสัมพันธ์โรงเรียนบ้านท่มฯ โทร. 043255007 , 082-1168790

จดหมายข่าว
โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชาชนเคราะห์)
: BANTHUM SCHOOL
“รับผิดชอบหน้าที่ มีหัวใจ ใฝ่เรียนรู้อัจฉริยะ”

ฉบับวันที่ 13 กันยายน 2564

การพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

วันที่ 13 กันยายน 2564 นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชาชนเคราะห์) สถานศึกษาแกนนำ และสถานศึกษาร่วมพัฒนา (รร.บ้านแดงใหญ่ฯ, รร.บ้านหนองหลุม, รร.บ้านสาละโว้ฯ) ได้นำเสนอผลการดำเนินงานการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ต่อคณะที่ปรึกษา สพฐ.ในรูปแบบออนไลน์ ข้อค้นพบ 1.การมีส่วนร่วม ในทุกขั้นตอนของเขตพื้นที่ สถานศึกษาแกนนำและสถานศึกษาร่วมพัฒนา 2.การมีระบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ที่เป็นรูปธรรม ทั้งนี้ ผู้เข้าร่วมประชุมได้แลกเปลี่ยน เรียนรู้และรับทราบแนวทางดำเนินการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในปีต่อไป..

ขอขอบพระคุณท่านรองฯ ผอ.สพป.ขอนแก่น เขต 1 ท่าน ดร.กมลวรรณ ทิพยเนตร ที่ได้เกียรติเข้าร่วมประชุมในครั้งนี้ ขอขอบคุณผู้อำนวยการโรงเรียน และคณะครูจากสถานศึกษาร่วมพัฒนาทุกท่าน ขอขอบคุณ ศน.เพ็ญศิริ ศน.ฉวีวรรณ / สันติ มุ่งหมาย

บรรณาธิการ : นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชาชนเคราะห์)
 ความเรียงข่าว : นายประจักษ์พงษ์ นงนพรัตน์ โทร. 043255007, 092 4169799

จดหมายข่าว

โรงเรียนบ้านท่ม (ท่มประชานุเคราะห์)

: BANTHUM SCHOOL

“รับผิดชอบหน้าที่ มีวินัย ใฝ่เรียนรู้”

ฉบับวันที่ 11 ตุลาคม 2564

Best Practice

ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

วันที่ 11 ตุลาคม 2564 นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่ม (ท่มประชานุเคราะห์) นำเสนอกระบวนการในการพัฒนาโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จ ซึ่งได้รับคัดเลือกให้เป็นโรงเรียนที่มี Best Practice ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ช่วงการระบาดของ Covid-19 ด้วย Blended Learning ในการประชุมภาคีเครือข่ายโครงการสนับสนุนโรงเรียนพัฒนาตนเอง (TSQP) จากกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) โดยการสนับสนุนของสถาบันวิจัยและพัฒนาวิชาชีพครูสำหรับอาเซียน มหาวิทยาลัยขอนแก่น

School Goal

โรงเรียนบ้านท่ม (ท่มประชานุเคราะห์) เป็นองค์กรวัฒนธรรมคุณภาพ ครูและนักเรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ เชิดชูคุณธรรม น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ...ด้วยการสร้างเสริมภาวะผู้นำครู ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

Blended Learning

1. จัดเตรียมพร้อมเข้าสู่การเรียนรู้ - Online
2. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน - Online, On Demand
3. ซึ่งเข้าถึงตามการเรียนรู้ - On Hand
4. ซึ่งสะท้อนความคิด - Online, On Hand
5. ซึ่งมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครู - Online, On Hand
6. ซึ่งประเมินผล - Online, On Hand

โรงเรียนคุณภาพ

ช่วงต้นที่ 2 : กิจกรรมบูรณาการ "นิยามที่ลึก"

1. เริ่มเชื่อมโยงกับเข้าสู่การเรียนรู้ นำบทเรียนมาเชื่อมโยงกับชีวิตจริงของนักเรียน
2. ซึ่งเน้นกระบวนการการเรียนรู้ : ตัวบ่งชี้ความสำเร็จในการบูรณาการ

ช่วงต้นที่ 2 : กิจกรรมบูรณาการ "นางฟ้าพาเดิน"

3. จัดทำใบงานการเรียนรู้ : จัดเตรียมใบงานที่จัดเตรียมใบงานที่สอดคล้องกับชีวิตจริงของนักเรียน

4. จัดทำใบงานสรุป สรุปรายสัปดาห์ : สรุปรายสัปดาห์ของนักเรียนและครู

บรรณาธิการ : นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่ม (ท่มประชานุเคราะห์)
 ภาพและข่าว : งานประชาสัมพันธ์โรงเรียนบ้านท่มฯ โทร. 043255007 , 082-1168790

โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)
 รับที่ 761/64
 วันที่ 25 / ๑๑.ค. / ๖๔
 เวลา 14:30 น.

ที่ ศธ ๐๔๐๒๙.๑๙๐/๓๗๖

โรงเรียนบ้านนาگانเหนือ
 ตำบลภูเวียง อำเภอกุเวียง
 จังหวัดขอนแก่น ๔๐๑๕๐

๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เข้าศึกษาดูงาน ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลงานทางวิชาการ
 เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

ด้วย โรงเรียนบ้านนาگانเหนือ ดำเนินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) มีความประสงค์จะเข้าศึกษาดูงานร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลงานทางวิชาการ ที่โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ดำเนินการเป็นวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ ทั้งเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) แนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต และแนวทางการเขียนข้อตกลงในการพัฒนางาน (PA)

โรงเรียนบ้านนาگانเหนือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕ โดย นางสาวพิมพ์วัลลภ นันทชัยวิกุล และนางอรุณศรี ศรีบุรินทร์ รองผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนาگانเหนือ ขอความอนุเคราะห์เข้าศึกษาดูงานร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลงานทางวิชาการ ดังกล่าว ในวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๔ เพื่อนำไปปรับใช้ให้การจัดกิจกรรมตามโครงการให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

- เรียบ ๔๑.ร.ร.

เพื่อโปรดพิจารณา

ร.ร. บ้านนาگانเหนือ

ขอรับศึกษาดูงานวันที่ ๒๖ ต.ค. ๖๔

ภักธพร

๒๕/๑๑./๖๔

งานบริหารวิชาการ

โทร ๐๔๓-๒๙๑๘๙๐

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรเดช พิมพ์ชายน้อย)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนาگانเหนือ

- เพื่อโปรดพิจารณา

- เหนอ ๒๐๗๖๕๓๗๘

๒๕ ๑๑.๖๔

- ๒๕๑๑/๖๔

- ๒๕๑๑/๖๔

๒๕ ๑๑.๖๔

จดหมายข่าว

โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

: BANTHUM SCHOOL

“รับผิดชอบหน้าที่ มีวินัย ใฝ่เรียนรู้”

ฉบับวันที่ 26 ตุลาคม 2564

วันที่ 26 ตุลาคม 2564 นายสันติ มุ่งหมาย เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) แนวทางการบริหารจัดการงานห้องสมุด 5 ดีมีชีวิต และนำเสนอแนวทางการเขียนข้อตกลงในการพัฒนางาน ให้คณะกรรมการผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม กำนันเหลือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ที่มาศึกษาดูงาน ณ ห้องวิชาการ โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

บรรณาธิการ : นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

ภาพและข่าว : งานประชาสัมพันธ์โรงเรียนบ้านท่อมฯ โทร. 043255007 , 082-1168790

SCAN ME

โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)
 รับที่ 762 / 64
 วันที่ 26 / ต.ค. / 64
 เวลา 14.00 น.

ที่ ศธ ๐๔๐๒๕.๐๔๐๘/๒๕๕

โรงเรียนบ้านบึงเนียมบึงไคร์นุ่นท่าหิน
 ตำบลบึงเนียม อำเภอเมืองขอนแก่น
 จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ผลงานทางวิชาการ และเชิญเป็นวิทยากร

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

ด้วย โรงเรียนบ้านบึงเนียมบึงไคร์นุ่นท่าหิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
 ขอนแก่น เขต ๑ ได้จัดอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
 จึงขอความอนุเคราะห์ผลงานทางวิชาการที่ท่านเผยแพร่ เรื่อง ๑) รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้าน
 การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ๒) แนวทาง
 การบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต และเชิญท่านเป็นวิทยากรนำเสนอผลงานทางวิชาการดังกล่าว
 และนำเสนอแนวทางการเขียนข้อตกลงในการพัฒนางาน (PA) ให้กับคณะครูโรงเรียนบ้านบึงเนียม
 บึงไคร์นุ่นท่าหิน จำนวน ๒๕ คน ในวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๔ ณ ห้องประชุมโรงเรียนบ้านบึงเนียม
 บึงไคร์นุ่นท่าหิน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความความอนุเคราะห์

พี่ชย ผอ. ร.ร.
 เพื่อโปรดพิจารณา
 ร.ร. บ้านบึงเนียม
 วิทยาลัยเกษตรกรรมขอนแก่น
 มัธยมศึกษา
 ๒๖/๑๐.๒๕๖๔

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมานฉันท์ จันทะมล)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบึงเนียมบึงไคร์นุ่นท่าหิน

โรงเรียนบ้านบึงเนียมบึงไคร์นุ่นท่าหิน
 ๐๖๒๖๘๖๑๔๕๑
 เบอร์โทรผอ. ๐๘๕๕๔๔๐๓๒๕

เพื่อโปรดพิจารณา

 ๒๖ ๑.๑๐.๒๕๖๔

- พี่ชย ผอ. ร.ร.
 - นายสมานฉันท์ จันทะมล
 หัวหน้างาน
 งานบริหาร

 26 ต.ค. ๒๕๖๔

จดหมายข่าว

โรงเรียนบ้านทุ่ม (กลุ่มประชาอนุเคราะห์)

: BANTHUM SCHOOL

“รับผิดชอบหน้าที่ มีวินัย ใฝ่เรียนรู้”

ฉบับวันที่ 27 ตุลาคม 2564

การขยายผล รูปแบบการพัฒนา ภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ PLC

วันที่ 27 ตุลาคม 2564 นายสันติ มุ่งหมาย พร้อมคณะครู เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) แนวทางการบริหารจัดการงานห้องสมุด 5 ดีมีชีวิต และนำเสนอแนวทางการเขียนข้อตกลงในการพัฒนางาน (PA) ให้ผู้บริหารและครูโรงเรียนบ้านบึงเนียมบึงไคร์นุ่นท่าหิน จำนวน 25 คน ณ ห้องประชุมโรงเรียนบ้านบึงเนียมฯ

บรรณาธิการ : นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่ม (กลุ่มประชาอนุเคราะห์)
ภาพและข่าว : งานประชาสัมพันธ์โรงเรียนบ้านทุ่มฯ โทร. 043255007 , 082-1168790

โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)
รับที่..... 784/64
วันที่ 1 พ.ย. / 64
เวลา..... 14.00 น.

ที่ ศธ ๐๔๐๒๕.๐๘.๑๑/๒๑๕

โรงเรียนโคกงามวิทยาการ
ตำบลโคกงาม อำเภอบ้านฝาง
จังหวัดขอนแก่น ๔๐๒๗๐

๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ผลงานทางวิชาการ และเชิญเป็นวิทยากร

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

ด้วย โรงเรียนโคกงามวิทยาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๑ จะดำเนินการอบรมเชิงปฏิบัติการ การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และการเขียนข้อตกลงในการพัฒนางาน (PA) จึงขอความอนุเคราะห์ผลงานทางวิชาการที่ท่านเผยแพร่ เรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) แนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต และเชิญท่านเป็นวิทยากรนำเสนอผลงานทางวิชาการดังกล่าว และนำเสนอแนวทางการเขียนข้อตกลงในการพัฒนางาน (PA) ให้กับ คณะครูโรงเรียนโคกงามวิทยาการ ในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ณ ห้องประชุมโรงเรียนโคกงามวิทยาการ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

- ปรัชม พล.ร.ร.

เพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

ร.ร.โคกงามวิทยาการ

รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงาน

มีนาคม

วันที่ ๑ พ.ย. ๖๔

(นายบุญฤทธิ์ สินอยู่)

1/พ.ย/64

ผู้อำนวยการโรงเรียนโคกงามวิทยาการ

โรงเรียนโคกงามวิทยาการ

โทร ๐๙๗-๙๕๒๙๘๘๘ (ผอ.)

- ปรัชม พล.ร.ร.

1 พ.ย. 64

1 พ.ย. 64

- ภาณุพงษ์ พล.ร.ร.
- ภาณุพงษ์ พล.ร.ร.
ภาณุพงษ์ พล.ร.ร.

1 พ.ย. 64

1 พ.ย. 64

จดหมายข่าว

โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

: BANTHUM SCHOOL

“รับผิดชอบหน้าที่ มีวินัย ใฝ่เรียนรู้”

ฉบับวันที่ 2 พฤศจิกายน 2564

การขยายผล รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ PLC
และเสนอแนวทางการเขียนข้อตกลงในการพัฒนางาน (PA)

วันที่ 2 พฤศจิกายน 2564 นายสันติ มุ่งหมาย พร้อมคณะครูโรงเรียนบ้านท่อมฯ เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) แนวทางการบริหารจัดการงานห้องสมุด 5 ตีมีชีวิต และนำเสนอแนวทางการเขียนข้อตกลงในการพัฒนางาน (PA) ให้ผู้บริหารและครูโรงเรียนโคกงามวิทยาคาร โรงเรียนบ้านป่าหวาย และโรงเรียนบ้านแก่นเท่า อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 30 คน ณ ห้องประชุมโรงเรียนโคกงามวิทยาคาร

บรรณาธิการ : นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

ภาพและข่าว : งานประชาสัมพันธ์โรงเรียนบ้านท่อมฯ โทร. 043255007 , 082-1168790

SCAN ME

โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)
รับที่ 790 / 64
วันที่ 4 พ.ย. / 64
เวลา 9.30 น.

ที่ ศธ ๐๔๐๒๕.๐๘.๑๑/๒๑๗

โรงเรียนโคกงามวิทยาการ
ตำบลโคกงาม อำเภอบ้านฝาง
จังหวัดขอนแก่น ๔๐๒๓๐

๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอบคุณการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการและเป็นวิทยากร

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

ตามที่ นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) พร้อมด้วย คณะครู ให้ความอนุเคราะห์เป็นวิทยากรการอบรมเชิงปฏิบัติการ การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ให้กับคณะครูโรงเรียนโคกงามวิทยาการ โรงเรียนบ้านป่าหวาย และโรงเรียนบ้านแก่นเท่า จำนวน 30 คน ในวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ โดยได้นำเสนอรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครู ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) แนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต และแนวทางการเขียนข้อตกลงในการพัฒนางาน (PA) นั้น

โรงเรียนโคกงามวิทยาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๑ ขอขอบคุณผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) และคณะ ที่เป็นวิทยากรและเผยแพร่ ผลงานทางวิชาการดังกล่าว ซึ่ง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในพัฒนาการจัดการ เรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และแนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต ก็สามารถนำไปพัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัย และสร้างนิสัยรักการอ่านให้กับ ผู้เรียน ให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

- เรียน ผอ. ร.ร.

เพื่อโปรดทราบ

ร.ร. โคกงามวิทยาการ
ขอขอบคุณการเผยแพร่
ผลงานทางวิชาการ

มีคทท

4/พ.ย/64

โรงเรียนโคกงามวิทยาการ

โทร ๐๙๗-๙๕๒๙๘๙๘ (ผอ.)

ขอแสดงความนับถือ

(นายบุญฤทธิ์ สินอยู่)

ผู้อำนวยการโรงเรียนโคกงามวิทยาการ

- เพื่อโปรดทราบ

4 พ.ย 64

ท.ร.ร.

4 พ.ย 64

จดหมายข่าว

โรงเรียนบ้านท่ม (หมู่ 5 ต.มีชัย อ.เสนา จ.นนทบุรี)

: BANTHUM SCHOOL

“รับผิดชอบหน้าที่ มีวินัย ใฝ่เรียนรู้”

ฉบับวันที่ 9 พฤศจิกายน 2564

การขยายผล รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และนำเสนอแนวทางการเขียนข้อตกลงในการพัฒนางาน (PA)

วันที่ 9 พฤศจิกายน 2564 นายสันติ มุ่งหมาย โรงเรียนบ้านท่ม (หมู่ 5 ต.มีชัย อ.เสนา จ.นนทบุรี) ได้นำเสนอผลงานทางวิชาการ เรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) แนวทางการบริหารงานห้องสมุด 5 ดีมีชีวิต และนำเสนอแนวทางการเขียนข้อตกลงในการพัฒนางาน (PA) ให้ประธานกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา รองประธานฝ่ายวิชาการ ทั้ง 10 กลุ่ม และศึกษานิเทศก์ โดยมี ดร.อารยันต์ แสงนิกุล ผอ.สพป.ขอนแก่น เขต 1 เข้าร่วมรับฟัง ให้ข้อเสนอแนะ ณ ห้องประชุมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1

บรรณาธิการ : นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่ม (หมู่ 5 ต.มีชัย อ.เสนา จ.นนทบุรี)

ภาพและข่าว : งานประชาสัมพันธ์โรงเรียนบ้านท่ม โทร. 043255007 , 082-1168790

SCAN ME

ที่ ศธ ๐๔๐๒๕.๐๒.๐๑/ ว.๓๕๒

โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)
ตำบลบ้านท่อม อำเภอเมืองขอนแก่น
จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านฝาง

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. งานวิจัย เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) จำนวน ๑ เล่ม
๒. งานศึกษาเรื่อง “การพัฒนาแนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) จำนวน ๑ เล่ม

ด้วย นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ได้ทำงานวิจัย เรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) และผลงานวิชาการอื่น เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

ในการนี้ โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ได้เล็งเห็นถึงประโยชน์และคุณค่าของผลงานทางวิชาการดังกล่าว ซึ่ง หน่วยงานของท่านมีบริบทใกล้เคียงกัน ที่สามารถนำรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และแนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้ หากท่านพิจารณาผลเป็นประการใด โปรดตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จักเป็นพระคุณอย่างยิ่ง และขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสันติ มุ่งหมาย)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

โรงเรียนบ้านท่อมฯ

โทร ๐๔๓-๒๕๕๐๐๗

โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์)
 รับที่ 826/64
 วันที่ 20 / พ.ย. / 64
 เวลา 14.30 น.

ที่ ศธ.๐๔๐๒๕.๐๙.๐๑ / ๒๓๑

โรงเรียนชุมชนบ้านฝาง
 ตำบลบ้านฝาง อำเภอบ้านฝาง
 จังหวัดขอนแก่น ๔๐๒๗๐

๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง ตอรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์)

สิ่งที่อ้างถึง หนังสือโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์) ศธ ๐๔๐๒๕.๐๒.๐๑/ ว.๓๕๒
 ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เรื่อง ขอเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

ตามหนังสือที่อ้างถึง นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์) ได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จำนวน ๒ รายการ ได้แก่ ๑) รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์) ๒) การพัฒนาแนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนุเคราะห์) นั้น

โรงเรียนชุมชนบ้านฝาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๑ ได้รับและศึกษาผลงานทางวิชาการดังกล่าว เห็นว่า รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีประโยชน์ต่อความก้าวหน้าทางวิชาชีพสำหรับผู้บริหารและครู สามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาสมรรถนะสำคัญด้านความสามารถในการคิดให้เกิดกับผู้เรียน แนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต ก็สามารถนำไปพัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งเรียนรู้มีชีวิต และสร้างนิสัยรักการอ่านให้กับผู้เรียน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

เรียน ผอ. ร.ร.
 เพื่อโปรดทราบ
 ร.ร. ชุมชนบ้านฝาง
 ต.อ.ร.ร.บ้านฝาง
 อ.บ้านฝาง จ.ขอนแก่น
 20/พ.ย./64

โรงเรียนชุมชนบ้านฝาง
 โทร ๐๔๓-๒๖๙๐๘๐

ขอแสดงความนับถือ

(นายเพชรสมทรง บำรุงบ้านทุ่ม)
 ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านฝาง

เพื่อโปรดทราบ
 20 พ.ย. 64

20 พ.ย. 64

ที่ ศธ ๐๔๐๒๕.๐๒.๐๑/ ว.๓๕๒

โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)
ตำบลบ้านท่อม อำเภอเมืองขอนแก่น
จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองคลอง

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. งานวิจัย เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) จำนวน ๑ เล่ม
๒. งานศึกษาเรื่อง “การพัฒนาแนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) จำนวน ๑ เล่ม

ด้วย นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ได้ทำงานวิจัย เรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) และผลงานวิชาการอื่น เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

ในการนี้ โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ได้เล็งเห็นถึงประโยชน์และคุณค่าของผลงานทางวิชาการดังกล่าว ซึ่ง หน่วยงานของท่านมีบริบทใกล้เคียงกัน ที่สามารถนำรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และแนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้ หากท่านพิจารณาผลเป็นประการใด โปรดตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จักเป็นพระคุณอย่างยิ่ง และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสันติ มุ่งหมาย)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

โรงเรียนบ้านท่อมฯ

โทร ๐๔๓-๒๕๕๐๐๗

โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)
 รับที่..... 827/64
 วันที่ 20 / พ.ย. / 64
 เวลา 14.45 น.

ที่ ศธ.๐๔๐๒๕.๐๙.๑๕./๑๐๔

โรงเรียนบ้านหนองคลอง
 ตำบลบ้านฝาง อำเภอบ้านฝาง
 จังหวัดขอนแก่น ๔๐๒๗๐

๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

สิ่งที่อ้างอิง หนังสือโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ศธ ๐๔๐๒๕.๐๒.๐๑/ ว.๓๕๒
 ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เรื่อง ขอเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

ตามหนังสือที่อ้างอิง นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จำนวน ๒ รายการ ได้แก่ ๑) รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ๒) การพัฒนาแนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) นั้น

โรงเรียนชุมชนบ้านฝาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๑ ได้รับและศึกษาผลงานทางวิชาการดังกล่าว เห็นว่า รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีประโยชน์ต่อความก้าวหน้าทางวิชาชีพสำหรับผู้บริหารและครู สามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาสมรรถนะสำคัญด้านความสามารถในการคิดให้เกิดกับผู้เรียน แนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต ก็สามารถนำไปพัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งเรียนรู้มีชีวิต และสร้างนิสัยรักการอ่านให้กับผู้เรียน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

- เรียน ผอ. ร.ร

เพื่อโปรดทราบ

ร.ร. บ้านหนองคลอง ต.บึง

การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

มีวันที่

๒๐/พ.ย./๖๔

ขอแสดงความนับถือ

(นางชุตินา กะริอุณะ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองคลอง

โรงเรียนบ้านหนองคลอง

โทร ๐๖๓-๓๙๘๘๓๙๕

- เพื่อโปรดทราบ

๒๐ พ.ย. ๖๔

- กวน

๒๐ พ.ย. ๖๔

ที่ ศธ ๐๔๐๒๕.๐๒.๐๑/ ว.๓๕๒

โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)
ตำบลบ้านท่อม อำเภอเมืองขอนแก่น
จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านคำไฮหัวทุ่งประชาบำรุง

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. งานวิจัย เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) จำนวน ๑ เล่ม
๒. งานศึกษาเรื่อง “การพัฒนาแนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) จำนวน ๑ เล่ม

ด้วย นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ได้ทำงานวิจัย เรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) และผลงานวิชาการอื่น เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

ในการนี้ โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ได้เล็งเห็นถึงประโยชน์และคุณค่าของผลงานทางวิชาการดังกล่าว ซึ่ง หน่วยงานของท่านมีบริบทใกล้เคียงกัน ที่สามารถนำรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และแนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้ หากท่านพิจารณาผลเป็นประการใด โปรดตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จักเป็นพระคุณอย่างยิ่ง และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสันติ มุ่งหมาย)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

โรงเรียนบ้านท่อมฯ

โทร ๐๔๓-๒๕๕๐๐๗

โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชานุเคราะห์)
 รับที่..... 828/64
 วันที่ 24 / พ.ย. / 64
 เวลา..... 10.00

ที่ ศธ.๐๔๐๒๕.๐๔.๑๕./๒๑๗

โรงเรียนบ้านคำไฮหัวทุ่งประชาบำรุง
 ตำบลบ้านเป็ด อำเภอเมืองขอนแก่น
 จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชานุเคราะห์)

สิ่งที่อ้างถึง หนังสือโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชานุเคราะห์) ศธ ๐๔๐๒๕.๐๒.๐๑/ ว.๓๕๒
 ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เรื่อง ขอเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

ตามหนังสือที่อ้างถึง นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชานุเคราะห์) ได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จำนวน ๒ รายการ ได้แก่ ๑) รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชานุเคราะห์) ๒) การพัฒนาแนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชานุเคราะห์) นั้น

โรงเรียนบ้านคำไฮหัวทุ่งประชาบำรุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๑ ได้รับและศึกษาค้นคว้าผลงานทางวิชาการดังกล่าว เห็นว่า รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีประโยชน์ต่อการพัฒนาครูเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน แนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต ก็สามารถนำไปพัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งเรียนรู้มีชีวิต และสร้างนิสัยรักการอ่านให้กับผู้เรียน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

- เรียง น.ร.

เพื่อโปรดทราบ

ร.ร. บ้านคำไฮ

ตอมรมทรเผยแพร่

ผลงานวิชาการ

ภคภค

๒๔ / พ.ย. / ๖๔

โรงเรียนบ้านคำไฮหัวทุ่งประชาบำรุง

โทร ๐๔๓-๒๓๗๗๖๒

ขอแสดงความนับถือ

(นายพันธุศักดิ์ มูลศรี)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านคำไฮหัวทุ่งประชาบำรุง

- โสภิตาภรณ์

๒๔ พ.ย. ๖๔

- เรียง น.ร.

๒๔ พ.ย. ๖๔

ที่ ศธ ๐๔๐๒๕.๐๒.๐๑/ ว.๓๕๒

โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเคราะห์)
ตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมืองขอนแก่น
จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนโรงเรียนบ้านดอนบม

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. งานวิจัย เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเคราะห์) จำนวน ๑ เล่ม
๒. งานศึกษาเรื่อง “การพัฒนาแนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเคราะห์) จำนวน ๑ เล่ม

ด้วย นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเคราะห์) ได้ทำงานวิจัย เรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเคราะห์) และผลงานวิชาการอื่น เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเคราะห์)

ในการนี้ โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเคราะห์) ได้เล็งเห็นถึงประโยชน์และคุณค่าของผลงานทางวิชาการดังกล่าว ซึ่ง หน่วยงานของท่านมีบริบทใกล้เคียงกัน ที่สามารถนำรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และแนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้ หากท่านพิจารณาผลเป็นประการใด โปรดตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จักเป็นพระคุณอย่างยิ่ง และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสันติ มุ่งหมาย)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเคราะห์)

โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)
 รับที่ 829/64
 วันที่ 24 พ.ย. 64
 เวลา 9.30 น.

ที่ ศธ.๐๔๐๒๕.๐๔.๑๑./๑๙๑

โรงเรียนโรงเรียนบ้านดอนบม
 ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองขอนแก่น
 จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

สิ่งที่อ้างถึง หนังสือโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ศธ ๐๔๐๒๕.๐๒.๐๑/ ว.๓๕๒
 ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เรื่อง ขอเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

ตามหนังสือที่อ้างถึง นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จำนวน ๒ รายการ ได้แก่ ๑) รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ๒) การพัฒนาแนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) นั้น

โรงเรียนบ้านดอนบม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๑ ได้รับและศึกษาผลงานทางวิชาการดังกล่าวแล้ว เห็นว่า รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีประโยชน์ต่อการพัฒนาครูสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ แนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต ก็สามารถนำไปพัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งเรียนรู้มีชีวิต และสร้างนิสัยรักการอ่านให้กับผู้เรียน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

- เรียบ มอ.ร.ร.
 เพื่อโปรดทราบ
 ร.ร. บ้านดอนบม ต่อม
 การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
 มทท
 24 พ.ย. 64

ขอแสดงความนับถือ

(นางวิมลสิ่ง ถิ่นปรุ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านดอนบม

โรงเรียนบ้านดอนบม

โทร ๐๘๓-๕๖๒๒๑๔๔

- เพื่อโปรดทราบ

24 พ.ย. 64

- เรียบ

24 11 64

ที่ ศธ ๐๔๐๒๕.๐๒.๐๑/ ว.๓๕๒

โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)
ตำบลบ้านท่อม อำเภอเมืองขอนแก่น
จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแดงน้อย

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. งานวิจัย เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) จำนวน ๑ เล่ม
๒. งานศึกษาเรื่อง “การพัฒนาแนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) จำนวน ๑ เล่ม

ด้วย นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ได้ทำงานวิจัย เรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) และผลงานวิชาการอื่น เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

ในการนี้ โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ได้เล็งเห็นถึงประโยชน์และคุณค่าของผลงานทางวิชาการดังกล่าว ซึ่ง หน่วยงานของท่านมีบริบทใกล้เคียงกัน ที่สามารถนำรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และแนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้ หากท่านพิจารณาผลเป็นประการใด โปรดตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จักเป็นพระคุณอย่างยิ่ง และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสันติ มุ่งหมาย)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

ที่ ศธ.๐๔๐๒๕.๐๒.๐๓/๑๕๑

โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) 581
รับที่ 830/64
วันที่ 24 พ.ย. 64
เวลา 10.00 น.

โรงเรียนบ้านแดงน้อย
ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองขอนแก่น
จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

สิ่งที่อ้างอิง หนังสือโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ศธ ๐๔๐๒๕.๐๒.๐๓/ ว.๓๕๒
ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เรื่อง ขอเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

ตามหนังสือที่อ้างถึง นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จำนวน ๒ รายการ ได้แก่ ๑) รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ๒) การพัฒนาแนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ตีมีชีวิต โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) นั้น

โรงเรียนบ้านแดงน้อย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๑ ได้รับและศึกษาผลงานทางวิชาการดังกล่าวแล้ว เห็นว่า รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีประโยชน์ต่อการพัฒนาครูสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน แนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ตีมีชีวิต ก็สามารถนำไปพัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งเรียนรู้มีชีวิต และสร้างนิสัยรักการอ่านให้กับผู้เรียน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

- เรียบ ผอ. ร.ร.

เพื่อโปรดทราบ

ร.ร. บ้านแดงน้อยขอนแก่น

ขอเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

มีเอกสาร

24 /พ.ย/64

ขอแสดงความนับถือ

(นายจำเนียร วิจิตจันทร์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแดงน้อย

โรงเรียนบ้านแดงน้อย

โทร ๐๙๕-๖๖๒๖๔๖๔

ผอ. ๐๘๑-๙๕๔๒๖๐๖

- เพื่อโปรดทราบ

24 พ.ย 64

- เรียบ

24 พ.ย 64

ที่ ศธ ๐๔๐๒๕.๐๒.๐๑/ ว.๓๕๒

โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)
ตำบลบ้านท่อม อำเภอเมืองขอนแก่น
จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเพี้ยพานโนนตุน

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. งานวิจัย เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) จำนวน ๑ เล่ม
๒. งานศึกษาเรื่อง “การพัฒนาแนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) จำนวน ๑ เล่ม

ด้วย นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ได้ทำงานวิจัย เรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) และผลงานวิชาการอื่น เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

ในการนี้ โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ได้เล็งเห็นถึงประโยชน์และคุณค่าของผลงานทางวิชาการดังกล่าว ซึ่ง หน่วยงานของท่านมีบริบทใกล้เคียงกัน ที่สามารถนำรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และแนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้ หากท่านพิจารณาผลเป็นประการใด โปรดตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จักเป็นพระคุณอย่างยิ่ง และขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสันติ มุ่งหมาย)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

โรงเรียนบ้านท่อมฯ

โทร ๐๔๓-๒๕๕๐๐๗

ที่ ศธ.๐๔๐๒๕.๐๒.๑๔./๑๑๒

โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเคราะห์) 583		
รับที่.....	871 / 64	
วันที่.....	24	พ.ย. / 64
เวลา.....	9.00 น.	

โรงเรียนบ้านเพี้ยพานโนนตุ่น
ตำบลสวาระดี อำเภอเมืองขอนแก่น
จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเคราะห์)

สิ่งที่อ้างอิง หนังสือโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเคราะห์) ศธ ๐๔๐๒๕.๐๒.๐๑/ ว.๓๕๒
ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เรื่อง ขอเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

ตามหนังสือที่อ้างอิง นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเคราะห์) ได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จำนวน ๒ รายการ ได้แก่ ๑) รูปแบบการพัฒนาก้าวหน้าครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเคราะห์) ๒) การพัฒนาแนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเคราะห์) นั้น

โรงเรียนบ้านเพี้ยพานโนนตุ่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๑ ได้รับและศึกษาผลงานทางวิชาการดังกล่าวแล้ว เห็นว่า รูปแบบการพัฒนาก้าวหน้าครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีประโยชน์ต่อการพัฒนาครูสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน แนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต ก็สามารถนำไปพัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งเรียนรู้มีชีวิต และสร้างนิสัยรักการอ่านให้กับผู้เรียน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

- รัชช ฝอ. ร.ร.

เพื่อโปรดทราบ
ร.ร. บ้านเพี้ยพานโนนตุ่น
ตอนรับกรมเผยแพร่
ผอ.วาริตาภ
ภกทท
24/พ.ย./64
โรงเรียนบ้านเพี้ยพานโนนตุ่น
โทร ๐๘๗-๘๖๒๖๕๔๒ (ผอ.)

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวพิมพ์สาย อัครพิทยาอำพล)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเพี้ยพานโนนตุ่น

- รัชช ฝอ. ร.ร.

ภกทท
24 พ.ย. 64

- รัชช ฝอ. ร.ร.

ภกทท
24 พ.ย. 64

ที่ ศธ ๐๔๐๒๕.๐๒.๐๑/ ว.๓๕๒

โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)
ตำบลบ้านท่อม อำเภอเมืองขอนแก่น
จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านม่วง

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. งานวิจัย เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) จำนวน ๑ เล่ม
๒. งานศึกษาเรื่อง “การพัฒนาแนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) จำนวน ๑ เล่ม

ด้วย นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ได้ทำงานวิจัย เรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) และผลงานวิชาการอื่น เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

ในการนี้ โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ได้เล็งเห็นถึงประโยชน์และคุณค่าของผลงานทางวิชาการดังกล่าว ซึ่ง หน่วยงานของท่านมีบริบทใกล้เคียงกัน ที่สามารถนำรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และแนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้ หากท่านพิจารณาผลเป็นประการใด โปรดตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จักเป็นพระคุณอย่างยิ่ง และขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสันติ มุ่งหมาย)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

โรงเรียนบ้านท่อมฯ

โทร ๐๔๓-๒๕๕๐๐๗

ที่ ศธ.๐๔๐๒๕.๐๒.๐๒ / ๑๙๕

โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชาชนเคราะห์)	585
รับที่.....	832/64
วันที่.....	๒๔ / พ.ย. / ๖๔
เวลา.....	๙.๓๐ น.

โรงเรียนบ้านม่วง
ตำบลบ้านท่อม อำเภอเมืองขอนแก่น
จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชาชนเคราะห์)

สิ่งที่อ้างอิง หนังสือโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชาชนเคราะห์) ศธ ๐๔๐๒๕.๐๒.๐๑/ ว.๓๕๒
ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เรื่อง ขอเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

ตามหนังสือที่อ้างถึง นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชาชนเคราะห์) ได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จำนวน ๒ รายการ ได้แก่ ๑) รูปแบบการพัฒนากภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชาชนเคราะห์) ๒) การพัฒนาแนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชาชนเคราะห์) นั้น

โรงเรียนบ้านม่วง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๑ ได้รับและศึกษาผลงานทางวิชาการดังกล่าวแล้ว เห็นว่า รูปแบบการพัฒนากภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีประโยชน์ต่อการพัฒนาครูสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ แนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต ก็สามารถนำไปพัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งเรียนรู้มีชีวิต และสร้างนิสัยรักการอ่านให้กับผู้เรียน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

- เรียบ นอ. ร.ร.

เพื่อโปรดทราบ

ร.ร. บ้านม่วง ต.อมรม

ทศ.เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

มิตรทศ

๒๔ / พ.ย. ๖๔

ขอแสดงความนับถือ

(นายชิตเมธา ทาสมบูรณ์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านม่วง

โรงเรียนบ้านม่วง

โทร ๐๘๙-๙๔๒๒๓๓๙๒ (ผอ.)

- เพื่อโปรดทราบ

๒๔ พ.ย. ๖๔

- เรียบ นอ

๒๔ พ.ย. ๖๔

ที่ ศธ ๐๔๐๒๕.๐๒.๐๑/ ว.๓๕๒

โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)
ตำบลบ้านท่อม อำเภอเมืองขอนแก่น
จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโนนรัง

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. งานวิจัย เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) จำนวน ๑ เล่ม
๒. งานศึกษาเรื่อง “การพัฒนาแนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) จำนวน ๑ เล่ม

ด้วย นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ได้ทำงานวิจัย เรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) และผลงานวิชาการอื่น เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

ในการนี้ โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ได้เล็งเห็นถึงประโยชน์และคุณค่าของผลงานทางวิชาการดังกล่าว ซึ่ง หน่วยงานของท่านมีบริบทใกล้เคียงกัน ที่สามารถนำรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และแนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้ หากท่านพิจารณาผลเป็นประการใด โปรดตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จักเป็นพระคุณอย่างยิ่ง และขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสันติ มุ่งหมาย)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

โรงเรียนบ้านท่อมฯ

โทร ๐๔๓-๒๕๕๐๐๗

โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)
 รับที่ 833 / 64
 วันที่ 24 / พ.ย. / 64
 เวลา 10.00 น.

ที่ ศธ.๐๔๐๒๕.๐๒.๐๓./๑๕๐

โรงเรียนบ้านโนนรังวิทยาการ
 ตำบลสวาระถี อำเภอมืองขอนแก่น
 จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

สิ่งที่อ้างถึง หนังสือโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ศธ ๐๔๐๒๕.๐๒.๐๓/ ว.๓๕๒
 ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เรื่อง ขอเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

ตามหนังสือที่อ้างถึง นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จำนวน ๒ รายการ ได้แก่ ๑) รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ๒) การพัฒนาแนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) นั้น

โรงเรียนบ้านโนนรังวิทยาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๑ ได้รับและศึกษาผลงานทางวิชาการดังกล่าวแล้ว เห็นว่า รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีประโยชน์ต่อการพัฒนาครูสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน แนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต ก็สามารถนำไปพัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งเรียนรู้มีชีวิต และสร้างนิสัยรักการอ่านให้กับผู้เรียน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

- เจียรน พ.อ.ร.
 เพื่อโปรดทราบ
 ร.ร. บ้านโนนรังวิทยาการ
 ต.ม.ร.ม.การเผยแพร่
 ผลงานวิชาการ
 ม.ค.๓๓
 ๒๔ / พ.ย. / ๖๔
 โรงเรียนบ้านโนนรังวิทยาการ
 โทร ๐๘๑-๖๗๐๑๐๘๘ (ผอ.)

ขอแสดงความนับถือ

(นางอัศวินทร์พร วงษ์ทอง)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโนนรังวิทยาการ

- ผอ.โรงเรียน

๒๕ พ.ย. ๖๔

- ผอ.โรงเรียน

๒๔ พ.ย. ๖๔

โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเคราะห์)
 รับที่..... 808/64
 วันที่ 10 / พ.ย. / 64
 เวลา..... 14.00 น.

ที่ ศธ ๐๔๐๒๕.๐๙/๒๐

สำนักงานกลุ่มเครือข่ายพัฒนา
 คุณภาพการศึกษา กลุ่มที่ ๙
 ตำบลบ้านฝาง อำเภอบ้านฝาง
 จังหวัดขอนแก่น ๔๐๒๗๐

๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ผลงานทางวิชาการ และเชิญเป็นวิทยากร

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเคราะห์)

ด้วย กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา กลุ่มที่ ๙ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๑ จะดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการ การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active
 Learning) และการเขียนข้อตกลงในการพัฒนางาน (PA) ให้ผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่าย จึงขอ
 ความอนุเคราะห์ผลงานทางวิชาการ เรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
 (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) แนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดี
 มีชีวิต ที่ท่านเผยแพร่ และเชิญท่านเป็นวิทยากรนำเสนอผลงานทางวิชาการดังกล่าว และนำเสนอ
 แนวทางการเขียนข้อตกลงในการพัฒนางาน (PA) ให้กับผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนา
 คุณภาพการศึกษา กลุ่มที่ ๙ จำนวน ๑๗ โรงเรียน ในวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ณ ห้องประชุม
 โรงเรียนชุมชนบ้านฝาง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

- เรียน ๑๐. ๑.๑.

เพื่อโปรดพิจารณา
 สห. กลุ่มเครือข่ายพัฒนา
 คุณภาพการศึกษาที่ ๑
 โรงเรียนชุมชนบ้านฝาง
 วันที่ 11 / พ.ย. / 64

มัททภ
 10 / พ.ย. / 64
 โรงเรียนชุมชนบ้านฝาง
 โทร ๐๔๓-๒๖๙๐๘๐

ขอแสดงความนับถือ

(นายเพชรสมทรง บำรุงบ้านทุ่ม)

ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านฝาง

ประธานกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา กลุ่มที่ ๙

- เพื่อโปรดพิจารณา

10 พ.ย. 64

- 10 พ.ย. 64

10 พ.ย. 64

จดหมายข่าว

โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเคราะห์)
: BANTHUM SCHOOL

“รับผิดชอบหน้าที่ มีวิสัย ใฝ่เรียนรู้อันสูง”

ฉบับวันที่ 11 พฤศจิกายน 2564

การขยายผล รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ PLC และเสนอแนวทางการเขียนข้อตกลงในการพัฒนางาน (PA)

วันที่ 9 พฤศจิกายน 2564 นายสันติ มุ่งหมาย โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเคราะห์) ได้นำเสนอผลงานทางวิชาการ เรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) แนวทางการบริหารงานห้องสมุด 5 ดีมีชีวิต และนำเสนอแนวทางการเขียนข้อตกลงในการพัฒนางาน (PA) ให้ผู้บริหาร ร.ร.ชุมชนบ้านฝาง, ร.ร.บ้านหนองคลอง, ร.ร.บ้านแดงราษฎร์สามัคคี, ร.ร.ไตรมิตรวิทยาคาร, ร.ร.หนองขาดพิทยาคม, ร.ร.โนนซ้องวิทยาคาร, ร.ร.พงษ์ภิญโญ 2, ร.ร.หินกองวิทยา, ร.ร.บ้านหนองแวงครูราษฎร์รังสรรค์, ร.ร.บ้านหัวช้างโนนตุ่นป่ามะนาว, ร.ร.บ้านวังโพน, ร.ร.บ้านกระเตื้อง, ร.ร.แก่นเท่าพัฒนศึกษา, ร.ร.บ้านหินตั้งหนองอีเลิง, ร.ร.บ้านค้อ, ร.ร.เขื่อนกระพี้ศึกษา, ร.ร.หัวหว้าวิทยาคม, ณ ห้องประชุมโรงเรียนชุมชนบ้านฝาง มีผู้เข้าร่วมประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 20 คน

บรรณาธิการ : นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเคราะห์)
ภาพและข่าว : งานประชาสัมพันธ์โรงเรียนบ้านทุ่มฯ โทร. 043255007 , 082-1168790

SCAN ME

โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)⁵⁹⁰
 รับที่..... 809/64
 วันที่ 10 / พ.ย. / 64
 เวลา..... 14:30 น.

ที่ ศธ ๐๔๐๒๕.๑๐/๒๙

สำนักงานกลุ่มเครือข่ายพัฒนา
 คุณภาพการศึกษา กลุ่มที่ ๑๐
 อำเภอพระยีน
 จังหวัดขอนแก่น ๔๐๓๒๐

๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ผลงานทางวิชาการ และเชิญเป็นวิทยากร

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

ด้วย กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา กลุ่มที่ ๑๐ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๑ ได้จัดทำโครงการอบรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และ
 การเขียนข้อตกลงในการพัฒนางาน (PA) จึงขอความอนุเคราะห์ผลงานทางวิชาการ เรื่อง รูปแบบ
 การพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้
 ทางวิชาชีพ (PLC) แนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดิมีชีวิต ที่ท่านเผยแพร่ และเชิญท่าน
 เป็นวิทยากรนำเสนอผลงานทางวิชาการดังกล่าว และนำเสนอแนวทางการเขียนข้อตกลงใน
 การพัฒนางาน (PA) ให้กับผู้บริหารโรงเรียนและครูในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา
 กลุ่มที่ ๑๐ จำนวน ๖๐ คน ในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ณ ห้องประชุมโรงเรียนบ้านดงกลาง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

- รัชช นอ. สร.
 เชิญโปรดพิจารณา
 สห.ง. กลุ่มเครือข่ายพัฒนา
 คุณภาพการศึกษา กลุ่มที่ 10
 ๖๖ ๖๖ ๖๖ ๖๖ ๖๖ ๖๖
 วันที่ 15 / พ.ย. / 64
 มณฑล
 10 / พ.ย. / 64

ขอแสดงความนับถือ

(นายโอภาส สิงห์สีดา)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านขามป้อมขามบึงโพธิ์ทอง

(สำนักงานสลากรีนแบ่งสงเคราะห์ ๘๖)

ประธานกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา กลุ่มที่ ๑๐

สำนักงานกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา กลุ่มที่ ๑๐

โทร ๐๙๔-๒๙๑๔๑๒๙ (ประธานกลุ่มฯ)

๐๘๗-๙๗๓๙๕๖๔ (เลขานุการกลุ่ม)

- รัชช นอ. สร.
 - เชิญโปรดพิจารณา
 10 พ.ย. 64
 10 พ.ย. 64

จดหมายข่าว

โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

: BANTHUM SCHOOL

“รับผิดชอบหน้าที่ มีวินัย ใฝ่เรียนรู้”

ฉบับวันที่ 15 พฤศจิกายน 2564

การขยายผล รูปแบบการพัฒนากภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ PLC
และเสนอแนวทางการเขียนข้อตกลงในการพัฒนางาน (PA)

วันที่ 15 พฤศจิกายน 2564 นายสันติ มุ่งหมาย โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) พร้อมคณะ นำเสนอผลงานทางวิชาการ เรื่อง รูปแบบการพัฒนากภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) แนวทางการบริหารงานห้องสมุด 5 ดีมีชีวิต และนำเสนอแนวทางการเขียนข้อตกลงในการพัฒนางาน (PA) ให้ผู้บริหารโรงเรียนและครูในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพที่ 10 ร.ร.ชุมชนบ้านพระยีน, ร.ร.บ้านโจดศรีวิชัย, ร.ร.ป่าหม้อหนองคู, ร.ร.บ้านบ่อแก, ร.ร.บ้านไต้นศรีพิมล, ร.ร.บ้านชาติ, ร.ร.บ้านดงกลาง, ร.ร.ขามป้อมฯ, ร.ร.หนองโพธิ์ประชานุกุล, ร.ร.หนองหญ้าขาวนก, ร.ร.บ้านโนนบ่อ, ร.ร.บ้านนาล้อม, ร.ร.บ้านพระบุบ้านหันฯ, ร.ร.หนองแวงหนองจิก, ร.ร.บ้านป่าสำน, ร.ร.บ้านหินเหิบศิลาทิพย์ อำเภोधรยีน จังหวัดขอนแก่น ณ ห้องประชุมโรงเรียนบ้านดงกลาง มีผู้เข้าร่วมการประชุม 60 คน

บรรณาธิการ : นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

ภาพและข่าว : งานประชาสัมพันธ์โรงเรียนบ้านท่อมฯ โทร. 043255007 , 082-1168790

SCAN ME

<https://www.facebook.com/media/set/?set=a.4941523009224038&type=3>

สันติ มุ่งหมาย ได้เพิ่มรูปภาพใหม่ 14 ภาพ

28 พฤศจิกายน 2021

รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเดระห์), การพัฒนาแนวทางการบริหารงานห้องสมุด 5 ตีมีชีวิต โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเดระห์)

ชื่อเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเดระห์)

ชื่อผู้วิจัย นายสันติ มุ่งหมาย

หน่วยงาน โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเดระห์)

ปีที่พิมพ์ พ.ศ. 2564

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำครูด้านการเรียนรู้เชิงรุก (Teacher leadership in active learning management) และชุมชนทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) 2) ศึกษาสภาพปัจจุบัน ประสงค์ ความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Teacher in active learning management) และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเดระห์) 3) พัฒนารูปแบบการพัฒนา การจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และ 4) ศึกษา รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทาง วิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเดระห์) มี 4 ระยะ กลุ่มเป้าหมายเป็นครูผู้สอนในโรงเรียน ประชาชนเดระห์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แบบประเมินความ เหนือประกอบ 2) แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ 3) แบบประเมินความ ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ 4) แบบประเมินความสามารถใ้ เรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 5) แบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเ ด้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

- องค์ประกอบภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Teacher leadership in active learning management) มี 5 องค์ประกอบคือ 1) การเป็นครูผู้นำการเปลี่ยนแปลง 2) การพัฒนา ตนเองและเพื่อนครู 3) การมีความรู้ความเข้าใจหลักสูตร 4) การเป็นแบบอย่างในการจัดการเรียนรู้ 5) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มี 4 องค์ประกอบ คือ 1) การมีวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วมกัน 2) การมีภาวะผู้นำร่วมกัน 3) การทำงาน เป็นทีมร่วมมีธรรมหลัง 4) การสนับสนุนปัจจัย
- สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Teacher leadership in active learning management) และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่ม ประชาชนเดระห์) โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำครูด้านการจัด การเรียนรู้เชิงรุก (Teacher leadership in active learning management) และชุมชนการเรียนรู้ ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเดระห์) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
- รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเดระห์) มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความ

4.1 ผลการวิจัยในการศึกษา 2562 ครูโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเดระห์) มีภาวะ ผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Teacher leadership in active learning management) ใน ระดับมากที่สุด (X = 3.67) มีพฤติกรรมการเข้าร่วมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในระดับมาก (X = 3.83) มีความพึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้ชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในระดับมาก (X = 3.98)

4.2 ผลการวิจัยในการศึกษา 2563 ครูโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเดระห์) มีภาวะ ผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Teacher leadership in active learning management) ใน ระดับมากที่สุด (X = 4.72) มีพฤติกรรมการเข้าร่วมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในระดับมาก ที่สุด (X = 4.76) ครูมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในระดับมากที่สุด (X = 4.73) นักวิจัยได้เรียนรู้ด้วยการ จัดการเรียนรู้เชิงรุกมีสมรรถนะสำคัญด้านความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

คุณ, Chuchai Prathumkhun, Kan Pim-on และ คนอื่นๆ อีก 120 คน

ความคิดเห็น 43 รายการ แชร์ 128 ครั้ง

ที่ ศธ ๐๔๐๒๕.๐๒.๐๑/ ว.๓๗๕

โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)
ตำบลบ้านท่อม อำเภอเมืองขอนแก่น
จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโพธิ์ไทรโพธิ์ศรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. งานวิจัย เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) จำนวน ๑ เล่ม
๒. งานศึกษาเรื่อง “การพัฒนาแนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) จำนวน ๑ เล่ม

ด้วย นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ได้ทำงานวิจัย เรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) และผลงานวิชาการอื่น เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

ในการนี้ โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ได้เล็งเห็นถึงประโยชน์และคุณค่าของผลงานทางวิชาการดังกล่าว ซึ่ง หน่วยงานของท่านมีบริบทใกล้เคียงกัน ที่สามารถนำรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และแนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้ หากท่านพิจารณาผลเป็นประการใด โปรดตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จักเป็นพระคุณอย่างยิ่ง และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสันติ มุ่งหมาย)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

โรงเรียนบ้านท่อมฯ

๐๔๓-๒๕๕๐๐๗

โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)
 รับที่..... 861/64
 วันที่ .. 7 .. / .. ค.ค. - / .. 64
 เวลา..... 10:30 น.

ที่ ศธ ๐๔๑๑๘.๐๔๐๔/๒๑๕

โรงเรียนบ้านโพธิ์ไทรโพธิ์ศรี
 ตำบลโพธิ์ไทร อำเภอบ้านดง
 จังหวัดยโสธร ๓๕๑๕๐

๖ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

สิ่งที่อ้างอิง หนังสือโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ศธ ๐๔๐๒๕.๐๒.๐๑/ ว.๓๗๕
 ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เรื่อง ขอเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

ตามหนังสือที่อ้างถึง นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จำนวน ๒ รายการ ได้แก่ ๑) รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ๒) การพัฒนาแนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) นั้น

โรงเรียนบ้านโพธิ์ไทรโพธิ์ศรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต ๒ ได้รับและศึกษาผลงานทางวิชาการดังกล่าวแล้ว เห็นว่า รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีประโยชน์ต่อการพัฒนาครูสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ แนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต ก็สามารถนำไปพัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งเรียนรู้มีชีวิต และสร้างนิสัยรักการอ่านให้กับผู้เรียน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

เรียน ๘๐ - ร.ร.
 เพื่อโปรดทราบ
 รร. บ้านโพธิ์ไทรโพธิ์ศรี
 ตามมติที่ประชุมเผยแพร่
 ผลงานวิชาการ
 มีกรพท
 ๗ / ค.ค. / ๖๔

ขอแสดงความนับถือ

(นายณภณัฐ ชาลีสีภพ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโพธิ์ไทรโพธิ์ศรี

โรงเรียนบ้านโพธิ์ไทรโพธิ์ศรี
 โทร ๐๔๕ - ๗๙๕๒๗๔

- เพื่อโปรดทราบ -

 ๗ ค.ค. ๖๔

๗ ค.ค. ๖๔

ที่ ศธ ๐๔๐๒๕.๐๒.๐๑/ ว.๓๗๕

โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)
ตำบลบ้านท่อม อำเภอเมืองขอนแก่น
จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนโรงเรียนบ้านห้วยปาน

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. งานวิจัย เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) จำนวน ๑ เล่ม
๒. งานศึกษาเรื่อง “การพัฒนาแนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) จำนวน ๑ เล่ม

ด้วย นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ได้ทำงานวิจัย เรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) และผลงานวิชาการอื่น เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

ในการนี้ โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ได้เล็งเห็นถึงประโยชน์และคุณค่าของผลงานทางวิชาการดังกล่าว ซึ่ง หน่วยงานของท่านมีบริบทใกล้เคียงกัน ที่สามารถนำรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และแนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้ หากท่านพิจารณาผลเป็นประการใด โปรดตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จักเป็นพระคุณอย่างยิ่ง และขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสันติ มุ่งหมาย)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

โรงเรียนบ้านท่อมฯ

๐๔๓-๒๕๕๐๐๗

โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)
รับที่ 862/64
วันที่ 7 / 5.ค. / 64
เวลา 9.00 น.

ที่ ศธ ๐๔๑๓๗.๑๔๔ / ๑๐๖

โรงเรียนบ้านห้วยป่าน
ตำบลผาสามยอด อำเภอเอราวัณ
จังหวัดเลย ๔๒๒๒๐

๖ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

สิ่งที่อ้างอิง หนังสือโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ศธ ๐๔๐๒๕.๐๒.๐๑/ ว.๓๗๕
ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เรื่อง ขอเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

ตามหนังสือที่อ้างอิง นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จำนวน ๒ รายการ ได้แก่ ๑) รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ๒) การพัฒนาแนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) นั้น

โรงเรียนบ้านห้วยป่าน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต ๒ ได้รับและศึกษาผลงานทางวิชาการดังกล่าวแล้ว เห็นว่า รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีประโยชน์ต่อการพัฒนาครูสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ แนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต ก็สามารถนำไปพัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งเรียนรู้มีชีวิต และสร้างนิสัยรักการอ่านให้กับผู้เรียน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

- เวียง ผอ. ร.ร.
เพื่อโปรดทราบ
ร.ร. บ้านห้วยป่าหตอมวัน
ขอเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
มีกมล
๗/๕.ค./๖๔

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวเดือนเพ็ญ โคตรกำ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยป่าน

โรงเรียนบ้านห้วยป่าน
โทรศัพท์ ๐๘๑-๓๖๙๒๙๓๖ (ผอ.โรงเรียน)

- เพื่อโปรดทราบ
มีกมล
๗ ๕ ค. ๖๔

- กวี
มีกมล
๗ ๕ ค. ๖๔

โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)
รับที่ 856/64
วันที่ 3 / 5-ค- / 64
เวลา 14.00 น.

ที่ ศธ ๐๔๐๒๕/๓๗๔๑

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๑
 ถนนศูนย์ราชการ อำเภอเมืองขอนแก่น
 จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๓ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ศึกษาดูงาน

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

ด้วย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นบุรี เขต ๑ กำหนดประชุมปฏิบัติการพัฒนาศึกษานิเทศก์ ณ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๑ และสถานศึกษาในสังกัด ระหว่างวันที่ ๗-๘ ธันวาคม ๒๕๖๔ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาศึกษานิเทศก์ด้านความเป็นผู้นำทางวิชาการ สามารถทำงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาร่วมกับผู้บริหารและครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในการนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๑ ขอความอนุเคราะห์จากท่านเกี่ยวกับผลงานทางวิชาการ รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) แนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดี มีชีวิต การเปิดชั้นเรียน และการสะท้อนผลหลังการสอน ในวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๐๐-๑๒.๐๐ น.

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

เขียน ผอ. ร.ร.
 เพื่อพิจารณา
 นพ. นก. 1
 รศศึกษาดูงาน วันที่ 8 ธ.ค. 64
 ผอ.สพท.
 3 ธ.ค. 64

ขอแสดงความนับถือ

(Signature)
 (นายอรยนต์ แสงนิกุล)

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีน เขต ๒ ปฏิบัติการในตำแหน่ง
 ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๑

กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
 โทร ๐๘๑-๕๙๒๑๒๑๓ (ผอ.กลุ่มฯ)

- ผอ.สพท. ๐๖/๑๓๖:๕
 - ผอ.สพท. ๐๖/๑๓๖:๕
(Signature)
 3 ธ.ค. 64

จดหมายข่าว

โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

: BANTHUM SCHOOL

“รับผิดชอบหน้าที่ มีวินัย ใฝ่เรียนรู้อีก”

ฉบับวันที่ 8 ธันวาคม 2564

สพป.นนทบุรี เขต 1 ศึกษาดูงาน
การพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัด
การเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้ PLC

สำเนาถูกต้อง

(นายสันติ มุ่งหมาย)

8 ธันวาคม 64 นางวชิรณัฐ พรหมภัทร์ รองผอ.สพป.นนทบุรี เขต 1 พร้อมด้วยศึกษานิเทศก์ จาก สพป.นนทบุรี เขต 1 จำนวน 12 คน มาศึกษาดูงาน การพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และแนวทางการบริหารงานห้องสมุด 5 ดีมีชีวิต ซึ่ง นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อมฯ และคณะครูนำเสนอผลงานทางวิชาการ เปิดชั้นเรียน ร่วมสังเกตการจัดการเรียนรู้ ร่วมสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้...โดยมีนายบุญเย็น โห้วสงคราม รองผอ.สพป.ชก. เขต 1 คณะศึกษานิเทศก์ สพป.ขอนแก่น เขต 1 เข้าร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้

บรรณาธิการ : นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

ภาพและข่าว : งานประชาสัมพันธ์โรงเรียนบ้านท่อมฯ โทร. 043255007 , 082-1168790

SCAN ME

โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

รับที่ 863/64

วันที่ 9 / 8.ค. / 64

เวลา 9.00 น.

ที่ ศธ ๐๔๐๙๖.๑๐๑/๓๐๕

โรงเรียนอนุบาลจุน (บ้านบัวสถาน)

ตำบลห้วยข้าวก่า อำเภोजุน

จังหวัดพะเยา

๘ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

ด้วย โรงเรียนอนุบาลจุน (บ้านบัวสถาน) ตำบลห้วยข้าวก่า อำเภोजุน จังหวัดพะเยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต ๒ เป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล ๑ - มัธยมศึกษาปีที่ ๓ มีนักเรียนทั้งหมด ๖๗๕ คน คณะครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน ๕๑ คน มีความประสงค์ขอความอนุเคราะห์ผลงานวิชาการ ที่ท่านได้เผยแพร่ไว้ในเฟสบุ๊ค [WWW.facebook.com/sotosanti](https://www.facebook.com/sotosanti) “สันติ มุ่งหมาย”

<https://www.facebook.com/media/set/?set=a.4941523009224038&type=3> ในวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เรื่อง บทคัดย่องานวิจัย รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และ การพัฒนาแนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต เพื่อนำมาปรับใช้ในการพัฒนางานด้านการศึกษา การดำเนินงานและการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกันของคณะผู้บริหารและครูโรงเรียนอนุบาลจุน (บ้านบัวสถาน) ให้เกิดประสิทธิภาพต่อการพัฒนาผู้เรียนตามเป้าหมายให้ดียิ่งขึ้น

โรงเรียนเห็นว่าผลงานวิชาการดังกล่าวของท่านเป็นผลงานที่เป็นประโยชน์ตรงประเด็นกับการบริหารจัดการและแนวดำเนินงานของโรงเรียน สามารถนำมาปรับใช้เป็นแบบอย่างได้ จึงใครขอความอนุเคราะห์ผลงานวิชาการดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

- เรียบ ผ.อ. ร.ร.
เพื่อโปรดพิจารณา
ร.ร. อนุบาลจุน
ขอรับการเผยแพร่ผลงาน
๘ กรกฎาคม
๙ / ๘.ค. / ๖๔

บริหารทั่วไป
โทร ๐๕๔-๔๕๙๒๔๕
โทรสาร ๐๕๔-๔๕๙๓๔๓

ขอแสดงความนับถือ

(นางลักขณา จันธิมา)

ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลจุน (บ้านบัวสถาน)

๙ ๘.ค. ๖๔

๙ ๘.ค. ๖๔

ที่ ศธ ๐๔๐๒๕.๐๒.๐๑/๓๘๕

โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเคราะห์)
ตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมืองขอนแก่น
จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๙ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลจุน (บ้านบัวสถาน)

อ้างถึง หนังสือโรงเรียนอนุบาลจุน (บ้านบัวสถาน) ที่ ศธ.ศธ ๐๔๐๙๖.๑๐๑/๓๐๕
เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ผลงานทางวิชาการ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๔

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. งานวิจัย เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัด
การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้
ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเคราะห์) จำนวน ๑ เล่ม
๒. งานศึกษาเรื่อง “การพัฒนาแนวทางการบริหารงานห้องสมุด
๕ ดีมีชีวิต โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเคราะห์) จำนวน ๑ เล่ม

ตามหนังสือที่อ้างถึง โรงเรียนอนุบาลจุน (บ้านบัวสถาน) ได้ขอความอนุเคราะห์ผลงาน
ทางวิชาการ ของนายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเคราะห์) นั้น

โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเคราะห์) ได้เล็งเห็นถึงประโยชน์และคุณค่าของผลงานทาง
วิชาการดังกล่าว ซึ่ง หน่วยงานของท่านมีบริบทใกล้เคียงกัน และต้องการนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนา
คุณภาพการศึกษาได้ จึงส่งผลงานทางวิชาการทั้ง ๒ เรื่อง ให้โรงเรียนอนุบาลจุน (บ้านบัวสถาน) หาก
ท่านพิจารณาผลเป็นประการใด โปรดตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จักเป็นพระคุณอย่างยิ่ง
และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสันติ มุ่งหมาย)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเคราะห์)

โรงเรียนบ้านทุ่มฯ

๐๔๓-๒๕๕๐๐๗

โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)
รับที่ 882/64
วันที่ 21 / P.A. / 64
เวลา 14:30 น.

ที่ ศธ ๐๔๐๖๖.๑๐๑/๓๑๖

โรงเรียนอนุบาลจุน (บ้านบัวสถาน)
ตำบลห้วยข้าวก่ำ อำเภोजุน
จังหวัดพะเยา

๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

สิ่งที่อ้างถึง หนังสือโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ศธ ๐๔๐๒๕.๐๒.๐๑/ ๓๘๕
ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๔ เรื่อง ขอเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

ตามหนังสือที่อ้างถึง นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จำนวน ๒ รายการ ได้แก่ ๑) รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) ๒) การพัฒนาแนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์) นั้น

โรงเรียนอนุบาลจุน (บ้านบัวสถาน) สำนักงานเขตพื้นการศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต ๒ ได้รับและศึกษาผลงานทางวิชาการดังกล่าวแล้ว เห็นว่า รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีประโยชน์ต่อการพัฒนาครูสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน แนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต ก็สามารถนำไปพัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งเรียนรู้มีชีวิต และสร้างนิสัยรักการอ่านให้กับผู้เรียน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

เรียน ๒๑.๑๒.๖๔
เพื่อโปรดทราบ
ร.ร.อนุบาลจุน ๓๐๓
ดร.เกษม วัฒนวิจิตร
มณฑล
๒๑/๑๒/๖๔

ขอแสดงความนับถือ

(นางลักขณา จันทร์มา)

ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลจุน (บ้านบัวสถาน)

บริหารทั่วไป

โทร ๐๕๔-๔๕๙๒๔๕

โทรสาร ๐๕๔-๔๕๙๓๔๓

เพื่อโปรดทราบ
๒๑ ๑๒.๖๔

๒๑ ๑๒-๖๔

โรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)
 รับที่ 881/64
 วันที่ 20 / ธ.ค. / 64
 เวลา 14.00 น.

ที่ ศธ ๐๔๐๒๕.๐๓๐๕/๒๐๗

โรงเรียนบ้านโนนม่วง
 ตำบลศิลา อำเภอเมืองขอนแก่น
 จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ผลงานทางวิชาการ และเชิญเป็นวิทยากร

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่อม (ท่อมประชานุเคราะห์)

ด้วย โรงเรียนบ้านโนนม่วง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๑ ได้จัดทำโครงการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) จึงขอความอนุเคราะห์ผลงานทางวิชาการที่ท่านเผยแพร่ ได้แก่ ๑) รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครู ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ๒) แนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต และเชิญท่านเป็นวิทยากรนำเสนอผลงานทางวิชาการดังกล่าว และนำเสนอแนวทางการเขียนข้อตกลงในการพัฒนางาน (PA) ให้กับคณะครูโรงเรียนบ้านโนนม่วง จำนวน ๒๐ คน ในวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๔ ณ ห้องประชุมโรงเรียนบ้านโนนม่วง

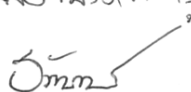
จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความความอนุเคราะห์

- เรียงฯ ผอ.ร.ร.
 เพื่อไปขอพิจารณา
 ร.ร. บ้านม่วง
 ขอใบสรุปเผยแพร่ผลงาน
 วันที่ 23 ธ.ค. 64
 มีนภท
 20/ธ.ค./64

ขอแสดงความนับถือ

 (นายชาญชัยสวัสดิ์ อีสระวงษ์)
 ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโนนม่วง

โรงเรียนบ้านโนนม่วง
 ผอ. ๐๙-๕๔๕๓-๖๕๖๓

- ผอ.โรงเรียนบ้านท่อม

 20 ธ.ค. 64

- ผอ.โรงเรียนบ้านท่อม

 20 ธ.ค. 64

โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเคราะห์)

รับที่..... 890/64

วันที่ 24 / ๕.ค. / 64

เวลา 14.00 น.

ที่ ศธ ๐๔๐๒๕.๐๓๐๕/๒๐๙

โรงเรียนบ้านโนนม่วง

ตำบลศิลา อำเภอเมืองขอนแก่น

จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอบคุณการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ และเป็นวิทยากร

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเคราะห์)

ตามที่ นายสันติ มุ่งหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเคราะห์) ให้ความสำคัญในฐานะเป็นวิทยากรการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ให้กับคณะครูโรงเรียนบ้านโนนม่วง จำนวน ๑๖ คน ในวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๔ โดยได้นำเสนอผลงานทางวิชาการ เรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) แนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดี มีชีวิต และแนวทางการเขียนข้อตกลงในการพัฒนางาน (PA) นั้น

โรงเรียนบ้านโนนม่วง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๑ ขอขอบคุณผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชาชนเคราะห์) ที่ได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการดังกล่าว ซึ่ง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อพัฒนาสมรรถนะสำคัญด้านความสามารถในการคิดให้กับผู้เรียน และแนวทางการบริหารงานห้องสมุด ๕ ดีมีชีวิต ก็สามารถนำไปพัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัย และสร้างนิสัยรักการอ่านให้กับผู้เรียน ให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ.

- เรียน ผอ. รร.
เพื่อโปรดทราบ
ร.ร. บ้านโนนม่วง
รณคุณกรเผยแพร่
ผอ.วาฬวิธาทร
ฉัตรทาท
24/๕.ค./64

โรงเรียนบ้านโนนม่วง
ผอ. ๐๙-๕๔๕๓-๖๕๖๓

ขอแสดงความนับถือ

(นายชาญชัยสวัสดิ์ อีสระวงษ์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโนนม่วง

- เพื่อโปรดทราบ

24 ๕.ค. 64

- เรียน

24 ๕.ค. 64

ชื่อ-สกุล	สันติ มุ่งหมาย
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 13 เดือน มกราคม พ.ศ. 2508
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	102 หมู่ที่ 18 ตำบลบ้านเป็ด อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น
ตำแหน่งปัจจุบัน	ผู้อำนวยการสถานศึกษา
วิทยฐานะ	ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชานุเคราะห์) ตำบลบ้านเป็ด อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น
ประวัติการศึกษา	- พ.ศ. 2529 ศึกษาศาสตร์บัณฑิต (ศษ.บ.) สาขาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น - พ.ศ. 2538 ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต (ศษ.ม.) สาขาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น - พ.ศ. 2549 ประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
ประวัติการทำงาน	- พ.ศ. 2530 อาจารย์ 1 ระดับ 3 โรงเรียนบ้านโคกกลาง อำเภอโซ่พิสัย จังหวัดหนองคาย - พ.ศ. 2539 ครูใหญ่ ระดับ 5 โรงเรียนบ้านเก่าขาม อำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น - พ.ศ. 2542 อาจารย์ใหญ่ ระดับ 6 โรงเรียนบ้านหินฮาวคุรุประชาสรรค์ อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น - พ.ศ. 2547 ผู้อำนวยการสถานศึกษา ค.ศ. 2 โรงเรียนบ้านเป็ด (ท่าบึงประชาสงเคราะห์) อำเภอเมืองขอนแก่น - พ.ศ. 2551 ผู้อำนวยการสถานศึกษา ค.ศ. 3 โรงเรียนบ้านสะอาด อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น - พ.ศ. 2561 ผู้อำนวยการสถานศึกษา ค.ศ. 3 โรงเรียนบ้านทุ่ม (ทุ่มประชานุเคราะห์) อำเภอเมืองขอนแก่น